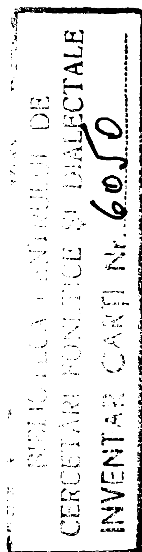
Ilustrațiile și coperta: C. Popovici

Selecția poeziilor populare
a fost făcută în redacție, de
IORDAN DATCU

FOLCLOR DIN OLTENIA ȘI MUNTENIA

TEXTE ALESE DIN COLECȚII INEDITE

V

EDITURA MINERVA

București, 1970

Gr. Crețu

Folclor din Oltenia și Muntenia

Ediție îngrijită de |A. MILLEA| și I. STĂNCULESCU
Prefață de OVIDIU PAPADIMA

COLECȚIA GR. CREȚU ȘI POEZIA NOASTRĂ POPULARĂ DE LA SFÎRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA

A. Millea și I. Stănculescu au făcut un bun serviciu folcloristicii românești dînd la lumină această selecție masivă din vasta colecție de folclor, alcătuită de Gr. Crețu la sfîrșitul secolului XIX. A. Millea are, ca să zic așa, folclorul în sînge. În neprețuita antologie colectivă de *Folclor din Transilvania,* apărută în 1962 sub îngrijirea lui Ioan Șerb, se află reprezentată selectiv și interesanta culegere : *Poezii populare din Mărginime (Sibiu — în anii 1878—1880),* de Aureliu Millea, tatăl valorificatorului de astăzi a operei folclorice postume a lui Gr. Crețu, descoperitorul faimosului *Codice Voronețean.* Culegerea lui A. Millea-tatăl este interesantă nu numai prin ceea ce s-a ales din ea — ca o masivă contribuție la întruchiparea celei dintîi perechi de volume din enciclopedica colecție de texte populare inedite, pe care a inițiat-o atît de fericit Editura pentru Literatură, prin *Folclor din Transilvania.* Am cercetat în întregime manuscrisul și ne-am convins că și el face parte din categoria caietelor de școlari — cu caracter de album — interesante prin imixtiunile literaturii culte în materialul folcloric propriu-zis. Pe fila 2 a primului dintre cele două caiete folclorice rămase de la Millea se află însemnarea : „Poezii populare a lui Aureliu Millea studentu de a VII-a gymnasiala 1879", iar textul nr. 1 e intitulat O *noapte din tinerețele mele !* de Aureliu Millea, și prima strofă sună astfel :

Frunză verde măr sălciu,
Pe cînd eram la Sibiu,

Aveam şi eu ca un june
O dragoste, n-o pot spune...

Iar textul următor e al unei romanţe în stilul epocii — greu de spus dacă era opera „septimanului“ A. Millea, ceea ce în terminologia şcolară de astăzi ar însemna „elev în clasa XI“, sau era folclor orăşenesc, sau romanţă cultă intrată în anonimat — întîlnim exclamaţia patetică: „Angel dulce, vin la mine / De-a mă ferici...“ La sfîrşitul romanţei se află însemnarea: „Compusă în Sibiu, în 13/25 Octomvre 1879, Millea A., student septiman“. Caetul I are ca *motto* deviza academică „Vivat, crescat, floreat“, iar cel de-al doilea, un „panseu“ care începe astfel: „O femeie frumoasă e paradisul ochilor, infernul sufletului...“, ca în pag. 329 şi pag. 379—395 să aflăm versuri populare însemnate, „de la Dobra şi Ana“ din Sibiu. „Culegerea“, cuprinzînd în majoritatea cîntece populare „din Mărginime“, cum le spune „octavanul“ Millea în 1880, cînd încheia caietul al doilea — adică din preajma Sibiului locuită de oierii „mărgineni“ — e astfel în realitate un fel de „Spital al amorului“ transilvănean: un fel de album şi caiet de cîntece la modă în acelaşi timp, presărat cu „producţii originale“ ale însuşi posesorului acestui depozit literar, servind memoriei ca şi orelor de tihnă, aşa cum se aflau nenumărate în Transilvania în sec. XIX, constituind un fel de tradiţie printre „ştudenţi“, adică printre elevii ultimelor două clase ale liceului. Această constatare nu scade întru nimic valoarea de documente folclorice autentice a foarte numeroaselor poezii populare cuprinse în cele două caiete-album rămase de la „ştudentul“ Millea. Dimpotrivă, le măreşte interesul prin faptul că — avînd această complexitate specifică şi integrîndu-se în linia tradiţională de care am amintit — ele devin totodată şi preţioase documente asupra raportului dintre folclorul rural şi cel orăşenesc în Transilvania, în sec. XIX. Linia aceasta s-ar putea urmări începînd cu manuscrisul de „cîntări lumeşti şi veselitoare“ din 1831, al lui Aurelie Ardelean, şi cel rămas de la „stu-

dentul“ din Blaj Nicolae Pauleti, datat 1838, şi pînă la caietele adunate de la şcolari de canonicul şi profesorul blăjean Ion Micu Moldovan. În introducerea făcută la reeditarea colecţiei de *Doine şi strigături din Ardeal*, întocmită de J. Urban Jarnik şi Andrei Bîrseanu — la baza căreia au stat aceste caiete de şcolari din arhiva lui „Moldovănuţ“, cum îl alintau prietenii pe inimosul canonic — ne-am exprimat convingerea că toate aceste manuscrise ar putea apărea într-o perspectivă istorică nepotrivită, dacă le-am considera drept culegeri de folclor făcute cu sistemă şi în cunoştinţă de cauză, de către nişte folclorişti sau doritori de a deveni aşa ceva.

Însemnăm aici toate acestea nu numai pentru că unul dintre îngrijitorii colecţiei rămase de la Gr. Creţu ar avea, prin tradiţie familială, o veche legătură cu poezia noastră populară. Pentru aşa ceva ar fi fost suficiente mai puţine cuvinte. La aceste rememorări detailate ne-a îndemnat însă nu numai faptul că şi culegerea profesorului Gr. Creţu constă din caiete adunate de la şcolarii săi, dar mai ales realitatea că acest profesor a continuat în mod conştient practica tradiţională în Transilvania, ilustrată de Timotei Cipariu, de I. Micu Moldovan şi alţii, de a aduna folclor prin şcolari, admiţînd la rigoare şi caietele lor de cîntece preferate, ca să nu zicem „la modă“. Astfel între poeziile considerate ca populare din caietele şcolarilor lui Gr. Creţu am aflat nu numai texte uneori aidoma, altă dată în variante foarte puţin depărtate, din celebra ediţie de *Poezii populare ale romånilor*, adunate şi întocmite de V. Alecsandri, dar şi unele dintre poeziile lui proprii, din volumul *Doine şi lăcrămioare* ; apoi, cu mici variaţiuni, texte din cărticelele cu cîntece ale lui Anton Pann, ca şi din numeroasele broşuri de colportaj de tipul *Dorul şi Amorul*, care le-au continuat.

La discuţiile care au urmat comunicării făcute de Romulus Vulcănescu despre *Mogoş Vornicul, baladă păstorească*, în seara de 6 noiembrie 1964, în cadrul Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice, Stroe Stroescu, fost elev al lui G. Dem. Teodorescu şi al lui Gr. Creţu la liceul

„Matei Basarab“, a povestit unele amintiri despre felul cum acesta din urmă își îndemna școlarii să vină din vacanțe cu caiete de culegeri folclorice. A mai relatat și că unii dintre școlari se descurcau cum puteau, cînd nu fuseseră în măsură să „meargă pe teren“, cum am zice noi astăzi.

Ca și I. M. Moldovan, profesorul Gr. Crețu nu a fost propriu-zis un folclorist. Dar, ca și Timotei Cipariu, a fost un bine pregătit filolog și un pasionat istoric al literaturii noastre vechi. Între publicațiile lui din aceste domenii nu se întîlnește o singură pagină de preocupări folclorice. Cum se explică atunci că Gr. Crețu a realizat totuși o colecție de texte folclorice atît de impresionantă prin proporțiile ei, încît în anul 1900, în *Enciclopedia română* a lui C. Diaconovich (tom. II, p. 44—45) — după ce se menționa că Gr. Crețu posedă „una din cele mai frumoase biblioteci de cărți manuscrise și documente române și slavone“ — se însemna și meritul de a fi adunat în curs de trei decenii, prin școlarii săi de la Huși și București, „cea mai mare colecție de literatură populară din țeară“. Pentru a ne da seama de greutatea acestei afirmații, să ne amintim că ea a fost făcută în preajma anului 1900, cînd Gr. Tocilescu își încheia impozanta lui colecție de *Materialuri folkloristice,* și că afirmația venea din partea unuia care îl cunoștea bine pe Gr. Crețu, dovadă amănuntele despre viața și familia lui din aceste pagini.

Se naște atunci întrebarea de ce Gr. Crețu — care și-a publicat cu îngrijire studiile sale de filologie și istorie literară, precum și migăloase editări de texte din literatura noastră veche — nu a făcut după cîte știm, în tot cursul vieții lui, nici un gest public care să manifeste intenția de a da tiparului vasta lui colecție de folclor? Întrebarea apare cu atît mai legitimă cu cît însuși stadiul în care a rămas colecția aceasta nu denotă nici un fel de pregătire, de organizare în vederea tipăririi ei. În lipsa mărturiilor directe, să încercăm a descifra un răspuns din urmărirea sumară a vieții și lucrărilor sale tipărite.

Singurul izvor asupra vieţii lui Gr. Creţu îl constituie paragraful pe care-l consacră C. Diaconovich în enciclopedia sa. Completat cu date preţioase aflate de A. Millea şi I. Stănculescu de la urmaşii încă în viaţă ai lui Gr. Creţu, e suficient pentru a-i lămuri cursul. Gr. Creţu pornea dintr-o familie de ţărani din satul Ştefăneşti, din preajma Botoşanilor, cu nume foarte semnificative pentru starea lor socială : Teodor Robu şi Maria Robului. Ei s-ar fi stabilit în Tîrgu-Neamţ, ca „laboranţi" într-o farmacie de acolo. Pe la sfîrşitul anului 1847, Teodor Robu moare de holeră. Grigore vine pe lume după moartea tatălui său, în 25 ianuarie 1848, ca al doilea copil. În 1863 moare şi Maria Robului, după ce se îngrijise ca cei doi băieţi ai ei să înveţe carte la şcoala de pe lîngă mănăstirea Neamţu. Călugării de aici ar fi schimbat numele de familie al băiatului celui mai mare, Constantin, din Robu în Creţu, după configuraţia părului său, şi numele i-a rămas şi lui Grigore. După moartea mamei, cei doi băieţi au fost luaţi în grijă de către un binefăcător la Iaşi. Aici Gr. Creţu a terminat liceul, după cum se relatează în enciclopedia lui Diaconovich. După amintirile familiei l-ar fi avut director pe Lateş şi ca profesor pe Titu Maiorescu. Realitatea este că Maiorescu a fost director al „Gimnasiului şi internatului din Iaşi" numai în anul 1862—1863, după cît se ştie, trecînd în anul următor ca director al „Institutului Vasile Lupu" (Şcoala normală de la Trei Ierarhi). La „Gimnasiul şi internatul din Iaşi", Gr. Creţu i-ar fi putut avea ca profesori într-adevăr pe T. Lateş la filozofie, apoi pe naturalistul Şt. Cobălcescu, pe Şt. Micle la fizică şi chimie, pe V. A. Urechia la retorică şi pe B. P. Hasdeu la istorie — pînă la 20 mai 1863, cînd a fost destituit în urma procesului pentru nuvela *Duduca Mamuca* — deci profesori eminenţi. În *Anuariul Gimnasiului şi Internatului din Iassi* pe anii 1862—1863, nu îl întîlnim pe Gr. Creţu printre premianţii claselor I—VII, cîte avea gimnaziul : Al. Xenopol, Al. Lambrior, Şt. Vîrgolici, nici printre cei cu „menţiune onorabilă", ca

Gh. Panu și Calistrat Hogaș. Enciclopedia lui Diaconovich mai cuprinde afirmația că Gr. Crețu a terminat învățămîntul superior la București.

În acest caz, ar fi trebuit să figureze în același anuar al „Gimnasiului și internatului din Iași" printre cei care primiseră la sfîrșitul anului școlar 1862—1863 „atestate gimnasiale absolutorii". Dar aici îl găsim pe Nicolae Beldiceanu, iar pe Gr. Crețu nu. Nu se află nici printre licențiații Facultății de litere din București [1], începînd din anul 1863, nici chiar printre cei ai anului 1882 cînd, după amintirile familiei, și-ar fi dat, ca „profesor supleant", examenul de licență. În prefața la o ediție de texte vechi [2], Gr. Crețu vorbește de „magistrul nostru d. B. P. Hasdeu", care i-a pus manuscrisul la dispoziție. În 1883, deci în timpul cînd s-a stabilit în București, ca profesor de limbile română și latină la liceul „Matei Basarab", Gr. Crețu colaborează la revista lui Hasdeu, cu un studiu de filologie [3]. Debutul lui publicistic are loc însă cu mult mai înainte [4], putînd fi urmarea legăturilor din Iași ale lui Gr. Crețu cu Titu Maiorescu și cu cercurile junimiste din capitala Moldovei. Trimițînd *Convorbirilor* două cronici în versuri — *Patimile Galaților* și *Istoria... lui Constantin-Vodă Brîncoveanul* — Gr. Crețu semnează ca „profesor în Huși" și afirmă că le-a extras dintr-un manuscris miscelaneu cu caractere vechi chirilice, „căpătat de la un școlar din seminar, căruia i-a rămas de la un moș al său, preut".

---

[1] Marin Popescu-Spineni, *Contribuțiuni la istoria învățămîntului superior,* București, 1928, p. 259—282. Între licențiații anului 1902 se află Elena Gr. Crețu.

[2] Mardarie Cozianul : *Lexicon slavo-românesc și tîlcuirea numelor din 1649.* Publicate cu studiu, note și indicele cuvintelor românești de Grigore Crețu, profesor la liceul „Matei Basarab". Edițiunea Academiei Române, București, 1900.

[3] *Cîteva specimene de etimologie poporană română,* în „Columna lui Traian", IV (1883), p. 244—248.

[4] *Două stihuiri din secolul trecut,* în „Convorbiri literare", IX (1875—1876), p. 325—331.

La Huşi în 1872, prin căsătoria cu fiica protopopului N. Popescu din oraş, ajunge rudă de aproape cu episcopul Melchisedec, eruditul istoriograf şi exeget al bisericii române, unchiul soţiei lui Gr. Creţu, după cum indică relatările de familie consemnate de A. Millea. Ascendentul prestigiosului cărturar — care între altele ne-a lăsat numeroase notiţe istorice şi arheologice cu privire la bisericile şi mănăstirile din Moldova, descifrări de inscripţii româneşti, slavone, armeneşti, apreciate pentru exactitatea lor — n-a făcut decît să consolideze pasiunea pentru istoriografie a tînărului profesor de la seminarul din Roman şi apoi la cel din Huşi. Din polemica lui publică cu I. G. Sbiera[1] aflăm că, încă din 1869, Gr. Creţu întreprindea călătorii prin ţară „în interes arheologic". În 1871, după ce participase la istorica serbare de la Putna, în amintirea lui Ştefan cel Mare, trecînd şi pe la Voroneţ pentru „a copia inscripţiunile slavice" de acolo — „printre cîteva cărţi slavone rupte şi considerate ca bune doară pentru aţîţat focul" — descoperă fragmentul din „Apostol" devenit celebru sub numele de *Codicele Voroneţean.* Arătînd „manuscriptul" profesorului universitar I. G. Sbiera, acesta i l-a cerut „pentru scurt timp", pentru „a-l prescrie şi studia". După ce tînărul şi candidul profesor de seminar i l-a încredinţat, în I. G. Sbiera „s-a născut" — după propria lui mărturisire — „ideea de a nu-l mai da înapoi". Ceea ce a şi făcut, cu toate cererile şi protestele insistente ale lui Gr. Creţu. În 1885, I. G. Sbiera l-a publicat, cu studiu introductiv şi note, legîndu-şi astfel numele pentru totdeauna de întîia descoperire a faimoaselor texte rotacizante, care stîrnesc încă şi astăzi atîtea discuţii cu privire la începuturile scrisului românesc. Precizările şi protestele lui Gr. Creţu, din amintita broşură, au avut prea puţin ecou. Nu ştim cît de profundă a fost lovitura morală primită de tînărul Gr. Creţu prin această tristă experienţă. În orice caz, în loc de a

[1] Gr. Creţu, *Codicele Voroneţean, cu un vocabulariu şi studiu asupra lui de I. a lui G. Sbierea. Critică.* Bucureşti, 1886.

deveni celebru prin descoperirea făcută, Gr. Creţu a rămas toată viaţa un modest cercetător al vechii noastre culturi, uitat apoi aproape cu totul.

Pasiunea lui este filologia, toate publicaţiile lui de mai tîrziu fiind orientate în acest domeniu, uneori cu aplicări în analiza unor vechi texte româneşti. Astfel în 1889 publică — în „Revista pentru istorie, archeologie şi filologie" (an. III, vol. VI) — articolul *O nouă etimologie a numeralului românesc : o,* dovedind o bună informaţie românească şi străină, fără însă a putea aduce o soluţie ştiinţifică durabilă. În 1900, Academia Română caută să-i dea o satisfacţie, publicîndu-i ediţia amănunţită a lexiconului lui Mardarie Cozianul. În 1905 apare cu preocupări pe aceeaşi linie, printr-o modestă broşură [1].

Faptul de a fi ajuns în polemică cu Ovid Densusianu [2], departe de a atrage asupra-i mînia savantului, l-a făcut să şi-l apropie. În anii 1905—1907, îl aflăm pe Gr. Creţu printre membrii Societăţii filologice întemeiată de Ovid Densusianu. În şedinţa acesteia, din 19 noiembrie, prezidată de ilustrul romanist, Gr. Creţu citeşte comunicarea *Şapte etimologii româneşti,* care se publică îndată şi în „Buletinul Societăţii Filologice" (I, 1905), fiind urmată de o comunicare cu aceeaşi temă, publicată în anul următor al buletinului. În 1906, fiind însărcinat cu organizarea sectorului destinat cărţii româneşti, în cadrul Expoziţiei jubiliare, Gr. Creţu se consacră acestei îndatoriri cu aceeaşi conştiinciozitate meticuloasă, ca şi în activitatea lui filologică, aplicînd şi aici metodele riguroase de cercetare, specifice disciplinei care îl pasiona. [3] Trecutul tipografiei româneşti îl atrage, făcîndu-l să-şi continue cer-

---

[1] *Cel mai vechi dicţionar latino-românesc, de Teodor Corbea (manuscript de pe la 1700).* Notiţă de Gr. Creţu, Bucureşti, 1905.

[2] Gr. Creţu, *Cîteva etimologii româneşti. Răspuns D-lui Ovid Densuşanu,* în „Revista pentru istorie, archeologie şi filologie", IX (1903).

[3] *Apel către tipografi, librari, anticari, legători de cărţi, profesori, preuţi şi studenţi,* Bucureşti, 1906.

cetările dincolo de momentul ocazional. Împreună cu Antonovici, publică lucrarea *Tipografiile și legătoriile din Bîrlad,* ca mai tîrziu — dezvoltînd prefața acestei lucrări prin numeroase adause și precizări de informație bibliografică — să-și lărgească investigația asupra trecutului artei grafice în întreaga țară. [1] De acum, pînă la sfîrșitul vieții sale, în 1919, Gr. Crețu nu va mai publica nimic.

Întreaga lui activitate publicistică nu atestă deci nici o preocupare deosebită pentru folclor. Cînd se ocupă de doină, îl interesează exclusiv latura filologică a denumirii, înscriindu-se printre cei mulți care au încercat să dea cuvîntului o etimologie [2], deși acest articol apare într-un număr de revistă închinat morții folcloristului S. Fl. Marian. Citatele care le însemnează aici din *Doine și strigături din Ardeal* de Jarnik-Bîrseanu, din culegerea cu același titlu de Victor Onișor și din *Balade poporane române* de Miron Pompiliu dovedesc că Gr. Crețu era un bun cunoscător al culegerilor de folclor românesc ale epocii, dar că ele îl interesau exclusiv din punct de vedere filologic. Culegerea Jarnik-Bîrseanu o mai folosește și în notele la textul lui Mardarie Cozianul, dar și aici strict pentru demonstrația filologică. Toate scrierile lui Gr. Crețu cu acest caracter filologic indică, după cum era și firesc, o profundă cunoaștere a graiurilor locale și mai ales a lexicului. Afirmații ca acele în legătură cu substantivul *mont-monturi* : „În ținutul Bacăului, anume la Băsești, l-am găsit și ca adjectiv" (...) „cuvîntul se aude cu deosebire în județele de peste Olt, cum și în cîteva din cele de-a stînga acestui rîu și în apropiere de ele" sau „copiii din satele Mușetești și Gruiu-Gorj, cînd se duc cu vitele prin poene (...) strigă pe *erete* cu vorbele *heri ! heri !*" (...) „după cercetări mai nouă descoperind formele *tutuică* la Godeni-Muscel (...) putem afirma (...)" arată

---

[1] Gr. Crețu, *Tipografiile din România de la 1801 pînă astăzi,* București, 1910.

[2] *Idem, Originea cuvîntului „Doină",* în „Junimea literară", IV (1907), nr. 6—7.

că Gr. Crețu folosea metoda cercetării personale pe teren, în documentarea studiilor sale filologice.

Și totuși, nicăieri nu găsim vreo mărturisire că ar fi cules și folclor, iar în indicațiile de izvoare ale uriașei sale colecții folclorice nu figurează niciodată numele său.

E adevărat că, în această documentare filologică, Gr. Crețu utiliza și metoda informării de la oameni veniți de la sate în București. În notele la lexiconul lui Mardarie Cozianul aduce mulțumiri „normaliștilor de la Școala Societății pentru învățătura poporului român", pentru informațiile date, și unui comandant al „guarzilor comunali" din București, pentru că i-a înlesnit să facă cercetări asupra graiului celor 400 de oameni „de sub comanda d-sale". Tot în aceste note pomenește înlesnirile în studierea lexiconului, făcute de „neobositul profesor universitar și director al Muzeului Național", Gr. Tocilescu — care îi fusese mai înainte coleg de profesorat la „Matei Basarab" — precum și ajutorul dat de „colegul G. Dem. Teodorescu, acum răposat", mai înainte și el profesor la același liceu. Dar aceștia folosiseră cu totul alte metode în adunarea materialului vastelor lor colecții. G. Dem. Teodorescu îl adunase el însuși, de la informatori orali, din publicații mai vechi sau din comunicări ale prietenilor ; iar Gr. Tocilescu folosise culegători pe teren, plătiți din fondurile Ministerului Instrucțiunii Publice.

Ideea de a folosi școlarii pentru realizarea unei culegeri de folclor extinsă pe aproape întreaga țară trebuie să-i fi venit din altă parte. Indicii în acest sens aflăm tot din lucrările sale filologice. În notele la lexiconul lui Mardarie menționează, în anul 1900, cu recunoștință, că Ion Micu Moldovan din Blaj i-a comunicat în copie materiale din biblioteca rămasă de la Timotei Cipariu. Iar în broșura despre dicționarul lui Teodor Corbea, amintește de „înlesnirile cu cea mai mare bunăvoință și liberalitate" pe care i le făcuse, în 1905, același I. Micu Moldovan, în cele șapte săptămîni cît stătuse Gr. Crețu la Blaj, ca să cerceteze biblioteca gimnaziului românesc de acolo. Desigur, nu putem ști dacă aceste legături așa de amicale

erau atît de vechi încît să explice faptul că Gr. Crețu a putut începe să adune material folcloric prin școlarii săi încă de pe cînd era profesor la seminarul din Huși. Dat fiind că I. Micu Moldovan întruchipase, cu cîteva decenii mai înainte, o nu mai puțin vastă colecție de caiete ale școlarilor săi, conținînd poezii cu caracter folcloric, iar începînd din 1867 acesta insistase mereu pe lîngă Academia Română să-i tipărească colecția, pînă cînd ea a fost încredințată lui J. Urban Jarnik și A. Bîrseanu, ca să alcătuiască din materialul ei cunoscutul lor volum, — a asocia, ca punct de plecare, culegerea lui Gr. Crețu de aceea a profesorului blăjean este inevitabil. S-ar putea ca știri despre colecția lui Moldovănuț să fi ajuns la cunoștința lui Gr. Crețu încă din anii de profesorat din Moldova, prin unul dintre numeroșii dascăli din Transilvania, veniți la școlile moldovenești [1]. Nu e mai puțin adevărat că preocupările lui Gr. Crețu din anii săi de profesorat în Moldova stau mai aproape de atmosfera casei de cărturar a episcopului Melchisedec, — orientate îndeosebi spre cercetarea istoriei bisericii române și a literaturii noastre vechi. Cele cîteva pachete de manuscrise pe care le-am cercetat amănunțit, dintre cele 57 de voluminoase dosare cîte conțin întreaga arhivă rămasă de la Grigore Crețu — confirmă integral aceste presupuneri. Ele cuprind caiete de școlari, prezentate profesorului Gr. Crețu după vacanțele de sărbători din cursul anului școlar. Caietele dintre anii 1877—1881 provin de la seminariști și multe dintre ele cuprind și relatări despre felul cum și-au petrecut vacanța, în spiritul îndrumărilor date în seminarii. Preocupările în legătură cu istoria culturii noastre vechi predomină. Astfel manuscrisul numerotat 3 299 și datat 1877 februarie 2 conține [2], pe lîngă tran-

---

[1] Cf. Gh. Vrabie, *Mesianism ardelean*, București, 1937.

[2] Cifra indicată a manuscrisului nu pare fi rodul unei operații de ordonare din partea lui Gr. Crețu. Ea poate fi tot atît de bine, după cîte știm, indicele unei catalogări sumare a fondului Saint-Georges, de unde provine colecția, care actualmente se află în posesia Bibliotecii Centrale de Stat.

scrierea unui basm scurt, un text intitulat „Cărţile ce s-au găsit la biserica cu patronul Sf. M. M. Gheorghie din satul Stănişeşti, plasa Zeletin, judeţul Tecuci". Ms. 3 295 constă dintr-un caiet intitulat „Tesă la Limba Română a elevului Ambrosie Andronache din clasa I sem., 1881 aprilie" şi cuprinde, transcrise cu litere chirilice, pagini de titluri de triod „pisaltire", ceaslov, octoih, prohod, — iar cu litere latine : cimilituri, descîntece şi „povestea despre doi fraţi, unul bogat şi altul sărac", cu menţiunea pe verso copertei : „Aceste toate mi le-a spus tată-meu Dumitrache Ambrosie din satul Scopoşeni, districtul Fălciu". Manuscrisele următoare sînt tot „tese la limba română" datînd din anul 1881. Ms. 3 293 cuprinde „proverbe şi ziceri" precum şi inscripţii de cărţi bisericeşti, alături de „istorioare", toate transcrise în chirilice ; ms. 3 284 conţine proverbe, două cîntece lirice, o poveste auzită în com. Buneşti, iar alături pagini în chirilice, intitulate „Cărţi besăriceşti" ; ms. 3 254, al lui Andrei Petru, clasa I gimn. din satul Corni-Argeş, datat aprilie 1881, constă dintr-o poveste, un descîntec de şerpe şi cîteva proverbe. Alte caiete din aceiaşi ani se intitulează „Producţiuni populare", ca ms. 3 300, avînd aceeaşi compoziţie ; ms. 3 298, în întregime cu litere chirilice, care constă din însemnări bibliografice după cărţile bisericeşti din satul Stăneştii-Tutova, şi proverbe şi cimilituri „din Huşi". Ms. 3 296, din 1881, al unui seminarist din clasa III-a, se alcătuieşte din „Catagrafia cărţilor din biserica comunei Cotoroaea (...) judeţul Tutova" — cu litere chirilice — plus O *poveste* auzită de la Costachi Raţamură, din aceeaşi comună, şi *Poesia omului fără urmaşi*, versuri de acelaşi. Ms. 3 297, din 1881, constă numai din însemnări de cărţi ale bibliotecii din com. Chetreşti-Vaslui.

O dată cu trecerea la Bucureşti a lui Gr. Creţu, preocuparea pentru cărţile bisericeşti dispare cu totul. În schimb orizontul cercetărilor asupra literaturii populare se lărgeşte considerabil, sfera lor extinzîndu-se dincolo de limitele folclorului propriu-zis, integrîndu-l în etnografie. Astfel caietele elevului Eftimescu I. Grigorie, din cl. II-a,

venind din Turnu-Măgurele, datate 1894, cuprind : „doftorii populare" (ms. 2 209) ; nume de animale domestice, „vorbirea cu animalele domestice", tradiţii despre „bătălia de la Nicopole", din 1877, cîntecul drăgaicei, cîntece şi jocuri de copii, credinţe, cîntece populare (ms. 2 210) ; credinţe despre Sf. Andrei, ghicitori, proverbe şi zicători (ms. 2 211). Un profil şi mai variat arată caietele unui alt elev harnic, Constantinescu P. Ion, cl. III-a, originar din Curtea-de-Argeş : „fabricarea lumînărilor" şi „facerea mustului", relatări despre podul, pivniţa şi pătulul gospodăriei ţărăneşti, cu desene amănunţite (ms. 2 202) ; „nume de cîni" şi „porecle de oameni" (ms. 2 205) ; „prinderea peştelui iarna", „numiri de struguri", „cîntece de Moş-Ajun", „cu sorcova", „un cîntec", „nume de mere şi pere", „basm cu Mărgeluţă bou frumos" (ms. 2 203) ; „Despre înot. Cum se învaţă şi de cîte feluri e", „Un cîntec de colindă la Sf. Vasile", „despre portul copiilor cu steaua" — în realitate, descrierea unui spectacol de *Vicleim,* cu indicarea personajelor şi numele elevilor care le-au interpretat. Caietele sînt intitulate în general : „Caet pentru producţiuni populare".

E foarte probabil ca această extindere a orizontului să se datoreze în primul rînd influenţei lui B. P. Hasdeu, pe care am văzut că Gr. Creţu îl denumeşte respectuos „magistrul nostru". În 1878, Hasdeu publica *Programa pentru adunarea obiceiurilor juridice ale poporului român* [1], tipărită în acelaşi an şi ca extras, sub titlul *Obiceiurile juridice ale poporului român.* Aici se aflau peste 400 de întrebări, dintre care foarte multe depăşeau cadrul strict al dreptului cutumiar rural, trecînd în domeniul etnografiei : despre sat, casă, lucruri, obiceiuri de logodnă, la aldămaş etc. O parte din răspunsurile primite le-a publicat Hasdeu în noua serie a „Columnei lui Traian", în 1882. În 1884, Academia Română — încredinţîndu-i lui Hasdeu sarcina de a redacta *Etymologicum magnum Romaniae* — hotărăşte între altele şi a se alcătui „un cestionar ad-hoc tipărit

---

[1] „Columna lui Traian", VIII (1878), p. 407—420, 427—447.

într-un mare număr de exemplare, sub titlul de *Programă pentru adunarea datelor privitoare la limba română"*. Cu uriaşa lui putere de muncă, Hasdeu îl alcătuieşte de îndată şi îl răspîndeşte „în ţeară" — „prin intermediul mai ales al revizorilor şcolari şi al protopopilor" — după cum relatează el însuşi în *Prefaţa* la vol. I. din *Etymologicum magnum*, apărut în 1886. În cadrul acestei prefeţe, Hasdeu publică şi întreg chestionarul. Majoritatea celor 206 întrebări ale acestuia depăşesc fenomenul lingvistic, constituind un adevărat chestionar etnografic : numiri de arbori sălbatici şi roditori, de vinuri, de grîne, de felurite vieţuitoare, cuvinte privitoare la ciobănie, la uneltele de tors şi ţesut, la părţile casei, credinţe despre vîrcolaci, despre iele, obiceiuri care însoţesc cîntecul paparudei, relatări cu privire la desfăşurarea colindelor etc. Epoca bucureşteană a culegerii făcute de Gr. Creţu coincide cu trecerea lui S. Fl. Marian — discipol credincios al lui Hasdeu — de la folclor spre aria mai largă a etnografiei [1]. Lucrînd prin şcolari, Gr. Creţu nu era departe de Hasdeu, care apelase la revizori şi protopopi, iar aceştia la rîndul lor, desigur, puseseră în mişcare pe învăţătorii şi preoţii în subordine.

Unele dintre cele mai tipice caiete de şcolari din colecţia Gr. Creţu sînt cele semnate „Gh. Topîrceanu, din com. Şuici, judeţul Argeş", — care ar putea fi poetul de mai tîrziu, acum elev la liceul „Matei Basarab" : m-sele 5 094 şi 5 109, constînd din şase caiete, cu însemnări referitoare la întîmplări şi credinţe despre oameni, animale şi insecte, leacuri populare, ghicitori, nume de familie, de animale, felul cum vorbesc ţăranii cu animalele, bolile lor, tradiţii istorice locale, basme, credinţe şi obiceiuri de Anul nou, porecle de oameni, nume de fructe, cîntece de stea şi colinde, jocul căluşarilor, cîntece şi strigături etc. Impresionante sînt desenele amănunţite şi stîngace care înso-

---

[1] *Cromatica poporului român.* Discurs de recepţiune la Academia Română, 1882 ; *Ornitologia poporană română,* 1883 ; *Nunta la Români,* 1890 ; *Naşterea la Români,* 1892 ; *Înmormîntarea la Români,* 1892.

țesc însemnările de Anul nou (formele pe care le ia plumbul topit), numele de fructe, strigăturile la joc, instrumentele ciobanilor, credințele în iele (masca mutului, trei figuri din jocul călușarilor), uneltele de țesut etc.

Între notițele referitoare la numele de familii aflăm următoarele : „G. Topîrceanu. Numele acesta îmi vine de la un sat din Transilvania anume Topîrcea în care a fost născut bunicul meu. Tatăl meu plecînd din Topîrcea s-a așezat în Săliște unde oamenii îi dădură numele Topîrceanu pe care îl moștenesc eu." Unele dintre aceste caiete poartă titlul „Din popor. Culegeri de G. Topîrceanu". Indicațiile de sursă a materialelor culese nu prea abundă. Unele provin de la oamenii din sat, ca Ioan Vică și George Bleav, multe de la călugărițele din schitul apropiat Văleni, cu care micului școlar se pare că îi cam plăcea să stea de vorbă.

Alte caiete atestă o și mai accentuată eterogenitate a atenției culegătorilor școlari, — de astă dată în sensul trecerii dincolo de folclorul tradițional, către folclorul orășenesc, către romanță și chiar către literatura cultă publicată în periodicele vremii, — fenomen caracteristic culegerilor de școlari, ca acele din colecția lui Ion Micu Moldovan, caietele lui Aureliu Millea, manuscrisele care au stat la baza culegerii lui Mathias Friedwagner etc. Astfel, în ms. 3 043 — „Producții populare", adunate de Ionescu Gh., în anul 1900 — alături de texte ale vasilcei, colinde din satul Fundenii-Doamnei, cîntece de nuntă, cîntece de lume precum *Fată de cantaragiu...*, întîlnim cuplete de revistă, ca *Sîrba fetelor :* „Hop și noi fetițele, / Ridicăm rochițele / Și bătînd picioru-n loc / Tragem hora cea de foc"..., apoi romanțe și arii de operetă, precum *Pescarul :* „Un tînăr și frumos pescar / Iubea o fată de morar / El însă fetiții nu-i plăcea / Căci ea mărire tot visa"... Ms. 2 218, cuprinzînd două caiete ale elevului Gabrielescu, cl. II-a din București, datate 1894, este și mai interesant în această privință. În el se desfășură o întreagă gamă de „producții populare", cum le intitulează

elevul — basme, ghicitori, frînturi de limbă, credințe, jocuri de copii, tradiții și legende — între care se strecoară o sumă de texte de pură literatură cultă. Astfel aflăm aici o romanță de tip Heine — în genul celor publicate, mai ales în „Convorbiri literare", de Carol Scrob, Maria Cunțan, Th. Șerbănescu ș. a. — intitulată *Pe munte* :

Sus pe muntele de piatră
M-am urcat ca să găsesc
Piatra care-o fi mai mare,
Dorul ca să mi-l zdrobesc.

Elevul Gabrielescu a ținut să o și semneze, ca și cum ar fi o „producție" proprie. Altă poezie — cu mențiunea „auzită de la o servitoare, știe puțină carte" — înfățișează un curios amestec de romanță și poezie a „micului dor", circulînd în mediile periferice ale Capitalei. Dăm aici începutul, respectînd punctuația fantezistă a elevului :

„Deschide" cine-i ? „viața"
Sătul de viață sînt
„Deschide" că sînt moartea
Mi-e frică de mormînt.
„Deschide" sînt dorința.
Mi-e inima zdrobită.
Departe fugi, dorință, de casa părăsită...

În fine — cu însemnarea „auzită de la un învățător din Buzău" — întîlnim *Japonul*, care nu e altceva decît o cunoscută poezie a lui Macedonski [1] :

Fantasmagoric de culori
Cu coperișuri lucitoare.
Sub larga purpură de flori
Japonul magic rîde-n soare.

După o tradiție populară despre pădurea Corbii-Ciungi — notată de la bunica elevului — aflăm un text în proză, intitulat O *seară de ceai*, cu indicația că a fost „spus de o

[1] *Japonul*, apărută în „Literatorul", 1892, și apoi în volumul *Excelsior*, 1895.

jupîneasă din Buzău, știe numai să citească", text care începe astfel : „Copiii, cîte trei între 7 și 12 ani, ciripeau, ciripeau. Și ciripirile micilor însemna aceasta : Spune-mi, tată, o poveste din viața ta ! Aș dori să vă spun una, zise tatăl arătînd pe cel mai mare de lîngă dînsul în vreme ce, de jețul (în text : județul) în care lucra mama se agățau ceilalți doi, și pe cînd sub lumina veselă a lămpii ceaiul era turnat și fumega în cești de porțelan, tatăl își începea povestea astfel"...

Toate acestea ar putea naște impresia că am încerca să demonstrăm lipsa de îndrumare din partea profesorului Gr. Crețu, ducînd la confuzii inevitabile asupra a ceea ce se putea înțelege prin „producții populare", adică asupra naturii, provenienței și circulației folclorului. Impresia ar fi falsă, și nu am urmărit de loc să o producem. Totuși descifrarea rolului lui Gr. Crețu în realizarea acestei colecții prezintă multe complicații. Între sutele de caiete cercetate de noi există extrem de puține indicii asupra acestui rol, iar ele sînt de cele mai multe ori indirecte. Însuși numele lui Gr. Crețu nu se întîlnește decît de două ori și în împrejurări semnificative. În ms. 2 208, într-unul dintre caietele elevului Constantinescu M. Nicolae din Curtea-de-Argeș — cuprinzînd, între texte autentice de folclor, și „Descrierea orașului Curtea-de-Argeș", cu cimitirul, Biserica domnească, și Sîn Nicoară — găsim și o relatare a micului elev din cl. III-a asupra „Petrecerii din vacanța Crăciunului", în care există și rîndurile următoare : „Văzînd că timpul de a veni la școală s-a apropiat, mă mai gîndii puțin și la dl. G. Crețu ; dar, nu-mi ardea de așa ceva"... Rîndurile acestea, atît de îndrăznețe față de vîrsta fragedă a elevului — vîrstă la care nu prea se obișnuiesc asemenea bravade față de profesor — pare a denota că elevii știau, din experiența proprie sau a celor mai vechi în școală, că Gr. Crețu nu citea caietele cu mare atenție. O însemnare din ms. 1 077 al lui Predescu I. din Turnu-Măgurele, ne deschide o perspectivă asupra mijloacelor prin care Gr. Crețu își stimula elevii în culegerea folclorului. Textul e de astă dată o scrisoare inter-

ferată între „producțiile populare" — se pare că acesta e termenul uzitat de Gr. Crețu însuși, în convorbirile cu elevii — și ea sună astfel : „Domnule Crețu, Vă rog căutați printre producțiunile populare strînse de Dvs. la septembrie 1890 și veți găsi un caiet de vreo 70—80 foi cu diferite adunături de prin popor scrise de mine. Acest caiet a fost furat de un anume Petrovici și vi l-a dat Dvs. ca să-l treceți că rămăsese corigent. Vă rog socotiți-le ca din partea mea ! Tocmai acum am aflat. — Predescu Ion".

Caietul 64 nr. 3 270 — al lui „Teodorescu Emanoil cl. I licială, născut la Titu, domiciliat în com. Fundeni-Gherassy, jud. Ilfov, liceul Matei Basarab, 1890" — începe astfel : *„Despre prepeleac.* Domnule profesor ați spus că cine știe să scrie despre prepeleac și la ce se întrebuințează. Prepeleacul este"... În afară de această candidă expunere despre modestul par cu crăcane scurte servind la sprijinirea fînului în căpițe, a oalelor la uscare ș. a., caietul mai cuprinde „încurcături de limbă", ghicitori, tradiții, și se intitulează „literatură populară".

Ms. 1 009, din nefericire fără numele elevului culegător, care a însemnat aici două basme interesante — *Împăratul rogojinar* și *Fata împăratului de la casa de aur* — se deschide cu o *Înainte cuvîntare,* semnată „Culegătorul", ce dă impresia de a fi ecoul opiniilor și îndrumărilor referitoare la folclor, risipite de Gr. Crețu în prelegerile sale : ...„Așadar singura condiție ca literatura să fie adevărat populară, e ca să nu fie născocită sau schimbată de culegători, ci să le dea la lumină cu viul grai al povestitorului. Astfel trebuie să se conducă toți, astfel ne-am condus și noi."

Om de riguroasă formație filologică, Gr. Crețu insista deci asupra respectării formei vii a literaturii populare, pînă la inflexiunile graiului local, aceasta fiind pentru el — pe bună dreptate — una dintre cele mai sigure garanții de autenticitate. Cît privește notarea nuanțelor de grai local, — ce se putea cere unor elevi, majoritatea lor stînd încă pe băncile primelor clase ale liceului de altă-

dată ? Cert este că profesorul Gr. Crețu îi îndemna să nu modifice, să nu înfrumusețeze textele populare pe care și le notau. Și se pare că în această privință elevii îl ascultau, — ceea ce de altfel nu le era greu. Unele dintre caiete — tipic în acest sens e ms. 1 083 al elevului Pascu Gh. din cl. II-a, 1899 — sînt scrise cu creionul, în fugă, dînd impresia unei notări directe a spuselor oamenilor cu care băiatul stătea de vorbă. Altele, precum caietele elevului Gabrielescu, scrise cu cerneală, au adesea un curs foarte grăbit, ce pare de asemenea a fi al notației directe. În ms. 1 090, Pascu Vintilă alătură și carnețelul în care-și notase textele după auz, — ca dovadă că a transcris, fidel aceste notații. La cele mai multe dintre texte, elevii au însemnat sursa : numele, comuna, județul, — uneori și vîrsta, precum și faptul de a ști sau nu carte. Mulți însoțesc textele cu desene ilustrative. În ms. 4 733, caietul 74, Cioflec Virgiliu, din cl. II-a a liceului „Matei Basarab“, în anul 1887—1888 — care nu e altul decît prozatorul și criticul de artă cu oarecare ecou în publicistica primelor trei decenii ale secolului nostru — desenează harta locurilor de pe unde a cules.

Prin urmare, îndrumări au avut din partea profesorului lor. În paginile pe care le-am parcurs — în adevăr totuși puține, față de imensitatea materialelor — nimic nu atestă că Gr. Crețu s-ar fi gîndit să le folosească pentru alcătuirea unei culegeri de folclor în genul celor date de G. Dem. Teodorescu și Gr. Tocilescu. Semnele că ar fi supus aceste caiete lecturii sînt foarte rare. Pe coperta ms. 3 044, de la Stoenescu E., din București, 1899, se află o însemnare ce pare a fi a lui Gr. Crețu : „Unele sînt probabil din vreo carte de școală, dar autorul furtului nu vrea să spună“. Manuscrisul — cuprinzînd ghicitori, basme, legende, o istorioară și „o încurcătură de limbă“ — putea să fie confruntat ușor cu manualele de limba română, Gr. Crețu fiind profesor de specialitate. În loc de așa ceva, el întreprinde o anchetă „pedagogică“ obișnuită în cazurile cînd vreun elev făcea confuzii de proprietate între obiectele lui și ale altora. Pe prima pagină a unuia

dintre caietele ms. 1 093, din 1893, ale lui Steric I. Marinescu, e o însemnare cu acelaşi scris: „Eşti născut în Braşov ?“ Întrebarea e surprinzătoare oarecum, deoarece pe pagina a treia elevul precizase că e născut în Bucureşti, — indiciu al unei lecturi puţin atente a textelor. Acestea par a nu-l fi interesat pe Gr. Creţu nici măcar ca filolog. Nicăieri în caietele parcurse nu am întîlnit sublinieri de cuvinte, sau vreun alt indiciu cît de slab că Gr. Creţu şi-ar fi extras din aceste caiete materialul pentru demonstraţiile sale filologice. Această observaţie se corelează cu ceea ce ne dezvăluise însăşi cercetarea pe care am făcut-o mai sus, cu privire la sursele, indicate de autor, ale exemplificărilor sale filologice.

Care sînt concluziile care se pot trage din toate aceste constatări ? În primul rînd, ne aflăm în faţa unei arhive folclorice şi etnografice de o extindere şi diversitate uriaşă, ale cărei texte iniţiale poartă girul autenticităţii ; în sensul că nici culegătorii, nici îndrumătorul ei nu au operat nici un fel de modificări. Autenticitatea aceasta e relativă, totuşi, deoarece copiii au lucrat pe cît îi ajuta priceperea lor de elevi ai claselor inferioare, confundînd adesea literatura populară cu tiparul, uneori din sinceră nelămurire, alteori şi din dorinţa de a-l impresiona prin cantitate pe profesor, în vederea obţinerii unei note mari, sau a salvării de sub ameninţarea unei iminente corigenţe. Indiferent însă de mijloacele pe care le folosea pentru a anima hărnicia elevilor săi în adunarea folclorului, el a reuşit să trezească în mulţi dintre ei un adevărat entuziasm. De pe urma multora au rămas astfel numeroase caiete, conţinînd adesea texte populare de cea mai mare valoare.

În al doilea rînd, Gr. Creţu n-a întreprins nimic ca să transforme arhiva sa folclorică într-o colecţie publicabilă, ceea ce necesita mai întîi de toate selecţionarea şi sistematizarea materialului atît de preţios, dar şi atît de împrăştiat al acestor caiete miscellanee, extrem de eterogene. Cu alte cuvinte, un material brut, haotic, căruia trebuia să vină cineva să-i dea fiinţă, — o rezervă imensă şi bogată în metale preţioase, care nici măcar nu devenise mină.

O situaţie aproape analogă cu cea a materialului folcloric adunat de la şcolari de Ion Micu Moldovan, înainte ca el să fi devenit celebra culegere Jarnik-Bîrseanu.

La fel ca aceşti iluştri predecesori, A. Millea şi I. Stănculescu aveau de făcut totul ca să transforme arhiva în colecţie. Au trebuit să parcurgă imensul material lăsat de Gr. Creţu aşa cum i-a venit şi să opereze o întreită selecţie. Au avut în vedere în primul rînd numai textele din Muntenia şi Oltenia — cele din Moldova fiind de fapt în proporţie incomparabil mai mică ; dintre ele, numai pe cele de poezie populară (în deosebi colindele, baladele, descîntecele şi cîntecele lirice) ; iar dintre acestea, numai pe cele pe care le socoteau mai puţin cunoscute din alte colecţii şi mai izbutite artistic. Probleme deosebite, în ceea ce priveşte arhitectura interioară a volumului, nu s-au pus, — redactorul de carte ordonîndu-l de la început în schema propusă mai de mult de Mihai Pop şi devenită într-un fel tradiţională : poezia obiceiurilor — epica — lirica, în ordinea unei probabile vechimi.

Cu toată selecţia riguroasă întreprinsă în acest imens şi eterogen material, A. Millea şi I. Stănculescu au realizat un volum de dimensiuni impresionante, de o bogăţie şi o valoare a textelor incontestabilă.

Acest volum se deschide în mod firesc cu un lot de colinde laice, dat fiind că acestea constituie specia cea mai viabilă în trecut, din poezia obiceiurilor, specie în care au înflorit şi au persistat pînă în zilele noastre realizări artistice de cea mai mare valoare, egalînd adesea cele mai înalte culmi ale baladei populare. Fără a fi de proporţiile numerice din colecţiile lui G. Dem. Teodorescu şi Gr. G. Tocilescu — realizate şi apărute chiar în epoca în care Gr. Creţu îşi aduna arhiva sa de folclor : 1877—1900 — colindele din volumul de faţă egalează în frumuseţe artistică pe cele din ediţia G. Dem. Teodorescu. De altfel, şi ca tematică, colindele din volumul alcătuit de A. Millea şi I. Stănculescu se apropie foarte mult de

cele publicate de G. Dem. Teodorescu [1], — unele dintre ele putînd fi considerate ca variante, cîteva chiar mai strălucitoare ca expresie, mai bogate în arhitectura lor artistică, decît cele din celebra colecţie a colegului de profesorat de la „Matei Basarab" al lui Gr. Creţu. Şi fiindcă a venit vorba de colegii de catedră din Bucureşti ai acestuia, coincidenţa dintre anul apariţiei *Materialelor folcloristice* publicate în două larg dimensionate volume de Gr. Tocilescu — o vreme şi el profesor la „Matei Basarab" — şi anul 1900, în care Gr. Creţu îşi întrerupe adunarea de folclor prin elevii săi, ne îndeamnă să credem că unul dintre motivele puternice ale renunţării acestuia de a-şi continua lucrul în vederea tipăririi ei este tocmai apariţia acestei colecţii, care se aseamănă atît de mult cu cea a lui Gr. Creţu, în metoda şi organizarea ei.

Din fericire, iniţiativa generoasă şi munca neprecupeţită a celor doi descoperitori ai colecţiei lui Gr. Creţu au adus-o totuşi la lumină, în ceea ce avea ea mai bun. Cuprinzînd variante dintre care multe egalează şi uneori chiar depăşesc în frumuseţe colindele din colecţiile G. Dem. Teodorescu şi Gr. G. Tocilescu — apropierile fiind inevitabile, dat fiind că Gr. Creţu şi-a adunat materialul în aceeaşi epocă : în ultimul pătrar al secolului trecut — volumul de faţă ne prilejuieşte încă o călătorie încîntătoare în ţara fermecată a folclorului nostru.

Colindele — chiar cele în care s-au infiltrat teme şi elemente creştine — nu au nimic de a face cu sărbătoarea propriu-zisă a Crăciunului. În acest sens, se face frecvent, în marele public, confuzia cu cîntecele de stea — care într-adevăr sînt de origine cărturărească, produse de cele mai multe ori ale clericilor şi dascălilor cîntăreţi în biserică, între care se numără şi Anton Pann — şi cu cîntecele de Moş-Ajun, care sînt cu totul laice, dar care sînt legate de această sărbătoare prin momentul reprezentării lor. Colindele însă sînt străvechi vestigii ale unei culturi autohtone. În trecutul îndepărtat, erau generate de riturile de fecunditate şi prosperitate ale solstiţiului de iarnă. Însăşi

etimologia cea mai probabilă a denumirii lor : de la latinul *calendae*, care a dat şi vechiul cuvînt slav *coleda*, cu o pronunţare nazalizată ducînd şi aici la forma *colenda*, *fără* de care nu se poate explica structura în care s-a definitivat termenul românesc. Sînt urări în vederea noului an, pentru oamenii în casa cărora se cîntau colindele, exprimate sub forma alegorică a unei relatări cu caracter epic specific. În privinţa aceasta — oricît de surprinzătoare ar părea afirmaţia — colindele stau mult mai aproape de basm şi descîntec, decît de balade, de care au fost alăturate adesea. Ca şi descîntecele, colindele s-au întemeiat, în originile lor dinainte cu mii de ani, pe credinţa în puterea magică a *cuvîntului*, pe convingerea că ceea ce se fabulează în cuvinte poate deveni realitate — prin simpla putere a cuvîntului, care exprimînd viaţa o şi conţine, aşa cum oul o închide în germenele lui. Majoritatea descîntecelor au astfel o factură epică proprie, narînd o suită de acţiuni specifice, prin care suferinţa fizică sau sufletească, văzută ca o fiinţă fabuloasă — după ce a adus subiectul descîntecului într-o stare apropiată de aceea a sfîrşitului — e silită să se îndepărteze, prin intimidare sau păcăleală, în ţinuturi pustii, care seamănă cu „celălalt tărîm“ din basme. La fel, colindele — la popoarele din sud-estul Europei, unde biserica ortodoxă n-a izbutit, şi poate nici n-a căutat cu tot dinadinsul, să sugrume practicarea acestui obicei, aşa cum a făcut în Occident biserica catolică — cuprind în repertoriul lor un complex de fabulaţii specifice, care pot reprezenta idealul de viaţă al capului familiei în casa căruia se cîntă ele, în raport cu vîrsta, situaţia lui socială şi activitatea profesională. Există astfel la noi colinde : de copil, fată nubilă, flăcău, om însurat, vînător, pescar, cioban, preot. Semnificativ pentru vechimea colindelor e faptul că nu există nici un colind de învăţător, deşi aceşti modeşti şi plini de abnegaţie propagatori ai culturii au jucat cel mai mare rol în viaţa satelor noastre, în trecutul apropiat. Interesantă este evoluţia colindelor de plugari. După toate probabilităţile, ele

s-au diferenţiat pe măsură ce agricultura devenea ocupaţia principală a ţărănimii noastre, căpătînd o pondere mai mare în ceremonialul colindelor. În consecinţă, au căpătat şi o amploare deosebită, un fast aparte în reprezentare, adăugîndu-li-se elemente spectaculare specifice — plugul, boii, pocnetele de bici, chiuiturile, buhaiul — devenind *pluguşorul*, aşa cum îl cunoaştem din sec. XIX pînă în zilele noastre. Evoluţia aceasta nu e atît de îndepărtată cum apare la întîia privire, căci elementele spectaculoase — aşa cum aminteşte şi Monica Brătulescu, în substanţiala introducere la atît de frumoasa antologie de colinde pe care, sub poeticul titlu *La luncile soarelui*, ne-a dăruit-o în anul 1964 Editura pentru Literatură — însoţesc pînă în zilele noastre, în anumite ţinuturi ale patriei noastre, practica colindului. Pe de altă parte, aceeaşi evoluţie o constatăm şi în practica cîntecelor de stea, dintre care cele despre „cei trei crai de la răsărit", după toate probabilităţile, prin dezvoltarea elementelor de spectacol, au dus la forma dramatică a *Vicleimului*.

Ca şi în descîntece, acţiunea interioară a colindelor e mai mult statică. Eroul nu evoluează de loc. El e prins într-un moment esenţial al vieţii lui. În opoziţie totală însă cu descîntecele, în colinde momentul acesta e de apogeu — înfăţişează în culorile cele mai strălucite tot ceea ce şi-ar putea dori mai bun omul în casa căruia se colindă, în situaţia lui socială, şi profesională. Vînătorului, pescarului, plugarului li se evocă o recoltă fabulos de bogată în întreprinderile lor, la un moment dat, ceea ce le aduce nu numai belşug în casă, ci şi vază în lumea lor, fericirea într-un cuvînt. La fel, băietanului i se vrăjesc întîmplări prin care el ajunge mare demnitar, uneori chiar la curtea domnească, impunîndu-se în categoria „voinicilor", a „vitejilor", pe care Ştefan cel Mare întemeiase puterea şi gloria Moldovei. Fetei nubile şi flăcăului de însurat li se povesteşte o întîmplare prin care ea ajunge noră de împărat, iar el îşi dobîndeşte o mireasă frumoasă ca o zînă sau vitează ca o amazoană. Omului însurat i se

vrăjesc imagini de fericire casnică idilică, sub merii înfloriți fabulos, ca în grădinile raiului.

În basme narațiunea are funcțiuni sociale și artistice identice cu cele ale colindelor. Pentru omul sărac, pentru prîslea neluat în seamă printre frații lui mai mari, pentru fata oropsită de surorile ei mai mari (măritișul urmînd să se realizeze, după obiceiul străvechi, în ordinea lor de vîrstă în familie), sau de către mama ei vitregă, pentru omul considerat „prost“ fiindcă nu avea darul de a se promova social dînd din coate sau acumulînd avere prin orice mijloace, — basmul indică și el o soluție ideală de viață, ducîndu-l la fericirea deplină. Dar în basm eroul evoluează, nu numai prin faptul că el ajunge, prin diverse peripeții, de la o situație socială de jos la una cu totul opusă, dar și pentru că foarte adesea el se dezvoltă și sufletește, învățînd din peripețiile prin care trece. Fata împăratului fără băieți — obligată prin prescripțiile feudale să țină locul unui fecior al vasalului la curtea suzeranului său — în travestiul ei de viteaz, capătă ea însăși, cu vremea, un suflet bărbătesc. Transformarea e consfințită uneori, prin fantezia nelimitată a basmului și prin miraculosul care îi stă permanent la îndemînă, de însăși schimbarea sexului, — mai ales cînd de falsa ei ipostază se îndrăgostește fata împăratului suzeran. „Hăbăucul“, omul neajutorat, trecînd din încurcătură în încurcătură, pînă la urmă se dovedește un isteț în stare să păcălească vracii, împărații și pe dracul însuși. Această evoluție impune o suită întreagă de peripeții ale acțiunii basmului, desenate nu numai în alb, ci și în negru, uneori atingînd tonalitățile cele mai sumbre, mergînd pînă la uciderea eroului sau la somnul secular al eroinei, ca să fie readuși la viață prin mijloacele specifice basmului.

Acțiunea în colinde nu are de loc această complexitate. Ea nu e dramatică, ci plastică. E acțiunea cît o poate înfățișa un tablou în pictură, care nu poate concretiza decît un moment culminant, pe cele antecedente și ulterioare sugerîndu-le doar prin ținuta și gesticulația personajelor.

La fel și în colinde ni se evocă momentul maxim, acela de realizare a idealului de viață al unei categorii sociale. Colinda reprezintă finalul epic, luminos la maximum, al unui basm. Statica ficțiunii epice e uneori flagrantă, ca în colindele de om însurat, care se rezumă de cele mai multe ori la imaginea cu un minim de mișcare a gospodarului și soției lui, adormiți într-un pat așezat sub pomi înfloriți magnific și deșteptați de ploaia florilor scuturîndu-se din ramuri și de zborul ceresc al porumbeilor aciuați acolo ; sau la imaginea gospodarului îmbrăcat somptuos, rezemat în „toiag ferecat" și încărcat de „arme scumpe", stînd în fața caselor sale evocate tot atît de feeric și dînd îndemn soției lui ca să încarce masa cu belșug, în așteptarea colindătorilor.

Funcțiunea educatoare a colindei e astfel profund latentă, acoperită încă de finalitățile magice originare. Ea se rezumă la această imagine ideală : a vieții așa cum ar trebui să fie, într-o lume dreaptă, așa cum o visau în trecut masele în raport cu societatea în care trăiau. În cîntecul bătrînesc dimpotrivă, funcțiunea educatoare apare pe primul plan. Cîntecele bătrînești înfățișează întîmplări din cele mai diverse, — de la cele fabulos mitologice, din realizările artistice de mare vechime ale speciei, la întîmplările crunte din baladele vitejești și haiducești, pînă la cele senzaționale din creațiile mai noi, aproape contemporane, ale baladelor familiare, pe care le numim de obicei „balade nuvelistice". Din aceste întîmplări reies firesc învățături adînci pentru viață, atît cum trebuie cît și cum nu trebuie să fie desfășurată. De aceea finalul cîntecelor bătrînești e adesea sumbru pînă la cruzime. De aceea ele se cîntă tradițional la nuntă, la „masa mare", urmînd să dea tinerilor căsătoriți o ultimă și cutremurătoare lecție de viață, înainte de a pleca din casa părintească.

În această împrejurare se află și punctul cel mai intim de contact între cîntecul bătrînesc și colindă. Majoritatea colindelor au în centrul lor tot un moment nupțial, evocînd acțiuni prenupțiale sau imagini de fericire în căsă-

torie, chiar cînd e vorba de colinde profesionale, ca acelea de vînători şi pescari. Era şi firesc să fie aşa, deoarece nu numai în momentele festive ochii părinţilor sînt aţintiţi asupra copiilor, ei reprezentînd viitorul şi fericirea lor stînd la temelia fericirii familiale. În societatea rurală, în trecut, momentul căsătoriei reprezenta pragul intrării tinerilor în viaţa socială, majoratul lor de fapt. În acest punct de contact e tot atît de firesc să existe schimburi de teme, de situaţii şi chiar de texte poetice constituite, între colinde şi balade. Colindele de pescari fac parte adesea din acelaşi trunchi poetic cu *Antofiţă al lui Vioară*, rezumîndu-se la pregătirea şi realizarea pescuitului fabulos de bogat, prin prinderea şi chinuirea „puiului Iudiţei", fără finalul tragic al răzbunării Iudei sau Vidrei celei bătrîne, sau cu salvarea „vătafului" din dezastru. Iar în casele în care a pierit mai de curînd un flăcău, *Mioriţa* devenea colindă consolatoare, în Muntenia şi Oltenia. În schimb, răspîndirea prodigioasă a *Mioriţei* în Transilvania, numai sub forma colindei, atestînd o mare vechime, ridică în acest sens probleme tulburătoare, care încă nu şi-au aflat dezlegarea deplină.

Lotul masiv de colinde al colecţiei Gr. Creţu înfăţişează aproape întreaga diversitate a speciei în Muntenia şi Oltenia, adesea în realizări de mare frumuseţe artistică.

În străvechile colinde de vînător ajung pînă la noi ecouri dintr-o epocă foarte depărtată în timp, cînd vînătoarea procura nu numai hrană, ci aproape toate cele necesare vieţii — ca în colinda avînd în centrul ei vînarea cerbului :

Cu carnea de cerb
Nunta să-şi nuntească ;
Cu oasele lui
Casă-o stoborî ;
Cu coastele lui
Casă-o lănţui ;

Cu sîngele lui
Casă-o zugrăvi ;
Cu pielea de cerb
Casă-o înveli ;
Cu unghiile lui
O face păhărele
Să bea boieri din ele ;
Boltiţă-n portiţă
În dos la grădiniţă.
Moscu, Făt-Frumos,
Fie sănătos !

Într-alt colind de vînător, avînd în miezul lui vînarea ciutei, aceasta îşi povesteşte şi îşi plînge soarta nu numai în tonul, ci şi în formula artistică a episodului oii năzdrăvane din *Mioriţa* :

— Fa ciută mioară,
Pe bot pestricioară,
Tu nu te adăpi ?
Nici nu vrei să paşti ?
Ce te străjuieşti
Strajă de trei zile ?
A ciută mioară,
Pe bot pestricioară,
Lor le răspundea...

Jelania ciutei, descriind sfîrşitul ei şi al celorlalte din ceată, este brodată pe aceleaşi elemente fabuloase ale vînătorii :

Ce-or mai rămînea
El ne-o tot goni
Pîn' la pod de os ;
De os că n-a fost,
De oase de-a noastre.
Ce-or mai rămînea
Scăpate-nţepate,
De ogar muşcate,

Vînate vom fi
Şi ne vom sfîrşi.

Într-un colind de fată mare, centrat pe imaginea graţioasă a fecioarei plimbată într-un „leagăn de mătase" purtat de un cerb între coarnele lui, apare făptura apocaliptică a „boului negru", a „bohorului", proiecţie în mit a bourului ce popula altădată pădurile noastre :

Sus, în vîrful muntelui,
Oleroi, d-oleroi, Doamne,
Sub cetina bradului,
Unde-şi doarme boul negru,
Boul negru se sculară,
De rouă se scuturară,
Munţi înalţi se clătinară,
Văi adînci se tulburară
Şi devale c-apucară.
Rupse maluri, rupse dealuri,
Rupse brazi şi păltinaşi,
Rupse brazi încetinaţi,
Cu molizi amestecaţi,
Rupse grădini îngrădite,
Cu flori dalbe presădite...

Un colind de flăcău pe tema dobîndirii miresei, construit pe motivul de basm al mărului care e jefuit noaptea de o făptură de pe alt tărîm, înfăţişează făptura cu aceleaşi trăsături fabuloase a „dulfului de mare", uneori numit prin contaminare „duh de mare" :

Prunduleţul Mării Negre
Mi-a crescut un merişor ;
Face mere
'N toate vere ;
Geaba face,
nu le coace.
Duh de mare s-a-nvăţat,
S-a-nvăţat de le mănîncă,
Nu mănîncă,
Cît le strică.

Spre deosebire de basm, aici nu e împăratul care dă sfoară-n ţară după ajutor. Sîntem aici într-un trecut şi mai îndepărtat, în plin animism : mărul însuşi „strigă tare-n gura mare", cerînd ocrotire. Gheorghe — numele e al flăcăului în casa căruia se colinda — pleacă la pîndă cu arcul şi săgeata. „Duhul de mare" îl roagă să-l cruţe, promiţîndu-i în dar nupţial pe sora lui mai mică, făptură umană şi fabuloasă în acelaşi timp. Într-un colind de fată mare, de asemenea pe temă nupţială, un „peşte de mare", nu mai puţin fabulos, jefuieşte şi strică grădina fetei :

Peştele din mare
Sărea în afară,
În grădina cu flori.
Florile-mi păştea...

Fata, numită aici Caterina, manifestă aptitudini de vînător şi pescar :

Laţuri înnoda,
Mreajă încurca,
În grădină le-ntindea.
Peştele sărea,
În grădină venea,
În laţuri se-nnoda...

Ca să fie cruţat, peştele îi promite un pescuit mirific, în acelaşi stil arhaic, ca şi „colindul cerbului" :

Nuntă de-oi nunti,
Cu carne de peşte
Nunta se nunteşte ;
Cu oase de peşte
Casa se clădeşte...

De altfel e izbitor, în contrast cu toate celelalte specii ale literaturii noastre populare, cît de frecvent apare marea în colinde. Foarte multe dintre ele se deschid prin imaginea apropierii mării, încă de la primul vers : „Prunduleţul Mării Negre"..., „Pruduleţ de mare"..., „Prundu-

rile Mării Negre"..., „Pe prunduleţ de mare"..., „Pe ostroavele Mării Negre"... Pe luciul mării apare imaginea navei, cizelată artistic din cîteva trăsături :

Pe mare priveşte
La cea corăbioară
Neagră şi smolită,
De vînturi bătută,
De maluri trîntită.

Întinderile mării trezesc nostalgii surprinzătoare de exotism şi aventură, cu finalul obişnuit însă al tuturor colindelor de fată mare : căsătoria. Tema e lirică şi apare, în forme apropiate, în cîntecele de dragoste :

Ileana d-ochii-şi negri,
Frumos Domnului se roagă :
— Fă-mă, Doamne, ce mi-i face,
Fir de aur şi mărgăritar,
În drumul Ţarigradului,
Într-o parte-n prăvălie.
Negustori pe drum or trece
Şi pe mine m-or vedea
Tot lucind şi strălucind.
Pe mine m-or cumpăra
Şi acasă m-or ducea.
Nu mă duc roabă să fiu,
Ci mă duc doamnă să fiu...

Altă colindă evocă hergheliile de cai ce păşteau în stepele Dobrogei :

Prundurile Mării Negre,
Steverile de cai buni,
Paşte-mi, Doamne, ori s-adapă,
Paşte-mi, Doamne, cal nebun,
Cal cu coama viforită
Şi cu coada bici făcută...

Din aceşti splendizi cai se alegeau credincioşii prieteni ai oşteanului, în luptele de la Dunăre şi de pe ţărmurile

mării, pe cînd existau încă pe aici aşezările întărite ale comercianţilor genovezi şi veneţieni. Un tablou de viaţă feudală este astfel evocat într-un colind de flăcău, prin plîngerea murgului pe care stăpînul său îl vestise că vrea să-l vîndă, spre a face rost de bani cu care să-şi ţină oastea :

— Stăpîne, stăpîne,
Adu-ţi tu aminte
Cînd noi ne luptam
Cu turcii, cu frîncii ;
Turcii ne tăiară,
Frîncii ne-alungară,
În mare ne-aruncară,
Şi oastea o-necară.
Eu am înotat
Marea-n lung şi-n lat,
De mi te-am scăpat...

În alt colind de flăcău, tînărul şi murgul său sînt proiectaţi pe un fundal de o măreţie fantastică. Flăcăul e văzut ca un erou solar, iar calul posedă puterea miraculoasă de a transforma natura :

Dur, dur, dur pe munţi înalţi,
Munţi înalţi şi minunaţi,
Părea soare că-mi răsare.
Nu e soare răsărit
Ci e (Gheorghe)-mpodobit,
C-un cal negru alb de spumă.
Şi mi-l frînge şi-l cofrînge
Şi din gură aşa-i zice :
— Calcă-mi ici, calcă-mi colea,
Calcă-mi ici în piatră seacă.
Piatra seacă apă lăsa,
Putea-şi calul adăpa
Şi-al lui şi-ai lor mari boieri.
Şi mi-l frînge, mi-l cofrînge
Şi din gură aşa-i zice :

— Calcă-mi ici, calcă-mi colea,
Calcă-mi ici în codrul negru.
Codrul negru că-nverzea,
Putea la umbră-a şedea
Dumnealui şi mari boieri...

Ca să nu uităm cu totul colindele de om însurat, să extragem dintr-un colind la fereastră o admirabilă imagine a cerului, grandioasă şi gingaşe în acelaşi timp :

...Munţi înalţi şi văi adînci
Şi vîlcele
scurgăţele,
Trăsei cerul peste ele,
Ca de-un pom mare-nflorit,
Cu poamele de argint.
Vînt de vară se scocioară,
Poamele se scuturară...

Nu vom putea insista şi asupra capitolelor care, urmează după această magnifică ridicare de cortină a colindelor, tot atît cît am zăbovit aici. Ne vom mărgini să spunem că, dacă celelalte specii ale poeziei obiceiurilor — pluguşorul, vasilca, paparudele, cîntecele şi oraţiile de nuntă, bocetele — nu sînt tot atît de bogat reprezentate, şi de altfel în nici una din celelalte colecţii proporţia lor nu e prea mare, se pot descoperi în textele colecţiei Gr. Creţu destule frumuseţi de amănunt, sau structuri artistice mai deosebite, care să le justifice prezenţa.

La fel ca şi în culegerile lui G. Dem. Teodorescu şi Gr. G. Tocilescu, capitolul descîntecelor e foarte bogat şi aici. Întîlnim unele versuri de o mare muzicalitate în tonurile lor incantatorii :

Şarpe sein,
Şarpe cu venin,
Şarpe solzos
Cu dinţii de os,

Şarpe verzui
Cu dinţii căprui,
Eu te-am descîntat...

Într-altă pagină dăm de o cavalcadă fumnambulescă, un desen cu totul altul decît cel al colindelor. Invenţia verbală e prodigioasă :

...Să te duci cu el
Pe sus ca vîntul,
Pe jos ca gîndul,
Tropotind şi rînchezînd,
Din copite scînteind.
Să fugi prin păduri urseşti,
Pe cîmpuri lupeşti
Şi pe drumuri iepureşti,
Din sat în sat,
Din vad în vad,
Pîn' la uşa cui te-a dat...

Un descîntec începe într-un stil sec, ca un roman de groază, cu detectivi :

Strigoaica a găsit
Focul stins,
Fereastra destupată,
Uşa casei deschisă....

Într-altul, începutul oscilează între tenebros şi grotesc :

Plecă Tartacot,
Cu barba de-un cot,
Din casă în casă,
Din uşă în uşă,
Din fereastră-n fereastră.
Toate uşile le găsi-ncuiate
Şi ferestrele astupate...

Într-un descîntec pentru o fată urîtă care vrea să fie frumoasă, dimpotrivă, începutul e feeric, iar durerea e atît de adîncă încît se proiectează cosmic :

Pe-o uşuliţă de aur plecai,
Prin meri îndulciţi mă dusei,
Prin meri înfloriţi,
Cu glas pînă-n cer,
Cu lacrimi pînă-n pămînt...

Evident, nu ne referim în aceste consideraţii la funcţiunile vechi şi uitate ale descîntecelor, — ci încercăm să le citim cu ochii lectorului de astăzi, care vede în ele numai frumuseţea lor artistică. În zilele noastre, descîntecele şi-au pierdut vechile lor funcţiuni magice, ieşind cu totul din circulaţia folclorică. Rămîn ca piese arheologice, iar cele ce au însemnat şi realizări artistice desăvîrşite, prin imaginile poetice cu care trebuia impresionat subiectul, rămîn ca obiecte de artă în antologia poeziei noastre populare.

Grupul de cîntece bătrîneşti pe care-l aduce volumul alcătuit de A. Millea şi I. Stănculescu din arhiva lui Gr. Creţu este impresionant, atît prin dimensiuni, prin varietatea tematică, cît şi prin unele aspecte specifice. Cantitativ, cu cele 80 de balade ale sale, el depăşeşte chiar colecţia lui G. Dem. Teodorescu, fără a-i egala însă frumuseţea, — Gr. Creţu neavînd norocul să întîlnească, prin şcolarii săi, un rapsod popular de statura uriaşă, ca repertoriu şi talent creator, a lui Petrea Creţul Şolcanu. Cîntecele bătrîneşti din colecţia lui Gr. G. Tocilescu, într-un număr mai mult decît îndoit, sînt mai aproape de tonalitatea şi valoarea artistică a celor din arhiva lui Gr. Creţu. Ca şi în textele adunate de Gr. G. Tocilescu, în colecţia Gr. Creţu cîntecul nostru bătrînesc e surprins în începutul fazei sale totuşi de declin, de pierdere pe alocuri a prospeţimei imaginaţiei mitice, în baladele foarte vechi, ca şi a suflului eroic, în cîntecele despre luptele de la Dunăre şi în cele haiduceşti. Totuşi, în mulţimea baladelor din antologia întemeiată pe arhiva lui Gr. Creţu, se află destule dintre realizările epicei noastre populare, în variante care pot încînta pe cel mai exigent cititor.

Ca să începem cu stratul cel mai vechi al cîntecului nostru bătrînesc — epica fabulosului mitic, în care forțele naturii apar în ipostaze colosale, în care umanul și stihialul se întrepătrund și se confundă necontenit — iată, sub titlul *Trei surori,* o frumoasă variantă a baladei în care cucul apare ca mire, salvînd pe cea mai mică dintre cele trei surori rătăcite în pădure, în urma promisiunii ei de a-l lua de bărbat. Remarcabil e și *Cîntecul lui Malcoci-Pașa,* — personajul istoric și fabulos totodată care, înfruntînd cu toată oastea lui puterea gerului, e înfrînt cumplit de bătrînul învelit în gheață. Iată, ca o scurtă dovadă a puterii autorului anonim al variantei, de a crea din puține trăsături simple și expresive atmosfera și cadrul acțiunii, cîteva versuri :

Dar conacu-unde-l punea ?
Sub seninul cerului,
La fîntîna gerului,
La luciul pămîntului...

Ciudatul *Cîntec al corboaicei* — originar legat de legendele referitoare la întemeieri de cetăți și familii feudale stăpînitoare — începe aici grandios, în cel mai autentic stil arhaic de baladă, evocînd făptura terifiantă a „corboaicei" și a puilor ei, în dimensiuni colosale, de basm :

Dar cuibul din ce-l făcea ?
Din chică de om,
Din coastă de bou.
La pui ce-aducea ?
Tot cirezi de boi
Și steve de cai
Și turme de oi.
Puii că-mi vedea,
Puii golășei,
Dar îi tot hrănea,
Mereu îi creștea
Și negri-i făcea.

Din nefericire finalul e confuz, atestînd un proces de degenerare în evoluţia acestei foarte vechi balade, care ne-a rămas de altfel în puţine variante, chiar în Transilvania, unde pare a-şi avea originile.

Balada străveche *Soarele şi Iana soră-sa* relevă un proces de prozaizare, de exemplu în episodul darurilor aduse de Soare surorii sale, ca să o înduplece să se mărite cu el :

Pînă-n ziuă se-ntorcea,
'N basma struguri i-aducea...

În schimb, chiar aici întîlnim tablouri ca acel al viei dăruite Ianei, remarcabil în ansamblul lui artistic naiv :

De-o vie pe mare
Cu nouă răzoare.
Pe la cap de vii,
Gutui şi lămîi
Şi mai multe năramze,
Mult sînt drăgăstoase,
La mîncat gustoase.
La mijloc de vie,
De-o lină fîntînă,
Cu ghizduri de marmură,
Căuş de argint,
Mic şi ţintuit...

Din ciclul baladelor din lumea pescuitului — atît de înrudit cu cel al colindelor de năvodari, aşa cum am văzut — apare făptura terifică a Vidrei (prin confuzie cu rîul, a Vidrosului). O interesantă variantă e *Vătaful de pescari Vioară,* prin finalul ei tragic aparte : fiul neascultător, Antofiţă, deşi se salvează înot din catastrofa răsturnării bărcilor, e orbit de lovitura de aripă a unui morun uriaş. Tatăl său nu îl mai poate găsi viu şi-l îngroapă în „tron de ceară“, pe malul Vidrosului. Varianta următoare, *Vidrosul,* e mult mai prozaică şi fragmentară, rezumîndu-se la episodul pescuitului fabulos, ca şi

colindele. Dar şi aici găsim sclipiri admirabile din marea artă a vechilor noastre cîntece bătrîneşti :

În coada Vidrosului,
Tot la ceata somnului,
Culcuşul morunului.
Cu năvoadele că-mi dau,
Cîrligele întindeau
Şi morunul îl prindeau,
Cu spinarea ca şira,
Cu capul cît măgura,
Cu limba cît cîrpătorul
Şi cu ochii cît ulciorul ;
Avea pana ca laba
Şi coada cît lopata...

Un peisaj pescăresc mai puţin arhaic-colosal, în schimb mai fin muzicalizat în tonurile lui, îl aflăm într-una din variantele baladei lui *Iovan Iorgovan :*

La balta băltită,
Pe lunci risipită,
Tu seama să iei
Potcoavă de cal,
Urmă de ogar.
Acolo să-mi dai
Tot din stană-n stană
Şi din piatră-n piatră.
Să stai s-asculţi, frate,
Unde apa-mi cură,
Pietrele răsună,
Somnii Dunării
Şi chiţii mării ;
Ei că se izbesc,
Se rostogolesc...

În varianta din volumul de faţă, „fata sălbatică“ pe care o căuta viteazul pe Cerna în sus — deşi „cosiţele îi bat călcîile“, sînii îi „bat genunchele“ şi „sprincenele bat umerile“, încît cu drept cuvînt îi apare poetului ano-

nim ca „mult groaznică" — nu are nimic fabulos. Totul e o tragedie de curte feudală. Urîta ascunsă în valea Cernei se refugiase acolo de rușine, rămînînd „îngreunată" de pe cînd se afla împreună cu Iovan Iorgovan, ca „copii de casă", la „curtea lui Ștefan Vodă". Balada *Trei coconi feciori de domn*, cu tot titlul ei somptuos, nu e decît o variantă la *Șearpele* lui Petrea Crețul Șolcanu. Expresiv este portretul în mișcare al ciobanului venit în ajutorul celor primejduiți de balaurul din fîntînă :

Tare-mi venea și-mi sosea,
Tot din guriță strigînd
Și din mînă semn făcînd,
Cu botița la spinare,
Cu un fes pe hîrca goală
Și c-un dulău după el...

În varianta *Iortoman* e aceeași înfruntare a voinicului cu șarpele, căruia mama i-a hotărît ca hrană, prin blestemele ei, pe propriul său copil. Imaginile prin care se evocă creșterea șarpelui, paralel cu cea a copilului care-i era menit, sînt remarcabile în stilul lor aspru :

Și eu eram pe atuncea
Subțire ca undreaua.
Într-o trestie intram
Și creșteam și mă-nvîrteam,
Țeava-n patru că o dam ;
Într-un putinei intram
Și creșteam și mă-nvîrteam,
Putineiu-n patru dam ;
Sub talpa casei intram
Și creșteam și mă-nvîrteam,
Talpa casei ridicam...

Ciclul cîntecelor bătrînești despre luptele cu turcii și tătarii este reprezentat prin variante la piesele lui principale. Ele sînt în general mai noi decît cele date de G. Dem. Teodorescu. Într-unele se simte o scădere vizibilă a suflului eroic, specific acestui ciclu. Astfel, în

Aguş al lui Topală, pe Aguş îl crestează paşa la gît ca pe un berbece, cînd acesta merge să-i ceară o „slujbă", deşi era bogat, iar „cadişca" cu care Aguş se însurase îl ceartă pentru că s-a lăcomit, în loc să-i plîngă moartea. În *Cîntecul despre Novac*, Lidva cîrciumăreasa nu mai aleargă să se plîngă la împărat, ca în versiunile mai vechi, ci la „stăpînul vinului". Forţa de portretizare a eroilor — impresionantă mai ales în baladele spuse de Petrea Creţul Şolcanu — îşi mai trimite totuşi încă sclipirile, ca în evocarea bătrînului Novac :

Şi-altu-i mic moşneag bătrîn,
Îi de spate cocoşat,
Din călcîie ridicat ;
Din cinzeci de piei de urs,
De-abea i-e cojoc de-ajuns...

În *Baba-Novac*, dragostea-fulger a nepotului Ioviţă pentru fata de turc este creionată printr-o singură imagine, dar de mare preţ :

Eu, unchiule, m-am plimbat
Jos la vadul Diului,
Văzui fata Cadiului.
La inimă mi-a căzut
Ca un nastur de argint,
Cînd cade-n apă la fund...

Elementele baladei se întrepătrund cu ale basmului. Cînd e vorba să-l salveze pe Ioviţă, urmărit de Cadiu, Novac îşi întreabă murgul, care îi răspunde grăind omeneşte :

— Albule, betnicule,
Mai poţi tu la bătrîneţe
Cum puteai la tinereţe ?
Şi albu-i răspundea :
— Mai mult pot la bătrîneţe
Decît, vezi, la tinereţe.
Căci cînd eram tinerel,
Mi-era carnea ca roua
Şi vîna ca cureaua.

Dar acum la bătrîneţe
Mi-este carnea ca fierul
Şi vîna mi-e ca oţelul.
De ce fug, de-aia mă duc
Şi-ndărăt nu mă mai uit...

Urmăriţi fiind de Cadiu, fata îl îndeamnă pe Ioviţă să arunce, ca în basm, obiecte din fuga calului, ca să-şi întîrzie urmăritorul. De astă dată însă „piatra nestimată" nu se mai află în urechea murgului, ci în cosiţa fetei, iar piedica nu va fi de ordin fizic, ca acele din calea zmeoaicei, ci de ordinul moral, Cadiul urmînd a fi atras de strălucirea pietrei în ţărînă.

Tătăraş bătrîn — cîntec evocînd convoiurile de robi purtaţi de tătari la întoarcerea din năvălirile lor pustiitoare — e o capodoperă, în muzicalitatea versului arhaic de 6 silabe, versul *Meşterului Manole*, dar şi prin acel inimitabil calm al suferinţei, apropiat de ţinuta statuariei antice :

Pe piscul Pogorin
Pe drumu-ăl bătrîn,
Mulţi tătăraşi vin,
Cu fete de mîini.
Iar o nevestea
Din gură zicea :
— Tătăraş bătrîn,
Lasă-mă de mîini.
Mie mi-a rămas
Copilaş în pat,
E şi nescăldat
Şi ţîţă nedat,
Nici nu-i legănat.
— Haide, bre, 'nainte,
Nu-ţi aduce-aminte.
Vîntul mi-o sufla
Şi l-o legăna ;
Zăpada mi-o ninge
Şi-o avea ce suge ;

Ploaia mi-o ploua
Şi mi l-o scălda...

Copilaş Roman e un fel de Orlando Furioso al cîntecului nostru epic. Pornit singur la bătălie cu tătarii, orbeşte în furia încăierării şi-i e teamă să nu-şi ucidă fraţii mai mari, veniţi în ajutor după ce priviseră de departe bătălia cu „ocheanu". Îl trag cu „cangea" jos de pe cal, îl leagă şi-l duc acasă, unde maica lor îl vindecă cu „doftorii". De reţinut imaginea somptuoasă a calului pregătit pentru bătălie ca pentru sărbătoare :

Şaua pe cal că punea,
În şapte tafturi o strîngea,
Cu cioltar îl învelea ;
Şi cioltarul poleit,
Iar tafturile de argint,
De se tîrăsc pe pămînt ;
Şi perniţa de sub chingă
Cusută-i cu piatră scumpă...

N-ar trebui să uităm nici momentul de mare gingăşie din *Ilincuţa Şandrului*, cînd fata — cu gîndul la măritiş, fără să ştie c-o aşteaptă moartea — măturînd ograda părintească se gîndeşte astfel :

— Bătătură, bătătură,
Dacă eu m-oi mărita,
Cine te-o mai mătura ?
Rîndunica cu peana,
Ciocîrlia cu coada...

Lumea baladelor haiduceşti e în acest volum multiplă şi diversă, întrecînd-o cu mult pe cea din colecţia lui G. Dem. Teodorescu. Mănunchiul bogat de „cîntece ale Jianului" — numit într-unul, prin cine ştie ce proces de asociere, Ştefan Jianu — se află aici în plină fază de liricizare, ca de altfel şi în alte colecţii mai noi. În aceste cîntece răsună mai ales acordurile aparte ale versiunii publicate de Anton Pann, centrate mai ales pe episodul tre-

cerii Oltului în pofida „podarului“ şi desfăşurînd mai mult meditaţiile şi plîngerile haiducului ameninţat de poteră :

Cu banii din haiducie
Eu la săraci boi am luat,
Fete mari am măritat,
Flăcăiaşi am însurat...

Într-o variantă întîlnim cunoscuta apariţie a haiducului în rolul episodic al voinicului străin şi ciudat, şuierînd îmbietor la marginea satului, ca să vrăjească fata să-l urmeze, în timp ce maica ei o sfătuieşte să nu cedeze ispitei. Cîntecul despre *Ion Pietrarul* departe de a fi o variantă a baladei moldovene dată la lumină de V. Alecsandri, e de fapt o versiune localizată în Oltenia a baladei *Codreanului,* în timp ce *Cîntecul lui Petrică* relatează atacul unui haiduc ca să ia în stăpînire „haznaua“ — transport al vistieriei domneşti — episod rar în cîntecul nostru bătrînesc. Ne întîmpină uneori nume de haiduci neaflate în alte culegeri : Niculai Pocriş, Şogor, Bibea Cucu. Cîntecul lui *Bolbocean al Saftei* închide un interesant detaliu istoric, numele domnitorului Ipsilanti :

Frunză verde şi-o lalea,
Sub vodă, sub Ipsilea,
Chiar în casă la mama,
La mămica, la Safta,
Iacă Bolbocean sosea...

Precizarea de epocă e oarecum contrazisă totuşi de amănunte din viaţa mai nouă. Bolboceanu se îmbracă „cu pantalon cadrilat“ şi, prins de poteră, e „împuşcat“ la Focşani, după judecată.

În *Fiii Bratului,* întîlnim un episod aparte, pus pe seama sorei haiducului, Dobrica — o altă ipostază a Voicăi, fata amazoană care singură pune potera „căpitanului Bălaure“ pe goană. Dobrica se duce singură la Bucureşti şi, dă foc „puşcăriei“, ca să scape de acolo pe

tatăl şi pe mama ei. „Streaja“ o prinde şi o duce la „domnie“ :

Obicei de Paşti era,
Un ou roşu-n păr punea,
Tot Bucureştii-ncerca,
Cu pistolul împuşca,
Dar oul nu nimerea ;
Dobrica că mi-i privea,
Inima-ntr-însa fierbea,
Pînă ce rîndu-i venea.
Iată rîndul că-i venea,
Ea liniştită ochea
Şi cînd focul slobozea
Oul fărîmă-l făcea...

Entuziasmaţi, bucureştenii o duc la domnitor şi îi obţin iertarea.

Între cîntecele despre *Radu Anghel*, există aici o variantă care prezintă un mare interes pentru sursa ei, fiind culeasă de la „Ion Rădulescu, funcţionar la Tribunalul Muscel, şi Matei din Nămăieşti, care a fost în ceata lui Radu Anghel“. Amănuntele pe care le aglomerează poetul anonim, cu stîngăcie artistică evidentă, cînd evocă ceata lui Anghel, dau într-adevăr expresia faptelor trăite :

Ion Rădoi cel din Fureşti
Şi cu Tudor din Frunzeşti,
Gheorghe Stanciu din Gorgani
Şi cu Ion din Ţigăneşti
Şi Matei din Nămăieşti ;
Frunză verde şi-o măslină,
Şi cu Petre al lui Ghinea ;
Frunză verde trei cireşi
Şi cu Soare din Ludeşti...

O serie de cîntece bătrîneşti pe care Al. Amzulescu — în frumoasa ediţie antologică de *Balade populare române* — le-a separat pe bună dreptate de baladele haiduceşti propriu-zise, sînt cele despre „hoţomani“, oameni care je-

fuiesc fără impulsul social al răzbunării şi ajutorării nedreptăţiţilor. În volumul alcătuit de A. Millea şi I. Stănculescu întîlnim o bună variantă a lui *Ghimiş*, oarecum simplificată, nemaifiind vorba aici de turci, ci de „căpitanul Dărviş“, de „din vale de la Hîrşi“, pe care-l sileşte printr-o simplă scrisoare să-i dea calul dorit. În schimb varianta la *Codreanul* e pe calea degenerării. Hoţomanul se îmbolnăveşte, cere iertare de la „domnie“, o obţine şi :

Codreanu e mulţumit
Că din codri a ieşit ;
S-a lăsat de haiducie
Şi s-a-ntors la plugărie.

Onea şi Coţofeanca indică o surprinzătoare contaminare cu cîntecul de factură în primul rînd muzicală, al ciobanului care şi-a pierdut oile şi caută să se consoleze ascultînd o melodie care să-i „sune opinca“. Impresionantă, cu toate că nu prea meşteşugită artistic, e judecarea stăpînei abuzive de către fosta slugă nedreptăţită :

— Bună ziua, Coţofeanco !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Văd c-acu-mi zici căpitan,
Nu ştii că ţi-am fost porcar ?
Apoi trei în spate-i da,
Două-n piept de mi-o-ndrepta,
Şi-apoi iarăşi îi zicea :
— Ia să-mi dai tu simbria
Pe trei ani şi jumătate,
Că ţi-am slujit cu dreptate.
Cînd veneam după mălai,
Mă luai cu cînii-n alai...
Cînd mă chemai la mîncare,
Mă strigai în gura mare :
„Na, ogare, na, porcare !“

Ar putea părea surprinzătoare frecvenţa epicei hoţilor de cai, care a pătruns pînă în lumea colindelor. În antologia

recentă, *La luncile soarelui,* între colindele „zorilor", la fereastră, se află și un episod al vieții hoților de cai, tratat liric, episod care, în volumul consacrat colecției Gr. Crețu, se înfățișează în destule exemplare. Istoricește, faptul este explicabil. Imperiul otoman aprovizionîndu-și în trecut cavaleria îndeosebi cu cai din Țările Românești, — la Dunăre se făcea un intens comerț în acest sens, care atrăgea firesc și ispita obținerii pe căi ilicite a acestor nobile și indispensabile pe atunci ajutoare ale omului. Frumusețea superbă și valoarea comercială a unor exemplare, ca și riscurile întreprinderii — calul fiind unul dintre cele mai inteligente animale și mai curajoase, mai ales cînd era vorba de armăsari — ducea pe unii hoți vestiți la adevărate pasiuni, asemănătoare cu dragostea, nedîndu-le liniște pînă cînd nu obțineau calul dorit. V. Voiculescu a descris admirabil lumea și psihologia hoților de cai din trecut, în nuvela *Alfion, diavolul alb,* apărută în anul 1964, în revista „Steaua". În cîntecele din colecția Gr. Crețu, tema e tratată mai cu seamă în remarcabile trăsături de umor, ca de exemplu în *Cîntecul hoțului de cai.* Ochiul profesional al geambașului se impune prin precizia trăsăturilor :

Dar băiețel ce-mi făcea ?
Șaua-n spinare c-o lua
Și-apuca spre Cîmpina.
Se-ntîlni cu galbena,
Șargă-neagră pe spinare,
Pe sub burtă rotogoale,
Pintenoagă de picioare
Și pătată la o nare
Și buiastră-n fuga mare.
Dar nu era singurea,
Cu cinci cîrlani după ea.
Și-avea șapte jugănei,
Cum ți-este mai drag de ei.
El pe șargă-ncăleca,
Drumul la vale că lua.

Se ducea la Mogloreț,
Unde e un tîrguleț
Se vînd cîrlanii cu preț...

Ieșind din lumea aceasta pitorească, răsfoind paginile ediției realizate de A. Millea și I. Stănculescu, intrăm în epica tragediilor familiale. Căci, de fapt, majoritatea baladelor așa-numite „de curte feudală“ — *Meșterul Manole, Dobrișan, Radu Calomfirescu, Mogoș, Vartici, Mircea Ciobănașul,* prezente și în volumul de față — pornesc cele mai adeseori din conflicte de familie și desfășoară întîmplări de familie, încărcate furtunos de implicații sociale, de înfruntări în cadrul lumii feudale, care duc la finaluri tragice, mai ales cînd legăturile de rudenie sînt necunoscute la început, sau prea șubrede ca să țină cumpăna pasiunii.

Însemnînd faptul că versiunea de aici a *Meșterului Manole* e destul de pedestră, să amintim foarte interesanta localizare a temei „Mircea Ciobănașul“ în Cîmpulung-Muscel, în balada intitulată aici *Cîntecul lui Mircea, fratele lui Negru Vodă,* ca și strania soluție etică dată în finalul *Cîntecului lui Bartici* conflictului dintre domnitor și finul său. Divanul e chemat de domnitor să-l judece pe Bartici în urma mărturisirii făcute de soția sa, care se îmbolnăvise după ce finul, ca să scape de propunerile ei de dragoste, fugise la Țarigrad. Adus de acolo, divanul îl judecă și dă o sentință ce ar părea ciudată, dacă n-ar închide și o tragică ironie asupra obedienței boierilor față de domnitor :

Pe Bartici mi-l judecau,
Toți, lui vină îi găseau,
De ce n-a făcut fapta
Și mi-a-mbolnăvit doamna.
Pe Bartici îl judecau
Și cu dreptate găseau
Pe Bartici a-l spînzura...

Grupul baladelor familiale propriu-zise — transpunînd în lumea artei tragedii asemănătoare de familie, de astădată în lumea tîrgoveților sau a țăranilor : soți uciși noaptea, cînd se reîntorc după ani de zile din călătorii de negoț, fără a fi recunoscuți, victime ale lăcomiei de bani ale propriilor mame, ca să-i jefuiască *(Tudor Ceaușul)*, hangii și morari ajunși la sapă de lemn, care trebuie să-și vîndă soția frumoasă *(Tudor Dobrogeanul)* ; soți care verifică, în cumpănă de viață și de moarte, necredința soției *(Ghiță Cătănuță)* ; tineri însurăței care, plecînd pe 9 ani „la bătălie“, își află la întoarcere soția martirizată sau ucisă prin foame de către „soacra rea“, propria lor mamă ; fata care fuge de la părinții cu stare, amăgită de minciunile unui om de nimic — este în ediția Millea-Stănculescu mai sărac tematic și ca valoare artistică. Interesant e cîntecul despre *Dafina și Tudorel Măjarea* — variantă a temei de tipul *Ienășel*, în care bărbatul surprinzîndu-și soția în adulter, îl iartă pe rival, considerînd vinovată numai femeia — prin situația inedită a soțului, pescar dus mereu de acasă prin ocupația lui.

Ca și în alte colecții de folclor, lirica populară depășește și aici cantitativ aproape toate celelalte specii de poezie orală la un loc. Fenomenul este explicabil, lirica în general și în folclor în special fiind genul cel mai mobil, cel mai puțin închingat în rigorile tradiției și ca atare cel mai apt să exprime noul și, în aceeași măsură, să se înnoiască. Dispărînd din viața maselor o sumă de obiceiuri și practici — multe de o mare vechime și devenite în consecință anacronice — dispar din circuitul folcloric viu și speciile de poezie orală pe care le generaseră : descîntecul, paparudele, caloianul, colindele chiar. Altele, precum cîntecul bătrînesc, rămîn să viețuiască, pe arii mai restrînse, numai în virtutea marii frumuseți artistice pe care au atins-o. Lirica — în antiteză cu epica populară, strîns legată de poezia obiceiurilor — e foarte puțin determinată de practica obiceiurilor. Dimpotrivă, exprimînd în

primul rînd profunzimea sentimentelor individului ca om între oameni, lirica populară își extinde din ce în ce mai mult domeniul artistic în viața de toate zilele, pe măsură ce această viață — în mediile care produc folclorul — se modernizează. Procesul acesta se observă mai clar în Muntenia și în București care — ca cel mai mare oraș al țării, unde aflueazǎ zilnic oameni din toate regiunile ei — este nu numai un uriaș depozitar de folclor, ci și un mediu însemnat de creație folclorică sau simili-folclorică, de la cea tradițional-rurală pînă la cea orășenească. Într-o culegere ca cea organizată de Gr. Crețu — avîndu-și centrul în București și ca zonă folclorică de bază Muntenia — fenomenul trebuia să apară inevitabil. Într-adevăr, în materie de lirică volumul de față depășește aproape de trei ori, cantitativ, cîntecele din colecția G. Dem. Teodorescu și se apropie de ceea ce dă colecția Gr. G. Tocilescu, care să nu uităm că acopere nu numai Muntenia, ci și Moldova și într-o oarecare măsură, chiar și Transilvania.

În ediția realizată de A. Millea și I. Stănculescu, accentul cade aproape exclusiv pe doine și cîntece de lume, lăsînd la o parte strigăturile. Predomină deci lirica în tonalități grave, mai ales sub aspectele pe care le capătă ea în Muntenia și sub influența Capitalei. Cîntecele de dragoste sînt dominante numeric în mod firesc, în viața din trecut căsătoria fiind nu numai evenimentul central al vieții individului, dar și pragul de intrare a lui în viața socială, majoratul lui de fapt, ieșind prin aceasta de sub dominarea familiei părintești. Ca de obicei în lirica populară a Munteniei îndeosebi, și a Olteniei de altfel, specifică e ardența sufletească și fiziologică a fenomenului dragostei, care duce pe de o parte la plîngeri și zbuciumări patetice, iar pe de alta la accente de senzualitate aprinsă. Ceea ce în trecut s-a considerat adesea ca „poezie lăutărească“, ca un specific al acestei poezii, e de fapt o sumă de trăsături caracteristice ale liricii noastre populare meridionale. Departe de a constitui o zonă folclorică în sine, cîntecul zis de lăutari n-a făcut aici decît

să potenţeze aceste trăsături, să le dea şi mai mult caracter spectaculos, ceea ce fireşte a influenţat la rîndu-i şi creaţia populară a locului. Iată, de exemplu, e foarte greu să distingă cineva hotărît ce ar fi „lăutăresc“ şi ce ar fi „tradiţional-popular“ în acest frumos portret de Don Juan — poate rustic, poate de mahala — din colecţia Gr. Creţu :

Cine-mi trece pe la iaz ?
Costică cu calul breaz,
Cere flori de la pîrleaz.
Eu nu-i dau, că mi-e necaz,
Că-i cu mîna-n buzunar
Şi-are zece lăutari.
Lăutarii cînd cîntau
Văile că-mi răsunau,
Copacii se legănau,
Fetiţele suspinau,
Lacrimile le dădeau,
Cu batiste se ştergeau,
Cu batiste înflorate,
Înflorate vinerea,
Cusute dumineca.

Legăturile seculare dintre lirica de dragoste şi cîntecul de lume în folclorul nostru apar clare şi în culegerea Gr. Creţu. Iată o formă de la sfîrşitul sec. XIX, a motivului poetic *Amărîta turturică,* a cărui veche existenţă în literatura universală şi în folclorul nostru, înainte de tiparul pe care i l-a dat Ienăchiţă Văcărescu, a fost cercetată ştiinţific încă de acum cîteva decenii :

Foaie verde de sipică,
Amărîtă păsărică
Nici nu bea, nici nu mănîncă,
Nici pe pămînt nu se uită,
De soţie despărţită...

Tot aici aflăm şi o versiune întreagă — probabil mult mai nouă — a *Cîntecului Mititichii,* din care citează vreo

cîteva versuri Fr. Sulzer, în *Geschichte des transalpinischen Daciens*, apărută în 1781—1782 :

— Frunză verde de-anason,
Scoală-te, puică, din somn,
Şi-mi dă guriţă că mor,
Guriţă de sărutat,
Trupşorel de dezmierdat,
Inimioara mi-ai secat.
Foaie verde de-un susai,
Mititico, minte n-ai ;
Floricele ştii să-mi dai,
Dar guriţa cui o dai ?
— Neică, dumitale ţi-o aş da,
Dar sînt mulţi ca dumneata,
De mi-i arde seceta.
— Foaie verde matostat,
Mititică mi-eşti la stat,
Cilibie la purtat,
Dulce eşti la sărutat,
Darnică la-mbrăţişat.

Aici avem plăcuta surpriză de a întîlni — într-o frumoasă şi deosebită versiune, mai deplin arhitecturată artistic — poezia pe care Cezar Bolliac o analiza ca exemplu de prospeţime şi gingăşie a simţirii şi a imaginilor, în faimosul său articol din 1844, despre *Poezia populară :*

— Frunză verde şi-o lalea,
Ce faci, fetiţo,-acolea ?
— Cos la cămăşuţa ta
Cu firicel de-o para.
De m-oi lua, de nu m-oi lua,
Cămăşuţa-i tot a ta.
Foaie verde bobidrag,
M-a lovit un dor şi-un drag,
Să stau toată ziua-n prag,
Cu firul băgat în ac,
Cu ochii după cel drag.

Cu aceeaşi mişcare sufletească dăm aici de o variantă la cîntecul pe care îl intonau cu plăcere Eminescu şi prietenii lui, la un pahar de vin :

Cîte stele sînt pe cer
Pîn'la ziuă toate pier.
Numai luna şi c-o stea
Ştie de patima mea ;
Patima ce-o pătimesc
Şi truda care-o trudesc
Pentru-un pui care-l doresc...

În afară de astfel de continuităţi literare, se întîlnesc adesea şi amănuntele unei vieţi istorice de epocă, chiar într-o frumoasă poezie de iubire ca aceasta :

Pe drumul Focşanilor
Pasc caii orzarilor
Şi cu ai grînarilor.
Un fir paşte,
Şapte-mi creşte,
Dorul tot mă ofileşte.
Albă îi faţa leliţei,
Lung e drumul Brăiliţei.
Nu ştiu, i-albă?
Nu ştiu, îi neagră ?
Că lui neica-i este dragă.

Dînd onorurile cuvenite cîntecelor de dragoste din colecţie, nu înseamnează să neglijăm prezenţa remarcabilă a celorlalte teme majore ale liricii noastre populare, care înfloresc şi aici adesea, în versuri de mare intensitate poetică.

Iată o frumoasă creaţie a muzei populare, în care tema jelii şi a nenorocului în viaţă se întrepătrunde cu tema naturii, a cucului ca sol al ei, şi în mod surprinzător, cu tema de atîta circulaţie în poezia simbolistă a ploii şi a insomniei :

Foaie verde arţăraş,
Ia vezi cucul, bate-l-aş,
Că şi el mi-a fost vrăjmaş,
Că mă vede pătimaş.
Mă vede pe drum trecînd
Şi se omoară cîntînd.
Eu zic cucului să tacă,
El se mută pe-altă creacă.
Mă culcai să dorm niţel,
Vîntul bătea uşurel,
Ploaia curgea mărunţel,
Nu putui să dorm de fel.

Poezia revoltei sociale, cu care se deschide însuşi capitolul liricii în volumul de faţă, e din plin şi frumos reprezentată. Alegem din ea un text care ni se pare foarte semnificativ, ca imagine a sistemului de oprimare şi stoarcere a ţărănimii, la sfîrşitul secolului trecut :

Foaie verde arţăraş,
Drumul de la Călăraşi
Nu-i bătut de boi şi vaci,
Şi-i bătut de dorobanţi,
Conducînd la arestaţi.
La marginea lanţului,
Arendaşul satului ;
Iar la capul lanţului
Stă primarul satului...

Faţă de asemenea stări de lucruri, lirica haiduciei nu putea să fie şi ea decît tot atît de amplă şi intensă. Multe dintre cîntecele de aici sînt produse ale fazei mai noi, de liricizare a baladei haiduceşti, apărînd în versurile lor nume ca al Jianului, al lui Bolboceanu, al lui Şogor şi al altora. Altele exprimă direct stări sufleteşti intime ale haiducului, ca acest scurt dar complex cîntec, cu un preambul din bucuria primăverii, stins repede de melancolia primejdiilor pe care le aducea haiduciei desfrunzirea pădurilor, toamna :

Frunzuliţă foi ca macul,
Cînd o da iarba ca acul,
Să intru-n codru, săracul !
Codre, nu te lăuda
Că ţii frunza şi iarna ;
Frunza-mi umple văile,
Văile, vîlcelele,
Şi rămîn smicelele,
De le bat vînturile.

Tema înstrăinării, atît de legată în lirica noastră populară de imagini exprimînd dorul îndepărtării de părinţi, răsună aici în multiple acorduri, dintre care unele sunînd nou, ca în acest cîntec :

Dunăriţă, apă lină,
Mă-nşelaşi c-o vorbă bună,
Mă trecuşi în ţări străine,
Fără dor şi fără milă.
Strugura̧ş bătut de brumă,
Sărac copil fără mumă !
Struguraş bătut de piatră,
Sărac copil fără tată !...

Strîns împletită cu cea a înstrăinării, poezia „cătăniei" — cu durerile ei din trecut, cu gîndul părinţilor lăsaţi în sărăcie, cu tratamentul dur din partea gradaţilor — îşi are şi ea aici locul cuvenit. Dintre frumuseţile ei divers sclipitoare, desprindem cîntecul acesta, pentru imaginile pregnante şi oarecum inedite ale începutului său, unde cuvîntul *dor* îşi joacă sensurile între nostalgie şi durere :

Frunză verde bob năut,
Cine n-are dor în trup
Să vină să-l împrumut,
Că la mine văd că-i mult ;
Curge izvor din pămînt,
Ca nisipul de mărunt.
Foaie verde de trei brazi,
Mai la vale la Urlaţi,

Am lăsat boii-njugaţi
Şi părinţii supăraţi,
Să vii, maică, să mă caţi
Între cîrduri de soldaţi,
Stau în puşcă rezemaţi.

Pelerinajul nostru în lumea artistică pe care ne-o aduce culegerea realizată din arhiva folclorică a lui Gr. Creţu trebuie totuşi să ia sfîrşit, oricît am fi de ispitiţi, prin alte şi alte aspecte, să îl continuăm. Sperăm că cititorul va fi din plin răsplătit prin întregul volum — despre care nu am putut să-i dăm în aceste pagini decît o foarte palidă idee — şi că nu va regreta întru nimic ceasurile de zăbavă consacrate acestei lecturi.

OVIDIU PAPADIMA

POEZIA OBICEIURILOR TRADIȚIONALE DE IARNĂ

COLINDE

1

Sus în vîrf la nouă meri

Sus, în vîrf la nouă meri,
Hoi, lero, da leroi loi, doamnele,
Mi-arde nouă lumînări.
Sus îmi arde, jos îmi pică,
Pică una, pică nouă,
Picătura cea din nouă,
Se scaldă bătrîn Crăciun.
Se scăldară, se-mbăiară,
Cu sfînt mir se miruiară.
Întinsă-i masă peste drum
Să mănînce flămînjoșii,
Făcută de-o casă-n drum
Să-ncălzească frigurosii,
Făcută de-un puț în drum.

2

Colea-mi doarme mari boieri

Colea-mi doarme mari boieri,
Cu ilice puse-n cuie,
Cu arme la căpătîie,
Cu pistoale la picioare.
La piciorul patului,
Mi-este-un stol de porumbei,
Se săltară și zburară,
Sus, mai sus, se înălțară,
Cu doi nori s-amestecară,

Jos, mai jos, că se lăsară,
Apă-n gușă că-și luară,
Pietricele măruntele,
Pietricele răsunară,
Mari boieri se deșteptară
Și pe noi ne dăruiră
C-un colac de grîu curat.
Pe fața colacului
Mi-este vadra vinului,
C-așa-i legea din bătrîni,
Din bătrîni, din oameni buni.

3

Cicea, cicea-n ceste curți

Cicea, cicea-n ceste curți,
C-aici dorm gospodari mulți,
Cu sabia pusă-n cui,
Cu arme la căpătîi,
Cu pistoale
La picioare.
Jos la furca patului
Mi-este-un stol de porumbei.
Se-nălțară și zburară,
Cu doi nori s-amestecară,
Apă-n gușă că-mi luară,
Bătătura mi-o udară,
Petricelele sunară,
Gospodari se deșteptară
Și pe noi ne dăruiră
C-un colac de grîu curat.
Pe fața colacului
Este vadra vinului,
C-așa-i legea din bătrîni.
Pe giubeaua cea mai mică
Cînt-un pui de turturică.
Cu giubeaua cea mai mare
Ni se scoală-o fată mare
Și ne-aprinde-o lumînare
Și mi-o pune-ntre icoane,
Între icoane,-ntre obloane.

Busuioc verde pe masă,
Bună vremea la fereastră
La gospodari ca dumneavoastră !

4

Colind de flăcăi

Mai pe sus pe lîngă cer,
Vine Gheorghe Gheorghiţel,
Cu cal negru fumurel,
Cu şaua de aurel,
Cu scările de-arginţel
Şi cu frîu cu fluturei,
Cu biciul cu ciucurei.
Trăsni-n vînt,
Trăsni-n pămînt,
Trăsni-n poarta raiului.
Raiule, grădină dulce,
Nu mă-ndur a mă mai duce
De mirosul florilor,
De zumzetul albinelor.

5

La puţul cu zalele

La puţul cu zalele,
Răsărit-a soarele ;
Nu e soare să răsară,
Ci mi-e domn împodobit
Cu inele de argint.
Iar vă vin, boieri, vă vin,
Tot vă vin turme de oi,
Vin oiţele zbierînd,
Berbecii roată făcînd ;
Iar vă vin, boieri, vă vin,
Vă vin herghelii de cai,
Vin iepele nechezînd,
Armăsari roată făcînd.
Ia sculaţi, boieri, sculaţi,
Că vă vine Anul-nou ;

Să vă vie cu mult bine
Şi cu multă bucurie.
Sănătate cestor curţi,
Să-mi fiţi, boieri, sănătoşi
Şi cu copiii cu toţi !

6

Turturele pe zăbrele

Turturele pe zăbrele,
Pe zăbreaua cea mai mică
Stă un pui de turturică.
Şi zburară şi cîntară,
Apă-n gură gurgurară,
Pietricele răsturnară,
Mari boieri se deşteptară,
Cu ocaua plină rasă,
Pe colac, vadra de vin,
C-aşa-i legea din bătrîni,
Din bătrîni, din oameni buni.
Dăm o raită pe departe,
La mulţi ani cu sănătate
Şi la vară cu bucate !

7

Judecata florilor

Frunză verde de năut,
Cîte flori sînt pe pămînt,
Toate merg la jurămînt,
Toate jură, toate fură.
Numai floarea-soarelui
Şade-n poarta raiului
Şi-mi judecă florile,
Florile, garoafele,
Ce mi-au făcut miroasele ?
Ploaia mi le-a udat,
Vîntul mi le-a scuturat.
Scoală, scoală, fată mare
De mi-aprinde-o lumînare,

Şi mi-o pune-n trei iscruci,
Trei iscruci şi trei icoane.
Rămîi, Doamne, sănătos,
Ca un trandafir frumos.
Bună dimineaţa la Moş-Ajun,
Că mîine e Moş Crăciun !

8

Oleroi, d-oleroi, Doamne

D-ale cui sînt ceste case ?
Oleroi, d-oleroi, Doamne,
Aşa-nalte şi frumoase,
Pe dinlăuntru zugrăvite,
Pe de-afară stoborîte,
Stoborii de busuioc,
Straşina de siminoc,
Dar în străşini cine şade ?
Şade de-un dalb porumbiel
Cu peniţe
D-albăstriţe,
Cu capul de pietre scumpe.
E trimis de Dumnezeu
Să măsoare pămîntul,
Pămîntul
Cu umbletul
Şi cerul
Cu cugetul.
Se mirară ce să-i facă ?
Munţi înalţi şi văi adînci
Şi vălcele scurgăţele,
Tinsei cerul peste ele,
Ca de-un pom mare-nflorit,
Cu poamele de argint.
Vînt de vară se scocioară,
Poamele se scuturară,
Se scuturară pe jos,
Umplu locul de miros.
Rămîi, N., sănătos,
Cu-ai tăi fraţi,
Cu-ai tăi părinţi,
Ai lui Dumnezeu să fiţi !

9

Colind de flăcău

Dur, dur, dur, pe munţi înalţi,
Munţi înalţi şi minunaţi,
Părea soare că-mi răsare.
Nu e soare răsărit,
Ci e (cutare) 'mpodobit,
C-un cal negru, alb de spumă,
Şi mi-l frînge şi-l cofrînge
Şi din gură aşa-i zice :
— Calcă-mi ici, calcă-mi colea,
Calcă-mi ici în piatră seacă.
Piatra seacă-apă lăsa,
Putea-şi calul adăpa
Şi-al lui şi-ai lor mari boieri.
Şi mi-l frînge, mi-l cofrînge,
Şi din gură aşa-i zice :
— Calcă-mi ici, calcă-mi colea,
Calcă-mi ici în codrul negru.
Codrul negru că-nverzea,
Putea la umbră-a şedea,
Dumnealui şi mari boieri.
Iar mi-l frînge
Şi-l cofrînge,
Şi din gură aşa-i zice :
— Calcă-mi ici, calcă-mi colea,
Calcă-mi ici în munţii negri.
Munţii negri că-nverzeau,
Putea-şi caii păşuna
Şi-al lui şi-ai lor mari boieri.

10

Colind de flăcău

Care-n lume s-a d-aflat,
S-a d-aflat, s-a devarat ?
A fost tînărul Nicoară,
Fuga la taică-său da :
— Dă-mi, taică, cheiţele !
Taică-său cheiţe-i da,

Grajd de piatră descuia
Cercă murgul, cercă negrul,
Ieşi murgul cel mai bun,
Cel mai bun şi mai blajin,
De-nşeuat şi de-nfrînat,
Cum e bun de-ncălecat.
Pe ochi negri se spăla,
Cu batista se ştergea,
Cruce cu dreapta-şi făcea,
Picioru-n scară punea,
Ziua bună că-şi lua,
De la maică, de la taică,
De la fraţi, de la surori,
De la grădina cu flori.
— Te las, taică, sănătos,
Ca un trandafir frumos ;
Te las, maică, sănătoasă,
Ca o garoafă frumoasă.
Sări ici, sări colea,
Sări-n mare ca şi-o floare
Şi înota vinerea,
Înota şi sîmbăta,
Duminica pîn' la prînz,
Ieşi-n vad,
Ca şi un brad,
Cu murgul neadăpat,
Neadăpat şi nemîncat.
— Rabdă, murguleţul meu,
Neadăpat şi nemîncat,
Cum rabd şi eu nensurat.

11

Colind de tînăr

Colea sus, pe lîngă cer,
Ieşi Vasile tinerel
C-un cal vînăt, porumbel.
Şi Vasile-i tinerel,
E şi calul tinerel.
Măi Vasile, Făt-Frumos,
Să-mi vii mîine pe la mine,
Să-mi vii pe jos, pe pămînt,
Şi să te-nalţi sus în vînt.

Cînd vîntul se scoborîră,
Vasile-n poartă sosiră,
Portar poarta-i descuiară,
Vasile-n curte intrară,
Calul din mînă i-l luară,
Puţintel că i-l plimbară,
În grajd de piatră-l băgară,
Fîn cu flori îi revărsară.
— Măi Vasile, Făt-Frumos,
Intră-n casă bucuros,
Intră-n casă, stai la masă,
De-nchinat cu ce-nchinăm ?
Îi scoase-un pahar de marmur.
În faţa paharului,
Scrisă-i floarea raiului ;
În dosul paharului,
Scris e spicul grîului ;
În fundul paharului,
Scrisă-i luna cu lumina,
Sfîntul soare cu căldura.
Şi-acum să-mi petreci frumos,
Rămîi, Vasile, sănătos,
Cu-ai tăi fraţi, cu-ai tăi părinţi,
Ai lui Dumnezeu să fiţi,
La anul şi la mulţi ani !

12

La stîlpşor de brad

La stîlpşor de brad,
Stă murgul legat,
Legat, ferecat.
Dar cine mi-l bate,
Pe şale, pe spate ?
Cu stînga-l bătea,
Cu dreapta-l netezea,
Din gură-i grăia :
— Paşti, murgule, paşti,
Paşti de mi te-ngraşă,
Că am să te vînd
Pe cît mai curînd,
Pe care de grîu,

Pe buţi cu rachiu,
Oastea să mi-o ţiu.
Trîmbe de bumbac,
Teancuri de postav,
Oastea să mi-o-mbrac.
Oastea de haiduci,
De haiduci levinţi,
Duşi de la părinţi
De cînd erau mici.
Iar murgul păştea,
Din gură-i grăia :
— Stăpîne, stăpîne,
Adu-ţi tu aminte
Cînd noi ne luptam
Cu turcii, cu frîncii ;
Turcii ne tăiară,
Frîncii ne-alungară,
În mare ne-aruncară,
Şi oastea-necară.
Eu am înotat
Marea-n lung şi-n lat
De mi te-am scăpat,
Dar sînt vinovat
Că m-am poticnit
La mijloc de mare
De-o pană de mreană,
Pala ţi-am udat.
Pala de caftan,
Vîrf de buzdugan ;
La mal am ieşit,
Pala ţi-am zbicit ;
Din nări am suflat,
Pala ţi-am uscat ;
Din picior bătui,
Buzdugan făcui,
Făină ţi-adusei
Şi ţie şi mie :
Ţie de voinic,
Mie de cal bun.
Stăpîne, stăpîne,
Adu-ţi tu aminte,
Joi de dimineaţă,
Pe rouă, pe ceaţă,
Pe gheaţă rîşneaţă,
Buni cai mi se-aleargă ;

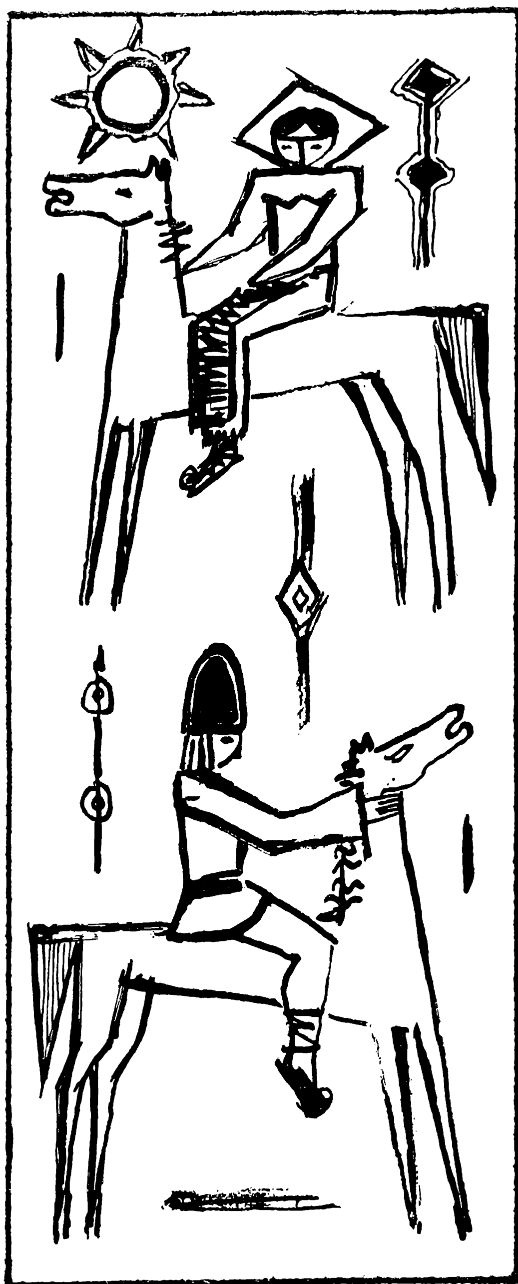
Tot murgu-nainte,
Cu coama-mpletită,
Cu coada sucită,
Cu aur poleită,
Nouă dăruită.
Potcoave de-argint
Ce nu s-a pomenit,
Cuie de sîrmă-ntoarsă,
Să ţie la pulbere deasă.
— Paşti, murgule, paşti,
Paşti de mi te-ngraşă,
Că n-am să te vînd
Nici pe care cu grîu,
Nici buţi cu rachiu,
Oastea să mi-o ţiu,
Oastea de haiduci,
De haiduci levinţi
Duşi de la părinţi
De cînd erau mici,
Ci am să te ţiu
Drept calul cel mai bun.
Noi... cu bună vreme !

13

Colind de flăcău

Hrăneşte-mi, hrăneşte-mi,
(Cutare) flăcău
De-un cal, de-un şoimel
Şi de-un ogărel.
Cal cu ce-l hrăneşte ?
Tot cu orz pisat,
Prin apă strecurat.
Şoim şi ogărel,
Cu ce mi-i hrăneşte ?
Cu carne de miel,
De miel sugărel.
La izvor curat,
Vin ciute s-adap'.
De-o ciută mioară,
Pe bot pestricioară,
Nici nu se adapă,
Nici nu vrea să pască,

Ci se străjuieşte,
Strajă de trei zile,
Strajă din trei părţi.
Alte ciute mioare
Pe ea mi-o-ntrebară :
— Fa ciută mioară,
Pe bot pestricioară,
Tu nu te adăpi ?
Nici nu vrei să paşti ?
Ce te străjuieşti,
Strajă de trei zile,
Strajă din trei părţi ?
A ciută mioară
Pe bot pestricioară
Lor le răspundea :
— Fa ciute mioare,
Pe bot pestricioare,
Eu nu mă adăp
Şi nici vreau să pasc,
Că (cutare) flăcău,
Hrăneşte-mi, hrăneşte-mi
De-un cal şi-un şoimel
Şi de-un ogărel.
El că ne-o goni
Pîn' la pod de carne ;
De carne n-a fost,
De carne l-o face,
Cu carne de-a noastră.
Ce-o mai rămînea,
El tot ne-o goni
Pîn' la pod de sînge ;
De sînge n-a fost,
De sînge l-o face,
Cu sînge de-al nostru.
Ce-o mai rămînea,
El tot ne-o goni
Pîn' la pod de os ;
De os că n-a fost,
Dar de os l-o face,
Cu oase de-a noastre.
Ce-or mai rămînea
Scăpate-nţepate,
De ogar muşcate,
Vînate vom fi
Şi ne vom sfîrşi.

14

Calul, ogarul și șoimul

Dinu, Făt-Frumos,
Leroilo, (refren)
El că mi-și hrănește
De-un cal și-un ogar,
Și-o vînă de șoim.
Calul că-și hrănește
Tot cu orz pisat,
În vînt vînturat ;
Ogaru-l hrănește
Cu pită prăjită,
Prin unt tăvălită ;
Șoimul că-și hrănește
Cu carne de miel,
De miel sugărel,
Supt la două oi.
Dinu nu ședea,
La murg se ducea,
Pe sapă-l bătea,
Din gură-i grăia :
— Murgule, murgule,
Eu te hărănesc,
Tu te posmăgești.
Murgul ce-i grăia ?
— Stăpîne, stăpîne,
Cum o să mă-ngraș ?
Șoimul s-a lăudat
Că pe min' m-o-ntrece ;
Dacă șoim m-o-ntrece,
Vinele să-mi tai,
La cîini să le dai,
Limba să mi-o scoți,
Prin fălci și prin nări,
Să mi-o dai la ciori.
Dinu nu ședea,
La șoim se ducea,
Pe pană-l bătea,
Din gură-i grăia :
— Șoimule, șoimule,
Eu te hărănesc,
Tu te posmăgești.
Șoimul ce-i grăia ?

— Stăpîne, stăpîne,
Cum o să mă-ngraş ?
Murgul s-a lăudat
Că pe min' m-o-ntrece ;
Murgul de m-o-ntrece,
Aripa să-mi tai,
Aripa din dreapta
Şi să mă sluţeşti,
Să mă oropseşti,
Peste negri munţi,
La fraţi, la părinţi,
Eu să rîcăiesc,
Să mă hărănesc.
Murgul ce-i grăia ?
— Stăpîne, stăpîne,
Fă atîta bine
Mai mult pentru mine.
Pe noi să ne scoţi,
Joi de dimineaţă,
Pe nor şi pe ceaţă,
Şi la cîmpi frumoşi
Şi la meri rodoşi,
Drumul să ne dai.
Dinu nu şedea,
Pe ei că-i scotea,
Joi de dimineaţă,
Pe nor şi pe ceaţă,
Pîn' la cîmpi frumoşi
Şi la meri rodoşi,
Drumul că le dară.
Murgul se rugară :
— Să-mi dai, Doamne, ceaţă,
Ceaţă, negureaţă,
Şoimu-şi rătăcească,
Murgul izbutească.
Cum murgul se rugară,
Aşa Domnu-i dară
Şi se slobozeară.
Vine-şi murgul, vine,
Dîrlogu-aruncară,
La poartă-mi băteară,
Din gură grăiară :

— Stăpîne, stăpîne,
Ieşi de mă preumblă
Şi mă răcoreşte.
Dinu mi-auzeară,
Afară-mi ieşea,
Îl lua, îl plimba,
Pînă-l răcorea,
În grajd mi-l băga,
Orzişor că-i da.
Pîn-orzul mîncară,
Iaca şoimul sosea,
Pe poartă-mi cădea.
Ţipă şoimul şoimeşte,
Cu glas voiniceşte :
— Stăpîne, stăpîne,
Ieşi de mă sluţeşte
Şi mă oropseşte,
Peste negri munţi,
La fraţi, la părinţi,
Eu să rîcăiesc,
Să mă hărănesc.
Dinu mi-auzeară,
Afară-mi ieşea
Cu foarfeca-n dreapta
Să sluţească şoimul.
Murgul se rugară :
— Stăpîne, stăpîne,
Fă atîta bine,
Mai mult pentru mine,
Nu sluţi şoimelu.
Bine ţi-ar şedea
Călare pe mine,
Ogar după tine,
Cu şoimul pe mînă.
Cine te-or vedea,
Toţi te-or fericea,
Fericean de tine
Şi de-ai tăi părinţi.
Dinu, Făt-Frumos,
Fie-şi sănătos,
Cu fraţi, cu părinţi,
Noi venim cu bună vreme.

15

Duh de mare

Prundulețul Mării Negre
Mi-a crescut un merișor ;
Face mere
'N toate vere,
Geaba face,
                nu le coace.
Duh de mare s-a-nvățat,
S-a-nvățat de le mănîncă ;
Nu mănîncă,
Cît le strică.
Prinse mărul a striga,
Striga tare-n
                gura mare :
— Cine-n lume s-o afla,
S-o afla
          S-o devăra,
Să-mi săgete duh de mare ?
Nime-n lume nu s-afla,
Numai Gheorghe se afla,
Se afla,
          se devăra,
Cărăruia și-apuca,
De-a dreptul la grajd de piatră.
Încearcă-și negrii,
Încearcă-și murgii,
Găsi negru cal mai bun,
Cal mai bun și mai blajin.
Frumușel mi-l țesăla,
Șaua pe el o punea
Și pe el încăleca.
Luă arcul din cordaci
Și-o secreată
De săgeată,
Cărăruia și-apuca
De-a dreptul la duh de mare.
Păzi ziua,
Toată ziua,
Zi de vară,
Pînă-n seară.

Cînd fu soarele-n de seară,
Iacă-apare
duh de mare,
Saltă-n vînt,
saltă-n pămînt,
Saltă-n vîrf de merişor,
Prinse mere a mînca,
Nu mînca,
cîte strica,
Rău frunza-i dărăpăna.
Dar Gheorghe ca bun voinic
Trase arcul din cordaci
Şi-o secreată
de săgeată.
Prinse duhul a striga :
— Stai, Gheorghe, nu săgeta,
Că noi am fost nouă fraţi
Şi-am murit toţi săgetaţi,
Numai eu că mi-am scăpat,
Numai eu şi-o sor' mai mică,
Fie-ţi ţie dăruită,
Dăruită de la mine,
De la mine pentru tine.

16

Bohorul

Ieşi domnu-n vînătoare
Şi-mi vînară,
ce-mi vînară,
De-un bohor, de-o fiară neagră,
Dar pe unde mi-l goneară ?
Pe la curţile lui (cutare)
Şi (cutare) mi-l vedeară,
Fuga-n casă că-şi dedeară,
Cheia-n mînă şi-o luară,
Grajd de piatră descuiară
Şi la murgii că-mi intrară.
Cearcă-şi murgi,
şi cearcă-şi negri,
Găsi pe negrul cal mai bun,
Cal mai bun şi mai blajin
Şi mai iute de picior.

Şi afar' mi-l scoseară,
Frumos şaua i-o puneară
Şi pe el încălecară,
Mîna-n buzunar băgară
Şi mi-şi scoase de-un gîrbaci,
Şi-odată mi-l aduceară,
Pe negrul mi-l încingeară,
Cam la burtă, la sulac,
Und' vii calului de hac.
Şapte hotare-mi săreară,
Cu domnia se-ntîlneară :
— Bună ziua ţie, doamne !
— Mulţumim ţie, voinice !
— N-ai văzut, doamne, pe-aicea,
De-un bohor, de-o fiară neagră ?
— De te-oi duce precum vii,
Pe bohor că l-oi găsi.
El atuncea mi-auzeară,
Mîna-n buzunar băgară
Şi mi-şi scoase de-un gîrbaci
Şi-o dată mi-l aduceară,
Pe murgul mi-l încingeară,
Cam la burtă, la sulac,
Und' vii calului de hac.
Şapte hotare-mi săreară,
Cu bohor s-alăturară,
De trei ori roată-i dădeară,
Într-o seară se lăsară,
Cu patru suliţi mi-l tăiară.
Zăbovi
de mi-l coji,
Mititel focşor făceară,
Bune bucate găteară.
Atunci domnia soseară :
— Haide, doamne, s-ospătăm !
— N-am venit să ospătăm,
Ci-am venit să te-ntrebăm
De ţi-e murgul de vînzare,
De vînzare,
de schimbare,
De trei ori
cu gălbiori
Şi-o dată cu bani mărunţi.

Să vii la curţile mele,
Că am cincizeci veri primari,
Care hrănesc la jugani
Şi-am cincizeci de unchi bătrîni,
Care hrănesc la cai buni,
Toţi ca negrul şi mai buni,
Să punem şaua pe ei,
Să ieşim joi
              la război.
Să fie şi (cutare) sănătos,
Şi să-şi petreacă frumos !

17

Colind de flăcău

Leroi-lio ! Leroi-lio ! Leroi-lio !
Vîntul mi-au bătut
Şi mi-au polignit,
Ce-a fost mai mărunt
Mi-a pus la pămînt,
Din trăsnet trăsnind.
Cerbul mi-a sărit,
Cerbul Rîncului,
Greul pămîntului.
Cine mi-l goneşte ?
Doi feciori de domn
Şi de mari boieri,
Şi nu-l pot ajunge.
Moscu, Făt-Frumos,
Pe cerb mi-l zărea,
În goană-l gonea
Şi nu-l ajungea.
Şi mi se-ntorcea,
Pe cal încăleca
Şi iar mi-l gonea
Pînă-l obosea.
În bolţiţă-l băga.
În bolţiţă,-n portiţă,
În dos la grădiniţă.
Pe sapă-l bătea,
Frumos mi-l lega,

Pe cal încăleca
Şi se întorcea,
Tot prin şir de sate
Şi prin hori de fete.
Moscu, Făt-Frumos,
Cal descălica,
În horă juca,
Cu murgu de frîu,
Cu fata de brîu ;
Cu-o fată frumoasă,
Cu sprînceana trasă,
Cu geana umbroasă,
În chip de jupînească.
Moscu, Făt-Frumos
Juca cît juca,
Pînă însera.
Fata-şi părăsea,
Pe cerb mi-l lega,
Calu-ncăleca
Şi drumu-şi lua.
Fata îl vedea
Şi-aşa îl blestema (îi menea) :
— Moscu, Făt-Frumos,
Cu carnea de cerb
Nunta să-şi nuntească ;
Cu oasele lui
Cas-o stoborî ;
Cu coastele lui
Cas-o lănţui ;
Cu sîngele lui
Cas-o zugrăvi ;
Cu pielea de cerb
Cas-o înveli ;
Cu unghiile lui
O face păhărele
Să bea boieri din ele ;
Cu capul de cerb —
Boltiţă
        'n portiţă,
În dos la grădiniţă.
Moscu, Făt-Frumos,
Fie sănătos !

18

Colindul cerbului

De marne de sat,
Un cerb s-arătat,
C-acolo el știe
Locul unde paște,
Unde iarba crește,
Crește, se-mpletește,
În opt găitănește.
Și-unde el s-adapă,
Frumos apa-mi cură,
Pietrele răsună.
Dar voinicul Voinea
Pe cerb l-auzea,
Acasă venea,
Arcul își lua,
Arcul și săgeata,
După cerb pleca,
Urma i-o lua,
De cu seară, prin negre ogoare,
Mai la miazănoapte,
Tot prin oarze coapte ;
'N revărsat de zori,
Prin grădini cu flori ;
La răsărit de soare,
Pe drumul cel mare.
Cerbul mi-l zărea,
Sub călin, mălin,
Prînzu-și prînzuia,
Arcul întindea,
Pe cerb mi-l lovea,
Cerbul se blestema :
— Săgeată vrăjmașă,
Cum n-ai vîjîit,
Eu să fi-auzit,
'N sus să fi sărit,
Să nu fi pierit ?!
Urechile mele,
Vedea-le-aș ulcele,
Boierii cu sete
Să bea să se-mbete.
Ochișori frumoși,
Vedea-v-aș eu scoși,

Cum voi n-aţi văzut
Săgeata venind ?
'N sus să fi sărit,
Să nu fi pierit.
Dar voinicul Voinea
La cerb năvălea,
De coarne mi-l lua
Şi-acasă pleca.
Tot prin sate mici,
Hori de ibovnici ;
Prin sate mai dese,
Hori de jupînese ;
Prin sate mai mari,
Hori de fete mari.
Şi cine-l vedea,
Toţi mi-l fericea.
Fericean ferice
De acel voinic,
Vînat ce-a vînat,
Vezi c-a cîştigat.
Cu pielea cerbului
Casele-o-nveli,
Cu sîngele lui
Case-o zugrăvi,
Iar cu carnea lui
Mare nunt-o face ;
Cu oasele lui
Curţi o stoborî ;
Cu căpăţîna lui
O face de-o boltiţă,
În boltiţ-o portiţă ;
Cu coarnele lui
Curţi o zăvori ;
Unghiile lui
Le-o face păhărele,
Bea boieri din ele.

19

Colind de flăcău

Leroi, Doamnele !
Rîul mic mare-a venit,
Dar pe-l mare oar' ce vine ?

Tot brazi nalţi şi verzi molifţi.
Printre brazi, printre molifţi,
Înoată, înoată cel tretin,
Înoată, înoată,
coarne-şi poartă ;
La vîrful cornițelor,
Poartă-un leagăn de-aurel.
Dar în leagăn cine-mi şade ?
Şade Mița cu ochi negri.
Şi nu şade ca să-mi şază
Şi din mîini tot îmi lucrează
La un guler şi-o batistă.
Guler pentru frații ei,
Batista lui Voine-al ei.
Şi nu-mi coase ca să-mi tacă,
Ci din gură-aşa-mi grăieşte :
— Lin, mai lin cu-notătura,
Să nu-mi smintești cusătura,
Şi de-oi sminti,
rău o fi.
C-am trei frați
pe la-mpărați,
Şi de-oi începe-a chiui,
Ei toți trei m-or auzi
Şi la mine c-or veni
Şi pe tine te-or răni,
Te-or răni şi te-or tăia.
Cerbule, cu carnea ta
Ei nuntă că şi-or făcea ;
Cerbule, oasele tale
'Nalte case-or grindui ;
Cerbule, coastele tale
'Nalte case-or lănțui ;
Cerbule, cu pielea ta
'Nalte case-or înveli ;
Cerbule, sîngele tău
'Nalte case-or zugrăvi,
Cerbule, unghiile tale
Or face 'nalte păhărele,
Să bea mari boieri din ele ;
Cerbule, cu capul tău
Or face-o mică portiță,
Colea-n dos la grădiniță.

Doar Miţa cu ochii negri,
Ea să-mi fie sănătoasă,
Ca o garoafă frumoasă !

20

Colind de fată

Sus, în vîrful muntelui,
Oleroi, d-oleroi, Doamne,
Sub cetina bradului,
Unde-şi doarme boul negru,
Boul negru se sculară,
De rouă se scuturară,
Munţi înalţi se clătinară,
Văi adînci se tulburară.
Şi devale c-apucară.
Rupse maluri, rupse dealuri,
Rupse brazi şi păltinaşi,
Rupse brazi încetinaţi,
Cu molizi amestecaţi,
Rupse grădini îngrădite,
Cu flori dalbe presădite.
Şi-am plătit
De le-am sădit,
Să le am la logodit ;
Şi-am plătit de le-am săpat,
Să le am la cununat.
'Noată, cerbe, înoată, înoată,
Dar în coarne ce mi-şi poartă ?
Poartă leagăn de mătase,
Împletit de Tinca-n şase.
Dar în leagăn cine şade ?
Şade Tinca d-ochii-şi negri
Şi-mi coase şi-mi chindiseşte
Guleraş frăţine-său,
Cămaşă tătîne-său.
'Noată, cerbe, înoată, înoată,
Dar în coarne ce mi-şi poartă ?
Poartă leagăn de mătase,
Dar în leagăn cin' mi-şi doarme ?
Doarme N. d-ochii-şi negri.

— Scoală, N., oi fi dormind ?
Că îţi vin suratele
Şi-ţi fură garoafele.
— Lasă, maică, să le fure.
Cîte flori am petrecut,
Pe Tache l-am dovăluit.
— Scoală, N., oi fi dormind ?
Că îţi vin fărtaţii tăi
Şi-ţi fură murgul din grajd.
— Lasă, maică, să mi-l fure.
Cîţi murgi d-aia-am prefirat
Pe Tache l-am dovăluit.
Rămîi, Tache, sănătos,
Cu ai tăi fraţi,
Cu ai tăi părinţi,
Ai lui Dumnezeu să fiţi !

21

Colind de fată

Prin cel cel,
Prin cel muncel,
Prin cel verde vişinel,
Mi se vede-un legănel,
Leagăn verde de mătase,
Dar în leagăn cine şade ?
Şade (cutare) cu ochii negri
Şi coase şi chindiseşte
Şi-mi coase de-o năframă,
E năframa murgului,
Guleraş voinicului.
Şi nu-mi coase ca să-mi tacă,
Ci-mi cîntă de-un cîntecel.
Şi nu-i cîntec mojicesc,
Ci-i cîntec împărătesc.
Împărătiţa-o auzi
Şi la dînsa îmi trimise :
— Facă (cutare) atîta bine,
Nu atîta pentru mine,
Ci-l facă pentru Dumnezeu,
Să nu mai cînte cîntecel,
Că nu-i cîntec mojicesc,
Ci-i cîntec împărătesc.

Împăratu-i la vînat
Şi-i e calea de-nturnat
Şi cum o va auzi,
Pe mine mă va urî
Şi pe ea o va-ndrăgi.
Iar (cutare), sora noastră,
Ea să fie sănătoasă.

22

Colind de fată

— Prunduleţ de mare,
Născutu-mi-ai, Doamne,
Născut-ai, crescut-ai
De-un verde alun,
Sus frunza măruntă,
Jos umbra rotundă.
Jos la umbra lui,
Mi-este-un legănel,
Leagăn de mătase,
Şi-n leagăn cine-mi şade ?
Floarea d-ochii-şi negri,
Coase, chindiseşte,
Gulere găteşte,
Pe mare priveşte
La cea corăbioară
Neagră şi smolită,
De vînturi bătută,
De maluri trîntită.
La vamă-şi trăgeau,
Pe Floarea-ntrebau :
— Cel ce-ţi doarme-n poală
Ori ţi-i frăţior,
Ori nepot de soră ?
— Nu mi-i frăţior,
Nici nepot de soră,
Este Voinea-al nostru.
Aseară a sosit
De la bătălie
Cu cruntul păgîn.
Treceţi şi tăceţi,
Nu mi-l deşteptaţi,

Căci de se deșteaptă,
Vamă v-o lua,
Vamă peste vamă,
Marfă femeiască,
Fir și ibrișin,
Sculuri de mătase,
Că sînt mai bănoase.

23

Colind de fată

Printre cetini, cetioare,
Rîul mare c-a venit,
Cît de mare ?
Margini n-are.
Rupt-a munți,
Cu vreji mărunți.
Printre molifți înoată,
'Noată cel tretin, înoată,
'Noată și în coarne-și poartă,
La vîrful cornițelor,
Legănaș, de-un legănel,
Leagăn verde de mătase,
Cu sforile de bumbac.
Dar în leagăn cine șade ?
Șade Ioana d-ochii-și negri,
Și din gură așa grăiește :
— Lin, mai lin, cerbule, lin,
Lin, mai lin cu-notătura,
Să nu sminteşti cusătura,
Că am frați la curte dați,
Nepot mi-e postelnicul.
Și ăia ne-or auzi
Și pe noi că ne-or găsi
Și-nainte ne-or ieși,
Vadurile ne-or opri,
Și dacă ei ne-or găsi
Și-nainte ne-or ieși,
Ne-or lua din ceaste curți
Și ne-or da la alte curți,
La alți frați, la alți părinți.

24

Colind de fată

Prunduleţ de mare,
Sub soare răsare,
Creşte-un verde-arvun,
Roşul meu călin.
Sus mi-e frunza deasă,
Jos mi-e umbra groasă,
Jos la rădăcină,
La verdea tulpină,
E-un pat mare-ncheiat,
Cu stîlpii de fag,
Cu scînduri de brad.
În pat ce-i aşternut ?
Fir şi ibrişin,
Sculuri de mătase,
Ce sînt mai bănoase.
Şi-n pat cine-mi şade ?
Ionica-mi coase,
Coase, chindiseşte,
Pe mare priveşte,
Departe zăreşte.
Departe, pe mare,
Vede-o corăbioară
Neagră şi smolită,
De vînturi bătută,
De prunduri trîntită.
În ea cine vine ?
Greci neguţători,
Plini la pungişoare
Şi se trag spre mal.
Ionica-i striga
Şi-astfel le grăia :
— Greci neguţători,
Bine-aţi nimeri,
Dacă v-aţi feri
La mal a veni.
Cel ce-mi doarme-n poală,
Vamă v-o lua,
Vamă fără seamă
Şi făr' de potrivă.
Grecii neguţători
Din gură-i grăiau :

Anul nou cu bine vie,
Să vă vie cu mult bine
Şi cu multă bucurie.
Sănătate acestor curţi,
Să fiţi, boieri, sănătoşi
Cu copiii voştri toţi.

26

Colind de fată

Ileana d-ochii-şi negri,
Frumos Domnului se roagă :
— Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fir de aur şi mărgăritar,
În drumul Ţarigradului,
Într-o parte-n prăvălie,
Negustori pe drum or trece
Şi pe mine m-or vedea
Tot lucind şi strălucind,
Pe mine m-or cumpăra
Şi acasă m-or ducea.
Nu mă duc roabă să fiu,
Şi mă duc doamnă să fiu,
Doamnă mie, curţilor,
Noră bună părinţilor,
Cumnăţică fraţilor,
Stăpîna argaţilor.
Iar Ileana d-ochii-şi negri,
Să fie ea sănătoasă
Şi cu taică şi cu maică,
Şi cu fraţi şi cu surori,
La mulţi ani cu sănătate !

27

Colind de fată

Caterina d-ochii-şi negri,
De-astă-vară-ncoace,
Lucru ce-a lucrat ?

Grădină şi-a fapt,
Flori şi-a semănat,
Flori de multe feluri,
Mai mult busuioc,
Decît siminoc.
Peştele din mare,
Sărea în afară,
În grădina cu flori,
Florile-mi păştea,
Caterina ce-mi făcea ?
În grădină intra,
Florile-şi găsea
Dărate, păscute.
Şi-acasă mergea,
Laţuri înnoda,
Mreajă încurca,
În grădină le-ntindea.
Peştele sărea,
În grădină venea,
În laţuri se-nnoda.
Caterina ce-i făcea ?
Tot palme-i trăgea
Şi mi-l judeca :
— Tu, peşte din mare,
În mare te-ai născut,
În mare-ai crescut,
În grădină, ce-ai sărit ?
Dar peştele ce-mi zicea ?
— Caterina, doamna mea,
Nu mă mai bătea
Şi mă judeca,
Ci mă ia pe mine,
Că ţi-o prinde bine :
Nuntă de-oi nunti,
Cu carne de peşte
Nunta se nunteşte ;
Cu oase de peşte
Casă se clădeşte ;
Cu sînge de peşte
Casă zugrăveşte ;
Cu solzii de peşte
Casa şindrileşte ;
Cu capul de peşte
Tu ai să mi-ţi faci

— De l-om deştepta,
Noi vamă vom da
Ce ni s-o cădea :
Fir şi ibrişin,
Tot postav de-l bun,
Sculuri de mătase,
Că sînt mai bănoase
Şi mai frecăcioase.
El se deştepta,
În braţe-o lua,
Unde mi-o strîngea,
La masă şedeau.

25

Colind de fată

Cere fata zestre, cere,
Cere plugul cu opt boi.
— Dă-mi-l, taică !
Dă-mi-l, maică !
Taică-său că-l dăruia,
Maică-sa nu vrea să-l dea.
Dacă vedea şi vedea,
De departe-ngenunchea
Şi de-aproape se ruga :
— Dă-mi-l, taică,
Dă-mi-l, maică !
Dacă vedea şi vedea,
Cu totul că-l dăruia.
Tot mai cere fata, cere,
Cere brîu de Ţarigrad,
Cotul cinci galbeni luat ;
Tot mai cere fata, cere,
Cere pe murgul din grajd.
Taică-său că-l dăruia,
Frate-său nu vrea să-l dea.
Dacă vedea şi vedea,
De departe-ngenunchea,
Şi de-aproape se ruga :
— Dă-mi-l, taică,
Dă-mi-l, maică !
Frate-său dacă vedea,
Cu totul i-l dăruia.

Boltiţă-n portiţă,
Mergi la grădiniţă,
În revărsat de zori,
În glas de cîntători,
La grădini cu flori.
La mulţi ani cu sănătate !

28

Colind de flăcău

Şi mi-e Gheorghe tinerel,
Călare pe-un căluşel.
Veni zi de sărbătoare,
Cînd plecă la vînătoare.
Şi Gheorghe nu mai venea,
Mama, tata-l aştepta.
Cătaţi, părinţi,
printre munţi,
Cătaţi, surori,
printre flori,
Cătaţi, fraţi,
printre brazi.
Căutară,
nu-l aflară.
Ibovnica ce-şi aveară
Furca-n brîu că şi-o luară,
Drept la munţi cu ea plecară
Şi pe Gheorghe mi-l aflară.

29

La lină fîntînă

La lină fîntînă,
La colţ de grădină,
Strujaşte-mi, prujaşte
Trei fete de grec
Şi de mari boieri.
Dar cin' le strujaşte
Şi mi le d-alege ?

Dima le strujaşte
Şi mi le d-alege.
Pe care-oi d-alege ?
Pe care-i mai 'naltă
Şi mai sprîncenată,
Cu sprînceana trasă,
Cu geana sumeasă,
'N chip de jupînească.
Gherghina-i mai 'naltă
Şi mai sprîncenată,
Cu sprînceana trasă,
Cu geana sumeasă,
'N chip de jupînească.
Gherghina-i grăiară :
— Dimo, Dimo, nu-s de tine,
Nu struji cu mine.
Nu sînt de-a ta seamă,
Nici de-a ta potrivă.
Vezi-ţi, dar nu-ţi vezi ?
Cele lunci îndalbe
Nu-s dalbe de fel,
Ci-s dalbe de flori.
Pîn' nu le-oi purtară,
Nu m-oi măritară.
Dima ce-i grăiară ?
— Gherghina, Gherghina,
Vezi-ţi, dar nu-ţi vezi
Cele măgurele ?
Nu sînt măgurele,
Ci-s oi de-ale mele.
Vezi-ţi, dar nu-ţi vezi ?
Cele buturugi
Nu sînt buturugi,
Ci-s dulăi pe brînci.
Vezi-ţi, dar nu-ţi vezi ?
Acei ciolpănaşi
Nu sînt ciolpănaşi,
Ci sînt ciobănaşi,
În coate rezemaţi,
Sub glugi aciuaţi.
Eu le-oi chiuiră
Şi le-oi şuierară,
Cu mîna le-oi face.

Ei c-or auziră,
Oile-or porniră,
Pe gură devale,
Prin florile tale.

30

Colind de fată

Facă-şi Mariţa de-o cetate,
  Leroi, Doamnele,
Şi n-o face cum se face,
Ci mi-o face-ntr-o pofidă,
'Ntr-o pofidă şi-o ispită.
În pofida turcilor
Şi-n ispita frîncilor.
Bat-o turcii de pe uscat
Şi frînci de pe Marea Neagră,
Şi nu pot s-o prididească.
Strigă-şi Mariţa din cetate :
— Cine-n lume s-or d-aflară,
S-or afla, s-or devara
Să-mi prididească cetatea ?
Numai Gheorghe s-or d-aflară,
S-or d-aflară, adevărară.
Acasă că se duceară,
Pe ochi negri se spălară,
Cruciuliţă că-şi făceară,
Mîna-n buzunar băgară,
Cheia-n mînă şi-o luară,
Grajd de piatră-şi descuiară
Şi la murgul se duceară,
De căpăstru mi-l luară
Şi-afară că mi-l scoteară.
Apoi în casă intrară,
Haine proaste-şi dezbrăcară,
Haine scumpe-şi îmbrăcară,
Armele şi le-adunară,
Toate-n braţe le luară,
La ciochină le legară,
Cruciuliţă că-şi făceară,
Mîna stîngă-n coamă-i puse,
Picioarele-n scări le puse

Și-unde-l strînse
Și-unde-l frînse,
Tocmai la cetate-ajunse.
Cu zidul s-alăturară,
Cu paloș zidu-și tăia,
Cu sulița turnu-și dărîma.
Strigă-și Marița din cetate :
— Dur, dur, dur, voinice, dur,
Să nu pridideşti cetatea,
Că ți-o fi de trebuință
La vreme de neputință.
Descalecă mojicește,
Urcă scara boierește,
Stai la masă-n chip domnește.
Și să stăm să ospătăm,
Și să stăm să judecăm,
Să dăm drepții la dreptate
Și strîmbii de ceea parte.
Dar Marița d-ochii-și negri,
Ea să-și fie sănătoasă
Cu-a ei frați, cu-a ei părinți,
Noi venim cu bună vreme !

31

Colind de flăcău

La cest păr mare, rotat,
    Leroi, Doamnele, (refren)
Frumos zvon s-au d-adunat,
Numai fete
Și neveste,
Rar vezi cruce de voinic.
Cînd d-ochii negri-și aruncară,
Cam sub zări soare răsare,
Vine-și tînăr Grigore călare
Pe-un cal negru, dalb de spume.
Mai venise,
Mai sosise,
Bună horă că-și dăduse,
Nimenea nu-l mulțumea,
Fără doar ibovnica.

Ibovnica că sosea,
Numai ea că-l mulţumea.
— Mulţumeşte voiniceşte,
Descalecă mojiceşte
Şi leagă calul d-aicea,
D-aicea de cea mlădiţă,
Cea mlădiţă-i de măr dulce,
De-a scăpa nu se mai duce.
Hai în horă să jucăm.
Nu te prinde lîngă mine,
Ci te prinde cît colea,
Cît colea,
Din faţa mea,
Să jucăm faţă la faţă,
C-aşa dragostea ne-nvaţă.
Să jucăm gene la gene,
Ca doi porumbei la pene
Şi sprîncene la sprîncene,
C-aşa dragostea ne cere.
Şi jucară,
Cît jucară,
Zi de vară
Pînă-n seară.
Cînd ochi negri-şi d-aruncară,
De foame,
Negrul zăbală-şi rodea,
Şi de sete bale-şi bea.
Dar Grigore ce-i grăia ?
— Mai stai, murgule, legat,
Cum stau şi eu june-n sat ;
Că dacă m-oi cununa,
Eu ţie drumul ţi-oi da
Prin livezi
Cu fînuri verzi.
Ce ţi-oi paşte,
Ţi-oi cunoaşte.
Şi-oi bea apă de pe piatră
Şi te-oi face lat în sapă,
Lat în sapă,
Lung în coamă,
Bată-ţi coama genunchile
Şi coada chişiţele.
Dar şi Grigore, Făt-Frumos,
El să-şi fie sănătos
Cu-a lui fraţi, cu-a lui părinţi,
Noi venim cu bună vreme !

32

Colind de flăcău

Icea-n vadul Brăiliței,
Leroi, măr cu floare dalbă,
Stă Ionică, Făt-Frumos,
Pe-un cal galben bidiviu.
Șade-n apă
Pînă-n sapă
Și-n noroi
Pînă-n țurloi
Și-n sînge pînă-n chișiță,
Și se bate cu turcii,
Cu turcii și cu frîncii.
Se certară,
Se bătură,
De aia parte-mi trecură,
De-aia parte-n ierbăraș,
Că sînt oamenii mai grași,
Mai grași și mai drăgălași.
Pleanda-ntîia ce-și robeară ?
Tot junei însurăței.
Pleanda doua ce-și robeară ?
Fete mari cu bani pe cap.
Pleanda treia ce-și robeară ?
Neveste cu cîte-un prunc.
Mergeau junii fluierînd,
Fete mari tot hori făcînd.
Dar în urma tuturor,
O copilă smedioară
Se plîngea, se tînguia,
Părul din cap și-l smulgea,
Fața albă-și zgîria.
Da' Ionică, Făt-Frumos,
Ochii-ndărăt și-arunca
Și la dînsa că mergea,
Și din gură-i cuvînta :
— Tu, copilă smedioară,
Ce te plîngi, te tînguiești ?
Nu te duc roabă să-mi fii,
Ci te duc doamnă să-mi fii,
Chelăreasa banilor,
Stăpîna argaților.

33

Colind de flăcău

Prundurile Mării Negre,
Dă vîntul mai lin,
Steverile de cai buni
Paşte-mi, Doamne, ori s-adapă ?
Paşte-mi, Doamne, cal nebun,
Cel cu coama viforîtă
Şi cu coada bici făcută.
Strigă Niţa din cetate :
— Cine-n lume s-or d-aflare ?
Dar şi Niţă, frate-al nostru,
El aşa că-mi auzeară
Şi la negru se duceară,
El pe negru-ncălecară,
Făr' de frîu, făr' de căpăstru,
Fără fir de bici în mînă,
Cărăruia şi-o luară,
La Dumnezeu se rugară :
— Şi dă-mi, Doamne, ce mi-i dară,
De cu seară
Ghifor tare,
Peste noapte ploi mai reci,
Ploi mai reci
Şi vînturi seci,
Vînturi seci primăvăreşti,
Despre ziuă, cam cu soare,
Tot cai buni să-l împresoare,
Să-mpresoare cal nebun,
Cel cu coama ghiforîtă
Şi cu coada bici făcută,
Dar şi Niţă, frate-al nostru,
El la negru se duceară,
Negru de el se speriară.
Strigă Niţa stavorniţa :
— Stai, negrule, cal nebun,
Că nu-i lup să te mănînce,
Nici vreun hoţ ca să te fure,
Şi el e stăpînul tău,
Stăpîn ţie
Şi soţ mie.
Ci să fie sănătoşi,
Ca doi trandafiri frumoşi.

34

Pe-ostroavele Mării Negre

Pe-ostroavele Mării Negre,
Dai vîntul mai lin,
Pascu-mi-se, adapă-mi-se,
Multe stave de cai murgi.
Printre stave de cai murgi,
Paşte şi-un negru nebun,
Cu comiţa viforîtă,
Cu codiţa bici făcută.
Strigă-şi Ioana-n stavoniţă :
— Cine-n lume s-or d-aflară,
S-or afla, s-or devăra,
Să-ncalece pe negrul,
Făr' de frîu, făr' de căpăstru,
Făr' de leac de bici în mînă ?
Numai Mehalea-ndrăzneşte,
Acas' tare se grăbeşte,
La Dumnezeu se rugară :
— Să-mi dai, Doamne, să-mi dai, dragă,
De cu seară de-un ploiricu,
Peste noapte-un viforicu,
Mîne-n ziuă de-un soricu,
Stau-i stave la soricu,
Stau-i şi negrul nebunul,
Cu comiţa viforîtă,
Cu codiţa bici făcută,
Dar sub coamă-i viforăşte.
Dar şi Mehalea nu şedea,
La negrul că se ducea,
Tot pitiş şi mişcotiş,
De negrul s-alătura.
Mîna stîngă-n coamă-i puse
Şi cu dreapta cruce-şi face,
Pe negrul că-ncălecară.
Negrul de veste-şi prindea
Şi-ncepea de mi-şi săreară,
Sări-n vînt,
Sări-n pămînt,
Sări-n vînt ca să-l trîntească,
Şi-n pămînt să-l prăpădească.
Strigă-şi Ioana-n stavoniţă :

— Dur, dur, dur, negrule, dur,
Că nu-i fur ca să te fure
Şi nici lup să te mănînce,
Ci-i dragul stăpîn al tău,
Stăpîn ţie,
Bărbat mie.
Unde negrul mi-auzea,
Săriturile-şi lăsară,
Cărăruia şi-o luară,
Cărăruia la cetate.
Merge-şi negrul buiestrînd,
Brazdă neagră revărsînd,
De ziduri s-alăturară,
Cu paloşul le tăiară,
Cu suliţa turnu-şi dărîmară.
Strigă-şi Ioana din cetate :
— Dur, dur, dur, voinice, dur,
Să nu prăpădeşti cetatea,
Că ţi-o fi de trebuinţă
La vreme de neputinţă.
Descalecă mojiceşte,
Sui pe scară boiereşte
Şi stăi la masă domneşte,
Şi să stăm să ospătăm
Şi să stăm să judecăm,
Să dăm drepţii la dreptate,
Pe cei strîmbi de ceea parte.
Dar şi Ioana, d-ochii-şi negri,
Să ne fie sănătoasă,
Cu-a ei fraţi, cu-a ei părinţi,
Noi venim cu bună vreme !

35

Colind de pescar

Facă-şi domnul de-un năvod,
Năvod verde de mătase,
Năvod să-l arunce-n mare.
Şi-a prins peşte de mîncare,
Puţintel şi de vînzare,
Iar la fundul matiţei
Fuse puiul iudiţei.

Năvodarii mi-l prindeau,
Mi-l băteau şi mi-l căzneau,
Să le dea încredinţare
Cît de-adîncă este marea
Şi cît peşte este-n mare.
El ţipa,
Se văieta,
Dar nimica nu ştia.
Se uita-n sus,
Se uita-n jos,
Se uita spre soare-n zare,
Vede iudiţa a mare,
Tot strigînd şi văicărind :
— Voi pescari,
Voi năvodari,
Nu-mi mai căzniţi puişorul,
Că e mic, nepriceput,
Nu ştie ce-adîncă-i marea,
Nici cît peşte este-n mare.
Eu voi şti
Şi-oi povesti
Cît e de adîncă marea :
Cît din cer pînă-n pămînt.
Şi cît peşte este-n mare ;
Cît nisip pe marnea ei,
Tot mai mult cu trei baboi.

36

Colind de pescar

Ferice domn bun îmi este,
Vătaf bun între vătafi,
Şi nouă feciori îmi are,
Cîteşinouă meşteri mari,
De-mpletesc toţi la năvoade.
Împletesc o zi,-mpletesc două,
'Mpletesc zile pîn' la nouă.
Cînd de fu ziua de-a zece,
Leagă năvodul la clece.
Marţi, pe toamnă cînd pornea,
Dete-o toană, dete două,
Dete-ntr-una pîn' la nouă.

Cînd puse toana de-a zecea,
Privi-n fundul matiţei,
Văzu puiul iudiţei.
Vătafu-n mînă că-l lua
Şi de vas că mi-l trîntea.
Iuda de veste prindea,
Deasupra apei ieşea,
Şi din gură-aşa grăia :
— De voiţi, vătaşilor,
Să daţi drumul puiului,
Că e mic, nepriceput,
Nu ştie marea-n adînc.
Iar eu pe voi vă voi duce,
Şi la potmolul cu somnul,
Şi la cotlonul cu crapul,
La chietrişul cu cosacul.
Şi-acolo că mi-l ducea,
Puiului drumul că-i da,
Numai o toană trăgea,
Vasele de peşti umplea.
Dar nici iuda nu-i răbda,
Deasupra apei ieşea
Şi din aripi fîlfîia,
Şi de-o furtună-ncepea.
Vasele se răsturnau,
Toţi flăcăii se-necau,
Numai vătaful scăpa,
Pe copaci încăleca,
Cu cuţitele-mi vîslea,
Pînă la mal ajungea.

37

Colind de păstor

Pe prunduleţ de mare,
Sub soare-răsare,
Crescut, mi-a crescut
De-un verde alun,
De-un roşu smochin ;
Sus mi-e frunza deasă,
Jos mi-e umbra groasă.

Lîngă rădăcină,
La albă tulpină,
Multe oi s-adună.
Oi moldovenești
Și craiovenești,
Duse dindărăt,
De-un mîndru flăcăiaș,
Mîndru păunaș,
Păunaș de munte,
Ciobănaș de frunte,
Cu cămașă și ilic,
(Cutare), bun voinic !
Mari boieri cînd pleacă
Tot din casă-n casă
Și din masă-n masă
Și din pom în pom,
Și-află de-acest domn,
La-acest domn (cutare),
Taică-său mi-l dară,
Maică-sa nu vrură,
Că e mititel,
Nu e bun de domn,
La masă să-mi șază,
Pahar să-mi ridice,
Cal bun să-ncalice
Și în bătălie
Ca un domn să fie.
Noi... cu bună vreme !

38

Colind de tineri căsătoriți

Prin cea grădiniță,
Ce-au născut, crescut
Doi meri d-alunei,
De toamnă sădiți,
De vară rodiți.
La tulpini de meri,
Mese de boieri,
Danțuri de curteni.
Danțul cine-mi trage ?
Chiar jupîn Alecu
Cu a lui jupîneasă.

Danţul dănţuieşte,
Toiag răsuceşte,
Sus măr d-azvîrleşte,
În palme-l sprijineşte
Şi se fericeşte :
— Ferice-mi de mine
Şi de-ai mei părinţi,
Zile ce-am trăit,
Parte ce-am avut,
De taică,
De maică,
De-o doamnă frumoasă,
Mult mi-e cuvioasă ;
Frumuşel mă poartă
Cu zăbune bune,
Cu nasturi curtaţi,
Pe piept răvărsaţi.
Şi iar mă mai poartă
Cu cămăşi de in,
Guler barbaifir ;
Coase cîte-un fir,
Rupe cîte-un măr,
Sus măr d-azvîrleşte,
'N palme-l sprijineşte
Şi se fericeşte :
— Ferice-mi de mine
Şi de-ai mei părinţi,
Zile ce-am trăit,
Parte ce-am avut
De taică, de maică,
De-un bărbat frumos,
Mult mi-e cuvios ;
Frumuşel mă poartă
Cu ie de-o mie,
Rochie castanie.
Şi iar mă mai poartă
Cu ciorapi albişori,
Papuci negrişori
Cu tocuri cu flori,
Mult sînt jucători.
Dar eu ştiu juca,
Rar la zile mari.
La anul şi la mulţi ani !

39

Plugușor

Acest domn, jupîn (cutare)
Se sculă într-o zare.
Cu plugurile cu doisprezece boi
Arară joi văile,
Marți piepturile
Și miercuri căpătăile.
Acest domn, jupîn (cutare)
La argați le poruncea
Să tragă plugurile la perete
Și boii la iarbă verde
Și flăcăi mari la fete mari
Și cei mici
La mămăligi.
Acest domn, jupîn (cutare)
El mîna cînd o bägă,
Scoase cheile
Și descuie grajdurile,
Și scoate-un cal închingat
Și-nfrînat,
Și pe el a-ncălecat
Și la Tighina-a plecat,
Nouăzeci de ocale fier a cumpărat.
Și la Tudor că le da,
Ca să facă seceri mari
Pentru secerători tari,
Și-altele mai mici
Pentru copilași voinici,
Și-altele mai mărunțele,
Cu mănunchi de floricele.
Acest domn, jupîn (cutare),
La argați le poruncea
Să pună flăcăi la car
Și să pună boii-n car.
Înainte nu mergea,
Dar înapoi vrea.
Puse-apoi boii la car ;
Acuși îndărăt nu vrea,
Dar înainte mergea.
Și-apucă-n susu vîntului,
Pe colnica pămîntului,
Unde-i vine bine voinicului.

Ei cu stînga apucau
Şi cu dreapta secerau
Şi prin lan înaintau,
De părea că înotau,
Şi mănunchi făceau
Şi din mănunchi snopi legau
Şi din snopi mîndre clăi ridicau.
Apoi puse snopii-n car
Şi din car îi dete jos,
Şi făcu un stog înalt şi minunat,
De toţi boierii lăudat,
Şi altul înalt şi frumos
Ca faţa lui Cristos.
Acest domn, jupîn (cutare),
El pe cal a-ncălecat
Şi a plecat
La Tîrgu Juvanului,
La caii mocanului,
Şi cumpără doi cai,
Amîndoi bălani,
Cu nările călite,
Cu picioarele potcovite,
Cu urechile zugrăvite,
Cu coamele poleite
Şi cozile aurite.
Ei cu picioarele treierau,
Cu nările gruierau,
Cu coama primeteau
Şi cu coada măturau
Şi cu urechi în saci băgau.
Şi umplu doi saci învărgaţi,
Ca nişte ciorapi înalţi,
De doamna lui lucraţi.
Acest domn bun, jupîn (cutare),
El la argaţi le poruncea
Să puie sacii la car
Şi boii în car.
Înainte nu voiau,
Iar îndărăt mergeau.
Apoi puse boii la car
Şi sacii în car.
Îi puse în curmeziş,
Nu veneau ;
Îi puse în lung,
Şi atîrnau.

Şi plecă la moara lui Modrogan,
Unde am fost şi acum un an.
Iar hoaţa cea de moară
Văzu atîtea care încărcate cu povară,
Puse coada pe spinare
Şi plecă la luncă-n vale.
Iar morarul cel mai mic,
Cel mai mic, mai priceput,
Lua-l-ar dracu pe care l-a făcut !
De-al dracu ce era,
Nici păr în cap nu avea.
Dacă e chel,
Ce-ai cu el ?
Luă un cojoc miţos
Şi mi-l îmbrăcă pe dos,
Şi luă un ciocan în brîu,
Şi-i dete una în şele,
De-o aşeză pe măsele.
Şi grîu-l măcina
Şi făină se făcea.
Nu curgea făină curată,
Ci cu aur amestecată.
Scîrţa, scîrţa,
Pînă joia dimineaţa,
Trei tărîţe şi-o făină.
Apoi carele încărca
Şi acasă pleca,
Carele scîrţîind
Şi flăcăii chiuind.
Iar doamna lui luă o sită deasă,
Tot cu pînza de mătasă.
Apoi băgă mîna-n sac
Pînă-n miaza unghiei,
Şi scoase-o tărîţă lată,
După făina ceailaltă.
Apoi pîine plămădea
Şi-o lăsa pîn' se dospea
Şi colaci făcea,
Pe lopată-i învîrtea
Şi-n cuptor îi arunca
Şi-i lăsa pîn' se cocea.
Şi dete colacii cei mari
Pe la flăcăii cei mari,
Şi colacii mai mici
La copilaşii cei voinici,

Şi turtă de secară
Să le dea
La fetele din cămară,
Că n-au mîncat de aseară,
Să le tragem de plete afară.
Dă-ne, dă-ne, că nu ne-oi da
Marea cu sarea
Şi Oltu cu totu.
Şi să ne dai două-trei parale
Să ne cumpărăm glugi la mantale,
Că ne plouă ploile
Şi ne ning ninsorile
Şi ne strică feţele
Şi nu ne mai plac fetele.
Şi să ne mai dai doi gălbiori,
Să facem boldişori,
Să înţepăm boii la curişor
Ca să mergem mai tărişor,
Căci trecem printr-o pădure,
Unde sînt fete nebune
Şi ne omoară cu alune.
Şi nu sîntem de ici-de colea,
Ci sîntem de la Cîmpulung,
Unde fetele trag la plug,
Şi le mînă o babă bătrînă
Cu biciul de lînă,
Şi le bate peste gură
Ca să tragă-o brazdă bună.
Şi nu sîntem de ici-de colea,
Ci de la Buliga,
Unde se face mămăliga
Şi o păzesc cu măciuca,
Să nu apuce nici furnica.
Şi nu sîntem de ici-de colea,
Ci sîntem de la Mangalia,
Unde se face mămăliga cît corabia
Şi o păzesc cu sabia,
Să nu apuce şi vrabia.
De urat am mai ura,
Dar ne temem c-om însera,
Pe la curţile voastre,
Departe de casele noastre.
Mînaţi, măi, hăi, hăi !

40

Plugulet

Odihneşte, odihneşte, domnule Scarlat,
Cum a odihnit Machedon-împărat.
De dimineaţă s-a sculat,
Faţa albă şi-a spălat,
Chica neagră-au pieptănat,
La icoane s-a-nchinat,
Boii la jug a-njugat
Şi la plug că mi-a plecat,
La tarlale la Caşiş,
La colţişor de brînduşi.
Şi mi-a arat o lună
Şi-o săptămînă-ncheiată.
Mai hăiţi, copii, o dată !
La lună şi-o săptămînă,
Şi-a adus aminte
De-a lui jupîneasă
Care sta pe loc acasă,
Şi-a venit şi-a stat acasă-o lună
Şi-o săptămînă-ncheiată.
Mai hăiţi, copii, o dată !
Şi-a băgat mîna-n buzunar
Şi-a scos o cheiţă
Şi-a descuiat din grajd în grajd,
Pînă la al noulea grajd,
Şi-a scos un cal porumbac
Cu şaua de aur,
Cu scări de mărgărit,
Cum la alţi boieri mari
N-aţi mai zărit,
Şi pe cal a-ncălecat.
Mai hăiţi, măi copii, o dat' !
Şi din gură-a şuierat,
Mici ogari c-a adunat,
La tarlale a plecat,
La tarlale la Caşiş,
La colţişor de brînduşi,
Să vadă grîul frumos.
Şi de frumos ce era,
De departe înverzea
Şi de-aproape-ngălbenea

Şi pe jos se scutura,
Păsările-l aduna.
        Mai hăiţi, copii, o dată !
Iar jupîn domnul Scarlat,
Cu-a sa doamnă Salomie,
Plecă la tîrg la Sf. Marie
Să cumpere zece oca de fierărie
Să facă secerele
Îmbărligăţele,
Pe la dinţi cu chipărele,
La mîner cu floricele,
Pentru nepoţi şi nepoţele,
Să secere de haz cu ele.
Dar nu găsi meşter să lucreze,
Şi se uită-n sus
Şi se uită-n jos,
Se uită pe-o gură de vale,
Cam înspre soare-răsare.
Zări feciorul cantargiului
Cu praftoriţa în mînă,
Cu ciocanul în gură,
Cu dinţii albind,
Cu ochii strălucind,
Şi încins cu brîu de lînă,
Ca mumă-sa cea bătrînă.
        Mai hăiţi, copii, o dată !
Se lăsa încet pe spate,
Ca să-i vie bine-a bate.
Chiar bătu şi le făcu,
Le dete la nepoţele,
Secerau de haz cu ele.
Iar nepoata cea mai mică
Secera în susul susului,
În bătaia vîntului,
În dreapta voinicului.
În dreapta trăgea şi tăia,
În stînga pologea şi făcea
Din polog snop,
                din snop claie,
Din claie mîndră faţă de arie.
Iar pe mîndra faţă de arie
Veni un stol de porumbei,
Trăsei cu săgeata-n ei.
        Mai hăiţi, copii, o dată !

Şi porumbeii zburară
Cîte doi, cîte trei,
Cîte patru şi cinci, şase,
Pîn'ce doisprece zburară.
Aşa să fugă boalele
Şi fermecătoarele
De prin curţile domnului Scarlat,
Care-ndată a plecat
La tîrgul de la Motrogan
Să cumpere doisprece jugani
Cu nările călite,
Cu picioare potcovite,
Urechile zugrăvite
Şi coadele poleite.
Cu nările grovăia,
Cu urechile vîntura,
Cu coadele primetea,
Cu picioarele treiera.
Mai hăiţi, copii, o dată !
Şi-ncărcară o povară,
Nouă care româneşti
Şi nouă chioveneşti,
Şi luarăm ceva mîncare,
Şi-o pornim apoi spre moară,
La moară la Motrogan,
Unde-am măcinat şi-acum un an.
Hai şi la moara de sub vînt,
Unde-am măcinat nu-ştiu-cînd.
Dar morarul priceput,
(Mama lui cui l-a făcut !)
Auzi atîtea care scîrţîind
Şi atîţia boi mugind,
Luă toporul la spinare
Şi barda la subsuoară,
Se lăsă pe scoc la vale,
Bătu-n piatră şi-n covată.
Mai hăiţi, copii, o dată !
Şi aduse-o sită deasă,
Ca din Ţarigrad aleasă.
Şi cernură, şi cernură,
În curte şi pe bătătură,
Şi făcu coana Salomia
Un colăcel de secară
Şi dete la nepoate-n cămară.
Mai hăiţi, copii, o dată !

Iar plugarii, cît colea,
Începură a striga :
Daţi-ne şi nouă
Ce ni-ţi da,
Că nu sîntem de ici-de colea !
Sîntem de la căsuţa mititică,
Cu streaşina lăsăţică,
Cu copila frumuşică.
Şi de-o fi de seama mea,
Oi juca şi eu cu ea ;
De n-o fi de seama mea,
Facă dracul cimpoi din ea,
Să cînte la nunta mea.
Daţi-ne ce ni-ţi da,
Daţi-ne de-un gălbior
Să facem un boldişor,
Să-mboldim boii binişor,
Să meargă mai iuţişor,
Că nu sîntem de ici-de colea,
Şi sîntem de la Mîţa Veche,
Unde dă mîţa-n streche
Şi motocu stă pe muşuroi.
Mai hăiţi, copii, o dată !
Las' să şadă, ardă-l focul,
Că ăla ne-a fript norocul !
C-aveam unul c-un cojoc,
Ăla numai sufla-n foc.
Şi-aveam unul cu manta,
Ăla ne mai scăpăra.
Aveam unul cu ilic,
Şi-l lua dracu de frig.
Mai hăiţi, copii, o dată !
Daţi-ne ce ni-ţi da,
Că nu sîntem de ici-de colea !
Daţi-ne două-trei parale
Să facem la pluguri mantale,
Că vine ploaie mare
Şi ne plouă, zău, pe cale,
Că sîntem de la munţi întunecoşi,
Mai rămîneţi, mari boieri, sănătoşi !

41

Vasilca

Mari boieri la masă-mi şed,
Veni Vasilca şi-o-ntreabă :
— Ce mergi mîndră şi frumoasă,
Cercelată,
            mărgelată,
Şi-ntre ochi cam încruntată,
Cu paftale argintate ?
— Stăturăţi, boieri, şi-ntrebarăţi,
Cu tot dreptul spune-voi :
Sus la munte m-am suit,
Jir şi ghindă mi-am găsit,
Am mîncat, m-am ghiftuit
Şi frumoasă m-am făcut ;
Iarbă verde mi-am păscut,
Într-un lac m-am tăvălit,
Mai frumoasă m-am făcut.
La dumneavoastră am venit,
Cum ăşti voinici m-au gătit,
Ne-aţi văzut şi ne-aţi primit
Şi pe noi ne-aţi dăruit
Cu bani mari,
            din buzunar,
Cu-o mînă de icuşari,
Să fiţi, domni buni, sănătoşi,
La anul şi la mulţi ani !

DE MUNCĂ

42

Cîntec de paparude

Frunzuliţă nucile,
      Paparudele,
Să nu trecem casele,
Să pornească ploile.
Să nu fie secetă,
Să luăm cheia cu cercelul,
Să deschidem cu ea cerul.

Să sunăm cheițele,
Să pornim ploițele.
Zalele să sune,
Ploile să cure,
De joi pînă joi,
Să dea nouăzeci de ploi ;
Și să crească grînele
Cît pădurile
Și porumburile
Cît prăjinile ;
Unde-oi da cu sapa,
Să curgă ca apa ;
Unde-oi da cu plugul,
Să curgă ca untul.
Ha, Mario, ha !
Boi înjugători,
Oameni muncitori,
Oile lînoase,
Vacile lăptoase,
Mai mult sănătoase ;
Laptele să curgă,
Să curgă urlînd,
Untul duduind.
Ha, Mario, ha !
Să trăiască gazda casei,
La anul și la mulți ani,
Cu belșug pe zece ani !

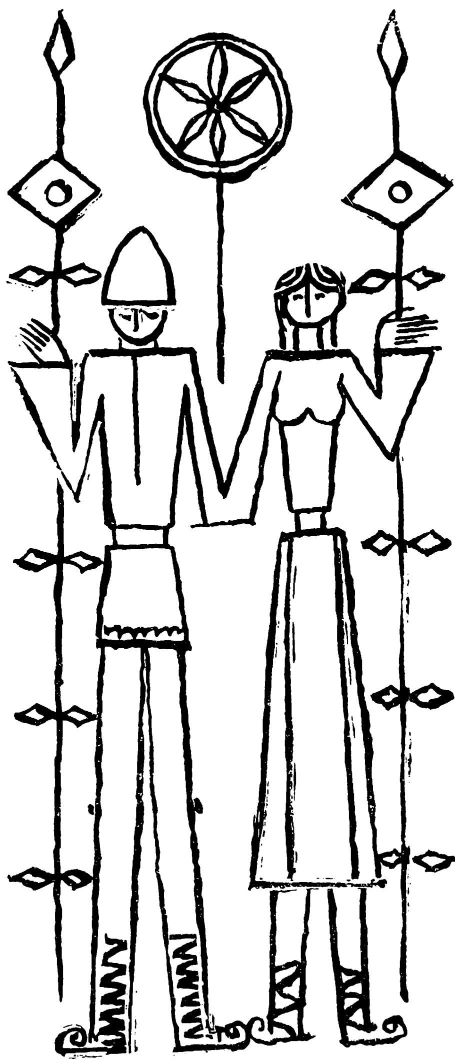
DE NUNTĂ

43

Orații de nuntă

— Bună dimineața, cinstiți socri mari !
— Mulțumim dumneavoastră, băieți militari !
Dar ce căutați ?
— Ce-am umblat, ce-am căutat,
De la ușă-am apucat.
Bine umblăm,
Bine căutăm,
Binișor seama să ne dăm.
Că de multe ce sînt și dese,
Noi nu le-am putea spune alese.

Că tînărul nostru-mpărat
De dimineață s-a sculat,
Fața albă și-a spălat,
Chica neagră-a pieptănat,
Cu straie noi s-a-mbrăcat,
Murgul și l-a înșeuat,
Cu trîmbița a cîntat,
Grea oaste a ridicat
Și pe la răsărit de soare
A plecat la vînătoare.
Și-a vînat țara de sus,
Despre apus,
Pîn' juganii ne-au stătut,
Și potcoavele-au pierdut.
Atunci ne lăsarăm mai în jos,
Pe-un deal frumos,
Și alergarăm
De vînarăm
Munții cu brazii
Cerul cu stelele,
Cîmpul cu florile,
Dealul și vîlcelele,
Satul cu fetele.
Cînd dete soarele-n de seară,
Ieșirăm la drumul cel mare
Și deterăm de urmă de fiare.
Stătu toată oastea la mirare.
Ziseră unii că-i urmă de zînă,
Să-i fie împăratului nostru nună ;
Dar se găsiră alți vînători
Mai cunoscători,
Și ziseră că-i urmă de căprioară,
Să-i fie împăratului nostru soțioară.
Dar nunu cel mare,
Cu grija-n spinare,
Călare pe-un cal
Ca un Ducipal,
Se ridică-n scări
Și se umflă-n nări,
Făcu ochii roată
Peste oastea toată,
Și cînd i-ntoarse aici,
Zări o floricică frumoasă
Și drăgăstoasă,

Care nu-nflorește,
Nici locu nu-i priește,
Ci mai mult se ofilește.
Ne trimite pe noi, pe ăști șaisprezece lipani,
Călări pe acești șaisprezece jugani,
Cu coamele cănite,
Cu unghiile costorite,
Cu frînele zugrăvite,
Cu nările poleite
Și cu coadele-mpletite,
Ca cu toții să pornim
Și la curțile dumneavoastră să venim.
Noi am pornit
Și am venit
Pe fața pămîntului,
Pe aburul vîntului,
Bînd
Și chiuind,
Din pistoale plesnind,
Pe nări flăcări slobozind ;
Nechezînd
Și din unghii scăpărînd ;
Pînă am venit
Și am sosit.
Acum, ori floricica să ne-o dați,
Ori de unde nu, nu scăpați,
Căci noi am venit cu tîrnăcoape de argint
Să scoatem floricica din pămînt.
S-o scoatem din rădăcină,
S-o punem la-mpăratu-n grădină,
Ca acolo să-nflorească,
Să rodească,
Să nu se ofilească.
Socri mari, dacă ne credeți
Că sîntem niscaiva tîlhari,
Avem și firman cu pecete de la împăratu !
Cine știe carte latinească
Să vie să ni-l citească.
Iar cine nu știe,
Să nu vie
Și ca de foc să se păzească,
Că nouă nu ni-i frică de lume,
Căci purtăm de voinici nume.

Socri mari,
Ce e astă mulţime
Şi astă tinerime ?
De parcă urşi văzură,
De bleojdiră ochii
Şi căscară gura.
Ori n-au mai văzut oameni încă
Şi-or crede că-i mănîncă ?
Şi dumneata de astă spadă stai rezemat
Ca o proptea la gard,
Şi ţii capul în jos
Ca un cal mucios,
Cînd mănîncă la o baniţă cu ovăz.
Te văd că ieşişi de la căldură
Şi-ţi cură mucii pe gură :
Să faceţi bine să ne aduceţi oameni cărturari.
Să ne aduceţi un popă cu barba deasă,
Să ne citească o carte aleasă.
Să nu fie vreunul cu barba cănită
Şi să ne rămînă cartea necitită,
Ci unul cu barba ca fusul
Să ne dea curînd răspunsul.
Răspunsul nostru este şaisprezece pahare de vin
Şi şaisprezece mahrame de in
De care se găsesc aici la dumneavoastră,
Cusute cu fluturi cu arnici ;
Să fie şi cu lăturoi,
Că astă-vară au fost cam ploi,
Vara cam ploioasă,
Mireasa cam somnoroasă
Şi n-o fi văzut să le ţeasă.
Să fie şi de mătasă,
Numai să fie de-aici din casă,
De la cinstita mireasă.
Să nu fie de pe la vecine
Să păţim vreo ruşine,
Că atunci va fi necinstea noastră
Şi ocara dumneavoastră.
Că aşa se-mprumută faţă pe faţă
Şi nu se mai plăteşte niciodată.
Socri mari, ascultaţi
Şi-n urechi băgaţi :
Cînd va da soarele-n de seară,
Mare oaste vă-mpresoară.

Să lărgiţi casa,
Să-ntindeţi masa,
Să vie-mpăratul
Cu oştirea lui toată :
Două sute cincizeci şi cinci
Din cei mai voinici
Cu feţele alese,
Cu mînecile sumese.
Să mai aveţi, socri mari,
Şi lăutari,
Să ne vie tot satul,
Să se-nveselească-mpăratul !
Socri mari, ce s-a făcut,
Nu mai e de desfăcut.
Să dai opt boi şi şapte vaci,
Şi-apoi să rabzi şi să taci.
Ţine ca la o broască-ţestoasă,
La această ploscă pîntecoasă.
Pe ici lată,
Pe dincolo lată.
Să te-nchini, socre mare,
S-o săruţi o dată.
Să n-o săruţi tare,
Că şi căciula din cap îţi sare !
S-o săruţi mai binişor,
Să ţi se pară mai dulcişor.
Poftiţi de beţi,
Să vedeţi
Că-i rachiu de Piteşti,
Cînd bei te-nveseleşti !
Şi nu e ţuică de-a dumitale,
Zeamă de prune.
Cînd bei multă
Te umfli-n burtă
Şi intri după sobă,
Stînd cu greierii de vorbă.
Socri mari, noi am vrea să descălecăm,
Dar n-avem jos pe ce să ne dăm.
Noi nu sîntem ciobani de la oi
Să descălecăm pe noroi,
Sau niscaiva morari beţi
Să descălecăm prin scaieţi.
Nouă să ne aduceţi covoare,
Să descălecăm în pridvoare.

La caii noştri să daţi fîn,
Vizdrei verde,
Cosit în noaptea lui Sf. Gheorghe,
Cu roua neluată,
Cu floarea nescuturată,
Strîns în sărbători
De două fete surori.
Caii noştri să mănînce
Şi din capete să nu mişte ;
Caii noştri să bea
Şi din capete să nu dea ;
Că şi dumneavoastră
Din partea noastră
Urechile vi s-ar tăia.
Socri mari,
Ce staţi aşa măroşi
Şi frumoşi,
Şi vă ţineţi c-aveţi nişte fete frumoase
Şi umblă prin casă ca nişte găini grase ?
Scutură hăinuţele
Şi le cură ţîţele.
Noaptea spală şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte.
Dar tot urînd, socri mari,
Vedem că au rămas cei de la spate,
Cu gurile căscate ;
Cei dinainte,
Cu gurile proţăpite.
Mă uitai pe sub şoproane,
Toţi băieţii stau ciopoare ;
Mă uitai pe la pereţi
Şi văzui nişte mătuşi,
Parcă sînt buturi cu bureţi.
Socri mari, aduceţi un vas cu coji uscate
Să aruncăm prin cele guri căscate,
Şi-o strachină cu lapte dulce
Să mai dăm la ăle fete să-mbuce,
Că de cînd au auzit de nuntă-n sat
De trei zile n-au mai mîncat,
Doar s-au lăut şi pieptănat ;
Să-şi mai potolească jindul,
Pîn' le-o veni şi lor rîndul ;
O strachină cu muşiţe,
Să dăm pe la ăle cu hăinuţe ;

O strachină cu bureţi,
Să dăm pe la ăle cu scurteici ;
Şi vreo cîteva prune,
Să dăm pe la ăle cucoane,
Că vedem c-au slăbit de foame ;
Şi vreo cîţiva usturoi,
Să dăm pe la ăi ciocoi,
Fiindcă au poftit pe la noi.
Munţi mari şi luminoşi,
Bine v-am găsit, socri mari, sănătoşi !

44

Oraţie de nuntă

De ce ne-ntrebaţi dumneavoastră,
Aşa-n grabă, de venirea noastră ?
Şi ăşti oameni, de ce stau grămadă
Ca stupii
Şi se uită la noi ca la lupii ?
Ce caută atîta tinerime ?
Ce caută atîta mulţime ?
Şi aste fete, urşi văzură,
De bleojdesc ochii şi cască gura ?
Ori n-au mai văzut oameni încă
Şi se tem că le mănîncă ?
Noi am mai umblat şi altă dată.
Şi-aiurea, ca şi altă dată,
Aşa nu se minunară,
Şi ce căutăm, nu-ntrebară.
Iar aici v-aţi strîns grămadă,
Parcă toţi căutaţi sfadă.
Ori vreţi, de frică şi teamă,
Să stăm şi să vă dăm seamă ?
Dar nici prin gînd să vă treacă,
Veţi avea părere seacă.
Noi nu ne speriem de lume,
Căci purtăm voinicesc nume.
Nici nu ne-ngrozeşte vîntul,
Să stăm să vă dăm cuvîntul.
Iar de voiţi şi vă place,
Să vă răspundem cu pace,

Lăsaţi-ne-ncetişor,
Să vorbim mai binişor.
Căci de multe ce sînt şi dese,
Nu le putem spune alese,
Decît doar cu-ngăduială.
Repede, tot ce se cere,
Nu se face cu plăcere.
De-aceea, să lăsăm gluma
Şi-ascultaţi la noi acuma :
Tînărul împărat al nostru,
Care vrea binele vostru,
Într-o zi, de dimineaţă,
Cu firea care-l răsfaţă,
Pe la răsărit de soare,
Vrînd să plece-n vînătoare,
S-a sculat, s-a gătit bine,
S-a-narmat cum se cuvine,
Şi sună buciumu-ndată
Şi strînse ostaşi mulţime,
Toţi voinici din călărime,
Toţi cu arme măiestrite
Şi arcuri de vînătoare.
Apoi cu ei pe răcoare
A plecat la vînătoare
Să vîneze dealurile,
Munţii-nalţi cu stîncile,
Pădurile cu umbrele,
Văile cu luncile,
Bălţile cu raţele
Şi satele cu fetele.
Şi-astfel umblînd ziua toată,
A ocolit locul roată.
După-amiază, către seară,
Fără a vîna vreo fiară,
Atîta se săturase,
Încît era să se lase,
Să nu mai gonească vîntul
Şi să spulbere pămîntul.
Dar parcă-l chema-o nălucă,
Încă tot să se mai ducă.
Şi-aşa peste o movilă,
Mai mergînd loc ca o chilă,
Cu arc şi săgeata-n mînă,
Ajunge la o fîntînă,
Unde zări urmă de fiară.

Aici toţi descălecară,
Să se uite, să privească
Şi ce urmă-i să ghicească.
Unii zic să fie urmă de zînă,
Pentru-mpăratul nostru cunună ;
Unii zic să fie fată de crai,
Pentru-mpăratul nostru bună de trai ;
Iar alţii, că-i urmă de fată zglobie,
Să-i fie-mpăratului soţie.
Deci cu cîte cuvîntară,
Pe-mpărat îl aţîţară
Şi-l făcură-n gînd să-i vie,
Să hotărască, să ştie
Din ce parte acea zînă
A venit pîn' la fîntînă.
Şi cu inima-nfocată
O porni pe urmă-ndată.
După urmă se tot duse,
Pînă Dumnezeu l-aduse
Drept la curţile dumneavoastră,
Cu toată-oştirea noastră,
Unde văzurăm o floare,
Ca o stea strălucitoare,
Care de crescut tot creşte,
De înflorit, înfloreşte,
Dar de rodit, nu rodeşte,
Căci pămîntul nu-i prieşte.
De aceea, împăratul,
Făcînd întru sine sfatul,
Ca acea frumoasă floare,
Cea dulce mirositoare
De aci să o strămute
La curtea împărătească,
Unde locul să-i priască,
Să crească, să înflorească
Şi odrasle să-ncolţească,
Să dea rodul la iveală
Şi tuturor la priveală.
Astfel împăratul spune,
După ce în gînd le pune.
Se uită, locu-nsemnează,
După a stelelor rază.
A doua zi dimineaţă,
Cu a zorilor roşeaţă,

Se scoală iute-mpăratul,
Ca să-şi împlinească sfatul.
Se scoală şi se încalţă,
În scări de argint se-nalţă,
Pe un cal alb, voiniceşte,
Încălecînd se opreşte
Şi peste oştirea toată,
Întorcîndu-şi ochii roată,
Pe aceştia ne alese,
Cu mustăţile sumese,
Cu nişte cai iuţi ca zmei,
Cu capete ca de lei,
Cu coamele poleite,
Cu copite zugrăvite,
În frunte întunecaţi
Şi pe spate luminaţi,
Care cînd încep s-o taie,
În nori aruncă văpaie.
Deci după ce ne alese,
Cu poruncă ne trimese
După drăguţa lui floare,
Cea dulce mirositoare,
S-o aducem să strălucească,
La curtea împărătească.
Iar noi pornirăm îndată,
Cu porunca ce-a fost dată.
Nu ştiurăm semnul bine,
Să venim pe drumuri bune.
Ne-am îndreptat după stele
Şi-am venit cam după ele,
Peste munţi şi peste stînci
Şi peste sute de dealuri,
Mîncînd şi bînd împreună,
Cu cîntări şi voie bună,
Întrebînd în calea noastră
De curţile dumneavoastră.
Cînd văzurăm şi văzurăm
Că steaua ce-o urmărirăm,
Aci din ochi o pierdurăm,
La curţile voastre ne oprirăm.
Să ne daţi, dar, acea floare,
Acea stea strălucitoare,
Cu răspunsul dimpreună,
Vă poftim cu voie bună.

Să nu spuneți vorbe rele,
C-apoi vă vor cădea grele.
Că nu sîntem trimeşi doară
Să trăncănim ca la moară,
Vorbe de-ale satului
Și de-ale pîrcălabului,
Ci zisa-mpăratului,
Vă dăm şi firmanul lui.
De ştiți carte latinească,
Puneți ca să vi-l citească.
Iar de nu, ca pe-un cărbune,
Vă feriți mîna a pune.
Chemați un popă să vie,
Dacă latineşte ştie ;
Și să nu fie cu barba rară,
Să ne ție pînă-n seară ;
Nici vreunul cu barba deasă,
S-o citească ne-nțeleasă ;
Și nici unul cu barba ca fusul,
Să mormăiască ca ursul
Și să nu dea curînd răspunsul.
Ci chemați un popă
Care să ştie să sugă,
Ca să citească firmanul pe fugă.
Că în adevăr nu e carte latinească,
Să nu poată s-o citească ;
Ci o ploscă mare şi tare,
Cu vin vechi de Dealul Mare,
Cînd beți, căciula vă sare.
Poftiți, închinați o dată,
Că v-ați uitat cu gura căscată.
Asta nu e de la dumneavoastră de pe vale,
Care parcă e zeamă de coarne.
Cînd bei, nu ştii încotro s-o iei,
Nici nu poți sta cu oamenii de vorbă,
Că ți se umflă burta ca o tobă.
Poftiți, gustați cu toți împreună
Și să ne dați pe-acea zînă,
S-o ducem la împăratul,
Ca să împlinim tot sfatul.
Nu gîndiți că vorbim cu glume,
Ori spunem niscaiva basme din lume.
Să vă gătiți cît mai tare
Cu cele de ospătare :
Aduceți orz, care cu fîn ;

Tăiați junci cu carne grasă
Să dați ostașilor la masă ;
Aduceți buți cu vin tare,
Să fie de-ndestulare ;
Strîngeți fete frumușele,
Ca să dănțuim cu ele.
Și-apoi, să gătiți și case,
Îmbrăcate cu mătase ;
Și pentru ostași umbrare,
Cu loc de-ncăpere mare.
Întindeți mai multe mese
Și puneți bucate alese
Și cofeturi și plăcinte,
Cum sînt datinele sfinte.
Iar cumva de nu se poate
Să-mpliniți acestea toate,
Nu mai stați de mai răspundeți,
Ci cătați loc de v-ascundeți.
Căci ostașii nu știu glumă
Și-o să fie vai de mumă.
Luați aminte, să știți bine
Că și împăratul vine
Cu căpitani cu caftane,
Cu vreo cîteva rădvane,
Cu lăută, cu cîntare,
În el stă mărita nună
Și ține-n mînă o cunună
Strălucită, luminată,
Cu pietre scumpe lucrată,
Pentru cinstita mireasă,
Cea de împărat aleasă.
Acum, după-a noastre zise,
Să primiți darurile trimise
De la ginerile vostru,
Care e-mpăratul nostru.
El ne-a zis : Mergeți cu ele
Și le dați miresei mele.
Acum, dați-ne colacul,
Că ne deșertarăm sacul.
Și mirele vrea să știe
Că dați cîte-o șangulie,
Să fie de in subțire
Și cu flori cusute bine.
Puteți da și de mătasă,
Dacă inima vă lasă.

Iar de nu, şi de arnici fie,
Cum veţi avea omenie.
Numai să fie de-aici din casă,
De la cinstita mireasă.
Să nu fie de pe la vecine,
Şi să păţim vreo ruşine.
C-atunci va fi ruşinea noastră
Şi ocara dumneavoastră.
Noi, să ştiţi, primim de toate,
Îngrijiţi doar a le scoate.
Îngrijiţi cît mai curînd,
Să le daţi toate pe rînd,
Ca să ne ştergem la gură,
C-o udarăm la băutură.
Iar ăstor fete-aci venite,
Ca ciorile grămădite,
Care stau cam pe la spate,
Cu gurile căscate,
Muiaţi cîte-o coajă-n lapte,
Să nu mai stea cu gura seacă
Şi de dor să le mai treacă.

45

Oraţie de nuntă

Bună dimineaţa, bună dimineaţa,
Cinstiţi socri mari !
— Ce umblaţi, ce căutaţi ?
— Noi ce vom umbla, ce vom căuta,
Foarte bine seama vom da,
Numai să ne lăsaţi
Cu încetul,
Cu încetişorul,
Să ne luăm seama cu binişorul,
Că sîntem nişte copii fără minte
Şi nu prea ştim seama la cuvinte.
Dar dumneavoastră au n-aţi aflat
Că al nostru tînăr împărat
De dimineaţă s-a sculat,
Pe ochi negri s-a spălat
Şi la vînat cu oastea a plecat.

Şi-au vînat munţii cu urşii,
Bălţile cu raţele,
Iar cînd fu soarele-n deseară,
Găsiră-o urmă de fiară,
Urma era, dar fiara nu era.
Unii ziceau să fie de fiară,
Cu al nostru tînăr împărat deseară ;
Alţii ziceau să fie de zînă,
Cu al nostru tînăr împărat împreună ;
Dar al nostru tînăr împărat
Nici pe sfatul acela nu s-a lăsat
Şi-n dalbe scări că s-a-nălţat,
Şi peste toată oastea s-a uitat,
Şi ne-a ales pe noi ăşti doi voinici,
Cu aceşti doi cai murgi,
Cu unghiile potcovite,
Cu nările zugrăvite.
Şi ne-au trimis pe aburul vîntului
Şi pe semnele pămîntului.
Şi noi cînd am plecat,
Praf mare s-a-nălţat
Şi drumul l-am rătăcit.
Şi-am venit tot prin livezi verzi,
Printre fîntîni cu ape reci,
De curţile dumneavoastră întrebînd.
Cînd ne-am apropiat am văzut
Că drept steaua ni se lasă
La această casă.
Noi am aflat că aici
Este-o garoafă frumoasă ;
Nici nu-mboboceşte,
Nici nu odrăsleşte.
Şi noi am venit ca s-o luăm,
S-o ducem la al nostru tînăr împărat,
Că acolo-mboboceşte
Şi odrăsleşte
Şi trupul nu i se ofileşte.
Dar dumneavoastră răspunsul să ni-l daţi :
Două basmale de in,
Cusute cu fir,
Fie şi de mătase,
Numai să fie mai frumoase.

46

Prezentarea darurilor
(trimise mirelui de mireasă)

Cinstita noastră-mpărăteasă,
Auzind de numele dumitale,
Că eşti împărat mare,
Au trimis slugile
Prin toate uliţele,
Negoaţe să găsească,
Cu ale dumitale să se potrivească.
Negoaţe au găsit,
Dar cu ale dumitale nu s-au potrivit.
Atunci, a noastră-mpărăteasă,
Din lume cea mai aleasă,
Fiind vrednică şi puternică,
Telegari au adus,
La butcă i-au pus
Şi-au pornit într-un ceas bun,
Spre Ţarigrad la drum.
În Ţarigrad dac-au ajuns,
Corturile şi-au întins,
Dughenele s-au deschis.
Trei zile şi trei nopţi,
Pe uliţele Ţarigradului au umblat.
Mărfuri multe-au cumpărat,
Corabie-au încărcat
Şi acasă-o au mînat.
Aici cînd s-au înturnat,
Marfa o au descărcat,
Nouă pe seamă-o au dat,
Ca la dumneata s-o aducem
Şi-nainte să ţi-o punem
Şi să-ţi cuvîntăm
Şi să ţi-o-nchinăm :
Cămaşă de borangic
Să se lipească de trup ;
Izmene de in
Cu brîneţ de ibrişim,
Ca să-ţi fie voia deplin ;
Iar dumneata de nu ne crezi,
Pune mîna şi le vezi.

47

Cîntecul soacrei

Foaie verde de secară,
Ia te scoală, soacră mare,
De-aprinde focul mai tare,
Pune pe foc o căldare,
Ca să ne faci de mîncare.
Fierbe peştele sărat,
Fierbe cosacul spălat,
Cară vinul cu urciorul
Că mi s-a fript gîtişorul.
Şi iar verde de secară,
Dă mai iute, soacră mare,
Că la nuntă e zor tare
Şi nu mai ai fată mare.

48

Cîntecul Guşatei bogata
şi al Vişei frumoasa, ce se cîntă la nunţi

Foaie şi-o mălură,
Pe cel mal de gîrlă,
La lină fîntînă,
Ghizduri de marmură ;
Sus pe ghizdurele,
Două păsărele,
Dar nu-s păsărele,
Ci sînt surăţele.
Pe nume le spune :
Guşata bogata,
Urî-o-ar lumea,
Îndrăgi-o-ar moartea,
Ca să scap de ea,
Şi Vişa frumoasa,
Urî-o-ar moartea,
Îndrăgi-o-ar lumea
Şi s-o ia neica,
Că e sărăcică,
Dar e frumuşică.

De-o fi vremea-n pace,
Oi munci şi-oi face.
— Surată, surată,
Ce bine ne-avem !
Şi-o să ne certăm.
Ibovnicul tău
O să ţi-l iau eu.
Mie taica-mi dă
Plugul cu opt boi,
Herghelii de cai
Şi-o turmă de oi.
Iar Vişa-i grăia :
— Guşată bogată,
Bogăţia ta,
Scuipare-aş pe ea !
Căci mijlocul meu
Bate plugul tău,
Sprîncenele mele
Bat vitele tele,
Ochişorii mei
Bate banii tăi.
Iar ibovnicul
În grădină sta,
Sta şi-mi asculta
Şi-apoi se gîndea
Şi se chibzuia :
„Pe cine-oi lua ?
S-o iau pe guşata,
Guşata bogata,
Dumnezeu mi-o da
Gălbează în oi,
Unghişoară-n cai,
Mie vreo beţie ;
Banii eu i-oi bea,
Stau cu guşa-n pat,
Sînt de rîs în sat !
Mai bine să iau
Pe Vişa frumoasa,
Că e sărăcică,
Dar e frumuşică.
De-o fi vremea-n pace,
Oi munci şi-oi face."
Şi el că-mi lua
Pe Vişa frumoasa.
Cine-i cununa ?

Cel mocan mărunt
Cu cojocul scurt,
Cămaşă ca tina,
Pielea ca hîrtia.
Ce le dăruia ?
Cinci sute de oi
Şi-o mie de lei,
Herghelii de cai
Şi-un picior de plai.

49

Cuvîntarea pentru iertăciune, la sfîrşitul nunţii

Ascultaţi, dumneavoastră nuntaşi
Şi voi toţi împrejmuraşi,
Precum noi ne vom smeri
Şi dumneavoastră v-om grăi,
Şi cum pe cinstiţi părinţi i-om ruga,
Şi dumnealor pe fii îi vor ierta.
Şi aşa ne vom smeri
Şi din inimă astfel vom grăi :
Şi dumneavoastră, cinstiţi părinţi,
Care de la Dumnezeu sînteţi rînduiţi,
Ca şi pomii cei rodiţi,
Care din răcoarea rădăcinii
Fac roada ramurilor,
Încă să vă mulţumiţi,
Pe fiii voştri să-i blagosloviţi
Şi vă înduraţi,
Pe fii să-i iertaţi,
Că nu este fiu în lume,
Care la părinţi să crească
Şi lor să nu le greşească ;
Că şi părinţii se trudesc,
Pînă pe fii mari îi cresc
Şi de toate îi feresc.
Noi vă rugăm, cinstiţi părinţi,
Mult să vă milostiviţi
Şi să-i blagosloviţi,
Ca să meargă la a lor casă,
Care-i de Dumnezeu aleasă,

Precum ei s-au și gătit,
Ca niște pomi de-nflorit;
Că nu e-nceputul de la dînșii
Și nici sfîrșitul cu dînșii,
Ci de la Dumnezeu cel mărit,
Este-nceput și sfîrșit.

50

Cîntece pentru mireasă

Foaie verde, foaie lată,
Cînd eram la maica fată,
Știam floarea cum se poartă.
Poteca dinspre vecini,
O să crească mărăcini;
Poteca la șezătoare,
O să crească iarbă mare.
Roagă-te de nașă-ta
Să nu-ți strice codița.
Busuioc verde pe masă,
Rămîi, maică, sănătoasă,
Dacă n-ai fost bucuroasă
Să mă vezi umblînd prin casă;
Busuioc verde steblos,
Rămîi, taică, sănătos,
Dacă n-ai fost bucuros
Ca să-mi vezi umbra pe jos.

51

Busuioc verde pe masă,
Te las, maică, sănătoasă,
Dacă n-ai fost bucuroasă
Să mă vezi umblînd prin casă.
Busuioc verde pe jos,
Rămîi, taică, sănătos,
Dacă n-ai fost bucuros
Ca să-mi vezi umbra pe jos.
Înfloriți, flori, înfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți.

Mie cînd îmi trebuiați,
Voi atunci îmbobocearți.
Înfloriți lîngă perete,
Că eu mi-am ieșit din fete
Și-am intrat între neveste,
'Ntre neveste tinerele,
Se plimbă dorul cu ele.

52

— Taci, mireasă, nu mai plînge,
Că la maică-ta te-oi duce,
Cînd s-o-ntoarce gîrla-ncoace
Și gîrloiul pe dincoace.
— Cînd fusei la maica fată,
Știui floarea cum se poartă.
Mă duceam în grădiniță,
Rupeam floarea din codiță
Și mi-o puneam în cosiță.
Iar de cînd mă măritai,
Floricica lepădai,
După ușă-o aruncai,
Cu piciorul o călcai,
Grija casei o luai.

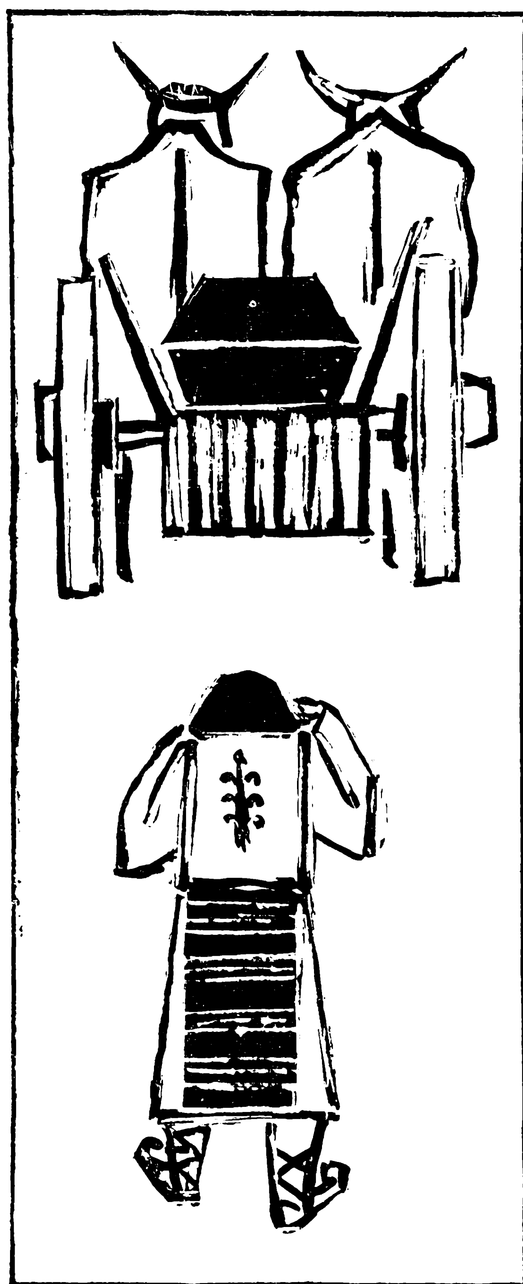
53

Foaie verde-o micșunică,
Nu mai plînge, mireșică,
Că la mamă-ta te-oi duce
Cînd s-o-ntoarce valea-ncoace
Și gîrloiul pe dincoace.
Cruciuliță de argint,
Amîndoi v-ați potrivit
Și la ochi și la sprîncene,
Ca doi porumbei la pene.
Cruciuliță de aramă,
Amîndoi sînteți de-o seamă
Și la ochi și la sprîncene,
Ca doi porumbei la pene.

54

Bocet pentru copil

Dragul mamii Petrăchel,
Ce vînt te-a bătut,
De te-a adormit ?
Vîntul de la piatră,
Pustiul să-l bată !
Pe unde păleşte,
Copacii despărţeşte.
Dragul mamii,
Puiul mamei,
Cînd tu oi ajunge
La poduri de-aramă,
Mult oi striga „mamă“ !
Iar la pod de piatră,
Mult oi striga „tată“ !
Iar dacă-oi ajunge
La verde poiană,
Unde-o fi otava
De-o palmă de mare,
Este-un stejerel
Cu frunza măruntă,
Cu umbra rotundă,
De te-oi odihni,
De boală bolit,
De moarte trudit,
De drum ostenit.
Să-ţi faci ochii roată,
Să te uiţi în ceata toată
Şi unde-or fi vaci,
Sînt cete de săraci.
Petruţă, te rog,
Cu gene plecate,
Cu lacrimi vărsate,
Pe maica mea de-i vedea,
Să-i spui şi de mine,
Cum trăiesc în astă lume.
Că i-aş spune amarul
Şi că-mi beau paharul.
Să-mi vii sîmbăta,
Că te-oi aştepta,

Să-ţi schimbi cămaşa,
Să-ţi piepteni chica.
Dragul maichii băieţaş,
De cînd te-am crescut,
La asta n-am gîndit ;
Dragul mamei flăcăiaş,
Cînd te-oi logodi,
Cu cine-oi pofti
Şi mire vei fi,
Roagă pe dulgheri,
Căsuţă să-ţi facă,
Cu trei ferestre-n faţă.
Pe una să-ţi vie,
Miros de tămîie ;
Pe alta să-ţi vie,
Miros de bucate,
Să le guşti pe toate ;
Pe alta să-ţi vie,
Strugurel de poamă,
Să cunoşti că-i toamnă
Şi pe la noi iarnă.

DESCÎNTECE

55

Vrajă pentru ursită

Eu scutur parul,
Parul scutură gardul,
Gardul scutură lazul,
Lazul scutură glodul,
Glodul scutură pămîntul,
Pămîntul scutură lacul,
Lacul scutură pe dracul,
Pe dracul cel mai mare,
Dintre toţi dracii mai tare.
— Tu, Belzebut ce eşti !
Ieşi de unde locuieşti
Şi strigă-ţi toţi dracii tăi,
Mari şi mititei,
Mulţi ca frunza,
Iuţi ca spuza,

Şi-i trimite
Cît mai iute
Prin toate ţările,
Prin toate ţinuturile,
Prin toate oraşele,
Prin toate satele
Şi prin toate casele,
Prin toate cîmpiile,
Prin toate dumbrăvile,
Pe toate drumurile,
Pe toate cărările,
Prin toate pădurile,
Pe toate plaiurile,
Pe toate potecile,
Şi te du şi tu cu ei
Şi cătaţi ursitul meu,
Ce mi-i de la Dumnezeu,
Ce-i de Dumnezeu ursat,
De oameni buni îndemnat,
Că-i de ursitori menit,
De Dumnezeu rînduit,
Dar de oameni rău vrăjit.
Cătaţi-l,
Cercaţi-l.
De l-oţi găsi
C-o fi acasă,
C-o fi la masă,
Cu tată,
Cu mamă,
Cu fraţi,
Cu cumnaţi,
Cu surori,
Cu verişori,
Cu surate,
Cu cumnate,
Cu vecini,
Cu străini,
La masă stînd
Şi mîncînd,
Zvîrliţi-i lingura,
Sfărîmaţi-i strachina.
Să-i pară fraţii
Şi cumnaţii,
Surorile
Şi verişoarele,

Suratele
Și cumnatele,
Părinții,
Vecinii
Și străinii,
Ca cîinii
Ce hîrîiesc,
Ca porcii ce grohotesc.
De-l veți găsi la masă,
Cu văduve grase,
Cu fete frumoase,
Zvîrliți-i lingura,
Sfărîmați-i strachina.
Să-i pară lui
Ibovnicele lui
Cățele burduhoase,
Scroafe răpănoase.
De-l veți găsi pe drum mergînd,
De-l veți afla în somn dormind,
Trîntiți-l,
Iuțiți-l,
Grăbiți-l,
La (cutare) porniți-l.
Cu nouăzeci și nouă de picioare
Alergătoare
După el alergați,
Pe sus îl luați,
Spre (cutare) plecați.
Cu nouăzeci și nouă de limbi
Împungătoare
Și străpungătoare
Împungeți-l,
Străpungeți-l,
La (cutare) duceți-l.
Cu nouăzeci și nouă de cozi
Lovitoare
Și pălitoare
Loviți-l,
Păliți-l.
Din față-l loviți,
Din dos îl păliți,
Sîngele-i clocotiți,
La (cutare) mi-l porniți.
Cătați-l,
Cercați-l,

Curînd,
Mai curînd,
În astă-seară
De cu seară,
În astă-noapte
De noapte ;
Unde-l veţi căta
Şi mi-l veţi afla,
Nu-i daţi loc de fel a sta.
De-l veţi găsi pe cuptor,
Daţi-l jos de pe cuptor ;
De-l veţi găsi pe vatră,
Daţi-l sub vatră ;
De-l veţi găsi la foc,
Daţi-l pe foc ;
De-l veţi găsi pe pat,
Daţi-l sub pat ;
De-l veţi găsi pe laiţă,
Daţi-l sub laiţă ;
De-l veţi găsi lîngă masă,
Daţi-l la mijloc de casă ;
De-l veţi găsi la mijloc de casă,
Daţi-l lîngă prag ;
De-l veţi găsi lîngă prag,
Daţi-l peste prag ;
De-l veţi găsi după prag,
Daţi-l în ogradă ;
De-l veţi găsi în ogradă,
Daţi-l peste poartă.
Nu-i daţi a mînca,
Nu-i daţi a lucra,
Nu-i daţi a bea,
Nu-i daţi a şedea.
În loc nu-l lăsaţi,
Odihnă nu-i daţi.
Nu-i daţi a sta într-un loc,
Ca părul pe foc.
Daţi-i fiori
Prin subţiori
Şi şoareci
Prin cioareci
Şi furnici
Prin opinci.
Cum arde para focului
În gura cuptorului,

Așa să-i ardă și lui inima
După (cutare, fată),
După gîndul ei,
După traiul ei.
Tu, împăratul dracilor,
Împielițaților,
Strînge pe toți dracii tăi,
Mari și mititei,
Iuți și sprintenei,
Și-i trimite-n toate țările,
În toate ținuturile,
În toate orașele,
În toate satele,
Și unde-l veți găsi
Pe ursitul meu,
Dat de Dumnezeu,
De Domnul Dumnezeu dat,
De oameni buni îndemnat,
Pe sus luați-l,
La (cutare) porniți-l,
Iute ca gîndul,
Ușor ca vîntul,
Peste codri fără uscăciune,
Peste cîmpi fără pășune,
Peste ape fără vaduri,
Peste garduri
Fără pîrleazuri.
Cum n-a avut,
Cînd l-a născut,
Mamă-sa stare
Și alinare
Și așezare,
Așa să n-aibă nici el
Stare
Și alinare,
Pîn' nu s-a porni.
Pînă n-a sosi
La (cutare) cea aleasă
Și frumoasă,
La graiul ei,
La traiul ei,
La cuvîntul ei,
La toate-ale ei.
Tu, împărate, să m-asculți
Și ce ți-am spus să nu uiți,

Că de n-oi uita
Și m-oi asculta,
Un armăsar negru ca corbul
Și iute ca focul,
Din herghelia-mpăratului
L-oi lua
Și ți l-oi da.
Tu, împărate,
Cornurate !
De m-oi asculta,
Un copil de fată mare,
Nebotezat,
Necreștinat,
L-oi lua
Și ți l-oi da.
Dar de nu m-oi asculta,
Peste mare poznă-oi da,
Că muierea prinde-ți-oi,
Cu fusul morii împunge-o-voi,
Ochii din cap scoate-i-oi
Și-alte pozne face-ți-oi.

56

Descîntec

Înfigerea cuțitului

Eu nu-nfig acest cuțit
Nici în lut, nici în pămînt,
Ci-l înfig în inima
Celui ce mi-a fost sortit.
Sîmbătă seară
Am ieșit afară.
M-am uitat la deal,
N-am văzut nimic ;
M-am uitat la vale,
N-am văzut nimic ;
M-am uitat la asfințit,
Nici atîta n-am zărit ;
M-am întors spre răsărit
Și-ntr-acolo am zărit
Pajură împăjurată,
Cu foc îmbrăcată,

Cu foc încinsă,
Cu foc cuprinsă.
Şi cum am văzut-o,
Am şi întrebat-o :
— Unde mergi tu, pajură,
Aşa de împăjurată
Şi-aşa de înfocată,
Cu foc încinsă,
Cu foc cuprinsă ?
— Mă duc codrii să-i pîrlesc,
Cîmpii ca să-i vestejesc,
Văile ca să le sec
Şi pietrele să le crăp.
— Lasă codrii să-nfrunzească,
Cîmpiile să-nflorească,
Văile ca să-nverzească,
Pietrele să se mărească.
Da' te du la omul meu,
Cel ales de Dumnezeu
Şi mi-e dat,
De oameni buni îndreptat.
Şi cu foc îl îmbracă
Şi cu foc îl înfoacă
Şi cu foc îl încinge
Şi cu foc îl strînge
Şi cu foc îl cuprinde
Şi cu foc îl aprinde.
Foc pe gura cămăşii-bagă
Şi la inimă i-l aşază.
De l-oi găsi dormind,
De l-oi găsi mîncînd,
Din somn să mi-l trezeşti,
De la masă să-l stîrneşti
Şi spre mine să-l porneşti.
Să-l aduci, să mi-l grăbeşti,
Prin pădure fără sine
Şi prin sat fără ruşine ;
Prin poieni fără de drum,
Prin cîmpii fără cărări ;
Pe drum fără gloduri,
Prin ape fără poduri,
Peste garduri
Fără pîrleazuri.

Şi de l-oi găsi
La mese întinse,
Cu făclii aprinse,
La neveste grase
Şi fete frumoase,
Să-i pară căţele viermănoase ;
Numai eu să-i par frumoasă,
Numai eu să-i fiu aleasă !

57

Farmece de pus cuţitul

Tu cuţit de găsit,
Înger pe pămînt,
Nu te-nfig în vatra focului,
În uşa cuptorului,
Ci te-nfig în inima scrisului meu.
Cum se-ncinge cuţitul de vatră,
Vatra de cuţit,
Aşa să se-ncingă
Scrisul meu de mine.
Cămaşa de trup,
Trupul de cămaşă,
Căciula de cap,
Capul de căciulă,
Pantalonii de picioare,
Picioarele de pantaloni.
Cum se bate vita de cuţit,
Aşa să se bată scrisul meu de mine,
Să se bată ca unda de mare,
Ca seul fiert în căldare,
Ca peştele pe uscat,
Ca armăsarul legat.
Aşa să se bată el de mine,
De chipul meu,
De vorba mea,
De rîsul meu.
De statul meu.

58

Descîntec de dragoste

Duminecă de dimineaţă mă sculai,
Pe ochi negri mă spălai,
În toaca popilor,
În glasul păsărilor.
Popii tocau,
Păsările cîntau.
Pe potecă apucai,
Pe potecă necălcată,
Pe rouă nescuturată,
Dragostile neadunate.
Dragostile le-adunai
Şi-n sînul meu le băgai.
— Bună dimineaţa, fîntînă lină
Cu apă bună.
— Mulţumim dumitale, fată
Vrednică şi frumoasă.
— Da' n-am venit să te văd,
Şi-am venit să-mi dai dragostile
De la cîţi or veni azi la apă.
Apă luai,
Cu dragostile mă-mbrăcai
Şi-acasă plecai.
Acasă venii,
Dragostile sus mi le pusei.
Pajură împăjurată,
Nu fi aşa înfocată
Şi nu arde văile cu florile
Şi cîmpul cu roadele.
Ci aprinde inima lui (cutare) pentru mine :
Pînă la mine n-o pleca,
Să se bată a crăpa ;
Pînă la mine n-o veni,
Să se bată a plesni.

59

Descîntec de dragoste

Mă sculai în sfînta duminică de dimineață,
Nespălată, neîmbrăcată,
Pe potecă necălcată,
Pe rouă nescuturată.
Cu buciumul buciumai,
Dragostele adunai,
Pe trupul lui (cutare) le răsfirai.
(Cutare) plîngea
Și se olăcăia.
— Ce plîngi, (cutare),
Și te olăcăiești ?
— Plîng, Maică Precistă,
Și mă olăcăiesc
Că m-au urît
Toți cei mici,
Toți cei voinici,
Toți tinerii,
Toți bătrînii.
Maicii Precistii milă-i se făcea,
De mîna dreaptă o lua
Și la rîu mi-o ducea,
De urîciune-o spăla.
Mi-o spăla pe trup,
De peri de lup,
Și pe cap,
De peri de țap.
Mi-o spăla, mi-o curăța,
Cu dragoste mi-o-ncărca,
C-o steblă de busuioc,
Peste trupușorul tot.
Cum e busuiocul de frumos,
Vara în grădină, iarna la grindă,
Așa să fie (cutare) de frumoasă,
Cum nu poate răbda lumea de apă,
Așa să nu poată răbda flăcăul de (cutare).
Cine s-o uita în dos
Să se uite frumos ;
Cine s-o uita din față
Să se uite cu dulceață ;

Cine-o fi înalt
Să scoale-n picioare,
Să se uite după (cutare) cu jale ;
Cine-o fi mărunt
Să se urce pe gard,
Să se uite după (cutare) cu drag.

60

Descîntec de dragoste

Frunză verde de alun,
Să vie (cutare) nebun ;
Frunză verde lemn de fag,
(Cutare) să moară de-al tău drag ;
Frunză verde şi-un lămîi,
(Cutare), nu mai zăbovi,
Scoală-te, nu mai dormi,
Vin' degrabă că te-oi iubi ;
Frunză verde de pelin,
(Cutare), vin să ne iubim.
Frunză verde mărgărit,
Pentru tine m-am gătit ;
Hai (cutare), pui boboc,
Nebun să fii în ăst loc.
Nu scutur gardul,
Ci tulbur lacul,
Să iasă dracul,
Să-mi aducă pe cel drag,
Fermecat cu bobidrag.

61

Descîntec de dragoste

Foc, focuşorule,
Tu te-i înveli,
Eu te-oi dezveli,
Te-i face şarpe-balaur,
Cu solzii de aur ;
Te-i duce la ursitul meu,
Care-i dat de Dumnezeu ;

De ursitoare ursat,
De oameni buni îndemnat.
Eu să-l visez la masă şezînd,
Pîine albă mîncînd,
Vin bun şi dulce bînd,
În braţele lui eu şezînd.
Să-l văd pe pat aşezat,
Pe pernă culcat.
Să-l aduci prin păduri fără ştire
Şi pe drum fără ruşine,
Să vie să mă ia pe mine.

62

Farmec

Nu te fac colac,
Ci te fac şarpe-balaur,
Cu capul de taur,
Cu mijloc de cal bun,
Cu nouă guşuliţe,
Cu nouă limbuliţe.
Să te duci să mi-l aduci
Pe (cutare).
Cu limbuliţele să-l înţepi,
Cu guşile să-l muşti,
Cu mijlocul de cal bun,
Cu coada bici de foc,
Să mi-l aduci,
Prin pădure, nebuneşte,
Prin sat, omeneşte,
Să mi-l aduci să-l văd,
La noapte-n vis
Şi mîine-aievea.

63

Duminecă de dimineaţă mă sculai,
În revărsatul zorilor,
În ciripitul vrăbiilor,
În glasul păsărilor,
În cîntecul popilor.

Donița-n mînă-o luai,
Pe cărare plecai,
Roua o scuturai,
Dragostea o adunai,
În sîn o băgai,
La lină fîntînă ajunsei.
— Bună dimineața, lină fîntînă.
— Mulțumim dumitale, fată bună.
Da' ce cauți, ce te plimbi ?
— Eu am venit să scot apă să mă spăl.
Nu mă spăl să fiu frumoasă,
Mă spăl să fiu drăgăstoasă.
De urît să mă scutur,
De dragoste să mă bucur ;
Să mă spăl pe trup,
De păr de lup ;
Să mă spăl pe cap,
De păr de țap ;
Să mă spăl pe mîini,
De păr de cîini ;
Să mă spăl pe picere,
De păr de cățele.
Mă spălai, mă curățai,
De urît mă scuturai ;
De dragoste mă-ncărcai
Și ziua bună-mi luai.
Rămîi sănătoasă, lină fîntînă.

64

Stea, steluța mea,
Toate stelele să stea,
Numai tu să nu stai ;
Să umbli-n sus ca gîndul,
În jos ca vîntul.
Să umbli din casă-n casă,
Din masă-n masă,
Pîn' la ursitul meu acasă.
La masă să-l găsești,
Cu coada să-l izbești,
De la masă să-l plesnești,
La mine să-l pornești,
Să vină cu gura căscată,
Cu limba leșinată.

Să nu-i vină-a sta,
Să nu-i vină a mînca,
Pîn'la mine n-o da.
În vis să-l visez,
Aievea să-l văd,
Mîine-n zori,
Lîngă izvor.

65

Răsari, soare, frățioare.
Nu răsări pe garduri uscate,
Pe țoluri vărgate,
Răsari pe ochii mei,
Pe genele mele,
Pe sprîncenele mele,
Să se uite toți cu sîrg la ele.
Cine-n urmă mi-o călca,
În gură mi-o căuta.
Cin' cu mine n-o vorbi,
Inima-n el o plesni.

66

Descîntec de deochi

Tu, moroiule,
Tu, strigoiule,
Tu, deochetorule,
Tu, leule,
Tu, moroaico,
Tu, strigoaico,
Tu, deochetoareo,
Tu, leoaico,
Unde voinic nu chiotește,
Fată cosițe nu-mpletește,
Unde popa nu citește,
Securea nu bocănește,
În fundul mărilor,
În copitele ciutelor,

Acolo să vă duceţi,
Acolo să vă odihniţi,
Acolo să prînziţi,
Pe (cutare) să-l lăsaţi
Curat,
        luminat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.

67

De-o fi deocheat de sfinte,
Sfintelor,
            bunelor,
Line ca apa,
Moi ca mătasea,
Dulci ca mierea,
Să lăsaţi pe (cutare)
Curat,
            luminat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.
De l-or fi deocheat copilele,
Să le cadă cosiţele ;
De l-or fi deocheat nevestele,
Să le crape ţîţele,
Să le curgă laptele ;
De-o fi deocheat de fîntînă,
Să-i sece apa cea lină ;
De-o fi deocheat de codru,
Să-i sece rodul ;
De-o fi deocheat de vînt,
Să nu bată pe pămînt ;
De-o fi deocheat de poteacă,
Lumea pe ea să nu treacă ;
De l-or fi deocheat pasările,
Să le cadă penele ;
De-o fi deocheat de pădure,
Să nu-i dea mugure ;
De-o fi deocheat de lună,
Să-i piară lumina,
Să-l lase pe (cutare)
Curat,
            luminat
Ca argintul strecurat.

68

Descîntec de deochi

Fugi, deochi, dintre ochi,
Că te-ajunge, te soseşte
Şi amar te pedepseşte
Sabie de foc cerească,
Pronia dumnezeiască.
Să te duci, să pieri
Cum pier negurile,
Cînd bat vînturile ;
Cum piere roua la soare,
Cum piere spuma la mare.
De-o fi deocheat de fată mare,
Să-i crape ţîţele,
Să-i curgă sîngele,
Ibovnicul s-o urască.
De-o fi deocheat de femeie măritată,
Să-i crape ţîţele,
Să-i curgă laptele,
Să-i moară copilul de foame,
S-o urască bărbatul.
De-o fi deocheat de om însurat,
Să-i crape boaşele,
Să-i curgă sîngele,
Să-l urască ibovnica.
De-o fi deocheat de fete mărunţele,
Ori de băieţi mărunţei,
Să le crape călcîiele,
Să le curgă sîngele,
Să nu mai deoache.
Ieşi, deochi, dintre ochi,
Din faţa obrazului,
Din zgîrciul nasului,
Din creierii capului,
Din măduva osului,
Din ochi, dintre ochi,
Din gene, din sprîncene,
Să te duci, iar să te duci,
Unde popa nu toacă,
Unde fata nu joacă,
Unde cocoş nu cîntă,
Unde vaca nu zbiară,
Unde pisica nu miaună.

Să te duci, iar să te duci
La fata lui Ler-împărat,
Că ți-a pus masă-ntinsă,
Cu făclie aprinsă,
Cu pahare pline.
Pe (cutare) să-l lași
Curat, luminat,
De boală scăpat,
Cum Maica Precista l-a lăsat,
Ca aurul de curat.

69

Descîntec de deochi

De-o fi Ion deocheat de fată,
Să-i cadă pletele,
Să rîdă fetele.
De-o fi deocheat de nevastă,
Să-i crape țîțele,
Să-i curgă laptele.
De-o fi deocheat de om,
Să-i crape boașele,
Să-i curgă sîngele.
Ieși, deochetură,
Din gene,
Din sprîncene,
Din măduva osului,
Din piele,
Să se spele.
Să rămînă curat,
                    luminat,
Ca argintul strecurat.
Cum se potolește vîntul
Și pămîntul,
Așa să se potolească deochetura,
Întîmpinătura.
Cum se potolesc fetele de le petrec
Babele de la biserică,
Așa să se potolească deochetura.
Să rămînă curat,
                    luminat

Ca steaua din cer,
Ca roua din cîmp.
Ieși, deochetură,
Din gene,
Din sprîncene,
Că eu cu gura te-oi descînta,
În vînt te-oi arunca,
Să te duci unde popă nu toacă,
Unde cocoș nu cîntă,
Că acolo te-adastă
Fetele-mpăratului,
Cu mese-ntinse,
Cu făclii aprinse.

70

Descîntec de deochi

Ciocănii,
Bocănii,
Inima lui (cutare) plămădii.
Cum se plămădiră
Și se grămădiră
Aluatu-n căpistere,
Fagure de miere,
Așa să se plămădească,
Să se grămădească
Inima-n (cutare),
Să se lecuiască,
De deochetor
Și de mîncător ;
De strigoaică, de strigoi,
Că cine de (cutare) se mirară,
Nu mai mîncară
Și creierii i se tulburară.
Eu cu limba-l descîntai,
De toată deochetura-l curățai,
Creierii la loc i-așezai,
Inimă i-adăogai,
Curat, zdravăn, îl lăsai —
Cu descîntecul meu,
Cu leacul de la Dumnezeu.

71

Descîntec de deochi provenit din strigoi

De-o fi deocheat din strigoi,
Din strigoaică,
Strigile strigară
Şi inima copilului mîncară.
Îndărăt, îndărăt, voi, strigoi,
Strigoaicelor, drăcoaicelor !
Că Maica Precesta a coborît
Pe scară de argint,
Pe copil l-a luat,
De spate, de rinichi l-a apucat,
Sîngele i-a-nviorat,
Oasele i-a-nvîrtoşat.
Inima i-a plămădit,
Cu aluat în căpistere,
Ca fagurele de miere,
Şi copilul a rămas
Sănătos, curat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.

72

Descîntec de deochi pentru vaci

Bălaia de dimineaţă s-a sculat,
Pe cale, pe cărare, a plecat
Şi paştea şi rumega,
Dar bălaii ce i se-ntîmpla ?
Acolo se-ntîlnea
Cu deochetorul,
Cu deochetoarea,
Cu rîmnitorul,
Cu rîmnitoarea.
De-a rîmna ce se uitau,
Ochii i-mpăienjeneau,
Coarnele i se ciunteau,
Urechile i se blegeau,
Părul i se zbîrlea,
Ugeru-i se feştelea,

Laptele-i pierea
Şi mugea şi olăcăea.
Maica Precesta din cer o auzea,
Pe scară de aur cobora,
La bălaia venea.
Pe bălaia o-ntreba :
— Ce te olăcăieşti, bălaie ?
— Ce să nu mă olăcăiesc, Maică Precestă ?
De dimineaţă m-am sculat,
Pe cale, pe cărare-am plecat
Şi-acolo mi s-a-ntîmplat.
M-am întîlnit cu deochetorul,
Cu deochetoarea,
Cu rîmnitorul,
Cu rîmnitoarea.
De-a rîmna ce s-au uitat,
Ochii mi-au păienjenit,
Coarnele mi le-au ciuntit,
Urechile mi-au blegit,
Părul mi-au zbîrlit,
Ugerul mi-au feştelit,
Laptele mi-a pierit.
— Taci, bălaio,
Nu mai mugi,
Nu te mai olăcăi,
Că Maica Precesta
Ochii ţi-o despăienjeni,
Coarnele ţi-o desciunti,
Urechile ţi-o dezblegi,
Părul ţi l-o netezi,
Ugerul ţi-o desfeşteli,
Laptele-n uger ţi-o veni.
Ţi-o face ugerul ca putina,
Ţîţele ca cărămida.

73

Descîntece de iele sau de fetele Şandrului

De dimineaţă s-a sculat,
În cîntarea cîntărilor,
În revărsatul zorilor,
În mirosul florilor.

Ori rînza i-aţi răsturnat ?
Ori ficaţii i-aţi tocat ?
Ori muşchii spatelui i-aţi încordat ?
Ori năduf cu tuse-n piept i-aţi dat ?
Ori creierii-n cap i-aţi tulburat ?
Ori pofta de mîncare i-aţi luat ?
Faceţi-vă milă şi-l iertaţi,
Că el v-o fi greşit,
Cu vas gol v-o fi ieşit,
Spurcat o fi nemerit,
Prin poteca voastră o fi trecut.
Faceţi-vă milă şi-l lecuiţi
Şi-l tămăduiţi.
Lăsaţi-l mai sănătos,
Cum l-a făcut maică-sa
Şi cum l-a botezat naşă-sa.

74

Descîntec de Muma-Pădurii

Tu, Muma-Pădurii,
Tu, colţato, tu, zîmbato,
Tu, moroaico, tu, strigoaico,
Ieşi de la (cutare)
Din inimă, din ficaţi,
Din maţe şi din piele.
Să te duci unde popa nu toacă,
Unde cîinii nu latră,
Unde cocoşii nu cîntă.
Cu toporul te-am tăiat,
Cu apa te-am înecat,
Cu tămîie te-am tămîiat,
Cu limba te-am descîntat.
Să laşi pe (cutare) curat,
Luminat,
Ca argintul strecurat,
Ca steaua în cer,
Ca viţa în vie.
Leacul de la mîna mea să fie.

75

Descîntec de durere de cap

Fugi, durere,
Dintre ochi, dintre sprîncene,
Dintre pleoape, dintre gene,
Și te du în fuga mare
În pustii, în depărtare.
Și mi-l lasă liniștit,
Făr' de dor afurisit.
Viața-n față-i iar să vie,
Frumusețea să-i învie.
Fugi, durere,
Dintre ochi, dintre sprîncene,
Dintre pleoape, dintre gene,
Mi te-afundă-n depărtări,
Peste țări și peste mări.
Peste toate să dai roată,
Ocolește lumea toată
Și mi-l lasă iar curat,
Limpezit și luminat,
Să nu știe de durere,
Cum nu știe de plăcere.

76

Descîntec de junghi

Junghi din răceală,
Din osteneală,
Din călcătură,
Din spăimîntătură,
Fugi, junghi, că te-ajung,
Cu secera te secer,
Cu coasa te cosesc.
Junghi din spăimîntătură,
Să ieși din capul ficaților,
Din crețul mațelor,
Din creierii capului,
Din zgîrciul nasului,
Din pielea obrazului.

Din pat de aur s-a sculat,
Pe prag de argint a călcat,
Cu fetele lui Şandru s-a-ntîmpinat.
Ele-n mîini l-au luat,
În sus l-au ridicat,
În vînt rău l-au dat,
În ceas rău l-au întîmpinat,
Toate oasele i-au sfărîmat,
Vinele i-au încordat,
Stomacul i l-au stricat ;
Inima i-au sfărîmat,
Rînza i-au răsturnat ;
Ficaţii i-au tocat,
Muşchii spatelui i-au încordat,
Năduf cu tuse-n spate i-au lepădat ;
Creierii-n cap i-au tulburat,
Pofta de mîncare i-au luat.
Şi pe cale, pe cărare,
În fuga cea mare,
S-au dus spre soare-răsare,
Unde e-o cîmpie mare,
Cu flori roşii şi albe.
Cîmpia mare era,
Florile frumos strălucea.
Acolo, una 'naltă, minunată
Şi tare frumos îmbrăcată,
Pe toate mi le chema
Şi pe toate le-ntreba :
— Voi, fetele lui Şandru,
Voi, coconiţelor,
Voi, domniţelor,
Voi, împărăteselor,
Voi, preoteselor,
Voi, de orice lege sînteţi,
Voi, săsoaicelor şi unguroaicelor,
Voi, romancelor, şi voi, ţigăncilor,
Ori cu (cutare) v-aţi întîmpinat ?
Ori în mîini l-aţi luat ?
Ori în sus l-aţi ridicat ?
Ori în vînt l-aţi dat ?
Ori în ceas rău l-aţi împreunat ?
Ori toate oasele i le-aţi sfărîmat ?
Ori vinele i le-aţi încordat ?
Ori stomacul i l-aţi stricat ?
Ori inima i-aţi sfîrtecat ?

77

Descîntec de strigoaică

Strigoaica a găsit
Focul stins,
Fereastra destupată,
Uşa casei deschisă,
În dinţi pe (cutare) l-a luat,
La pămînt l-a trîntit,
Sîngele i-a sorbit,
Cu morţii l-a socotit.
Maica Domnului l-a auzit,
Pe braţe l-a luat,
Pe masă de argint l-a aşezat,
Cu basma de mătase l-a şters,
Oscioarele i le-a dres,
Junghiul i l-a scos,
Ca sănătatea să-l ajungă la os.
Strigoaică, moroaică,
Desfă-l pe (cutare) de orice rău,
Că-n moară te-oi măcina,
În piuă te-oi pisa,
În vînt te-oi arunca,
Încît soarele s-o mira.
Desfă-l pe (cutare) de o sută nouă apucături,
De o sută nouă deocheturi,
De o sută nouă jungheturi.
Tu, apucatule,
Tu, deocheatule,
Urîtule, colţatule,
Negritule, grozavule,
Ieşi de la (cutare) din spatele lui,
Din capul lui,
Din pieptul lui,
Din spinare-i,
Din rinichi,
Din inimă,
Din ficat,
Din faţa obrazului,
Din zgîrciul nasului,
Din încheieturile trupului,
Că (cutare) nu te poate purta,
Nu te poate plimba,
Nici sătura.

Ieşi şi du-te peste mări,
Peste ţări,
În munţii lui Crai-împărat,
Unde te-aşteaptă cu făclii aprinse,
Cu mese-ntinse
Şi să rămînă (cutare) curat
Şi luminat şi de junghiuri scăpat.

78

Descîntec de apucat

Soarele-a scăpătat,
Nouă fete curate-au plecat.
Au plecat din casă-n casă,
Din masă-n masă,
Din uşă-n uşă,
Să găsească uşa descuiată,
Fereastra destupată.
În casă intrau,
La pat trăgeau,
Pe (cutare) îl luau,
Sus îl ridicau,
În suliţe-l sprijineau,
Creierii-i tulburau,
Sîngele-i înfierbîntau.
El chirăia şi ţipa,
Maica Precista-l auzea
Şi-l întreba :
— Ce plîngi, ce chirăieşti (cutare) ?
— Plîng şi chirăiesc
Că-ntîmpinatul m-a găsit,
Întîmpinatul cu apucatul.
În suliţe m-a-nţepat,
Oasele mi le-a-ncleştat,
Creierii mi-a tulburat.
Maica Precista-l trimetea
La Maria descîntătoarea.
Cu limba-i descînta,
Cu mîna-l trăgea,
Leacul i-l da
Şi-l lăsa curat, luminat,
Ca steaua din cer,

Ca roua din cîmp,
Ca argintul curat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.

79

Descîntec de apucat

Pleacă Tartacot,
Cu barba de-un cot,
Din casă în casă,
Din uşă în uşă,
Din fereastră-n fereastră.
Toate uşile le găsi-ncuiate
Şi ferestrele-astupate.
Numai uşa lui Radu
O găsi descuiată
Şi fereastra destupată.
Şi intră şi-l apucă
De rinichi, de coaste.
Şi-l strînse
şi-l frînse
Şi-l încleştă,
Tot sîngele-i sorbi.
Radu se văita,
se olăcăia,
Maică-sa-l auzea
şi alerga
La moaşa satului.
Şi moaşa de veste-i prinse,
Cu limba-i descînta,
Cu mîna-l trăgea.
Şi Maica Domnului l-a lăsat
Pe Radu curat,
Ca steaua din cer, ca roua din cîmp.

80

Un descîntec de sperietură

A plecat (cutare) pe cale, pe cărare,
S-a-ntîlnit cu Stanca-n cale,
Cu ochii zgîiţi,
Cu dinţii rînjiţi,

Cu capul cît o căldare,
Cu cocoaşa-n spinare.
Cînd a văzut-o s-a spăimîntat,
Sîngele i s-a-nchegat,
Mintea i s-a tulburat
Şi tare mult a ţipat
Şi-n cărare-a leşinat.
Iar Maica Domnului a auzit,
Pe pămînt s-a pogorît
Şi la (cutare) a venit şi-a zis :
— Deşteaptă-te, înalţă-te,
De la pămînt ridică-te.
Iar tu du-te departe,
Unde cocoşii nu cîntă,
Unde marea nu se frămîntă.
Să vii cînd or veni morţii pe pămînt
Şi-or intra iar în mormînt.
De la mine descîntecul,
De la Maica Domnului leacul.
Cu mătura oi mătura,
Cu scuipatul oi scuipa,
În fundul mării te-oi arunca.

81

Descîntec de argint viu

Păsărică cilibie,
Cumpărată-n prăvălie,
Nu te-a cumpărat (cutare) să-l bolnăveşti,
Să-l trîndăveşti ;
Ci te-a cumpărat să-l lecuieşti,
Să-l tămăduieşti.
Argint sau argintoaică,
Pe tine-aşa te vorbesc,
Pe tine-aşa te sorocesc
Să scoţi pe cellalt argint de la (cutare)
Din tălpi, de sub tălpi,
Din unghii, de sub unghii,
Din carne, de sub carne,
Din os, de sub os,
Din măduvă, din inimă,
Din ficaţi şi din rinichi,

Din gură, din limbă,
Din dinţi, de sub dinţi,
Din ochi, de sub ochi,
Din cap şi din creieri,
Din toate închieturile
Şi din toate oasele.
Să te duci cu el
Pe sus, ca vîntul,
Pe jos, ca gîndul,
Tropotind şi rînchezînd,
Din copite scînteind.
Să fugi prin păduri urseşte,
Pe cîmpuri lupeşte,
Şi pe drumuri iepureşte.
Din sat în sat,
Din vad în vad,
Pîn' la uşa cui te-a dat.
Vrăjmaşul sau vrăjmaşa,
Te-a dat cu-o mînă ;
Eu te-ntorc cu două
Şi te-ntorc cu nouăzeci şi nouă.
Să ieşi, să fugi, să te duci
La cel care te-a dat
Şi pe el să-l trîndăveşti,
Pe el să-l bolnăveşti.
Iar de-oi fi dat de fetele lui Şandru,
Să facă bine să-l ierte pe (cutare)
Şi leacul să i-l dea.
De-oi fi dat de la sfintele zile,
Să-şi facă milă să-l ierte
Şi leacul să i-l dea.
De-oi fi dat din apă,
În apă să te duci ;
De-oi fi dat din vînt,
În vînt să te duci ;
De-oi fi dat din răspîntie,
Să te răspîndeşti ;
De-oi fi din hotar,
Să te hotărăşti ;
De la (cutare) să te ispräveşti
Şi pe (cutare) să-l laşi
Curat,
luminat,
Ca argintul strecurat.

Descîntec de năjit

Măi năjite, pricăjite,
Ce te-ai întărîtat
Ca muierea de bărbat,
Ca fata de măritat ?
Că şi eu m-am mîniat,
Cu acul te-am înţepat,
Prin dinţi, prin gingii,
De azi înainte să nu mai fii.
Să te duci unde popă nu toacă,
Unde cîinii nu latră,
Unde cioban nu chiuieşte,
Acolo-i bine de tine.
Năjite, pricăjite,
Să pleci de astăzi înainte
De la (cutare) din gingii,
Să rămînă curat,
Luminat
Ca argintul strecurat.
Cum s-a prins busuiocul în grădină,
Cum s-a prins salcia la fîntînă,
Cum s-au prins răsurile de căpistere
Şi fagurele de miere,
Aşa să se prindă de (cutare) vorbele mele.

83

Soarele și Iana, soră-sa

Ostrovel pe mare,
Cu nouă căscioare,
Puternicul Soare
Umblă să se-nsoare.
El că mi-a umblat,
Măre, nouă ani,
Cred pe nouă cai.
Patru-au ostenit
Și cinci au murit,
Dar el n-a găsit
Pereche în lume.
Și dacă-au văzut,
La soră-sa, Iana,
Îndată-au venit.
Iar Iana-mi zicea :
— Soare, frățioare,
Puternic ești, mare,
Und' s-au pomenit
Și s-au devărat
Să ia sor' pe frate,
N-are-n lume moarte,
Ori frate pe sor',
N-are-n trupșor dor ?
Iar de s-o putea,
Noi că ne-om lua,
Tu mie să-mi faci
De-o vie pe mare,
Cu nouă răzoare,
Pe la cap de vii,
Gutui și lămîi
Și mai multe năramze,

Mult sînt drăgăstoase,
La mîncat gustoase.
La mijloc de vie,
De-o lină fîntînă
Cu ghizduri de marmoră,
Căuş de argint,
Mic şi ţintuit,
Ce nu s-a pomenit.
Soare-o auzea,
Toiagu-n mînă lua,
La mare-mi pleca,
Cu toiagu-amenința.
Marea c-o-nchega,
Pînă-n ziuă se-ntorcea,
'N basma struguri aducea.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frăţioare,
Puternic eşti, mare,
Und' s-au pomenit
Şi s-au devărat
Să ia sor' pe frate,
N-are-n lume moarte
Şi frate pe sor,
N-are-n trupşor dor ?
Dacă s-o putea,
Noi că ne-om lua,
Tu mie să-mi faci
De-o scară de fier,
Legată-n oţel,
Ca noi să urcăm
Pîn' la 'naltul cer.
Şi de s-o putea,
Domnul ne-o vedea.
Dumnezeu vedea,
Pe-amîndoi îi lua,
La nişte păsărele-i ducea.
Negre şi urîte,
Triste şi pocite,
Iar ei se opreau,
Din gură grăiau :
— Doamne, Dumnezeu,
La rău am ajuns,
La rău o s-ajungă
Şi părinţii noştri.
Iar Iana-ntreba :

— Dar acestea ce sînt ?
— Copii nebotezați
Și necreștinați.
Și iar că-i lua,
'Nainte-i ducea
La alte păsărele,
Albe, frumușele,
Din gură grăia :
— Doamne, Dumnezeu,
La bine-am ajuns,
La bine-o s-ajungă
Și părinții noștri.
'Nainte-i ducea
Și-un cîrciumar vedea,
Cîrciumar la drum.
Cu-o păpușă de tutun,
La spate-l freca
O babă urîtă,
Urîtă și slută.
Și el că-mi țipa
Și se văicărea :
Iar Iana-ntreba :
— Dar ăsta ce să fie ?
— Făcut-a-nșelătorie
Și este de vină
Că n-a dat ocaua plină.
Dumnezeu se oprea,
Pe-amîndoi îi lua
Și-n rai i-arunca.
Iar Soare ce-mi grăia ?
— Țese, Iana, țese
Și de nuntă te gătește.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frățioare,
Puternic ești, mare.
Und' s-au pomenit
Și s-au dovedit,
Să ia sor' pe frate,
N-are-n lume moarte,
Sau frate pe sor',
N-are-n trupșor dor ?
Iar de s-o putea,
Noi că ne-om lua,

Tu mie să-mi faci,
Faci de-o mînăstire
Cu patruzeci de turnuri
Şi patruzeci de popi bătrîni
Şi tot atîţia diaconi
Şi i-om întreba,
Iar de s-o putea,
Noi că ne-om lua.
Aşa Dumnezeu de vedea,
La ei se ducea,
Pe Soare la răsărit îl arunca
Şi pe Iana, luna, la apus o azvîrlea
Şi-astfel le zicea :
— Cînd v-oţi întîlni,
Atunci v-oţi lua.

84

Cîntecul corboaicei

Înspre Nadolii,
Cele ţări pustii,
Cu apele vii,
Cu ciutacii rari,
Într-un ciutac 'nalt,
'Nalt şi minunat,
De coajă curat,
De vîrf aplecat,
Acolo-o-mpuiat
O corboaică neagră,
Lighioană-ntreagă,
Ispită turcească,
Viţă ciocoiască.
Dar cuibul din ce-l face ?
Din chică de om,
Din coastă de bou.
La pui ce-aducea ?
Tot cirezi de boi
Şi steve de cai
Şi turme de oi.
Puii că-mi vedea,
Puii golăşei,
Dar îi tot hrănea,

Mereu îi creştea
Şi negri-i făcea.
Rezemat în bîtă,
Un mocan stătea,
Puii că-i vedea,
La Domnul se ruga :
— Bate, Doamne, bate,
Bate-un vînt de vară
Şi de primăvară,
Ciungar să-mi doboare,
Puii să-i omoare.
Domnul auzea,
Un vînt trimetea,
Ciungar dobora,
Puii-i omora.
Corboaica ţipa
Şi se văicărea,
Ciocoi o vedea,
O puşcă lua
Şi-n ea că trăgea,
Dar corboaica ce zicea ?
— Stai nu mă-mpuşca,
Fără-a cerceta.
— De ce n-ai venit,
Cuibul să ţi-l faci,
Sub streaşina mea ?
Vînt nu te bătea
Puii nu-ţi omora.

85

Cîntecul lui Malcoci-Paşa

La cel sat mare turcesc,
Jumătate românesc,
Mările, cine-mi domneşte ?
Cest Malcoci, paşă bătrîn,
El e peste sat stăpîn.
Într-o zi de iarnă grea,
Vînătoare că-mi făcea,
În luna lui călindar,
Ivitul lui făurar,
Mai nimic că nu prindea,

Fără cît că se-ntîlnea
Cu Crivățul, bătrîn rău,
Puterea lui Dumnezeu.
Mare prinsoare făcea,
Că cu el se va bătea,
În luna lui călindar,
Ivitul lui făurar.
Dar conacu unde-l punea ?
Sub seninul cerului,
La fîntîna gerului,
La luciul pămîntului,
Unde locu-i ca piftia
Și iarba ca colilia.
Și Malcoci acas' venea,
Începea oaste-a-mbrăca.
O-mbrăca în cămășele,
Peste ele ghislocele
Și apoi în zăbunele.
O-mbrăcă și-n lapacele
Și apoi în dulamele,
Iar deasupra ipingele
Și cu cizme de juninci,
Ce rabdă la vînturi dulci,
Iar în cap căciuli de țap,
Ce rabdă la ger uscat.
În capul oastei pornea,
Jumătate drum mergea,
Iar Crivăț, bătrînul rău,
Puterea lui Dumnezeu,
Pornea-ntîi o ploaie caldă,
Fără vînt, fără zăpadă,
Pe turci, măre, că-i răzbea,
Trecea și prin dulamele
Și-ajungea la lapacele,
Apoi chiar la zăbunele,
Trecea și prin ghislocele,
Pînă ce-i răzbea la piele.
Cînd Crivăț așa vedea,
Pe-o nare îi geruia,
Iar pe alta foc sufla,
Țoalele lemn le făcea.
Iar cînd acolo-ajungea,
La seninul cerului,
La fîntîna gerului,

Unde-i locul ca piftia
Şi iarba ca colilia,
Malcoci cînd descălica,
Mare jele-l apuca,
Din măsele dîrdîia,
Burta calului tăia
Şi-nlăuntru se băga,
Nici maţele nu-i scotea.
Turcii stau, se jeluiau :
— Hai, Malcoci, paşă bătrîn,
Că pe-aici cu toţi pierim.
Iar Malcoci le glăsuia :
— Turcilor, voinicilor,
Frîngeţi mazarocile
Şi clădiţi focurile
Şi vă uscaţi ţoalele,
Pînă-i mai de dimineaţă,
Că eu vreau luptă semeaţă,
Cu Crivăţul ăsta rău,
Puterea lui Dumnezeu.
Iar Crivăţul ce-mi făcea ?
Vîntul îl mai contenea
Şi gerul îl mai muia,
Pînă turcii isprăvea,
Mazarocile frîngea,
Focurile le clădea.
Apoi pe-o nare-mi sufla
Şi pe alta geruia.
Umblau turcii zbîrnîind
Şi săreau în sus urlînd,
Dinţii-n gură clănţănind.
— Tu, Malcoci, paşă bătrîn,
Ce ne mai înveţi apoi ?
C-o să pierim, vai de noi !
— Turcilor, voinicilor,
Caii repede-njunghiaţi
Şi maţele le vărsaţi,
Şi în coşuri vă băgaţi,
Pînă-i mai de dimineaţă,
Căci eu vreau luptă semeaţă
Cu Crivăţul ăsta rău,
Puterea lui Dumnezeu.
Bătrînul Crivăţ stătea,
Gerul, vîntu-l potolea,
Pîn' ce-n coşuri se băga.

Apoi pe nas îmi ningea
Şi pe gură ger lăsa,
Zăpada o viscolea,
Pînă-n urechi le-o băga
Şi-ncepea de-i amorţea.
Puţintel timp că trecea,
Cald bine că se făcea,
Streşinile picura.
Crivăţ a sufla-ncepea
Şi venea, frate, venea,
C-un cojocel de zăpadă,
Cu căciula sloi de gheaţă
Şi-n picioare tot cu gheaţă,
Cu paloş de gheaţă-n mînă,
Cu barba plină de brumă,
Cu mustaţa de chiciură.
Pe la toţi caii umbla,
Nici el pe turci nu-i mai cunoştea,
Doar pe Malcoci cu suflet îl găsea.
— Hei, Malcoci, paşă bătrîn,
Hai acum să ne luptăm,
După cum ţi-a fost voia.
Malcoci nu-l înţelegea,
Crivăţ pe-o nare sufla,
Cu cal cu tot îl lua,
De-un sloi de gheaţă-l trîntea
Pînă ce praf îl făcea.
Cînd vreun turc mai învia,
Cu jurămînt că lăsa,
Trupul să-i fie-afurisit,
De hogea nespovedit,
Cui s-o mai pune cu el,
Bătrînul Crivăţ cel rău,
Puterea lui Dumnezeu.

86

Trei surori

În revărsat de zori,
Plecat-au trei surori
Să-şi culeagă flori
Pentru sărbători.

Sora a mai mare
Apuca pe-o vale ;
Sora mijlocie
Apuca prin vie,
De nu se mai ştie ;
Sora mititea
Luă poteca
Strîmtă ca palma,
Prin păduri înalte,
'Nalte, stogoşate,
De străinătate
Şi pustietate.
Ea că n-auzea
Nici vită zbierînd,
Nici cîine lătrînd,
Nici cocoşi cîntînd,
Nici popă tocînd.
Ea că-mi auzea
Un cuc ce cînta,
Fata că-i grăia,
Din gură-i zicea :
— Cuculeţule,
Porumbacule,
Frumuşelule,
Tinde-o aripioară,
Ia-mă-n unghioară,
Scoate-mă la ţară,
Să-ţi fiu surioară.
Cucul că-i grăia :
— Ba, fetiţo, ba,
Că eu am surori,
Cît mi-s vara flori.
Fata iar grăia :
— Cuculeţule,
Porumbacule,
Frumuşelule,
Tinde-o aripioară,
Ia-mă-n unghişoară,
Scoate-mă la ţară,
Să-ţi fiu mătuşoară.
Cucul iar grăia :
— Că eu am mătuşi,
Cît vara brînduşi.

Fata iar grăia :
— Cuculețule,
Porumbacule,
Frumușelule,
Tinde-o aripioară,
Ia-mă-n unghioară,
Scoate-mă la țară,
Să-ți fiu soțioară.
Asta de-auzea,
El se bucura,
Peste cap se da,
Om că se-ntrupa,
La ea că venea
Și o săruta,
Afară-o scotea,
Acasă-o ducea,
Surorile-i grăia :
— Sora noastră mică,
Noi că te-am lăsat,
Cînd ne-am depărtat,
Să găsim la vatră
Apșoară curată,
Vatra măturată ;
Noi te-am lăsat fată
Și tu vii nevastă.

87

Ivan Iorgovan

Sus, pe Cerna-n sus,
Mulți voinici s-au dus.
Care cum s-a dus,
Așa s-a răpus.
Dar mi-a mai rămas
Ivan Iorgovan,
Călare pe cal.
Pe cal, pe cîrlan,
Pe cal vinecior,
Iute de picior,
Cum e bun la zbor.
Ivan ce striga ?
— Cernă, surioară,
Apă curgătoare,

De la deal la vale !
Cum eşti curgătoare,
Să-mi fii vorbitoare !
Ceartă-ţi urletul
Şi moaie-ţi valul,
Să-mi aleg vadul.
Vadul umblător,
Podul stătător,
Să trec cu piciorul.
Cerna ce striga ?
— Ivane, Ivane,
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan,
Stătuşi, mă-ntrebaşi.
Eu drept spune-ţi-aş,
Nu pot sta pe loc,
Că sînt de soroc.
Dar tu să te duci,
Sus, pe mine-n sus,
La balta băltită,
Pe lunci risipită.
Tu seama să iei
Potcoavă de cal,
Urmă de ogar,
Acolo să-mi dai,
Tot din stană-n stană
Şi din piatră-n piatră,
Pînă dai aparte,
Să stai s-asculţi, frate,
Unde apa-mi cură,
Pietrele răsună,
Somnii Dunării
Şi chiţii mării,
Ei că se izbesc,
Se rostogolesc.
Somnii Dunării,
Mari ca bivolii.
Şi tu poţi să stai
Şi să tot vînezi
Ce în gînd gîndeşti.
Şi el se ducea
Pe baltă băltită,
Pe lunci risipită,
Nimic nu scornea.
Doar atît găsea,

Fata sălbatică,
Mult mi-e groaznică.
Cu cosiţele
Bat călcîiele,
Şi-ncă ţîţele
Bat genuchele,
Iar sprincenele
Bat umerile.
El că mi-o vedea
Şi se-nspăimînta,
Cîinii asmuţea,
Vîna că-i pişca.
Fata ce striga ?
— Ivane, Ivane,
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan,
Nu-ţi este păcat,
Cîinilor m-ai dat ?
Ivan n-asculta,
Cîinii c-asmuţea,
Fata iar striga :
— Ivane, Ivane,
Ceartă-ţi ogarul,
Că-mi rupe braţul ;
Ceartă-ţi tu vidra,
Că-mi rupe vîna ;
Ceartă-ţi şi şoimii,
Care-mi scot ochii.
Ivan n-asculta,
Cîinilor c-o da,
Fata ce striga ?
— Ivane, Ivane,
Oi îngenunchea
Şi te-oi blestema,
Să-ţi aduci aminte
Ce-ai iubit 'nainte ;
Că ştii, ori nu ştii ?
Cînd noi doi slujeam
La domn Ştefan-vodă,
Tu, copil din curte,
Mult erai cuminte ;
Eu, fată din casă,
Mult eram frumoasă ;
Tu m-ai amăgit
Şi noi ne-am pripit,

De-am păcătuit ;
M-ai îngreunat,
Eu m-am ruşinat
De ruşinea mea
Şi de-a maică-mea ;
De-a lui taică-meu
Şi-a lui Ştefan-vodă ;
M-am sălbăticit
Şi tu ai venit
Şi aici m-ai găsit
Şi nu m-ai cruţat,
Cîinilor m-ai dat.
Ivan n-asculta,
Cîinii asmuţea.
Fata-ngenunchea,
Pămîntul pupa
Şi mi-l blestema :
— Dar-ar Dumnezeu, Ivane,
Cînd pe Cerna oi trecea,
Cerna mare s-o umfla
Şi pe tine te-o-neca ;
Şi-i blestem de fată,
De fată curată,
Ajungă-te-ndată !
Ivan se-ntorcea,
De-acolo pleca,
De vad nu căta,
Prin Cerna că da.
Blestem l-ajungea,
Cerna se umfla,
Calul covîrşea,
Dar el înota
Şi Ivan striga :
— Vezi, calule, vezi,
Că blestem de fată,
De fată curată,
Ne-ajunge pe dată.
Calul înota,
O piatră venea,
Pe cal îl plesnea,
Pe Ivan trîntea,
Blestem l-ajungea,
Ivan se-neca.
Calul înota,
La marne ieşea
Şi mi-şi necheza.

Vidra se-neca
Şi la fund cădea.
Şoimeii săltau,
Săltau de zburau.
Ogaru-nota,
La marne ieşea.
De-atuncea se spune,
Ogar pe pămînt
Şi vidra pe-afund
Şi şoimei în vînt.

88

Iortoman

Frunzuliţă bob negară,
Ţipă voinicel să moară.
Ţipă din gură de şarpe,
Că l-a-nghiţit jumătate ;
Jumătate nu mai poate
De cuţite
            ascuţite
Şi pistoale ghintuite.
Pe cel drum, pe cel colnic,
Cum mai vine un voinic !
Voinic negru, Iortoman,
Pe-un cal sur, cal dobrogean.
Voinicul, cum îl zărea,
De departe mi-l striga :
— Măi voinice, Iortomane,
Ce baţi calul
            şi ţii drumul ?
Că m-a-nghiţit procletul ;
M-a-nghiţit pe jumătate,
Jumătate nu mai poate,
De cuţite
            ascuţite,
De pistoale ghintuite.
Dă-te-n boarea vîntului
Şi dă pîrjol cîmpului.
Şarpele atunci vorbea :
— Măi voinice, Iortomane,
Bate-ţi calul,
            ţine-ţi drumul,

C-ăsta mi-a fost rînduit,
De cînd era copil mic.
Mamă-sa îl legăna
Şi din gură-l blestema :
„Nani, nani, puiule,
Culcă-mi-te,
adoarme-te,
Pui de şarpe sugă-mi-te !"
Şi eu eram pe-atuncea,
Subţire ca undreaua.
Într-o trestie intram
Şi creşteam
Şi mă-nvîrteam,
Ţeava-n patru că o dam ;
Într-un putinei intram
Şi creşteam
şi mă-nvîrteam,
Putineiu-n patru dam ;
Sub talpa casei intram
Şi creşteam
şi mă-nvîrteam,
Talpa casei ridicam.
Iortoman nu-l asculta,
În boarea vîntului se da,
Băga mîna-n buzunar,
În buzunar,
la şalvari,
Scotea iască şi amnar,
Se da-n boarea vîntului
Şi da pîrjol cîmpului.
Focul creştea şi creştea,
Pîn' pe şarpe-l cuprindea.
Şarpele ce mi-şi făcea ?
De trei ori că se umfla,
Pe-nghiţit îl arunca,
Cît dai cu zburătura,
Şi după el se lua.
Iar Iortoman ce făcea ?
Iute-n scări se aşeza,
Şapte hotare fugea.
Îndărăt cînd se uita,
Vedea capul şarpelui,
La chişiţa calului.
Pînă pe şa se-ndrepta,
Şapte hotare trecea.

Îndărăt cînd se uita,
Vedea capul şarpelui,
La oblîncul calului.
Iortoman atunci zicea :
— Stai, şarpe, nu mă mînca,
Pîn' vine dumineca,
Să mă duc să mă grijesc,
Şarpe, să mă spovedesc.
Şarpele-atunci adormea
Şi cît şarpele dormea,
Voinic sabia scotea
Şi în guşă i-o-nfigea.
Iar şarpele că simţea
Şi-nainte cînd zvîcnea,
Pînă-n coadă-l spinteca.
Capul lui atunci vorbea :
— Măi voinice, Iortomane,
Fiindcă făcuşi tu aşa,
Sparge-mi şi căpăţîna,
Şi tu vei găsi în ea
Bob de piatră nestimată,
De lumină ţara toată...
Căpăţîna i-o spărgea,
Piatra nestimată-o lua,
Îndărăt că se-ntorcea,
Pe-ăl înghiţit îl găsea,
Jumătate putred era.
El îl lua şi îl ducea
La fîntîna de argint,
Unde mulţi s-au lecuit.

89

Trei coconi, feciori de domn

Trei coconi, feciori de domn,
Îmi plecară-n vînătoare
După păsări gălbioare
Şi ei, măre, că-mi vînară,
Tot pe la soare răsare,
Lesele cu vulpile,
Eleşteie cu gîştele,

Bălţile cu raţele
Şi crînguri cu iepurii.
Alergară
de-mi vînară,
Guri de sete le crăpară.
Zicea coconul cel mic :
— Să cătăm spre răsărit,
Că este-un puţ început,
De tata e săvîrşit.
Şi spre puţ că se lăsară.
Să vezi coconul cel mare,
El la puţ că mi-şi mergea
Şi pe puţ că se suia,
Tot apşoară ca să bea.
Cînd ochii că-şi arunca,
Da' să vezi ce mi-şi vedea :
În cea tină,-n cea mocirlă,
'N cele crace de fîntînă,
Sta procletu-ncolăcit
Şi cu capul tot pe trup,
Şi cu coada pe ghizdură,
Iar din nas venin îi cură.
Cum pe cocon mi-l vedea,
Astfel din gură-i grăia :
— Măi cocon,
fecior de domn,
Să vezi, frate, ce-am păţit :
Eu aicea am venit,
Tot apşoară ca să beau
Şi mie-n puţ mi-a căzut
Sipetul cu galbenii,
Ghiozdanul cu cărţile.
Săpaţi, nene, şi intraţi
Şi sipetul să-l luaţi ;
Dar ghiozdanul să mi-l daţi,
Că e dat de la domnie,
Capul meu ca să se puie.
Iar coconul ce-mi făcea ?
În fîntînă se lăsa,
Dar şarpele se mişca,
După el că se lua,
Dintr-o dată-l înghiţea.
Al doilea cocon venea,
Tot apşoară ca să bea.

Pe fîntînă se suia
Şi cînd ochii şi-arunca,
În cea tină,-n cea mocirlă,
'N cele crace de fîntînă,
E procletu-ncolăcit
Şi cu capul tot pe trup,
Şi cu coada pe ghizdură,
Şi din nas venin îi cură.
Cînd pe cocon mi-l zărea,
Din gură aşa-i grăia :
— Măi cocon, fecior de domn,
În fîntînă mi-a căzut
Sipetul cu galbenii,
Ghiozdanul cu cărţile.
Săpaţi, nene, şi intraţi,
Cărţile să mi le daţi.
Fratele tău a intrat
Şi peste sipet a dat.
Intră şi tu de-i ajută,
Că nu poate ca să-l ducă.
Iar coconul ce-mi făcea ?
După şarpe se lua
Şi-n fîntînă se lăsa
Şi procletu-l înghiţea.
Să vezi, coconul cel mic,
Mai mic şi mai priceput,
La fîntînă cînd venea
Tot apşoară ca să bea,
Pe fîntînă se suia,
Paloş din teacă scotea,
Cu stînga apă scotea,
Cu dreapta paloş ţinea
Şi bea şi se-ndestula,
Şi caii şi-i adăpa.
Cînd într-o parte privea,
Tare-mi venea
şi-mi sosea,
Tot din guriţă strigînd
Şi din mînă semn făcînd,
Cu botiţa la spinare,
Cu un fes pe hîrca goală
Şi c-un dulău după el,
Un ciobănaş că-mi era
Şi ciobanul ce striga ?

— Măi cocon,
fecior de domn,
Să vezi, nene, strîmbătate :
Sînt nouă ani jumătate,
De cînd eu cu el mă bat,
Dară nici el nu mă bate
Și nici eu nu-l bat.
Așa coconu-auzea,
Jos de pe puț că se da,
Iar ciobanul ce-i zicea ?
— Măi cocon,
fecior de domn,
Rogu-te, măre, să iei
Paloșele, cîteșitrei,
Două de la frații tăi
Și cu al tău face trei,
Și cată ca să le-ngropi
În cea tină,-n cea mocirlă,
Pe cea gură de fîntînă,
Tot cruciș
și curmeziș,
Cu tăișurile-n sus.
Vezi ciobanul ce-mi făcea ?
De-o foiță că-mi rupea
Și pe-un maidan se suia,
Din foiță-mi șuiera,
Tocmai bine, nu așa,
Nici procletul n-auzea.
Și atunci ce mi-și făcea ?
Două dește-mpreuna
Și în gură le băga
Și-așa tare-mi șuiera,
Că procletu-l auzea.
La bătaie că-mi pleca,
Cu ciobanul se lua,
Amîndoi de se băteau.
Cînd soarele sus era,
Procletul se mai iuțea,
Ciobanul se mai muia.
Procletul ce mi-și făcea ?
Numa-n cap că se punea,
Unde cu codița-mi da,
Pe cioban că mi-l lovea ;
Și-l lovea pe pielea goală,
Ustură la inimioară.

Soarele se cobora,
Procletul se mai muia,
Ciobanul se mai iuţea,
Şi-unde cu dîrjala da,
Solzi de pe proclet cura.
Dulăul se repezea
Şi-o bucată că rupea ;
Pe cîntar dacă-o punea,
Cred, şapte oca ţinea.
Procletul se speria,
În codiţă se punea
Şi-ncepea de şuiera,
Se-nălţa şi mi-şi zbura,
Cu norii s-amesteca
Şi cînd în puţ se lăsa,
În paloşe se tăia,
În trei bucăţi se făcea,
Procletul se prăpădea.
Şi cînd în el căutau,
Nouă inşi că mi-şi găseau
Şi-unul de mai înghiţea,
Mirean în lume se făcea.

90

Vătaful de pescari, Vioară

În oraş, în Slătioară,
La casele lui Vioară,
Frumoasă masă e-ntinsă,
De mulţi boieri e cuprinsă
Şi toţi beau şi toţi mîncau ;
Antofiţă, fiu-său,
Nici nu bea, nici nu mînca,
Doar la boieri se uita.
Grăi vătaful Vioară :
— Antofiţă, fiul taichii,
Ce nu bei, ce nu mănînci ?
Ori bucatele nu-ţi plac ?
— Mie bucatele-mi plac,
Însă vremea mi-a venit,
Vremea de căsătorit.

Mie inimioara-mi cere,
Să-mi dai vase şi năvoade
Şi-ăi cincizeci de năvodari,
Să-mi prind peşte,
Să-mi fac nuntă.
Cu carnea nuntă să nuntesc,
Cu oase casă să-mi zidesc,
Cu solzii s-o şindrilesc,
Cu sînge s-o zugrăvesc,
C-aşa inimioara-mi cere.
Însă vătaful Vioară,
Din guriţă ce-i zicea ?
— Tot de bine să ţi-i dau,
Dar tu taică să vînezi
Cricovul
şi Lipovul,
Dîmboviţa,
Ialomiţa,
Argeşul,
Teleormanul,
Numai tu să nu te duci
Pînă la apa Vidrosul ;
Că Vidrosu-i apă-adîncă,
Pe cine-l prinde,-l mănîncă.
De cînd Vidros s-a iscat,
Plasă-ntr-însul n-a vînat,
Prea este apă spurcată
Şi de peşte e lăudată.
Antofiţă de-auzea,
De butoi se-apropia,
Pe tată-său îmbăta,
Pe pernă că mi-l culca,
Năvoadele le lua
Şi-ăi cincizeci de năvodari.
Nici o apă nu vîna,
Drept la Vidros se ducea,
Năvoadele le-ntindea.
Dete-o toană, dete două,
Nici un peşte nu prindea.
Cînd fu toana de-a zecea,
Prinse puiul iudiţii,
De catarg că mi-l lega
Şi-l bătea şi mi-l căznea,
Pîn' ce mă-sa auzea,

La fața apei ieșea
Și din gură îi striga :
— Antofiță-al lui Vioară,
Ce-mi bați puiul și-l căznești,
Și de mine-l suduiești ?
Dă drumul puiului meu,
Că eu pești ce ți-oi momi,
Numai tu vrednic de-ai fi !
Drumul puiului că-i da,
Iudița-n Vidros intra,
Veste la toți peștii da.
Făcu veste la trei cete,
Tot la trei cete de crapi
Și la trei cete de știuci,
La trei cete de moruni,
La moruni ca bivolii.
În fața apei ieșea
Și din gură că-i zicea :
— Antofiță-al lui Vioară,
Mai mărește punțile,
Întărește-odgoanele
Și-aruncă năvoadele,
Că eu pește ce ți-oi da,
Vrednicie de-oi avea !
Și-ntărea odgoanele,
Și mai mărea punțile,
Și-arunca năvoadele.
Dar iudița e naiba :
Cît pește-n Vidros era,
Tot în năvoade-l băga.
Iar la urma tuturor,
Porni și ghimpățelul Dunării.
În năvod că se-ndesa,
De nici apa nu trecea.
Morunii se-ntărîtau,
Știi, ca mieii se jucau,
Năvoadele-n cap luau,
Vasele le răsturnau,
Toți năvodarii-necau,
Doar Antofiță scăpa,
Știa hoțul de-nota.
Nici el zdravăn nu scăpa,
Căci un crap s-a tulburat
Și cu pana l-a izbit,
Ochii-n cap că i-a orbit.

Se trăgea şi se ducea
La salcia cea plecată,
Unde morunii s-adapă.
Un morun că mi-l vedea,
Pe-Antofiţă-l înghiţea.
Dar vătaful Vioară,
De vin roşu se trezea,
De rachiu se desbăta,
El de toate c-auzea,
Alte năvoade făcea,
Alţi năvodari că găsea,
Nici o apă nu vîna,
De-a drept la Vidros mergea,
Năvoadele întindea.
Dete-o toană, dete două,
Dete toane pînă-n nouă,
Pe toţi năvodarii prindea,
Pe Antofiţă nu-l găsea.
Se trăgea şi se ducea
La salcia cea plecată,
Unde morunii s-adapă.
Cum morunul îl vedea,
Gura mare i-o căsca,
Pe Antofiţă că-l găsea,
Cu mîinile l-apuca,
Şi afară mi-l scotea,
Sta tat-său de-l judeca :
— Las' să-ţi fie rău aşa,
Nu mi-ai ascultat vorba ;
Şi să-ţi fie rău, nu bine,
Că n-ai ascultat de mine.
În tron de ceară-l punea,
Pe malul Vidrosului l-îngropa,
La Slătioara pleca.

91

Vidrosul

Frunzuliţă sălcioară,
La ăl colţ de mare,
Cele ţări pustii,
Dinspre Nadolii,
Sînt casele lui Vioară.

Iar Vioară-i vătaş mare
Şi Vioară-i năvodar,
Adus de la Poienari.
Iar casele lui erau,
În colţul mării că-mi erau,
Unde peşte că-mi vînau.
El la masă că şedea,
Bucate i se gătea
Numai cegă şi păstrugă,
Gălbinuţă caracudă
Şi nisetru de-l mărunt
Sta pe masă năsădit,
Ce nu s-a mai pomenit.
Frunzuliţă sălcioară,
Antofiţă-al lui Vioară
Deodată că mi-a venit.
— Ori calu ţi-a-mbătrînit,
Ori de chelciug mi-ai sfîrşit,
Ori hainele-ai ponosit,
Dacă-acuşa mi-ai venit ?
Şi la masă că-mi şedea,
Cheful deplin se făcea,
Vinul cu paharu-mi bea,
Pîn-odată se-mbăta,
Şi din gură-l întreba :
—Alei, taică, taică-al meu,
Eu azi-noapte c-am visat,
Toate bălţile-am vînat,
Dar Vidrosul mi-a scăpat.
Căci Vidrosu-i apă rea,
Apă neagră viforată,
De voinici nefrămîntată.
— Cînd oi zice de-un năut,
Cît e cerul de pămînt,
Atît mi-e Vidrosu-adînc.
Antofiţă nu credea,
Cînd Vioară că-i zicea :
— Eu sînt năvodar bătrîn.
Toate bălţile-am vînat,
Nici marea nu mi-a scăpat,
Dar Vidrosul m-a speriat.
Dimineaţa se scula
Şi pe cal încăleca,

Năvodarii-i aducea,
O sută de năvodari,
Patruzeci de lopătari,
La Vidrosul că-mi mergea.
Mergeau caii-mbuiestrînd,
Antofiţă tot cîntînd,
Năvodarii tot oftînd,
La Vidrosul mi-ajungeau,
Năvoadele le-ntindeau,
În Vidrosul le băgau.
Apa adîncă mi-era,
Mai nimica nu vînau,
Puiul vidrei că-l prindeau
Şi cu lanţuri mi-l legau,
Şi-l băteau şi-l chinuiau,
Şi de peşte-l întrebau.
Şi-l băteau tot cu smicele,
Ca să-l usture la piele.
Dar vidra că-l auzea,
La faţa apei se suia,
Din gură văpăi vărsa
Şi lor astfel le vorbea :
— Ăla este pui de ast' noapte,
Nu ştie seama la toate ;
Să mergeţi la Verciorov,
Este peşte, n-are loc.
În coada Vidrosului,
Tot la ceata somnului,
Culcuşul morunului.
Cu năvoadele că-mi dau,
Cîrligele întindeau
Şi morunul îl prindeau,
Cu spinarea ca şira,
Cu capul cît măgura,
Cu limba cît cîrpătorul
Şi cu ochii cît urciorul ;
Avea pana ca laba
Şi coada cît lopata.
Sus pe mal că mi-l trăgeau,
Măcelarii că-i puneau
Şi ciozvîrte mi-l făceau,
Oasele casă să-şi facă,
Coastele s-o-nlănţuiască,
Sîngele s-o zugrăvească.

92

Baba Novac

Sub cerdacul lui Novac,
Mare masă mi-e întinsă,
De mulţi boieri e cuprinsă.
Şi toţi beau şi toţi mănîncă,
Numai Ioviţă se uită.
Nici nu bea, nici nu mînca,
Numai cu ochii privea.
Şi-mi şedea de zid răzimat,
Fără de nimic pe cap.
Novac la el că striga :
— Da' tu, nepoate Ioviţă,
Ce nu bei, ce nu mănînci ?
Ori bucatele nu-ţi plac,
Mă rog, altele să-ţi fac ?
— Ba ! Ioviţă că zicea,
Mie bucatele-mi plac,
Dar ştii, unchiule,-adevărat ?
Mie vremea mi-a venit,
Vremea de căsătorit.
Eu, unchiule, m-am plimbat
Jos la vadul Diului,
Văzui fata Cadiului,
La inimă mi-a căzut,
Ca un nastur de argint,
Cînd cade-n apă la fund.
Şi n-am cal de pristăvit,
S-alerg pe nesocotit.
Iar Novac ce mi-i zicea ?
— În grajd de piatră să mergi,
Pe toţi caii să-i încerci ;
Care cal că ţi-o plăcea,
Pe-ala oi încăleca.
În grajd de piatră intra,
Pe toţi caii i-ncerca
Şi nici unul nu-i plăcea.
În fundul grajdului se uita,
La ţăruşul albului,
Albului, betnicului,
Plăcut şi-mpăratului.
La albul că alerga,
De căpăstru că-l lua,

Afară că mi-l scotea,
La Novac că se ducea
Şi Novac cum îl vedea,
Din guriţă că-i zicea :
— Alei, nepoate Ioviţă,
Decît să-ncaleci pe albul,
Mai bine taie-mi şi capul.
Că de cînd m-am cununat,
Pe albul n-am încălecat.
Dar să stai puţin pe loc,
Să-ntreb pe albul, betnicul,
Mai poate la bătrîneţe,
Cum putea la tinereţe ?
Şi Novac că-l întreba :
— Albule, betnicule,
Mai poţi tu la bătrîneţe
Cum puteai la tinereţe ?
Şi albul îi răspundea :
— Mai mult pot la bătrîneţe
Decît, vezi, la tinereţe.
Căci cînd eram tinerel,
Mi-era carnea ca roua
Şi vîna ca cureaua.
Dar acum la bătrîneţe
Mi-este carnea ca fierul
Şi vîna mi-e ca oţelul.
De ce fug, de-aia mă duc
Şi-ndărăt nu mă mai uit.
Dar Ioviţă cînd pleca ?
Cînd soarele răsărea.
Şi-acolo cînd ajungea ?
Cînd era vremea de-amiaz',
Cînd şed turcii la mecet.
Iar fata cadiului
Prin grădină se plimba,
Cincizeci de roabe cu ea.
Iar Ioviţă mi-i striga :
— Dragă vară, verişoară,
Ruptă de la inimioară,
Dă-mi şi mie-o floricea,
Că-mi eşti vară, vara mea.
Fata-aşa cînd auzea,
O chită de flori strîngea,
Cu-o roabă le trimetea,
Ioviţă nu vrea să ia :

— Vrei să-mi dai cu mîna ta ?
Că doar tu eşti vara mea.
Fata-aşa cînd auzea,
Altă chită mai strîngea,
Cu un fir o-nfăşura,
Lui Ioviţă i-o-ntindea.
Dar el nici nu se uita,
Mîna-n brîu că i-o punea,
Lîngă dînsul o suia
Şi-apoi din gură zicea :
— Albule, betnicule,
Să te văd la bătrîneţe,
Cum puteai la tinereţe.
Albul pe unde fugea,
Brazde ca de plug scotea.
Şi mi-a pus şi coada-n sus,
Ştii, ca fulgerul s-a dus.
O roabă se repezea,
Veste cadiului da :
— Ai, cadie, dumneata,
Ţi-a furat unul fata !
Dar cadiul ce făcea ?
În grajd de piatră intra,
Pe Şalga că mi-o scotea
Şi pe ea încăleca,
După Ioviţă-alerga,
Să-i scurteze viaţa.
Repede că-l ajungea,
Iar fata cînd îl vedea,
Lui Ioviţă ce-i zicea ?
— Ioviţă din Craioviţă,
Pune-mi mîna în cosiţă
Şi ia piatra nestimată,
Jos în pulbere arunc-o.
Taica la ea s-o uita,
Jos la piatră că s-o da,
Noi mult ne-om îndepărta,
Că ne scurtează viaţa.
Ioviţă mi-o asculta,
Mîna-n cosiţă-i punea,
Lua piatră nestimată
Şi-n pulbere-o arunca,
Cadiul nici se uita,
Tot pe Ioviţă-l gonea,
Să-i scurteze viaţa.

Dar Novac, Baba Novac,
Sus în pridvor s-a urcat,
Pîn' departe s-a uitat.
Pe Ioviţă că-l zărea,
Pe pui de leu încăleca
Şi-nainte le ieşea.
— Dur, dur, dur, cuscre cadie,
Că copiii ca copiii
Şi bătrînii ca bătrînii.
Copiii fac vrăjburile
Şi bătrînii păciurile.
Dar cadiul tot mergea,
Pe Novac nu-l asculta,
Tot pe Ioviţă-l gonea,
Să-i scurteze viaţa.
Rău Novac s-a mîniat,
Pe urma lui s-a luat
Şi pe unde-l ajungea,
Tot bucăţi că mi-l făcea,
De veneau cîte-o oca.
Hainele lui le-mbrăca
Şi pe Şalga-ncăleca,
După Ioviţă pleca.
Da' Ioviţă tot fugea,
Fugea, pămîntul rupea.
El socotea c-a tăiat,
Vezi, cadiul pe Novac.
Şi-acasă cînd ajungea,
Porţile le zăvora
Şi cînd Novac îmi sosea,
Pîn' ce jurămînt lăsa,
Porţile nu-i descuia.
El în casă că intra,
Haine de cadiu scotea
Şi iar Novac rămînea.

93

Lebejoarele

Foaie verde măr roşcat,
Cîte tîrguri mi-am umblat,
Tîrg frumos eu n-am aflat,
Tîrg frumos ca Tîrnova,

Că s-a făcut o cetate,
Cetatea cu trei iscoade,
Care plătesc lumea toată,
Cu trei turnuri de argint,
Ce nu s-află pe pămînt,
Crucile de piatră scumpă.
Iată că vin trei coconi,
Trei coconi, feciori de domni,
Cu arcurile-ncordate,
Cu săgeţile ţiglate.
Pe trei turnuri de argint
Sînt trei lebejoare albe,
Cu penele poleite,
Cu unghiile zugrăvite,
Cu capul de matostat,
Cu ochii de diamant,
Cu ciocul de piatră scumpă.
Trei coconi, feciori de domni,
Se pregăteau să săgete
Cele trei lebede albe.
— Aferim, la trei coconi,
Trei coconi, feciori de domni,
Dar ce, măre, ce veniţi
Cu săgeţile-nţiglate,
Cu arcurile-ncordate,
Pe noi să ne săgetaţi ?
Că ştiţi, măre, dar nu ştiţi ?
Nu sîntem trei lebejoare,
Ci sîntem trei zile mari,
Vinerea şi sîmbăta,
Mai mare-i dumineca.
Unde feciorii-auzea,
Arcurile-şi descorda,
Săgeţile le lua.
Cele trei lebede albe,
Către dînşii iar grăia :
— Aferim, la trei coconi,
Trei coconi, feciori de domni,
Nu sîntem trei zile mari,
Ci trei fete de-mpărat,
Trimese din Ţarigrad
Ca să măsurăm pămîntul,
Pămîntul cu stînjenul
Şi cerul cu cugetul.

Şi săltară şi zburară,
Cei trei coconi se-nălţară,
După ele se luară,
Cîte una-şi alegeau,
Nuntă mare că făceau,
Cum e legea din bătrîni,
Din bătrîni, din oameni buni.

94

Letinul

Foaie verde de cireşi,
În oraş, în Bucureşti,
L-ale case mari domneşti,
Ce se văd în Bucureşti,
În curte la Mircea-vodă,
Tot carete zugrăvite
Şi leftice poleite,
Cu postav verde-nvelite,
Tot de nuntă sînt gătite,
Că se-nsoară Petru-vodă
Şi-l cunună Iancu-vodă.
Foaie verde şi-o lalea,
Mireasa de unde-o ia ?
Din oraş din Dobrogea.
Pe fata letinului,
Nepoata-mpăratului.
Şi cu nunta că pleca,
Zi şi noapte că umbla
Şi nuntaşii apoi oprea,
La lacul cocorului,
La puţul porumbului,
În văzul letinului.
Letinul ochean punea
Şi nunta că mi-o zărea,
Porţile le zăvora,
Uşile că le-ncuia.
Iată nunta că-mi sosea,
Letinu-n pridvor ieşea,
Strigă o dată turceşte,
Şi o dată româneşte :
— Care e ginerele,
Ginerele, mirele,

Să-şi aleagă din nuntaşi,
Din nuntaşi, din sichiraşi
Şi din dalbii coconaşi,
Ca să-mi sară porţile
Şi s-o ia pe fiică-mea,
Să-i văd şi eu vitejia !
Peste porţi de n-o zbura,
Îndată capul i-oi lua,
Pe-al lui şi pe-al naşului,
Tuturor nuntaşilor !
Dar naşu-său ce-mi făcea ?
În gura mare striga :
— Fine, nu te-nspăimînta,
Grija ta-n spinarea mea !
Roagă-te la Dumnezeu
Să trăiască naşu-tău ;
Şi la Maica Precista
Să trăiască naşă-ta,
Să-ţi lungească viaţa.
Descalecă calul tău
Şi-ncalecă tu pe-al meu,
Că ne-o ierta Dumnezeu.
Iar naşu-său ce făcea ?
Pe cal că încăleca
Puţintel mi-l frînguia,
Pînă spuma mi-l trecea,
Sînge din ochi că-i pica
Şi deodată-l repezea,
Porţile că le sărea,
Numai scara-i zdrăngănea,
Şi deschidea porţile,
De intrau caretele
Cu toate cocoanele.
Dar letinul ce-mi făcea ?
Nici atunci nu se lăsa,
L-altă probă îi punea.
Şapte buţi cu vin umplea
Şi în capete le da.
Letinul apoi striga :
— Care mi-e ginerele,
Să-şi aleagă din nuntaşi
Şi din dalbii coconaşi,
Ca să-mi sară buţile
Şi s-o ia pe fiică-mea.

Tot naşu-său le sărea,
Numai scara zdrăngănea,
Şi-mi tăia cercurile
Şi-mi vărsa vinurile,
C-aşa sînt poruncile.
Dar letinul ce-mi făcea ?
Barba albă-şi jumulea
Şi cu furie striga :
— Asta ia pe fiică-mea.
Şapte sfori că întindea,
De postav că le-ncărca
Şi-n gura mare striga :
— Cine sforile-o sări,
Pe fiică-mea o primi.
Iar de nu va izbuti,
Îndată capu i-oi lua,
Pe-al lui şi pe-al naşului,
Tuturor nuntaşilor !
Tot naşu-său le sărea,
Numai scara-i zdrăngănea,
Şi cu paloşul cînd da,
Sforile le reteza,
Tot postavul jos cădea
Şi nuntaşii-l adunau.
Dar letinul ce-mi făcea ?
Nici atunci nu se lăsa.
Trei fete-n pridvor scotea,
Scotea trei boboci de fete,
Frumoase şi-ncondeiete,
Tot un chip şi tot un port
Şi-n gura mare striga :
— Cine e ginerele,
Să-şi cunoască nevasta !
Dar naşu-său ce-mi grăia ?
— Fine, fine, vai de mine !
Am umblat cît am umblat,
Dar acum ni s-a-nfundat
Şi viaţa mi s-a scurtat !
Dar iată-un gînd îi venea
Şi-n gura mare striga :
— Care este mireasa,
Ca să-mi sărute mîna
Şi să-i dau şi găteala ?
C-am o spadă cam turbată,
De taie la cap de fată.

Iar mireasa se ştia,
Lacrimile-o podidea
Şi la naşu-său trăgea,
Care-n braţe o lua,
În trăsură-o arunca.
Şi cu nunta că-mi plecau,
Şapte tunuri slobozeau
Şi letinul se-ngrozea.
Cu domnia cin' s-o lua,
Să moară nespovedit,
De mătuşi netămîiat,
De satana-mpresurat.

95

Voinicul rănit

Sub umbră de nuc,
Îmi doarme-un voinic,
Murgu-i priponit
Cu pripon de-argint.
Şi unde că-mi venea
Vreo opt hoţi să-l ia,
Dar el străfiga,
Voinic deştepta.
Voinic se scula,
De frîu că-l lua,
La apă-l ducea
Şi-astfel îi zicea :
— Bea, murgule, bea,
Lupii te-ar mînca,
Lupii şi cloncanii,
C-aşa vor duşmanii.
Că eu cînd dormeam,
Frumos vis visam,
Că mă logodeam
C-o fată de crai,
Adusă din plai.
— Taci, stăpîne, taci,
Că nu ştii ce faci.
La mine venea

Hoţi ca să mă ia,
De-aia-am străfigat,
De te-am deşteptat.
El încăleca,
În goană-alerga,
Dar murgu-l trîntea
Şi hoţii venea,
La el să mi-l ia.
Pe murgul l-au luat,
Pe el l-au tăiat.
Nu l-au omorît,
Numai l-au căznit;
La un ciolpan mare,
Mi l-au răstignit.
Avea el o mamă,
O mamă bătrînă,
Cu brîul de lînă,
Cu furca seină,
Ea că-l căuta
Şi mi-şi întreba
Pe cine-ntîlnea.
Din drugă-ndrugînd,
Din gură-ntrebînd
Ea că se ducea,
Pînă ce-ajungea
La Dunărea mare,
Care seamăn n-are.
— Dunăre, Dunăre,
Drum fără pulbere,
De-ai fi vorbitoare
Cum eşti curgătoare,
Eu te-aş întreba
De-un fecior de-al meu,
Tovarăş de-al tău.
— Eu nu l-am văzut.
Şi să-l fi văzut,
Nu l-am cunoscut.
Dar tu să te duci,
Drumul să-l apuci
La soră-mea ceaţa,
Ceaţa, negureaţa,
Ce e negureaţă
Peste lumea toată.

Şi ea se ducea,
Din drugă-ndrugînd,
Din gură-ntrebînd.
La ceaţă-ajungea
Şi o întreba :
— Ceaţă, negureaţă,
De-ai fi vorbitoare
Cum nu eşti curgătoare,
Eu te-aş întreba
De-un fecior al meu,
Tovarăş de-al tău,
Voinicel şi 'nalt,
'Nalt şi sprîncenat,
Stricat de vărsat.
Sprîncenuşa lui,
Pana corbului,
Ochişorii lui,
Mura cîmpului,
Două mure coapte,
De soare departe,
Coapte la pămînt,
Neajunse de vînt,
Coapte la răcoare,
Neajunse de soare.
Ceaţa că-i zicea :
— Ba eu l-am văzut
Şi l-am cunoscut.
Dar tu să te duci,
Drumul să-l apuci,
Din drugă-ndrugînd,
Din gură-ntrebînd.
Tu să mi te duci
La ăl ciolpan 'nalt,
'Nalt şi minunat.
E fi-tău culcat,
Culcat şi lungit,
De trei luni rănit.
Trupuşorul lui,
Nouă tăieturi,
Nouă-mpuşcături.
Tu să mi te faci
Corboaică bătrînă,
Să mi-l ciuguleşti,
Să mi-l cloncăneşti.

Ea că se ducea,
Pînă ce-l găsea
Şi mi-l ciugulea
Şi mi-l cloncănea.
Dar el îi zicea :
— Corboaică bătrînă,
Fă-ţi de mine milă ;
Nu mă ciuguli,
Nu mă cloncăni.
Dar ea ce zicea ?
— Nu-s corboaică, maică,
Ci sînt maica ta,
Care te-a născut
Şi mi te-a crescut,
De mult nu te-a văzut.
— De eşti maica mea,
Maică, să te duci
Peste nouă mări,
Peste nouă ţări,
S-aduni buruieni,
Să-mi pui pe la răni ;
Peste Nadolie,
Vede-o-aş pustie,
Mi-a pus capul mie.

96

Luniţa

(fragment)

Luniţă, luniţă,
Pasăre pestriţă,
Ziua pe costiţă,
Noaptea pe uliţă.
Plimbă-mi-se, plimbă,
Două turturele,
Da' nu-s turturele,
Ci sînt nevestele,
Mult sînt tinerele.
Una-i văduviţă,
Trup făr' de credinţă ;
Una-i cu bărbat,
Trupşor dezmierdat.

96 bis

Măicuţa bătrînă

(fragment)

— Măicuţă bătrînă,
Cu brîul de lînă,
De păr de cămilă,
Unde mi-ai plecat,
Din drugă-ndrugînd,
Din gură grăind ?
— Broschiţă, broschiţă,
Unde să mi-şi plec ?
După-un fiuleţ,
Fiuleţ de-al meu,
Stăpînel de-al tău.
Nu mi l-ai văzut,
Nici n-ai auzit ?
— Măicuţă bătrînă,
Eu nu l-am văzut,
Nici n-am auzit.
Şi dacă-l vedeam,
Eu nu-l cunoşteam !
— Cum să nu-l cunoşti ?
Perişorul lui,
Pana corbului ;
Mustăcioara lui,
Spicul grîului ;
Feţişoara lui,
Spuma laptelui ;
Ochişorii lui,
Două mure coapte,
Coapte la pămînt,
Neajunse de vînt ;
Coapte la răcoare,
Neajunse de soare.

97

Ciuma

Pe-o gură de vale,
Mi-este-o casă mare.
Da-n ea cine-mi şade ?

O maică bătrînă,
Cu brîul de lînă,
De păr de cămilă,
Cu rochia de sîrmă
Şi ea, măre,-şi are
Vreo nouă feciori,
Cu Voichiţa zece.
Maica că-mi ducea
Pînzele la gîrlă,
Vîntul mi-o bătea,
De mi-o prăpădea,
Soarele-o ardea
Şi mi-o dogorea.
La ea că-mi venea
Dinu Costantin,
Legănel dintîi,
Cel cu barba neagră
Şi cu mintea-ntreagă
Şi ei îi spunea
Lui că i-a venit
Grec neguţător,
Venit din Nadol,
Chiar din Nadolie,
Ce ţară pustie !
Şi lui i-a cerut
Pe Voichiţ-a-i da,
Şi el i-o a dat.
Mă-sa-acas' venea
Şi ea că-mi striga :
— Voichiţă, Voichiţă,
Draga mea fetiţă,
Deschide-mi uşa,
Ca să bag pînza.
Vîntul m-a bătut
Şi m-a părpălit,
Soarele m-a ars.
Dar Din Costantin,
El ce mi-a grăit ?
— Maică, măiculiţă,
Voica nu răspunde,
Că n-are de unde.
Mie mi-a venit
Greg neguţător,
Tocmai din Nadol,
De pe Nadolie,

Ce ţară pustie !
Şi eu că mi-am dat-o.
Mă-sa de-auzea,
Din gură striga,
Feciorii-şi blestema :
— Maică ciumă, maică,
Degrabă să vii,
Pe toţi să-i loveşti !
Ciuma de-auzea,
Pe toţi că-i lovea
Şi ei toţi murea.
Dară maică-sa
Pe toţi îi plîngea
Şi mi-i tămîia ;
Doar pe Costantin
Nici că mi-l plîngea,
Nici nu-l tămîia.
Domnul sfîntul n-o răbda
Şi mi-l întrupa.
Coşciugelul lui,
Căluşelul lui,
Pînzişoara lui,
Hîncii calului,
Urăraşul lui,
Frîul calului.
Şi el că striga,
Repede pleca
Peste Nadolie,
În ţară pustie,
La soră-sa Voica.
Ea dacă-l vedea,
Pe plîns se pornea,
La masă-l punea.
El afar' ieşea,
Calu-ncăleca,
Pe sor-sa chema :
— Voichiţă, Voichiţa,
Vin' să-ţi pup guriţa,
Că maica m-aşteaptă
Cu lacrămi pe faţă.
Mîna-n brîu îi punea,
Pe cal o urca,
Cu ea că zbura,
La mă-sa o ducea.
El că se ducea
Iar la groapa lui,

Căluşelul lui,
Coşciugelul lui,
Hîncii calului,
Pînzişoara lui,
Frîul calului,
Urăraşul lui.
Voichiţa striga :
— Maică, măiculiţă,
Deschide-mi uşa
Că nu sînt străină,
Doar sînt Voichiţa.
— Voica nu mai vine,
Că n-are de unde.
Cine te-a adus ?
— Maică, măiculiţă,
Tot Din Costantin,
Cel care m-a dat.
Unde-şi auzea,
Uşa-i deschidea
Şi-n casă-o băga
Şi mi-o-mbrăţişa,
Pe toţi îi lăsa.
Pe Din Costantin
Mereu îl plîngea
Şi mi-l tămîia.

PĂSTOREŞTI

98

Cîntecul lui Costea Mocanu

Ceaţă, ceaţă,
          negureaţă ;
Nu mi-e ceaţă,
          negureaţă,
Mi-a scos Costea oile.
Oile, mînzările,
Umplut-au cîmpurile,
Şchioapele,
        vîrtoapele,
Mieluşeii, pîrloagele,
Caprele, pădurile.
Umblă Costea, călătoreşte,

Călăreşte
-n chip domneşte,
Ca s-aşeze stînele,
Stînele, perdelele,
Pe toate movilele,
Pe toate vălcelele.
Iară în cea movilea,
Nouă stîni Coste-aşeza.
Azi mi-e luni,
Mîine mi-e marţi,
Vine Costea din Galaţi,
Cu măgari însăcsînaţi,
Cu tărîţe
la oiţe,
Cu bolovani
pe la cîrlani,
Cu opinci pe la ciobani,
Cu cizme la vătăşei.
Iar Costea ce mi-şi grăia
Cînd la ciobani ajungea ?
El din gură aşa grăia :
— Alei, voi, ciobanilor,
Şi voi, mări, vătaşilor,
Trageţi oile-n perdea,
Laptele l-oi măsura !
Oile că le mulgea,
Nu ieşea lapte la măsură,
Nici caşul la-nchegătură.
— Alei, voi, ciobanilor,
Ori voi că v-aţi îmbătat,
Hoţii oile-au furat,
Ori lupii că le-au mîncat !
Căci cea oaie mărcuşea
Nu era-n turmă ca ea,
Şi-acuma lipsă era.
Şi-un berbece rucărel
Nu era-n turmă ca el.
Cînd simţea de vreme rea,
Trăgea oile-n perdea ;
Cînd simţea de vreme bună,
Trăgea oile-n păşune.
Costea vedea că lipseau,
Mîna pe cazan punea,
Cu zer la cîini se ducea
Şi o dată că-mi răcnea,
De toţi cîinii se strîngea.

Iară Dolfa cea bătrînă,
Care n-avea păr pe vînă,
Fără nici un dinte-n gură
Și Togan,
cîine de-un an,
Bărbățelul Dolfei,
Din țara Moldovei,
Ei la zer că mi-și venea,
Costea cu lancea-i lovea.
Cîinii-așa de mi-și vedea,
Dîra oilor că lua.
Costea după ei mergea,
La Fulga că-mi ajungea,
Haiduc mare ce era.
Și-acolo ce mi-și vedea ?
Unii la oi jupuia,
Alții-n cazane le fierbea,
Ori în frigări le frigea.
Costea, măre, mi-ajungea,
Pe Fulga că mi-l lovea
Și din gură-așa grăia :
— Alei, Fulga, Fulg bătrîn,
De barbă și mustăți spîn,
Tu mi-ai răpit oile ;
N-a ieșit nici lapte la măsură,
Nici cașul la-nchegătură.
Pe Fulga că mi-l lega,
La tîrlă că mi-l ducea,
Cu ochii pe foc îl punea
Și de dînsul că scăpa.

VITEJEȘTI ȘI HAIDUCEȘTI

99

Cîntec despre Novac

Pe drumul Țarigradului,
La schela-mpăratului,
De-o lature-a drumului,
La cîrciuma Lidviei,
La Lidva cîrciumăreasa,
Cu ochii de mîndră-aleasă,
Cînd soarele cobora,

La Lidva că nemereau
Trei voinici caramanii,
Acum sosiţi de la Jii,
Cu brîiele nărămzii.
Ei bună vremea că-i da,
Lidva bine mulţumea.
Bătrînul Novac grăia :
— Tu, Lidvă, cîrciumăreasă,
N-ai tu casă şi cămară
Să ne găzduieşti deseară ?
Şi-un grajd bun de trei cai murgi
Şi-un pat bun de trei voinici ?
Şi Lidva le răspundea
C-are casă şi cămară
Să-i găzduiască deseară.
Ei aşa cînd auzeau,
De pe cai descălecau,
Caii-n grajduri îi băgau,
Fîn cu flori le revărsau
Şi-n pivniţă că intrau.
Scoteau vinul cu vadra
Şi rachiul cu ocaua.
Pînă cocoşii cîntară,
Trei buţi de vin scuturară,
De vin nu se săturară,
Socoteala nu luară.
Rău Lidva se-nspăimînta,
Rochia-n brîu sumetea
Şi repede că-mi pleca,
Tocma-n capul tîrgului,
La stăpînul vinului.
La fereastră că-i striga :
— Stăpîne, n-oi fi dormind,
Că soarele-a răsărit,
Şi-o să-mi pui mîinile-n piept,
Să-ţi dau cuvîntul cel drept.
Dar stăpînul îi zicea :
— Tu, Lidvă, cîrciumăreasă,
De cînd te-am cîrciumărit,
Pe-astă vreme n-ai venit.
Ori bani mulţi ai dobîndit,
Ori necaz mare ţi-a căzut.
Însă Lidva răspundea :
— Eu bani mulţi n-am dobîndit,
Dar la mine-au nimerit
Trei voinici pe trei cai murgi.

Şi cum au descălecat,
Caii prin grajd au băgat
Şi-n pivniţă au intrat,
Şi-au scos vinul cu vadra,
Rachiul cu ocaua.
Pînă cocoşii cîntară,
Trei buţi de vin scuturară.
Socoteala n-am luat,
La dumneata am alergat.
Dar stăpînul ce zicea ?
— Spune, Lidvo, numele,
Sau dă-mi măcar semnele.
— Numele că nu le ştiu,
Dar semnele pot să-ţi spui :
Unul rade bărbişoara,
Altu-nfiară mustăcioara
Şi-altu-i mic moşneag bătrîn,
Îi de spate cocoşat,
Din călcîie ridicat ;
Din cincizeci de piei de urs,
De-abia-i e cojoc de-ajuns.
Iar stăpînul ce-i zicea ?
— Du-te, şi lor vin le-oi da,
Cît le-o cere inima,
C-ala-i bătrînul Novac,
Cu frate-său Baraban
Şi tinerelul Ioviţă.
Ei des cu oştile-au trecut
Şi pe noi ne-au ocolit
Şi mult bine ne-au făcut.
Aşa Lidva de-auzea,
Într-o fugă se-ntorcea,
L-altă butie cep da,
Vin roşu de Craina.
Şi pe-aia o scuturau,
Caii din grajduri scoteau
Şi pe ei încălecau.
Striga bătrînul Novac :
— Tu, Lidvă, cîrciumăreasă,
Ia să-ntinzi la mine poala,
Să-ţi plătim refeneaua.
Trei pumni de galbeni umplea,
La Lidva-n poală-arunca,
Ziua bună că-şi lua :

— Rămîi, Lidvo, sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă.
— Du-te, taică, sănătos,
Că bun la mînă mi-ai fost.
N-am ştiut să te păstrez,
Ca gaia puişorul,
Ca lupul mieluşelul.

100

Livga cîrciumăriţa

Mai aseară, alaltăseară,
Nemerit-au,
Poposit-au,
La Livga cîrciumăriţa,
Trei voinici pe trei cai murgi,
Caii sînt toţi frăţiori,
Voinicii sînt verişori,
Născuţi din două surori.
— Frunzuliţă gutuiţă,
Hei, Livgă cîrciumăriţă,
Ai oleab de trei voinici
Şi grajd bun de trei cai murgi ?
Livga lor le răspundea :
— Ba de mulţi ca dumneavoastră !
Voinicii dacă-auzeau,
Frumuşel descălecau,
Caii-n grajd că mi-şi băgau,
Fîn cu frunză le dădeau.
— Frunzuliţă gutuiţă,
Hei, Livgă, cîrciumăriţă,
Ia scoate-o cupă de vin,
Să-ncercăm vinul de-i bun.
Scoase-o cupă,
Scoase două,
De voinic tot cîte nouă.
— Frunzuliţă lămîiţă,
Hei, Livgă, cîrciumăriţă,
Lasă-ţi cupa la naiba,
Dă-ne vinul cu vadra,
Să-ţi dăm bani cu chivăra.

Scoase-o vadră,
Scoase două,
De voinic tot cîte nouă.
— Frunzuliță lămîiță,
Hei, Ligvă cîrciumăriță,
Lasă-ți vadra la focul,
Dă-ne butia cu totul,
Să-ți dăm banii cu obrocul.
Livga dacă-mi auzea,
Roche-albă sumetea,
Papuci galbeni încălța,
Luați din tîrgul Odriului,
La-nfrunzitul codrului
Și-apoi repede-apuca
Drumul Severinului,
La stăpînul vinului.
La stăpîn că se ducea,
De bună ziua că-i da.
Stăpînul cînd o vedea,
Din gură-astfel îi vorbea :
— Hei, Livgă cîrciumăriță,
De cînd mi-ai cîrciumărit,
La mine n-ai mai venit.
Oare asta ce să fie,
Cu-atîta călătorie ?
Ori mult te-ai îmbogățit,
Ori că tare-ai sărăcit,
Dacă la mine-ai venit.
— Hei, stăpîne, drag stăpîne,
Nici tare n-am sărăcit,
Nici mult m-am îmbogățit,
Iată de ce am venit :
Mai aseară, alaltăseară,
Nemerit-au,
Poposit-au
Trei voinici pe trei cai murgi ;
Caii sînt toți frățiori,
Voinicii sînt verișori,
Născuți din două surori.
— Frunzuliță gutuiță,
Tu, Livgă cîrciumăriță,
De nu le știi numele,
Ia spune-mi tu semnele.
— Unul mi-e-nalt, subțirel,
De drag m-aș iubi cu el ;

Unul mi-e bătrîn Novac,
Barba albă, colilie,
Tot vorbeşte de curvie.
— Frunzuliţă gutuiţă,
Tu, Livgă cîrciumăriţă,
Iute-acasă să te duci.
Dă-le vin,
Dă-le rachiu,
Fă-le cheful lor deplin,
Că ei cînd s-or mînia,
Foc oraşului or da.

101

Cîntecul lui Aguş al lui Topală

Cît mi-este iarna de mare,
Aguş nici un lucru n-are,
Tot cu caii la coşare.
Unul este murg închis,
De la vizirul trimis,
Şi-altul e vînăt pătat,
De la paşa căpătat.
Şi-l mai are pe Şoiman,
Pe Şoiman ţarigrădean,
Care e cal nadolean
Şi care fuge cu anul
Şi răsuflă cu ceasul,
Nu-şi îneacă sufletul.
Lui Drăghici îi poruncea
Să-i dea iute ţesala,
Să-l ţesale pe Şoiman,
Pe Şoiman ţarigrădean.
Pune şa moldovenească,
Pune puşca-n pantalare,
Trăgea ortaci după el.
Cei turci cîntau tot turceşte,
Moldoveni moldoveneşte,
Arnăuţi arnăuţeşte.
Aguş pistoale trosneşte
Şi spre Turcia porneşte.
A plecat ca să se-nsoare,
Să ia fata lui Casale,

Care-ntre turci e mai mare,
Zestre mare fata are.
Cu cinci chile de parale,
O aducea-n Bucureşti
Şi-i lua un biniş domnesc.
— Ei, Cadişca, lumea mea,
C-am să te port eu aşa.
Că eu, măre, o să-mi iau
Slujbă mare beşlegia ;
De la Olt şi pîn' la Jiu,
Să nu mai fie-alt beşliu.
El la paşa se ducea,
Slujba asta să i-o dea.
Şi paşii cînd îl vedeau,
Între ei se minunau.
— Ce să fie, crezi, asta ?
Ori este războl de-un an,
Care-a răzbit la Focşani,
Ori porunca-mpărăţiei,
Să mă scoată din domnie ?
Cadi-paşa ce zicea
Lui cel mai mare paşa ?
— Paşă, nu te speria,
Că-i Aguş al lui Topală
Şi vine cu vreo tocmeală.
Iar paşa ce mi-şi zicea ?
— Asta-i Aguş a lui Topală ?
Bine i-ar sta nişte fiare,
Să taie trei ani la sare.
Dar Aguş ce mi-i zicea ?
— Nu sînt sluga dumitale,
Ca să tai trei ani la sare.
Sînt Aguş al lui Topală,
Prinde pe turci şi-i omoară
Şi mi-i dă pe Olt la vale.
Cadi-paşa, de-auzea,
Tare mi se-nfuria,
Iute paloşul scotea
Şi la gît că mi-l tăia.
Iar Aguş ce mi-şi făcea ?
Picioru-n scară punea
Şi-ndemna şi se ducea.
Cînd era pe la Bobici,
Se lăsă Aguş pe brînci.

Calul alerga spumînd
Şi pe nări văpăi lăsînd,
Din copite brazde-aruncînd.
Săracii bobicenii
Năpusteau dughenele
Şi-apucau başcelele.
Gîndeau că Aguş e beat,
Nu ştiau că e tăiat.
La Cadişca ajungea,
De pe cal descăleca,
Dar Cadişca ce făcea ?
Îl săruta-n tăietură,
Crezînd că-l sărută-n gură.
Iar Aguş ce mi-i zicea ?
— Ei, Cadişca, lumea mea,
Tu, frate, să te măriţi,
Să iei pe fratele-ăl mic,
Că e mic şi mai voinic,
Şi de minte mai ajuns.
Iar Cadişca ce-i zicea ?
— N-am avut parte de tine,
De-mi erai un şoim pe lume !
Las' să-ţi fie rău, nu bine,
Că n-ai ascultat de mine.
Slujbă ce-ţi mai trebuia ?
Averea ta cu a mea,
S-o mîncăm cu lingura,
Să mai dăm şi altora.

102

Stanislav

Pe dincolo, pe dincoa,
Pe la dreapta Dunărea,
Umblă turcii aiurea,
Aiurea, prin plaiurea.
Şi umblă din birt în birt,
De cîte-o para vin bînd,
De Stanislav întrebînd,
De Stanislav copilul,
Încinge barba ca brîul,

Cu mustața-n varvaric,
Cum stă bine la haiduc.
Iar turcii ce mi-și făceau ?
Pe-o potecă apucau.
Poteca unde-i ducea ?
Drept la un puț că-i ducea,
Unde fetele-nălbeau.
— Bună ziua, fetelor,
Fetelor, nevestelor,
Spune-ți-ne pe Stanislav haiducul,
Vă dăm un galben de tot turcul,
Cel mai mare cincisprezece,
Bulucbașa patrusprece,
Ba și cîte nouăsprece.
Dacă voi veți spune drept
Pînzele vi se albească,
Cum e coala de hîrtie,
Ce stă vara-n prăvălie
Și-o iau logofeți de scrie.
Iar dacă n-oți spune drept,
Pînzele să se negrească,
Cum e inimioara noastră.
Din fete se alegea
Una-naltă și uscată
Și de bubat revărsată,
Ibovnica lui Stanislav,
Ce-o iubise și-o urîse
Și pe alta o-ndrăgise.
— Luați-o pe Dunăre-n sus,
Că-ntr-acolo el e dus.
Unde Dunărea cotește,
Puțintel se azvîrlește,
Mi-este-o gîrlă mititică,
Unde rufele le spală
A lui Stanislav mămică.
Turcii cum o auzeau,
Către dînsa se-ntorceau
Și din gură-așa ziceau :
— De ce, fetițo, le spală ?
Fata răspunse cu fală :
— De sîngele turcilor,
De sudoarea grecilor
Și de a boierilor.

Turcii cînd o auzeau,
Fuga năvală că dau,
La maică-sa ajungeau,
Bună ziua că-i dădeau
Şi din gură aşa-i ziceau :
— Frunzuliţă de dudău,
Spune-ne pe fiul tău,
C-astă-vară-am haiducit,
Cîştig avem de-mpărţit.
— Mergeţi pe Dunăre-n sus,
Că-ntr-acolo el s-a dus.
Unde Dunărea coteşte
Şi apa se zăticneşte,
La salcia cocoşată,
Cu mustăţile în apă,
Este Stanislav culcat,
Că de nouă zile-i beat.
Turcii, cît o auzeau,
Iute năvală că dau,
La salcie ajungeau
Şi pe Neda mi-l găseau,
Neda sluguşoara sa,
Ce de muşte-l apăra.
Vîntul de sus adia,
Chica lui o răsfira,
Ca grîul primăvara.
Iară turcii ce-mi făceau ?
Îndată ce mi-l vedeau,
Pe loc se şi-nspăimîntau,
Iară Neda greu ofta
Şi din gură-aşa zicea :
— Îi văzurăţi doar chica,
Dar să-i vedeţi sabia !
Însă turcii ce ziceau ?
— Nedo, dă pe Stanislav haiducul
Şi-ai un galben de tot turcul,
Cel mai mare cincisprezece,
Bulucbaşa patrusprece,
Ba şi cîte nouăsprece.
Galbenii îi adunau
Şi-n poala lui îi puneau
Neda, atunci, ce făcea ?
În genunchi pe loc cădea,
La Dumnezeu se ruga :
— Să mă ierte Dumnezeu,
Că vînd pe stăpînul meu.

Palma bici că și-o făcea,
Peste față că-l lovea,
El fața-n jos o-ntorcea,
Crezînd c-o muscă-l pișca.
Neda turcilor zicea :
— Dați frînghie de mătase,
Împletită bine-n șase,
Ca să mi-l strîngă la oase.
Apoi el că mi-l lega.
Și mi-l lega cot la cot,
Scurt, cu mîinile-ndărăt,
De-i plesnea pieptul de tot.
În mîna turcilor că-l da,
Ei în caic îl puneau
Și la pașa îl duceau.
Iar pașa dacă-l vedea,
Foarte rău se supăra
Și din gură-așa zicea :
— Luați-l, frate, de-aicea,
Ce fel de om e ăsta ?
Turcii atunci ce făceau ?
Unii ziceau ca să-l taie,
Alții ca să mi-l jupoaie,
Să-i umple pielea cu paie.
Dar un turc mai mititel,
Cu cojocul scurticel,
Din neamul lui Ciupăgel,
Al de se temea Diul de el,
Pe loc că se repezea
Și din gură-așa zicea :
— Stați, frate, de nu-l tăiați,
Dar nici să nu-l înecați
Și nici să nu-l înțepați.
Dați-mi-l pe mîna mea
Să vedeți ce i-oi făcea.
Și Ciupăgel trimetea
Îndată după piatra morii,
Adusă din țara Moldovii.
Piatra de moară-o lua,
În spate că i-o lega,
Drumul în Dunăre-i da,
Mare talaz că făcea.
Și cînd la fund el cădea,
Deodată se deștepta,
Drept în picioare cădea,

— Bună ziua, crîşmăriţă !
Ia dă-mi, de vin, o vedriţă,
Mînca-ţi-ar neica guriţa.
De ţi-o fi vinul mai rece,
O să-ţi beau vreo cincisprezece.
El bea una, mai bea două,
Pînă-n douăzeci şi nouă.
Puţintel se-ntărîta
Şi pe Neda că-l zărea,
Iar Neda se-nspăimînta,
Faţa lui se înnegrea,
Buza-n patru îi plesnea,
Sînge negru îi curgea,
Pe caftane se sleia.
Iar Stanislav ce-i făcea ?
O piatră de moară lua,
În spate că i-o lega,
Drumul în Dunăre-i da
Şi Neda se îneca.
Stanislav ce mai făcea ?
De-o tambură cumpăra
Şi la turci că se ducea,
Iar turcii cînd îl vedeau,
Foarte rău se-nspăimîntau.
Stanislav ce mai făcea ?
Printre turci, măre, pleca,
Tot bătîndu-şi tambura,
Iar dincoace cînd trecea,
Frumoasă ceată-şi făcea
Şi pe turci că mi-i prindea,
De piele mi-i jupuia
Şi cu sare-i presăra.

103

Badea haiducul

Pe decindea Jiului,
Jiului, pustiului,
Badea creşte singurel,
Ca un tînăr copăcel,
În marnea tăciunilor,
Pe mîna străinilor.

Badea mare că-mi creştea
Şi cînd voinic se făcea,
N-avea dracu ce lucra.
Dracu nu s-astîmpăra,
Ci-l îndemna să se-nsoare
Cu Voichiţa, mîndră floare,
Floare dintre flori aleasă,
Şi-o punea cîrciumărească,
Unde-i drumul în răscruci
Şi pădurea cu năluci.
De frumoasă ce era,
Toată lumea treiera
Numa-n cîrciumă la ea,
Să mănînce şi să bea.
Turcii-şi beau cealmalele,
Mocanii căciulile,
Lăutarii-arcuşurile,
Boierii işlicele,
Preoţii-şi beau minţile.
Turcii beau şi s-aprindeau
Şi cu vorba se-ntindeau.
Dar veniră trei odată
Şi-o făcură şi mai lată.
Că ei puseră la cale
Ca să-mi vie la Voichiţa
Şi să-mi fure pe mîndruţa.
Badea dacă pricepea,
Alte lucruri începea.
S-apuca de mi-i pîndea
Şi pe turci mi-i omora,
Cîte cinci şi cîte zece,
Pînă la vreo nouăzeci.
Groaza-n turci că pătrundea,
Vestea iute se lăţea
Şi-ajungea la-mpărăţie,
Badea-mi cade la urgie.
Dar pe luciul Dunării,
Despre partea-apunerii,
Ce caic venea pe ape
Şi trăgea mărcţ la mal ?
Un caic împărătesc,
Peneşat de-un steag turcesc,
Din care cine-mi ieşea ?
Ieşea Caraiman-paşa,

Ca un zmeu se opintea,
De piatră se desprindea
Şi-n faţa apei ieşea.
Ibovnica lui venea
Să ia apă cu vadra.
Pe Stanislav cum vedea,
Fuga-napoi alerga,
La tată-său se ducea
Şi din gură-i cuvînta :
— Haide, taică, taică-al meu,
Că se-neacă-un voinicel,
De nu e altul ca el !
— Lasă, să se-nece mort,
Că nepriceput a fost.
Cît în lume a trăit,
Numa fete a iubit,
Pe toate le-a părăsit.
La mamă-sa se ducea
Şi din gură aşa-i grăia :
— Haide, maică, maica mea,
Că se-neacă-un voinicel,
De nu e altul ca el !
— Lasă să se-nece mort,
Că nepriceput a fost.
Cît în lume a trăit,
Numai fete a iubit,
Pe toate le-a părăsit.
La frate-său se ducea
Şi din gură-i cuvînta :
— Haide, neică, neică-al meu,
Că se-neacă-un voinicel,
De nu e altul ca el !
Frate-său cu ea pleca,
La Dunăre cobora,
Într-un caic se urcau
Şi după el se luau,
Pe Stanislav l-ajungeau,
Funiile le tăiau
Şi mîinile-i slobozeau.
Iar Stanislav înota,
În caic el se suia,
La margine că ieşea,
La cîrciumă se ducea
Şi din gură aşa zicea :

Cu cincizeci de arnăuţi,
Cu optzeci de-anadoleni
Şi şaizeci de brăileni ;
Cu barba ca colilia
Şi cu faţa ca hîrtia.
Şi la noi ce vrea tătarul ?
Vrea pe Badea cîrciumarul,
Care ziua-i cîrciumar
Şi noaptea e măcelar.
Măcelarul turcilor,
Păzitorul furcilor.
Şi la Badea cum soseau,
Pe Voichiţa o-ntrebau :
— De ţi-e Badea-al tău acasă,
Dut' de-i spune ca să iasă ;
De e-n tîrg la carne grasă,
Du-t' de-i zi să vie-acasă,
Că-l chemăm la socoteală,
C-avem bani de împărţeală.
Iar Voichiţa le spunea :
— Nu mi-e Badea nici acasă,
Nici în tîrg la carne grasă,
Ci mi-e Badea cam călit
Zace-n cramă adormit,
Pe-un pat numa-n spic de grîu,
Cu pistoalele la brîu,
Carabina la călcîi
Şi cu paloşul la piept,
Mult m-aş teme să-l deştept.
Turcii dacă auzeau,
Jos la cramă năvăleau,
Pe Badea cum mi-l vedeau
Frica morţii-i cuprindea
Şi-napoi se întorcea.
Dar un turc mai mititel,
Dintre toţi cel mai mişel,
Brîu-ndată-şi dezlega
Şi pe Badea mi-l lega ;
Şi mi-l lega cot la cot,
Şi mi-l înstrunea de tot.
Şi-l bătea şi-l chinuia
Şi cu moartea-l îndoia,
Drept la gura coşului,
La dogoarea focului.

Iar Badea ce mi-şi zicea ?
— Alei, mîndră, mîndrişoară,
Nu vezi că turcii m-omoară ?
Du-te, pune-ntr-o clipeală,
Feţişoara la-nălbeală,
Buzele la rumeneală.
Ia-ţi o ie dintr-o mie
Şi rochiţa din cutie,
Brîul lat de Ţarigrad,
Salba de constantanaţi,
În trei muchi ce sînt tăiaţi,
Umple-ţi poala de rubele,
De funduci şi mahmudele
Şi-ncepe a mătura
Şi prin casă-a-i presăra.
Turcii de-or vedea aşa,
Pe mine mă vor lăsa
Şi banii i-or aduna.
Iar Voichiţa l-asculta,
La iuţeală se gătea.
Feţişoara şi-o-nălbea,
Buzele le rumenea,
Lua o ie dintr-o mie
Şi rochiţa din cutie,
Brîul lat de Ţarigrad,
Salba de constantanaţi,
În trei muchi ce sînt tăiaţi.
Umplu poala de rubele,
De funduci şi mahmudele
Şi-ncepu a mătura
Şi prin casă-a presăra.
Turcii nici că se uitau,
Ci mai aspru se purtau.
Atunci Badea ce grăia ?
— Alei, dragă mîndrişoară,
Du-te la un frate-al meu de cruce,
Florea Tinu,
Din Letinu,
Cu ceafa ca de buhai,
Cînd îl vezi în drum te spai,
Şi piciorul
Ca urciorul,
Gura ca de căpcăun.
Iar Voichiţa şi pleca,
La Florea că ajungea.

Florea sta, bea şi mînca,
Între şapte-opt muieri.
Iar Voichiţa ce-i zicea ?
— Alei, dragă cumnăţele,
Pe noi ne calcă zile grele,
Şi pe bietu-ţi frăţior,
Turcii-l bat de mi-l omor.
Iar Florea cum auzea,
Guşa de vin şi-o umplea,
Lăsa fete şi muieri
Şi beţie şi plăceri,
Şi-şi lua doar buzduganul,
Sabia şi iataganul,
Şi-alerga şi azvîrlea
Buzduganul lui de fier,
Sus în văzduh pîn' la cer.
Şi la Badea cum sosea,
Înlăuntru că intra
Şi pe turci cum îi vedea,
Din gură-aşa le zicea :
— Alei, voi, păgînilor,
O să vă dau cîinilor,
Că din voi n-am mai mîncat,
Din joia joimarilor,
Din vinerea ouălor,
Cărnicică de-a turcească,
Ospătare tătărască.
Şi pe Badea mi-l striga :
— Spune-mi, Badea,
De-mi eşti mort,
De dor să-ţi port ;
De eşti viu,
Ca să te ştiu.
Badea de-abia răspundea :
— Nu sînt încă între morţi,
Dorul meu ca să mi-l porţi ;
Dar parcă nici între vii,
Cu zile ca să mă ştii.
Florea dacă auzea,
Rău foarte se oţărea
Şi la Badea alerga,
Legăturile-i tăia.
Şi-ncepeau a se-nvîrti
Şi pe turci a mi-i trînti,
Pînă cînd au isprăvit,
Pe toţi de i-au ciopîrţit.

104

Cîntecul fetii Şendrulesei

Frunză verde de susai,
Dimineaţa mă sculai,
Pe ochi negri mă spălai
Şi stropii şi măturai,
Vedrele-n mînă luai.
La Dunăre mă duceam,
Vedrele mi le umpleam
Şi-ndărăt cînd mă-ntorceam,
Apa Dunării priveam.
Iacă turcii că veneau,
Ca frunza şi ca iarba.
Repede-acasă veneam
Şi din gură ce ziceam ?
— Maică, măiculiţa mea,
Dacă vreţi să mă aveţi,
Ascundeţi-mă-unde vreţi,
Că vin turcii să mă ia,
Ca frunza şi ca iarba.
Mă-sa-aşa cînd auzea,
Cheile-n mînă că lua
Şi-n lădiţă mi-o punea
Şi-acolo o încuia.
În grădină se ducea,
Printre pomi şi printre flori,
Să vie miros cu dor,
Şi o groapă mi-şi săpa.
Şi-n groapă ce mi-şi punea ?
Tot butuci şi buturugi,
Să spuie-minciuni la turci.
Iacă turcii că veneau,
Ca frunza şi ca iarba,
Şi din gură că-i ziceau :
— Şendruleasă cea frumoasă,
Cu chipul de jupînească,
Cu ochii de mîndră-aleasă,
Unde este Ilincuţa ?
— Ilincuţa mi-a murit,
Azi trei zile s-a-mplinit.

De nu-mi credeți cuvințelul,
Să v-arăt și mormînțelul.
Iacă turcii că credeau,
Dar unul mai mărunțel,
Fratele lui Ciupăgel,
Sapa-n mînă o lua
Și-n grădină se ducea,
Printre brazde, printre flori,
Să vie miros cu dor.
Și-acolo ce mi-și găsea ?
Tot butuci și buturugi,
Să spuie minciuni la turci.
El în casă că venea
Și din gură că-mi zicea :
— Șendruleasă cea frumoasă,
Cu chipul de jupîneasă,
Cu ochii de mîndră-aleasă,
Ilinca e-nchisă-n casă !
Țîțele i le tăia
Și cu sare le dădea,
Și la foc mi le punea,
În dogoarea focului,
În vîltoarea fumului.
Ea din gură că-mi zicea :
— Turcilor, agalelor,
Mai mari ciohodarilor,
Na-vă ici cheițele,
Descuiați lădițele.
Pe Ilincuța au găsit,
Cu ea pe cal s-au suit
Și cu ea că mi-au plecat,
Spre Dunăre s-au lăsat.
Ea din gură ce-mi zicea ?
— Decît roaba turcilor,
Mai bine hrană peștilor.
Și-n Dunăre s-arunca,
'Notătură ce-nota,
Nici țîțele nu se vedea.
Turcii care cum intra,
Nici unul nu mai ieșea.
Ea din Dunăre-a ieșit
Și la mă-sa mi-a sosit.

105

Ilincuţa Şandrului

Frunzuliţă-a bobului,
Sus pe malul Oltului,
La casele Şandrului,
Şandrului, bogatului,
Mi-este-o fată frumuşică,
De turcii după ea pică.
Pe nume cum o chema ?
O chema Ilincuţa.
Într-o joi de dimineaţă,
Pe negură şi pe ceaţă,
Ea din pat cum se sculă,
Faţa albă mi-şi spălă,
Părul negru-şi pieptănă,
La Dumnezeu se rugă,
Vadra-n mînă că-mi luă
Şi la Dunăre plecă.
Dar pe apă ce era ?
Unda ce mi-o despica ?
Un caic lung, poleit,
Tot cu aur coperit,
Cu pietre scumpe-mpodobit.
Şi-n caic cine-mi era ?
Era Mustafa-aga,
Mustafa din Ograda,
Nu l-ar răbda Precista,
Mult mi-a secat inima !
Iar Ilinca cum vedea,
Vadra la pămînt trîntea,
La maică-sa se-ntorcea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Bagă-mă, ascunde-mă,
Turcii nu mă prinză-mă !
Maică-sa cum auzea,
Scara la pod îmi punea,
Într-o ladă-o ascundea
Şi-apoi, măre, o încuia,
O-ncuia şi-o fereca,
Turcilor să nu le-o dea.
Din pod jos apoi se da,
În grădină se ducea,

Sapa de coadă lua
Şi săpa şi scormonea,
Pînă ce-o groapă făcea.
Punea pietre şi butuci,
S-aibă crezămînt la turci.
Cu pămînt le-acoperea
Şi pe prispă s-aşeza,
Furca-n brîu că mi-şi punea,
Fusu-n mînă apuca
Şi-ncepea a-l învîrti,
Şi-ncepea şi a jeli.
Iată turcii vin grămadă,
Ca să-i prade casa toată.
— Bună ziua, Şendruleasă,
Cu chipul de jupînească,
Cu ochii de mîndră-aleasă.
Pe Ilinca ce-ai făcut ?
De ce-ai stat şi ai tăcut ?
Vin cu ea-ncoa' la lumină,
Fii cu inima mai plină.
— Turcilor, boierilor,
Mai mari ienicerilor,
Ascultaţi al meu cuvînt,
Că vă spun cu jurămînt.
Ilincuţa a murit
Şi-n mormînt a putrezit.
De nu mă credeţi pe mine,
Vedeţi mormîntu-n grădină.
Turcii toţi năvală dau,
La mormînt se-ngrămădeau,
Spahiii se-ncredinţau,
Vreau să plece supăraţi.
Numai un turc mititel,
Ciupiţel de vărsăţel
Şi-i mai zic şi Ciupăgel,
Şade naiba lîngă el.
Poruncă da să dezgroape
Şi pe Ilinca s-o scoată.
Sapa de coadă-o lua,
Ţărîna-n lături o da,
Găsea pietre şi butuci,
Fără crezămînt la turci.

Cînd începură-a căta
Şi prin pod a se uita,
Găsiră pe Ilinca.
Pe mamă-sa omorau
Şi pe ea o ferecau,
În caic o răsturnau
Şi pe Dunăre plecau.
Ilincuţa ce făcea ?
Sfoara cu dinţii rodea,
În Dunăre s-arunca
Şi din gură-aşa grăia :
— Mai bine pradă la raci,
Decît oi fi roabă la turci.

106

Ilincuţa Şandrului

Foaie verde-a bobului,
Sus pe malul Oltului,
La casele Şandrului,
Şandrului bogatului,
Are Şandru-o fată mare,
Frumuşică ca o floare,
Dreaptă ca o lumînare,
Garoafă mirositoare.
Pe nume cum o chema ?
Şi mi-o chema Ilinca,
De mor turcii după ea.
Dar Ilinca ce făcea ?
De dimineaţă se scula,
Pe ochi negri se spăla,
Feţişoara-şi rumenea,
Mătura-n mînă lua,
Bătătura-şi mătura
Şi din gură-aşa grăia :
— Bătătură, bătătură,
Dacă eu m-oi mărita,
Cine te-o mai mătura ?
Rîndunica cu pana,
Ciocîrlia cu coada.

Şi Ilinca ce făcea ?
Cofele-n mînă lua,
La Dunăre se ducea,
Apă-n cofe îşi lua,
Ochii-n dreapta-şi arunca,
Pe Dunăre se uita.
De-un caic verde zărea,
Fuga la mă-sa dădea.
Către mă-sa ce zicea ?
— Maică, măiculiţa mea,
Ascunde-mă undeva,
Că vin turcii de mă ia.
Şi mamă-sa ce făcea ?
Într-o lădiţă o-ncuia,
Sus în pod o arunca,
Mîna pe sapă punea,
Fuga-n grădină mergea,
De-o groapă mare făcea.
Dar în groapă ce băga ?
Numai pietre şi butuci,
S-aibă crezămînt la turci.
Iată turcii că soseau,
Bună ziua că dădeau :
— Bună ziua, Şăndruleasă,
Ce-ai făcut pe Ilinca ?
Şăndruleasa ce grăia ?
— Ilincuţa mi-a murit,
De trei zile i-am făcut.
Dacă nu-mi credeţi cuvîntul,
Haideţi să v-arăt mormîntul.
La mormînt că îi ducea,
Toţi turcii se încredea.
Numai unul mititel,
Nepotul lui Ciupăgel,
Cam ciupit de vărsăţel,
Se teme Giurgiul de el,
Mîna pe sapă punea
Şi mormîntu-l desfăcea,
Dar în groapă ce găsea ?
Numai pietre şi butuci.
La Şăndruleasa venea,
Şăndrulesei ce-i făcea ?
Ţîţele i le tăia,
S-o spuie pe Ilinca.

Dacă vedea şi vedea,
Pe Ilinca mi-o spunea,
Iar ăl turc cam mititel,
Sus în pod că se suia
Şi de soţie şi-o lua,
În caic o aducea
Şi pe Dunăre pleca.
Iar Ilincăi ce-i făcea ?
Mîinile i le lega.
Şi Ilinca-aşa zicea :
— Turcilor, agalelor,
Mai mari ciohodarilor,
Dezlegaţi-mi mîinile,
Ca să-mi dreg cosiţele,
Să-mi răcoresc ţîţele.
Iară turcii ce făceau ?
Mîinile îi dezlegau.
Şi Ilinca ce făcea ?
În Dunăre s-arunca
Şi din gură-aşa zicea :
— Decît roabă turcilor,
Casă bună racilor,
Masă bună peştilor.

107

Marcu şi turcul

Frunzuliţă şi-un porumb,
Bea Marcu şi cu un turc,
De trei zile, de trei nopţi,
În sănătatea ălor morţi,
Cu-o ploscă de cinci oca,
Să le fie, să mai stea.
Rămăşag ei că-mi făcea,
Care pe car' s-o-mbăta,
Capul, măre, să i-l ia.
Iară muma Marcului,
Ibovnica turcului,
Păhărelul Marcului
Cu catran mi-l cătrănea ;
Păhărelul turcului
Cu miere mi-l îndulcea.

Bău unul, bău două,
Bău patruzeci şi nouă,
Şi Marcu se ameţea,
În coate se rezema
Şi la masă adormea.
Atunci muma Marcului,
Ibovnica turcului,
Tare mult se bucura
Şi turcului îi zicea :
— Turcule,
bolîndule,
Hai, ia capul Marcului,
C-aşa v-a fost prinsoarea,
Hai, ţineţi-vă de ea !
Dar Iordache, slugă dreaptă,
Slugă dreaptă şi-nţeleaptă,
Foarte rău se turbura
Şi din gură-aşa grăia :
— Stai, turcule,
bolîndule,
Nu lua capul Marcului,
Că eu, măre, i-am slujit,
Socoteala n-am primit.
— Iordăchiţă, slugă dreaptă,
Slugă dreaptă şi-nţeleaptă,
Lasă capul să i-l iau,
Că eu simbria îţi dau,
Îndoită şi-ntreită.
Însutită şi-nmiită.
Iordăchiţă ce-mi făcea ?
Din picior că mi-şi bătea,
Palma bici că şi-o făcea
Şi pe Marcu mi-l lovea.
Marcu mi se deştepta
Şi speriat că striga :
— De cînd mama m-a făcut,
Palmă c-asta n-am văzut.
— Iartă-mi, stăpîne, greşala,
Să fii cu o palmă dat,
Decît cu capul tăiat.
Marcu tot cînd auzea,
Mîna pe paloş punea,
Capul turcului tăia,

Pe mumă-sa o chema :
— Maică, măiculița mea,
Ce vrei ? Moarte luminoasă,
Ori moarte întunecoasă ?
— Nu vreau moarte-ntunecoasă,
Ci vreau moarte luminoasă.
Două rogojini lua
Și-n ele o învelea
Și foc, măre, că-i dădea,
Și cenușă se făcea.
Iordăchiță, slugă dreaptă,
Slugă dreaptă și-nțeleaptă,
De-o săriță auzea,
Unde voinicii s-adunau
Și la-ntrecere se luau,
Dar să sară nu puteau,
Cîți voinici se adunau.
Iară Marcu cel viteaz.
Iapă vînătă c-avea,
Ocoli țara cu ea.
La săriță se ducea,
Și sărita mi-o sărea,
Dar vînăta se spetea.
Amar Marcu o plîngea,
La drum mare că ieșea
Și de-un cal bun întreba.
Întrebă și-un cerșetor,
Cam destul de bătrîior :
— Cît ai cerșit și-ai umblat,
De-un cal bun tu n-ai aflat ?
— Ba eu, măre,-am auzit,
Și încă l-am și privit,
Tocmai la Ghimiș acasă,
Tocmai în țara turcească.
Marcu scrisoare făcea
Și pe moș mi-l trimetea,
Unde calul se afla.
Iar cînd moșul ajungea,
Ghimiș la masă ședea.
— Vin', moșule, și mănîncă,
Nu ți-o fi curînd de ducă.
— Ia ține scrisoarea mea
Și să-mi dai ce scrie-n ea.

Ghimiş scrisoarea citea
Şi văzînd ce scrie-n ea,
Tare mult se întrista
Şi multe lacrămi vărsa
Şi din gură-aşa grăia :
— Du-te, moşule, de-l ia !
Cînd pe negrul îl scotea,
Soarele se-ntuneca.
Moşul îl încăleca
Şi-n Dunăre că intra,
Apa de el nu se lipea.
Şi-notînd, tot înotînd,
Pe moşu-n spate purtînd,
Mi-l trecu pe mal,
Ăst viteaz de cal,
Cu gîtul curmat,
Cu trup sugrumat,
De cal lăudat.
Moşul la Marcu mergea
Şi calul i-l arăta,
Iar Marcu cum vedea
Aşa cal negru frumos
Şi în toate arătos,
Mîna-n buzunar băga
Şi cuviincios mi-l plătea.
Pe un cal asemenea,
De două ori ca vînăta,
Sute de galbeni dădea
Şi-apoi, măre, haiducea,
De nimenea nu-l prindea.

108

Copilaş Roman

La cea gură de scursură,
Movila din curmătură,
La cerdac de acioaie
Sînt trei suliţe înfipte,
Cu iarbă verde-nvelite.
La umbră la trei suliţe,
Mi-este o masă mare-ntinsă,
Dar de cine e cuprinsă ?

Şade Din şi Costantin,
Şi cu copilaş Roman,
Că-i tînăr şi ortoman.
Şi ei beau şi se cinsteau
Cu trei fete de-mpărat
Aduse din Ţarigrad,
Cu sabia le-au luat.
Le ţineau pe după cap
Şi le sărutau cu drag.
Dar vin bun cin' le serveşte ?
Săvai măiculiţa lor,
Babă slabă şi-nţeleaptă,
Şi la cuvînt aşezată.
Din guriţă le vorbeşte
Şi astfel îi dojeneşte :
— Alei, Din şi Costantin,
Beţi, maică, şi vă cinstiţi,
La Lipuşna nici gîndiţi.
Nu-şt' Lipuşna mi-a-nflorit
Ori tătarii-au tăbărît ?
Atunci Din şi Costantin
De la masă se sculară,
Ocheanu-n mînă luară,
Pe Lipuşna se uitară ;
Şed tătarii tăbărîţi,
Tăbărîţi şi adormiţi,
Tot de drum sînt osteniţi.
Dară Din şi Costantin
Iar la masă că-mi treceau
Şi iar beau şi se cinsteau,
Şi din gură aşa-mi ziceau,
Lui Roman îi porunceau :
— Alei, copilaş Roman,
Frăţioare ortoman,
Ai fost mic, nepriceput,
La războaie n-ai bătut.
Uite-acum să mi te duci,
La Lipuşna să te uiţi ;
Şi dacă vor fi cinci mii,
Pe la noi să nu mai vii ;
Iar de-or fi şaisprezece mii,
Veste să ne faci, să vii.
Şi-atunci copilaş Roman,
Crudicel şi ortoman,

Unde frații mi-auzea,
Carnea pe el tremura,
De la masă se scula,
Șaua pe cal că punea
În șapte tafturi o strîngea,
Cu cioltar îl învelea
Și cioltarul poleit
Iar tafturile de argint,
De se tîrăsc pe pămînt,
Și pernița de sub chingă
Cusută-i cu piatră scumpă.
Vezi bată-l sănătatea,
Merge noaptea ca ziua.
Și el, măre, că-mi mergea,
Pe-o movilă se urca,
De pe cal descăleca,
Ocheanu-n mînă lua,
Pe Lipușna se uita :
Șed tătarii tăbărîți,
Tăbărîți și adormiți,
Și la mii nesocotiți.
Treaba asta de-o vedea,
Inima-n el se strica
Și-ndărăt că se-ntorcea.
Pîn' la un loc că-mi venea
Și el sta și se gîndea,
Rușine i se făcea
De draga ibovnica.
Sabia că mi-o scotea,
Pe mișchiu că o trăgea,
Spre Lipușna se pornea,
Da' frumos ce mi-i tăia !
Cîte unul, cîte doi,
Cum stă bine la război.
Și mi-i taie rar, snopește,
Și se-ntoarce de-i clăiește.
Iară biata maică-sa,
Din gură că le grăia :
— Alei, Din și Constantin,
Beți, mîncați și vă cinstiți,
La Roman nu vă gîndiți,
C-a fost mic, nepriceput,
La războaie n-a bătut.

Oare tătarii l-au copleşit,
De Roman n-a mai venit ?
Atunci Din şi Constantin,
Unde ei că-mi auzeau,
De la masă se sculau,
Năvală la cai că-mi dau,
La Lipuşna se porneau,
Peste Roman că mi-şi dau
Şi din gură mi-l strigau :
— Alei, copilaş Roman,
Frăţioare ortoman !
Iar Roman le răspundea
Şi aşa că le striga :
— Eu prea bine vă cunosc
Pe treapătul cailor,
Pe sunetul zalelor,
Dar negrul mi-a-nnebunit,
Vederile mi-au pierit,
Frică mi-e c-o să vă stric.
Dară Din şi Constantin,
Unde, frate, l-auzeau,
La o parte se trăgeau,
Cîte-o cange că-şi făceau,
De departe l-apucau
Şi de pe cal mi-l trînteau.
La el iute alergau,
Frumuşel că mi-l legau
Şi la maică-sa-l duceau.
Unde mă-sa mi-l vedea,
La braţul ei că-l lua,
Pe guriţă-l săruta,
Doftorii, măre, că-i da
Şi pe el mi-l deştepta,
Vederea i-o vindeca,
Iar voinic că mi-l făcea
Şi pe toţi îi cununa,
Frumoasă nuntă făcea,
Măre, să se pomenească,
Pe-aici pe la dumneavoastră.
Şi ziceţi, măre, amin,
Că mă cheamă Costantin,
Să vă cînt altul mai bun.
Mă plătii cu cîntecul,
Ca lupul cu urletul.

109

Tătăraş bătrîn

Verde de pelin,
Pe piscul Podgorin,
Pe drumu-ăl bătrîn,
Mulţi tătăraşi vin,
Cu fete de mîini.
Iar o nevestea
Din gură zicea :
— Tătăraş bătrîn,
Lasă-mă de mîini.
Mie mi-a rămas
Copilaş în pat,
E şi nescăldat
Şi ţîţă nedat,
Nici nu-i legănat.
— Haide, bre, nainte,
Nu-ţi aduce-aminte ;
Vîntul mi-o sufla
Şi l-o legăna ;
Zăpada mi-o ninge,
Şi-o avea ce suge ;
Ploaia mi-o ploua
Şi mi l-o scălda.
Iar o feticea
Din gură-i zicea :
— Tătăraş bătrîn,
Lasă-mă de mîini.
Mie mi-a rămas
Cusătura-n pat,
Cu arnici stricat.
— Haide, bre, nainte,
Nu-ţi aduci-aminte ;
Mumă-ta le-o strînge,
Pe ele c-o plînge
Cu lacrămi de sînge.
Iar un băieţel
Din gură zicea :
— Tătăraş bătrîn,
Lasă-mă de mîini.

Mie mi-a rămas
Coasa pe otcoş,
Fînul neadunat ;
Ploaia mi-o ploua
Şi mi l-o strica !
— Haide, bre, nainte,
Nu-ţi aduce-aminte ;
Tată-tău l-o strînge
Şi pe el c-o plînge
Cu lacrămi de sînge.

110

Cîntecul lui Bibea Cucu

Păi verdiţă samulastră,
Cucule, pasăre proastă,
Ce-i tot cînţi lui Bibea-n coastă ?
Că el de-aseară-a venit,
Glăsuleţul ţi-a auzit.
Cuculeţ, pasăre sură,
Vin la Bibea-n bătătură,
Să-ţi dea Bibea o frîntură,
O frîntură, azvîrlitură,
Azvîrlitură de caş,
De la ciobani din Murgaşi.
— Tu vii, Bibea, din hotare,
N-auzişi nimic aseară,
C-au venit tătarii-n ţară ?
Bătu-i-ar, Bibea, mînia,
Mînia şi străgălia !
Verde frunza meiului,
Bibea, spaima codrului,
Din neamul Golfinului,
Cînd lumina amurgea,
Bibea, măre, se scula,
Şaua pe murgul punea,
Puţin popas mai făcea
La Giulea ibovnica.
Şi drumului s-aşternea,
Înspre partea zorilor,
În calea tătarilor.

111

Corbea

Astăzi mi-este sîmbătă,
Mîine mi-e duminecă ;
Mîine mi-e ziua de Paşte,
Toţi boierii stau prin case.
Şi numai mămuca Corbii,
Din jos din ţara Moldovii,
Săvai cu rochea de lînă,
Săvai de păr de cămilă,
Şi ea, frate,-l căuta,
Săvai pe Corbea tîlharul,
Pe Corbea, măre, viteazul,
Din cîrciumă-n cîrciumioară,
Din uliţă-n ulicioară,
Din temniţă-n temnicioară,
Şi ea, măre, c-alerga,
În temniţa lui vodă-l găsea,
La zăbrele că mergea,
Din guriţă-aşa-i grăia :
— Săvai, Corbea, Corbe-al maichii,
De eşti viu,
Ca să te ştiu,
De eşti mort să te jelesc,
Cu popă să te slujesc,
Cu popa din Slatina,
Că e popă mai bătrîn,
La păcate mai puţin.
Iară Corbea ce-mi grăia ?
— Alei, maică, maica mea,
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine,
Că nu mai pot, vai de mine !
Stau în apă,
Pînă-n sapă
Şi-n noroi
Pînă-n ţurloi.
Chica-mi bat' călcîiele,
Şi barba, genunchile,
Mustăţile, braţele,
Genele, obrazele.
Pe mine cînd mă băgară,
Sînt vreo nouă ani de vară
Şi nouă de primăvară.

Alei, maică, măiculiţă,
Cu milă şi cu credinţă,
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine.
Astăzi este sîmbătă
Şi mîine-i duminecă,
Mîine-i dumineca mare,
Ies boierii la plimbare.
Tu la vodă să te duci,
De departe să-ngenunchi,
Mîna, poala să-i săruţi,
Poate doar că s-o-ndura
Şi pe mine m-o ierta,
Să viu bir cu birnicii
La un loc cu voinicii
Şi sutaş cu sutaşii.
Iar maică-sa ce făcea ?
Sărea ici, sărea colea,
Tocmai ca o căpricea.
De departe-ngenunchea,
De aproape se ruga,
Mîna, poala-i săruta
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Iartă-mi, doamne, pe Corbea !
Ce ţi-e Corbea vinovat,
De-n temniţă l-ai băgat ?
Logodit că l-ai lăsat
Şi-o fi lucru cu păcat.
— Alei, tu, babă bătrînă,
N-ai minte cît o copilă.
Pe Corbea l-am logodit
C-o fată din Slatina,
Jupîniţa Carpina,
Numai din topor cioplită
Şi din bardă bărduită,
La tulpină-i văruită
Şi la vîrf mi-este-ascuţită,
Pentru Corbea-i potrivită.
Dar nuntaşii cin' să fie ?
Şi la masă cin' să vie ?
Ciorile pămîntului,
Şi fiarele crîngului,
Cu carnea s-or sătura,
Cu sînge s-or adăpa ;
Lăutarii cin' să fie ?

Ca să cînte, cin' să vie ?
Doi vulturi,
La pene suri
Şi la gheare gălbiori.
Iar baba cînd auzea,
Sărea ici, sărea colea,
Sărea ca o căpricea,
Se trăgea
Şi se ducea,
Din guriţă-aşa-i zicea :
— Alei, Corbea, Corbe-al maichii,
Nu ştiu-n ce chef l-am găsit,
Că pe tin' te-a logodit
Cu-o fată din Slatina,
Jupîniţa Carpina,
Numai din topor cioplită
Şi din bardă bărduită,
La tulpină văruită,
La vîrf mi-este ascuţită,
Pentru tine potrivită.
Dar Corbea se-nfuria
Şi din gură ce grăia ?
— Fugi de-aice, tu, căţea,
Mînca-ţi-ar cîinii carnea,
Că nu-i fată logodită,
Ci e ţeapa mea gătită.
Alei, maică, vai de mine,
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine !
Prin tîrg prin Bîrlad să-mi dai,
Doi-trei salahori să iei.
De ţi-or cere trei parale,
Să le dai patru parale,
Să le dai şi de mîncare,
Să sape la bălegar,
Să dea de-o uşă de coşar,
Cu lacăt cît baniţa
Şi cheie cît veriga.
Pe Roşul să mi-l scoateţi,
La mine să-l aduceţi,
Că l-am băgat tretior
Şi-acum o fi bătrîior.
Ce boieri te-or întreba :

„Nu ți-e murgul de vînzare,
De vînzare, de schimbare,
Să-ți dau galbeni și parale ?“
Tu să le răspunzi așa :
„Nu mi-e Roșul de vînzare,
Să-mi dai galbeni și parale,
Că Corbea mai multe are ;
Mi-e Roșul de dăruială,
Moare Corbea-n temnicioară.“
Dar boierii mi-auzeau
Și astfel îi cuvîntau :
— Lasă-l pe Corbea să moară,
Căci cît era el în țară,
Prea ne făcea de ocară.
'Nchidea prăvăliile,
Ne lua cocoanele,
Se juca cu dînsele,
Ne da cîte-un buzdugan
Și pe sub pat ne băgam
Și nimic nu mai ziceam.
De cînd Corbea stă închis,
Dughenele s-au deschis ;
Boierii s-au procopsit,
Cam toți s-au îmbogățit.
Maica lui Corbea fugea,
La temniță că mergea,
Vătaful cum îl vedea,
Sufletul i se ducea.
Babei astfel îi grăia :
— Nu ți-e Roșul de vînzare,
De vînzare, de schimbare,
Să-ți dau galbeni și parale ?
Dar și baba-i răspundea,
Din gură-astfel îi zicea :
— Nu e Roșul de vînzare,
Să-mi dai galbeni și parale,
Că Corbea mai multe are ;
Mi-e Roșul de dăruială,
Moare Corbea-n temnicioară !
Vătaful cînd auzea,
Sufletul i se ducea
Și spre Roșul alerga.
Dar cînd Roșul strănuta,
Pe vătaf îl speria.

Iară Corbea ce-mi grăia ?
— Hai, vătaf de temnicioară,
Scoate-mă nițel afară,
Și rade-mă voinicește,
Și tunde-mă cerchezește,
Să-ți arăt eu umbletul,
Că mi-e drag ca sufletul.
De ți-e frică c-oi scăpa
Și pe tine te-oi tăia,
Întărește-ți curțile,
Zăvorește-ți porțile
Tot cu fierul plugului,
Puterea pămîntului.
Curțile și le-ntărea,
Porțile le zăvora
Tot cu fierul plugului,
Puterea pămîntului
Și mi-l rădea voinicește
Și mi-l tundea cerchezește.
Iar Corbea mult nu ședea,
Și la Roșul el striga.
Roșul că îngenunchea
Și Corbea încăleca
Și puțin că-l frînguia,
Brazdă neagră revărsa.
La vătaful că-mi mergea
Și cam astfel îi grăia :
— Hai, vătaf de temnicioară,
Vodă zice că mă-nsoară ;
Ia dă-mi tu hainele tele,
Să spui mîndrei să le spele,
Să se dea Roșul cu ele ;
Să nu vie la vreo scară
Și să-ți facă vreo ocară.
Iar dacă nu mi le-i da
Și ocară ți-o făcea,
Apoi nu e vina mea.
Vătaful cînd auzea,
Iute că se dezbrăca
Și Corbea că le lua,
Cu ele se îmbrăca
Și pe Roșu-ncăleca
Și puțin mi-l frînguia,
Pîn' ce de spumă-l umplea.

Din roşu alb îl făcea
Şi-ndărăt că se-ntorcea,
Vătafului că-i grăia :
— Într-o fugă dă poruncă,
Paloşul să mi-l aducă,
Să vedem de-i mititel,
Să se dea Roşul cu el ;
Să nu vie la vreo scară
Şi să-ţi facă vreo ocară.
Vătaful că se ducea,
Paloşul că-i aducea.
Şi cînd Corbea mi-l lua,
Cruce cu dreapta-şi făcea
Şi din gură-aşa grăia :
— Ajută-mi, Doamne, cu bine,
C-a venit Roşul la mine.
Pîn-o fi ziua de mîine,
Eu să-mi fac un fin pe lume.
La vătaf că se ducea,
Frumos capul că-i tăia,
Mîna-n brîu mă-si-i punea,
După el o azvîrlea.
Biata mă-sa, cînd răcnea,
Sufletul ţipînd îşi da.
El buzduganul că-l lua,
Îndărăt că se-ntorcea,
Şi-n poartă că-l repezea,
Poarta-n patru se făcea.
Din temniţă că ieşea,
La palat că se ducea
Şi lui vodă-aşa-i grăia :
— Vodă, vodă, dumneata,
Ce ţi-am fost eu vinovat ?
Care lucru ţi-am stricat ?
Spune iute ce-am luat,
De astfel m-ai condamnat
Şi-n temniţă m-ai băgat,
Logodit că m-ai lăsat ?
Şi-o fi lucru cu păcat
Că mireasa mi-ai luat,
Cu dînsa te-ai cununat.
Spune, ce sînt vinovat ?
Corbea cînd zicea aşa,
La faţă că se-ncrunta,

Paloşul că mi-şi lua
Şi din gură-l judeca,
Cu paloşu-l ciopîrţea,
Bucăţele mi-l făcea.
Poporul se-nveselea,
Toată noaptea bea, cînta,
Tot juca şi chefuia
Şi domn nou îşi alegea.

112

Corbea

— D-alei, muică, Corbea muică,
Eu te-am dat la dăscălie,
Şi-ai intrat în grea urgie.
În vinerea ouălor,
În joia joimarilor,
La toţi ouă-am împărţit,
Pe tine, Corbea, nu te-am găsit.
Cînd ouăle le-am sfîrşit,
Pe Corbea mi l-am găsit.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Da' vezi, Corbea ce zicea ?
Mă-si doar două vorbe-i vorbea,
Ea la drum lung că pornea,
După ce Corbea-i spunea :
— Maică, măiculiţa mea,
Vreo cinci săpători îţi ia,
Du-te-n uşa grajdului,
În faţa bălegarului.
Naşul cînd m-a botezat,
Un cîrlan de cal mi-a dat
Şi-acolo mi-era băgat,
Tot în uşa grajdului,
În faţa bălegarului.
Frunzuliţă şi-o lalea
Cinci săpători îmi lua,
La bălegar mi-i punea.
Îmi săpau pîn' la prînzcior,
Săpătură binişior ;
Îmi săpau pîn' la chindie,
Săpătură cu mînie.

Frunzuliță și-o lalea,
De-un lăcățel că dădeau,
Pe ușa grajdului intrau.
— Ptru, ptru, ptru, Roșule, na,
Nouă ani și jumătate,
De șezi pe bună dreptate,
Nimeni nu te poate scoate.
Mama Corbii ce-mi făcea ?
Ea pe Roșul mi-l scotea
Și boierii mi-l vedea.
— D-alei, Lină Catalină,
De ți-e Roșul de vînzare,
Ți-l cumpănesc cu parale.
Iar de ți-o fi de schimbare,
Îți dau, Lină, îți dau doi,
Îți dau, Lină, chiar și trei,
Căci îmi place umbletul
Și ți-aș da și sufletul.
Dar mă-sa Lina ce-mi zicea ?
— Vezi, nu mi-e nici de vînzare
Și nu mi-e nici de schimbare,
Mi-e Roșul de dăruială,
Ca să scot pe Corbea-afară.
Frunzuliță și-o lalea,
Toți boierii mi-l vedea
Și la toți Roșul plăcea
Și chiar vodă îl poftea.
Șaua pe Roșul puneau,
La temniță se duceau
Și pe Corbea îl scoteau
Și să-l încerce-l puneau.
Iar Corbea-l încăleca,
Puțintel l-înfierbînta.
Frunzuliță și-o lalea,
Și Corbea ce mai făcea ?
Cum în fugă se-nvîrtea,
Pe lîngă mă-sa se da,
Mîna-n brîu că i-o punea,
Sus pe cal o ridica,
Peste porți cu ea sărea.
Toți boierii-nmărmureau
Și speriați îi strigau :
— Du-te, Corbeo, sănătos,
Că tu la mînă ne-ai fost,
Harnici să te ținem n-am fost.

113

Miu haiducul

Foaie verde de cireş,
În oraş, în Bucureşti,
L-ale case mari domneşti,
Ce se văd în Bucureşti,
La Curte la Ştefan-vodă,
Mulţi boieri s-au strîns la vorbă.
Frumoasă masă e-ntinsă,
Numai de boieri cuprinsă.
Boierii divanului,
Caimacanii tîrgului,
Sfetnicii-mpăratului,
Ca stîlpii pămîntului.
Şi mîncau şi iarăşi beau,
Dar la masă ce mîncau ?
Numai cegă şi păstrugă,
Şi galbenă caracudă,
Că e bună la mîncare
Şi uşoară la purtare.
Dar cînd fu înspre beţie,
Înspre marea veselie,
Grăi Domnul Ştefan-vodă :
— Beţi, boieri, şi chiuiţi,
Mîine-n zori să fiţi gătiţi :
Pe la şale buzdugane,
La brîne cu iatagane,
La spinare-o flintă mare,
Ca să facem de-o plimbare,
De-o plimbare-n vînătoare,
Pe-aci, pe-a poiană mare.
De vînat, ce să vînăm ?
Numai păsări gălbioare,
Că sînt bune la mîncare
Şi uşoare la purtare.
Pîn' la fagul Miului,
Miului, haiducului.
Şi pe Miu de l-om prinde,
Să-l ducem în Bucureşti,
Să-i facem spînzurătoare,
Două furci şi-o cumpeioară,
Ca să fie de mirare.

Dară vinul cine-l da ?
Săvai Cale, fată mare,
Surioara Miului,
Miului, haiducului.
Cînd aşa că-mi auzea,
Paharul jos îi cădea
Şi din gură că grăia :
— Iartă-mi, Doamne, greşeala,
Că fu paharul udat,
Din mînă mi-a lunecat.
— Săvai, Cale, fată mare,
Grăi Domnul Ştefan-vodă,
Să ai parte de fetie,
Măcar şi eu de domnie,
Dă-ne vinul cu dreptate,
Să ne-mbătăm toţi odată.
Dar ea, hoaţa, ce-mi făcea ?
Că vinu-njumătăţea,
Cu rachiu îl împlinea,
Cu catran mi-l cătrănea
Şi-l da domnului să bea,
Şi-nainte se-mbăta.
În palat el că mergea,
Îndată mi se culca
Şi adormea aromit,
Cu basma verde-nvelit.
Săvai Cale, fată mare,
Atunci dînsa ce făcea ?
Papuci în picioare lua,
Basma lungă că-şi punea,
Punea-n cap de-o legătoare,
Cam în chip de fată mare.
Sărea ici, sărea colea,
Trei derele şi-o vălcea.
Cînd la Miu mi-ajungea
Şi de el s-apropia,
Deşte-n gură că punea
Şi deodată şuiera,
Că Miu o auzea.
Deşte-n gură el băga,
Cînd o dată şuiera,
Soră-sa-l înţelegea
Şi la dînsul ajungea.
Iară Miu ce-i zicea ?

— Săvai Cale, sora mea,
Ce zor, neică, ai avut,
De la mine ai venit ?
Ori de chelciug ai sfîrşit,
Ori haine ţi-ai ponosit,
Ori domnia te-a bătut ?
— Alei, neică Miule,
Să n-am parte de fetie,
Dacă nu ţi-aş spune ţie !
Nici din chelciug n-am sfîrşit,
Nici haine n-am ponosit,
Nici domnia m-a bătut,
Dar, neică,-aseară-nserat,
Mulţi boieri erau la sfat,
În Curte la Ştefan-vodă,
Mulţi boieri erau la vorbă
Şi din gură-mi sfătuiau,
Iar vorba de cin' era ?
Nene, tot de dumneata.
Pe dumneata de te-or prinde,
Să te-aducă-n Bucureşti,
Tocmai la tîrgul de-afară,
Să-ţi facă spînzurătoare,
Unde vin mocani cu sare.
Dară Miu ce-mi zicea ?
— Săvăi Cale, sora mea,
Întoarce-te îndărăt,
Nici un cîine nu deştepţi.
Cînd domnia o afla,
Ţi-o da capul cît colea,
Nu-mi purta mie grija.
Eu sînt pieliţă de drac,
De dau domniei de cap !
Ea-ndărăt că se-ntorcea,
Ziua la poartă-o prindea,
La domnie-n geam bătea,
Se făcea de-a surcela,
Nimeni seamă nu-i băga.
Dară Miu ce-mi făcea ?
Unde-n fag că se suia,
Peste cîmp că se uita,
Pe nimenea nu vedea,
Făr' de cît un ciobănaş,
Şi la el că se ducea,
Iar din gură că-i grăia :

— Bună ziua, măi ciobane !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Măi ciobane, verişcane,
Na la tine zece lei
Şi-mi dă mie zece oi.
Ia-ţi şi astă dulămiţă,
Verde ca foaia de viţă
Şi dă-mi un cojoc lăţos,
De mi-l porţi vara pe dos.
Na ţie ăst comănac,
Verde ca frunza de fag,
Dă-mi o căciulă de ţap,
De se face hap pe cap.
Na-ţi şi flintă ghintuită
Şi dă-mi bîtă necioplită.
Ciobănaş că se făcea,
Cu fluierul turluia,
Oile că le păştea,
Pe drumul cu troscotul,
Pe unde venea domnul.
Merge soarele-n deseară,
Grea oaste îl împresoară.
De mulţi, frate, ce era,
Ca frunza şi ca iarba,
Ca bura de primăvară,
Cu căluşeii fugînd
Şi din suliţă-mpungînd,
Şi din pistoale trosnind,
Ţi-e groaza de pe pămînt !
Dar-nainte cine-mi vine ?
Vine domnul Ştefan-vodă.
Drept la ciobănaş trăgea :
— Bună ziua, măi ciobane !
— Mulţumescu-ţi, Ştefan-vodă !
Dară domnul ce-mi grăia ?
— Ce fecior de lele eşti,
Numele că mi-l ghiceşti ?
— O, Doamne, măria-ta,
Rău grăbişi de mă-njuraşi,
Că am şi eu doi bătrîni,
Bat calea bisericii
Şi-au auzit popi citind,
Pe dumneata pomenind.
Grăi domnul Ştefan-vodă :

— Măi ciobane, ciobănaş,
Nu ştii fagul Miului,
Miului, haiducului ?
— O, doamne, măria-ta,
Nu aseară, alaltăseară,
Mi-a luat hoţul o mioară ;
O mioară de căldare
Şi-un berbece de frigare.
— Haide să ne duci acolo !
— O, doamne, măria-ta,
Oare-oştirea ţi-ai lăsa
Să-mi păzească oile ?
Că oile sînt turceşti,
Cu capul nu te plăteşti.
Să vezi hoţul ce-mi făcea,
Că pe domn îl înşela
Şi îşi lăsa oştile
Să-i păzească oile.
Mergeau, frate, ce mergeau,
Iar ciobanul ce-mi zicea ?
— O, doamne, măria-ta,
Ia să-mi dai vreun răvăşel,
C-o strica oastea vreun miel.
Şi-nainte că pleca,
Pe-o potecuţă-l băga,
Prin hăţiş şi cărpiniş,
Unde nu-i loc de cîrmiş.
Dar ciobanul ce-mi făcea ?
În urmă că rămînea,
Pe domn 'nainte băga.
Mergea, frate, ce mergea,
Pîn-ochii pe fag punea,
Iară domnul ce-mi grăia ?
— Măi ciobane, ciobănaş,
Ori soarele-a răsărit ?
Că ochii mi i-a orbit !
— Nu soarele-a răsărit,
Ci e fagul Miului,
Cu arme împodobit,
Cu arme şi cu pistoale,
Strălucesc ca sfîntul soare ;
Mai ridică-ţi scările,
Că loveşti smicelele
Şi ne aud cetele.

Şi nu mi-e, frate, de tine,
Ci îmi e mai foc de mine.
Dară Miu se oprea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Că din ţoale m-am schimbat,
Să te prind mi-a fost pe plac,
Pînă de seamă-oi băga,
Ţi-oi da capul cît colea.
Domnului, dacă-auzea,
Buza-n patru că-i plesnea,
Sînge negru că-i pica,
Pe caftan că se sleia.
Domnul de el se ruga :
— Iartă-mi, Miule, greşeala,
Eu am făcut adunarea,
Dar să-l bată Dumnezeu
Pe-l de te-a vorbit de rău !
Dar Miu nici n-asculta,
Deştele-n gură băga
Şi-ndată ce şuiera,
Şapte cete că ieşea ;
Unii cu hainele verzi,
Umblă-n codru şi nu-i vezi,
Cu cizme de capră stearpă,
De şapte ani nefătată,
Cu mustăţi în toate părţi,
Ca vrejii de castraveţi.
Foaie verde siminoc,
Mai staţi niţeluş pe loc.
Cînd ochii îşi arunca,
Calm pe-o guriţă de vale,
Cam înspre soare răsare,
Iute-mi vine şi-mi soseşte
O caretă zugrăvită,
Cu postav verde-nvălită,
Cu opt telegari,
Negri armăsari,
Din mînă făcînd,
Din gură strigînd.
Şi-n caretă cine-mi este ?
Săvai Cale, fată mare,
Surioara Miului,
Miului, haiducului.
Din guriţă ce-mi grăia ?

— Alei, frăţiorul meu,
Iartă-i, neică, greşeala,
Că e ţara fără domn,
Ca muierea fără om.

114

Stan al Bratii şi Golea al babii

Din joia joimarilor,
Din vinerea ouălor,
Din sîmbăta Paştelor,
Frunza-n codru s-a-ncheiat,
Stan al Bratii s-a sculat,
Pe ochi negri s-a spălat,
La icoane s-a-nchinat.
Masaracul că-şi lua,
În bătătură-l înfigea,
Fraţi de cruce se prindea.
Frunză verde solzi de peşte
Şi băga-n gură trei deşte
Şi fluiera haiduceşte,
Chiuia moldoveneşte.
Numai cine-l înţelege,
Ăla căluşel găteşte,
Tot la Stan se cîrduieşte,
Pînă ceata se-mplineşte.
Foaie verde clocotici,
Să vezi, tot voinici levinţi,
Care sînt făr' de părinţi.
De prin alte părţi veniţi ;
Să vezi, veniţi de departe,
Să vezi, din străinătate,
Copţi la os şi laţi în spate,
Cu căciuli îmbăierate,
Cu moţişoare pe spate,
Vîntişor să nu mi-i bată ;
Cu mustaţa-n varvarici,
Cum stă bine la voinici.
Foaie verde şi-o lalea,
Stan al Bratii nu şedea,
Trei deşte-n gură băga
Şi-ncepea a şuiera.

Cetişoara şi-o strîngea,
La maica Golii mergea.
Găsea pe Golea la masă,
Cu cioarsa de maică-sa.
Bună ziua că le da
Şi Golea le mulţumea,
Că ştia la ce venea.
Să vezi Golea ce făcea :
El la masă că-i poftea
Şi din gură le zicea :
— Mîncaţi, fraţi, şi ospătaţi,
Pîn-o veni cina mare
Şi-oţi mînca la carne goală.
Cina mare că-mi venea,
Căci Golea nu mi-şi şedea,
Ci-n tîrg iute se ducea,
De-o gonitoare lua
Şi nu da frîntă para,
C-o plăti cînd o avea.
Ştiau Golea cin'era.
Pe la brutărie da,
Patruzeci de pîini lua
Şi nu da frîntă para,
C-o plăti cînd o avea.
Ştia Golea cin'era.
El acasă se ducea,
Gonitoarea o tăia.
Jumătate o fierbea,
Jumătate o frigea,
Să le vie, Doamne,-a bea !
Stan al Bratii nu şedea,
Ci din gură ce zicea ?
— Hai tu, măicuţa Golei,
Din ţara Moldovei,
Noi, frate, că n-am venit
La voi să bem, să mîncăm
Şi pe voi să vă vedem ;
Şi-am venit, frate,-am venit,
Să ne dai pe Golea nouă,
Că-ţi facem rochiţă nouă,
Roche nouă-n patru foi
Şi giubea tot de la noi.
Însă mama Golei,
Din ţara Moldovei,
Din guriţă ce zicea ?

— Alei, Stane, cîine Stane,
Cine, Stane, ţi-a şoptit,
Pe capul meu de-ai venit
Să-l mănînci şi pe-ăsta fript ?
Că ştii, Stane, nu-ţi mai spun,
C-am avut nouă feciori,
I-au răpus în nouă ţări :
Pe care mi l-a-mpuşcat,
Pe care mi l-a-nţepat,
Care-n săbii l-au tăiat,
Care-n ocnă de veci dat,
Numai Golea mi-a scăpat.
Tinerel şi subţirel,
Trupuşor tras prin inel.
De-aş şti, Stane, c-o să mor,
Nu dau pe Golea la zor.
C-am pus de gînd să-l însor
Să-mi iau acasă de-o nor'.
La vreme de bătrîneţe,
Să-mi facă focşor în vatră,
Să-mi aducă-un pic de apă,
Să mă ţie ca pe-o soacră.
Dar Golea cînd auzea,
Inimioara-i sfîrîia,
Şi-unde mă-sa mi-l lăsa,
Lăcrămi de sînge-l trecea.
Dară Stan că nu şedea,
Trei deşte-n gură băga
Şi-ncepea a şuiera.
Cetişoara şi-o strîngea,
Pe poartă-afară ieşea,
Dar nici Golea nu şedea.
Sus pe cerdac se suia,
După ceată se uita,
Să vadă-ncotro o ia.
Jos din cerdac că se da,
Repede-n grajd se ducea,
Pe negrul că-l încerca,
Dar pe roibul că-l lua
Înşeuat şi înfrînat,
Cum e bun de-ncălecat.
Afar' pe poartă ieşea,
După ceată se lua,
Iar mă-sa unde-l vedea,
Din guriţă-aşa-i striga :

— Ai tu, Golea al maichii, Golea,
De mine n-ai ascultat,
După Stan că te-ai luat,
Capul fript că ţi-ai mîncat.
Ai tu, Golea-al maichii, Golea,
De-ar da dragul Dumnezeu
Să nu haiduciţi voi mult,
Decît şase săptămîni ;
Cînd o povîrni pe şapte,
Pe voi să vă prindă, frate,
Potera neagră nemţească,
Şi alta arnăuţească,
Şi-ncă şi-alta de la Iaşi,
În cap cu un bulibaş.
Cînd la ceată ajungea,
Nici mai mult nu haiducea,
Decît şase săptămîni ;
Iar cînd povîrni pe şapte,
Pe ei că-i prinse, măi frate,
Neagră poteră nemţească,
Şi-ncă una de la Iaşi,
C-un hain de bulibaş.
Pe care cu ei prindeau,
La toţi drumul le dădeau,
Numai pe ei îi opreau,
Vezi pe Stan al Bratii
Şi pe Golea-al babii.
Şi la Ban că mi-i ducea
Şi Banul ce mi-şi striga ?
— Păsaţi, fraţi, păsaţi,
Aşti doi hoţi de-i spînzuraţi !
Dar Golea unde-auzea,
Din guriţă ce zicea ?
— Bane, nu ne spînzura,
Că n-am făcut rău aşa ;
Bane, ce rău am făcut,
Am făcut în ţara turcească,
Bane, să ne pomenească.
Găseam om cu patru boi,
Îi ceream de voie doi.
Cu ciomagul mă puneam,
Bună bătaie-i dădeam,
Doi cu sila că-i luam,
La ăl de n-avea că-i dam,

Tot bogdaproste zicea,
Şi lui Banu-i mulţumea.
Dar din gură ce zicea ?
— Păsaţi, fraţi, păsaţi,
Mai degrabă-i spînzuraţi !
Atunci Golea ce zicea ?
— Bane, nu ne spînzura,
Fă veste pîn' la maica !
Ţi-o da bani cu baniţa,
Gălbiori cu chivăra,
Ne-o scăpa de la belea.
Şi-oi da-nscris cu mîna mea
Că n-oi mai face de-astea !
Însă Banul ce striga ?
— Păsaţi, fraţi, păsaţi,
Aştia doi hoţi de-i spînzuraţi !
Că de-o veni căţeaua,
Cu banii ne-o înşela,
Hoţii din mînă-om scăpa,
Nici unul n-o rămînea.
Iată mult că nu trecea,
Maica Golei că venea,
Întrebînd şi ispitind,
Fâţa-şi albă zgîriind,
Păr galben dărăpănînd,
Tot de Golea întrebînd.
Cînd acolo ajungea,
Din guriţă ce zicea ?
— Bane, nu mi-i spînzura !
Ţi-oi da bani cu baniţa,
Galbenii cu chivăra
Şi i-oi scăpa de belea,
Şi-oi da-nscris cu mîna mea
Că n-or mai face de-astea.
Să vezi, Golea ce făcea ?
Spînzurat el că era,
Inima-n el se zbătea,
Sufleţelul că-i ieşea.
Şi unde pe mă-sa zărea,
Lacrimi de sînge-l treceau,
Dinţii-n gură că-i rînjea,
Iar mă-sa unde-l vedea,
Din guriţă ce-i zicea ?
— N-ai ascultat vorba mea !

Lasă, maică,-i rău, nu-i bine,
Că n-ai ascultat de mine ;
După Stan că te-ai luat,
Capul fript că ţi-ai mîncat.
Iar Banul că nu şedea,
În cîrlige-i atîrna.
Faţa lor se stafidea,
Ca porumba se făcea.

115

Fiii Bratului

Foaie verde trei bujori,
Are Bratu trei feciori,
Cîte trei sînt vînători.
Dar mai are Bratu, are
Pe Dobrica, fată mare,
Se plimbă pe hat călare
Cu cozile pe spinare,
Împletite cu parale,
Înconjurate de pistoale.
Frunzuliţa fagului,
Sus pe plaiul muntelui,
La tulpina fagului,
La umbriţa bradului,
Şed feciorii Bratului,
Cu Niţă-al Ploscarului,
Cu Mane-al Sărarului
Şi cu sora Dobrica.
Ei tot beau şi tot mănîncă,
Dar Dobrica se culca,
Puţintel că adormea
Şi urît vis că visa,
Drept în picioare sărea
Şi din gură-aşa grăia :
— Alei, neică Stanciule,
Voi beţi, măre, şi mîncaţi,
Nici o grijă nu purtaţi ;
Dar eu, neică, mă culcai,
Puţintel că-mi adormii
Şi urît vis că visai :

Neică, pistoalele tele
Şedea-n cui fără oţele ;
Neică, durduliţa mea
Şedea-n cui făr' de vergea.
Cuvîntul nu isprăvea,
Potera-i şi-nconjura,
Căpitanul ei striga :
— Alei, Stanciu-al Bratului,
Vrei tu, măre, să te dai,
De poteră să fii legat,
Ori de ea să fii tăiat ?
Dară Stanciu-i răspundea :
— Căpitan Bălăurean,
Nu sînt muiere din sat,
Să mă dau ţie legat,
Ci-s voinic cu comănac,
Oţi vedea ce-am să vă fac !
Dară soră-sa Dobrica,
Ea din gură aşa-i grăia :
— Taci, neică, nu zice-aşa,
Să nu-ţi răpui viaţa,
Ci dă-ncoa' pe durda mea.
El durda-n mînă i-o da,
Praful cu poala turna,
Gloanţele cu chivăra.
Ea de sîrg îngenunchea
Şi pe dreptul mi-o punea,
Deodată o slobozea,
Şaptesprece dobora,
Ceilalţi cîţi mai rămînea,
Pe toţi greu că mi-i rănea,
Doar căpitanul scăpa,
Iar ea din gură-i grăia :
— Căpitan Bălăurean,
Tu du-te, măre, de spune,
Du-te spune la domnie
Să sloboadă pe maica,
Pe maica şi pe taica,
Că i-a prins puşcăria.
Aştepta, ce aştepta,
Dar vreun răspuns nu-i venea.
După ce se chibzuia,
Ea pe cal încăleca
Şi la domnie pleca.

La pitar se abătea,
Pîine că mi-și tîrguia
Și felii că o tăia,
La pușcărie mergea.
Sărea ici, sărea colea,
Un amnăraș îmi scotea
Și din el că scăpăra
Și foc pușcăriei da,
Condamnații toți scăpa.
Ea pîinea le-o împărțea
Și taică-său și mă-sa,
Din pușcărie scăpa,
Tot Bucureștii vedea.
Straja după ea se lua,
Calul în loc i-l oprea
Și pe dînsa o prindea
Și la domnie-o ducea.
Obicei de Paști era,
Un ou roșu-n par punea,
Tot Bucureștii-ncerca,
Cu pistolul împușca,
Dar oul nu-l nimerea.
Dobrica că mi-i privea,
Inima-ntr-însa fierbea,
Pînă ce rîndu-i venea.
Iată rîndul că-i venea,
Ea liniștită ochea
Și cînd focul slobozea,
Oul fărîme-l făcea.
Bucureștii-o-nconjurau,
La domnie o duceau
Și lui vodă povesteau
Isprava ce săvîrșea.
Ea acolo că mergea,
Pieptul că și-l arăta,
De nimic nu se temea,
Cu curaj mare vorbea.
Domnia dacă vedea,
Iertare că-i dăruia
Și la frați că se-ntorcea,
Iute ca o rîndunea.

116

Voica

Verde foaie gutuiţă,
De trei flori şi-o izmuliţă,
Sărăcuţă Dîmboviţă,
Te pradă Stanciu,
El cu soră-sa Voichiţa.
Şi-mi e Voica fată mare,
Cu păr galben pe spinare,
La brîu cu şapte pistoale,
La plăsele gălbioare,
Strălucesc ca sfîntul soare.
Iară Stanciu ce-mi făcea :
Bată-l Maica Precesta !
Intra-n cîrciumă şi bea,
De nimenea nu gîndea .
De păzit cine-l păzea ?
Săvai soră-sa Voica
Şi din gură ea-i zicea .
— Nene Stanciu, dumneata,
Ia mai bea şi nu prea bea,
Ia bea mai îngrijorat,
Potera-i la noi în sat.
Da' ce poteră-mi era ?
Căpitan Balaură
Şi cu Stan Bulibaşa,
Mînca-l-ar puşcăria,
Haram dă cu măciuca !
Iară Stanciu ce-i striga ?
— Alei, soră-mea Voica,
De-o fi potera de Iaşi,
Nu mi-e frică, mînca-l-aş !
De-o fi cea din Bucureşti,
Cu gîndul să nu gîndeşti ;
De-o fi cea de la Balaci,
Mult o să mi-o bat cu draci.
De-o fi potera de baltă,
Frică mi-e c-o să mă bată.
— Nu e poteră curată,
Ci-i cu turci amestecată.
Vorba nici nu isprăvea,
Iacă potera sosea,
Şi din gură ce-i zicea ?

— Dă-te, Stanciule, legat,
C-aşa poruncă ne-a dat,
Să nu te ducem stricat
Ca pe-un mare vinovat.
Atunci Stanciu le vorbea :
— De ce să mă dau legat,
Dacă nu-s eu vinovat
Măcar c-un lemn de la gard ?
Iar Voica lui îi zicea :
— Nene Stanciu, dumneata,
Ia bea, nene,-ngrijorat,
Potera-i la noi în sat.
Potera-i pe bătătură,
Goneşte pui de găină,
Ţine pe maica de mînă.
Ia să-mi dai mie voia
Să-ţi curăţ eu potera.
Iară Stanciu ce făcea ?
Voie Voichiţei că-i da,
Voichiţa se-nfuria,
Mîna pe durdă punea,
Într-un copac se suia
Şi cînd durda slobozea,
Potera mi-o dobora,
O sfărma, o-mprăştia.
Măre, cine-mi rămînea ?
Căpitan Balaură.
Atunci Voica ce făcea ?
La el că se repezea
Şi de piept îl apuca,
Din guriţă-l judeca ;
Cu paloşu-l ciocîrtea,
Sta Stanciu şi mi-o privea.
Şi el, măre, că-i zicea :
— Alei, soră-mea Voica,
Hai, neică, cu mine-n sat,
Să te dau după bărbat,
Că ţi-o fi, măre, păcat,
Cu trupul nedezmierdat.
Însă Voica ce-i zicea ?
— Mîncă-l ţeapa de bărbat,
Mai decît eu cu bărbat,
Mai bine-n cap comănac
Să intru-n codru cu drag.

I-auzi, nene,-n Cîmpulung,
Mi-a prins potera-un haiduc
Şi mă mir de voinicos,
Cum l-a pus potera jos.
Aşa zicea şi pornea,
La Cîmpulung ajungea,
Cu potera se-ntîlnea
Şi pe-aceea o bătea.

117

Cîntecul lui Ion haiducul

Frunză verde şi-un năut,
Maica mea, cînd m-ai făcut,
De ce nu m-ai strîns de gît ?
Să mă trîntești de pămînt,
Să nu trăiesc necăjit,
Cu purcelu-n desagi fript,
Cu vinu-n ploscă trezit,
Cu taleru pe oblînc,
Înting sare şi mănînc,
Dau călcîie şi mă duc,
Şi mă duc la Cîmpulung,
La grajdul lui Asan turc,
Să-i măsor grajdul de lung,
Să-mi aleg un cal porumb,
Cum e bun de zurbalîc.
Foaie verde, foaie lată,
M-a trimis taica la sapă,
Lua-o-ar dracii, nu mi-e dragă !
Eu duc pe murgul la apă,
Să se facă lat în sapă,
Să mă poarte vara toată ;
Să-i dau apă din izvor,
Să mă poarte binişor,
Să nu-mi strice vreun oscior,
Că sînt tînăr şi gingaş,
Frumos ca un năsturaş,
La inimă om vrăjmaş.
Foaie verde foi de rug,
M-a trimis taica la plug.

Afurisit meşteşug !
Boii nu ştiu să-i înjung ;
Eu i-njug cu coadele,
Ei mă-mpung cu coarnele.
Vai, mai mari păcatele !
Plugul mi-este-o goangă rea,
Merge de-a-nderetelea,
Nemereşte-n burta mea
Nişte lemne prăpădite,
Nişte boabe risipite,
Nişte vite omorîte.
S-o face, ori nu s-o face,
Mai mare foamete-om trage !
Verde, verde şi-o sipică,
Mă lăsai din deal în luncă,
Să-mi leg aţă la opincă
Şi să-mi tai şi de-o măciucă.
Greşii măciuca cam scurtă,
Numai cît încăpu-n glugă.
Verde foaie şi-o secară,
Apucai drumul pe vale,
Mă-ntîlnii c-un boier mare.
— Bună ziua, măi cocoane !
— Mulţumescu-ţi, măi mocane !
Dar mocanul ce-mi zicea :
— Măi cocoane, dumneata,
Calul n-oi vrea a-l schimba ?
Pentru unul, să-ţi dau doi,
Să facem schimb amîndoi.
Iar boierul răspundea :
— Măi mocane, dumneata,
Eu calul nu l-oi schimba,
C-aseară l-am cumpărat,
Optzeci de galbeni am dat.
— Oi schimba calul de frică,
Să nu te-ndeşi în măciucă !
Eu pusei mîna pe glugă,
El socotea că-i dau urdă ;
Eu scosei biata măciucă
Şi-ncepui a răpăi,
El striga : „aman, aman“,
Eu mă-ntorceam şi-i mai dam,
Căluşelul i-l luam.
Verde foaie şi-o secară,
Strigă unii-n gura mare :

— Dar ce faci tu, măi Ioane ?
Uite că ciocoiul moare !
— Las' să moară ca un cîine,
C-a supt sîngele din mine.

118

Jianu

Verde foaie trei lămîi,
Trei lămîi şi trei gutui,
— Jiene, de unde vii ?
— Tot de-aici din Tîrgu Jii.
— Jiene, ce-ai tîrguit ?
— Dat-am aur şi argint,
Am luat gloanţe şi plumb,
Să duc la voinici în crîng.
Că-s băieţi fără de minte,
Toată ziua dau la ţintă ;
Şi-s băieţi fără de cap,
Risipesc iarbă şi praf.
Bag' iarba cu chivăra
Şi gloanţele cu mîna.
Verde foaie matostat,
Dar Jianu nu mi-a stat,
Multe sate a prădat.
Pe bogaţi îi îngrozea,
La Dunăre că-mi mergea
Şi din gură-aşa grăia :
— Măi podar,
Măi cîrciumar,
Trage podul la liman,
Să nu-ţi dau un buzdugan,
Să mă ţii minte un an.
Trage podul mai în drept,
Să nu-ţi trag un glonţ în piept,
Să te-adorm, să te deştept.
Vezi ai dracului focaţi
Cum se plimbă de-narmaţi,
Seacă omul la ficaţi !
— Jiene, tu te-ai turcit
Şi pe boieri i-ai urît ;
Lasă-te de haiducie
Şi vin' să-ţi dau boierie.

— Fie-ţi boieria-n nas,
Haiducia eu n-o las ;
Azi mi-o dai, mîine mi-o iei
Şi faci cu mine ce vrei !
Tu ai boieria ta,
Eu cu haiducia mea.
Cît cîştigi tu într-o vară,
Beau cu mîndrele-ntr-o seară ;
Cît cîştig eu într-o seară,
Tu bei cu mîndra-ntr-o vară.
Şi pe cal încăleca,
Tocmai la Olt se oprea
Şi din gură-aşa grăia :
Decît să mă căciulesc,
La toţi să mă milogesc,
Fire-aş voinic cum am fost,
Că mi-e murgul cam nerod,
Trece Oltul ca pe pod ;
Şi mi-e murgul cam nebun,
Trece Oltul ca pe drum.
Ştie murgul a-nota,
Să nu se ude scara,
Nici colţul la ipingea,
Să trec la olteanca mea,
Unde-i vinul cu vadra,
Rachiul cu ocaua.
Bea Jian şi se-mbăta.
Crîşmăriţa, săraca :
— Jiene, dumneata,
Plăteşte-mi băutura,
Că mi-e vinul stăpînesc
Şi m-apucă să-l plătesc.
Dar Jianu ce-mi zicea ?
— Cînd oi sta tot să plătesc,
La ce focul haiducesc ?
Verde foaie matostat,
Proclet să fii, om bogat !
Toată iarna te-am rugat
Să-mi dai două-trei parale,
Ca să-mi iau mălai şi sare,
Să-mi scot copiii din iarnă,
Să-i aduc în primăvară,
Să-mi pun şaua pe bălan,
Să pun plugul să brăzdez,
Unde-o fi crîngul mai des,

Să trag brazda dracului,
Prin mijlocul satului,
Drept ușa bogatului.
Din bogat să-l fac sărac
Și pe mine să mă-mbrac.
Cine m-o vedea călare,
Toți să-mi zică „căpitane“,
De frică să-mi dea parale :
„Ține, ține, căpitane“.
Verde foaie iarbă lungă,
Mă suii în deal la strungă,
Mă uitai pe verde luncă,
Toate plugurile umblă.
Numai plugulețul meu
L-a-nțepenit Dumnezeu.
Plugul șade la perete
Și boii pasc iarbă verde,
Pogonici e-n sat la fete
Și cornaci e la neveste.
Dac-o vrea și Dumnezeu,
Să umble și plugul meu,
Ca să isprăvesc și eu !

119

Cîntec despre Jianu

Iarbă verde dintre vii,
Iancule, de unde vii ?
— De la bîlci de peste Jii.
— Iancule, ce-ai tîrguit ?
— Șapte-opt oca de plumb,
Să duc la băieți în crîng ;
Că băieții-s fără minte,
Prăpădesc gloanțe cam multe.
Frunzuliță și-o lalea,
Pe vînătu-ncăleca
Și-n cale lungă pornea.
Iar la pod cînd ajungea,
El pe podar mi-l striga :
— Măi podar, măi podăraș,
Trage podul mai în drept,
Că-ți răcesc un glonț în piept.

Dar podaru-ntîrzia
Şi dacă Iancu simţea
Că potera-l ajungea,
De-a dreptul prin Olt trecea,
Nici oblîncul de la şa,
Nici scara nu se uda.
Frunzuliţă şi-o lalea,
El Oltul cum îl trecea,
Cu mocani că se-ntîlnea.
Mocanii cum îl vedeau,
Să bea rachiu îl pofteau.
Iancu bea şi ce zicea ?
Crucea mamă-ti de prun,
C-ai făcut rachiul bun,
De-l ţine pe Iancu-n drum !

120

Cîntecul lui Jianu

N-aţi auzit de-un Jian,
De-un haiduc, de-un căpitan,
Care urcă noaptea-n deal,
Fără arme, fără cal,
Numai cu palmele goale,
La brîu cu şapte pistoale,
Patru pline şi trei goale.
Cine e voinic lotrean,
Să urce la mine-n deal !
Foaie verde dedeţel,
Fă-mă, Doamne,-un porumbiel
La mîndra pe umerel,
Ca s-o ciugul de cercel ;
Fă-mă, Doamne,-un bob de mei
Şi m-aruncă-ntre femei,
Să le-aud vorba şi sfatul
Cum îşi farmecă bărbatul
Şi s-amurează de altul !
Foaie verde dedeţel,
Colea-n vale-n făgeţel
S-a iscat un voinicel,
Cojoc strîns pe mijlocel,

Cu căciulița de miel
Și cizmele de vițel ;
Mă duc, maică, după el !...
— Nu te duce, fata maichii,
C-ăla e Iancu Jianu
Care bate cu tufanul,
Ține fetele cu anul.
A iubit fete la Olt,
Le-a lăsat plîngînd cu foc ;
A iubit fete la Jii
Și le-a lăsat cu copii ;
A iubit fete din sat,
Le-a iubit și le-a uitat !

121

Cîntecul Jianului

Frunzuliță magheran,
N-ați auzit de-un Jian
Și de-un hoț de plenicean,
Cu căciulița de miel,
Cu cojocelul de jder ?
— Cînd oi zice dedețel,
Colea-n vale-n făgețel,
Frumos doarme-un voinicel,
Cu pușchița lîngă el,
Mă duc, maică, lîngă el.
— Nu te duce, fata mea,
C-ăla e om cu belea.
Îl cunosc după șuierat,
Că nu este om curat.
Ăla-mi este Jianul,
Care-a iubit tot Ardealul,
Ardealul și Teleormanul.
Cîte fete-au fost pe față,
Toate-s cu copii în brațe.
Cîte fete-au fost în dos,
Au lins sare și s-au întors,
De-ale dracului ce-au fost.
S-a scăldat cu fete-n Jii
Și le-a lăsat cu copii.

Frunzuliță și-o lalea,
Jianu la Olt venea,
Să treacă Oltul voia
Și din gură-așa zicea :
— Măi podare, podăraș,
Trage podul, mînca-l-aș,
Trage podul să trec Oltul,
Că ne prăpădim cu totul.
Trage podul mai la vale,
Că-ți răcesc un glonț în șale.
Trage podul mai în drept,
Că-ți răcesc un glonț în piept.
Decît parale la pod,
Mai bine cu murgu-înot.
— Pun-te, murgule, pe lat
Și m-aruncă pe uscat,
La Marița lăudată,
Să-i bem apa din găleată.
— Marițo, apșoara ta,
Îmi răcori inima
Și-mi aprinse dragostea.

122

Cîntecul haiducului Ștefan Jianu

Sub poale de codru verde,
Mititel focșor se vede.
Mititel și potolit,
De haiduci mi-e ocolit,
Nu știu zece ori doisprezece,
Ori peste sută mai trece,
Și mi-și frige de-un berbece.
Nu mi-l frige cum se frige,
Ci mi-l frige în cîrlige
Și-l întoarce prin belciuge,
Și-l stropesc cu lapte dulce,
Să-i fie carnea mai dulce.
Trei lămîi și trei gutui,
Pe unii pot să ți-i spui :
E Petru Sîrboiului,
Mi-este Trancă Dobrețeanu
Și Ioniță Orezeanu.

Verde frunză de-un lipan,
Auzit-ați de-un Jian,
De-un Jian, de-un căpitan,
De-un căpitan, de-un Ștefan ?
De-mi ia vinul fără bani
Și mieii de la ciobani,
Și pîinea de la brutari,
Și plătește la cinci ani.
— Căpitane, căpitane,
Mai dă-ne ceva parale ;
Mai plătește, nu tot lua,
Că nu știm de unde-om da.
— Frunzuliță măr crețesc,
Cînd oi sta să tot plătesc,
La ce naiba haiducesc ?
Cu banii din haiducie
Eu la săraci boi am luat,
Fete mari am măritat,
Flăcăiași am însurat.
— Căpitane, căpitane,
Să-mi dai haiducia ta,
Să-ți dau boieria mea.
— Mama ei de boierie !
Că nu-i nici o bucurie,
Azi mi-o dai, mîine mi-o iei.
Decît în tîrg cu papuci,
Mai bine-n crîng cu opinci,
Păzind drumuri pe colnici,
Cu cetele de voinici.

123

Cîntec despre Radu Anghel

Frunzuliță-a bobilor,
Sus pe dealul Grecilor,
Puterea pădurilor,
La fagul cu frunza deasă
Și cu umbrulița deasă,
Stau voinicii ca în casă.
La tulpina fagului,
Carabina Radului ;
Mai în susul fagului
Sînt armele Radului.

Frunză verde trei cireşi,
Capul dealului Fureşti,
Şi-altă frunză de ghizdei,
În gropile „la bordei“,
Ei acolo se strîngeau,
Tocmai mulţi nici nu erau :
Ion Rădoi cel din Fureşti
Şi cu Tudor din Frunzeşti,
Gheorghe Stanciu din Gorgani
Şi cu Ion din Ţigăneşti
Şi Matei din Nămăieşti ;
Frunză verde şi-o măslină,
Şi cu Petre al lui Ghinea ;
Frunză verde trei cireşi,
Şi cu Soare din Ludeşti.
Ei acolo ce făceau ?
La un cioban se duceau,
Un mieluşel îmi prindeau,
Repede îl înjunghiau
Şi de piele-l jupuiau,
În frigare mi-l puneau
Şi bine mi-l rumeneau.
După ce conac găteau,
La masă se aşezau
Şi beau şi se ospătau,
Cu-o ploschiţă închinau,
Tocmai mare nu era,
De-o vadră şi cinci oca.
După ce mîncau şi beau,
În picioare se sculau,
La răsărit se-ntorceau,
Cruce pe piept îşi făceau,
Cîte doi se depărtau,
Prin pădure apucau
Şi la umbră se culcau.
Îndărăt nu mai veneau,
Pe Radu singur lăsau.
Atunci Radu ce făcea ?
Văzînd că mult timp trecea,
Deştele-n gură băga
Şi deodată şuiera.
Tovarăşii s-adunau,
Toţi lîngă el se strîngeau,
Apoi el le cuvînta :

— Voi, voinicilor, voi, vitejilor,
După ce rachiu v-am dat,
Voi nu m-aţi mai ascultat,
Prin pădure v-aţi culcat ;
Dintr-o ceată de voinici,
Rămăsei singur pe-aici.
Frunză verde şi-o lalea,
Atunci Radu ce făcea ?
După ce le rînduia,
Care încotro s-o ia,
El la apus apuca,
Tocma-n Cîrstieni se-oprea.
La căprarul Ion venea,
De bună vremea că-i da :
— Bună vremea, nea Ioane !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Nu-mi mai zice : căpitane,
Zi-mi pe nume : Răducane !
Căpitanii sînt la tîrg,
Eu sînt Radu cel din crîng.
Frunză verde salbă moale,
Nu mă găzduieşti deseară ?
— Nu te găzduiesc deseară,
Că aude cineva
Şi ne spune undeva,
Ce folos de casa mea
Şi de haiducia ta ?
O casă pustie-avea
Şi pe Radu că-l lua,
Şi acolo mi-l ducea,
Un purcel că îi frigea.
Pe fiu-său trimetea,
Pe voinici îi aduna,
Frumoasă masă-ntindeau.
Şi cînd şedeau şi mîncau,
Iată potera venea
Şi casa o-nconjura.
Radu-n sus că se scula
Şi din gură cuvînta :
— Sculaţi, băieţi, nu mai staţi,
Armele vi le-ncărcaţi
Şi-n poteră toţi să daţi,
Cătaţi bine să ochiţi,
Gloanţele nu prăpădiţi.

Iară Radu ce făcea ?
Un foc cu ştuţul trăgea,
Trei podine că spărgea,
Învelişul se rupea,
La fereastră că venea
Şi la poteră privea.
Comandirul ce-i zicea ?
— Căpitane Radule,
Leapădă-ţi tu armele,
Să-ţi mai lăsăm zilele.
Aste vorbe de-auzea,
El pe uşă că ieşea,
Drum cu ştuţul deschidea,
Prin poteră că trecea
Şi pe coastă-n sus pornea,
Dar potera-l urmărea.
Comandirul iar zicea :
— Dă-te, Radule, legat,
Ca să mergi nevătămat,
Cum ne e ordinul dat !
Dar el nici nu asculta,
Gloanţele spre el curgeau,
Zeghea ciur că i-o făceau,
El în mînă le prindea,
Nici unul nu-l vătăma.
Dar un hoţ de călăraş,
Un sfanţ de argint scotea,
În patru îl despica
Şi în puşcă îl băga,
Şi pe Radu-l nimerea.
Radu la pămînt cădea,
Mîna la piept o ţinea,
Sîngele mereu curgea,
Dar el tot se mai zbătea.
În picioare se scula,
Pîn' la un puţ alerga,
Arma că şi-o răzima,
Pe marginea puţului.
Şi cînd da
şi-o descărca,
Arma-n două se rupea.
Atunci Radu ce făcea ?
Cum viaţa-i se scurtase
Şi-n lume nu răzbunase,
Cîte păcate aflase,

Vrea ca aproape de moarte
Şi mai-nainte de toate,
Să cînte-un cîntec frumos,
Pe viers dulce haiducesc.
Şi-aşa, odată-ncepea,
Cu aste vorbe cînta :
— Frunză verde salbă moale,
Căpitane Răducane,
Destul voinicel ai fost,
Dar de minte-ai fost cam prost.
Cîte sate mi-ai prădat,
La Gorgani ţi s-a-nfundat !
În satul Gorganilor,
Îţi iei grija banilor !
Cîţi ciocoi ai canonit,
În Gorgani i-ai isprăvit !
Cîte văi, cîte vălcele,
Cîte mii de potecele,
A umblat Radu pe ele
Şi-a rămas Radu de ele !
Cîţi tufani, cîţi copăcei,
S-a suit Radu prin ei !
Frunză verde şi-o lalea,
Pe poteca din vălcea,
Radu sufletul şi-l da.
Potera mi-l ridica,
Într-o căruţă-l punea,
Cu căprar Ion alăturea,
La Cîmpulung îl ducea,
Poză frumoasă-i scotea
Şi-acolo-l înmormînta.
Pe căprar îl judecau,
În temniţă-l aruncau.

124

Cîntecul lui Radu Anghel

Frunzuliţă trei dovleci,
Radu lui Anghel din Greci
Şi cu Soare din Fureşti,
Şi cu Udrea din Zgripţeşti,
Sus pe dealul Grecilor,

Deasupra Zgripţeştilor,
La fagul cu frunza deasă
Şi cu umbruliţa groasă,
Şed voinicii ca în casă.
Frunzuliţa macului,
Printre cracii fagului,
Şed armele Radului.
Dară Radu ce-mi făcea ?
Armele că le umplea,
Băga iarba cu poala,
Fierul cu zburătura,
Gloanţele cu chivăra,
Le-ndesa cu vergeaua
Şi pleca şi-mi chefuia,
Şi tîrziu se întorcea,
Drumul prin pădure lua
Şi la cap se răcorea,
Radului bine-i părea.
Dar băieţii Radului,
Îl certau cam supăraţi :
— Radule, oi să te bat,
Prea tîrziu vii în conac.
Aşa Radu de-auzea,
O ploşchiţă că mi-şi lua,
Una mică, mititea,
De-o vadră şi cinci oca,
La cîrciumă că mergea
Şi de vin că mi-o umplea,
La băieţi că mi-şi venea
Şi cîte-un pahar le da,
Le da unul, le da două,
Le da, măre, pîn'la nouă
Şi pe toţi mi-i îmbăta,
Printre copaci se culca.
Radu în ei că-mi izbea,
Care unde mi-l găsea.
De păr cu stînga-l ţinea,
Şi cu dreapta palme-i da,
Şi din gură-i judeca :
— Nu v-a fost vouă ruşine,
Să mă ocărîţi pe mine ?
Drumu-n vale le-arăta,
Radu singur rămînea
Şi-aşa-ncepea a cînta :

— Dintr-o sută de haiduci,
Rămăsei singur pe-aici.
În vale apoi cobora,
La căprar Marin trăgea :
— Bună ziua, măi căprare !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Nu-mi mai zice : căpitane,
Zi-mi pe nume : Răducane !
Căpitanu-i cu papuci,
Eu sînt Radu cu opinci.
Eu ţi-oi face o întrebare,
Mă poţi găzdui deseară ?
— Bucuros te-aş găzdui,
Dar mă tem de ce-om păţi,
Comandiru e pe-aci.
Te-o fi văzut cineva
Şi-o fi vai de casa mea
Şi de haiducia ta.
La altă casă-l ducea,
Pe Radu îl găzduia.
Dar potera îl simţea
Şi satul înconjura.
Radu nici habar n-avea.
Potera tot cerceta,
La căprar Marin trăgea,
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Pe Radu tot nu-l spunea.
Dar o hoaşcă de mătuşă,
Poterii-l descoperea
Şi pe Radu îl certa :
— Bea, Radule, nu prea bea,
Uite potera colea.
—Las' să fie cît o vrea
Nu sînt femeie cu conci,
La poteră să nu poci.
Sînt voinic cu comănac,
Cu şapte poteri mă bat.
Potera-l înconjura,
Puştile că-mi pîrîia,
Radu nici habar n-avea
Şi din gură le striga :
— Păziţi-vă, poteraşi,
Vă rămîn copii orfani.

Dar un hoţ de poteraş
Băgă mîna-n buzunar
Şi scoase de-un icoşar.
În patru că mi-l tăia,
Cu el puşca încărca,
Şi după Radu se lua.
Îl gonea, măre,-l gonea,
Pînă-n dreptul unui fag
Şi din gură că-i striga :
— Măi Radule, dumneata,
Ia-ntoarce-te, măi, încoa',
Ca să-ţi văd şi eu faţa.
Vorba nici n-o isprăvea,
Mi-l ţintea şi mi-l lovea,
Deasupra buricului,
Unde-i pasă Radului.
Mîna-n buzunar băga,
O băsmăluţă scotea,
La gură că mi-o ţinea
Şi-ncepea-ncet a cînta :
— Şapte văi, şapte vălcele,
Şi-o mie de potecele,
Rămase Radu de ele.
Cîţi tufani sînt stejerei,
Toţi sînt frăţiorii mei,
Cîte tufe-s stejerele,
Toate-s surorile mele.

125

Cîntecul lui Radu Anghel

Frunză verde-a merilor,
Sus pe dealul Grecilor,
Puterea pădurilor,
La fagul cu frunza deasă,
Şade Radu ca-ntr-o casă.
La poalele fagului
Este flinta Radului,
La tulpina fagului,
Pistoalele Radului.
Foaie verde şi-o lalea,
Iată Radu ce-mi făcea :

Pe băieţi că mi-i chema
Şi din gură-i judeca,
Cîte-o palmă le trăgea
Cu ei pe colnic suia
Şi-apoi devale-apuca,
La popa Matei trăgea
Şi din gură că-i zicea :
— Bună seara, părinţele !
— Mulţumesc, căpitănele !
— Nu-mi mai zice : căpitane
Şi vezi de ceva parale,
Că n-avem de cheltuială.
Dară popa ce grăia ?
— Că zic zău, pe legea mea,
Că n-am urmă de para.
Atunci Radu ce-mi făcea ?
O măciucă îmi scotea,
Două-n spate îi trăgea
Şi-una-n piept de-l sprijinea.
Iar popa se-nspăimînta,
După uşă căuta,
Şi scotea o găletuşă ;
Mai avea şi-un putinei,
Şi-ăla plin cu gălbinei ;
Mai scotea şi-un chimiraş,
Dobîndit de prin oraş.
Iar Radu tot l-îndemna :
— Scoate tot, sfinţia-ta.
De-ai tocat, de n-ai tocat,
Bani de la săraci ai luat.
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Toţi banii popii-i scotea.
Pe băieţi că mi-i lua,
Din curte-afară ieşea,
Drumul la vale-apuca
Şi la căprar Ion mergea,
La o casă prizărită,
Sub poale de vii ascunsă,
Şi căprar Ion ce-mi făcea ?
Repede-un purcel tăia
Şi-n frigare mi-l frigea,
Mare masă că punea,
O ploscă de vin scotea.
Aşa mică ce-mi era,
De-o vadră şi opt oca !

Bea Radu, se-nveselea,
La poteră nici gîndea.
Dar căprar Ion ce zicea ?
— Bea, Radule, nu prea bea,
Că mi-e potera colea.
Iar Radu ce-i răspundea ?
— Las' să fie, noroc bun,
Că mi-am trăit de-un trai bun.
Puţin timp dacă trecea
Şi potera se ivea.
Iar cînd Radu o vedea,
Mîna pe puşcă punea
Şi cînd o dată trăgea,
Casa că mi-o dărîma,
Drum prin poteră făcea
Şi spre pădure-apuca.
Dar căpitan Palada
Şeful poterei era.
Pe urma lui că pornea,
Aşteamătu se ducea,
Pîn' la un puţ ajungea,
Mîna-n pungă că băga
Şi trei sfanţi că mi-şi scotea,
În cîte patru-i tăia
Şi puşca cu ei umplea,
Apoi la cătare-o lua
Şi pe Radu mi-l ţintea
La casa sufletului,
Unde-i păs voinicului.
Astfel Radu se sfîrşea
Şi norocu-l părăsea.
Foaie verde trei smicele,
Şapte văi, şapte vălcele,
Şapte sute potecele,
Cinci sute de colinele,
Se plimba Radu pe ele,
În cămaşă şi-n izmene,
Cămaşa cu floricele,
La mijloc cu brîu încins
Şi de pistoale cuprins,
Radu, căpitan de hoţi,
Tremurau ciocoii toţi.

126

Căpitan Gheorghiţă

Frunză verde şi-o crăiţă,
Cine-mi urcă pe costiţă ?
Săvai căpitan Gheorghiţă.
Şi se urcă drept la deal,
Cînd pe jos şi cînd pe cal.
La brîu poartă iatagan,
În dreapta un buzdugan
Şi-n stînga o măciuchiţă,
Nici lunguţă,
nici scurtuţă,
Nestrujită,
necioplită,
Numai din topor făcută.
Iată, măre, Gheorghelaş,
Frumos ca un năsturaş,
Poteca o cam lăsa
Şi spre stîne mi-apuca.
Şi umbla din stînă-n stînă,
Să-ncerce brînza de-i bună.
Umbla din perdea-n perdea,
Să-şi aleagă o pielicea,
Să-şi facă cuşmă din ea.
Cuşmuliţă ţurcănească,
Nimenea să nu-l cunoască.
La baciul Radu-ajungea
Şi bună ziua-i dădea.
— Unchiaş Radu, barbă sură,
Rău de treabă, bun de gură,
Ieşi din cea stînă afară,
Că-ţi sînt nepoţel de vară.
Ai pe cineva în stînă ?
Spune, să nu fac pricină.
— Eu zic zău, pe legea mea,
Nu-i nimenea-n stîna mea ;
Că vătafu-i dus la moară,
Oile mi-s în porneală.
Dar Gheorghiţă căpitan,
Cu mîna pe iatagan,
De pe murgul jos se da
Şi în stînă că-mi intra,

Pe Macovei îl zărea,
Care pitit jos şedea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Alei, alei, Macovei,
Cin' te-a scos în ochii mei ?
Ţii tu minte ori nu ţii,
Cînd erai vătaf de plai ?
Era birul trei parale
Şi tu-mi luai zece parale,
Şi mă legai cot la cot,
Şi mă treceai peste Olt
Şi-mi dai apă tulburată,
Cu măsele-amestecată.
— Iartă-mi, Doamne, greşeala,
Nu ţi-am ştiut voia ta.
— Eu, zău, tot te-aş mai ierta,
Nu mă lasă inima.
De zeghe mi-l apuca,
Din stînă-afară-l scotea,
Bucăţele mi-l făcea
Şi la baciul se-ntorcea :
— Unchiaş Radu, barbă rară,
N-am mîncat de-alaltăseară.
Şi moş Radu ce făcea ?
Fluieraşul îl scotea,
Semnele lui fluiera,
Frunza-ncet mi se clătea,
Turmele cu greu sosea,
Şi-o mioară alegea,
Masă lui Ghiţă-i făcea,
Ghiţă nu se mulţumea.
— Unchiaş Radu, barbă rară,
Ia să scoţi de cheltuială,
Că-ţi sînt nepoţel de vară.
— Eu zic zău, pe legea mea,
Că n-am o chioară para.
De necaz şi de nevoi,
M-am băgat cioban la oi.
C-am avut o biată gîscă
Şi-au pus-o bogaţii-n cislă.
Şi-am avut o biată oaie
Şi-au pus-o sătenii-n foaie.
Dar Gheorghiţă căpitan,
Cu mîna pe iatagan,

Măciuchița-i arăta,
Radu seama își lua,
Bărbișoara-i tremura.
Căpitanu-l întreba :
— Unde sînt cinci mii de lei,
De i-ai luat pe-atîția miei ?
Să-i împart la doi flăcăi.
Și moș Radu ce făcea ?
Îndată se speria,
Înapoi se cam trăgea,
În stînă cam după ușă,
Spre ciubărul cu cenușă.
Cenușa deoparte da,
Oală mare dezvelea
Și din ea banii scotea,
Irmilicii număra,
Ghiță-i lua și-ncăleca,
Și pe potecă-apuca.
Mă plătii cu cîntecul,
Ca lupul cu urletul.
Cît trăiește,
liboveşte,
Cu vînători se-ntîlnește,
Dă pielea și se plătește.

127

Cîntecul lui Bolbocean al Saftei

Frunză verde și-o lalea,
Sub vodă, sub Ipsilea,
Chiar în casă la mama,
La mămuca, la Safta,
Iacă Bolbocean sosea.
Frunză verde-n patru foi,
Vine Bolbocean la noi
Și-aduce-o turmă de boi ;
Care-i boulean mai mare,
Nu-i mai da nimeni de seamă ;
Care-i boulean mai mic,
De-abia, măre, că mi-l mișc.
Întreba Safta mereu :
— Care-i bouleanul meu ?

Bolbocean nu-i răspundea,
Ci repede se mişca,
Se făcea că mi-şi cădea,
De-un papuc se-mpiedica
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Safto, Safto, muma mea,
Ascunde-mă unde ştii,
Doar tu la mine să vii ;
Ia-mi tu hangerul din brîu
Şi murgul ia-mi-l de frîu.
Cînd o veni potera,
Să te faci a-mpiedica
Şi murgul a mi-ţi scăpa.
El iute s-o-ntărîta,
Roată prin poteră-o da,
La pămînt mulţi mi-o culca.
Iar de-oi vedea şi-oi vedea
Că murgul a ostenit,
Să te-ntorci spre răsărit
Şi să strigi cît oi putea :
Iată vine Bolbocean !
Ei de-or auzi aşa,
Pe loc, Saftă,-or înceta,
Şi murgul şi potera.
Dar tu să strigi tot aşa,
Tot aşa, în gura mare,
Privind spre soare-răsare.
Bine vorba nu sfîrşea,
Iată potera sosea.
Unul din ei se grăbea
Şi pe Safta o-ntreba :
— Cum e Bolbocean la chip ?
— Bolbocean e om subţire,
Pe buze n-are trei fire
Şi-i mai zice şi Vasile,
Că-i Vasile Bolboceanu,
Bolboceanu Rîmniceanu.
— Ce minţi tu, babă bătrînă ?
Nu-ţi e silă de minciună ?
Bolbocean e om înalt,
Om înalt cu spate lat
Şi cu părul cărărat.
Ea toate-aşa le făcuse,
Precum sfatul îi dăduse.

Bine nici nu isprăvea,
Iată Bolbocean sosea
Şi făr' de veste că-i lua,
El din gură-aşa zicea :
— Sînt voinic cu comănac,
Cu nouă zapcii mă bat.
Cum zicea şi cum grăia,
Binişor s-alătura,
Mîna pe baltag punea,
Pe lîngă zapciu se da,
Pe zapciu că mi-l trîntea,
Mîna stîngă i-o frîngea
Şi pe-a dreaptă i-o scrîntea,
Iar potera-ncremenea.
Bolbocean calul i-l lua,
Pe el iute-ncăleca,
Drumul mare că-şi lua,
De el lumea pomenea,
De la Rîmnicu-Sărat,
Tocmai pîn' la Calafat
Şi-n Brăila, pe uscat,
De Vasile Bolboceanu,
Bolboceanu-Rîmniceanu.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Mama Safta de vedea,
Drept bărbăţel şi-l dădea
Şi lor astfel le vorbea :
— V-am spus fără să glumesc,
C-are chipul voinicesc
Şi trupşorul haiducesc ;
Mi-este bărbăţel dintîi,
Îi pun noaptea căpătîi,
Ziua la pădure-l mîi.
Cum dă soare-n scăpătat,
În scăpătat, în asfinţit,
Îl trimit la haiducit.
Astfel ei de-o auzea,
Unul mi se mînia
Şi de ea s-apropia,
Chiar s-o taie că voia.
Însă altul le striga :
— Nu tăiaţi pe Săftuleasă,
Că-i bună de jupînească,
Să dea cu pahar la masă
Şi să cureţe prin casă.

Mama Safta ce zicea ?
— Pe mine de m-oţi tăia,
Pînă soare-a scăpăta
Şi roua s-o revărsa,
Bărbăţelul de-o vedea,
Rău mare că v-o făcea,
Vouă şi lui Ipsilea.
Frunză verde şi-o lalea,
Vreme multă nu trecea,
Pe Bolbocean mi-l prindea.
Frunză verde de măceş,
Se vedea-n drumul spre Ieşi,
Şireag lung de poteraşi
Şi-n fruntea şireagului,
Faţa Bolboceanului,
Trupşorul haiducului,
Cu pantalon cadrilat,
Cum se poartă la-mpărat.
Şi lumea care-l vedea,
Amarnic îl căina.
Doar ciocoii cînd aflau,
În inimi se bucurau.
Aibă să se pomenească,
Ţara toată-şi amintească,
De Bolbocean Rîmnicean,
Care-a fost prins la Focşani ;
Şi-a scăpat de spînzurat,
Dar la Focşani l-a-mpuşcat.

128

Ion Pietraru

Foaie verde trei castane,
Colo-n vale, pe cea cale,
Ion al Pietrarului,
De sub poala muntelui,
Face suma banilor,
Pe poala minteanului,
Sub umbra stejarului.
Lunca mare,
Frunză n-are,

Lunca mică,
Frunza pică,
Mişcă, frate, la potică,
Că nu-i de cîştig nimică.
Aşază-te la strîmtori,
Pe unde trec negustori
Şi mai trec mocani cu sare,
Tot cu galbeni grămăjoare.
— Măi mocane, măi muntene,
Ia dă-mi galbeni şi parale !
Dar mocanul s-a-ncruntat
Şi de voie nu i-a dat.
Şi i-a dat două-trei palme
Şi-a dat galbeni şi parale.
Pe potecă-n colnicel,
Iată vine-un voinicel,
Cu cal mîndru, tinerel.
Vorba bine nu găteşte,
Iată mocanul soseşte ;
— Măi mocane, măi muntene,
Nu ţi-i murgul de vînzare ?
Că-ţi dau galbeni şi parale.
— Nu mi-i murgul de vîndut,
Să-mi dai bani cît ai gîndit,
Că cu muma murgului
Treci şi apa Oltului ;
Şi cu tata-al murgului
Treci apa Olteţului.
Şi mocanul blestemat
A stat în loc şi-a oftat,
Şi din gură i-a strigat :
— Măi oltene, măi muntene,
Na-ţi un car cu patru boi
Şi-mi dă murgul înapoi !
— Măi ciobane, măi bîrsane,
Cînd m-oi întoarce-napoi,
Ţi-oi da bîte să te moi !
Apoi murgul ş-a luat
Şi la munte a plecat.
Şi trase cu ochii-n vale
Şi zări o stînă mare.
Cînd ciobanii l-au văzut,
Pădurile le-au umplut.

Numai unul rămînea,
Bolnav că mi se făcea.
— Măi ciobane, măi bîrsane,
Să-mi alegi un mioraş,
Frumos, tinerel şi gras
Şi fătat pe la Ispas,
Şi mi-l pune la frigare,
Să mi-l legi la chiotoare,
Să-l aduci în deal la mine,
C-oi umple stîna cu tine.
Iar mocanul ascultînd
Şi-n deal la dînsul plecînd,
S-a-nchinat la Sfîntul Soare
Şi mi s-a pus la mîncare.
Şi-au mîncat cît au mîncat,
De la masă s-au sculat,
Pe ciobani i-a adunat
Şi astfel le-a cuvîntat :
— Măi feciori, măi fraţii mei,
Douăzeci şi cinci,
Toţi fără părinţi,
Voi drept să-mi spuneţi
Ce frunză se bate,
Pe la miez de noapte ?
Au stat în loc şi-au oftat
Şi din ochi au lăcrimat,
Da' unul sare şi spune :
— Măi stăpîne, măi stăpîne,
Drept ţi-oi spune
Ce frunză se bate,
Pe la miez de noapte.
Numai frunza părului
Şi cu frunza plopului.
Cînd vîntul s-alină
Şi frunza se clatină,
Şi noi de-aici om pleca.
— Frunză verde liliac,
Mare-i lumea,-n ea nu-ncap,
Nu ştiu singur ce le fac.
Cînd le-aş face doar un rău,
N-aş încăpea-n satul meu ;
Dar aşa le fac tot bine,
Nu-şi iau gura de pe mine.

129

Cîntecul lui Petrică

Frunzuliţă măr mustos,
E Petrică om frumos,
Cum în lume n-a mai fost
De voinic şi de frumos,
Şi şade la vodă-n gros.
Şade-n apă
Pînă-n sapă
Şi-n noroi
Pînă-n ţurloi.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Da' vezi Pătru ce-mi zicea ?
— Cuculeţ, pasărea mea,
Opreşte, nu mai cînta
Şi să-mi scrii de-o cărticea,
Cu gheara de la picior,
Să ştie bine că mi-e dor.
Pe cale lungă să apuci,
La Mărgărita s-o duci.
Cuculeţu-l asculta,
Cărticeaua i-o scria,
La Mărgărita o ducea.
Şi-n cărticea ce spunea ?
— Mărgărita, fata mea,
Să vinzi vii, să vinzi moşii,
Herghelia de la Jii.
Mărgărita-l asculta,
Cum scria aşa făcea,
Lua polii cu poala,
Rilele cu baniţa,
La domnie se ducea
Nu-şt' cum foc se-mpiedica
Şi rilele le vărsa.
Şi-atunci domnul ce zicea ?
— Ce aduce ţara toată,
Mărgărita aduce-o dată.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Lui Petrică drumu-i da.
El acasă se-ntorcea,
De-o puşculiţă mi-avea,
Băga praful cu poala,
Alice cu strachina,

La drumul mare ieşea,
Unde trece haznaua.
În tufe verzi se băga,
Pîn-o veni haznaua.
Tufele mereu foşnea
Şi Petrică tot gemea.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Iacă haznaua venea,
Tare multă pază-avea.
Mai mare cine-mi era ?
Un turculeţ mărunţel,
Tremurau ficaţii-n el.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Atunci Petrică ce făcea ?
Iute puşca slobozea
Şi pe toţi mi-i omora,
Iar haznaua rămînea.
Petrică frumos mi-o lua
Şi-acasă cu ea pleca.
Cînd acasă ajungea,
Chiar de la poartă striga :
— Mărgărita, fata mea,
Aprinde lumînarea
Ca să băgăm haznaua.
Ne-am întors moşioara
Şi pe deasupra ceva.
El în casă o băga
Şi-ncepea de număra,
Pîn' ce paguba-şi scotea
Şi chiar mult o întrecea.

130

Cîntecul lui Radu Mocanu

Sus pe malul Oltului,
La casele Radului,
Radului, mocanului,
Şade mama Radului,
Tot la umbra gardului,
Şi pe Radu mi-l priveşte,
Unde calu-şi potcoveşte
Cu potcoave de argint,
Puterea de pe pămînt.

— Unde te călătorești ?
Ori să tunzi, ori să botezi,
Ori în sus peste Rîmnic ?
Dar Radu ce-i răspundea ?
— Ba eu, maică, nu mă duc,
Nici să tund, nici să botez,
Ci eu, maică,-am să mă duc,
Departe, la Cîmpulung,
La casa lui Hasan turc,
Să-i măsor grajdul de lung,
De la ușă pîn' la fund ;
Să-mi aleg de-un cal porumb,
'Nalt în trup și scurt în gît.
Cînd oi da prin Prahova,
Să nu se ude scara,
Nici colțul la ipingea,
Nici iebînca de sub șa.
Dară mă-sa ce striga ?
— Radule, feciorul maicăi,
Eu mă rog, maică, de tine,
Să mi te lași de furat,
C-o să te plîng spînzurat ;
Să mi te lași de hoție,
C-o să te plîng la pușcărie ;
Să mi te lași de adus,
C-o să te plîng la ocnă dus ;
Te-au pîrît muntencele,
Că le-ai furat vacile,
Le-au rămas hîrdaiele,
De le arde soarele
Și le bat vînturile.
Dar Radu ce mi-și grăia ?
— Nu mă-nvăța, maică, acuma.
Acuma la bătrînețe,
Cînd mă-ngîn cu cîntecul,
Ca și lupul cu crîngul ;
Că știi, lupul cît trăiește,
Tot în crîng hălăduiește,
Pîn' ce om îl dobîndește,
Cînd carnea-n crîng îi putrezește.
Maică, pielea lui că merge,
Merge-n tîrg la tăbăcari,
Tăbăcari și cojocari,
De mi-o poartă boieri mari.

Maică, cînd eram de-o lună,
Furam ceapa din grădină,
Usturoi de la vecină,
Mă vîram prin unghiurele,
Furam, maică, bricegele,
De tăiai ceapa cu ele.
Şi mă duceam pe maidan,
Şi veneam seara c-un cal ;
Maică, tu cînd mă vedeai,
De ce palme nu-mi trăgeai ?
Că poate mă dezvăţai !
Tu din mînă mi-l luai
Şi pe spate mă băteai.
Bun „aferim" îmi dădeai !
Mă făcui mare de-un an,
Mă făcui, măre, de doi ;
Cînd pe-al treilea povîrneam,
Cai cu priponu aduceam.
Maică, tu cînd mă vedeai,
De ce palme nu-mi trăgeai,
Că poate mă dezvăţai ?
Tu din mînă mi-i luai,
În grajd de piatră-i băgai.
Fîn cu flori le revărsai,
Cu ţesala-i ţesălai,
Cu peria-i periai,
Pînă părul le schimbai,
Vînzători că mi-i făceai,
Bune parale luai
Şi la chimir le băgai,
Lui bietul Radu nu-i dai.
Oliolio, măicuţa mea,
Nu mă-nvăţa acuma.
Acuma la bătrîneţe,
Cînd mă-ngîn cu cîntecul,
Ca şi lupul cu crîngul.
Că ştii, lupul cît trăieşte,
Tot în crîng hălăduieşte,
Pîn' ce om îl dobîndeşte,
Cînd carnea-n crîng îi putrezeşte.
Maică, pielea lui că merge,
Merge-n tîrg la tăbăcari,
Tăbăcari şi cojocari,
De mi-o poartă boieri mari.

Şi-aşa, Radu nu şedea,
El pe cal încăleca,
La pistoale slobozea,
Din bici ascuţit plesnea
Şi din gură chiuia,
Mare haraiman făcea.
Lumea toată-l auzea,
Că-i plăcea în haiducie,
Încă din copilărie.

131

Onea şi Coţofeanca

Foaie verde foi de nuci,
Coţofeanca face bîlci,
Onea se tîra pe brînci,
Tot din leasă-n leasă,
Numa-n ilic şi-n cămaşă,
Cum e bun de arambaşă.
La Coţofeanca intra
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Bună ziua, Coţofeanco !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Văd c-acu-mi zici căpitan,
Nu ştii că ţi-am fost porcar ?
Apoi trei în spate-i da,
Două-n piept de mi-o-ndrepta,
Şi-apoi iarăşi îi zicea :
— Ia să-mi dai tu simbria
Pe trei ani şi jumătate,
Că ţi-am slujit cu dreptate.
Cînd veneam după mălai,
Mă luai cu cîinii-n alai ;
Cînd veneam după mîncare,
Mă luai cu cîinii la goană.
Cînd mă chemai la mîncare,
Mă strigai în gura mare :
„Na, ogare, na, porcare“,
Şi-acum îmi zici „căpitane“ ? !
Ia să-mi dai tu simbria.
Că pentru-o purcea zîmbată,
Mi-ai oprit simbria toată,
Pe trei ani şi jumătate.

Iar ea, măre, că-i zicea :
— Mai încet cu măciuca,
Că-mi prăpădeşti viaţa.
Cată, măre, după uşă,
Că-i o mică găletuşă
Şi-i plină cu icoşari,
Din copilărie strînşi.
Iar el, măre, ce făcea ?
Găletuşa dezgropa
Şi banii îi număra,
O para că mi-i lipsea,
Simbria nu se-mplinea.
La Coţofeanca se ducea,
Iarăşi trei în spate-i da,
Două-n piept de-o îndrepta
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Ia să-mi împlineşti simbria,
Pe trei ani şi jumătate,
Cît ţi-am slujit cu dreptate.
Iar Coţofeanca-i zicea :
— Cată, măre, lîngă pat,
Că-i un mare borcănaş,
Care-i plin cu gălbinaşi.
Iar el, măre, ce-mi făcea ?
Borcanul îl dezgropa
Şi galbenii-i număra.
Dar un galben mai lipsea,
Simbria nu se-mplinea.
La Coţofeanca mergea,
Trei în spate îi mai da,
Două-n piept de-o îndrepta.
— Ia să-mi dai tu simbria !
Iar Coţofeanca-i zicea :
— Mai încet cu măciuca,
Că-mi prăpădeşti viaţa.
Caută-n cel băligărel,
Că-i un mare căzănel,
Care-i plin cu gălbiori,
Din copilăria mea.
Dar el, măre, că-mi căta,
Cazanul îl dezgropa
Şi galbenii-i număra.
Simbria i se-mplinea
Şi el, măre, că-mi pleca.

Cu lăutari se-ntîlnea
Şi lor astfel le grăia :
— Ştiţi voi să-mi cîntaţi bine,
Aşa cum îmi place mie ?
Eu bănet am tare mult,
Lăutari n-am după gust.
Lăutarii de-auzeau,
Din gură aşa-i grăiau :
— Porunceşte şi-oi vedea
Ce-om cînta şi ce-om putea.
Lăutarii îi cînta,
Dar lui, măre, nu-i plăcea.
Mîna-n buzunar băga,
Un galben că mi-şi scotea
Şi la lăutari îl da.
Mai departe cînd mergea,
Un ciobănaş întîlnea,
Ce cu cavalul cînta.
— D-alei, măre ciobănaş,
Cîntă tu din caval bine,
Aşa cum îmi place mie.
Eu bănet am tare mult,
Lăutari n-am după gust.
Ciobănaşul începea
Şi din caval îi cînta.
— Cată, bată-l mîne-sa,
Că pe-aici n-a dat frunza ;
Da' la noi cam peste Olt,
A dat frunza peste tot.
Ciobănaşu-aşa-i cînta,
Cîntecul, măre,-i plăcea,
Onea-odată chiuia,
De răsuna pădurea,
Mîna-n buzunar băga
Şi bacşiş mare-i dădea.

132

Cîntecul lui Mărunţelu

Grîu, porumb şi cu secară,
Mi-a ieşit potera-n ţară,
Dar s-a făcut de ocară,

Că nu poate să găsească
Ceata mea cea voinicească,
Voinicească, oltenească,
Potera e gură-cască.
Frunză verde salbă moale,
Eu mă plimb pe drumul mare
Şi potera habar n-are.
Mă caută, vai de ei !
Şi eu stau între ai mei,
Nici nu vreau să ştiu de ei.
Am să fac o poznă-odată
Şi-am să prind potera toată,
Şi-am s-o leg coate la coate,
De-o să rîdă lumea toată.
Şi-am să prind şi-un procuror,
Şi pe subprefectul lor,
Să le cînt cîntec de dor.
Bate vîntul, vînt de vară,
Mărunţelu umblă-n ţară
Şi mănîncă pîine-amară.
El mănîncă pe colnice,
Stă şi doarme pe ilice,
„Doamne-ajută", el îşi zice.
Sînt în ţară mulţi tîlhari,
Găinari şi boieri mari.
Fac poporului obidă,
Ca grîului pălămidă
Şi-i slujeşte potera,
De le apără pielea.
De-ar da Dumnezeu odată,
Să se scoale ţara toată
Şi poteră să se facă,
Şi pe toţi să-i pună-n ţeapă !

133

Cîntecul lui Jdrelea şi al lui Mărunţelu

Frunză verde şi-o lalea,
Auzi Jdrelea ce-mi făcea :
Puşcăria o spărgea,
Cu şapte voinici ieşea,
Pe bulevard apuca,

De se mira Craiova.
La Nichifor că intra,
Cîrciumă mare c-avea,
De gît frumos l-apuca
Şi toţi banii i-i lua.
Frunză verde stejerel,
Jdrelea şi cu Măruntel
Şi cu Gheorghe Cimpoier,
Toată vara-au haiducit,
Pe ciocoi i-au îngrozit,
Cinci potere-au păcălit.
— Şi iar verde şi-un dudău
Haide, Jdrelea, să jucăm
Hora noastră haiducească,
Pe cîmpie oltenească
Şi să-i belim pe ciocoi,
C-au supt sîngele din noi.
— Şi iar verde şi-o lalea,
Lua-l-ar dracu să mi-l ia
Pe cine-a zis că sînt ciung !
Nu sînt ciung, ci sînt haiduc,
De unde iau nu mai duc ;
Cine-o vrea ceva să-mi ia,
Să vie pe potecea,
În pădurea din vălcea,
Ca să-i dau socoteala.

134

Codreanu

Foaie verde magheran,
Aţi auzit de-un Codrean,
De-un gherlan, de-un hoţoman,
De un vechi cuţovlăhean,
Ce bea vinul fără bani
Şi lua oi de la ciobani
Şi pîine de la pitari,
Păuni de la păsărari,
Şi-i vindea la goştinari.
Cîrciumarul de-i grăia :
— Alelei, vere Codrene,
Că mi-e vinul stăpînesc
Şi m-apucă să-l plătesc !

Codreanul îi răspundea :
— De vrei vinul să-ţi plătesc,
La ce naiba haiducesc
Şi prin codri rătăcesc ?
Foaie verde trei smicele,
Cîntă cucul pe surcele,
Codrean urcă pe muncele
Şi coboară la cîmpie,
Şi se trage spre Buzău,
Und' se face tîrg mereu,
De vine şi bun şi rău.
Pe uliţă de ogor,
Iată vine-un mocănaş,
Cu cinci cai alăturaşi,
Patru-s murgi şi unu-i pag,
Cum i-e lui Codreanu drag.
— Aoleo, vere mocane,
De ţi-s caii de vînzare,
Să-ţi dau galbeni şi parale.
Codreanu dacă vedea
Că mocanul se codea,
Vorba nu-l îndupleca,
Repede-o pungă scotea
Şi de pămînt o trîntea,
Galbenii se revărsau
Şi frumos că răsunau,
Pe mocan l-înduplecau.
Iar mocanul cum vedea,
Caii de la car scotea
Şi lui Codreanu i-i da.
Apoi trecea ce trecea
Şi caii nu-i mai plăcea.
Mocanului îi zicea :
— Aoleo, vere mocane,
Să-ţi dau eu pungi cu parale,
Să iau cai fără-ncercare ?
Uite ăla murg şi pag,
Cum îmi este mie drag,
De mi-o place umbletul,
Cum îmi place sclipitul,
Eu ţi-oi da şi sufletul.
Să-i iei frîul mocănesc,
Să i-l pui pe-al meu hoţesc.
Să-i iei şaua mocănească
Să i-o pui pe-a mea hoţească.

Ia-ţi pintenii mocăneşti,
Că eu am pe-ai mei, hoţeşti.
Verde floare şi-o lalea,
Să mi-l tragi pe murg colea.
Picioru-n scară punea
Şi după ce-ncăleca,
Cu pintenii-l atingea,
Începea murgu-a juca,
Apoi la drum se deda,
Ca popa cu cîntarea.
Iar mocanul ce zicea ?
— Verde foaie trei lalele,
Aoleo, vere Codrene,
Adu calul de-l tocmeşte
Şi-apucă-te de-l plăteşte.
Iar Codreanu ce făcea ?
Se făcea că n-auzea,
Mai tare se depărta,
De mocan nici nu-i păsa.
Iar mocanul, ca mocanul,
Nu ştia ce este calul.
Pe mama murgului lua,
De două ori o-nfierbînta,
Pe Codreanu mi-l prindea,
Înc-o dată-o-mpintena
Şi-alături cu el mergea,
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Aoleo, vere Codrene,
Îmi e calul stăpînesc
Şi m-apucă să-l plătesc.
Iar Codreanu ce făcea ?
Mîna la oblînc punea,
Pe mocan în cap lovea
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Stai aci, burduf de cîine,
Ce-ai căutat după mine ?
N-ai auzit de-un hrăpan
Şi de-un haiduc de Codrean,
De un hoţ de moldovean ?
Ia pîine de la pitari
Şi vin de la cîrciumari,
Oiţe de la ciobani,
Păuni de la păsărari
Şi mi-i fac neamuri frăţeşti,
De unde iau nu plătesc,

C-atunci de ce mai trăiesc,
La ce naiba haiducesc
Şi prin codri rătăcesc ?
Şi trăiesc cu mierlele
Şi cu turturelele.
Foaie verde sălcioară,
Şi-am o soră căprioară.
— Surioară căprioară,
Coboară din deal în vale,
Scoală-te-n două picioare
Şi roade codrul pe poale,
Să văd şi eu sfîntul soare.
Că el de cînd tot răsare,
Pe mine nu m-a văzut,
Căci aşa am fost făcut
Şi cu dracii am crescut,
De la hoţi am învăţat,
Pînă ce m-am săturat.
Foaie verde busuioc,
Codreanu se face foc,
Că nevasta i-a sosit
La un timp nepotrivit,
Ca să-l vadă haiducel,
Cu cal de la mocănel,
Că după-atîta umblat,
El de plug a şi uitat,
Şi-a uitat că e-nsurat.
Foaie verde sălcioară,
Codreanu trage să moară
Şi nevasta mi-l jeleşte,
De crezi că se prăpădeşte.
Vreo trei luni dacă trecea,
Codreanu se-nsănătoşea,
La popi slujbe mari făcea,
La domnie se ducea,
De iertare se ruga.
Vodă dacă-l asculta,
Pe Codreanu mi-l ierta
Şi drumul în ţară-i da.
Foaie verde mărgărit,
Codreanu e mulţumit
Că din codri a ieşit ;
S-a lăsat de haiducie
Şi s-a-ntors la plugărie.

135

Ghimiş

Foaie verde salbă moale,
Cît îmi e iarna de mare,
Ghimiş nici o treabă n-are,
Cu vînăta la coşare,
Armele sub pardoseală.
Foaie verde şi-o lalea,
'Ncepu primăvara-a da,
Cuculeţul a cînta,
Ghimiş că se-nveselea.
Sub pardoseală căta,
Armele că le scotea,
La Dunăre se ducea
Şi cu nisip le freca,
Ca laptele le făcea.
Pe toate că le umplea,
O dată drumul le da,
Nici una că nu-l minţea.
— Sărăcuţ de maica mea,
Arme pe inima mea !
Odată le-am slobozit,
Nici una nu m-a minţit.
Acasă că mi-şi venea,
La vînăta că intra,
Ţăsala-n mînă o lua,
Pe vînăta ţesăla
Şi cu grijă-o peria
De pulberea grajdului,
De floarea ghizdeiului ;
Cu untdelemn mi-o ungea,
Roate cu deştiu-i făcea,
Ca soarele strălucea ;
Şaua pe dînsa punea,
Cu şapte chingi o strîngea,
Şapte chingi, şapte tafturi,
Toate fac patrusprezece,
Şi tot îi stă inima rece.
Şi-n casă că mi-şi intra,
Frumuşel mi se-mbrăca,
Mai frumos se-mpodobea,
Cruce cu dreapta-şi făcea,

Pe vînăta-ncăleca,
Bine nici nu s-așeza,
Șapte hotare-mi sărea.
— Sărăcuț de maica mea,
Iapă pe inima mea !
Apuca de se ducea,
Cîmpul i se limpezea.
La mijlocul cîmpului,
Unde-i drag voinicului,
Mare masă că-mi găsea,
La masă cine-mi era ?
Săvai Gheorghe Gheorghilaș,
Făcut ca un năsturaș,
Și cu Barbu Măgurean,
Cîinele cîmpulungean,
Cu Lupu de la Prieriș,
Șade-n drum de-a curmeziș.
Bună ziua că le da,
Ei frumos că-i mulțumea :
— Alei, măi frate Ghimiș,
Bine-mi pare că veniși.
Și la masă mi-l poftea,
Așa beau și se cinsteau,
Bată-l pîinea și sarea,
Care-o lăsa frăția.
Pînă soare-a scăpăta,
Cînd fuse mai spre beție,
Colea-n dalbă veselie,
Grăi Barbu deodată :
— Alei, Gheorghe, Gheorghilaș,
Pe cine ai din ceata ta,
Să-mi sară săritoarea ?
Săritoare ce era ?
Șapte buți la rînd punea.
— Eu din sărăcia mea,
O pungă de bani oi da,
Să-aibă ce bea și mînca,
Colea la o vreme rea.
Iară Gheorghe ce striga ?
— Ba eu cred pe legea mea,
Că nu am pe nimenea,
Decît pe Ghimiș cu vînăta.
Ți-o sări el săritoarea
Și ți-o lua și punga.

Unde Ghimiş mi-auzea,
De la masă se scula,
La vînăta se ducea,
La ureche că-i şoptea :
— Hai tu, vinecioara mea,
Ce-ai putut la tinereţe,
Să te văd la bătrîneţe,
Să sărim săritoarea,
Ca să ne luăm punga,
S-avem ce bea şi mînca,
Colea la o vreme rea.
Iar vînăta ce zicea ?
— Stăpîne Ghimiş,
Ce-ai văzut la tinereţe,
Să mă vezi la bătrîneţe !
Că la tinereţe
Mi-era carnea ca roua
Şi vîna ca ramura ;
Iar acuma mi s-a fapt
Carnea ca zgîrciul,
Vîna ca frînghia
Şi osul ca fierul.
Şaua pe dînsa punea,
În şapte chingi mi-o strîngea
Şi pe dînsa-ncăleca,
Puţintel că mi-o plimba,
Vînăta se-nfierbînta,
La urechi îmi asuda,
La săritoare venea,
Seama bine că-i lua.
Unde-odată-o sumuţea,
Pe sus buţile sărea,
De şapte loc mai lăsa.
Vînăta se domolea
Şi de şale se pleca,
Seama bine că-i lua
Şi vedea că mi-o spetea.
Foaie verde de tutun,
O lega de un alun,
Băga mîinile în sîn
Şi-o plîngea ca un nebun.
Iar Barbu dacă vedea,
Cu punga că mi-şi venea
În mîna lui Ghimiş i-o da.

— Ține-o dar, vere Ghimiș,
Bine că te procopsiși,
Pe vînăta mi-o spetiși !
Și-ai legat-o de-un alun,
Și mi-o plîngi ca un nebun.
Alei, Ghimiș, dumneata,
Ia scrie de-un răvășel,
Pîn-aci-n vale la Hîrși,
La căpitanul Dărviș,
Ca să-ți dea el calul lui,
Că se-nalță cîrlanul,
Că Ghimiș este chiar dracul
Și pe loc îi pune capul.
Unde Ghimiș auzea,
De-un răvășel că scria
Și pe vînt îl trimetea,
Acilea-n vale la Hîrși,
La căpitanul Dărviș.
Unde Dărviș că-l citea,
Lacrămile-l podidea,
Iară sluga lui Dărviș :
— Ai, Dărvișe, dumneata,
Haide să dăm noi calul,
C-o să se-nalțe cîrlanul.
Pentru-o cocină de cal,
Să pribegim la hotar ?
Că Ghimiș este chiar dracul
Și pe loc ne pune capul.
Nici vorba nu isprăvea,
Iată Ghimiș că sosea,
Tocmai din poartă striga :
— Hei, Dărvișe, dumneata,
Pregătitu-mi-ai calul,
Că ți s-o-nălța cîrlanul ?
Că Ghimiș este chiar dracul
Și pe loc vă pune capul.
Și-ndată calul i-l da,
Înșeuat și înfrînat,
Cum e bun de-ncălecat.
Ghimiș îl încăleca,
Șapte hotare-mi sărea,
Mai bun decît vînăta.
Îndărăt că se-ntorcea,
Cu Dărviș că mi-și vorbea.

Mîna-n buzunar băga,
Cinci parale de scotea,
Lui Dărviş în mînă-i da :
— Să-ţi ei tutun şi cafea,
Să bei de inimă rea
Şi să nu te ţii căit,
Că calul nu ţi-am plătit.
Bate vîntul pulberea,
Ghimiş trece Dunărea,
La soră-sa Ruxandra ;
Şi botează şi cunună,
Săvai cu grijă domnească,
S-aibă să se pomenească.

136

Cîntecul lui Zbangă

Frunzuliţă matostat,
Lîngă-un colţuleţ de gard,
Şade Zbangă pitulat,
Nebăut şi nemîncat,
Adastă pîn' la-nserat.
Aşa-şi trăieşte zilele,
Pîn-apune soarele,
Să-şi umple pistoalele,
Să-şi ia ipingelele,
Să umble vălcelele,
Pe la toate gazdele.
Frunzuliţă şi-o lalea,
La o gazdă că mergea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Gazdă, găzduliţa mea,
Dă-mi o coajă de mălai,
Să-ţi prind o stavă de cai ;
Şi un fir de usturoi,
Să-ţi aduc un plug cu boi.
Frunzuliţă de susai,
Îmi dete coaja de mălai,
Mîncai şi mă săturai,
Luai căpăstrul şi plecai.
Apucai pe-ăl deal pe plai,
Văzui o stavă de cai.

Frunzuliţă trei costrei,
Aruncai căpăstru-n ei,
Cunoscui că nu-s ai mei ;
Aruncai şi-un drob de sare,
Armăsarii să m-omoare.
Aruncai şi o dîrsînă,
Prinsei iapa cea bătrînă,
Nădejdea cîrlanilor,
Muma armăsarilor.
Frunzuliţă de susai,
Apucai şi-ncălecai,
Drumu-nainte mi-l luai.
Frunzuliţă de-o sulfină,
Descălecai la fîntînă
Şi mă uitai după mine.
Aoleo, ce-mi păru bine !
Toţi cîrlanii-mi veneau bine.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Boierii dacă-auzeau,
Potere că-mi ridicau
Şi pe Zbangă că-l prindeau,
Şi la coteţ mi-l băgau.
Frunzuliţă şi-o lalea,
Zbangă din gură zicea :
— Aluniţă şi-un măr creţ,
Căpitane de judeţ,
Ce mă tot ţii în coteţ,
Pentru un fleac de mînzuleţ ?
Că l-am vîndut fără preţ,
L-am vîndut pe cinci parale,
Că n-aveam de cheltuială.
Frunzuliţă trei migdale,
Făcu şi rost de parale
Şi scăpă din închisoare
Şi-acuma-mi umbla călare,
Se-ntîlnea cu fraţii-n cale.
Cu fraţii lui că vorbea,
Vorbea şi se sfătuia,
Care plasă s-o lovească,
Ca să se mai procopsească.
— Frunzuliţă busuioc,
Lovim plasa de mijloc,
Că sînt popi şi protopopi,
Cu galbeni băgaţi prin gropi.

— Frunzuliță și-o lalea,
Ba, ba, ba, fraților, ba.
Hai în plasa Blahnița,
Să luăm bani cu traista,
Rublele cu postava.

137

Cîntecul lui Iortoman

Foaie verde siminic,
Pe cel deal, pe cel colnic,
Tare-mi vine un voinic,
Un voinic, un iortoman,
Pe-un cal negru dobrogean.
Peste cîmpuri se uita,
Ochii roată și-i făcea,
Toată lumea întreba :
— N-ați văzut, n-ați auzit
De-un herghelegiu vestit,
Herghelie de ciocoi,
Că aia face de noi.
Pe-o movilă se suia,
Peste cîmpuri se uita
Și pe dalba colilie
Zări neagră herghelie.
La herghelie-alerga,
Cailor roată le da
Și grămadă că-i strîngea.
Herghelegiu-mi dormea
La mijlocul cailor,
Starostea juganilor,
Unde-i jocul mînjilor.
Dar pe cap ce mi-și purta ?
O căciulă nedubită,
Nedubită, necioplită,
Pusă-n cap neisprăvită.
Iar Iortoman ce-mi făcea ?
La dînsul că se ducea,
Șapte-opt palme-i trăgea
Și din somn mi-l deștepta,
Tot de negru l-întreba.

— Unde-i negrul hanului,
Hanului, sultanului ?
Herghelegiul ce-mi grăia ?
— Iortomane, nu mai da,
Că eu ţi l-oi arăta.
Şi Iortoman ce-mi făcea ?
Un arcan mare-ntindea,
Peste cai că-l azvîrlea,
Şapte-opt iepe prindea,
Tot cu mînjii-alăturea.
La capul arcanului
Era negrul hanului.
Dar Iortoman ce-mi făcea ?
Cînd pe negrul mi-l vedea,
Tare mult se bucura,
Iepelor drumul le da,
Tot cu mînjii-alăturea,
Numai pe negru l-oprea
Şi pe el încăleca,
Parcă vîntul mi-l ducea.
El la tîrg că mi-l scotea
Şi vînzător îl făcea,
Bune parale-mi lua.
Lua bani cu baniţa,
Lua argintul cu traista
Şi sfanţii cu chivăra.

138

Geambaşul

Frunză verde bob năut,
Arză-te focul, drum lung,
De cînd mîn să mi te-ajung.
Dacă văzui şi văzui,
Ibîncile le-aşternui
Şi biciuşca căpătîi,
Toţi caii mi-i priponii.
Frunză verde de susai,
Dimineaţa mă sculai,
Pe ochi negri mă spălai,
Pusei şaua,-ncălecai
Şi luai drumul către plai,

La postelnicu Mihai,
Are-un plug cu patru cai.
Ia vezi murgii de la roată,
Că-mi plătesc cît lumea toată !
Dar vineţii dinainte,
Amîndoi cu stele-n frunte !
Ia luaţi, băieţi, aminte,
Cînd oi zice de-o negară,
Să mi-i aduceţi deseară.
Cînd oi zice de-un susai,
Adăstai pînă-nserai,
Pe cîteşipatru-i luai
Şi-apucai drumul spre plai.
Toată iarna aşteptai
Să vie luna lui mai,
Să văd cîmpul ca un rai
Şi boianul plin de cai.
Aruncai arcanu-n ei,
Fugeau, parcă nu-s ai mei.
Aruncai drobul de sare,
Săriră să mă omoare.
Şi-o prinsei pe galbena,
Cu toţi mînjii după ea,
Cu cîrlanii cît şi ea.
Rotocoale pe sub poale,
Cu dangale pe spinare,
Buiestraşi în fuga mare.
Frunză verde-a bobului,
La hanul Stăncescului,
Beau voinicii codrului.
Şi ei beau şi mi-şi vorbeau
De-un cîrlan cu coama neagră
Şi de-un murg cu coama şargă.
Arză-te focul, cal murg,
Aici te beau, te mănînc
Şi-acasă nu te mai duc,
Că mi-e frică de-o belea,
Că m-o prinde cineva
Şi-mi pune la mîini bucele,
La picioare străgănele.
Astă-vară am fost haiduc
Şi la vară iar mă duc.
Nu mă duc de sărăcie,
Ci mă duc că mi-e drag mie,
Mult mi-e drag în haiducie.

139

Gheorghelaş

Foicică mărăcine,
M-a făcut maica pe mine,
Nu s-aude nici un bine.
Ce fel de bine s-auză ?
Că trag tîlharii prin spuză.
Dacă dau peste-un bătrîn,
Îl fac de roade la fîn ;
De găsesc o babă slabă,
O fac să roadă la nalbă,
Că-i bătrînă, hodoroagă.
Foaie verde mărăcine,
De mic, sărăcuţ de mine,
Trăii tot pe mîini străine.
Dacă văzui şi văzui,
La un cioban mă băgai,
Îmi dădu casă şi-o glugă,
Luai oile-n porneală,
Să le duc la păşuneală.
Şi cum cîrciumile-s dese,
O crîşmăreasă-n cale-mi iese :
— Ia vino, băiete,-ncoace,
Gustă vinul, vezi de-ţi place.
Vinul bun, ocaua mare,
Băui trei zile de vară.
Cu lăutari şi cu gloată,
Băui turma jumătate ;
M-alesei din turma toată,
Numai cu-o capră bălţată.
Stăpînul mă luă de spate
Şi-mi legă mîinile-n coate,
Şi mi le strîngea la spate.
Eu i-am spus lui în dreptate,
C-a rămas capra bălţată,
Am prăpădit-o şi-aia-ndată.
Capra ici, capra colea,
Zvîrlii măciuca cu sete,
Capra se dete pe spete.
Cu-o custură ruginoasă,
Înjunghiai capra să moară,
Să mi-o tai s-o fac pastramă,

Să mi-o mănînc de cu toamnă,
Cu mustişor de la cramă.
Dacă văzui şi văzui,
Luai drumu-n haiducie,
Că e dăruită mie,
Din mica copilărie.
Cînd dădui în codrul verde,
Nici un om nu se mai vede.
Începu viforu-ndată
Şi eu din gură strigam :
Bată-te crucea de iarnă,
Toamna vii, vara te duci
Şi pe toamnă iar te-ntorci,
Ca să-mi moară vitele,
Toate dobitoacele.
Dacă văzui şi văzui,
Pusei mîna pe-un furcoi
Şi-apucai drumul la ţarc,
Dar fîn nu găsii de leac.
Băgai mîinile-n zăpadă,
Vitele se fac grămadă.
Unde-mi zbiară bălaia,
Unde-mi nechează breaza,
Mînca-o-ar lupii, gloaba !
Mi se scutură carnea.
Ptru, ptru, ptru, bălaia mea !
Taci din gură, nu zbiera,
Taci breaza, nu necheza,
C-oi găsi vreun om de treabă,
V-oi scoate toate la iarbă ;
Iar de-oi da de vreun mişel,
N-oi scăpa nici un viţel.
— Măi băieţi, din sat calic,
Cine mi-e flăcău voinic,
Să iasă noaptea-n colnic,
Fără băţ, fără nimic,
Numai cu palmele goale,
Să mi-l urmez cu pistoale
Şi cu brîie roşioare,
Saxînate cu parale,
Tot parale turalii,
Ca să meargă la beşlii.
Cine e voinic cuminte,
Să poarte stema-nainte.
Că de-aici eu plec, mă duc,

Să fac chef din stînă-n stînă
Şi să-ncerc brînza de-i bună,
La moş Radu, barbă sură.
Dacă-acolo ajungea,
Bună ziua că-i dădea :
— Bună ziua, barbă sură !
Ai pe cineva la stînă,
Să nu dai de vreo ruşine ?
— Ba zic zău, pe legea mea,
De-oi avea pe cineva !
El pe moşul nu-l credea,
Şapte palme că-i trăgea
Şi de bani îl scotocea,
Iar moş Radu ce-i zicea ?
Alei, Gheorghe, Gheorghelaş,
Făcut ca un năsturaş,
La inimă om vrăjmaş,
Mai caută pe sub pat,
Şi-oi găsi un fund de sac,
Mai caută-n cea lădiţă
Şi-oi găsi o sălbuliţă,
O păstram la copiliţă,
Socoteam să-i fac rochiţă.
Mai uită-te după uşă,
Şi-oi găsi o găletuşă,
O păstram pentru-o mătuşă.
Du-te-n tîrla oilor,
Ia cazanul boilor,
Moşia copiilor.
Pe toate le căuta
Şi pe toate le găsea.
Pe Macovei mai căta,
Pe ceauşul Macovei,
C-avea cu el socoteli.
În fund de stînă intra,
Nouă piei că ridica,
Pe Macovei că-l găsea
Şi-ncepea de-l judeca :
— Alei, vere Macovei,
Cin' te-a scos în ochii mei ?
Zilele îţi sînt pierdute,
Păcate neispăşite !
Dar ţii minte, ori nu ţii ?
Pe cînd eram nouă fraţi,
Ne-aduceai pe toţi legaţi ;

Numai eu nu-şt' cum făceam
Şi din mîna ta scăpam.
Mă goneai de la Buzău
Şi mă prindeai la Cislău ;
Nu mă legai cum se leagă,
Ci cu legătură slabă,
Cu curele verzi, de vacă.
Deodată mă bucuram,
Pe la amiaz mă-ntristam.
Cureluşa se zgîrcea
Şi pieptişoru-mi plesnea,
Grea sete mă chinuia
Şi buzişoara-mi crăpa.
La cişmea, la Călmăţui,
M-aplecai ca să beau apă,
M-ai lovit cu cizma-n ceafă.
Băui apă sîngerată,
C-am dat cu dinţii de piatră,
Numai dinţi am mestecat.
După ce mi-l judeca,
Cu paloşul mi-l tăia,
Grămadă-n drum îl făcea.

140

Cîntec de hoţoman

Frunză verde şi-o alună,
Cînd eram copil de-o lună,
Mă jucam pe bătătură
Şi furam cîte-o custură,
Furam ceapa din grădină.
Mă dusei să fur o ceapă
Şi mă-mpiedicai de-o iapă.
Lăsai ceapa dracului,
Luai iapa săracului,
Luai şi calul sasului,
Din fundul oraşului,
Din mijlocul grajdului.
Foaie verde trei cucute,
Tot căta sasul prin curte,
Eu mă-ntorceam peste munte.

Foaie verde de negară,
Cînd sasul căta pe-afară,
Eu eram aici, în ţară.
Frunză verde şi-o lalea,
Un domn mă tot întreba :
— Mama mă-ti, hoţule,
Cum faci de furi iepele ?
— Le fur bine, domnule,
Că iau iapa cea bătrînă.
Mama maică-ti de gloabă,
Că din tine-am să fac treabă.
Frunză verde şi-o lalea,
Domnul iarăşi mă-ntreba :
— Legea mă-ti, hoţule,
Ce-ai făcut pe roibele ?
— Sînt la Giurgiu, domnule.
— Frunză verde trei dovleci,
Dar Dunărea cum o treci ?
— O trec bine, domnule,
Că-i închid într-o grădină
Şi le dau iarbă de-a bună
Şi-i împart pe la mocani.
Scot cîte unul din ei
Şi-i dau la prieteni de-ai mei,
Să nu mă bage-n nevoi,
Nici pe mine, nici pe ei.
Foaie verde şi-o lăptucă,
Mă urcai în sus pe cucă,
Mă uitai în vale-n luncă,
Văd cîrlanii toţi măciucă.
Dacă văzui şi văzui,
Eu aşa mă chibzuii
Şi-n vale că coborîi
Şi-mi pusei drobul de sare,
Cîrlanii să se omoare.
Întinsei lăţuş de tei
Şi pe unul îl prinsei.
Foaie verde şi-o lalea,
Dar vînăta-mbuiestra,
Cu copita mă lovea
Şi tare mă mai durea.
Dacă văzui şi văzui,
Aruncai arcanu-n ei,
Pe vînăta mi-o prinsei
Şi drumul la vale-l luai.

Unde Oltul se coteşte,
Neica caii potcoveşte
Şi-mi pune potcoavele,
Dar nu le pune cum se pune,
Ci le pune tot pe dos,
C-aşa e treaba la hoţ.

141

Cîntecul hoţului de cai

Frunzuliţă leuştean,
Cine mi-i voinic lotrean
Să meargă cu mine-un an,
Să mi-l pui de-un căpitan.
— Căpitane de judeţ,
Ce tot mă ţii la coteţ
Pentr-un pui de mînzuleţ ?
Şi dă-mi drumul pe la prînz,
Ţi-l aduc, bată-l de mînz !
Şi dă-mi drumul la amiazi,
Să ţi-l aduc murg şi breaz.
— Căpitane ardelean,
Ce mă ţii închis de-un an,
Pentru-o iapă şi-un cîrlan ?
Iapa a murit de slabă,
Cîrlanul l-am dat de gloabă.
Şi-mi luai şaua la spinare,
Şi-apucai drumul la vale.
Dar un nebun de rumân,
Priponise iapa-n drum.
Mă făcui şaua de-ai pune,
Mă făcui de a-ncăleca,
Îi dau pinteni ca să stea,
Ea mai tare că fugea,
Iapa-n Giurgiu c-ajungea,
Bune parale lua !
Dar băieţel ce-mi făcea ?
Şaua-n spinare c-o lua
Şi-apuca spre Cîmpina.
Se-ntîlni cu galbena,
Şargă, neagră pe spinare,
Pe sub burtă rotocoale,
Pintenoagă de picioare

Şi pătată la o nare
Şi buiastră-n fuga mare.
Dar nu era singurea,
Cu cinci cîrlani după ea.
Şi-avea şapte jugănei,
Cum ţi-este mai drag de ei.
El pe şargă-ncăleca,
Drumul la vale că-l lua.
Frunzuliţă de măr creţ,
Se ducea la Magloreţ,
Unde e un tîrguleţ,
Se vînd cîrlanii cu preţ.
Acolo cînd ajungea,
Bune parale că-mi lua,
Dar păgubaşii sosea,
Mîna cu ciocoii da
Şi frumuşel mi-l lega,
La judecată-l ducea,
Acolo că-l întreba :
— Tu, al dracului de hoţ,
Cum faci de furi caii toţi ?
— Frunzuliţă şi-o măslină,
Eu iau iapa cea bătrînă,
Şi cîrlanii vin pe urmă.
Eu merg din gură cîntînd,
Şi cîrlanii nechezînd.
Dar băiatul ce-mi zicea ?
— Măi boier, măi dumneata,
Aspru nu mă judeca,
Mîna stîngă că-ntindea,
Bune parale că-i da.
— Să-mi daţi la mînă bilet,
Să trec Dunărea-ndărăt,
Că am casă şi moşii,
Am nevastă şi copii.

CURTEA FEUDALĂ

142

Meşterul Manole

Pe Argeş în sus,
De mult nu m-am dus.

Plimbă-mi-se, plimbă,
Domnul Negru-vodă,
Cu nouă zidari,
Ce sînt meşteri mari,
Cu Manole zece,
Inimioară rece.
Şi ei căutau
Loc de case bune
Şi de mînăstire,
Fie pomenire.
Peste-un porcar dau,
Bună ziua-i dau.
Manole-ntreba :
— Măi tu, porcăraş,
Cu porcii umblînd,
Tu nu mi-ai văzut
Loc de case bun
Şi de mînăstire ?
— Ba eu am văzut,
După-o porcăreaţă,
Iacă a rîmat o purcea bălană.
Peste-un zid a dat,
Zidul de demult,
De trei domni urzit
Şi neisprăvit.
Manole-auzea,
Acolo mergea,
Locul că-i plăcea,
Sforile-ntindea
Şi mi-l măsura.
Manole zicea :
— Doamne, Negru-vodă,
Nouă să ne-aduci
Var şi cărămidă,
Trebuie mai multă,
Că e treabă lungă.
Zidirea-ncepea.
Ce ziua zidea,
Noaptea se surpa,
Loc ciudat era.
Dumnezeu nu vrea,
Pîn' ce n-or zidi
Ori vreo surioară,
Ori vreo soţioară.
Manole privea
Şi se necăjea,

De zid se rezma,
Vîntul că-l bătea,
Soarele-l ardea,
El că-mi adormea,
Şi-un vis că-i venea :
Pînă n-o zidi
Ori vreo surioară,
Ori vreo soţioară,
Zidul n-o să stea.
El se deştepta,
Zidarii chema
Şi lor le spunea
Că pîn' n-or zidi
Ori vreo surioară,
Ori vreo soţioară,
Zidul n-o să stea.
Seara că venea,
Iar ei ce făcea ?
Făceau cruce
De măr dulce,
Pe ea se jurau
Că pe-acas' s-or duce
Şi nimic n-or spune
Pe la meşterese,
Pe la zidărese.
Care c-o sosi,
Mai de dimineaţă,
Cu bucate-n braţe,
În zid s-o zidească,
S-o primejduiască,
Să nu mai trăiască.
Spre casă plecau,
Pe la popi treceau
Şi se dezlegau,
Acas' nu spuneau.
Manole-ajungea,
'N dreptate ţinea,
Nici el nu spunea,
Numai poruncea :
— Vilaio, Vilaio,
Tu să mi te scoli,
Mai de dimineaţă,
Pe rouă, pe ceaţă,
Şi tu ai să cauţi
Juncul cel bălan,
Pierdut, de-i un an,

La gealaţi să-l dai,
Gealaţii să-l taie,
Carnea să ţi-o iei,
Bucate să-ţi faci
Şi să te mai duci
La tarlaua noastră,
Spice să-ţi aduni
Şi să le rîşneşti,
Pîine ca să-ţi faci.
Şi să te mai duci
Şi la via noastră,
De trei ani nesăpată,
Strugurii s-aduni,
Strugurii să-i calci,
Vinişor să faci.
Ea că se scula,
Tot de dimineaţă.
Cum în vad intra,
Peste junc că-mi da,
La gealapi îl da,
Gealapii-l tăia,
Carne că-şi lua,
Bucate gătea.
La tarla mergea,
Spice că găsea,
Venea şi rîşnea,
Pîine că-şi făcea.
La vie mergea,
Struguri culegea,
Acasă-i călca,
Vinişor făcea.
Şi ea că-mi pleca,
Mai de dimineaţă,
Cu bucate-n braţe.
De zid s-apropia,
Manole-o zărea,
Spatele-ntorcea
Şi mi-şi lăcrăma,
Din gură zicea :
— Fă-i, Doamne,-nainte,
Un urs la labe lăbos,
La laţe lăţos
Şi mătăhălos ;

Ea cînd l-o vedea,
Mult s-o speria,
Bucate-o vărsa,
Îndărăt s-o-ntoarce,
Altele c-o face,
Poate-o zăbovi,
Alta c-o sosi,
În zid s-o zidi.
Ursul că ieşea,
Ea se speria,
Bucate vărsa,
Îndărăt mergea,
Altele făcea,
Iar la zid pleca.
Manole-o vedea,
Din gură zicea :
— Voi, nouă zidari,
Ce staţi şi priviţi ?
Siliţi şi-o luaţi,
Pe zid o aruncaţi
Şi să mi-o zidiţi,
S-o primejduiţi,
Cum voi bine ştiţi.
Sileau
şi-o luau,
Pe zid o suiau,
Începeau
de-o zideau.
Zidul se-nălţa
La genunchi ajungea,
Ea mereu rîdea,
Tot glumă credea.
Zidul tot creştea,
La ţîţe-ajungea,
Zidul o strîngea,
Ţîţele-i curgeau,
Atunci ea grăia :
— Manole, Manole,
Soţiorul meu,
Ajungă-ţi de glumă,
C-asta glumă multă
Fie-afurisită,
Căci zidul mă strînge,
Ţîţişoara-mi curge,
Coconaşu-ţi plînge.

Manole grăia :
— Vilaio, Vilaio,
Coconaşul tău,
Ştie-l Dumnezeu.
Vilaia grăia :
— Manole, Manole,
Cum mi te-nduraşi,
De mă lepădaşi ?
Eu dacă-oi muri,
Tu atunci să-mi faci
Jghebuleţ de piatră,
La ţîţa cea dreaptă,
Şi ţîţă-oi lua,
La cocon de-oi da.
Iar ei o zideau
Şi o covîrşeau,
Sus că se suiau
De-ncăpriorau,
Şindrilă băteau.
Negru-vodă că venea
Din gură zicea :
— Aferim, Manole,
De-aste case bune,
Cum nu-s la domnie,
Nici la-mpărăţie !
Manole-auzea,
Cu necaz zicea :
— Astea ce să fie ?
Altele-au să fie
Mai mîndre, mai bune,
Cu scările de fier,
Tălpigi de oţel,
Pîn' la-naltul cer !
Domnul de-auzea,
Necaz că-i era,
Topoarele lua,
Scările-i tăia,
Sus că rămîneau
Ai nouă zidari,
Cu Manole zece,
Inimioară rece.
Ei sus rămîneau,
Trei zile de vară,
Zile pînă-n seară.

Manole ce făcea ?
Tesla că lua,
Şindrilă scotea,
Aripi le făcea
La nouă zidari
Şi ei că-mi zburau.
Şi unde cădeau,
Pietre se făceau.
Manole zbura
Şi unde cădea,
Apă că ieşea,
Fîntînă făcea,
De se lecuiesc
Cei bolnăvicioşi
Şi neputincioşi.

143

Dobrişan

În cel oraş, în Bucureşti,
La cele case domneşti,
În curte la Ştefan-vodă,
Frumoasă masă mi-e-ntinsă,
De mulţi boieri mi-e cuprinsă.
Cam la fruntea mesei şade
Săvai domnul Ştefan-vodă,
Iar la coada mesei şade
Un tînăr moldovean.
Pe nume cum mi-l chema ?
Săvai, frate, Cataran ;
Nici nu bea, nici nu mînca,
Ci de sfat mi s-apuca,
Sfatul de cine-l ţinea ?
Pe Dobrişan mi-l pîra,
Aşa Cataran zicea :
— Unde, doamne, s-a văzut
Şi unde s-a pomenit,
Să văd lume cu doi sori,
Ţară cu doi domnitori ?
Unde, doamne, s-a văzut,
Săvai, doi domni într-o ţară ?
Măria-ta la Bucureşti,
Dobrişan la Stoieneşti ;

Ţie-ţi slujesc aici în astă-seară,
La Dobrişan mîine seară ;
Ce cărţi vin de la-mpărăţie,
Pe-ale bune ţi le ţine,
Pe-ale rele le trimete.
Ai, doamne, măria-ta,
Casă ca la Dobrişan,
Nu-i încă nici la Divan !
Pîn' la prînz de-abia le sui,
Pîn' l-amiaz' de-abia le las.
Ai, doamne, măria-ta,
Ciobani ca la Dobrişan ?
Nu-s ciobani ca ciobanii,
Ci sînt, frate, ca boierii :
Nu se poartă ciobăneşte,
Ci se poartă boiereşte,
Cu zăbune de-ale bune,
Cu nădragi de ciocîrlat,
Cu cămaşe de atlas,
Mor boierii de necaz ;
Cu tichii de ghermesut
Ce n-am văzut de cînd sînt.
Nu se poartă cu opinci,
Ci se poartă cu papuci.
Cîrligele la ciobani
Au dîrjală de argint
Şi-n vîrful cîrligelor,
Cîte-o piatră nestimată,
De lumină noaptea toată ;
Pasc oile-n lumineală,
Pîn' la miez de noptişoară,
Fără pic de zăticneală.
Ai, doamne, măria-ta,
Berbeci ca la Dobrişan,
Nu găseşti nici la Divan ;
Nu-s berbeci ca berbecii,
Ci-s cu lînă încălată ;
Şi au unghii poleite,
În aurel costorite
Şi cornițe răsucite.
Ai, doamne, măria-ta,
Oile la Dobrişan
Nu sînt chiar ca oile,
Ci sînt ca junincele.
Ştefan-vodă mi-auzea,

Pe Cataran că-l chema
Şi lui astfel îi zicea :
— Catarane, dumneata,
Să-mi aduci pe Dobrişan,
Cam cu oi, cam cu ciobani,
Dar Cataran că-mi zicea :
— Ai, doamne, măria-ta,
În mare grijă m-ai băgat ;
Duce-m-oi, n-oi mai veni,
Căci cîţi ca mine s-au dus,
S-au dus şi n-au mai venit,
Acolo s-au prăpădit.
Ştefan-vodă că-mi zicea :
— Du-te, Cataran, dumneata !
Eu, Cataran, că ţi-oi da
Vreo doi paşi de bulibaşi,
Cinci-şase căpitănaşi,
Care sînt oameni vrăjmaşi,
De cutează la viteaz
Şi, măre, că ţi-oi mai da
Vreo cinci-şase saragele,
Care poartă slujbe grele.
Multă oaste ridica,
La Dobrişan că-mi pleca.
Acolo cînd ajungea,
Soarele la prînz venea
Şi în poartă că-mi bătea,
Portar poarta-i deschidea
Şi în curte că intra.
Dar Cataran ce-mi făcea ?
El la scară că-mi venea
Şi papucii-i lepăda,
Sus pe scări că se urca
Şi-n foişor că-mi intra,
Pe Dobrişan că-l găsea,
El la masă mi-şi şedea,
Cu ciobanii-alăturea.
Nu-l cunoscu pe Dobrişan,
Măi frate, dintre ciobani,
Tot un chip şi tot un stat.
Şi Cataran cum venea,
Mîna-n geantă că-mi băga
Şi frumos că mi-şi scotea,
Chiar firmanul mi-l scotea
Şi pe masă mi-l trîntea.

Dobrişan că mi-l citea,
Jos din mînă-l lepăda,
Semn la ciobani că-mi făcea,
Pe Cataran mi-l luau
Şi în casă-l închideau,
Casele le ferecau,
Un şurub că-mi învîrtea,
După soare le sucea
Şi uşile le schimba,
Iar Cataran se-ntrista
Şi amarnic suspina.
Dobrişan că mi-şi grăia :
— Maică, măiculiţa mea,
Tăiar-aş solia rea.
Dar maică-sa că-mi grăia :
— Logofete Dobrişan,
Să nu tai soliile,
Că mînii domniile.
Dobrişan că-mi auzea,
În foişor că ieşea,
Toţi ciobanii-i aduna
Şi spre Bucureşti pleca,
Cam cu oi, cam cu ciobani,
Mi-era fruntea-n Bucureşti
Şi coada la Stoieneşti.
La Ştefan-vodă ajungea,
Cam prin miez de miez de noapte,
Cînd toate apele dorm.
Dobrişan ce mi-şi făcea ?
Oile-n curte băga.
Dar calicii de ciobani,
Cîrlige de zid răzmau
Şi vîrful cîrligelor,
Tocma-n faţa sticlelor.
Frate, raza sticlelor,
Tocma-n fundul caselor,
Cam pe faţa domnului ;
Şi domnul că se scula
Şi din gură că-mi zicea :
— Ia cătaţi voi de vedeţi,
De cînd eu m-am pomenit,
Niciodată n-am dormit,
Cu soarele răsărit.
Iată ziuă se făcea,
Pe Dobrişan mi-l judeca.

Iar Dobrişan ce-mi făcea ?
Mîna-n geantă că-mi băga
Şi un firman că-mi scotea,
Şi pe masă mi-l punea,
S-apuca de-l deschidea,
Lui Ştefan-vodă-l citea.
Frăţiori buni se găseau,
În braţe se-mbrăţişau,
Pe feţe se sărutau,
La zaiafet s-aşezau.
O lună şi-o săptămînă,
De-abia-şi făceau voia bună,
Cu toţi fraţii dimpreună,
Cum e legea domnilor
Şi rostu-mpăraţilor.
Ştefan-vodă că-mi grăia :
— Dobrişene, dumneata,
Să-mi dai mie ciobănia
Să-ţi dau eu ţie domnia.
Dar Dobrişan răspundea :
— Ţine-ţi, frate, domnia,
Iar eu să-mi ţiu ciobănia
Şi-om trăi cum om putea.

144

Cîntecul lui Mircea, fratele lui Negru-vodă

În oraş la Cîmpulung,
La poarta lui Negru-vodă,
Îngenuncheat-a, măi frate,
Cred de-un mic de-un ciobănaş,
Cu cămaşa ca tina
Şi cu pielea ca hîrtia,
Cu cîrligul sub genunche,
Cu căciula subţioară,
Săvai cu gluga de gît.
Trei zile la poartă-mi sta,
Negru-vodă-l întreba :
— Hei, tu, mic de ciobănaş,
Care-ţi este jalba ta ?
Ca să mi-ţi fac direptatea.

Ciobănaşul că-mi zicea :
— Alei, doamne, Negru-vodă,
Cum judeci lumea toată,
Fă-mi şi mie direptate.
De mic, sărac mi-am rămas,
Făr' de tată, făr' de maică,
Făr' de fraţi, făr' de surori,
Făr' de prieteni cu dor.
Mititel şi borţoşel,
Fără nici un fir de păr,
În coada tăciunilor,
Pe mîna străinilor.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Dete dragul Dumnezeu
Şi Măicuţa Precista
Şi mai mare mă făcui.
Cînd mărişor mă făcui,
Dacă văzui şi văzui,
Sluguliţă mă băgai,
Sluguliţă pe hăinuţe,
Argătaş pe mălăiaş
Şi pe brînză sfrimicioasă
Şi pe-o sarică lăţoasă.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Dete dragul Dumnezeu
Şi Măicuţa Precista
Şi mai mare mă făcui.
La trei stăpîni slugă intrai
Şi minte mai dobîndii.
Trei stăpîni, chiar ca trei domni,
Săvai cu trei mii de oi.
Cît eram mai micşorel,
Eram drag stăpînilor
Şi urît stăpînelor ;
Stăpînii mă miluiau,
Stăpînele m-oropseau.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Dete dragul Dumnezeu
Şi Măicuţa Precista
Şi mai mare mă făcui,
Şi minte mai dobîndii.
Cînd mai mare mă făcui,
Stăpînii mă urîră,
Stăpînele mă-ndrăgiră ;
Stăpînii s-au mîniat,

Ei de seamă mi-au băgat,
Trei mii de oi pe seamă mi-au dat
Şi-n jos la baltă m-au mînat.
Cînd la baltă mi-am plecat,
Stăpînele că-mi plîngeau,
După mine mai veneau,
Merinde-mi mai aduceau.
Cînd la baltă mi-am plecat,
De-un vifor mi-a viforît,
Grea zăpadă mi-a căzut,
Oile mi-a-nămeţit,
Din trei mii, frate, de oi,
Am rămas cu zece oi ;
Singurel cu zece oi
Şi numai cu doi dulăi.
Dacă văzui şi văzui,
De-o lopată că-mi cioplii
Şi zăpada mi-o rînii ;
Cărăruie că-mi făcui,
Cu oile-n baltă-mi răzbii
Şi de-o tîrlă că-mi croii.
Sălcioară am dărîmat
Şi la oi mîncare-am dat.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Pîn' zăpada se-nochea,
Pe icea şi pe colea.
Dete dragul Dumnezeu,
Şi Măicuţa Precista,
Veni şi primăvara
Şi-ncolţi ierbuliţa.
Oiţele că-mi fătară,
Din zece făcui douăzeci,
Din douăzeci, patruzeci,
Din patruzeci făcui optzeci.
Dete dragul Dumnezeu
Şi Măicuţa Precista,
De-mplini, doamne, suta.
Dintr-o sută făcui două,
Şi din două făcui patru
Şi din patru făcui opt
Şi pusei mia la loc.
Cît timp, doamne, cît şezui,
Nouă ani şi jumătate,
De mai povîrnea pe zece,
Stăpînii la mine n-au dat.

Nici cu sare la mioare,
Nici tărîţe la oiţe,
Nici bolovani la cîrlani,
Nici opinci pe la ciobani.
Ciobănaşul că-mi zicea :
— Alei, doamne, Negru-vodă,
Cum judeci o lume toată,
Fă-mi şi mie direptate ;
După cum m-oi învăţa,
Aşa parte că le-oi da.
Negru-vodă că-mi zicea :
— Ei, tu mic de ciobănaş,
Ce parte ca să le dai ?
Oile să le-mpărţeşti,
Tot vîşnoace să le faci
Şi în tîrlă să le bagi.
Din tîrlă afară le scoţi,
Cîte una, cîte două,
Cîte două, cîte trei,
Că-s sămînţă de la ei
Şi dai la stăpîni trei părţi
Şi ţie numai o parte,
C-aşa-ţi găsesc direptate.
Ciobănaşul de-auzea,
Oile le mesteca,
Tot o turmă le făcea
Şi el, frate, că-mi venea
În lunca Argeşului,
La piatra Nămăieştilor,
Asupra Muscelului,
În preajma oraşului,
În vîrful Măţăului.
Cînd acilea că-mi venea,
Frumoasă tîrlă-mi croia
Şi stăpînii că-l aflau,
Fuga la cioban îmi dau.
Ciobănaşul mi-i vedea,
Fuga-n tîrlă se băga,
Din tîrlă-afar' le scotea
Şi la stăpîni le-mpărţea.
Şi da la stăpîni trei părţi,
Şi trăgea la el o parte,
Aşa-i găsise vodă direptate.
Oiţele le-mpărţea,
Pricină pe ce-şi d-avea ?

Tîrla toată m-au tîrît,
M-au tîrît, m-au tăvălit :
Am făcut cum am putut,
Din mîna lor am scăpat,
Capetele le-am tăiat.
Gluga de moţ mi-o lua
Şi jos că mi-o scutura,
Trei capete că-mi cădea.
Negru-vodă se mira
Şi din gură că-mi zicea :
— Cătaţi, boieri, de-mi vedeţi,
Unde s-a văzut şi s-a pomenit
Să taie sluga stăpîn,
Nu pe unul, ci pe trei.
Ia păsaţi de-l spînzuraţi.
Ciobănaşul ce-mi zicea ?
— Alei, doamne, Negru-vodă,
Nu pripi cu spînzuratul,
Ci să stăm să ne dăm sfatul
Şi să stăm să ne-ntrebăm
Din ce viţă ne de-aflăm,
Din ce viţă, din ce neam ?
Alei, doamne, Negru-vodă,
Din oraş, din Cîmpulung,
În Buda veche, de demult,
Acolo ne-am pomenit
Şi tătarii ne-au robit,
Noi, frate, ne-am risipit ;
Căci avem de-un tăiculiţă
Şi mi-l chema Chipul Crai,
Pe maica, doamna Ileana ;
Mai aveam de-un frăţior
Şi mi-l chema Negrişor,
Ca şi pe măria-ta.
Negru-vodă de-auzea,
La boieri că-mi poruncea :
— Ia păsaţi de-l îmbăiaţi
Şi de semne să-l cătaţi ;
Că de-o avea vreun semnişor,
Mi-o fi vreo viţă de domn.
Şi în baie-l îmbăiau
Şi de semne mi-l cătau,
Semne la el că-mi găseau ;
Găseau în piept, soarele cu razele,
În spate, luna cu lumina,

Iar în cei doi umerei,
Luceau doi luceferei.
Acilea, la subţioară,
Găseau scrisă-o săbioară ;
Semne bune de domnie,
Semne şi de vitejie.
Ciobănaşul ce-mi făcea ?
Mîna-n glugă că-mi băga
Şi ristovul că-mi scotea.
Negru-vodă că-mi cetea,
Lacrimile-l podideau,
Frăţiori buni se găseau.
În braţe se-mbrăţişau
Şi-n faţă se sărutau.
Negru-vodă ce-mi făcea ?
La boieri că-mi poruncea,
Leagăn de mătase luau,
Mîna pe cioban puneau
Şi-n leagăn că mi-l puneau
Sus pe scări că mi-l urcau
Şi-n casă că mi-l băgau,
Şi la chef mi s-aşezau.
O lună şi-o săptămînă,
De-abia-şi făceau voia bună
Şi mi-şi beau şi mi-şi mîncau,
Ăsta-i Mircea, Mirciulică,
Care-a făcut Cozia,
Piatra Nămăieştilor
Şi-n oraşul Cîmpulung,
Mînăstirea din Brădet,
Cum nu s-a mai pomenit.

145

Radu Calomfirescu

În cîmpul Severinului,
Mi-este-un cort mare rotat,
Cu creştetul nărămzat,
Cu sfori albe de bumbac,
Cu ţăruşii de argint,
Rabdă bine la nisip.

Pe cel mic de berbecel,
Din codiță pînă-n coarne,
Tocmai șaisprezece palme
Și la cap cu patru coarne.
Stăpînii trăgeau cîrlanul,
Cîrlanul trăgea la cioban ;
De trei ori că mi-l trăgea,
Berbecelul că-mi scăpa,
Fuga la cioban că-mi da ;
Stăpînii se mîniau,
Mîna pe cioban puneau
Și de păr că mi-l luau,
Tîrla toată mi-l tîrau.
Dar cel mic de ciobănaș
Făcea el cum mi-și putea,
Din mîna lor că-mi scăpa,
Mîna pe-o lance punea,
Ocol tîrlei că mi-și da,
De stăpîni s-apropia,
Lancea că mi-o aducea,
La toți trei capul tăia.
Capetele le-aduna,
În moțul glugei le băga.
Oile le-amesteca,
Toate-o turmă le făcea,
La Negru-vodă venea,
Oile-n curte băga,
Negru-vodă că-mi zicea :
— Cătați, boieri, de-mi vedeți
Curtea mea cea domnească,
Acu-i tîrlă ciobănească.
Dar cel mic de ciobănaș,
Îi răspunse cu curaj :
— Alei doamne, Negru-vodă,
După cum m-ai învățat,
Așa parte că le-am dat.
Pricină pe ce-am avut ?
Pe cest mic de cîrlăior.
Stăpînii trăgeau cîrlanu,
Cîrlan trăgea la ciobanu.
De trei ori că mi l-au tras,
Berbecelul mi-a scăpat,
Fuga la mine mi-a dat.
Stăpînii s-au mîniat
Și de păr m-au apucat,

Dar sub cort ce-i așternut ?
Covor verde de mătase.
Peste covor de mătase,
Frumoasă masă e-ntinsă,
De mulți boieri e cuprinsă.
Șed Buzeștii amîndoi
Și Căpleștii cîteșitrei
Și cu neica Făcăleț,
Care stă mereu în băț,
Popa Stoica din Fărcași
Sare loc de șapte pași,
Temeiul războaielor
S-a lăsat de liturghie
Și s-a luat de haiducie.
Și în capul mesei, măre,
Stă Mihai-vodă Viteazul.
Așa beau și se cinstesc,
De nimic rău nu gîndesc.
Cînd într-o parte cătau,
Pe Radu Calomfirescu zăreau.
Venea pe-un cal albișor,
Alb de spume călușel,
Ca cum era alb de fel.
Așa de tare venea,
Cortul de trei ori ocolea,
Pîn' la ușă nimerea.
Cînd la ușă se oprea,
Bună masă că le da,
Mihai-vodă mulțumea.
Iară Radu îi zicea :
— Doamne, doamne, Mihai-vodă,
Voi beți și vă veseliți,
De tătari nici nu gîndiți,
C-au dat tătarii în țară,
De-au robit și-au jecmănit.
Și-au venit la noi în sat,
La noi la Calomfirești,
Și sfînta biserică,
De se-nchina lumea-n ea,
Mi-au făcut-o grajd de cai.
Iar pe Sfîntul Nicolai,
L-au făcut iesle de cai,
Și pe Maica Precista
Au făcut-o tejghea,
De taie carne pe ea,

Şi micile iconele
Le-au făcut tot scăunele,
De şed cu dosul pe ele.
Şi-am venit la dumneata
Să-mi dai mînă de-ajutor,
Pe Buzeştii amîndoi,
Pe Căpleştii cîteşitrei
Şi pe neica Făcăleţ,
Care stă mereu în băţ,
Pe popa Stoica din Fărcaşi,
Care sare şapte paşi.
Iar Mihai-vodă-i zicea :
— Tot de bine să ţi-i dau,
Dar Buzeştii ca Buzeştii
Şi Căpleştii ca Căpleştii,
Că la cinste ei sînt frunte,
Da' la bătaie sînt coadă.
La plăcinte,
înainte,
La război,
mai înapoi.
Însă Radu ce-i zicea ?
— Dă-mi-i tu pe mîna mea,
Că eu ştiu ce le-oi lucra.
Pe Buzeşti că mi-i lua,
Pe Buzeşti
şi pe Căpleşti,
Şi cu ei se rămăşea.
— Buzeştilor,
Căpleştilor,
Băgaţi de seamă, vedeţi
Că eu bat mijloacele,
Bateţi voi marginile ;
De la mine or scăpa,
Dar de la voi să nu scape,
Că voi mie nu-mi scăpaţi,
Nici în cer, nici în pămînt,
Nici în gaură de şarpe.
Şi Buzeştii adăstau
Pînă Radu începea,
Şi în tătari că intra,
Şi pe loc dosul dădeau,
Şi-ndărăt că se-ntorceau.

Dar Radu cînd se pornea
Şi-n tătărime intra,
Ca un vifor se făcea,
Ca un zmeu paloşu-nvîrtea
Şi-aşa zac tătari tăiaţi,
Ştii ca snopii seceraţi.
Radu se tot învîrtea,
Tăia-n sus şi-n jos tăia,
De Buzeşti nu mai dădea.
Da' el, vezi, de cine da ?
De ciobanul Nedea da,
Slugă dreaptă ce-i era.
Cît tăia Radu cu paloşul,
El surpase cu cîrligul.
Tătari morţi îngrămădeau,
Movilă din ei făceau,
Radu pe ea se urca,
Dar pe Buzeşti nu-i vedea.
Însă pe cine zărea ?
Pe mîrzacul cel bătrîn.
O mînă-o avea de fier
Şi-un picior avea de lemn.
Cocoana lui Radu luase,
Pe calul lui o urcase
Şi căta să pribegească,
Pieirea să nu-i sosească.
Şi-atunci Radu ce făcea ?
Pe-un negru încăleca,
Mîna-n buzunar băga,
Un gîrbăcel că scotea,
Gîrbăcel de bumbăcel
Şi la cap e făurit
Cu cinci litre de argint.
Pe negrul îl gîrbăcea,
Pe mîrzac îl ajungea
Şi chiar îl mai întrecea,
Şi-ndărăt că se-ntorcea,
Şi din gură-aşa striga :
— Coconiţă, lumea mea,
Cum pe mine mă urîşi
Şi pe mîrzac îndrăgişi ?
Iar cocoana ce-i zicea ?

— Taci, Radu, nu zice-aşa,
Nu l-am îndrăgit de voie,
L-am îndrăgit de nevoie,
Nu vezi cosiţele mele ?
De trei ori sînt înnodate,
De gîtul mîrzei legate.
Copilul nostru răsfăţat,
În traistă pe cal băgat,
La ciochină-i atîrnat.
Să te păzeşti de mîrzac,
Că mîrzacul e stîngaci,
Cînd aduce el cu stînga,
Tu să mi-l izbeşti cu dreapta.
Cînd ridica mîrza stînga,
Radu mi-l izbea cu dreapta.
Cînd zice mîrzacu-aman,
Şi-l povîrni de pe cal,
Paloş din teacă trăgea,
Capul lui mîrza tăia,
Cocoana că şi-o scăpa.
Şi nu se ducea acasă,
Să stea să se odihnească,
Ci la Mihai se ducea,
Lui frumos îi mulţumea
Că i-a dat mînă de-ajutor ;
Unde lui că i-a păsat,
Acolo că l-au lăsat.
Iar Mihai-vodă-i zicea :
— Nu ţi-am spus eu, Radule,
Că Buzeştii-s ca Buzeştii ?
Şi-ai zis să-i dau la mîna ta,
Că tu ştii ce le-oi lucra.
Şi vodă că mai zicea :
— Buzeştilor, Căpleştilor,
Pe Radu să mi-l luaţi
Şi de dus să mi-l duceţi,
Numai capul l-aduceţi.
Ei pe Radu că-l luau,
Pe lac cu gheaţă-l duceau
Şi la bătaie se luau.
Şi Radu Calomfirescu
Dete-n sus şi dete-n jos,

Paloş din mînă-i scăpa
Şi de gheaţă se lovea,
Tocma-n patru se făcea,
Se mira cu ce-o mai da.
Scoase cizma din picior
Şi-ncepu cu ea a da,
Pe Buzeşti îi cam muia,
Dar cizma se descosea,
Din carîmb se desfăcea
Şi Radu iar se mira,
Doamne, eu cu ce-oi mai da ?
De pe gheaţă că ieşea,
La un gard că năvălea,
Mîna pe-o proptea punea,
De trei palme o scotea,
Dar din piron nu putea.
Buzeştii-l împresura,
Radu din gură striga :
— Să moară de-afurisit,
De popă nespovedit,
Să n-aibă loc în pămînt
Cine-a pus propteaua-n cui.
Capul lui Radu tăiau,
La Mihai-vodă-l duceau
Şi Buzeştii îi strigau :
— Ne-nchinăm, măria-ta,
Că slujba care ne-ai dat-o,
Cu prisos am împlinit-o.
Dar cînd cătau într-o parte,
O cucioară venea,
Cu opt telegari la ea.
Şi-n cucie cin' era ?
E mama călugăriţă,
Deşi neagră la hăinuţă,
La doi fraţi e măiculiţă.
Aşa de tare venea,
Că trei telegari plesnea.
La Mihai-vodă venea,
Jos din cucie se da
Şi pe scară se urca,
Palma bici că şi-o făcea,
Pe Mihai-vodă-l izbea.
Mihai-vodă ce zicea ?
— Fată de curvă fuseşi,

Cu palma că mă lovişi.
— Adevărat că sînt curvă,
C-am curvit cu taică-tău,
De te-am făcut şi pe tine,
Şi pe Radu l-am făcut,
Cărui capul i-ai răpus.
De nu-mi crezi cuvintele,
Citeşte hrisoavele.
Hrisoave vechi că scotea
Şi pe masă le trîntea,
Mihai-vodă le citea,
Frăţior bun se găsea,
Şi de tată şi de mamă,
Şi de fraţi şi de surori,
Şi-amarnic se tînguia
Şi pe Radu îl plîngea.

146

Căpitanul Nica

Bate vîntul lin, mai lin,
Boierii la divan vin,
Toţi boieri de-ai tîrgului,
Credincioşii domnului,
Numiţii divanului,
Stîlpii Ţarigradului.
Colea-n Ţara Românească,
De nimic să se ferească,
Că-s boieri de mare seamă
Şi n-au de nimenea teamă ;
Că ştiu seama oştilor
Şi-ncă pe-a războaielor.
De-a dreapta divanului
Şi ca fala domnului,
Şedu-mi cinci în haine verzi,
Să-i tot vezi, să nu-i cunoşti,
Doi Buzeşti
Şi trei Căpleşti
Slujitori bătrîni domneşti,
Mari la stat,
Ca şi la sfat,
Cum nimenea nu s-a fapt.
Ochii li s-a-ntunecat,

Stau gata de cuvîntat.
Dar nici mult nu-mi zăboveau,
Că-n vorbă s-amestecau,
Care-o vrea mi-o asculta :
— Alei, doamne Mihai-vodă,
Bun la sfat, înțelept la vorbă,
N-am venit să chefuim,
N-am venit să dănțuim ;
Aflǎ bine că de-un an
Nica-i lipsă din divan,
Se luptă cu-al tău dușman.
Trei zile de-l așteptăm
Şi pe Nica nu-l avem
Şi-atunci de ți-oi auzi :
Că-n război vodă-l trimese,
N-a știut cum să lucreze,
N-a știut cum să-l păstreze,
Mult o să te rușineze.
Frunzuliță și-o lalea,
Dă-ne, doamne, oastea ta
Şi ți-om purta noi cinstea,
Ca vîntul ne-om revărsa,
Pe tătari că i-om tăia
Şi pe Nica l-om scăpa.
Ei, doamne, măria-ta !
Dincolo de Slatina,
Ne-a umplut tătărimea.
Țara-ntreagă ți-a robit,
Şi tu nu te-ai sinchisit.
Cu ei nu te-ai potrivit,
Parcă ți-a fost un făcut.
Cată oameni de-ți armează,
Căpitanii de-ți așază,
Că-i vremea la Bobotează,
Domnul binecuvîntează
Şi apele se botează.
Tot divanu-ncremenea,
Parcă nimeni nu era,
Coate boierii că-și da,
Nici o vorbă nu slomnea,
Ca și pruncu-n maică-sa.
Frică de domn toți avea.
Dar din ei cin' s-alegea ?
Cel boier bătrîn viclean,
Maimarele din divan,

Ce din gură-aşa zicea :
— Ei, doamne, măria-ta,
Scoală şi te primeneşte,
Hatina ţi-o potcoveşte,
De război te pregăteşte,
C-ăşti boieri de ţi-au grăit,
Nu degeaba ţi-au vorbit.
De ţi-au slujit cu credinţă,
Tu i-ai plătit cu căinţă ;
De le-a fost slujba-n dreptate,
Le-ai plătit cu strîmbătate ;
Te-au ţinut că le-oi fi frate
Şi tu duşman cu păcate ;
Ferice de cin' i-a fapt
Şi de cin' i-a legănat ;
Cînd s-apucă de vreo treabă,
Nici pe vodă nu-l întreabă.
Iar atuncea Mihai-vodă,
Bun la sfat, înţelept la vorbă,
Două-trei vorbe zicea,
Boierii-l înţelegea.
Începea de da porunci,
Da Buzeştilor de ducă
Şi Căpleştilor de fugă
Şi la oaste cît de multă.
Luau drumul cu tuleală
Şi-n pădure cu fereală,
Că ei nu ştiu ce e frica
Şi habar n-au de nimica.
Parcă nu plecau să bată,
Ci la petreceri să facă.
Şi Oltul că mi-l trecea,
Măre,-n sus de Slatina,
Pe-o punte, pe-o podină,
Alţii luau apa-n piept
Şi treceau cu murgii-not,
Parcă Oltul n-ar fi fost.
Foicică şi-o lalea
Şi la război ajungea,
Ochii cu Nica că dau,
Ochii că le lăcrămau
Şi cu mîna-l arătau,
Şi din gură-aşa ziceau :
— Ăla să fie Nica ?
Parcă cu-altul semăna.

Bine seama că-i luau
Şi la el năvală dau,
Şi caii că-şi închingau,
Cu bolduri mi-i îmboldeau
Şi din gură le strigau :
— La al vostru nechezat,
Să s-audă-n Ţarigrad,
La cinstitul de-mpărat,
Că-n luptă ne-am aşezat.
Ceşti Buzeşti
Şi ceşti Căpleşti,
Slujitori bătrîni domneşti,
Faţă cu Nica că dau
Şi din gură îi ziceau :
— Nica, nu e vina ta,
Nu e nici greşala noastră,
Ci e poruncă domnească,
Ard-o focul s-o pîrlească !
Cînd ai vorbă să te duci,
Nu ştii de ce să te-apuci.
Fie vorba cît de bună,
Dacă nu ţi-e la-ndemîn',
Toate la pămînt rămîn.
Atunci Nica de-auzea,
Cuvîntul le-nţelegea
Că greşala o să fie
A lui vodă din domnie ;
Pe toţi de fraţi că-i prindea
Şi dădea Nica din cap :
— Greu e omul cu păcat !
Rămîne şi nensurat.
La schimbat
Mi-este legat
Şi la casă dezlegat,
De boală nu e scăpat.
Paloşul din brîu scotea,
În tătari mi-l repezea,
Coate boierii că-şi da
Şi tăia, nu se uita,
Sîngele de şuruia.
Şi de-o pîclă că venea,
Ori venea, ori se ducea,
Era moartea ce dăduse,

Prin tătari acu-ncepusă
Şi lui Nica-i se părusc.
Cînd fu vremea la nămiezi,
Alei, Doamne, ce să vezi ?
Cîmpii mi se limpezise
De tătarii ce fugise,
De tătarii ce murise.
Care cu fuga-a scăpat,
Şi de paloş netăiat,
A plecat şi n-a mai stat ;
Pe care moartea-l ajunse,
Sîngele pămîntu-i supse
Şi pe-acilea putrezise.
De trupuri de tătărime,
Se-ngrăşă pămîntul bine,
Prinse la o lume bine.
Atunci Nica ce-mi făcea ?
Vorbea ce se pricepea :
— Alei, voi, Buzeştilor,
Şi-ncă voi, Căpleştilor,
Căpitanii oştilor,
Cîrmacii războaielor !
Acilea-n străinătate,
Nu te prinde nimeni frate,
Decît duşman cu păcate.
Singurel ne-a mîngîiat,
Negrul cela răsturnat,
Ce e bun de-ncălecat,
De mi l-a dat Dumnezeu,
Ca la bine şi la rău
Să păstreze capul meu.
Cam aşa Nica zicea,
Tot la negrul se ducea,
L-îndemna de se scula
Şi pe el încăleca,
Cărăruia că-şi lua,
Cu Buzeştii
Şi Căpleştii
Şi cu rămăşiţa oştii.
Cîte rîuri şi pîraie,
Pe toate Nica le sare.
Cîte grijuri şi păcate,
Pe toate le pune-n spate
Şi-şi duc calea mai departe,

Pînă ici, pînă colea,
În oraş la Craiova,
Unde sta măria-sa.
Unde, Doamne, stau boierii,
Boierii, puterea ţării,
Porunca spînzurătorii.
Acolo de-mi ajungea,
Măriei-sale-i zicea :
— Alei, doamne, de ruşine,
Să-ţi dai sufletul din tine,
Că nu te-ai gîndit la mine,
Nici măcar ca la un cîine ;
În lupta ce m-am luptat,
Tu nu m-ai fost ajutat ;
Te-am ţinut de frăţior
Şi tu mi-ai fost vînzător ;
Domn bogat şi fără sfat,
Uşor ai fi la purtat
Şi pe spate scărpinat.
Pe cîţi creştini te-au slujit,
Tot mai rău i-ai sărăcit,
În loc să-i fi miluit.
Şi-acuma ce te-ai gîndit,
Te-ai gîndit, te-ai socotit ?
Că-n grea luptă m-ai trimes
Cu gîndul ca să mă pierzi ;
Să mor ca nimeni pe lume,
Sfîrtecat de tătărime.
Dumnezeu cu mine-a vrut,
Să nu mor nespovedit ;
Nu-s de mamă blestemat,
Să rămîn netămîiat.
Atunci vodă ce gîndea ?
Ce gîndea, ce socotea ?
— Du-te, Nica, unde-i vrea.
Du-te-ţi vezi de casa ta
Şi eu de domnia mea,
Şi-oi vedea cum oi putea.
Şi la vreme de nevoi,
Te-oi chema să vii la noi,
Că ştii seama la război.
Du-te, Nica, vezi de treabă,
Că nimenea nu te-ntreabă
Unde-ai fost, unde te duci.
Orice-i fi păţit de-atunci,

De la tătari, de la turci,
Cată, Nica, să le uiţi.

Nica mult nu zăbovea
Şi pe loc nu rămînea,
C-avea şi el mamă, casă,
Unde să-i întindă-o masă,
Avea fraţi, avea surori,
Ca un revărsat de zori.
Gîndu-l bate, mintea-i zboară
La a lui dragă soţioară,
C-a lăsat-o-n prispă-afară,
Cînd a-ncins cea săbioară ;
Şi pe mă-sa sus pe vatră,
Cînd a plecat să se bată.
Foicică şi-o lalea,
Ziua bună că-şi lua,
De la mari, de la boieri,
De la hoţi din închisori,
De la tineri şi bătrîni,
De la răi şi de la buni,
Şi pe ce drum apuca,
Nimenea nu mi-l vedea,
Nimeni seamă nu-i lua.
La trei zile, pe-nserate,
Nica-n poarta casei bate,
Dar nu e nimenea, frate !
Atunci începe să strige,
Că dorul prea tare-l frige :
— Scoală, mamă, şi deschide,
Dar nimenea nu-l aude.
Mai strigă a doua oară,
Nume bun de surioară.
Nu-i răspunde a lui soră,
S-a făcut altuia noră.
Nu-i la casă de-oameni buni,
Ci la casă de păgîni,
Că străinii mi-au luat-o,
De părinţi a-nstrăinat-o
Şi Dumnezeu mi-a uitat-o.
Atunci Nica de-mi vedea
Că nici sor-sa nu ieşea,
Soţioara că-şi striga :
— Numai tu, dragă soţie,
Mi-oi fi credincioasă mie.

Ieși, deschide a pustie,
Ca să intru cu negrul,
Chiar cu negrul, săracul,
Ca să-i mai vezi umbletul.
Ieși, deschide, nu mai sta,
Nu te mai bată grija,
Că e Nica om voinic,
Nu se teme de nimic.
Dar el strigă, el aude,
Nimeni poarta nu-i deschide.
Atunci Nica zice-n gînd :
„Ori, Doamne, n-am cunoscut,
Acilea und' m-am născut,
Ca mic copil am crescut ?“
Că la lupte cînd plecase,
Mustăcioara nici nu-i dase
Și de cînd s-a-nstrăinat,
Mustața mare s-a fapt.
Alei, Nica ce-mi făcea ?
Mai tare se-nvierșuna,
De da drumul negrului,
Pe mijlocul cîmpului,
Curmezișul drumului,
În bătaia vîntului.
Lua drumul de-a razna,
Pîn' la tușe-sa Țana,
Care șade nu departe,
Cale de-o zi și de-o noapte,
La cea casă cu trei meri,
Cîte trei sînt frățiori,
Cîte trei sînt roditori.
Nica drumul mi-și urma
Și din vreme mai trecea.
La jumătatea drumului,
Ostenise negrul lui.
Dar e Nica nemilos,
Ca să-și mai dea trupul jos.
Și e Nica fără minte,
Negrul lui merge-nainte ;
Și din ce se mai ducea,
Tot mai tare că-l bătea
Și la tușe-sa-ajungea,
Chiar la tușe-sa Țana.
Drept la poartă că trăgea,
De trei ori în ea bătea

Şi din gură că striga :
— Scoală, tuşe, nu mai sta,
Că-i nepotu-tău Nica.
Din grea luptă mi-a scăpat,
Cu negrul nevătămat.
Ieşi, tuşe, fermecătoare,
De mi-l opreşte din cale,
Că e negrul cam nebun,
De nu mai ţine la drum.
Iar tuşe-sa-l auzea,
Din pat iute că sărea,
Dezbrăcată cum era
Şi pe argat mi-l chema,
Frumuşel mi-l întreba :
— Cine e, cine-i ala ?
Şi argatul răspundea :
— E nepotu-tău Nica !
— Du-te poarta de-i deschide,
De vreun bine că ţi-o prinde,
Ori vreun păs l-o fi găsit,
Aicea de-a nimerit.
Poarta i se deschidea,
Nica cu negrul intra,
Curtea o bătăturea,
Pămîntul că răsturna,
Şi copita negrului,
Cît e brazda plugului.
Şi cîţi stau vîrîţi în casă,
Nu puteau ca să nu iasă,
Ca pe Nica să mi-l vază.
Iar tuşe-sa ce făcea ?
Drept la negrul se ducea
Şi de el s-apropia,
Pe frunte că-l mîngîia
Şi asupră-i că sufla
Şi deochiul i-l lua,
Apoi în grajd îl băga,
Fîn cu flori îi revărsa,
Mînca negrul, nu căta
Că-n casă străin era.
Vreo trei zile că-l ţinea,
Vreo trei zile, vreo trei nopţi,
Ca să mi-l privească toţi.
Şi alte trei zile pe-afară,
Să mi-l bată vînt de vară,

Să trăiască, să nu moară,
Să-l atingă ploile,
Să-i moaie copitele,
Să-i scurteze zilele,
Lui Nica nevoile,
N-ar mai bate căile
Și toate vîrtoapele !
Tușe-sa-i fermecătoare,
Știe păsul unde-l are ;
Tușe-sa e haită veche,
De nu i-ai găsi pereche ;
Nu-i vrea lui Nica vreun bine,
Ci vrea să-l piardă din lume.
Că nu-i Nica nepot bun,
Să-i ție de cald la drum ;
Dar nici că e vreun străin
Și la inimă hain.
Nici să-i crezi ce spune-ntîi,
Să-l pui noaptea căpătîi
Și ziua în tîrg să-l mîi.
Ci e Nica de-un viteaz,
La luptă n-are popaz.
Nu e mîncat de necaz,
Ci-i copil însurățel,
Mai mare dragul de el,
Ca să-l ai ibovnicel.
Și nu-i Nica mînios,
Că nu e lucru frumos
Pentr-un tînăr drăgăstos.
Foicică sălcioară,
Ce-i veni și lui să-nsoare
C-o drăguță bălăioară ?
Dar dușmanii mi-l aflară
Și-n grea luptă mi-l mînară,
Lui zilele să-i scurteze,
Pe vodă să-l rușineze.
Dar e Nica om viteaz
Și pe dușman l-a rămas.

La trei ani și jumătate,
Doru-l frige, gîndu-l bate,
De neagră străinătate.
Cruce cu dreapta-și făcea,
Ziua bună că-și lua,
De la mari, de la boieri,
De la hoți din închisori,

De la tineri şi bătrîni,
De la răi şi de la buni.
Frumos negru-ncăleca,
Ziua şi noaptea mergea,
La părinţi că ajungea
Şi la poartă că bătea,
Pe nume bun că-i striga,
De trei ori pe maică-sa,
O dată pe soră-sa
Şi pe draga soţioară,
Doar să iasă pîn-afară,
Să-i dea negrului apşoară.
Nica strigă, Nica-aude,
Nimeni poarta nu-i deschide,
Numai moartea îi răspunde.
Urîta de cucuvea
Se pusese pe-o nuia,
Striga moartea lui Nica.
Dar el, măre, ce-mi făcea ?
Lua drumul de-a razna,
Pîn' la tuşe-sa Ţana,
La o zi şi la o noapte,
Să-i bată tuşe-si-n poartă,
Iar tuşe-sa se scula,
Dezbrăcată cum era.
Dar ea, măre, nu prea vrea,
Şi Nica bine simţea,
Că tuşe-sa vrea să-l piardă
Şi pe lume să nu-l vadă.
Frumos calu-ncăleca,
Lungul drumului lua.
De departe,
Negru-şi bate,
Şi de-aproape,
Ochii-şi scoate,
De neagra străinătate.

147

Cîntecul lui Bartici

Frunză verde salbă moale,
Ziua de vinerea mare,
Plecă vodă-n vînătoare.

'N vînătoare că-mi pleca,
Doamna singură rămînea.
Dară doamna ce-mi făcea,
Cînd singură se vedea ?
Ea îndată că-mi chema
Douăsprece jupînese,
Să vezi, tot cocoane-alese,
Şi la masă le punea.
Cu paharul cin' le da ?
Săvai finu-său Bartici.
Şi mi-şi beau şi mi-şi mîncau,
Aşa doamna ce făcea ?
Ea la masă se ducea
Şi din gură le zicea :
— Douăsprece jupînese,
Sînteţi tot cocoane-alese.
Aţi băut şi aţi mîncat,
De-acum pe-acasă plecaţi
Şi-aici numai să-mi rămînă,
Săvai finu-meu Bartici.
Jupînese ce-mi făceau ?
De la masă se sculau
Şi pe-acasă că-mi plecau,
Numai Bartici rămînea,
Aşa doamna că-i zicea :
— Alelei, fine Bartici,
Vino lîngă mine-aici,
Că mi-eşti 'nalt şi sprincenat,
Te-aş pofti cu mine-n pat,
Să-mi faci pofta trupului,
Lăcomia ochiului,
Tristarea sufletului.
Din ceasul cînd te-am văzut,
La inimă mi-ai căzut,
Ca unineluş de-argint,
Cînd cade în apă-afund
Şi şade, nu rugineşte,
Inimioara mi-o topeşte.
Alelei, fine Bartici,
Vino lîngă mine-aici.
Dară Bartici ce-i zicea ?
— Alelei, naşă Ileană,
Nu ţi-o fi, naşă, păcat,
Că de mic m-ai botezat,
Trei copii mi-ai creştinat,

Nu ţi-o fi, naşă, păcat,
Să te sui cu finu-n pat ?
Naşă-sa că mi-şi grăia :
— Alelei, fine Bartici,
Vino lîngă mine-aici,
Că nu mai pot aştepta.
Pentru păcatele tale,
Eu, fine, că ţi-oi făcea
Douăsprece biserici,
Pe la satele mai mici ;
Şi, fine, că ţi-oi mai face
Douăsprece mînăstiri,
Pe la oraşe mai mari ;
Şi-ncă, fine, ţi-oi mai face
Fîntîni reci pe la poteci
Şi puţuri pe la drumuri.
Cînd o fi la urmuliţă,
Oi face două cruciuliţe.
Crucea ta oi polei-o
Şi pe-a mea că mi-oi cerni-o,
Şi-oi da vaci pe la săraci,
Numai pofta să mi-o faci.
Dară Bartici ce-mi zicea ?
— Alelei, naşă Ileană,
Mai aşteaptă puţintel
Să-mi dezbrac cel căftănel,
Să nu fac păcatu-n el.
Dar Bartici ce mi-şi făcea ?
El pe-acasă se ducea,
În grajd de piatră intra
Şi pe negru că-mi scotea,
Înşeuat şi înfrînat,
Cum e bun de-ncălecat,
Şi la scară mi-l lega,
Dar Bartici ce mai făcea ?
El în casă că intra
Şi din gură-i cuvînta :
— Draga mea de coconiţă,
Ai să rămîi văduviţă ;
Dragii mei de coconaşi,
Rămîneţi de mici săraci.
Şi pe negru-ncăleca,
Şi Bartici că mi-şi fugea ;
Fugea tocma-n Ţarigrad,
Ca să scape de păcat.

Şi Bartici că mi-şi fugea,
Iar doamna se-mbolnăvea.
Ştefan-vodă ce-mi făcea ?
Din vînătoare venea,
Pe ea bolnavă o găsea,
Şi el, frate, o-ntreba,
Toată dîra i-o spunea,
După cum era fapta.
Ştefan-vodă-o asculta,
După Bartici trimetea,
În Ţarigrad mi-l găsea
Şi-ndărăt că-l aducea.
Ştefan-vodă ce-mi făcea ?
Toţi boierii-i aduna,
Pe Bartici mi-l judecau,
Toţi lui vina îi găseau,
De ce n-a făcut fapta
Şi mi-a-mbolnăvit doamna.
Pe Bartici îl judecau
Şi cu dreptate găseau
Pe Bartici a-l spînzura.
Dar soţia lui Bartici,
Fuga la naşu-său da
Şi din gură că-i zicea :
— Naşule, năşicule,
Cată numa-a te-ndura
Şi nu mi-l mai spînzura.
Ştefan-vodă-i răspundea :
— Fină, finişoara mea,
Eu la vreme oi chema
Coconii oraşului,
Sfetnicii-mpăratului ;
Care ţie ţi-o plăcea,
După-acela mi te-oi da.
Şi pe Bartici spînzura.
Cînd spînzurat că-l vedea,
Soţia lui ce făcea ?
Fuga la masă că-mi da,
Mîna pe cuţit punea,
Singură se înjunghia.
Pe-amîndoi mi-i îngropa
În basceaua cu florile,
Und' se plimbă doamnele ;
Pe-amîndoi mi-i îngropa,
Doi trandafiri răsărea.

Ştefan-vodă ce-mi făcea ?
Dimineaţa se scula,
Doi trandafiri că-mi vedea,
Ştefan-vodă că zicea :
— Cine strică dragostea,
Dumnezeu să nu i-o dea ;
Să i-o dea şi să i-o ia,
Ca să creadă altuia.

148

Cîntecul lui Dedu-hatmanul

Icea-n jos, la Stoieneşti,
Mai din jos de Bucureşti,
Frumoasă masă e-ntinsă.
Dar la masă cine şade ?
Şade domnul Ştefan-vodă,
Înconjurat de boieri,
Tot boieri de la divan.
Dar la coadă cine şade ?
Şade Dedu-hatmanul,
Nici nu bea, nici nu mănîncă,
Numai la boieri se uită.
Iar domn Ştefan ce-mi grăia ?
— D-alei, Dragna, fiica mea,
Din cîţi boieri sînt aici,
După care-o să te duci ?
Iar Dragna ce răspundea ?
— D-alei, taică, dragă taică,
Din cîţi boieri sînt aici,
Eu pe nici unul nu vreau,
Decît pe Dedu-hatmanul.
El nici bea, nici nu mănîncă,
Numai la boieri se uită.
Şi-atunci Dedu ce grăia ?
— Hei, doamne, măria-ta,
De mi-ai da domnia ta,
Nu ţi-aş da bănia mea !
Iar vodă se supăra
Şi doi gealaţi că-mi punea,
Pe Dedu de mi-l ducea
Şi-n temniţă că-l băga

Dragna, temnița afla
Și la temniță mergea,
De-afar' pe Dedu-l striga :
— D-alei, Dedule, hatman,
De ești viu,
ca să te știu,
De ești mort, să te jelesc.
Și-atunci Dedu răspundea :
— D-alei, Dragna, puica mea,
Eu nu sînt nici mort, nici viu,
Doar viața mi-o mai țiu,
Barba căpătîi mi-o pui
Și cu părul mă-nvelesc.
D-alei, Dragna, Dragna mea,
Toate le-aș mai suferi,
Dar eu nu mai pot trăi
De șuierul șerpilor,
De freamătul broaștelor.
Toate le-aș mai suferi,
Dar o hoață de șerpoaică,
Ea că mi s-a-mpleticit,
Din susul buricului,
Unde-i păs voinicului.
Cînd șerpoaica se lungește,
Inimioara mi-o răcește ;
Cînd șerpoaica se zgîrcește,
Inimioara mi-o topește.
Dar Drăgnuța se făcea ?
La tată-său se ducea,
De departe-ngenunchea
Și de-aproape se ruga :
— D-alei, taică, dragă taică,
Ce vinovat mare-a fost,
Pe Dedu de l-ai băgat
În temnița smagului,
Unde smagul smăguiește,
Pe Dedu-l împotmolește ?
Șade-n apă
pînă-n sapă,
Și-n noroi
pînă-n țurloi.
Ștefan-vodă ce-i zicea ?
— D-alei, Dragna, fiica mea,
Du-mi-te, tu, du-te acasă,
Tencuiește-ți curțile,
Văruiește-ți casele,

Că pe Dedu eu l-oi scoate
Şi la bărbier l-oi duce,
Frumuşel că mi l-oi rade
Şi după tin' l-oi trimite.
Dragna-acasă se ducea,
Casele le văruia,
Curţile le tencuia.
Ştefan-vodă ce făcea ?
Doi gealaţi că trimetea,
Pe Dedu de mi-l scoteau,
La bărbier mi-l duceau,
Frumuşel că mi-l rădeau,
Mi-l rădeau şi mi-l tundeau
Şi-acas' la vodă-l duceau,
C-aşa poruncă aveau.
El gealaţii îi punea,
Capul lui Dedu tăia
Iar Dragna cum auzea,
La taică-său că venea,
Pe Dedu mort îl vedea
Şi lui taică-său zicea
Şi cu foc îl blestema :
— D-alei, taică, dragă taică,
Să dea bunul Dumnezeu
Să te-nsori de nouă ori
Şi să ai nouă feciori ;
Şi la urmă o fetiţă,
Să-ţi care apă la temniţă.
Şi-astfel după ce grăia,
Mîna-n buzunar băga,
Un cuţitaş că scotea
Şi-n inimă şi-l băga.
Ştefan-vodă de vedea,
Se-ntrista
şi se-ngrozea,
La biserică-i ducea
Şi pe Dragna o-ngropa,
În altar pe dinlăuntru,
Iar pe Dedu lîngă-altar,
Lîngă zid pe dinafar'.
Din inima Dragnei creştea
De-o garofiţă bătută,
Care prin zid străbătea,
Cu rugul Dedului se-ntîlnea
De trei ori se-mpleticea.

Ştefan-vodă cînd vedea,
Amarnic se chinuia,
Mintea i se tulbura
Şi din gură-aşa grăia :
— Cine dragoste-o strica,
Să-l ajungă patima,
Care arde mintea mea.
Mîna-n buzunar băga,
Un cuţitaş că scotea
Şi-n inimă şi-l băga.

149

Buculei

Ce-i în tîrg, la Bucureşti ?
Ce-i în curte la Ştefan-vodă ?
Bună masă mi-este-ntinsă,
Dar la masă cine-mi şade ?
Şade domnul Ştefan-vodă,
Cu ai ţării boieri mari,
Ai tîrgului caimacani,
Oamenii-mpăratului,
Arză-i para focului !
Grăi domnul Ştefan-vodă :
— Alelei, voi, slugilor,
Vedeţi, măre, ori nu vedeţi ?
De la Paşti şi pînă-acum,
Cinci zaiafeturi mi-am făcut,
Toate slugile-au venit ;
Buculei, slugă bătrînă,
Niciodată n-a venit !
Eu pe toţi i-am dăruit
C-un buzdugan şi-un caftan,
Şi i-am cinstit c-un firman.
Doar Buculei n-a venit !
Ori că el a sărăcit,
Ori că mi s-a-mbogăţit,
Ori domnia mi-a poftit,
La mine de n-a venit ?
Degrabă să-l căutaţi
Şi de l-aţi găsi bogat,
Să mi-l aduceţi legat !

Dar sărac dacă-l aflaţi,
Vreo trei pungi de bani să-i daţi
Şi să mi-l lăsaţi în pace,
N-are nimenea ce-i face.
Slujbaşii că şi plecau,
Şi la el dacă-ajungeau,
Din gură-astfel îi ziceau :
— Buculei, slugă bătrînă,
Ori că, măre, ai sărăcit,
Ori că te-ai îmbogăţit,
La domn de n-ai mai venit ?
Ia, degrabă te găteşte,
Viaţa ţi se prăpădeşte,
Că domnia te pofteşte.
— Vere, nici n-am sărăcit,
Nici nu m-am îmbogăţit.
Nu ştiu, naiba m-a-ndemnat,
M-a pus de m-am însurat,
Fată bogată-am luat.
Soacră-mea că m-a-nzestrat
Cu cincizeci de iepe roaibe.
Iarnă grea că mi-a venit
Şi iepele mi-au murit.
Numai una a rămas,
Iapă albă, burdioasă
Şi era şi cîrticioasă.
Şi s-a prins şi mi-a fătat,
Dar lupii de ea au dat
Şi iapa că mi-au mîncat,
Mînz sărman că mi-a rămas.
De pe munte m-am luat,
În buzunar pîine-am furat,
Oasele le-am adunat,
Într-un cazan le-am băgat
Şi pe foc că le fierbeam,
Apoi oasele scoteam
Şi pîine că dumicam,
Mînzului sărman că-i dam.
Mereu aşa am făcut,
Pîn' ce mare l-am crescut.
După ce astfel vorbea,
O butie desfunda
Şi-i da fustaşului să bea,
Pîn' fustaşul se-mbăta
Şi apoi se şi culca.

El pe mînz încăleca
Şi spre Bucureşti pleca.
Fustaşu-i la Văcăreşti,
Buculei la Bucureşti.
Jos de pe cal că se da,
La Ştefan-vodă intra
Şi la masă s-aşeza,
Şapte pistoale plesnea.
Grăi domnul Ştefan-vodă :
— Buculei, slugă bătrînă,
De la Paşti şi pînă-acum,
Cinci zaifeturi mi-am făcut,
Toate slugile-au venit
Şi eu că le-am dăruit
C-un buzdugan şi-un caftan
Şi i-am cinstit c-un firman.
Dar dumneata n-ai venit !
Ori că, măre, ai sărăcit,
Ori că te-ai îmbogăţit,
Ori domnia c-ai poftit,
La mine de n-ai venit ?
— Alei, doamne Ştefan-vodă,
Nici, doamne, n-am sărăcit,
Nici că m-am îmbogăţit !
Nu ştiu, naiba m-a-ndemnat,
M-a pus de m-am însurat,
Fată bogată-am luat.
Soacră-mea m-a înzestrat
Cu cincizeci de iepe roaibe.
Iarnă grea că mi-a venit,
Iepele toate-au murit.
Şi mie că mi-a rămas
Iapă albă cîrticioasă
Şi era şi burdioasă.
Mi s-a prins şi mi-a fătat,
Lupii peste ea au dat
Şi iapa că mi-au mîncat,
Mînz sărman că mi-a rămas.
De pe munte m-am luat,
Pîine-n buzunar am furat,
Oasele le-am adunat
Şi-ntr-un cazan le-am băgat.
Şi pe foc că le fierbeam,

Apoi oasele scoteam
Şi pîinea o dumicam,
Mînzului sărman îi dam.
Şi tot aşa am făcut,
Pîn' ce mare l-am crescut.
Dar ştii, doamne, ori nu ştii ?
Albii tăi cărăvăneşti
Şi negrii dobrogeneşti,
Pe toţi patru de mi-ai da,
Mînzul sărman nu ţi-oi da.
Mare prinsoare făceau
Şi la-ntrecere-i puneau.
Dacă albii cărăvăneşti
Mînzul sărman l-or întrecea,
Capul lui Buculei va cădea.
Dacă mînzul i-o-ntrecea
Pe albii cărăvăneşti,
El domnia să i-o ia.
Şi doamna şi domnia,
Şi cu toată avuţia.
Ştefan-vodă poruncea,
Patru mocani aducea
Şi pe cai încăleca,
Dar Buculei ce făcea ?
Un pui de ţigănaş lua,
Pe mînz sărman încăleca,
Dar popul unde-l punea ?
La puţul porumbului,
În inima cîmpului,
Unde-i păs voinicului.
Pîn' ţigănaş calu-mi gătea,
Mocanii cu albii cărăvăneşti
Şi cu negrii dobrogeneşti,
La jumătate cale-ajungeau.
Unde mînz sărman vedea,
Brazda cu piciorul din pămînt scotea,
Şi unde se opintea,
De mi-ţi sărea rar, lupeşte,
Şi se lungea ogăreşte,
La cotituri iepureşte,
Mult înainte-ajungea,
Alb de spumă se făcea.
Iară domnul Ştefan-vodă,
În pridvor că se urca,
Peste cîmp că se uita.

— Găteşte-te, Buculei,
Ca să-ţi răpui viaţa
Şi să-ţi iau bogăţia.
Da' Buculei ce striga ?
— Alei, doamne Ştefan-vodă,
Eşti îmbrăcat ca un domn,
Dar mintea nu ţi-e de domn.
Vezi tu, doamne, ori nu vezi
Pe mînzul sărman al meu ?
Că-i cunosc aruncătura
Şi-i cunosc şi cotitura.
Că se lasă rar, lupeşte,
Şi coteşte iepureşte,
Se lungeşte ogăreşte.
Vorba nici nu isprăvea,
Mînz sărman la poartă sosea.
Pîn' de spumă se usca
Şi-n grajd de piatră-l băga,
Abia soseau dobrogeneşti
Şi albii cărăvăneşti.
Iară domnul Ştefan-vodă,
Mîna la gură punea,
Buculei paloş pe mischiu trăgea,
Capul lui vodă-i tăia
Şi domnia i-o lua,
Şi domnia şi doamna,
Şi toată avuţia.
Apoi ţara stăpînea,
Săvai cu grijă domnească,
În veci să se pomenească.

150

Mogoş

La umbră de şapte brazi,
Şapte brazi ca şapte fraţi,
Stau ai lui Mogoş cumnaţi
Şi de-ai Stăncuţei buni fraţi.
Puneau masa şi mînca,
Iată Mogoş că-mi sosea
Pe-un cal galben dobrogean,

Bună ziua că le da :
— Bună ziua, şapte fraţi,
Şapte fraţi ca nişte brazi,
Şapte fraţi şi-ai mei cumnaţi,
Şi de-ai Stăncuţei buni fraţi.
Nici unul nu se mişca,
Cel mai mare răspundea,
Îmbrăcat ca şi un domn
Şi n-are minte de om.
Şi el, măre,-i mulţumea
Şi la masă mi-l poftea,
Şi din gură-l întreba :
— Cumnate Mogoş, dumneata,
Cînd pe Stanca-am logodit,
Măre, rămas am făcut
S-o aduci, măre, la noi,
Pe iarnă de nouă ori,
Că-s mai multe sărbători ;
Şi pe vară de trei ori,
Că-s puţine sărbători.
Iară Mogoş, ce-i zicea ?
— Cumnăţele, dumneata,
Pe Stăncuţa-oi aducea-o
Primenită şi gătită,
În rogojină-nfăşurată,
Rogojină de la baltă,
Trei parale cumpărată.
Şi oi pune-o-ntr-o căruţă,
Nespiţată, neobădată.
Aşa el că mi-şi grăia,
Ăilalţi fraţi nu răspundea,
Doar ăl mare se scula,
Îmbrăcat ca şi un domn
Şi n-are minte de om.
În picioare se scula,
Mîna pe paloş punea,
Pe mişchiu că mi-l trăgea,
Pe limbă că-l încerca,
Trei ceasuri că-mi piuia.
Încet mi se pregătea,
Mîna pe paloş punea,
Îl învîrtea,-l răsucea,
Capul lui Mogoş tăia.

La un fag că mi-l tîra,
Cu frunze l-acoperea,
La masă se așeza,
Tot mi-și beau
Și mi-și mîncau
Și cu toții chefuiau.
Cînd deoparte căutau,
O cucie că zăreau,
Tot cu patru telegari,
Negri ca corbii,
Lucioși ca șerpii,
În cucie cine-mi era ?
Era Stanca soră-sa,
Ea din gură le grăia :
— Bună ziua, șapte frați,
Șapte frați ca niște brazi,
Tot de-ai lui Mogoș cumnați
Și de-ai mei șapte buni frați.
Nici unul nu răspundea,
Ci doar fratele-ăl mai mare,
Îmbrăcat ca și un domn
Și n-are minte de om,
Din gură așa-i grăia :
— Ceață din cer a căzut
Și Mogoș s-a rătăcit,
La noi încă n-a sosit.
Dar soră-sa ce făcea ?
Jos din cucie se da,
Primprejur că se uita,
Dîră de sînge vedea.
Și pe dîră se ducea,
Pîn' de fag s-apropia.
Și cînd cu mîna dădea
Și frunza o-mprăștia,
Pe Mogoș mort îl vedea,
Din ochi negri lăcrăma.
La frații ei se-ntorcea
Și din gură le grăia :
— Nu v-a fost milă, păcat,
Văduvită m-ați lăsat !
La judecată mergea,
Pe frate-său îl pîra,
Judecata chibzuia
Și pe el îl osîndea.

151

Cîntecul mierlei și sturzului

Verde de spanac,
Pe drum am plecat,
Peste-o ceartă-am dat.
Cine se certa ?
Două păsărele,
Pe două smicele.
Două păsărele,
Amîndouă rele.
Cine se certa ?
Sturzul cu mierla.
Mierlița-mi grăia :
— Sturzule, puștiule,
Geambaș de pădure,
'Nșelător de lume,
Ia-mă-n aripioare,
Scoate-mă la țară,
Să-ți fiu soțioară !
Foaie și-o lalea,
Sturzul ce-mi făcea ?
În aripioare-o lua,
La țară-o scotea,
Mierlița-mi grăia :
— Nu-ți sînt soțioară,
Ci-ți sînt verișoară !
Sturzul ce-mi grăia ?
— Mierliță, mierliță,
Pasăre pestriță,
Neagră la hăinuță,
Chip călugăriță,
La corp cilibie,
Cum îmi place mie,
La gușă plăviță,
Pupu-te-n guriță.
Mierlița-mi grăia :
— Sturzule, puștiule,
Geambaș de pădure,
'Nșelător de lume,
Ce-o să mă fac eu
De urîtul tău,

Şi de-al taică-tău,
Şi de-al moşu-tău ?
Eu am să mă fac
Mică trestioară,
Din baltă născută,
În baltă crescută.
Sturzul ce-mi grăia ?
Fă-te, fată, fă-te,
Că şi eu m-oi face
De-un mic cositor
Şi mi te-oi cosi,
Şi te-oi aduna,
De tine c-oi da
Şi te-oi săruta,
Barem de-ai crăpa.
Mierliţa-mi grăia :
— Ce-oi să mă fac eu
De urîtul tău
Şi-al lui taică-tău ?
Mică iconiţă
Din bisericuţă.
Sturzul ce-mi grăia ?
— Fă-te, fată, fă-te,
Că şi eu m-oi face
De-un mic ţîrcovnic
Şi mi te-oi citi
Şi m-oi închina,
De tine c-oi da
Şi te-oi săruta,
Barem de-oi crăpa.
Mierliţa-mi grăia :
— Ce-o să mă fac eu
De urîtul tău ?
Eu am să mă fac
Un mic cuptoraş.
Sturzul ce-mi grăia ?
— Fă-te, fată, fă-te,
Că şi eu m-oi face
De-un mic brutăraş,
Pîine mi-oi scotea,
De tine c-oi da
Şi te-oi săruta,
Barem de-oi crăpa.
Mierliţa-mi grăia :
— Ce m-oi face eu,
De urîtul tău ?

Iată că m-oi face
O fîntînă lină,
Cu apşoară bună.
Sturzul ce-mi grăia :
— Fă-te, fată, fă-te,
Că şi eu m-oi face
De-un mic călător
Şi mi-oi conăci,
Şi apă c-oi bea,
De tine c-oi da
Şi te-oi săruta,
Barem de-ai crăpa !
Sturzu-i mai spunea :
— Mierliţă, mierliţă,
Pasăre pestriţă,
Neagră la hăinuţă,
Chip călugăriţă,
Eu ţie ţi-am spus,
Cuibul să nu-ţi faci
În marne de drum,
Pe tufe de-alun
Cărăuşi c-or trece,
Resteie c-or frînge,
Bulfeie c-or rupe
Şi ei mi-or tăia
Resteie, bulfeie,
Cuibul ţi-or strica,
Puii ţi-or cădea,
Tu te-oi văicăra,
Pe cine-oi apuca ?
Calea e colea,
Trec care mocăneşti,
Trec la Bucureşti,
Cu mărfuri domneşti.

152

Cîntecul mocanului

Fir de iarbă lată,
La măgura-naltă,
Ceartă, mi se ceartă
Două cumnăţele,
Ca două căţele,

Pe mic mocănaş,
Săruta-mi-l-aş.
Verde şi-o lalea,
Ţăranca-i grăia :
— Mic de mocănaş,
Ia-mă tu pe mine,
Ca să trăim bine ;
Eu frumoasă, tu frumos,
Ca să trăim mîngîios !
Şi iar verde şi-o lalea,
Munteanca-i grăia :
— Mic de mocănaş,
Ia-mă tu pe mine,
Ca să trăim bine ;
Las' că sînt guşată,
Da' eu sînt bogată !
Şi ea cînd grăieşte,
Guşa-i hîrîieşte.
Din ochi nu clipea,
Munţii se-ntuneca,
El că se gîndea
Pe care s-o ia.
Şi mi-şi alegea :
— S-o iau pe munteanca,
Să-i mănînc eu blaga.
Oi trăi cum oi putea,
Cu cirezi de boi,
Cu turme de oi,
Şase pluguri noi,
Cu cîte şase boi.
Verde de năut,
El c-a sărăcit.
Verde matostat,
Munteanca-a lăsat
Şi el c-a plecat,
Pe ţărancă a cătat.
Şi el că-mi grăia :
— Tu, ţăranca mea,
Ia-mă tu pe mine,
Ca să trăim bine.
— Mic de mocănaş,
Eu că te-am rugat,
Cînd ai fost dănac,
Şi tu nu m-ai luat.
Eu o să te iau,

Tot cînd tu mi-oi face
Un pod de argint,
Să umblu peste mare,
Seamăn în lume n-are ;
De-o vie pe mare,
Cu nouă răzoare,
Cu strugurii negri,
Cu aracii albi,
Cu strugurii dulci,
Cu aracii-n dungi.
Verde şi-un dudău,
Eu o să te iau,
Cînd o fi lupu-n cizme-ncălţat,
Venind după oi în sat
Şi vulpea-n papuci,
Umblînd după curci,
Atunci, nici atunci.
Verde foi de bob,
Un iepure şchiop,
Să-mi treiere-un snop,
Să-mi aleagă un bob,
Într-un vîrf de plop,
Verde de lăptuci,
Atunci, nici atunci.

153

Mîndra necredincioasă

Verde frunză-a bobului,
La poalele codrului,
La fîntîna Motrului,
Frumoasă masă mi-e-ntinsă
Şi de mulţi voinici cuprinsă,
De patruzeci şi cinci voinici,
De cincizeci fără de cinci.
Verde frunză şi-o lalea,
Mai mare cine-mi era ?
Alopin, haiduc voinic,
Cu frate-său Constantin.
Şi toţi beau şi mi-şi mîncau,
Mare zaiafet făceau.

Dar cînd fu mai spre beţie,
Cea cu dalba veselie,
Constantin ce mi-şi grăia ?
— Dalei, frate Alopine,
În cine te-ncrezi mai bine ?
În mine, care-ţi sînt frate,
Ori în armele tale toate ?
Verde frunză şi-o lalea,
Alopin ce răspundea ?
— Verde frunză bob orez,
Frate, nu mă-ncredinţez
Nici în tine că mi-eşti frate,
Că ţii cu mine-n dreptate ;
Nici în dragile de arme,
Că armele-s fiare reci,
Fiare reci şi lemne seci.
Cînd oi zice bob orez,
În cine mă-ncredinţez ?
Numai în mîndruţa mea,
Care m-am iubit cu ea,
Din copilăria mea.
Constantin îl asculta
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Verde frunză bob orez,
Degeaba te-ncredinţezi,
Că mîndruţa te-a lăsat
Şi cu Pribeagu s-a luat ;
Cu Pribeagu dintre munţi,
Dintre munţi, din văi adînci,
Şi cu el că mi-a plecat,
Cu soare nescăpătat
Şi pe tine te-a lăsat.
Dalei, frate Alopine,
Tu să mă asculţi pe mine,
Că-ţi vine Pribeagu-n mînă,
Deseară, cum iese luna.
Tu ştii calea la fîntînă.
El o veni acolea
Să ia apă-n matara,
Să-şi adape mîndruţa.
Verde frunză şi-o lalea,
Alopin ce mi-şi făcea ?
La fîntînă se ducea
Şi-n tufe se pitula.

Iată Pribeagu sosea,
Cu mataraua pe mînă,
Să ia apă din fîntînă.
Alopin cum îl vedea,
De departe-l proţăpea
Şi din gură-aşa grăia :
— Măi Pribege, dumneata,
Ce-ai tu cu mîndruţa mea,
Care m-am iubit cu ea,
Din copilăria mea ?
Tu, dacă-ai făcut aşa,
La luptă că ne-om lua,
Ori în săbii ne-om tăia ?
Verde frunză şi-o lalea,
Pribeagu îi răspundea :
— Hai la luptă că e dreaptă,
Că e dreaptă şi-nţeleaptă
Şi de Dumnezeu lăsată.
Verde frunză şi-o lalea,
Ei la luptă se lua
Şi ei, frate, se luptară,
Zi de vară pînă-n seară.
Cînd fu soarele-n chindie,
Mi-era lupta cu mînie,
Făcea Pribeag ce făcea,
Pe Alopin l-aducea,
La pămînt l-îngenunchea,
Bernevicii-i se rupeau
Şi la vale se lăsau,
Puterea mult îi scădea.
Mîndra sta de mi-i privea.
Alopin ce mi-şi făcea ?
Dacă vedea şi vedea,
El din gură îi zicea :
— Mîndro, mîndruliţa mea,
Ia apleacă-te colea
Şi-mi înnoadă bernevicii,
Că mă omoară păgînul !
Însă mîndra-i răspundea :
— Care pe car' v-oţi birui,
Un bărbat mi-o trebui.
Da' frate-său Constantin,
Frate bun cu Alopin,
Pitulat că mi-şi era
Şi de vedea ce vedea,

La Pribeagu că venea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Măi Pribeage, dumneata,
Pe frate-meu l-oi tăia,
Da' de mine n-oi scăpa.
Şi din gură cum grăia,
Mîna pe Pribeag punea,
Cu mîndra-l împreuna,
Pe-amîndoi că mi-i lega,
De-o arie mi-şi făcea,
În mijloc steajer bătea,
De steajer că mi-i lega
Şi cu gaz că mi-i stropea,
Foc la tălpi că le dădea.
Alopin ce mi-şi făcea ?
Frumoasă masă-ntindea
Şi mi-şi bea şi mi-şi mînca,
Cu frate-său se cinstea,
Mîndra-n flăcări lumina.
Constantin ce mi-şi făcea ?
Cu atît nu se lăsa,
Aşa necăjit era !
De la masă se scula,
Mîna-n cenuşă băga,
Cîte-un os că mi-şi găsea,
În piuă mi le pisa,
În vînt mi le vîntura,
Şi din gură mi-şi grăia :
— Verde frunză mărăcine,
Dalei, neică Alopine,
Haidem la munte, la plai,
Că e pîine haiducească
Şi leafă ortomănească,
Mereu să se pomenească,
La boieri ca dumneavoastră.

154

Ghiţă Cătănuţă

Pe culmiţa dealului,
Ţipă puiul corbului.
Şi nu ţipă că-i e foame,

Nu-i e foame, nu-i e sete,
Ci i-e dor de codru verde.
Plimbă, plimbă, mi se plimbă,
Săvai Ghiţă Cătănuţă,
Cu a lui dalbă mîndruţă,
Cu doisprece lăutari,
Cu doi bani în buzunar
Şi cu nouă catîraşi,
Încărcaţi cu gălbinaşi.
— Cîntă-ţi, mîndro, cîntecelul,
Că mi-e drag ca sufleţelul.
De cînd, mîndro, te-am luat,
Nici un cîntec n-ai cîntat.
Dalei, mîndra ce-i spunea ?
— O, Ghiţă, lumina mea,
De-oi începe a cînta,
Munţi, măre, s-or dărîma,
Livezi, măre, s-or încurca,
Apele s-or tulbura,
Păduri mari or răsuna,
Şi Lotrean-o auzi,
Înainte ne-o ieşi
Şi pe mine m-o lua,
Iar pe tine te-o tăia,
Ce folos de viaţa ta ?
Dalei, Ghiţă ce-i spunea ?
— Aste mîini tari, încordate,
Nu au cu cine se bate.
Mîndra-ncepea a cînta,
Munţi mari că se dărîmau,
Livezi mari că se-ncurcau,
Apele se tulburau,
Păduri mari că răsunau.
Şi Lotreanul auzea,
Înainte le ieşea
Şi cu Ghiţă se-ntîlnea.
Şi din gură ce-i grăia ?
— Bună ziua, măre Ghiţă !
— Mulţumesc ţie, Lotriţă !
— Unde-ai plecat, măre Ghiţă ?
— Pîn-aci la soacră-mea,
Ca să-mi dau vorbă cu ea.
Iar Lotreanul îi spunea :
— Să-mi dai tu paloşul tău.
Dalei, Ghiţă ce-i spunea ?

— Eu paloşul nu ţi-oi da,
Că mi l-a dat socru-meu,
Ca să-mi apăr capul meu.
Altă ispită-i spunea
Şi pe mîndra mi-o cerea.
Dalei, Ghiţă ce-i spunea ?
— Eu pe mîndra nu ţi-o dau,
Că mi-a dat-o soacră-mea,
Să-mi ţiu căscioară cu ea.
— Ascultă, Ghiţă, ceva :
Hai la luptă să ne luptăm ;
Lasă sabia drăcească,
Hai la luptă voinicească.
Ei la luptă se luară,
Zi de vară pînă-n seară.
Cînd soarele-i la chindie,
Lupta-i cu mare mînie ;
Pe Ghiţă l-a aruncat,
Pînă-n brîu mi l-a-ngropat
Şi-aşa Ghiţă a strigat :
— Alelei, mîndruţa mea,
Sări de-mi leagă brîneţul,
Că mă răzbeşte Lotreţul.
Dalei, mîndra ce-mi zicea ?
— Ascultă, Ghiţă, ceva :
Oricine mi-o birui,
Tot un bărbăţel mi-o fi.
Atunci Ghiţă ce făcea ?
Pe Lotreţu mi-l izbea,
Pînă-n umeri mi-l băga,
Capul cu sabia-i lua
Şi la mîndra se ducea
Şi din gură ce-i spunea ?
— Alelei, mîndruţa mea,
De cînd maica m-a făcut,
Eu cu sapa n-am muncit,
Nici cu plugul n-am brăzdat.
Astă-vară mi-am cosit,
Şapte clăi că am făcut
Şi la toate le-am scos vîrf,
Numai una n-are vîrf
Şi mă rog lui Dumnezeu,
Să-i fac vîrf cu capul tău.
Mări, Ghiţă ce-mi făcea ?
O ploscuţă că scotea,
De-o vadră şi cinci oca,

Şi la gură mi-o punea,
Abia la fund răsufla.
Şi la mîndra se ducea,
Mîna pe coadă-i punea,
Din gură mi-o judeca,
Cu mîinile-o ciopîrţea,
Bucăţele mi-o făcea
Şi pe cîmp o azvîrlea,
Cu furca o aduna,
Vîrf la claie că scotea
Şi la soacră-sa pleca.
Soacră-sa că-l întreba :
— Măi, Ghiţă, Ghiţă-al maichii,
Ce-ai făcut pe mîndra ta ?
Ghiţă tot i-a povestit
Şi cum cu ea, la sfîrşit,
Vîrf la claie a făcut.
Iar soacră-sa ce zicea ?
— Aşa, maică,-i trebuia,
Dacă i-a fost mintea rea !
Eu o strigam din vecini,
Ea venea din mărăcini ;
Eu îi spuneam de vecini,
Ea găsea la toţi pricini !

155

Cîntecul lui Ghiţă Cătănuţă

Foaie verde-o aluniţă,
Pe cel deal, pe cea colniţă
Se plimbă Ghiţă Cătănuţă,
Cu a lui dalbă mîndruţă
Şi cu doi-trei căluşei,
Cu desagi cu gălbinei,
Cu doisprece lăutari,
Cu doi bani în buzunar,
Tot plătea la lăutari.
Foaie verde şi-o lalea,
Ei spre munte se urca,
Căruţa le scîrţîia,
Ghiţă din gură zicea :
— Hăis, boian, şi cea, plăvan,
Bouleni de cîte-un an.

Şi iar verde şi-o lalea,
Ei la munte se suia,
Mîndra masa aşeza,
Ghiţă din gură grăia :
— Mîndro, eu de cînd te-am luat,
Nici un cîntec n-ai cîntat.
Cîntă-ţi, mîndro, cîntecul,
Că mi-e drag ca sufletul.
— Hei, măi Ghiţă Cătănuţă,
Ce ţi-e ţie drag pe lume,
S-auzi cîntec femeiesc,
Nu viers dulce haiducesc ?
Ghiţă iarăşi îi grăia :
— Cîntă-ţi, mîndro, cîntecul,
Că mi-e drag ca sufletul.
— Eu cîntec de ţi-oi cînta,
Ape mari s-or tulbura,
Livezi verzi s-or încurca,
Păunaşul ne-o afla,
Păunaşul codrilor,
Amorezul fetelor,
Dragostea nevestelor.
Foaie verde şi-o lalea,
Ghiţă din gură grăia :
— Cîntă-ţi, mîndro, cîntecul,
Că mi-e drag ca sufletul.
Păunaşul de-o veni,
Eu la masă l-oi pofti ;
Şi de-o mai vrea şi altă hrană,
I-oi da beţe pe spinare.
Şi ea-ncepu a cîntare.
Apele se tulbura,
Livezi verzi că se-ncurca,
Păunaşul că-i afla,
Păunaşul codrilor,
Amurezul fetelor,
Dragostea nevestelor,
Şi-nainte le ieşea.
— Hei, măi Ghiţă Cătănuţă,
Ce te-ai lăsat de popie
Şi de sfînta liturghie,
Şi te-ai luat de haiducie,
De ne calci poienile
Şi ne strici livezile ?
Ghiţă din gură-i zicea :

— De ce poieni, măi Păune,
Şi ce livezi, măi nebune ?
Că pămîntul nu-i al tău.
Nici al tău şi nici al meu,
Ci e al lui Dumnezeu
Şi al norodului său !
— Hei, măi Ghiţă bărbărie,
Vrei drumul deschis să-ţi fie,
Ai să-mi dai pe mîndra vamă !
Ghiţă astfel îi grăia :
— Eu pe mîndra nu ţi-oi da,
O dată cu viaţa mea ;
Că mi-a dat-o soacră-mea,
Ca să-mi ţiu casa cu ea.
— Ai să-mi dai paloşul vamă !
— Eu paloşul nu ţi-oi da,
O dată cu viaţa mea ;
Mi l-a dat cumnatul meu,
Ca să-mi apăr capul meu,
Capul meu şi-al mîndrei mele.
— Ai să-mi dai pe murgul vamă !
— Eu pe murgul nu ţi-oi da,
O dată cu viaţa mea ;
Că mi l-a dat socrul meu,
Ca să-mi păstrez capul meu,
Capul meu şi-al mîndrei mele !
— Hei, măi Ghiţă bărbărie,
Vorbă lungă, sărăcie,
La luptă să ne luptăm,
Ori în săbii ne tăiem ?
Iar Ghiţă îi răspundea :
— Lasă sabia drăcească,
Hai la luptă haiducească.
Ei la luptă se luară,
Zi de vară pînă-n seară,
Fără pic de năduşală.
Ghiţă brîul că-şi lăsa
Şi pe mîndra o-ncerca.
— Strînge-mi, mîndro, brîuşorul,
Că-mi taie Păun căpşorul !
Mîndra din gură-i zicea :
— Voi la luptă că v-aţi luat
Şi-oricare veţi birui
Tot un bărbăţel mi-o fi.

Iar Ghiță cînd auzea,
Tare rău se supăra,
Pe Păun că-l ridica
Și de pămînt îl trîntea,
Nu se mai putea scula.
El pe mîndra că și-o lua
Și la masă s-așeza.
— Ține, mîndro, vin de bea,
Ori oi bea, ori n-oi mai bea,
De la mînușița mea.
Știi tu, mîndruțo, prea bine,
Că cinci căpițe-am făcut
Și-una a rămas fără vîrf.
Mi-a venit în gîndul meu
Să-i fac vîrf cu capul tău !
Capul mîndrei că-l tăia,
Vîrf la căpiță-l punea,
Și pe cal încăleca,
La soacră-sa că pleca.
Soacră-sa cînd îl vedea,
Îndată mi-l întreba :
— Hei, măi Ghiță, popă vechi,
Cu potcapul pe urechi,
Unde este mîndra noastră ?
Fata noastră cea frumoasă,
Din toată lumea aleasă ?
— Eu pe mîndra am lăsat-o,
Într-o cale-ndepărtată,
Așezînd momîile,
Hotărînd moșiile,
Cu capul și țîțele,
C-așa i-au fost minții le.

156

Ghiță Cătănuță

Pe dealul Ardealului
Cine mi se plimbă ?
Mi se plimbă
Alde Ghiță Cătănuță
Cu a lui dalbă mîndruță,
Amîndoi pe doi călușei,

Și pe mine mă-ncurca,
Tare rău mă-mpiedica !
Și-apoi iarăși îi striga :
— Sumete-mi, mîndro, brîușorul,
Dragă-mi ești ca suflecioru !
Iară mîndra ce-mi grăia ?
— Alei, Ghiță Cătănuță,
Oricare veți birui,
Tot un bărbățel mi-o fi.
Iar Ghiță cînd auzea,
Jos la pămînt se pleca,
În dinți brîul și-apuca,
Pe Pană mi-l ridica
Și pînă la subțiori
În noroi îl înfunda,
Frumos paloș că scotea,
Capul lui Pană-l tăia.
Și pe cal încăleca,
Drumul la vale-și lua
Și mîndruței îi striga :
— Cîntă-ți, mîndră, cîntecul,
C-astă-vară n-am șezut,
Trei clăi de fîn am clădit,
La una vîrf n-am făcut,
C-așa a vrut Dumnezeu,
Să-i fac vîrf cu capul tău !
Și-așa-ndărăt se-ntorcea,
Iute capul îi tăia,
Vîrf la căpiță făcea,
În codru se întorcea,
Și-n haiducie pornea.

157

Nevasta vîndută

Verde matostat,
De stare bogat,
De părinți sărac,
Dumnezeu i-a dat :
Nouă mori în vînt
Nouă sub pămînt

Şi trei pe pîrîu,
Măcinau la grîu,
Şi trei mai la vale,
Măcinau parale.
Dar tot n-ajungea
Dajdia a da,
Toate le pierdea.
Ilac ce-mi zicea ?
— Mîndră, mîndra mea,
Joi de dimineaţă,
Pe rouă, pe ceaţă,
Să dai faţa la albeală,
Şi buze la rumeneală,
Că eu am să te duc,
Pe cal, pe cîrlan,
Iese de trei ani,
Eu am să te duc
La cîmpul cu flori,
Că-mi vin negustori,
La potrivit loc,
La tîrg cu noroc,
Te-oi scoate-n vînzare,
Pe multe parale.
La tîrg mi-ajungeau
Şi-ntr-un colţuleţ
Mi-este-un turculeţ,
Bogat şi isteţ.
Pe Ilac vedea
Şi turcul ce-i zicea ?
— Ilace, Ilace,
Mîndra asta-a ta,
Îţi e de vînzare,
Sau cumpărătoare ?
Da' el ce zicea ?
— Frunză şi-o lalea,
Cinci sute lei de mi-oi da,
Pe mîndra asta ţi-oi da,
Ca să plătesc dajdia.
Dajdia era pe lună
Cîte-o pungă plină ;
Şi era pe-un an
Cîte-un car cu bani.
Cinci sute de lei că lua
Şi pe mîndra lui o da.

Vineţei şi porumbei
Şi cu dăsăgei pe ei,
Încărcaţi cu gălbinei.
Iară Ghiţă Cătănuţă ce-mi zicea ?
Şi din gură ce-mi grăia ?
— Alei, mîndră, mîndra mea,
Cîntă-ţi, mîndro, cîntecul,
Dragă mi-eşti ca sufletul !
Iară mîndra ce-mi grăia ?
— Alei, Ghiţă Cătănuţă,
Eu cîntecul ţi-oi cînta,
Dar mi-e glasul femeiesc
Şi viersul e haiducesc,
Şi ne-aude din poiană
Mîndrul Pană Roşiană.
Şi iarăşi Ghiţă-i striga :
— Cîntă-ţi, mîndro, cîntecul,
Dragă mi-eşti ca sufletul !
Iar mîndruţa mi-şi cînta,
Şi Pană o auzea,
Cărarea le-ncrucişa.
Şi din gură ce-mi zicea ?
— Alei, Ghiţă Cătănuţă,
Eşti cătană sărăcuţă,
Şi-o dată cu viaţa ta
Eu şi mîndra ţi-oi lua.
Şi-aşa Ghiţă ce-mi striga ?
— Alei, Pană Roşiană,
Cum vrei tu lupta s-o dăm ?
În luptă să ne luptăm,
Ori în săbii să ne tăiem ?
Şi-aşa Pană se-ngrija,
La Dumnezeu se gîndea.
— Să ne luăm la luptă dreaptă,
Că e dreaptă şi-nţeleaptă,
De la Dumnezeu lăsată.
Ei la luptă mi se lua,
Trei zile că se lupta,
În trei zile lungi de vară,
De din zori şi pînă-n seară.
Cînd fu soarele-n deseară,
Se luară cu necaz mare,
Şi-aşa Ghiţă că-mi striga :
— Mîndră, mîndruliţa mea,
Brîul mi se slobozea

Turculețul o-ntreba,
De fel de unde era ?
Și mîndra ce răspundea ?
— Eu sînt fata popii Oprii
Din țara Moldovii,
Satul Ociociovii.
Ei, vezi, cum se întrebau,
Ce nici nu se gîndeau,
Frați că se găseau.
Căci turcul zicea :
— Eu sînt băiatul popii Oprii,
Din țara Moldovei,
Satul Ociociovii.
Frunză și-o lalea,
Cînd frați se găsea,
Turcul ce-mi zicea ?
— Ilace, Ilace,
Vin' de-ți ia mîndra !
Cu cinci sute ce ți-am dat,
Ca pe-un bun cumnat,
Eu te-am înzestrat.

158

Dafina sau Tudorel Măjarea

Verde mărgărit,
El că s-a gătit,
În negustorie,
Să ia marfă vie :
Pană de morun,
Ala-i pește bun !
Cu nouă argați,
Toți ca niște frați,
Care cu patru boi.
Și el ce-a strigat ?
— Dafino, Dafino,
Soțioara mea,
Pupu-ți gurița,
Eu plec și mă duc
În negustorie,
Să iau marfă vie,

Pană de morun,
Că e peşte bun,
Cu nouă argaţi,
Toţi ca nişte fraţi.
Pe tine te las
Cu nouă argate,
Ca nişte surate.
Şi ţie-ţi mai las
Putinei cu icre,
Cu drugul bătute.
Dar tu să nu mergi
Pe uliţa strîmtă,
Strîmtă şi boltită,
Cu sîrmă-ngrădită,
Căci mi te-or vedea
Turcul Itrian,
Gheorghiţă băcan,
La tine-or striga :
„Dafino, Dafino,
Vin, Dafino,-ncoace,
Vinul ştiu că-ţi place,
Vinul şi rachiul,
Să vezi marmanziul !"
— Du-te şi fă-ţi treaba,
Tudorel Măjarea !
El că se ducea
Pînă-n Valea Mare,
Lesne-i se părea.
Şi ea că pleca
Pe uliţa strîmtă,
Strîmtă şi boltită,
Cu sîrmă-ngrădită.
Turcul c-o vedea :
— Dafino, Dafino,
Vin, Dafino,-ncoace,
Că vinul îţi place.
Vinul şi rachiul,
Să vezi marmanziul !
Pe turc că-l lua,
Acasă-l ducea
Şi bea şi mînca,
Rîdea şi glumea.
Tudorel Măjarea
Acasă venea,

La fereastră sta
Şi el asculta :
Rîdeau şi glumeau.
Da' el ce zicea ?
— Dafino, Dafino,
Deschide-mi uşa,
Prăpădesc marfa !
Turcul auzea
Şi se-nspăimînta.
Şi el ce zicea ?
— Dafino, Dafino,
Ascunde-mă bine,
Că mor, vai de mine !
Iar ea ce făcea ?
Lada descuia,
Ţoalele scotea,
Din dos că le da,
Pe turc îl băga
Şi lada-ncuia.
Uşa descuia
Şi Tudorel intra,
La ea că striga :
— Dafino, Dafino,
Soţioara mea,
Ia dă-mi tu cheia,
Să descui lada !
Da' ea ce striga ?
— Tudorel Măjarea,
Am prăpădit cheia !
Dar Tudorel striga :
— Dafino, Dafino,
Să-mi dai tu cheia,
Căci de n-o vei da,
Baltag oi lua
Şi-oi strica lăcatul,
Să-ţi arăt pe dracul !
Baltagul lua,
Lacătul spărgea,
Pe turc îl găsea,
De păr că-l lua.
Turcul ce-i zicea ?
— Tudorel Măjarea
Lasă-mă de păr,
Că m-ai făcut măr !

Ţi-ajunge de glumă,
Că m-ai făcut pungă !
Afară-l scotea,
Drumu-i arăta,
Pe ea o judeca,
Ciozvîrte-o făcea.

159

Tudor ceauşul

Frunză verde de hurmuz,
De cînd Tudor mi s-a dus,
Apă-n cofă n-am adus,
Nici blidele n-am spălat,
Nici casa n-am măturat,
Nici ochii-n gene n-am dat,
Doar am plîns şi-am suspinat,
Şi în cale i-am cătat.
Frunză verde şi-o lalea,
Dacă Tudor se-ntorcea,
Către dînsa ce zicea ?
— Alelei, mîndruţa mea,
Ia, tu, neică, mi te scoală
Şi coboară-n pivnicioară,
Scutură ăle hambare,
Mi-adună de-o făinioară
Şi mi-o cerne-n genişoare,
Frămîntă-mi-o-n lăcrămioare,
Dospeşte-o la subţioară
Şi s-o coci la inimioară,
Să mi-o pui la trăistioară,
Că eu, mîndro, plec, mă duc,
Şi te las cu grija-n trup.
Apoi mîndra nu şedea,
Ci-n pivniţă cobora,
Hambarele scutura,
O făinioară-aduna,
Mi-o cernea prin genişoare,
Mi-o frămînta-n lăcrămioare,
O dospea la subţioară
Şi-o cocea la inimioară.
Atunci Tudor îi zicea :
— Alelei, mîndruţa mea,

Eu, neicuţă, plec, mă duc,
Şi te las cu grija-n trup.
Şi plîng şi mă tînguiesc,
Căci n-am cap să mai udez,
Nici viaţă să vieţuiesc,
Nici cu tine să trăiesc.
Tu, frate, să mă aştepţi
Nouă ani şi jumătate.
Cînd sorocul s-o-mplini
Şi eu dacă n-oi veni,
Tu să te căsătoreşti,
De min' să nu mai doreşti,
Neică, să te prăpădeşti.
Ziua bună că-şi lua
De la maică, de la taică,
De la soţioara dragă,
Apoi Tudor că-mi pleca,
Să vezi, tot din vad în vad,
Neică, şi din sat în sat,
Să vezi, pînă-n Ţarigrad,
La cinstitul împărat.
El acolo că mergea
Şi la poartă aştepta.
Cînd împărat se plimba,
Cu ochii de Tudor da
Şi din gură că-i striga :
— Tudore, Tudore,
Savalaş Tudor,
Saiggiu Tudor,
Ce vînt, Tudore, -a bătut,
Pe-aicea de mi-ai venit ?
Nu ştiu, tare-ai sărăcit,
Ori tare te-ai bogăţit ?
Însă Tudor ce striga ?
— Luminate împărate,
Nici tare m-am bogăţit,
Nici tare m-am sărăcit.
Poate Dumnezeu c-a vrut,
De mic copil am rămas,
Pe mîna streinilor,
În coada tăciunilor.
N-a trecut însă timp mult
Şi eu mare m-am făcut.
Mie timpul mi-a venit,
Timpul de căsătorit.

Şi eu, dacă am aflat,
Eu, doamne, că am plecat,
Să plîng, să mă tînguiesc
Că n-am cap să mai udez,
Nici viaţă s-o vieţuiesc,
Nici cu mîndra să trăiesc.
Da-mpăratul, ca-mpăratul,
El din gură-aşa-i zicea :
— Tudore, Tudore,
Saiggiu Tudor,
Savalaş Tudor,
Ce saiggie-mi ceri ?
Îmi ceri în ţară turcească,
Ori în ţara românească ?
Iar Tudor îi răspundea :
— Îţi cer în ţara turcească,
Doamne, să se pomenească !
Împăratul l-asculta,
În ţara turcească-l da.
De saiggit s-apuca,
Saiggea, cît saiggea,
Sorocul i se-mplinea.
Şi el aşa saiggea :
De ciupit mi s-apuca,
De era turmă-mpărătească,
Lua după legea românească.
Lua dintr-o sută, zece,
Şi din zece, un berbece.
Găsea turmă oltenească ?
Lua după legea turcească.
Mi-arunca Tudor cu laţul
Şi lua turma cu totul.
Apoi Tudor nu şedea,
Odagiii şi-i strîngea
Şi din gură le spunea :
— Voi, ciobanilor, odagiilor,
Oile-ncet le lăsaţi,
Pe drum tot aşa umblaţi,
Că, fraţilor, plec, mă duc
Şi vă las cu grija-n trup !
Şi Tudor nu-ntîrzia,
El pe cal încăleca
Şi spre casa lui pleca.
Pe la miezul nopţii,
Cu sudoarea vieţii,

El acasă c-ajungea,
La fereastră nu bătea.
Drept la pivniță mergea,
Să-și vadă averile,
Să-și vadă noroacele.
La pivniță că trăgea,
Deștiul mic cheie-l făcea,
Lacătul că-l descuia
Și-n pivniță că intra.
Începe Tudor a gusta :
Gustă una, gustă două,
Gustă buți pînă-n vreo nouă.
Ce fel de gustat gusta ?
Că el tot de sete bea.
Cînd fu butea de-a zecea,
Cu vinul cel hărănit,
De cînd Tudor pribegit,
De nouă ori pritocit,
Bea Tudor și iarăș bea,
Pînă cînd se îmbăta,
Pe gîrlici ca mort cădea
Și acolo adormea.
Iar mă-sa se deștepta
Pe la miezul nopții,
Cu sudoarea vieții,
Și din gură ce striga ?
— Ai, tu, dalbă nora mea,
Ia, tu, maică, mi te scoală
Și te du în pivnicioară,
Scoate vin cu-o năstrăpioară,
Din vinul cel hărănit,
De nouă ori pritocit,
De cînd Tudor pribegit.
Iar noră-sa nu ședea,
Ci ea-ndată se scula
Și numai în iișoară,
Tocmai ca și-n pielea goală,
Drept la pivniță mergea.
Cînd acolo se ducea,
Pe gîrlici de cobora,
De Tudor se-mpiedica.
Dumnezeu în gînd că-i da,
La ureche-l căuta
Și-mi avea de-un semnișor,
El era, leit Tudor,

Şi atunci m-am însurat,
Frumoasă mîndră mi-am luat,
De frumoasă, preafrumoasă,
De-nzestrată, ne-nzestrată.
Poate Dumnezeu c-a vrut,
Mîndra mea carte-a ştiut,
Eu cîrciumă c-am deschis
În drumul Ţarigradului,
La şchela-mpăratului,
Unde ei îmi tot purtau :
Cirezari, cirezile,
Negustorii, mărfurile
Şi ciobanii, turmele.
Care din ei cum treceau,
Conac la mine făceau,
Ce fel de conac făceau ?
Nu beau o oca de vin
Şi să-şi caute de drum.
Ci ei, frate, că mi-şi beau :
Cirezarii, cirezile,
Negustorii, turmele,
Iar dulgherii, bărzile,
Grădinarii, sapele,
Lăutarii, viorile.
Poate Dumnezeu a vrut,
Şi eu, doamne, c-am făcut,
Vezi, nouă cirezi de boi
Şi nouă turme de oi
Şi-o mie-două de lei.
După asta-am mai făcut,
Să vezi, nouă mori în vînt
Şi nouă pe sub pămînt,
Măcinau aur şi-argint.
Pe mine că m-au simţit,
Turcii silnici şi prădalnici,
La greu bir că m-au grăbit,
Toate, doamne, le-am plătit,
Tot pe lună-o pungă plină
Şi pe an, tot pungi de bani.
Apoi ei că s-au vorbit,
Cînd al doilea o veni,
Pe mîndruţa să mi-o ia,
Pe mîndruţa şi pe mama,
Şi-mprejur tot ce-oi avea.

Ea-ndărăt că se-ntorcea,
La soacră-sa că venea
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Alelei, măicuţa mea,
Maică,-aseară spre-nnoptat,
Nu ştiu, uşile-am uitat,
Ori vreun nebun c-a venit,
Lacătul a sfărîmat,
În pivniţă a intrat,
A băut şi s-a-mbătat,
Pe gîrlici că s-a culcat !
Dumnezeu în gînd mi-a dat,
La ureche l-am cătat
Şi avea un semnişor,
Mult aduce cu Tudor !
Însă soacra ce-i zicea ?
— Taci, curvă, nu zice-aşa !
De cînd Tudor a plecat,
Cîţi haidăi tu ai zărit,
Tot cu el i-ai semuit,
Casele mi-ai risipit !
Iar noră-sa ce-i zicea ?
— Taci, maică, nu zice-aşa !
Să vezi, ele se culcau,
Puţintel că aţipeau,
Dar soacră-sa se scula,
Pe brînci la Tudor mergea,
Cureaua-n gît îi punea,
Trăgea mîndra şi plîngea,
Trăgea mă-sa şi rîdea
Şi din gură-aşa zicea :
— Taci, curvă, nu zice-aşa !
Nu-ţi mai plînge dragostea,
Că Tudor cînd a plecat,
Era cu mustaţa trasă
Şi barba o avea rasă !
Ăsta e mîrzac bătrîn,
Ba o mai fi şi păgîn !
Însă mîndra ce zicea ?
— Eu zic zău, pe legea mea,
Pe pîine, maică, pe sare
Şi pe muc de lumînare
Şi pe sfintele icoane !
Mă-sa iar îi răspundea :
— Taci, curvă, nu zice-aşa !

Trăgea iar, cît mai trăgea,
Pe Tudor îl sugruma,
După buţi că-l azvîrlea.
O oală de vin scotea
Şi-n cămară se ducea,
Bea mîndruţa, nu prea bea,
Bea mă-sa ca o căţea.
Se culca şi adormea,
Puţintel mai zăbovea
Şi cînd fu mai înspre zori,
S-auzi glas de cîntători.
Nu ştiu, frate, îmi cînta,
Sau cineva că striga ?
Şi mîndra se deştepta,
În gura ciobanilor,
În zbieratul oilor.
Freamătul s-apropia,
Ei la poartă că soseau
Şi din gură-aşa strigau :
— Tudore, Tudore,
Savalaş Tudore,
Saiggiu Tudore,
Tudore, Tudore,
D-auzi, ori n-auzi,
Ori nu vrei să ne răspunzi ?
Ori eşti, Tudor, ostenit,
Ori de drumuleţ bătut,
Neică, ori de cal zdrobit ?
Mîndra unde auzea,
Din guriţă le striga :
— Tudor nu răspunde,
Căci n-are de unde !
Odagiii iar strigau :
— Scoală-te, Tudor, te scoală
Şi deschide porţile,
Să băgăm averile,
Să-ţi băgăm oiţele.
Atunci mîndra ce striga ?
— Scoală, maică, mi te scoală,
Maică, ca şi mine-aseară,
Să vezi, numa-n iişoară,
Scoal' de vezi, maică, haidăii,
Care cu ei m-am iubit,
Casele le-am risipit !
Cînd mă-sa că se scula,
La pivniţă că mergea,

Şi cînd bine că vedea,
Ce lucrase ea noaptea,
Moartă pe Tudor cădea.
Şi din gură ce striga ?
— Ai, tu, dalbă nora mea,
Stăpîneşte-averea-n pace,
Nimeni n-are ce-ţi mai face !
Să-i fi fost lui Tudor sor',
Nu ţi-ar fi fost aşa dor ;
Să-i fi fost lui Tudor frate,
N-ai fi ţinut în dreptate,
Nouă ani şi jumătate,
De cînd el a plecat, frate.
Cuţitu-n inimă-şi da,
Moartă pe Tudor cădea.
Făcu moarte pentru moarte
Şi sînge nevinovat,
C-aşa o fi fost ursat.
Apoi mîndra nu şedea,
Pe-amîndoi i-nmormînta,
Odagiii şi-i strîngea,
Simbrioara le plătea,
Numai unul rămînea
Şi-mi avea de-un semnişor,
Mult aducea cu Tudor.
Ea pe ăsta îl lua,
Amîndoi se logodeau,
Frumoasă nuntă făceau.
Făcură nuntă domnească,
Doamne, să se pomenească
Şi încă s-o pomeni,
Cît soare pe cer va fi.

160

Cîntecul lui Tudorel

Foicica bobului,
Pe drumul Odriului,
Pe uliţa tîrgului,
La casele sîrbilor,
Măre,-o sîrbă că-şi avea,
Şapte feciori mi-şi avea,

Toţi cu prăvălii mi-era
Şi bine-mi negustorea
Şase, frate, că-mi pierea
Trei de sabie tăiaţi
Şi trei de puşcă-mpuşcaţi.
Numai unul rămînea,
Pe nume cum mi-l chema ?
Săvai, frate, Tudorel,
Vezi, ce nume frumuşel !
De mic sărac rămînea,
Mititel şi borţoşel,
Pe mîna străinilor,
În coada tăciunilor.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Tudor mare se făcea.
N-avea sîrba ce lucra,
Pe Tudorel l-însura,
Frumoasă mîndră îi lua ;
De frumoasă ce-mi era,
Într-un judeţ nu se afla.
Îi punea nume Mîndra,
Îi plătea statul, Ţarigradul
Şi ochii, Nicopolea,
Sprîncenele, Dobrogea.
Tudorică ce-mi făcea ?
De frumoasă ce era,
Cîrciumăreasă o punea,
În calea dobrogenilor,
În drumul olacilor.
De frumoasă ce era,
Beau turcii işlicele,
Negustorii pungile,
Boierii chiselele.
Cine trecea pe-acolea,
De frumoasă ce-mi era,
Cu nimica nu-l lasa ;
Venea om cu patru boi,
Dimineaţa-njuga doi ;
De venea omul călare,
Pleca cu şaua-n spinare,
Dimineaţa-n prînzul mare.
Azi aşa şi mîine-aşa,
Mulţi bănişori că-mi făcea.
Dar hoţii din Dobrogea,
Necaz pe Tudor prindeau
Şi la bir mi-l aşezau ;

Pe an, şapte pungi de bani
Şi pe lună-o pungă plină,
Cinci galbeni pe săptămînă.
Tudorel ce mi-şi făcea ?
Cîţi bănişori că-şi avea,
Pe toţi la bir că mi-i da
Şi birul nu-l mai plătea,
Nici nu-l mai cotorosea.
Mai vindea Tudor, vindea
Nouă mori dintr-un zăgaz,
Nouă vii dintr-un pîrleaz,
Crescute, cu araci noi
Şi cu strugurii tot moi.
Mai vindea Tudor, vindea,
Vindea cincizeci de jugani,
Frate, de cîte cinci ani,
Cu dangale pe spinare,
Vărgălui pe la picioare,
Spintecaţi la cîte-o nare,
Îmbuieştri-n fuga mare,
Unde-i vede Tudor moare ;
Und' le vede umbletul,
Rău îi seacă sufletul.
Şi lua bani cu obrocu
Şi-i măsură cu merticu ;
Cîţi bănişori că-mi lua,
Toţi la bir, frate, mi-i da.
Şi birul nu-l mai plătea,
Nici nu-l mai cotorosea ;
Mai vindea Tudor, vindea,
Vindea vii, vindea moşii,
Vindea şi turme de oi,
Vindea şi cirezi de boi,
Vindea Tudor tot ce-avea,
Pîn' ce sărac rămînea,
De răzma gardurile
Şi-l umpleau gîndurile,
Şi-l podideau lacrămile.
Tudorică ce-mi făcea ?
Bine seama că-şi lua :
— Maică, măiculiţa mea,
Vinde-voi, zău, căscioara,
Căscioara şi pe Mîndra,
Ca să scăpăm de belea !
Însă maică-sa-i grăia :

— Tudorică, fiul maichii,
Ba să nu vindem casa ;
Nici casa, nici pe Mîndra,
Doar s-o-ntoarce altcumva ;
Să umblăm toată lumea,
Nu mai găsim ca Mîndra !
Tudorică ce-mi făcea ?
Bine seama că şi-o lua :
— Mîndro, mîndruleana mea,
Ia scoală-te, nu şedea !
Mătură hambarele
Şi toate jitniţele,
Prin toate colţurile,
Să-mi găteşti merindele,
Că eu, mîndro, am să plec,
Tot, frate, din sat în sat,
Şi, frate, din vad în vad,
La luminatu-mpărat,
Să văd ce sînt vinovat,
Atîta bir de l-am dat !
Şi-i gătea merindele,
Iar Tudorel că-mi pleca,
Tot, frate, din sat în sat
Şi, frate, din vad în vad.
Cînd la-mpărat mi-ajungea,
Într-o zi de sărbătoare,
Ziua de vinerea mare,
Ieşi-mpăratu la plimbare
Şi prin curte se plimba,
Tudor la poartă şedea.
Împăratu-l semuia
Şi din gură că-i zicea :
— Hei, Tudorel, dumneata,
Foarte te-ai îmbogăţit,
La boierie-ai venit.
Ce boierie-mi pofteşti ?
Să-ţi dau de-o căpitănie,
Căpitan de mărgineni !
Tudorel că mi-şi grăia :
— Împărate, luminate,
Să nu-mi dai căpitănie,
Ci să-mi dai de-o saigie,
În calea dobrogenilor,
Cam în schela oilor,
Să iau dintr-o sută, zece,

Şi din zece, de-un berbece,
De herghelie-un cal bun.
Împăratul de-auzea,
Pe loc firmanu-i scria,
Pe Tudor că-l aşeza,
În calea dobrogenilor,
Cam în schela oilor.
Lua dintr-o sută, zece,
Şi din zece, de-un berbece,
De herghelie,-un cal bun.
Cît Tudorel mi-şi şedea,
Nouă ani şi jumătate,
De mai povîrnea pe zece,
Toată suma şi-o-mplinea,
Cît păgubaş că-mi era
Şi-ncă mai trecea ceva.
Cînd nouă ani se-mplinea,
Tudorel ce mi-şi zicea ?
Dor de Mîndra-l apuca,
Tudorel acasă-mi pleca,
Turme pe urmă-mi lăsa,
Înainte că-mi venea
Şi cînd acasă sosea,
Cam pe miez, pe miez de noapte,
Tudor la poartă-mi striga,
Nimenea nu-i răspundea.
Tudorel că mi-şi grăia :
— Casa mi s-a pustiit,
Ori mîndra s-a măritat
Şi pe mine m-a lăsat !
Tudorel ce mi-şi făcea ?
Mîna-n buzunar băga,
La pivniţă se ducea,
La pivniţă-mi descuia,
Şi-n pivniţă că intra.
Încearcă-o bute, încearcă două,
Cerca, frate, pîn' la nouă ;
Bău vin, bău rachiu,
Găsi butea cu pelin.
El bea, că e vinul bun,
Rachiu-l face nebun.
Şi-aşa Tudor se-mbăta,
În gîrliciul pivniţei,
Cam la rostul butiei.

Dar mama lui Tudorel,
În noapte se deştepta
Şi din gură că striga :
— Hei, tu, Mîndro, noră-mea,
Ia scoală-te, nu şedea,
Aprinde lumînarea
Şi să-mi iei năstrăpioara,
Să-mi aduci vin cu pelin,
Că-mi este, frate, mai bun !
Aşa sete nu m-a ajuns,
De cînd Tudorel s-a dus !
Aşa, Mîndra ce-mi făcea ?
Lumînarea mi-o aprindea
Şi-n pivniţă că intra,
De Tudor se-mpiedica,
Lumînarea mi-o stingea,
Năstrăpioara mi-o spărgea
Şi-atunci mîndra ce-mi făcea ?
La soacră-sa se-ntorcea,
Şi speriată-i spunea :
— Alei, maică, soacră-mea,
Şi eu m-am împiedicat,
În gîrliciul pivniţei,
Cam la rostul butiei,
De-un omuleţ scundicel,
De seama lui Tudorel.
Soacră-sa cînd auzea,
O palmă bună-i trăgea.
— Taci, tu, curvă de căţea,
Că nu este Tudorel,
Ci-un drag de ibovnicel.
În lumînare ţi-a suflat,
Pe tine te-a sărutat !
Aşa, mă-sa ce-mi făcea ?
Într-o lădiţă-mi căta,
Un scul de mătase-mi scotea,
Tocmai, frate, de-o oca
Şi-un laţ, frate, că-mi făcea
Şi-n pivniţă că intra,
De gîtul lui Tudor îl punea,
Mîndra trage, nu prea trage,
Dar maică-sa moarte-şi face.
O palmă bună-i trăgea :
— Trage, tu, curvă căţea !
Şi Mîndra se necăjea
Şi mai tare că-mi trăgea,

Pe Tudorel sugruma,
Pînă, frate, l-omora,
Printre butii l-arunca.
Iată ziua se făcea,
Şi mama lui Tudorel
Iar în pivniţă intra,
Printre butii se uita,
Pe Tudorel cunoştea,
Fuga la masă că-mi da,
Mîna pe-un cuţit punea,
Singură că se-njunghia,
Cu Tudor alăturea,
Numai mîndra-mi rămînea.
Iacă turmele-mi sosea.
Cioban la poartă striga :
— Hei, stăpîne Tudorel,
Ia deschide porţile,
Ca să-ţi băgăm turmele !
Însă Tudor nu răspunde,
Că nici nu are de unde.
Astfel Mîndra că-mi striga :
— Alei, voi, ciobanilor,
Şi voi păstorilor,
Aşterneţi-vă glugile,
Să vă dau simbriile !
Glugile şi le-aşterneau,
Simbrioarele-şi primeau.
Dar Mîndra ce-mi mai făcea ?
Peste ciobani se uita,
De-un cioban îşi alegea,
Nici prea 'nalt, nici scundicel,
De seama lui Tudorel
Şi se cununa cu el.

161

Soacra rea

La poartă la Ţarigrad,
Tînăr Vălea s-a-nsurat,
Luni şi marţi s-a ospătat,
Miercuri carte i-a picat,

Carte de la-mpărăţie,
Ca să plece-n bătălie.
La plecare aşa-mi grăia :
— Mamă, măiculiţa mea,
Pe mine, vezi că mă ia,
Nevasta cui o rămînea ?
— Iar mă-sa că mi-şi grăia :
— Să rămîie cu maica,
Că sînt femeie bătrînă,
De nimic nu mai sînt bună !
El din gură aşa grăia :
— Maică, măiculiţa mea,
Dar mîncare ce i-oi da ?
Să-i dai covrigi cu lapte dulce,
Doar de la noi nu s-o duce.
Dar mîncare ce-i dădea,
După ce fiul pleca ?
Numai pîine cu zahar,
Tot din vadra porcilor,
C-aşa-i legea robilor.
Foaie verde şi-o lalea,
Soţioara se ruga :
— Bate-mi, vînte, papura,
Să se-ntoarcă tabăra ;
Să se-ntoarcă bun şi rău,
Să se-ntoarcă şi soţul meu.
Domnul că mi-o auzea,
Vîntul papura-mi bătea,
Bun şi rău se întorcea,
Se întorcea şi Vălea.
C-un cioban se întîlnea,
De nevastă că-ntreba :
— Măi ciobane, ciobănaş,
N-ai văzut nevasta mea ?
— Ba, nevasta dumitale
E în temniţa cea mare,
Unde-s robii de pierzare.
El la mă-sa se ducea
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Maică, măiculiţa mea,
Unde e nevasta mea ?
— Tînărul mamei băiat,
Astăzi un an încheiat,
De cînd în pămînt a intrat.

— Mamă, măiculița mea,
Hai de-mi arată mormîntul
Și apoi ți-oi lua crezămîntul !
— Cîte ploi au mai plouat,
Tînărul mamei băiat,
Pămîntul l-a așezat.
Cîte vînturi au bătut,
Țărîna s-a risipit.
El așa cînd auzea,
La temniță că pleca,
Nevestei, cînd îl vedea,
Un leșin mare îi venea
Și-apoi moartă rămînea.
Cu-o coadă era-nvelită
Și-una-i era așternută.
El în ușă că izbea,
Ușa-n zece o făcea,
La nevasta lui intra,
Pe ea că o săruta
Și pe-o parte și pe-alta,
Și la mă-sa se-ntorcea,
Pe mă-sa că o lega,
Telegarii că-i pornea,
Bucățele o făcea,
Ca să vadă soacrele
Cum se țin nurorile,
Nurorile ca florile.

162

Fata fugită

Foileană de-un trifoi,
Are Trancu plug cu boi,
Dar plugar pe cine-avea ?
Ardelean,
cîine viclean,
Venit la dînsul de-un an.
Ardeleanul ce-mi făcea ?
Înjuga boii, pleca,
La moșie ajungea,
Șaizeci de brazde trăgea
Și boii îi dejuga.

Frunzuliță trei migdale,
Are Trancu fată mare,
Duce la plug de mîncare.
Ilincuța, frumușea,
Acolo cînd ajungea
Și-ardeleanul o zărea,
El din gură așa-i zicea :
— Ilincuța, draga mea,
Ia vin mai în fața mea,
Că am să-ți vorbesc ceva :
Nene, verde-o alunea,
Oare n-ai vrea dumneata
Să fugim noi amîndoi ?
Că am plug cu patru boi
Și casă cu opt odăi,
Și am șase călușei,
Din copite sar scîntei
Și pe nări varsă văpăi.
Ilencuța frumușea,
Ea așa cînd auzea,
Acasă se întorcea,
Banița-n prispă punea.
În odaie se ducea,
Cu rochița se-mbrăca
Și frumos mi se gătea,
La ardelean se-ntorcea
Și la casa lui pleca.
Nene, verde trei bujori,
Și-are Trancu trei feciori,
Cîteșitrei sînt negustori.
Cînd acasă că veniră,
Banița-n prispă găsiră
Și povestea o aflară,
Îi cătară ce-i cătară,
Pînă casa le-o aflară.
Ăl mai mare, minte n-are,
Trase sabia să-i taie.
Ăl de mijloc, mai nărod,
Vrea să pună casei foc.
Ăl mai mic
e mai pitic,
Dar la minte e-mplinit.
— Ia stai, nene, nu-i tăia,
Pînă nu i-om judeca ;

Că omul nejudecat
E păcat că l-ai tăiat !
Ilincuţă dumneata,
De la noi de ce-ai plecat ?
Ori la noi ţi s-a urît,
La trei inşi masa punînd,
La trei farfurii ştergînd,
La trei furculiţe frecînd,
La trei odăi măturînd,
La trei paturi aşternînd ?
Sau la noi ţi s-a urît,
La trei pivniţi descuind ?
Ilincuţa ce-mi zicea ?
— Mie nu mi s-a urît,
Cu toate cîte-am făcut
Şi cîte le-ai pomenit,
Însă vremea mi-a venit,
Vremea mea să mă mărit.
El atunci se întorcea
La ardelean şi-i cuvînta :
— Ardelene, dumneata,
Ţi-ai batjocorit cinstea ;
Pe sora noastră-ai furat,
Casa pustie-ai lăsat.
— Eu pe ea n-o am furat,
Mai întîi am întrebat,
Ea singură m-a urmat !
— Ardelene, om viclean,
Tu ţi-ai uitat la Broscani
Un chimir făcut de-un an,
O şa cu pernă şi-un cal ;
Tu pe toate le-oi avea,
Pe Ilinca de ne-oi da !
Ardeleanul ce zicea ?
— Ilincuţa, draga mea,
Şi-altele dacă-oi mai da,
Pe tine nu te-oi lăsa.
Ilincuţa ce-mi zicea ?
— Ardelene dumneata,
O veni, poate, vremea,
Pe la părinţi de-om pleca,
Pe la taica şi maica,
Şi-atunci cu ce ne-om ducea ?

— Om găsi o trăsurea,
Trăsurea cu căluşei,
S-ajungem pînă la ei.
Dar la ei dacă-om pleca,
Taică-tău m-o alunga
Şi pe tine te-o bătea.
Ilincuţa ce-i zicea ?
— Ardelene, dumneata,
Să ştiu că-mi dau viaţa,
Eu de-aici n-oi mai pleca !

CÎNTECE ÎMPOTRIVA ASUPRIRII DIN TRECUT

163

Foaie verde-a bobului,
Arendaşul satului
Strigă-n poarta casei lui :
— Măi Ioane Balamoane,
Deschide poarta mai tare,
Că m-au omorît ţăranii.
C-au luat o tufă groasă
Şi mi-au tras o sută şase.
Şi-au pus mîna şi pe-un bici
Şi mi-au tras o sută cinci.
Deschide poarta, Ioane,
Că m-au omorît ţăranii.
— Bine ţi-au făcut, cocoane !
Cînd eram slugă la tine,
Îţi tot băteai joc de mine ;
Cînd veneam să-ţi cer mălai,
Tu mă scoteai cu alai ;
Cînd veneam să-ţi cer opinci,
Tu mă scoteai tot în brînci ;
Cînd veneam să-ţi cer legume,
Tu mă scuipai tot în gură.
Dindărătul carului,
Arendaşul satului
Scrie cartea dracului.

164

Frunză verde mătrăgună,
Sună, sună şi răsună,
Sună pietricica-n gîrlă,
Puica mea plînge, suspină ;

Sună pietricica-n Olt,
Puica mea plînge cu foc.
Frunză verde iasomie,
Cînt-o păsărică-n vie,
Eu credeam că-mi cîntă mie.
Aşa cînt-o păsărică :
Cine strînge, nu mănîncă ;
Aşa cîntă-un păsăroi :
Strîngeţi voi să mîncăm noi.

165

— Frunză verde şi-un lipan,
Cuculeţ de Tilorman,
Ce-ai făcut glasul de an ?
— L-am uitat într-un ciolpan,
De frica unui duşman ;
Că duşmanu,-ucide-l-aş,
Nici în casă să nu-l laşi,
Nici în casă, nici pe-afară,
Nici în bătătura goală,
Stă la pîndă ca o boală.

166

Foaie verde siminoc,
Duşmanii, de la un loc,
S-a-nmulţit de nu au loc,
Arde-i-ar pe toţi un foc !
Duşmanii, pîrli-i-ar para,
S-a-nmulţit de nu-i ia ţara !
Duşmanii, de la o vreme,
De-ar avea şi vreo putere,
Mi-ar lua zilele mele.
De-ar fi voia la duşmani,
Mi-ar pune carnea-n cazan ;
Dar voia-i la cel de sus,
N-au duşmanii vreun folos.

167

Foaie verde foi mărunte,
Maică, de duşmane multe
Nu mai pot ieşi din curte !
De-oi ieşi cu ia albă,
Zice lumea că mi-e dragă ;
De-oi ieşi cu ea smolită,
Or zice că-s necăjită ;
Maică, cu duşmanii mei
Facă dracu car cu ei !

168

Foaie verde micşunele,
Tot am eu semnele mele,
Duşmanii, de la o vreme,
Mi-ar lua zilele mele.
De-ar fi voia la duşmani,
Mi-ar pune carnea-n cazan ;
Dar le-o fi voia pe dos,
N-or avea nici un folos ;
Şi sînt mulţi, arde-i-ar para,
De nu-i mai încape ţara ;
Şi sînt trei, arde-i-ar focul,
De nu-i mai încape locul.

169

Foaie verde bob năut,
Desfă, puică, ce-ai făcut
Şi dă-mi drumul să mă duc.
Că umblu pe cîmp nebun,
Din picioare-mpleticind,
Din gură bolborosind,
Nu-şt' ce naiba tot zicînd.
Şi iar verde bob năut,
N-am o cale să mă duc,
Să mă duc şi să mă-ntorc,
Să pui pistoalele-n toc
Şi la bordei să-i dau foc.

Cărămida să rămîie,
Duşmanilor de tămîie,
Că sînt mulţi, arde-i-ar focul,
De nu-i mai cuprinde locul ;
Şi sînt mulţi, mînca-i-ar para,
De nu-i mai cuprinde ţara.

170

Foaie verde şi-o cicoare,
Ies boierii la plimbare,
Numai Fane-i la-nchisoare,
Cu fiarele de picioare.
Fiarele au ruginit,
Pantalonii-au putrezit
Şi carnea i-a mucezit.
Foaie verde bob năut,
Vai de mine ce-am făcut ?
Foaie verde floare-albastră,
Vai de mintea mea cea proastă !
Foaie verde mărăcine,
Că n-a fost minte la mine.
De cînd aici am intrat,
Drumu-afară nu mi-au dat ;
C-aicea mi s-a urît
Tot urcînd şi scoborînd.
Foaie verde şi-o lalea,
Vinde, maică, ce-i avea.
Foaie verde şi-un lipan,
Vinde, maică, pe bălan
Şi te du la tribunal.
Vinde, maică, haina mea
Şi mă scapă de belea.

171

Foaie verde arţăraş,
Drumul de la Călăraşi
Nu-i bătut de boi şi vaci,
Şi-i bătut de dorobanţi,
Conducînd la arestaţi.

La marginea lanţului,
Arendaşul satului ;
Iar la capul lanţului,
Stă primarul satului.
La Bucureşti i-aducea,
La Tribunal îi scotea
Şi-ncepea a-i cerceta.
Care scăpa, mai scăpa,
Care nu, ocna vedea,
Unde-i seacă viaţa
Şi-i putrezeşte carnea,
De blestemul altora,
Care le-a mîncat el viaţa.

172

Frunzuliţă baraboi,
Arde-te-ar focul, ciocoi,
De-ar veni vremea de-apoi,
Să-ţi dau măciuci să te moi,
Să-ţi dau măciuci după cap,
Să sări în sus ca un ţap.

DE HAIDUCIE

173

Foaie verde solzi de peşte,
Vezi, primăvara soseşte,
Mugurelul înfloreşte,
Ieşi, maică, şi mă găteşte.
Şi-mi croieşte-o dulămiţă
Verde ca frunza de viţă ;
Şi-mi croieşte-un comănac
Verde ca frunza de fag,
Să intru-n codru cu drag.
La cetina bradului,
La cîrciuma Radului,
La cîrciuma lui Opriş,
Unde Corbea s-a închis,
Corbea şi cu Ploştineanu,
Ce bea rachiu cu găvanul,
Bate ciocoi cu tufanul.

174

Foaie verde bob năut,
Unde-aud cucul cîntînd,
Mă fac broască pe pămînt,
Nici nu beau, nici nu mănînc,
Nici de muncă nu m-apuc,
Ştii, ca frunza mă usuc ;
Ca frunza alunului,
Din marginea drumului,
Prin postul Crăciunului.

175

Frunză verde şi-un dudău,
Of, Buzău, Buzău, Buzău !
Surpa-ţi-s-ar malul tău,
Să crească iarba dudău,
Să pască şi murgul meu.
Of, Buzău, Buzău, Buzău !
Face-s-ar un pod mereu,
Să treacă şi bun şi rău,
Să treacă şi-un frate-al meu,
Călare pe-un pui de leu,
Pe urmă să trec şi eu,
Călare pe murgul meu.
Of, Buzău, Buzău, Buzău !
Ce vii umflat ca un zmeu,
Asupra capului meu ?
Şi eu stau pe cal mereu.
Ciudă mare, rău ce-mi pare,
C-a venit Buzăul mare,
De nu pot trece călare !
Şi-a venit bolovănos,
Nici călare, nici pe jos.
Dacă văzui şi văzui,
Făcui şaua luntrişoară,
Iebincile vîslişoare
Şi trecui Buzăul mare.

176

Foaie verde matostat,
Toată iarna am iernat
Într-un bordei dărîmat,
Fără uşă, fără pat.
Frunză verde foi de mei,
Curat, frate,-eram să piei.
Foaie verde de secară,
Veni draga primăvară
Şi-am să plec în codru iară,
Cu voinici de seama mea,
Care ştiu ce-i haiducia.

177

Blestemată fii, omidă,
Mi-ai mîncat frunza de crudă ;
N-ai lăsat-o să mai crească,
Mulţi voinici să se umbrească.

178

Frunzuliţă foi ca macul,
Cînd o da iarba ca acul,
Să intru-n codru, săracul !
Codre, nu te lăuda
Că ţii frunza şi iarna ;
Frunza-mi umple văile,
Văile, vălcelele,
Şi rămîn smicelele,
De le bat vînturile.

179

Foaie verde sălcioară,
Surioară căprioară,
Scoală-te-n două picioare
Şi roade codrul pe poale.
Roade poala codrului
Şi foaia rogozului,

Să-mi văd matca Oltului
Şi vadul haiducilor,
Să pui şaua murgului,
Să s-aştearnă drumului.

180

Foaie verde leuştean,
Auzit-aţi de-un oltean,
De-un oltean, de un Jian,
Care-n codru a ieşit,
Cu alţii-ntovărăşit ?
Şi-mi păzesc pe la strîmtori,
Pe unde trec negustori.
Negustori bucureşteni,
Trec la bîlci la Rîureni
Să-şi cumpere bouleni.

181

Frunză verde foi de nuci,
— Jeane,-ncotro te duci ?
— La grajdul lui Asan turc,
Să-mi aleg un cal porumb,
Scurt în gît şi lung în trup,
Cum e bun dè zurbalîc.
Cînd oi trece Prahova,
Să se ducă pomina,
Pînă sus la Cumpăna ;
Cînd oi trece Argeşul,
Să se sperie Oltul,
Să-mi găsesc la mal podul ;
Cînd oi şuiera o dată,
S-adune haiducii roată.

182

Frunză verde sălcioară,
Să vezi, Guşcă-al lui Topală
A făcut răscoală-n ţară
Şi l-au pus în nişte fiare
Şi l-au dus la Ocna Mare.

A venit de la-nchisoare
Şi-a luat fata lui Carale,
Cu cinci kile de parale.
Fug boierii de s-omoară,
C-a venit Topală-n ţară,
Iese iar la drumul mare.

183

Foaie verde fîn cosit,
Cît e Oltul de cotit,
Mă mir cum l-am mai trecut !
Hei, l-am trecut cu meşteşug :
Făcui şaua luntrişoară,
Pălăria vîslişoară
Şi-ajunsei la puica-n poală,
Cu mîna la ţîţişoară.
Şi iar verde şi-o sipică,
Cine trece lunca mică ?
Pocriş cel fără de frică.
Foaie verde salbă moale,
Cine trece lunca mică ?
Nicolai Pocriş, călare,
Se duce la vrăjitoare,
Să-i dea cîteva parale,
S-afle potera de-i mare.
— Maică, măiculiţa mea,
Cînd erai cu mine grea,
Toată lumea te iubea ;
Dar după ce m-ai făcut,
Toată lumea te-a urît
C-ai adus pe lume-un drac,
Cu poturi şi comănac.
Lasă lumea să vorbească,
Pe Pocriş să-l ocărască,
Ciocoii să se-ngrozească !

184

Frunză verde micşunele,
— Măi Vasile Bolbocene,
Mai lasă-te tu de rele
Şi vin' seara mai devreme,
Cînd duşmanii taie lemne,

Ori vin' seara pe-nserat,
Cînd duşmanii s-au culcat.
Ochii tăi cei negrişori
O să-i văd scobiţi de ciori,
Te-or pune-n spînzurători ;
Chica ta cea negrişoară,
O s-o văd cuprinsă-n sfoară.

185

Frunză verde matostat,
La cîrciuma lui Dovleac
E calul lui Şogor legat,
Cu batista-mpiedicat,
De Ileana fermecat,
De Mariţa descîntat.
— Bea, Şogore, nu prea bea,
Uite, potera-i colea.
— Las'să fie, pe-astă cruce,
Că cum vine, aşa se duce.
Că mulţi au venit la noi,
Iute s-au dus înapoi.

186

Frunză verde de cicoare,
Frate, frate, rău mă doare !
Toată vara greu muncesc
La ogorul ciocoiesc.
Iată iarna aspră vine
Şi atunci e vai de mine !
De amar şi de urgie,
Casa mi-e dărăpănată
Şi nevasta dezbrăcată.
Plîng copiii-n gura mare,
Că nu au pic de mîncare ;
De amar şi de urgie,
M-am dus pînă la domnie.
Cînd la uşă, la palat,
Iată-un cîine gulerat :
— Ce vrei tu, măi opincare ?
— Vreau dreptate, boier mare.

— Haide, haide, marş de-aici,
Că vodă nu-i pentru mojici.
— Dacă este chiar aşa,
Poate dracul să vă ia !
Nu vă fie cu mînie,
Cînd oi pleca-n haiducie !
Şi de-oi prinde vreun ciocoi,
De trei piei am să-l despoi.

187

Vai de lin,
vai de pelin,
Vai de copilul străin,
Cînd slujeşte la stăpîn ;
Şi slujeşte cu dreptate
Şi nu-i dă simbria toată !
Dar-ar Dumnezeu şi-ar da
Să vie şi vremea mea,
Să-mi apuc pe-o potecea,
Poteceaua de pe vale,
Să-mi tai o măciucă mare,
Să ies cu ea la drum seara,
S-aţiu ciocoiului calea,
Să-i vorbesc cu măciuca
Despre simbrioara mea.

188

— Oltene cu chica lungă,
Şapte boale să te-ajungă,
Şapte boale şi-o lingoare
Şi-o dragoste de fată mare !
Să nu-mi tot umbli călare,
Şapte văi, şapte hotare.
— Degeaba m-ai blestemat,
C-aşa sînt eu învăţat.
Luai coasa astă-vară
Şi mă dusei pe pîrloage.
Trăsei două-trei poloage,
Foamea la pămînt mă trage.

Dacă văzui şi văzui,
Trîntii coasa-n păducel
Şi mi-o scosei din căţel.
Apucai pe-o vălişoară,
Mă-ntîlnii c-un pui de cioară :
— Măi ţigane, de pe drum,
Dacă eşti tu meşter bun,
Fă-mi din coasă săbioară
Şi din căţel băltăgel ;
Să nu-i pui coada de ulm
Că nu e lemn tocmai bun,
Ci să-i pui coada de corn,
Cînd oi da, să mi-l adorm.

189

Frunzuliţă foi de fragă,
Taica, maica, tot mă-ntreabă
Care muncă mi-e mai dragă ?
Munca cea de vitejie,
Ori e munca strămoşească,
Să duc oile să pască,
Pe pămînt îmbătrînit,
De rele nebîntuit ?
Voinicelul nenarmat
E ca peştele sărat,
Voinicelul făr' de cal
E ca peştele pe mal.
Dar cînd am încălecat
Şi murguşorul mi-am luat,
Paloşul cel ghintuit
Şi cu ţinte-acoperit,
Armele mele cele grele,
Durduliţa, puiculiţa.
Şi-apoi şi zalele mele,
Care sînt cele mai grele,
Am răpus pe-ai mei duşmani
Şi dacă-s mai mari de ani.
Taica, maica de mă-ntreabă,
Munca asta mi-e mai dragă.

190

Foaie verde şi-o lalea,
Maica, taica, ce-mi zicea ?
Ei la plug mă îndemna,
Dar plugul e goangă rea,
Îi umblă coarnele-ndărăt
Şi mă izbesc drept în piept.
Cîte găuri sînt la plug,
Toate mă mînă la crîng,
Să tai cuie să le-astup,
Nu ştiu boii să-i înjug.
Foaie verde şi-o lalea,
Taica, maica, tot mă-ntreabă
Ce munculiţă mi-e dragă ?
Foaie verde măr creţesc,
Nici cu sapa nu prăşesc,
Nici cu coasa nu cosesc,
Din cîrciumă nu lipsesc,
Din pungă nu isprăvesc.
Ziua beau şi noaptea beau,
Mă mir bani de unde iau ;
Ziua beau cu popa-n sat
Şi noaptea mi-l port legat.
Ziua beau cu popa Ene,
Noapte-l port făr'de izmene,
Să-mi dea ruble şi rublele
Să fac salbă mîndrei mele.

191

M-a făcut mama fecior
Să-i dau tatii ajutor.
Ajutorul ce i-am dat,
Şapte sate am prădat,
Şapte-opt de peste Olt,
Vreo zece pe Topolog,
Moldova pe jumătate,
Şi Bugeacu-a treia parte !
Cînd eram de nouă luni,
Furam ceapa din grădini,
Usturoi de la vecini.

Cînd eram de nouă ani,
Furam cai de la mocani
Şi beam vin de la crîşmari,
Fără plată, fără bani,
'Ngropam bani la drumuri mari.
Mă mînă tata la plug,
La dracu de meşteşug !
Nu ştiu boii să-i înjug ;
Eu i-njug cu coadele,
Ei mă-mpung cu coarnele.
Mă mîna tata la sapă,
La dracu, că nu mi-e dragă !
Sapa-i lată, coada-i lungă,
Nu mai vezi parale-n pungă.
Mă mîna tata la coasă,
La dracu năbădăioasă !
Trăsei două-trei răstoace,
Foamea la pămînt mă trage.
Frînsei coasa-ntr-o răchită,
Băgai capu-n hălăciugă
Să fac coadă la măciucă,
Să ies deseară la pîndă.

192

Frunză verde măr domnesc,
Nici cu coasa nu cosesc,
Nici cu sapa nu prăşesc,
Mă mir bani de und' prăsesc,
Din cîrciumă nu lipsesc.
Şi se miră cîrciumarul
De unde mai plătesc banul.
Alţii muncesc pînă mor
Şi eu beau cu capul gol.
Alţii prăşesc viile,
Eu le beau vinurile.
Ziua beau cu mîndrele,
Noaptea izbesc tufele,
De cîştig paralele,
Ce le beau cu mîndrele.
Legea mamă-ti de cuc,
M-ai făcut de cap năuc
Şi cu viersul tău frumos
Mi-ai băgat dragostea-n os.

193

— Frunză verde matostat,
Rău, maică, m-ai blestemat,
De şed în puşcă rezemat.
În puşcă-ntre păltiori,
N-am mîncat de-alaltăieri,
Şi-mi împuşc la negustori,
Şi-mi cîştig la gălbiori.
— Na, mîndruţo, pune-i bine,
Să beau la iarnă cu tine.
Ziua beau cu mîndrele,
Noaptea izbesc tufele
Şi mă duc pe hududoaie
Şi mănînc carne de oaie.

194

Foaie verde solzi de peşte,
Bate vîntul, viscoleşte,
Şi de gazdă n-am nădejde.
Că gazda mi-e-n valea rea,
La Maria olteanca,
Mi-o căzneşte potera
Potera din Slatina,
Că mi-e grea pîrdalnica.
Nu e poteră curată,
E cu turci amestecată.

195

Foaie verde şi-o mălură,
Mă gîndesc pe bătătură,
Că drag mi-e la băutură
Cu voinici de-adunătură.
Ah, teiule, frunză lată,
Ce bine-mi prindeai odată,
Cînd de poteră fugeam,
Sub umbra ta m-ascundeam !
Mă duceam la Hasan turc,
Să-i încerc grajdul de lung,
Să-mi aleg un cal porumb,

Lung în trup
Şi scurt în gît,
Cum e bun de zurbalîc.
— Măi podar, frate podar,
Trage podul mai în drept,
Să nu-ţi trag un glonţ în piept.
Trage podul mai la vale,
Să nu-ţi trag un glonţ în şale.
Treceam podul pe-o para
Şi păcăleam potera.
Calul lui Hasan vindeam
Şi bine mai petreceam.

196

Frunză verde foi de fag,
Măiculiţă, mult mi-e drag
Calul cu şaua frumoasă
Şi codrul cu umbra deasă !
Dar n-am haine să mă-mbrac
Şi ghete ca să mă-ncalţ,
Să mă pun pe băutură
Cu voinici de-adunătură.
Nu vorbesc de-o vorbă bună,
Ci vorbesc de-o vorbă rea,
Care nu se mai putea,
Că-i pîndeşte potera.

197

— Frunzuliţă mărăcine,
Auzi, neică, straja vine,
Să te ia de lîngă mine.
— Las' să vină, pe-astă cruce !
Că cum vine, aşa se duce.
Ţine uşa, surioară,
Să le fac un ospăţ mare.
— Nu mai pot s-o ţiu, neicuţă,
Că sînt mulţi, bate-i-ar focul,
De nu-i mai încape locul.

— Să le facem ospăţ mare,
Trei fripturi şi trei rasoale,
Să le dăm de băutură,
Tot ce-o curge din pistoale.

198

Frunză verde şi-o sipică,
— Bată-te legea, furnică,
Lighioană mititică,
Spune-mi, cucul und' se culcă ?
Să mă duc seara pe lună
Şi să-i trag o puşcă bună,
Să-i iau aripioarele,
Să-nvelesc pistoalele.
La umbră de păducel,
Mă culcai să dorm niţel,
Nu putui să dorm de fel,
De urletul vîntului,
De cîntatul cucului,
De nechezul calului,
De zbieretul oilor.
Eu zic cucului să tacă,
El se suie pe-altă creacă,
Cîntă, hoţul, de mă seacă.

199

Verde foaie dedeţel,
Sub umbră de păducel,
Feciorii lui Corcodel
Mănîncă carne de miel
Şi costiţă de purcel
Şi-mi beau vin din burduşel,
Şi-nchină frate la frate,
Să aibă de sănătate.
Umblă noaptea pe potici
Şi pe culme de colnici,
Şi răsună văile
Cînd îmi trag cu flintele.

200

Frunză verde mărăcine,
Mărăcine-nflorit bine,
Cui naiba nu-i şade bine
C-un cal negru hrănit bine
Şi cu şaua de meşină,
Cu desagii plini de pîine,
Cu-o găină friptă bine
Şi cu plosca la ciochină,
Plină cu rachiu de prune,
De la neica din grădină.

201

Foaie verde şi-un surcel,
Sub umbră de păducel,
Haiducii mănîncă miel
Şi beau vin din burduşel,
Şi-mi cîntă grăind astfel :
— Codre, codre, înverzit,
Ţine-ne tu mai feriţi
Şi cu frunze-acoperiţi.
Că-n tine cînd am intrat,
Nimica nu ţi-am stricat ;
Numai o creacă-am tăiat,
Armele de-am agăţat.
Le puneam, codre, şi jos,
Da-i pămîntul umedos,
Le strică lustrul frumos.
Cît timp codrul frunza-şi ţine,
Toţi haiducii trăiesc bine,
Şi cînd codrul frunza-şi lasă,
Toţi haiducii trag acasă,
La copii şi la nevastă.

202

Şi de-oi zice untdelemn,
La mînăstirea de-un lemn,
Să-ngenunchi să te blestem,
Să te usuci ca un lemn,

Ca un pom neroditor,
Cînd nu face vara flori,
Nici umbră la călători.
Frunză verde şi-un spanac,
Codre, nu ţi-o fi păcat
Să mă dai acum legat ?
În tine cînd am intrat,
Nicicum nu te-am vătămat ;
Numai o creacă-am tăiat,
Armele le-am atîrnat.
Le-aş fi pus, codre, pe jos,
Mi-era locul umedos
Şi fierul cam ruginos
Le strica lustrul frumos.

203

Foaie verde de năut,
De cinci ani n-am fost haiduc,
Copacii-n codru mă plîng,
De peste mijloc se frîng,
Boierii s-au înrăit,
Şi doi bani ce-i avusei,
De vremi rele-i răpusei.
Şi iar verde de năut,
Dar la vară iar mă duc
Şi-am să-mi pun un fes ales,
Să pun plugul să brăzdez,
Unde-o fi crîngul mai des.
Să trag brazda plugului,
Mai în susul dealului,
Drept uşa ciocoiului.

204

Foaie verde iasomie,
Cîntă-mi, cuce, numai mie !
Pîn'la vară, nu se ştie,
Ori trăiesc, ori nu trăiesc,
Cu puica să mă-ntîlnesc,
Să-mi vorbească, să-i vorbesc.

Foaie verde bob năut,
De trei ori fusei haiduc
Şi la vară iar mă duc,
Măcar pămînt să mănînc.
Să mă duc, să nu mă duc,
Tot am nume de haiduc.

205

Foaie verde foi de nuc,
Şapte ani am fost haiduc
Şi la vară iar mă duc.
Nu mă duc de sărăcie,
Nici că de vreo bogăţie,
Dar mă duc de duşmănie,
C-aşa vor duşmanii mei,
Să mă vadă-n puşcărie,
Copiii, pîndari la vie.
Mersei o milă de loc,
Mă bate gîndul să mă-ntorc
Şi să iau un braţ de paie,
Să pui duşmanilor foc,
S-ardă-n vîlvătăi cu toţi.

206

Frunză verde sălcioară,
Dunăre, apă vioară,
Vedea-te-aş neagră cerneală,
Malul tău o mesişoară,
Stuful tău o penişoară,
Să-i fac maicăi o scrisoare,
Să-mi dea bani de cheltuială
Şi cămăşi de primeneală,
Şi-un cal bun de călărie,
Să pornim în bătălie.

207

Frunză verde siminoc,
Prinde murgul de dîrlog
Şi-l poartă prin busuioc,

Şi-l întoarce prin vîzdoage,
Şi-l adă la neica-ncoace.
Frunză verde pupezele,
Pe mine codrul mă cere,
Dau cu flinta de-a-n picere,
Mă uit după glonţ cum zboară
Şi peste catane-mi piere.
Tot catane spătăreşti
Îmbrăcate-n haine verzi,
Dai cu glonţul, nu răzbeşti.

208

Verde lobodă-n trei fire,
Mă dusei la mînăstire,
Şezui patruzeci de zile,
Pusei mîna pe psaltire,
Cu ochii pe la copile ;
Mă-nchinai pe la icoane,
Cu ochii pe la cucoane ;
Ce voi face ? Vai de mine !
Să nu dau de vreo ruşine.
Că drumul ce-am apucat,
Mă duce drept la păcat ;
Că nu-s făcut de popie,
Nici măcar de dăscălie,
Ci-s făcut pentru vitejie.
Popii-i place psaltirea,
Mie-mi place spada grea
Şi guriţa tinerea.

209

Frunză verde colilie,
Cînt-o păsărică-n vie,
Eu gîndeam că-mi cîntă mie,
Ea cînta popii Ilie.
Săracul, popa Ilie,
Că iese din liturghie,
Pînă-i soarele-n chindie,
Taie la turci cîte-o mie !
Că i-a plăcut haiducia,

Din mica copilărie,
Dar l-au dat la mînăstire,
I-au pus în brațe psaltire ;
Lui îi plac pistoalele,
La brîu iataganele.

210

Legea ta de codru des,
Că din tine nu mai ies.
Am intrat tînăr copil
Și-am să ies moșneag bătrîn.
M-am băgat fără mustață
Și-am să ies cu barba creață.
Cît timp codrul frunza-și ține,
Toți voinicii trăiesc bine.
Dar dacă-mi îngălbenește,
Voinicii se călătorește.
Și cînd codrul frunza-și lasă,
Toți voinicii fug pe-acasă,
La copii și la nevastă.
Dar eu singur am rămas,
De codru n-am să mă las.

211

Frunză verde trei masline,
Înfrunzește, codre, bine,
Căci ca mîine intru-n tine,
Cu doisprece după mine.
Frunză verde trei cicori,
Și-am să ies pe la strîmtori,
Să-mi căștig la gălbiori.
Frunză verde fîn cosit,
De cînd n-am mai haiducit,
Armele mi-au ruginit,
Potcoavele au căzut,
Fața mi s-a ofilit,
Calu-n grajd mi-a-mbătrînit.

212

Frunză verde mărgărit,
Păcat c-am îmbătrînit
Şi vremea nu mi-a venit !
Păcat c-am îmbătrînit
Şi-s nesătul de iubit !
Frunză verde şi-un spanac,
Rău, maică, m-ai blestemat
Să mănînc tot de furat.
Să mănînc carne de miel,
Să beau vin din burduşel,
Să iubesc tot pe-apucate
Şi să tot fac la păcate.

213

Foaie verde-a bradului,
Sub poalele codrului,
Zac armele hoţului
Şi le plouă şi le ninge,
Că n-are cine le-ncinge.
Voinicul care le-a-ncins,
Zace la temniţă-nchis,
Şade-n fiare pînă-n brîu
Şi mi-l rod viermii de viu.

214

Foaie verde solzi de peşte,
Unde Oltul se coteşte
Şi branişte a se răreşte,
Voinicii se pregătesc,
Hoţii caii-şi potcovesc
Cu potcoave de argint,
Ca să ţie la gonit ;
Cu cuie de sîrmă-ntoarsă,
De ţin la pulbere groasă ;
Şi cu cuie cu şuruburi,
Ca să ţie la nisipuri.

215

Luncă, luncă, mult eşti lungă
Şi n-am cal bun să te-ajungă.
Calul care l-am avut,
M-a pus naiba, l-am vîndut.
Pe dealul Ploieştilor,
Pasc caii mocanilor.
Un fir paşte, altul creşte,
Dorul puicăi mă topeşte.
Şi pasc caii-mpiedicaţi,
Juganii-n fiare legaţi.
Foaie verde bob de linte,
— Să luaţi, băieţi, aminte
De vineţii dinainte.
Foaie verde sălcioară,
Să-i ridicaţi de cu seară,
Pînă nu mi-i bagă-n fiare.

216

Luniţă, luniţă,
Blîndă luminiţă,
Ziua pe costiţă,
Noaptea pe uliţă.
Luniţă, luniţă,
Fă-mi de-o luminiţă,
Căci am înserat
La umbră de gard,
Departe de sat,
Cu doi căluşei,
Vineţi, porumbei.
Eu nu i-am furat,
Ci i-am cumpărat
Din tîrg din Banat,
De la popa Vlad.

217

Frunzuliţă iarbă neagră,
Mai tot satul mă întreabă
De un cal cu coama neagră.

Eu le spun că l-am văzut,
Joi la Mavrodin în tîrg.
Îl tocmeau trei negustori,
Se certau pe gălbiori
Şi nu dau preţul deplin,
C-ar fi de vîrstă bătrîn.
Dar veni de-un turculeţ,
Numără banii la preţ,
Luă negrul cu părul creţ.

218

Frunză verde magheran
Şi-o creangă de leuştean,
Mă căsnesc de vine-un an,
Să fac pelinul zahar,
Dar pelinul tot amar.
— Frunză verde de tutun,
Spune, spune, moş bătrîn,
Caii cînd să merg să-i fur ?
— Să mergi joi de dimineaţă,
Pe negură şi pe ceaţă,
Cînd e somnul cu dulceaţă
Şi cu mîndruliţa-n braţe.
— Frunză verde şi-un năut,
Spune, spune, pui de cuc,
Dacă-i iau unde să-i duc ?
— Pe sub poale de pădure,
Să mănînce fîn şi mure,
Ca să iei galbeni şi lire.
— Frunză verde şi-o lalea,
Spune-mi, spune-mi, turturea,
Îngheţată-i Dunărea,
Ca să-mi trec cu vînăta,
Cu doisprece-alăturea ?
Bune parale-oi lua.
Să pui capăt chinului,
Să văd saţul vinului.

219

Căpitane de judeţ,
Eu am şi bani şi parale
Să-ţi fac cheful dumitale.

Dar am şi eu cheful meu,
Ierte-mi Domnul gîndul rău.
Vinecioara de sub şa,
Bună-ar fi de seama mea !
Vineciorii de la cloţ,
Ce poftă-ar stîrni la hoţi,
Să ţi-i culeagă pe toţi !

220

Frunză verde şi-o lalea,
Spune-mi, spune-mi, turturea,
Îngheţată-i Dunărea,
Să pot trece peste ea
Cu trei cai alăturea ?
Unul e negru ca corbul,
Unul e roşu ca focul
Şi-altu-i alb ca ghiocelul.
Spune-mi şi tu, pui de cuc,
Pe care cale s-apuc,
La turci în ţară s-ajung ?
Pe pungi de galbeni să-i vînd
Şi să mă-ntorc fluierînd,
Cînd aud cucul cîntînd.

DE CĂTĂNIE

221

Frunză verde foaie lată,
Fire-ai, maică, blestemată,
De ce nu m-ai făcut fată
Să sfîrîi cu fusu-n vatră ?
De ce m-ai făcut fecior,
Să iau drumul la picior,
Să trăiesc, mamă, cu dor,
Să umblu-n ţară străină,
Să trăiesc tot fără milă ?
Plînge-mă, maică, cu dor,
Că ţi-am fost un bun fecior.
Ţi-am scos plugul din obor,
M-am dus cu el la ogor.

Plînge-mă, maică, cu jele,
Ca şi mîndruţele mele.
Plînge-mă, maică, şi crezi
Că acuşi nu mă mai vezi.

222

Frunză verde grîu mălură,
Bate-te-ar Dumnezeu, mumă,
Că nu m-ai făcut ţărînă !
M-ai făcut mărgăritar,
M-a luat statul militar.
Militar de poliţie,
Calul meu, cine să-l ţie ?
L-aş lăsa la tată-meu.
Tată-meu e om bătrîn
Şi coseşte fîn puţin.
Astă-vară ce-a cosit,
Cu ciocoiul l-a-mpărţit.
L-aş lăsa la frate-meu.
Frate-meu e om bogat,
L-a pus satul pîrcălab.
Ia bastonul subţioară,
Murgul meu moare de foame.
L-aş lăsa la soră-mea.
Soră-mea e fată mare,
Ia papucii în picioare
Şi furca la subţioară,
Murgul meu rabdă de foame.

223

Foaie verde, foaie lată,
Fire-ai, maică, blestemată,
Că nu m-ai făcut o fată,
Să-ţi aduc focşor în vatră.
M-ai făcut mărgăritar,
M-a dat satul militar,
Termenul de şapte ani ;
Şapte ani şi jumătate,
Tot cu raniţa la spate,

Cu curele-ncrucişate,
Două-n piept şi două-n spate.
Foaie verde lin pelin,
— Hai, puică, la Severin,
Să păzim calea la trin.
Trinul trece şuierînd,
Şi maşina păcănind,
Şi roatele duruind,
Puica rămîne plîngînd.
Taci, puică, nu mai ofta,
De călătoria mea,
Că mă duc în Dobrogea,
Ca să-mi termin armata
Şi toată instrucţia.

224

Foaie verde salbă moale,
Eu mă duc, maică,-n catane,
Tu rămîi de spală haine ;
Spală haine cui oi vrea,
Spală şi cămaşa mea.
Şi mi-o spală la fîntînă,
Să mă duc cu dor de mumă ;
Şi mi-o clăteşte-n pîrîu,
Să mă duc cu dorul tău ;
Şi mi-o usucă pe piatră,
Să mă duc cu dor de tată ;
Mi-o usucă pe stobori,
Mă duc cu dor de surori ;
Şi mi-o usucă pe brazi,
Să mă duc cu dor de fraţi.
Foaie verde de năut,
Tu, maică, cînd m-ai făcut,
C-un picior m-ai legănat,
Cu mîinile ţi-ai lucrat,
Cu gura m-ai blestemat.
Maică, blestemele tale
Nu cad pe pietrele goale,
Cad pe oscioarele mele.
Plînge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior ;
Ţi-am scos boii din obor

Şi plugul de sub şopron
Şi ţi-am tras o brazdă, două,
Să vă rămînă şi vouă.
Abia brazda-am terminat,
La miliţie m-a luat.
Maică, măiculiţa mea,
De-oi vedea de-o păsărea,
Trecînd peste casa ta,
Să-mi trimeţi de-o primenea,
Prin voinici de seama mea.
Foaie verde trei lalele,
Maică, pistoalele mele
Le-am visat făr' de oţele ;
Puşca mea cea ghintuită
Mi-am visat-o ruginită.

225

Foaie verde de măr dulce,
Suie, maică,-n deal la cruce,
De vezi pe noi cum ne duce.
Că ne duce ca pe boi
Şi ne tunde ca pe oi
Şi ne toacă ca pe miei.
Unde ne duce pe noi,
Nu e iarbă, nu e grîu,
Numai sînge pîn' la brîu.
Săracii militarii,
Cum se duc ca fluturii
Şi vin ca călugării !
Săracii militarii,
Cum calcă din urmă-n urmă,
Parc-ar fi făcuţi de-o mumă !
Şi calcă din piatră-n piatră,
Parc-ar fi făcuţi de-un tată !
Mă rog, domne căpitan,
De cînd m-ai înconcentrat,
Pîine albă n-am mîncat.
Mai am vreo două, trei zile
Şi-ţi dau raniţa-n primire
Şi puşca la magazie
Şi cizmele la cutie.

226

Verde foaie matostat,
M-a făcut maica băiat,
C-un picior m-a legănat,
Din guriță mi-a cîntat,
Din furcă fuior mi-a tors.
Și iar verde firicel,
Mă făcui mai măricel,
Mă lua taica cu el,
La plug, la sapă-am săpat,
La seceră am secerat
Și-apoi ordin a picat.
În cazarmă m-au băgat,
Cu fireturi îmbrăcat,
Cu fireturi de soldat.
Și iar verde mărăraș,
Drumul de la Călărași
Nu-i bătut de boi și vaci,
Ci-i bătut de doi soldați
Și de-un cîrd de arestați.

227

Frunză verde usturoi,
Săracii voinicii mei,
Cum i-adună de prin văi,
Cu primari, cu vătășei
Și mi-i tunde ca pe miei !
Îi puse-un șervet în spate
Și mi-l tunse jumătate ;
Și mi-l tunse peste tot,
Muma-l plînge ca pe mort.
— Mămucă, ce-mi plîngi de dor ?
Părul meu cel gălbior
Să mi-l dai la verișori,
Să mi-l plîngă-n sărbători,
Cînd ies fetele la hori,
Dacă n-am avut noroc
Ca să fiu și eu la joc.

228

Verde, verde săruleţ,
Murgule, măi murguleţ,
Cui, neică, să te mai las ?
Te-aş lăsa la soră-mea.
Soră-mea e fată mare,
Te lasă să mori de foame.
Mor, murgule, de necaz,
Că n-am cui să te mai las.
Te-aş lăsa la frate-meu.
Frate-meu este flăcău,
De s-o face nuntă-n sat,
Mi te ia la încurat
Şi mi-e frică de stricat.
Mor, murgule, de necaz,
Cui, frate, să te mai las ?
Te-aş lăsa la maică-mea.
Maică-mea-i fermecătoare,
Ia furca la subţioară,
Te lasă să mori de foame.
Mor, murgule, de necaz,
Cui, naiba, să te mai las ?
Te-aş lăsa la taică-meu,
Taică-meu e om bătrîn,
Te lasă să mori în drum.
Mor, murgule, de necaz,
N-am, neică, cui să te las.
Te-aş lăsa la draga mea,
Dar draga mea este rea,
Ea de tine n-o vedea,
Te-o lăsa neadăpat,
Neadăpat şi nemîncat
Şi mereu neţesălat.
Mor, murgule, de necaz,
Cui focu să te mai las ?
Te-aş lăsa la noi în sat.
Satul mi te-o fermeca,
Te-o fermeca, te-o strica.
Oare ce-o să mă mai fac ?
Că multe am să mai trag !
Cînd cu tine, cînd cu mine,
Cînd cu maică-mea bătrînă,
Cu tata nebotezatu,
Cu frate-meu nespălatu.

229

Foaie verde şi-o lalea,
Ieşi, Mariţo, la şosea,
Să-ţi arăt averea mea :
Şapte nasturi la manta
Şi tunica tot aşa.
Şi iar verde şi-o lalea,
Ieşi, Mariţo, la şosea,
Să-ţi arăt averea mea ;
Puşca şi cu paloşul,
Şaua şi cu scările,
Toate ca luna lucesc.
Foaie verde de orez,
Ieşi, Mariţo, şi mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi,
Că dacă s-or secera,
Mult oi plînge şi-oi ofta,
De călătoria mea ;
Şi-oi privi calea cu ochii,
Şi-oi toci sita cu bobii.

230

— Foaie verde de năut,
Dă-mi, Doamne, o rilă-mprumut,
Că n-am băut vin de mult.
— Mîndră, mîndruliţa mea,
Ori tu mi-ai făcut ceva ;
De nu te mai pot uita ?
— Ba eu, zău, nu ţi-am făcut,
Numai mi te-am fermecat
Cu apă din trei fîntîni,
Cu paie din trei streaşini ;
Cu apă dintr-o fîntînă,
Să n-aibă neica odihnă.
— Eu mă duc, mîndro,-n catane,
Tu rămîi şi spală-mi haine.
Şi le spală-n lăcrămele,
Le usucă-n dor şi jele.
Freacă-le cu busuioc,
Să ies cu ele la joc ;

423

Frunză verde foi de nalbă,
Sub o tufă din dumbravă,
Zace puica rău bolnavă.
Du-te, neică, şi-o întreabă :
— Mori, puică, ori mi te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală,
Să bolesc şi eu cu tine,
Să nu zici mîine, poimîine,
Că eu n-am bolit cu tine.

424

Frunză verde şi-o lalea,
De ţi-e sete, apă bea,
Dar nu din cofiţa mea,
Iaca pîrîul colea.
Ţi-o plăcea, nu ţi-o plăcea,
Pleacă-ţi obrazul şi bea.
Nu vreau să te otrăvesc,
Că-i destul de cînd boleşti,
Pe picioare te topeşti,
Ca ceara din lumînare,
Cînd o dai la focul tare,
Că te-ajunge vînt şi soare
Şi te topeşti pe picioare.

425

Foaie verde foi şi-un lemn,
Ce fel de dragoste-avem ?
Doar din ochi de ne vedem,
C-altă putere n-avem.
Că de-am avea vreo putere,
Te-aş face de-o tabacheră,
Tabacheră cu tabac,
Să te port la piept cu drag.

Razachie de-a turcească,
Dumnezeu să mă ferească
De dragostea de nevastă !
Mă bagă-n boală cîinească
Şi mă scoate-n primăvară,
Galben ca turta de ceară.

429

Foaie verde, frunza-n vînt,
De s-ar cosi vara fîn,
Cu mîna la lelea-n sîn,
M-aş duce şi eu la coasă,
La mîndra care-i frumoasă.
Hei, leliţo, scurtă, groasă,
Bună-ai fi picior de coasă !
Ziua să cosesc cu tine,
Noaptea să dorm lîngă tine.

430

Frunză verde trei lalele,
Lele, lele şi iar lele,
Ia curmul, pleacă la lemne.
Neica pleacă după boi,
Să ne-ntîlnim amîndoi,
Colea-n vale la cişmea,
Să vorbim cîte ceva.
Să-mi vorbească, să-i vorbesc,
De dragoste să-i şoptesc.

431

Frunză verde de secară,
Bălăiţă, bălăioară,
Eu ţi-am poruncit de-aseară
Ca să-mi faci de-o azimioară,
S-o frămînţi în lăcrămioare,
Să mi-o coci la ţîţişoare
Cu foc de la inimioară.

432

Foaie verde-o tămîioară,
Cum ies de la mîndra-afară
Şi pornesc pe ulicioară,
M-apucă-n spate-o răceală,
În picioare-o-mpleticeală
Şi la cap o ameţeală,
Şi la inimă-o zgîrceală,
De nu mai pot, surioară.

433

Frunză verde rug întins,
Mă culcai în drum nadins,
Ca să văd pe mîndra-n vis.
Mă culcai, mă deşteptai
Şi pe mîndra n-o visai.
Luai mantaua, mă sculai
Şi plecai pe drum la vale,
Mă-ntîlnii c-o fată mare.
Pusei mîna,-i luai o floare
Şi-o sărutai de călare.
Foaie verde de trei flori,
Mă uitai printre stobori,
'I văzui ochii negrişori,
Mi-i faci, neică, vînzători ?
Că neica e negustor
Şi cumpără ochişori.

434

— Frunză verde anason,
Scoală-te, puică, din somn
Şi-mi dă guriţă că mor,
Guriţă de sărutat,
Trupşorel de dezmierdat,
Inimioara mi-ai secat.
Foaie verde de-un susai,
Mititico, minte n-ai ;
Floricele ştii să-mi dai,
Dar guriţa cui o dai ?

426

Frunză verde din zăvoi,
Ciobănaş cu două oi,
Mută stîna lîngă noi,
Să ne iubim amîndoi.
Vai săracul ciobănaş,
Ciobănaşul de la naşul,
Cum mi-aduce seara caşul,
Dimineaţa, urdă dulce,
Mă sărută şi se duce !

427

Frunzuliţă mere dulci,
Arză-te focul de bîlci,
De trei ori te ocolii
Şi ce cătai nu găsii ;
Cătai gîtul cu mărgele
Şi buzele subţirele,
Degetele cu inele,
Ciorăpei cu găurele
Şi papuci cu panglicele,
Să le dau mîndruţei mele.

428

Frunză verde şi-un susai,
— Mărioară de pe plai,
Tu guriţa cui o dai ?
— Dumitale, nene Ioane,
Că eşti călător în cale.
Frunză verde trei migdale,
— Dă-mi-o mie-n adăstare,
Pînă la vinerea mare ;
Dă-mi-o mie cu chirie,
Pînă la Sfînta Marie,
C-atunci îmi vin banii mie,
Să-ţi plătesc guriţa ţie,
Cînd s-o coace poama-n vie
Şi strugurii razachie.

— Neică, dumitale ţi-o aş da,
Dar sînt mulţi ca dumneata,
De mi-i arde seceta.
— Foaie verde matostat,
Mititică mi-eşti la stat,
Cilibie la purtat,
Dulce mi-eşti la sărutat,
Darnică la-mbrăţişat !

435

Foicică foi şi-o fragă,
Iubeşte-mă, mîndro dragă,
Pînă-s cu cămaşa neagră.
Că dacă m-oi primeni,
Şi-altele m-or mai iubi.
Floricică de pe masă,
Lasă-mă, mîndro, în casă,
C-afară plouă şi varsă ;
Lasă-mă, mîndruţo,-n tindă,
C-afară plouă de zvîntă.

436

Foiliţă leuştean,
Frumos cîntă cucu-n deal,
Ioana şade pe maidan
Şi-mi înşiră la mărgean.
Face salbă pentru gît,
De mult nu s-a pomenit.
Mărgenaş de-l bobonat,
Pe sfîrcul ţîţei lăsat.
Şi nu-nşiră cum se-nşiră,
Ci-mi înşiră cîte-un bob,
Să mă bage la ea rob.
Ce fel de rob o să-i fiu ?
Că tot pe braţe-am s-o ţiu.

437

Frunză verde măruleţ,
— Mariţo cu părul creţ,
Eşti frumoasă de n-ai preţ,
N-ai pereche-ntr-un judeţ.
Şi iar verde sălcioară,
Fă Mariţo, Marioară,
Dă-i şi neicăi gurişoară !
— Eu ţi-aş da, neică, ţi-aş da,
Dar sînt mulţi ca dumneata
Şi mi-o cer toată ziua,
Noaptea mai totdeauna.

438

Frunzuliţă trei smicele,
Ioana neicăi din Sălcele,
Cu brîul cu turturele,
Cu trupşorul luat din iele,
Dă şi neicăi floricele.
— N-are daica flori de dat,
C-astă-vară n-a plouat
Şi-am plătit de le-am udat
Cu bani de pe sărutat.
Şi-am plătit de le-am sădit
Cu bani de pe logodit.

439

Frunză verde şi-un pelin,
Legea mamă-ti de trin,
Cum duci oltenii de lin,
Cum îi duci şi-i ocoleşti,
Pînă-i bagi în Bucureşti,
Şi-acolo-i precupeţeşti,
Să vîndă mere creţeşti !
— Cîntăreşte,-oltene, bine,
Să iau mere de la tine ;
— Cîntăresc, fetiţo, bine,
Să iei mere de la mine.
Cu dreapta-n cîntar îţi pui
Şi cu stînga te mîngîi.

440

Frunzuliță de-o secară,
Dă soarele în-de-seară,
Trenul mi-a sosit în gară,
Marin mi-a căzut la boală.
— Zaci, Marine, ori te scoală,
Ori dă și Ioanii boală.
La copacul din ogoare,
Zace Marin de lingoare,
Îl păzește-o fată mare,
Cu un muc de lumînare,
De la cap pîn' la picioare.

441

Foaie verde trei sulfine,
Mult mă mir, neică, de tine,
Că mai umbli după mine,
Că mie nu mi-e de tine.
Că de mi-ar fi de ceva,
Altmintrelea n-aș putea.
Aș da trupul la soponele
Și fața la rumenele.

442

Foaie verde viorea,
Ridică-se negura
De pe par, de pe nuia
Și de pe inima mea.
Ridică-te, neguriță,
De pe par și de pe șiță,
Și de pe-a mea inimuță.
Și-unde zic : leliță Radă,
Limba-n gură mi se leagă
C-un fir de mătase neagră
Și c-un fir de ibrișin,
De la lelița din sîn.

443

Foaie verde samulastră,
Tu pe coastă, eu pe coastă,
Haram de dragostea noastră !
— Ce fel de haram să fie ?
C-asta-i din copilărie.
Noi, neică, cînd ne-am văzut,
Amîndoi ne-am şi plăcut.
Las' haramu la pustii,
Să ne-apucăm de iubit,
C-amîndoi ne-am potrivit
Şi la ochi şi la sprîncene
Şi la buze subţirele,
Ca doi porumbei la pene.

444

Foaie verde trei zambile,
Veni cucul de trei zile,
Peste cîmp şi peste grîne,
Şi n-are pe ce se pune.
Se puse pe-o rămurea,
Tocmai lîngă casa mea
Şi-mi cînta de mă seca,
Neica se călătorea.
— Cîntă, cuce, limba-ţi pice,
'N strachina cu lapte dulce,
Să ia neica să mănînce,
Că mi-a fost dragostea dulce.

445

Foaie verde garofiţă,
Draga neichii copiliţă,
Astă-vară sugeai ţîţă
Şi-acum dai neichii guriţă.
Guriţă de sărutat,
Trupuşor de dezmierdat.
De-aşteptat, am aşteptat,
Dar tot ce-am dorit mi-ai dat.

446

Foaie verde sălcioară,
Of, drăguţă primăvară,
Cînd s-o face cald afară,
Să mai cînte cucul iară ?
Vară, vară, primăvară,
Ia zăpada din cărare
Să văd copilaşi pe-afară,
Mîndra numa-n iişoară.
În ia de borangic,
Sfîrcul ţîţei l-am zărit
Şi-am căzut, am ameţit.
Foaie verde de susai,
De trei zile viu pe plai,
Cu merinde pe trei cai,
Nici băui şi nici mîncai,
Numai la cuc ascultai.
— Cîntă, cuce, nu tăcea,
C-am dat de inimă rea,
S-a bolnăvit amanta,
Mult îmi pare rău de ea !
— Îndeamnă, murgule,-ndeamnă,
'Ndeamnă, murgule, la pas
S-ajungem desear-acas',
La copii şi la nevastă,
La ochi negri pe fereastră.
Foaie verde de susai,
Pusei masa şi mîncai
Cu trei fetiţe de crai.
Tot cu sabia le-am luat,
Din tîrg, de la Ţarigrad !

447

Vară, vară, primăvară,
Ia zăpada de pe-afară,
De prin dos şi de prin faţă,
Să răsară florile,
Să umple costişele
Şi toate vălcelele,
Să le-adune fetele,
Să le facă chiticele,

Să le pună prin mărgele,
Pe voia inimii mele.
Să le dea lui neicuţa,
Că e neicuţa dorit,
De floricele din luncă,
De guriţă să-i ajungă.

448

Luncă, luncă, lunculiţă,
Cît îmi eşti de lunguliţă,
N-am voinici să te cuprindă,
Nici cal bun să te ajungă.
Luncă, luncă, lunculiţă,
Lovi-te-ar de-o brumuliţă,
Să pice frunza din tine,
Să văd pe mîndra cînd vine,
Pe potecă, drept la mine.
Pica-ţi-ar şi lăstărelul,
Să-i văd mîndrei testemelul.
Testemelul şi năframa,
C-aia mi-a fript inima.
Frunzuliţă fîn cu rouă,
Pune, Doamne, lună nouă,
Să tai crîngurile-n două,
Să văd roua pe opincă
Şi pe mîndra premenită.
Frunză verde sălcioară,
Vară, vară, primăvară,
Lasă-mă să ies afară,
Cu-a mea mîndră bălăioară.
De-aş vedea vara venită
Şi zăpada petecită,
Şi pe mîndra primenită !

449

Ce mi-e mie drag pe lume,
Poteceaua din pădure,
Pardosită cu alune,
Tot alune mărunţele,
Să calce murgul pe ele,

Să trosnească sub picere,
S-audă mîndrele mele.
Poteceaua de pe vale
Pardosită cu parale,
Bătută de fată mare
Şi de-un voinicel călare.
Poticeaua de sub luncă,
Pardosită cu ulucă,
Mîndrele să mi le-aducă.

450

Foaie verde de trei mure
Arde-te-ar focul, pădure,
Să se facă drum prin tine,
Să mă duc la mînăstire,
Să-mi văd cîrduri de copile,
Să-mi văd copiliţa mea,
Care m-am iubit cu ea
Din copilăria mea.

451

Frunzuliţă murele,
Unde văd copilele,
Mă trag ca şopîrlele.
Unde văd cîrduri de fete,
Trec prin apă, mort de sete.
Nu mi-e sete nici de apă,
Nu mi-e sete nici de vin,
Numai de ţîţe din sîn.
Frunzuliţă murele,
Unde văd pe unele,
Lustruindu-şi frezele,
Mi se moaie vinele.
Eu nu mă mai frezuiesc,
Unde calc şi-unde păşesc,
Tot frumoase le găsesc,
Numai din buze zîmbesc
Şi parcă le şi iubesc.

452

Frunză verde de salcîm,
Aferim, cum ne iubim !
Tot la lună ne-ntîlnim.
Tot la lună şi la două,
Aferim, dragoste nouă !
Aferim, mîndră,-aferim,
Tot aşa să ne iubim !
Puică, de dragostea noastră,
Au răsărit flori pe coastă ;
Flori frumoase tot ca tine,
Numai dragostea la tine.
Hai, mîndruţo, amîndoi,
Hai să le culegem noi ;
Să nu le culeagă altul,
C-ar fi mai mare păcatul.
Frunză verde iasomie,
Maria neichii, Marie,
Hai cu neica-n haiducie,
Ce-oi cîştiga, să-ţi dau ţie.

453

Frunză verde trei lalele,
Şapte văi, şapte vălcele,
Şapte văi şi-o vale-adîncă,
Aici lupii mă mănîncă.
Stai, lupe, nu mă mînca,
Să-mi vie şi puica mea,
Cu boldeica după ea,
Cu struguri negri-n basma,
Şi-atunci, lupe, ne-oi mînca,
Ori pe mine, ori pe ea,
Din doi, care ţi-o plăcea,
Să se ducă pomina,
C-a mîncat lupu-un voinic,
Pentr-un lucru de nimic.
Şapte văi şi-o vale-adîncă,
Şi-o pădure măruntică,
Şi-o fîntînă mititică,
Cu ghizdurile de sticlă,

Lumînare-o măturică
Şi ciutura de-o sipică,
Lele, lupii mă mănîncă.

454

Luncă, luncă, mult mi-eşti lungă,
Mult mi-eşti lungă şi nătîngă,
Aici lupii mă mănîncă.
— Stai, lupe, nu mă mînca,
Pîn-o răsări luna,
Să dau mîna cu puica
Şi-atunci, lupe, m-oi mînca
Şi pe mine şi pe ea ;
Stai, lupe, nu fi turbat,
Să mănînci oameni prin sat ;
Stai, lupe, nu fi nebun,
Să mănînci oameni pe drum.
— Ţine, Doamne, luna-n nor,
Să mă satur de amor,
Că sînt cu puica-n pridvor.
Ţine, Doamne, luna-n ceaţă,
Să mă satur de dulceaţă,
Că sînt cu puicuţa-n braţe.

455

Cum mai cîntă cucu-n deal,
Pe-o crecuţă de tufan !
Cîntă ca un căpitan.
Puica-nşiră la mărgean,
Înşiră bob şi leagă nod,
Pe neica-l blestemă cu foc,
Să mi-l vadă rob la ea.
Dar ce fel de rob să-i fie ?
Numa-n poală să mi-l ţie,
Cu ploschiţa cu rachiu,
Şi-nainte şi la spate,
Tot curele-ncrucişate.

Să-l înghită şarpele,
Să-l înghită jumătate,
Jumătate nu-l mai poate,
Tot de arme ferecate.

456

Colea-n vale, sub umbrar,
Frumos cîntă-un cuculean,
Pe-o crecuţă de tufan.
Mi-l ascultă-un căpitan.
Căpitanu-i moldovean,
Are astăzi treabă-n deal
C-o fetiţă de mocan.

457

Foaie verde şi-un pelin,
Hai, puică, să pribegim,
C-aicea ne prăpădim.
Pînă nu dă iarba-n pîrgă,
Să fugim în codrul verde,
Unde urma ni se pierde,
Unde calci,
urmă nu faci,
Unde şezi,
nu te mai vezi.
Dintr-atîta lume albă,
Am ales o bălăioară
Cu cosiţa gălbioară,
Şi duşmanii mi-o aflară.
Mi-o aflară şi mi-o luară,
Trecură peste hotare
Şi-o duseră-n altă ţară.
Las' s-o ia, s-o ia, s-o ia,
Bage-o-n ochii mîne-sa,
Că nici neichii nu-i plăcea.
N-au s-o ţie-nchisă-n casă,
Ea la neica o să iasă.
Şi-o să iasă la portiţă,
Să-i dea lui neica guriţă,
Guriţă de sărutat
Şi trupşor de dezmierdat.

458

Frunză verde rug de mure,
Pe sub poale de pădure,
Trec fetiţele la mure
Şi băieţii la alune.
Uite vine-n calea mea
Şi-o nevastă tinerea,
E Leana, dragostea mea.
— Leano, din pricina ta,
Murgul apă nu mai bea,
Nici din puţ, nici din cişmea,
Numai din vedriţa ta,
Că ştie dragostea mea.
— O şti, neică, gîndul tău,
Dar ştie şi dorul meu.

459

Foaie verde trei spanace,
Pîn' la mîndra care-mi place,
Trei zile pe drum aş face.
Trei zile şi-o săptămînă,
De-aş merge desculţ pe brumă,
Pîn' la puica-n bătătură,
Căci i-a fost guriţa bună.
Foaie verde garofiţă,
Uite-a dracului fetiţă !
— Vii la neica-n poieniţă
Şi-mi dai piept,
Şi-mi dai guriţă.
Guriţă de sărutat,
Pieptişor de dezmierdat.
Foaie verde foaie lată,
Uite-afurisită fată !
Vii în luncă nechemată
Şi-mi dai gură neîntrebată.

460

Foaie verde salbă moale,
Hai, Lino, pe valea mare,
C-a făcut mazărea floare
Şi fasolea păstăioare.

Foaie verde bod de in,
Hai, Lino, s-o arăcim,
Cu aracii de alun
Şi-amîndoi să ne iubim,
C-amîndoi ne potrivim
Şi la ochi şi la sprîncene
Ca doi porumbei la pene.
Hai, Lino, pe deal în sus,
C-a făcut mazărea fus.
Om prăşi şi-om arăci,
Şi la umbră ne-om iubi.

461

Frunză verde sălcioară,
Pe mine cin' mă omoară ?
Brebeneii din ogoare.
Pe mine cin' mă usucă ?
Brebeneii de pe luncă.
Ciobănaş cu două oi,
Mută-ţi tîrla lîngă noi,
Nu căta că e gunoi.
Gunoiul l-om mătura,
Busuioc om semăna.
Busuioace,
nu te-i coace,
Nici pe cîmp, nici pe pîrloage,
Că din sămîncioara ta
S-a iscat dragostea mea.

462

Foicică de năut,
Unde văd codru-nfrunzind
Şi ierbuţa odrăslind,
Ploaia-n frunze răpăind
Şi mierlele fluierînd,
Nu mă mai ţin pe pămînt.
Foicică mărăcine,
Unde văd vara că vine,
Saltă inima în mine,
Mă bucur şi-mi pare bine.

Să-mi iau mîndra mea frumoasă,
Să mă trag la umbra deasă,
Să am pămîntul de-așternut
Și cerul de-acoperămînt.

463

Foaie verde mărăcine,
Tinerel sînt, vai de mine !
Și mi-e frică că mor mîine,
Rămîn mîndrele de mine.
Și nu sînt mai puțintele
Ci sînt multe, vai de ele !
Foaie verde grîu mărunt,
Unde-aud cucul cîntînd
Și mierlița șuierînd,
Ploaia-n codru răpăind,
Sturzu-n vale ciripind,
Nu mă simt om pe pămînt.

464

Foaie verde liliac,
Măi bădiță Chiriac,
Care mi-ai fost mie drag,
Învață-mă ce să fac,
Ca să-mi mai cazi iarăși drag ?
— Lele, eu te-nvăț de bine,
Vino-n pădure cu mine,
Să-ți dau fragi, să-ți dau căpșune.
— Toate, bade, ar fi bune,
Dar mă tem de vreo rușine,
C-om întîlni vreo catană
Și ne-o pune la grea vamă,
În valea Topologului,
Înspre drumul Oltului.

465

Foaie verde iarbă lungă,
A plecat Zinca la luncă,
Să-mi culeagă o urzică,
Buruiană mititică,

Să dea la puii de curcă,
Să mi-i facă măricei,
Să plece la tîrg cu ei.
Să dea puiu-n şapte lei,
Să-şi ia Zina papucei
Şi-o pereche de cercei ;
Să-şi ia Zina malotea,
Cu floricica cît palma.

466

Frunză verde siminic,
Merge Rada pe colnic,
Răsucind la borangic
Şi pe fus n-are nimic.
Hai, Radă, pe Tilorman,
S-alegem iarbă de-un cal ;
De la Tilorman în jos,
C-acolo e loc frumos,
Numai sălcii şi rogoz ;
Sălciile de umbrit,
Rogozul de tăvălit.
Uite tufa curăţată,
Unde ne umbream odată ;
Uite tufa, uite parul,
Unde-şi lega neica calul.

467

Foaie verde tiriplic,
Trece Leana pe colnic,
Răsucind la borangic.
De trei zile-mi răsuceşte,
Pe fus firul nu sporeşte.
Cum dracu să fac, să-i zic,
Să vie la neica-n crîng,
Că sînt şi eu pe-acolea,
Cu plosca pe sub manta.
Trecu lelea pe-acolea
Şi m-atinse cu fusta,
Cu fusta, cu mîneca.

Şi-avu gura fermecată,
Cînd o sărutai o dată,
O dată, de două ori,
Parcă-mi da niscai fiori.

468

Frunză verde măr mustos,
Pune, lele, fusul jos,
Hai cu mine că-s frumos ;
Pune, lele, fusu-n furcă,
Vino cu mine-n cea luncă.
De ţi-e sete, apă bea,
Nu din pălăria mea,
Iacă pîrîul colea.
Dacă apa ţi-o plăcea,
Pleacă-ţi obrazul şi bea.
Nu vreau să te otrăvesc,
Destul de cînd te iubesc,
Pe picioare mă topesc,
Ca ceara din lumînare,
Cînd o dai la focul mare,
Ori o bate vînt şi soare.

469

Frunzuliţă şi-o sipică,
Cine ciocăneşte-n luncă ?
Mîndruliţa-şi taie furcă.
Taie răşchitori şi furcă
Şi mie ciomag de ducă.
Zi-i naibilor să se ducă,
Că m-a lăsat făr' de muncă
Şi făr' de parale-n pungă ;
Cu grîul nesecerat,
Cu porumbul nesăpat
Şi fînul mi s-a stricat.

470

— Frunză verde măr mustos,
Vino la mărul din dos,
Să-ţi arăt un pol frumos.
Polul meu e ferecat
Şi pe dungă şi pe lat,
De dorul tău m-am uscat.
— Şi iar verde măr mustos,
Pentru tale, om frumos,
Lăsai cusătura jos,
Venii la mărul din dos
Şi văzui că eşti frumos.
— Sărută-mă, puică, bine,
Că guriţa de la tine
M-a ofticat, vai de mine !
Nu, neică, numai pe mine,
C-ai topit mai multă lume.

471

Foaie verde trei smicele,
Hai, Anico, la cişmele.
La cişmelele din dos,
C-acolo e loc frumos,
Numai sălcii şi rogoz.
Rogozul de tăvălit,
Sălciile de umbrit.*

472

Frunză verde trei arţari,
Lenuţo de la Cepari
Şi la gît cu galbeni mari,
La urechi cu icoşari,
Vin' la neica sub umbrar,
Să te strîng, să te sărut,
Ştii, Leano, ca mai de mult.
Şi-altă frunză mărăcine,
Cînd ţi-oi lua seama mai bine,
Cîte haine sînt pe tine,
Toate sînt luate de mine.

Numai tulpanul din cap,
Parcă-l ai de la bărbat.

473

Frunză verde trei smicele,
Mersei în luncă la nuiele
Şi-i plină de viorele,
Şi mă-ntreb, să tai nuiele,
Ori să culeg viorele ?!
Chiticeaua cea mai bună,
S-o dau la mîndra fudulă ;
Chiticeaua veştejită,
S-o dau la mîndra urîtă.

474

Foaie verde iarbă lungă,
Ia ieşi, neică,-n deal la strungă,
Aruncă-ţi ochii pe luncă,
Să vezi lunca-mbobocită
Şi-o nevastă tinerică,
Tinerică, tinerea,
Măritată de iarna,
Cum se bate cu moartea.
— Fugi, moarte, de lîngă mine,
Că nu sînt gata de tine.

475

Cînd oi zice untdelemn,
Zice lumea că ne-avem.
Să ne-avem, să nu ne-avem,
Numa-n ochi să ne vedem.
Foaie verde şi-un dudău,
Uite-o, bat-o Dumnezeu,
Cine îmi caută de rău,
Parcă n-am iubit-o eu.
Foaie verde mărăcine,
Unde văd vara că vine,
Creşte inimioara-n mine.

Foaie verde solzi de peşte,
Zăpada se peteceşte,
Colţul ierbii se iveşte
Şi nevasta mă urăşte,
Ibovnica mă-ndrăgeşte.

476

Frunză verde şi-un bujor,
Aolică, ce focşor
Poartă puica-n pieptişor
Şi-l duce doar pe-un picior !
Dacă văzu şi văzu,
Se trase puica devale
Şi-aşteptă pe neica-n cale.
Eu, de rugămintea ei,
Mi-o băgai într-un bordei,
La cap îi pusei ghizdei
Şi-aşternui frunze de tei
Şi-i făcui plăcerea ei.
Dimineaţa o-ntrebai :
— Bine e, puicuţă,-aşa ?
— Mai bine nici nu se poate,
Da-ţi-ar sfîntul sănătate,
Că mi-ai scos junghiul din spate.

477

Frunză verde trei spanace,
Ucide-te-ar crucea, drace,
Că nu-mi laşi dragostea-n pace.
Eu o fac şi tu o strici,
Mă mir cu-asta ce cîştigi !
Şi iar verde şi-un spanac,
Cîntă cucu-n Comănac
Şi mîndra şade sub fag.
Frunză verde de-avrămeasă,
Am să fug şi eu de-acasă,
Să-mi aleg umbra de deasă
Şi pe mîndra de frumoasă.

478

Foaie verde anason,
Scoală-te, puică, din somn
Şi-mi dă guriţă că mor.
Că guriţa de la tine
M-a ofticat, vai de mine !
Foaie verde mărăcine,
Arză-te focul, pădure,
De s-ar face drum prin tine,
Să mă duc la mănăstire
Să văd cîrduri de copile,
Să văd copiliţa mea,
Care m-am iubit cu ea
Din copilăria mea.
Să am cuţit, m-aş junghia
Şi pe mine şi pe ea,
De s-ar duce pomina !
Cînd eram în drag cu tine,
Părea casa bobocel
Şi curtea trandafirel ;
Acum casa-i grajd de cai,
Bătătura mucegai.

479

Foaie verde salbă moale,
La tufanul din cărare,
Zace-un voinic de lingoare
Şi-l păzeşte-o fată mare.
'N mîna dreaptă-o fată mare,
Şi-n cea stîngă-o floare mare.
— Ori zaci, neică, ori te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală.
Că mie mi s-a urît
Pernuţa mereu mutînd,
Ni la umbră, ni la soare,
Ni la cap, ni la picioare,
Ni la mijlocel cu jale.
— Pleacă-te de mă sărută
Şi du-te de te mărită,
C-o să viu la nunta ta
Şi-o să-ţi dau şi eu ceva.

480

Foaie verde pelinițǎ,
Colo-n jos, pe lunculiță,
Este-o verde poieniță.
La mijloc de poieniță,
Este-un verde stejerel,
Se plimbă-un voinic la el.
O mîndră de-abia-l zărea :
— Ce te plimbi, voinice,-așa ?
Abate la crîşma mea
Şi-mi gustă vinul de-i bun
Şi rachiu din Cormagiu.
El din gură-aşa-i grăia :
— Jupîneasă crîşmăreasă,
Adu-o ocă de vin pe masă.
Şi de-oi prinde a mă îmbăta,
Nu-mi da drumul să mă duc,
Ci-mi aşterne să mă culc
La gîrliciul pivniței
Şi la spatele buții.
Să-mi aud cucul cîntînd
Şi vîntul prin brazi trăgînd,
Şi pădurea hăuind.

481

Frunză verde şi-o sulfină,
În trecuta săptămînă
Mergeam pe sub umbritură,
Tot cu mîndra-n păşitură.
Cînd aproape de-o fîntînă,
O fată ca un bujor,
În mînă cu un urcior,
Mergea iute spre fîntînă,
Venind după-o cotitură
Şi mergea cîntînd din gură.
Frunzuliță şi-o lalea,
Ce fel de cîntec cînta ?
„Dragostele tinerele,
Nu se-ncep ele-n-de ele,
Ci din brațe frăgezele
Şi din buze subțirele,

Din obraji cu rumenele,
Din sprîncene gingășele."
Și era bine făcută,
Nici prea crudă, nici trecută,
Tocmai cum e mai plăcută.
Foaie verde trei smicele,
Avea și la gît mărgele,
Măcar că erau puțintele,
Da-i ședea bine cu ele.
Avea ochi ca niște stele
Și sprîncene subțirele,
Între ochi și-ntre sprîncene,
Se bat doi porumbi în pene.
Nu știu vreo vorbă de-mi zise,
Dar din ochii mei pierise
Și pe loc mă înlemnise.

482

Frunză verde și-o lalea,
Săracă bătătura,
Dacă eu m-oi mărita,
Cine foc te-o mătura ?
Prepelița cu codița,
Cintezoi c-un măturoi.
Frunză verde talion,
În grădină la Ion,
Toate păsările dorm,
Numai una n-are somn
Și sare din pom în pom,
Și strigă : Ion, Ion,
Vin la țața să te-adorm.

483

Foaie verde măr mustos,
Mi-a scos lumea un ponos,
Că-s fudul și năzuros.
Nici eu nu tăgăduiesc,
Cîte-o fată de-ntîlnesc,
Mi-o iau și mi-o spovedesc ;

Și nu-i dau păcate multe,
Că-mi e fetiță cuminte.
Foaie verde merișor,
Ia te uită, puișor,
Cum se roagă binișor,
Ca să-l las la pieptișor !
Foaie verde trei aglice,
Căci nu e nici o ferice
De omul cu ibovnice.
Foaie verde trei masline,
Ibovnica cum se ține ?
Cu pîine și cu masline,
Cu vin de la Drăgășani,
Carne de la măcelari
Și zahăr de la băcani.
Foaie verde matostat,
M-aș băga la tine-argat,
Dar ce fel de-argat să-ți fiu ?
Numa-n brațe să te țiu.
Ziua să-ți fiu de-alergat
Și noaptea de sărutat.

484

Verde foaie și-o secară,
Drag mi-a fost noaptea de vară
Că dorm femeile-afară.
Verde foaie bob năut,
Și bărbații sînt la plug,
Eu mă duc și le sărut,
Și lîngă ele mă culc.

485

— Foaie verde de secară,
Fa leicuță, leicușoară,
Ia mai ieși oleacă-afară,
Ca să-mi dai o gurișoară.
— Nu ies, neiculiță,-afară,
Să-ți mai dau o gurișoară,
Că tu nu ești singurel,
Și mai e un băiețel.

Dacă ţi-e drag să iubeşti,
Să vii singur să-mi vorbeşti ;
Să nu strîngi calabalîc,
Că nu foloseşti nimic.

486

— Foaie verde sălcioară,
Cînd ţi-oi face semn deseară,
Să treci prin foc şi prin pară
Şi să ieşi la neica-afară.
Să ieşi pînă la portiţă,
Ca să-i dai neichii guriţă.
— Nu pot, neică, neiculiţă,
Că e lac şi lapoviţă,
Şi mă umplu pe rochiţă.
— Ridică rochiţa-n poale
Şi tot vin la neica-afară.

487

Frunzuliţă sălcioară,
Unde-o fi neica deseară,
Cine i-o da de mîncare
Şi perniţă de culcare,
Guriţă de sărutare ?
Inimioară, stai pe loc,
Să-ţi pui lacăt la mijloc ;
Lacăte să fie-o mie,
Inima nu vrea să ştie.

488

Foaie verde şi-o lalea,
Nu ştiu, puică, pe-unde-aş da,
Să nu-ţi mai văd căscioara,
Că mi-a secat inima
Şi mie şi altora !
Unde văd căscioara ta,
Arde inimioara mea ;

Arde inimioara-n mine,
Ca un cuptoraş de pîine.
Arde, inimă, şi taci,
Tu le faci, tu să le tragi.
De le faci, de nu le faci,
Toate pe lume le tragi.

489

Frunză verde trei alune,
Duce-m-aş cu mîndra-n lume,
Mă tem că mi-or pune nume,
Mie grîu şi ei tăciune,
Cum e mai urît pe lume.
Şi iar verde sălcioară,
Duce-m-aş cu mîndra-n ţară.
Mă tem că mi-or zice iară
Mie grîu, mîndrii secară,
Cum e mai urît în ţară.

490

Cuculeţ cu pana sură,
Ce-mi cînţi vara-n bătătură
Şi nu ţi-e inima bună ?
— De mi-e bună, de mi-e rea,
Nu mă-ntreabă nimenea.
— Păsărică dalbă-n cioc,
Rău mi-ai cîntat de noroc !
Ardă-ţi focul ciocul tău,
Cum mi-ai mai cîntat de rău !
Eu mă duc, mîndra rămîne,
Ce să fac s-o iau cu mine ?
— Fă-mă brîu pe lîngă tine
Şi de-ţi pare brîul greu,
Fă-mă lumină de seu.
Lumina ţi-o lumina,
Şi cine te-o întreba,
Ce lumină e asta ?
Tu să le răspunzi aşa :
Asta-i lumină de seu,
Mîndruţa din satul meu.

491

Frunză verde stînjinei,
Săraci ochişorii mei
Cîtă lume văd cu ei,
Dar nu văd părinţii mei !
Numai negri străinei,
Ce nu-s prietenii mei ;
Şi cu ăia trăiesc eu,
Bătută de Dumnezeu !
— Măi neicuţă, şi-al meu drag,
Învaţă-mă, ce să fac ?
— Eu te-nvăţ, puicuţă, bine :
Ia-ţi basmaua, hai cu mine
Şi-om trăi amîndoi bine ;
Ţi-oi da pîine cu măsline
Şi rachiu de tescovină.

492

Foaie verde foi de fag,
— Măi bădiţă şi-al meu drag,
Învaţă-mă ce să fac.
— Eu te-nvăţ, mîndruţo, bine,
Vinde-ţi ia de pe tine
Şi-ţi fă bani şi hai cu mine,
Măcar o lună de zile.
Ori e-o lună, ori e două,
Pînă s-or împlini nouă.
Dacă nouă s-o-mplini,
Amîndoi ne-om logodi.
Dacă nouă s-or umplea,
Cu tine m-oi însura.

493

Foaie verde foi ca foaia,
Din Ploieşti pînă-n Gheboaia,
M-a bătut vîntul şi ploaia.
Lasă vîntul să mă bată
Şi soarele să mă ardă,

Numai puica să-mi trăiască,
Pe mine să mă iubească.
Iubeşte-mă, puică, bine,
Pînă sînt pe lîngă tine ;
Că dacă m-oi depărta,
Mult oi plînge şi-oi ofta.
Plîngeţi ochi şi lăcrămaţi,
Că voi sînteţi vinovaţi,
Ce-aţi iubit nu mai uitaţi
Şi ce iubiţi nu lăsaţi.

494

Frunză verde şi-o lalea,
Aolică, draga mea,
Parcă mi-ai făcut ceva,
De nu te mai pot uita.
Frunză verde mărăcine,
Ţine-mă, puicuţă, bine,
Pînă sînt pe lîngă tine ;
Că dacă m-oi depărta,
În cale te-oi tot uita,
Pe neica n-oi mai vedea.

495

Foaie verde sălcioară,
Mititică bălăioară,
Cînd ţi-oi face-un semn de-afară,
Să nu mai stai la mirare,
Ci să ieşi la mine-afară,
Să-i dai neicăi gurişoară.
Guriţă de sărutat,
Trupuşor de dezmierdat.
Şi iar verde sălcioară,
Sălcioară răsădită,
Mînca-ţi-aş guriţa friptă,
Ochişorii să ţi-i beau,
De pe drumuri să mai stau.

— Du-te, neică, şi să-mi vii,
Cînd s-o coace poama-ntîi,
Cam printre Sfinte Mării.

496

Verde frunză buruiană,
Sărut ochii şi-o sprînceană,
Şi-aluniţa de sub geană,
Mîndruliţa mea. (refren)
Şi cerceii din ureche,
Cine ne-o vedea să crăpe.
Mîndruliţă, sări portiţa
Şi vin să-ţi sărut guriţa.
Hai, mîndruţo, sări pîrleazul
Şi hai să uităm necazul ;
Mîndruliţă, sări oborul,
Că te-mpuşc cu revolverul.
Am în vale patru boi
Şi mai am acasă doi,
N-are cin' să-i îngrijească,
Dacă n-am şi eu nevastă.

497

Frunză verde de-avrămească,
Inimioara nu mă lasă
Să-ţi zic : „rămîi sănătoasă !"
Făr' de tine, unde-oi merge,
Ochiul nu mi se mai şterge.
Frunzuliţă măr domnesc,
Tot gîndesc, dragă, gîndesc
Să rămîn, ori să pornesc ?
Azi în cale, mîine-n cale,
Viaţă grea plină de jale !
Decît tot pe cale dus,
Mai bine la cruce pus !
Dimineaţa te-oi scula,
Cu tămîie-oi tămîia,
La icoane te-oi ruga,
De păcate m-o ierta.

498

Frunză verde sălcioară,
Copiliță de la țară
Cu doi bobocei în poală,
Eu pun mîna, ei nu zboară,
Ci ți se fac morți în poală.
Copiliță de la Jii,
Cu bordeiu-n bălării,
Îți fac cu mîna să vii.
— Aolică, lele fa,
Ori tu mi-ai făcut ceva,
De nu mă pot însura ?
— Da' nu ți-am făcut nimic,
Ci mi-e vorba cu lipic.
Aolică, neică,-al meu,
Und' te duci să merg și eu,
Călare pe murgul tău.
— Copiliță de la munte,
Ești vestită că știi multe
Și mai mici și mai mărunte,
Și știi bine că nu pot
Pe calul meu să te port.
Că mi-e mic și lui i-e greu
Să ducă și trupul meu.

499

Frunză verde trei masline,
Eu mă duc, puica rămîne.
Cum să fac s-o iau cu mine ?
Măcar calea jumătate,
Să nu-mi pară prea departe.
De-amărît, puică, ce sînt,
Nu văd iarba pe pămînt,
Nici soarele răsărind,
Nici luna pe cer mergînd,
Nici stelele tremurînd.

500

Frunză verde de măr dulce,
De-aş şti, puică, cînd te-ai duce,
Ţi-aş ţine calea la cruce
Şi ţi-aş da o gură dulce.
Ori de-aş şti că n-ai veni,
Trupşorul ţi-aş zugrăvi
Şi-aş face de-o iconiţă,
S-o ţin în sîn la inimuţă.
Frunză verde pelniţă,
Te-am iubit de copiliţă,
Sînişor de garofiţă
Şi buze de micşunele,
Muşcar-ar neica din ele,
Ca din doi faguri de miere.

501

Magheran cu foaia lată,
Care te-am purtat odată.
Magheran şi viorele,
Amar de zilele mele !
Ziua, noaptea, v-am purtat,
Voiniceşte, nencetat ;
Dar acum mă duc în lume,
Să vă poarte cin' v-o pune.

502

Frunză verde sălcioară,
Trec la deal şi trec la vale,
Văd la mîndra lumînare.
Foaie verde matostat,
De cînd m-am amurezat,
Rău, mîndro, m-am ofticat.
Mîndra-mi şade tot în casă
Şi nu iese la fereastră.
Bărbatul ei mă pîndeşte,
Dracu ştie ce gîndeşte !
De l-ar face dracu capră,
Să-l văd mîine pus în ţeapă.

Hai, mîndro, să trecem dealul,
C-amîndoi ne ştim amarul ;
Hai, mîndro, să trecem culmea,
L-amîndoi ni-i dragă lumea.
Ştii, mîndro, ce-am pus de gînd ?
Să plec, să te las plîngînd,
Din ochi negri lăcrămînd.
Să-ncalec pe-un cal mai sur,
Să mă duc la mîndra mea,
Care m-am iubit cu ea,
Din vîrsta copilărească
Şi din casa părintească.
Eu nu-s cîine ca s-o uit,
Ci voinic ca s-o sărut.

503

Frunză verde salbă moale,
Drum pe deal şi drum pe vale,
Trece-un voinicel călare,
Cu cămaşa albă floare.
— Bună ziua, fată mare !
— Mulţumescu-ţi dumitale !
Pune-mă, neică, călare,
Că nu mai pot de picioare.
Amarnic m-am ostenit,
Tot umblînd după iubit
Şi nimic n-am folosit.
Şi mi-e drumul gloduros,
De-am făcut rană la os.
— Verde frunză mărăcine,
Trec pe drum, mă uit la tine,
N-am ce-ţi face, vai de mine !
Tremură carnea pe mine.
Bucuros, puică, te-aş pune,
Dar mi-e murgul mic de zile,
Abia mă duce pe mine.
Şi mi-e murgul ostenit,
De şapte poşte gonit,
Tot umblînd după iubit
Şi nimic n-am folosit.

504

Frunză verde şi-un dudău,
Măi neicuţă, neică-al meu,
Unde pleci tu, merg şi eu
Călare pe murgul tău.
— Dar mi-e murgul mititel,
De-abia duce trupul meu.
— De-ai sta, neică, de-ai pleca,
Ia dorul cu dumneata,
Nu-l lăsa-n spinarea mea.
Că l-ai mai lăsat o dată
Şi-am zăcut o vară toată
Şi iarna pe jumătate.
De te duci în Bucureşti,
Te rog să nu zăboveşti.
Că de-oi zăbovi o lună,
Mă găseşti pe drum nebună ;
Şi de-oi zăbovi un an,
Mă găseşti pe drum buştean.
De te-oi duce peste Olt,
Las şi casă, las şi tot.
De te-oi duce peste Jii,
Las şi casă şi copii,
Şi bărbăţelul dintîi.
— Foaie verde mărăcine,
Foc la mine, foc la tine,
Foc la noi la amîndoi.
Focul nostru cînd s-aprinde,
Şapte sate nu-l pot stinge.
Nici Bucureştii cu tulumba,
Numai puicuţa cu limba,
Face limba unghişoară,
Scoate foc din inimioară.

505

Frunzuliţă trei gutui,
Geaba, lele, mă mîngîi,
Că de mine-o să rămîi
Cu capul pe căpătîi,
Cu ochii pe drum, la Jii.

— Tu te duci, neică, te duci,
Tu te duci şi eu rămîi,
Cu cine-o să mă mîngîi ?
— Alei, lele, c-oi vedea,
Voinicel de seama mea,
Răsucindu-şi mustaţa,
Parcă-i pana corbului,
Potrivnic deochiului.
Şi cu el te-oi mîngîia
Şi pe mine m-oi uita.

506

Tu te duci, neică, te duci,
Na la ţaţa mere dulci,
Unde-oi conăci, să mînci
Şi aminte să-ţi aduci
De-ale noastre vorbe dulci,
Care le vorbeam atunci.
Tu te duci, neică, te duci,
Tu te duci şi nu mai vii,
Eu cu cin' să mă mîngîi ?
— Mîngîie-te, neică, bine,
Că mai sînt tineri ca mine.
— Fie, neică, cîţi or vrea,
Ca frunza şi ca iarba,
Dacă nu eşti dumneata,
Eu oi plînge şi-oi ofta,
Pîn-oi veni dumneata.

507

Frunză verde bob năut,
Mă doare gura-ntrebînd,
Copilaşii ispitind,
N-a trecut puica la tîrg ?
Să plec după ea rîzînd
Şi să mi-o găsesc prin tîrg,
Să beau cu ea, să mănînc,
Două vorbe să-i vorbesc,
Ce-o tîrgui să-i plătesc.

Puica neichii să-i zîmbească
Și pe neica să-l iubească.
De ce focu nu muream,
Cînd eram copil de-un an ?
Dar acum la ce să mor,
Cînd îmi dau fetele flori,
Nevestele ochișori ?

508

— Frunză verde și-o sulfină,
Du-te, neică, și iar vină,
Nu mă mai lăsa străină,
Ca o floare-ntr-o grădină.
Da' nici floarea nu-i străină,
C-are și ea rădăcină.
— Frunză verde și-un lipan,
Știi tu, mîndră,-acum un an ?
Cînd noi dintr-un măr mîncam,
Amîndoi ne săturam ;
Dar acum de două luni,
Pare că sîntem nebuni.
De mă-ndepărtez de tine,
Tu pleci, puică, după mine,
Parcă nu prea tragi a bine.

509

Foicică de pe baltă,
Pentru tine, Stanco, fată,
Vîndui herghelia toată,
Rămăsei c-un cal și-o iapă.
Calul, hoții mi-l furară,
Iapa, lupii o mîncară.
Pentru tine, Stanco, fată,
Mîncai vinerea o dată
Și sîmbăta niciodată,
Iar duminica postii,
Pînă mi te dobîndii.
Cînd îmi era punga plină,
Mă culca Stanca pe mînă ;
Cînd fu pe la jumătate,
Mă dete Stanca la spate ;

Iar cînd fu mai pe la fund,
Mă luă cu prăjina-n lung
Şi-mi dete drumul să mă duc.

510

Frunzuliţă de cîrmîz,
Duminecă pe la prînz,
Vin doi porumbei pe sus,
S-aducă mîndrei răspuns
Că pe neica nu l-au tuns.
Doi porumbi şi-o porumbiţă,
S-aducă mîndrei guriţă.

511

Foaie verde trei smicele,
Printre noi şi printre stele,
Zboară două turturele.
Una zboară şi se duce,
Şi-alta pică jos şi plînge,
Şi din gură aşa zice :
— Foaie verde sălcioară,
Mai aşteaptă, surioară,
Pîn' mi-or creşte aripioare,
Că noi de-aicea ne-om duce,
Unde-o fi o apă dulce.
Şi nici nu e prea departe,
Două dealuri ne desparte.

512

Foaie verde şi-o lalea,
De te-aş prinde undeva,
Numai ochii ţi i-aş lua
Şi i-aş lega-ntr-o maramă,
Şi i-aş pune la icoană
Şi m-aş ruga : Doamne, Doamne !
Ţine-mă, Doamne, să trăiesc,
Cu puica să mă iubesc,

Măcar să mă prăpădesc.
De m-aş prăpădi ca pirul,
Să-nfloresc ca trandafirul.
N-am, puică pe unde da,
Să nu mai văd casa ta,
Casa şi bătătura,
Care ne iubeam în ea,
Şi-acum nu e nimenea,
Cîntă cucuveaua-n ea.

513

Şi-o foiţă de năut,
Cînd aud mă duc, mă duc,
Ştii, ca frunza mă usuc.
Ca frunza alunului,
Pe marginea drumului.
Şi-orice frunză din livezi,
Cînd or fi grînele verzi,
Să vii, puică, să mă vezi.

514

Au plecat olteni la vale,
Boii neicăi, boi,
Şi-au rămas oltencele,
Şi-au băut vîlnicele.
Au plecat olteni la vale
Şi-au rămas oltencele,
Şi-au umplut cîrciumile.
A plecat Marin la vale
Să cosească fîn cu rouă,
Rupe-i-s-ar coasa-n două,
Să se-ntoarcă l-alta nouă !

515

Foaie verde samulastră,
Mi-a plecat oltean la coasă,
Să cosească fîn cu rouă,
Rupe-i-s-ar coasa-n două
Să vie dup-alta nouă.

Să coseasc-o săptămînă,
Să-mi fac rochiță de lînă.
Colea-n vale-n grădiniță,
Mi se plimbă-o copiliță
Numa-n ie și-n rochiță.

516

Frunzuliță și-o lalea,
Trece mîndra pe șosea,
Cu cămașa subțirea,
La poală cu iglița.
Cu cămașa subțirea,
Se vede țîța prin ea.
Țîțele-s cu boldurele,
Dau junghiuri inimii mele.
Pentru-o mîndră care-i bună,
Aș face pe drum o lună ;
Pentru-o mîndră care-mi place,
Trei zile pe drum aș face.

517

Frunză verde și-o lalea,
— Ce faci, fetițo,-acolea ?
— Cos la cămășuța ta
Cu firicel de-o para.
De m-oi lua, de nu m-oi lua,
Cămășuța-i tot a ta.
Verde foaie bobidrag,
M-a lovit un dor și-un drag,
Să stau toată ziua-n prag,
Cu firul băgat în ac,
Cu ochii după cel drag.

518

Frunză verde siminic,
Trece mîndra pe colnic,
Răsucind la borangic,

Fără fus, fără nimic,
Numai din degetul mic.
De trei zile răsucește,
Dar pe fus nu mai sporește.
Mîndro, drăgulița mea,
De te-aș prinde undeva,
Numai ochii ți i-aș lua,
I-aș purta în sîn mereu,
Să-mi treacă de dorul tău.

519

Frunză verde iarbă lată,
De trei zile bat la poartă
Și tu dormi, dormir-ai moartă !
Cu fața către părete,
Cu gura friptă de sete.
— Haide, neică, și mă iartă,
Că doar sînt amurezată
Și vii tare de departe
Și-mi vii, neică, pe-nserate.
— Să-mi lași poarta descuiată
Și perdeaua ridicată,
Și ferestruica crăpată,
Să vin și eu cîteodată,
Să te văd cum ești culcată.
De mi-oi fi culcată bine,
Să vin și eu lîngă tine.
Iar de-oi fi culcată rău,
Să te-adorm pe brațul meu,
Ca pe așternutul tău.
— De-aș ști, neică, c-ai veni,
M-aș spăla, m-aș primeni
Și-nainte ți-aș ieși,
Poteca ți-aș pardosi.
Și să vii, neică, curînd,
Pe nisip de cel mărunt.
Ori pe nisip de cel mare,
Ca să vii, neică, mai tare.
Să dai, neică, prin grădină,
Că nu e nici pic de tină.
Și portița-i de rogoz,
Cum pui mîna, cade jos.

520

Frunză verde şi-o lalea,
De-aici pîn'la puica mea,
Nu e drum, nu e vîlcea,
Decît doar o potecea,
Bătută de talpa mea,
Ziua şi mai mult noaptea,
Pînă la puicuţa mea.
Şi iar verde şi-o lalea,
Pîn' la ibovnica mea,
Din sat de la Valea Rea,
Nu e drum, dar e-un pîrău,
Ce-l treceam cu murgul meu,
Voinicel numai de-un an,
Frumos ca un Ducipal.

521

Frunză verde şi-o lalea,
Mîndra mea din Valea Rea,
Nu ştiu, mi-ai făcut ceva,
De nu te mai pot uita ?
— Eu nu ţi-am făcut nimic,
Dar mi-e vorba cu lipic
Şi sînt bună de iubit.
De-ar fi mîndra-n deal la cruce,
De trei ori pe zi m-aş duce ;
Dar mi-e mîndra depărtată,
Mă duc la o lună o dată,
Duminica, ziua toată,
Şi atunci cu judecată.
Judecata mi-e făcută,
Strînge-o-n braţe şi-o sărută.

522

Frunză verde bob năut,
Inimă cu venin mult,
Cînd să te mai văd rîzînd,
De la cîrciumă venind
Cu copilaşii buluc,
Cu nevestica de gît ?

Inimă tristă şi-amară,
Nu ieşi din mine-afară ;
Rabdă pînă-n primăvară,
Să-ţi iau cai şi cărucioară,
Să te plimbi la puica-n ţară.

523

Frunză verde mărăcine,
Cuculeţ de la pădure,
Du-te la puica şi-i spune
Să nu se mai poarte bine,
Că de neica tot rămîne.
Foaie verde trei lămîi,
Geaba, puică, mă mîngîi,
Că de neica tot rămîi.
De ce nu m-ai mîngîiat,
Cînd eram la tine-n sat ?

524

— Frunză verde siminoc,
Dida neichii de la Olt,
Cu ia numai boboc,
Cu şorţ roşu ca un foc,
Cu panglica pîn' la toc,
Cum ai trecut, Dida, Oltul ?
— L-am trecut c-am avut bani,
Banii de pe sărutat
Şi ceva de pe săpat.
— Cît ai dat, Dido, la pod ?
— Am dat la podaru-ăl mare
Un firfiric şi cinci parale ;
Şi-am dat la podaru-ăl mic
Numa-un pui de firfiric.

525

Frunză verde şi-o sipică,
Printre frunze, printre tisă,
Trece puica mea descinsă,

Numa-n fotiţă şi-n brîu,
Cu murguleţul de frîu,
Păscînd iarba pînă-n brîu,
Trec şi eu peste pîrîu.
Frunză verde matostat,
Alta e dragostea-n sat.
Şi iar verde foaie lată,
Bată-l Dumnezeu să-l bată
Pe-l de mi-a pus lampă-n poartă,
Nu pot trece la amantă ;
Îmi scîrţîie gheata pe piatră
Şi m-aude lumea toată.

526

— Frunzuliţă foi mărunte,
Fa Mariţo de la munte,
Ce-ai lăsat părul pe frunte,
Că ţi-au ieşit vorbe multe ?
— Las' să-mi iasă, că nu-mi pasă,
Că mi-e neica dus la coasă,
Să cosească fîn cu flori,
Să-l vîndă la negustori.
Să cosească fîn ghizdei,
Rupe-i-s-ar coasa-n trei,
Să vie s-o vărguiască
Şi meşter să nu găsească,
Tot ca să mai zăbovească.

527

Iacă neica, nu e neica.
Că de-ar fi venit neicuţa,
L-ar fi cunoscut leicuţa.
Bine, bine, nu e neica.
— Vîntule, du-te de-i spune
Că zăbavele nu-s bune,
Că Florica-i duce dorul
Şi s-a-nţelenit ogorul,
Iar neica-i dă cu piciorul.
— Vino, Niţule, băiete,
Ce faci pe lelea s-aştepte ?

Busuiocul s-a-nnegrit,
Rozmarinu-a-ngălbenit.
Lelea plînge şi jeleşte,
Nimeni n-o mai îngrijeşte.
Vino, Niţule, băiete,
Ce faci pe lelea s-aştepte ?

528

Fă-mă, Doamne, floare-nvoaltă,
La neica, la boi, la roată,
Ca să-i ajut la hăit,
Că neicuţu-a răguşit.
Fă-mă, Doamne, floare-albastră,
La neica, la boi, în coastă,
Ca să-i ajut la mînat,
Că neicuţa s-a-mbătat.

529

Frunzuliţă şi-o lalea,
Lîngă lunca lui Stroia,
Ară neica cu plugul,
Rupe-i-s-ar cormanul,
Cormanul şi fieru-ăl lat,
Să vină deseară-n sat
Cu plugul la reparat,
La boabe de semănat,
Că destul am adăstat
Ieri şi azi un sărutat,
Fi-i-ar plugul blestemat !

530

Foaie verde matostat,
Am ibovnic logofăt,
Pe nume să ţi-l arăt,
Numele lui, Trandafir,
L-au pîrît, l-au pus la bir.
Nu l-au pus ca pe-un copil,
Ci l-au pus ca pe-un mazil.

El de frica birului
A luat apa Jiului.
Pe la Jiul jumătate,
Iacătă puica la spate.
— Întoarce-te, neică,-ndărăt,
C-ai uitat un amanet,
Inelul din deştiu-drept.
Şi-ai uitat ce-ai mai uitat,
Pălăriuţa din cap.

531

Frunză verde sălcioară,
Unde-o fi neica astă-seară ?
Unde-o fi, unde-o mînea,
Ce guriţă-o săruta ?
Mai dulce decît a mea ?
Frunză verde trei granate,
Cîte drumuri mari şi late,
Tot de Gheorghe sînt călcate !
Cîte cărări părăsite,
De Doichiţa sînt păzite !

532

A prins scîrba rădăcină,
Ca şi-un pom într-o grădină,
Şi pomul meu a-nflorit
Şi scîrba m-a dobîndit.
Rădăcina i-om săpa
Şi de scîrbă om scăpa
Şi-atunci iar ne-om bucura.

533

Frunză verde mărăcine,
De-ar mai fi una ca tine,
Mi-aş da calul de sub mine
Şi pungulița cu rile,
Numai ca să fiu cu tine.

Fir-ar ceasu-afurisit,
Cînd plecai după iubit
Şi-am găsit drumu-ngrădit,
Nici cu pari, nici cu nuiele,
Ci numai cu vorbe rele.
— Nu ştii, neică, ce ţi-am spus ?
Să-ţi legi doru-ntr-o basma
Şi să-l porţi la dumneata,
Ca pe Maica Precista.
— Cît oi fi şi-oi mai trăi,
Fată mare n-oi iubi.
Şi-o să-mi iubesc o copilă,
Că se suie pe opincă
Şi-mi dă guriţa de frică ;
Guriţă de sărutat,
Trupşorel de dezmierdat.

534

Foaie verde măr pitic,
Cînd eram copilaş mic,
Dădeam semne de voinic.
Dacă mare mă făcui,
Văzui fetele de la Jii,
Cu brînele stacojii,
Cu buzele piersicii,
Eu de-acum aici rămîi ;
Aici, murgule, te beau,
Mi te beau, mi te mănînc,
Acasă nu te mai duc.
Unde-aud pe cer tunînd
Şi la baltă fulgerînd,
Ploaia-n codru răpăind
Şi izvorul duduind,
N-o să mă mai vezi plecînd.

535

Frunză verde iarbă moale,
Pe la noi, pe drum la vale,
Trec pe vale, pe cărare,

Şapte care cu chirie
Ale lui neica Ilie.
Să-l rog să-mi facă şi mie
O căruţă de chirie,
Cu roate de rozmarin,
Cu spiţele de maslin,
Cu obezi de calomfir,
Cu jugul de trandafir,
Cu proţap de busuioc,
Să trag cu mîndra de el,
Pe cel deal, pe colnicel,
Eu la „hăis“, puica la „cea“,
Ca să-mpărţim dragostea.
Ca să nu zică poimîine,
Că e mai multă la mine.

536

Foaie verde mărăcine,
Ce mi-e mie drag pe lume ?
Potecuţa din pădure,
Presărată cu alune.
Cu alune mărunţele,
De calcă murgul pe ele,
Trosnesc mereu sub picere,
De-i face şi lui plăcere.
Şi iar verde mărăcine,
Ce-mi mai este drag pe lume ?
Calul negru alb de spume,
Nevastă gătită bine.
Cu calul meu de plimbat
Am trecut astăzi prin sat
Şi mîndruţei semn făcui
Să vie-n capul colnicului.

537

Frunză verde trei alune,
Ce mi-e mie drag pe lume ?
Calul negru, plin de spume,
Şi voinicul gătit bine !

Calul mi-l călătorește,
Puica cu drag îl privește.
Frunză verde și-o sipică,
Eu cînd plec la ibovnică,
Nici de dracul nu mi-e frică,
Nici lupii nu mă mănîncă
Și nici cîinii nu se dau,
Că nu fac nimănui rău ;
Numai eu mă necăjesc,
Cînd pe puica n-o găsesc.

538

Frunză verde foi de nuc,
De dragoste-s zăbăuc.
Pune masa să mănînc,
Ia masa că nu mănînc,
Adu-mi calul să mă duc.
Pune-mi șaua ciocoiește,
Să mă plimb pe la neveste ;
Pune-mi șaua cum e bine,
Să mă plimb pe la copile.

539

Foaie verde salbă moale,
Mă uitai pe drum la vale,
Văzui pe neica călare,
Cu cămașa albă floare,
Cu cizme negre-n picioare,
Din biciușcă tot plesnind.
Lua-ți-ar naiba biciușca,
Că mi-ai secat inima.
Cînd treci, neică, pe la noi,
Să-ți pui clopoțel la boi,
Ca să-l auzim și noi.
Cînd treci, neică, pe la poartă,
Nu-ți arunca ochii-ndată ;
Aruncă-i mai amînat,
Să creadă că ne-am lăsat.

Eu de tine m-oi lăsa,
Cînd mi-oi lăsa lingura,
Cînd mi-o suna scîndura,
Popa cu cădelniţa.
Du-l nebun c-a răposat,
De lume s-a săturat.

540

Frunză verde foi de praz,
Cine-mi trece pe la iaz ?
Costică cu calul breaz,
Cere flori de la pîrleaz.
Eu nu-i dau că mi-e necaz,
Că-i cu mîna-n buzunar
Şi-are zece lăutari ;
Lăutarii cînd cîntau,
Văile că-mi răsunau,
Copacii se legănau,
Fetiţele suspinau,
Lacrimile le dădeau,
Cu batiste le ştergeau,
Cu batiste înflorate,
Înflorate vinerea,
Cusute duminica.

541

Foaie verde foi de praz,
Cine trece pe izlaz ?
Gheorghiţă cu calul breaz.
Calu-i e breaz şi deschis,
Ce mai ibovnic mi-am prins !
Nu l-am prins chiar dinadins,
Ci l-am prins din întîmplare,
Vreau să văd ce fire are.
Firea lui e răsfirată,
Ar cuprinde lumea toată.
Mă cuprinde şi pe mine
Şi-am să mă despart de tine.

542

Verde foaie matostat,
La cireşul retezat,
Calul lui neica-i legat,
Cu batista-mpiedicat,
Şi puicuţa-i cată-n cap.
Las' să-i cate că-i e drag.
Ţaţo cu gîtul spălat,
Cu hurmuzul revărsat,
Pe sfîrcul ţîţei lăsat,
Mă bag la tine argat.
Ziua să-ţi spăl vasele,
Noaptea să-ţi muşc buzele.

543

Frunză verde şi-un frăgar,
Calu-i negru şi fugar,
Neica-i tînăr şi tîlhar ;
Calul trage la conace,
Neica trage unde-i place,
Pe la mîndruţe frumoase ;
Calul mîncă fîn cu flori,
Neicuţa bea pînă-n zori,
Stă la masă şi-mi petrece,
Cu mîndrele sfătuieşte.

544

Foaie verde muşeţel,
Uite neica pe muscel,
Călare pe-un căluşel,
Mă duc, maică, după el.
— Nu te duce, fata mea,
C-ala-i voinic cu belea.
Ia puşca şi sabia
Şi se duce-n Dobrogea
Să-şi facă miliţia
Şi toată instrucţia.

545

Foaie verde de lipan,
Calul alb, calul bălan
Şi voinicu-i ortoman.
Calul alb şi şaua-i verde,
Ţine-mi-l, Doamne, nu mi-l pierde.
Că l-am mai pierdut o dată
Şi l-am cătat ţara toată
Şi Moldova jumătate
Şi Craiova-a treia parte.
Iacă, neică, că-l găsii,
Îl găsii la Calafat,
La umbră de păr uscat.

546

Foaie verde lămîiţă,
Într-o verde grădiniţă,
Paşte calul lui Gheorghiţă,
Priponit de-o garofiţă.
Garofiţa s-a uscat,
Calul lui Gheorghe-a scăpat.
La jgheab iute-a alergat
Şi mi-a scuturat din cap.
Foaie verde foi ca viţa,
Ridică, Tinco, rochiţa,
Şi dă-i apă cu vedriţa
Şi-i vorbeşte cu guriţa.
Foaie verde nalbă-albastră,
Tu, Tincuţo, eşti frumoasă,
Dar ţi-e vorba ticăloasă,
Nu ţi-e vorba mîngîioasă ;
Mai bine-ai fi mai urîtă,
Dar să fii mai pricepută.

547

Foaie verde lămîiţă,
Colea, jos, în grădiniţă,
Paşte calul lui Gheorghiţă,
Priponit de-o garofiţă.

Garofița s-a uscat,
Calul lui Gheorghe-a scăpat.
Aleargă, mîndro, aleargă,
C-a scăpat calul la iarbă.
Foaie verde de-avrămeasă,
Mi-a plecat Gheorghe la coasă
Să cosească fîn cu rouă,
Rupe-i-s-ar coasa-n două,
Să vie dup-alta nouă,
Să cosească-o săptămînă,
Să-mi ia rochiță de lînă,
Ca s-o port un an și-o lună !

548

Sună, sună și răsună,
Sună pietricica-n gîrlă,
Puica mea plînge cu milă ;
Sună pietricica-n Olt,
Puica mea plînge cu foc ;
Sună pietricica-n vale,
Puica mea plînge cu jale.
De m-aș mai vedea călare,
Cu puica pe lîngă vale
Și cu murgul priponit
Cu pripon de găietan,
De-o creangă de leuștean ;
Și cu pripon de mătase,
Împletit de puica-n șase !

549

Cînd oi zice diamant
Și-o litră de grîu curat,
La bordeiul dărîmat,
La cireșul retezat,
Calul lui Gheorghe-i legat,
C-un bariș împiedicat,
De Marița fermecat.
La colțul barișului,
Dragostea voinicului
Și biletul calului.

550

Frunză verde de bujori,
Sus, la poartă, la stobori,
Bate murgul din picior ;
Şi nu bate ca să dorm,
Ci bate ca să mă scol,
Să-i dau fîn şi orzişor,
Să-i pun şaua, să mă duc,
La puicuţa-n Cîmpulung.
— Calule, căluţul meu,
Ce te-abaţi din drum mereu ?
Ori ţi-e greu trupşorul meu ?
— Nu mi-e greu trupşorul tău,
Ci mi-e greu năravul tău.
Că te duci la fete-n sat,
Pe mine mă legi la gard.

551

Frunză verde şi-un bujor,
La fereastra spre obor,
Bate murgul din picior.
Las' să bată, lua-l-ar boala,
Că-i dau grăunţe cu poala
Şi orzul cu bănicioara.
Prost am fost şi n-am crezut,
Că am să fac bani la cîmp
Şi-am să-i cheltuiesc la tîrg
Cu mîndrele pe la birt
Şi cu galbeni pe la gît.

552

Frunză verde alunică,
Draga neichii ibovnică,
Tînără şi frumuşică,
Ce nor mare se ridică
Şi-s pe cale de plecare !
Face-mi-s-ar calea-n cruce,
Să văd drumul und' mă duce,
De la mîndra mea cea dulce.

Șade tristă și deșteaptă,
N-aș vrea s-o las supărată.
Pune, puică, la uitare,
De ți-am dat vreo supărare
Și-ți pleacă buzele tale,
Cele ca două migdale,
Să-mi iau merinde de cale,
Că eu nu m-am săturat
De-al tău dulce sărutat.
Și murgul m-așteaptă-afară,
Să pui piciorul în scară.
Mai sai, murgule,-n galop,
Că plec de-aici în alt loc.
De-o vrea Dumnezeu cu bine
Și cu tine și cu mine,
Mai vin, puică, pe la tine,
Măcar la vreun an de zile.
Alta-nainte să-mi iasă,
Pice-i diamant din ochi,
Nu-mi trebuie, tu-mi placi mie,
Că te-am ales dintr-o mie.
Dar tu dacă te-oi abate
La niscai vorbe fermecate,
Poate Dumnezeu te-o bate.

553

Foaie verde trei aglice,
Pentr-o mîndră care-mi zice,
Trei zile pe drum m-aș duce,
Că i-a fost gurița dulce ;
Trei zile și-o săptămînă,
Că i-a fost gurița bună.
Foaie verde de secară,
Cînd pusei picioru-n scară,
Șapte mîndre că-mi oftară ;
Cînd pusei și p-ălălalt,
Mîndra mea mi-a leșinat.
Foaie verde siminic,
Cînd plecai de la Rîmnic,
Mai bine să fi murit,
Ori murgul să fi plesnit
Și neica să fi trăit.
Fir-ar ceasu-afurisit,
Cînd m-apucai de iubit !

554

Frunză verde trei sipici,
Trei mai mari şi trei mai mici,
Mi s-au făcut ochii mici,
Uitîndu-mă peste vale
Să-l văd pe neica călare,
Călare pe vînătul,
Care-aleargă ca vîntul ;
Cu obrazul ca crinul
Şi cu părul ca corbul,
Ochii ca mărgăritarul,
Mijlocul ca felinarul,
Mai frumos decît primarul !

555

Frunză verde trei bujori,
— Marie cu gălbiori,
Soarele e pripitor
Şi neicuţa-i călător
Şi n-are basma cu flori.
Dă neicuţii două flori,
Că mă culc în drum să mor ;
Dă neichii o floricea,
Că mă culc în potecea.
Şi iar verde trei bujori,
Mîndra mea cu gălbiori,
De nu te-oi iubi să mor !
— Măcar să mori pînă mîine,
Eu nu mă iubesc cu tine ;
Cu tine, c-un călător,
Să mă laşi în drum să mor.

556

Şi-o foiţă foi de praz,
Mor, murgule, de necaz,
Că n-am unde să te las.
Te-aş lăsa la vreo vecină,
Să te bage ea-n grădină ;

Să-mi paşti tu iarbă de-a crudă,
Eu să dorm cu ea pe mînă.
Şi-o foiţă de lalea,
Nu mai poate necheza.
Murgule, boierule,
Mai nechează, puiule,
Să te-audă mîndrele,
Să sloboadă vitele,
Să le-adape la fîntînă,
Să se spele pe picere
Şi eu să mă joc cu ele.

557

Foaie verde flori cu rouă,
Mi-am rănit calul cu şaua,
M-am plecat pe ipingea,
Să culeg o viorea
Ca s-o duc la puica mea,
Să i-o pui între sprîncene,
Pe gustul inimii mele,
Să mi-o sărut cu plăcere.
Buze dulci cu ale tele
Nu sînt altele sub stele.

558

Haide, haide, murgule,
Mai sileşte, surule,
S-ajungem deseară-acasă,
La găzdiţa cea frumoasă,
Că de trei zile ne-adastă
Cu bucate calde-n masă,
Cu ochi negri la fereastră,
Cu rochiţa-n brîu sumeasă,
Stă sufleţelul să-mi iasă.
Haide, haide, murgule,
Mai sileşte, surule,
Ridică-ţi picioarele,
Ca mîndra paftalele.

559

Frunză verde iarbă mare,
Calcă, murgule, mai tare,
S-ajungem în sat cu soare,
C-am o mîndră ca o floare
Şi m-aşteaptă-n nerăbdare,
Cu bucatele pe masă,
Cu ocaua plină rasă.
Ţie ţi-o da fîn cu floare
Şi apă din donicioară,
Şi-om trăi, murgule, bine,
Măcar de azi pînă mîine.

560

— Frunză verde mărgărit,
Murgule, de ce stai trist ?
— De ce stau, stăpîne, trist ?
C-am auzit că mă vinzi.
Foaie verde sălcioară,
Cînd ai fost cu mine-n ţară,
Eu nu te-am dat de ocară.
— Sileşte, murgule,-n pas,
S-ajungem deseară-acas',
La copii şi la nevastă,
C-au cules via din coastă,
Cu masa-ntinsă m-adastă.

561

Ţine-ţi frunza, rugule,
Haide, haide, murgule,
Sileşte-te, surule,
S-ajungem devreme-acasă,
La copii şi la nevastă ;
Că de trei zile ne-aşteaptă,
Cu inima friptă, arsă,
Cu ochi negri la fereastră,
Cu ocaua plină rasă ;
Ocăliţa s-a golit
Şi taica n-a mai venit.

Că spre cîrciuma din luncă,
Parcă dracul mă alungă ;
Vinu-i bun, ocaua mare,
Beau voinicii de s-omoară ;
Beau becherii şi mănîncă,
Crîşmăriţa-i frumuşică,
Îţi taie dorul de ducă.

562

— Haide, haide, murguleţ,
Nu-ţi mai face părul creţ.
La cel cap de pisculeţ,
Mi se face-un tîrguleţ
De fete şi de băieţi,
Şi-am să-ţi iau un frîuleţ,
Frîuleţ cu clopoţele,
C-aşa-i e drag mîndrei mele.
— Cum ţi-e drag cu mîndra-n pat,
Şi mie cu frîu-n cap ;
Cum ţi-e drag cu sticla-n mînă,
Şi mie cu ieslea plină.
Tu mă duci, mă legi la gard
Şi-mi dai fîn nuielele
Şi grăunţe stelele.
— Murgul trage la conac,
Voinicul unde-i e drag.
Haide, murguleţ, mai tare,
S-ajungem în sat cu soare,
C-am o mîndră ca o floare
Şi cu ochii după soare
Şi cu mîna pe căldare,
Să-i dea neicăi de mîncare.

563

Frunză verde şi-o lalea,
Calul meu şi şaua mea,
Ca să-ncalec cînd oi vrea,
Să mă duc la mîndra mea.

Să mă duc unde m-oi duce,
Că mîndruța mea m-așteaptă
Cu friptura caldă-n masă,
Cu ocaua plină rasă.
— Pune-mi masa să mănînc,
Strînge masa, nu mănînc,
Adă-mi murgul să mă duc ;
Să mă duc la Cîmpulung,
Să-mi aleg un cal porumb,
Lung în gît și scurt în trup,
Cum e bun de zurbalîc.
Unde zic mă duc, mă duc,
Toate mîndrele se strîng
Și plîng de se fac hăbuc.
Mă întreabă : vii deseară ?
Eu le spun : la primăvară.
Ele plîng de se omoară.

564

Frunză verde samulatră,
Urcă-te, puică, pe coastă,
Cu ochii la casa noastră.
Cine scîrțîie fîntîna ?
Maria-mi face cu mîna,
Cu mîna, cu mîneca,
Cu ochii, cu sprînceana.
N-am, puică, pe unde da,
Să nu-ți mai văd căscioara,
Casa și bătătura
Și-mprejur ce-oi mai avea.
Trecui aseară călare,
Pe la poarta dumitale,
Lăsînd fum dintr-o țigare
Și-ți văzui rochița-n poale,
Numai fluturi și parale,
Și-am plecat bolnav la vale.

565

Frunză verde foi mărunte,
Trage murgul la grăunțe
Și voinicul la fetițe.

Trage murgul la popas,
Voinicul unde-a mai mas.
Frunză verde din livezi,
— Puica mea cu ochii verzi,
Ieşi afar' de mă mai vezi,
Cît mai sînt grînele verzi ;
Că dacă s-or secera,
Mult oi plînge şi-oi ofta
De călătoria mea.
— Ia-mă, puiule, cu tine,
Să nu fiu singură-n lume.
— Eu te-aş lua, fetiţo, lua,
Dar mi-e murgul mititel,
Nu poate să ducă doi,
Că e făcut într-o joi.

566

Frunză verde poamă coarnă,
A venit ziua de toamnă,
Să-mi scot şaua din cămară,
Să mi-o pun pe prispă-afară,
Ca s-o bată vînt de vară.
Să-mi pun şaua pe bălan,
Să iau fată din Cepar.
Să mă sui în deal la cramă,
Să beau vin, să mînc pastramă
Şi să cumpăr şi-o maramă.
Să-mi cumpăr şi-un frîuşor,
Să mă sui pe-un deluşor
Să văd de-acolo Ceparul,
Să văd casa lui Ciobanu,
Să-i fur fata peste noapte
Şi s-o duc în lumea toată.

567

Foaie verde de mohor,
A plecat neica Ion
La tîrg la Pantelimon,
A lăsat murgu-n pripon.
Mai păştea, mai necheza.

Taci, puică, nu mai ofta,
Că-ţi duc eu cheltuiala,
Pîn' te-oi trece Dunărea ;
De-aci-ncolo, cine-o vrea,
Că eu mi-am nevasta mea.
Unii dau cu sutele
Şi iubesc nebunele ;
Eu nu dau nici o para
Şi iubesc pe care-oi vrea ;
Numai cu sprînceana-i fac
Şi la uliţă mi-o trag.

568

Frunză verde solzi de peşte,
Bărbatul care iubeşte,
Se culcă noaptea-mbrăcat,
Îmbrăcat şi încălţat,
Se scoală noaptea din pat
Şi pleacă pe lîngă gard,
Pentr-un pic de sărutat.
Adă perna să mă culc,
Ia perna că nu mă culc ;
Adă calul să mă duc,
La puicuţa de demult,
Că mă bagă-n aşternut,
Îi pui stînga căpătîi
Şi cu dreapta mi-o mîngîi.

569

— Haide, haide, murguleţ,
Nu-ţi mai face părul creţ
Şi codiţa ciuciuleţi,
C-ai speriat un judeţ,
Şi Craiova jumătate,
Bucureştii-a treia parte.
O să te duc în tîrguleţ,
Tîrguleţ la Răscăieţi,
Să-ţi cumpăr de-un frîuleţ,
Să-i zăngăne zalele,
Ca mîndrei paftalele.

Îndeamnă, murgule,-n pas tare,
Că ne-aşteaptă-o mîndră floare,
Cu fripturică pe masă,
Cu ocaua plină rasă ;
Şi pe tine mi te-adastă
Ieslea cu fînurile,
Traista cu grăunţele.
Să bei apă strecurată,
La Mariţa-n jgheab de piatră.
Dară murgul ce-mi zicea ?
— La naiba de îndemnat !
Unde-ajungi, mă legi de gard,
La gard între proptele două
Şi tu bei cu mîndra nouă.
Fîn îmi dai zăbalele,
De sete-mi beau balele
Şi grăunţe stelele,
Hoţule şi craiule,
Stai să-mi răpui zilele.

570

Frunzuliţă trei smicele,
Pe un deal, peste vălcele,
Este casa mîndrei mele.
Tot suind la mîndra dealul,
Mi s-a despotcovit calul.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului,
Ci e vina dragii mele,
C-a pus casa-n coaste rele ;
Şi e vina şi a mea,
Că prea des mă duc la ea.
Potcovii calul cu polul,
Ca să trec la mîndra podul ;
Potcovii calul cu rubla,
Ca să trec la mîndra gîrla ;
Potcovii calul cu sfanţul,
Ca să trec la puica şanţul.

571

Foaie verde ca mărarul,
De trei ori potcovii calul,
Potcoava şi icuşarul,
Să sui la Tincuţa dealul.
De trei ori l-am potcovit
Cu potcoave de argint
Şi dealul nu l-am suit.
Foaie verde-a bobului,
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului.
E vina Tincuţei mele,
C-a pus casa-n coaste rele ;
'Ntre vălcele,-n coaste rele,
Nu mă pot urca pe ele.
Foaie verde de-avrămească,
Tincuţa-i fată frumoasă,
Iubeşte zapcii de plasă,
Pomojnicii nu mi-o lasă ;
Nu-i dau voie să iubească
Şi mi-o pun cîrciumărească,
Că vinde ocaua rasă.
Foaie verde foi ca bobul,
Potcovii calul cu polul,
Să trec la Tincuţa podul.
Foaie verde foi ca prazul,
Potcovii calul cu sfanţul,
Să trec la Tincuţa şanţul.
Foaie verde bob năut,
Tot mereu l-am potcovit
Cu aur şi cu argint,
Şi şanţul nu l-am trecut.

572

— Foaie verde mărgărit,
Călător eşti, pui dorit,
Şi n-am nici un cunoscut,
Să-l întreb pe und' te duci ;
Călător eşti, pui dorit,
Şezi la noi dac-ai venit.
— Apoi n-am venit să şed,
Am venit ca să te văd ;

Să te văd şi să mă vezi,
Să-ţi vorbesc şi să-mi vorbeşti,
Inima să-mi răcoresc.

573

Foaie verde de bujor,
Und' te duci tu, Petrişor ?
— La Craiova să mă-nsor,
C-aici fetele nu vor,
C-au aflat că sînt dator.
Sînt dator la perceptor
O sută unu de poli ;
Şi-s dator la arendaş
O sută de gălbinaşi.

574

Foaie verde foaie lată,
Pentru tine, Iano, fată,
Îmi pierdui averea toată !
Dintr-o herghelie-ntreagă,
Rămăsei c-un cal şi-o iapă ;
Calul, lupii mi-l mîncară,
Iapa, hoţii mi-o furară.
Să mergem, Iano, la ţară.
Să deschidem cîrciumioară,
S-aud cepul scîrţîind
Şi papucii lipăind.
Să-ţi văd rochiţa zburînd
Şi rotocoale făcînd.

575

Foiliţă magheran,
Avusei un cal bălan
Şi-l băui cu puica-n deal.
Las' să-l beau, nu mi-e necaz,
Că mai am vreo doi acas'.

Şi-l mai am pe vînătul,
De fuge ca fulgerul ;
Şi-l mai am pe galbenul,
Cînd i-oi zice-o dată hăi,
Trece patruzeci de văi,
La puica din Corovoi.

576

Oltule, cîine spurcat,
Ce-mi vii aşa turburat,
Tocmai ca un lup turbat ?
Ori vreun mal ţi s-a surpat,
De vii negru-nveninat,
Cu chivăre de voinici,
Cu căpestre de cai murgi ?
Verde frunză trei lămîi,
Cînd văd mîndra de la Jii,
Stau, murgule, să te beau,
Să te beau, să te mănînc,
Da-ndărăt nu te mai duc
Că mai am şapte la grajd.
Astăzi beau şi mîine beau,
Băui preţul la cinci cai,
De vin nu mă săturai ;
Băui preţul murgului,
Văzui saţul vinului.

577

Foaie verde lin pelin,
Trecui puntea prin arini,
La Hirica lui Marin,
Să beau o litră de vin.
Băui una, plătii două,
Pe Hirica ne-o dă nouă.
Băui două, plătii trei,
Luosei Hiricăi cercei.
Băui trei şi plătii patru,
Hirica-şi lăsă bărbatul
Şi se-ndrăgosti de altul.

Băui patru, plătii cinci,
Luosei Hiricăi opinci.
Băui cinci şi plătii şase,
Îţi fac cămaşă de mătase.
Băui şase, plătii şapte,
Cu Hirica merg departe.
Băui şapte, plătii opt,
Stau cu Hirica-ntr-un loc.
Băui opt şi plătii nouă,
Hirica luă ie nouă.
Băui nouă, plătii zece,
Cu Hirica mi-aş petrece,
La puţul cu apă rece,
Cine bea de dor îi trece.

578

Nu ştiu luna pe cer merge,
Ori puica la apă-mi trece
Să-mi aducă apă rece,
Cine bea de dor îi trece !
Şi nu ştiu ce fel de lună,
Că-mi umblă puica nebună ;
Luna cam întunecoasă,
Umblă puica mînioasă.
Luna ce mi s-a ivit,
Ar fi bună de iubit,
Dar sînt cu puica-nvrăjbit.
Cine-ar sta ca să ne-mpace,
Mare pomană şi-ar face.

579

Frunză verde tămîioară,
Luniţă luminătoare
Şi voi stele lucitoare,
Luminaţi mai cu tărie
Lunga mea călătorie.
Daţi lumină revărsată,
Pe cărarea-ntunecată ;

Voi apelor, mari şi mici,
V-aţi potrivit cît mai mici,
De v-am trecut pîn-aici.
Iar voi pomi îmbobociţi
Şi voi copaci înfrunziţi,
Voi mărturie să-mi fiţi,
Cît am trudit pîn-aici,
Desculţ şi fără opinci ;
Doar în mînă c-un ciomag,
Să-i fac dragostei pe plac.

580

Frunză verde iarbă moale,
Lumină luminătoare,
Voi, stele strălucitoare,
Luminaţi-mi cu tărie
Lunga mea călătorie,
Să văd drumul de mă duce,
La puicuţa mea cea dulce,
Care-mi şade tristă-n poartă ;
Şade tristă şi-nfocată,
De mult focşor e-ncercată !
Iată, de te ţii de ea,
Ce-ţi aduce dragostea !

581

Frunză verde şi-o răsură,
Cuculeţ cu pană sură,
Mînca-ţi-aş limba din gură,
Nefriptă şi nesărată,
Numa-n lapte dulce fiartă.
Cîntă cucul de m-usucă,
Fir-ai a focului, luncă,
Cum arăţi tu drum de ducă !
De-ar fi noaptea trei conace,
M-aş duce şi m-aş întoarce ;
Dar e noaptea de-un conac,
N-am, mîndruţo, ce să fac.

582

Frunză verde foi şi-o fragă,
Răsari, lună, răsari, dragă.
Răsărit-ai, lună,-n şură,
Nu-i aici cine-mi dă gură ;
Răsărit-ai, lună,-n prag,
Nu-i aici cine mi-i drag.
Răsari, lună, printre stele,
Să-mi vie mîndrele mele,
Care mă iubeam cu ele.
Şi-altă floare şi-o lalea,
De s-ar vinde dragostea,
Aş da calul şi şaua
Şi-aş cumpăra dragostea,
Nu mă mai satur de ea ;
De s-ar vinde iubitul,
Aş da boii şi plugul
Şi-aş cumpăra iubitul.

583

Frunză verde de-o aglică,
Pustie de noapte mică !
Cînd s-ajung la ibovnică,
Cînd s-ajung, cînd să mă-ntorc,
La pustiul de soroc ?
Frunză verde pelinıţă,
Ajunsei şi la mîndruţă.
— Ieşi, mîndruţo, la portiţă !
— Dar nu pot, neică Ioniţă,
Că mi-e Iorgu mic de ţîţă.
— Fi-ţi-ar Iorgu-alimănit,
De cîte ori am venit,
Tot cu Iorgu m-ai minţit.

584

Frunză verde de ce-o fi,
Neica mi-a spus c-o veni,
Cînd luna o răsări.

Ies afară, luna-i sus,
Neica-a venit şi s-a dus ;
Ies afară, luna-i jos,
Neica nu s-a mai întors.
— Unde eşti, neicuţă, frate,
De mă laşi pe aşteptate ?
— Taci, leliţă, c-am venit,
De cînd luna s-a ivit,
Că de mult nu ne văzurăm
Şi de vorbă nu stăturăm.

585

Măi băiete, copil prost,
Aseară unde mi-ai fost ?
Unde-ai fost de n-ai venit,
La vorba care-am vorbit ?
De venit nu ţi-a venit,
Ori de-al dracului n-ai vrut ?
C-altă vorbă ai avut.
Vin, fir-ai afurisit,
Că te-aştept cu puiul fript.
Cine mă puse pe mine
Să mă-ndrăgostesc de tine ?
De tine, un prăpădit,
De porţi căciula pe gît ;
De tine, de-un călător,
De mă laşi în drum să mor.

586

De îndrăgostit ce sînt,
Nu văd iarba pe pămînt,
Nici soarele-n cer mergînd
Şi nici luna luminînd.
Şi-aşa-mi vine uneori
Să beau otravă să mor.
Frunză verde măr domnesc,
De ce să mă otrăvesc,
Cînd am zile să trăiesc,
Cu puica să mă-ntîlnesc ?

587

Foaie verde salbă moale,
Dealule, făcea-te-ai vale
Şi lunca poiană mare,
Să-mi treacă neica călare,
Cu cămaşa albă floare,
Cu taclitu-ncins pe şale,
Cu cojocelu-n spinare.
Cine are ibovnică
I se pare noaptea mică
Şi plapuma uşurică.

588

Frunză verde liliac,
Ce mai bine, ce mai vac,
Că sînt cu Ioana certat !
Dar oi face ce-o să fac,
Să dau prin apă de-a drept,
Prin mărăcini să mă-nţep
Şi să-i cad Ioanei la piept ;
Să mai rîd, să mai vorbesc,
Inima să-mi potolesc.
Ţine, Doamne, luna-n ceaţă,
Că sînt cu Ioana pe braţe,
Mă căznesc să-i dau dulceaţă !

589

Foaie verde de pe coastă,
Mult e mintea fetei proastă !
Şi flăcău-i mare cîine,
Că c-o vorbă, c-o minciună,
Mi-o scoate seara pe lună,
Şi mi-o joacă pe genunche,
Spune vrute şi nevrute,
Pînă ce-o scoate din minte.

590

Frunză verde-o alunică,
Frumos cîntă-o rîndunică,
La fereastră, la obloane,
La mîndruţa să se scoale.
Cîtă vreme-o fi de-aseară,
De cînd tot aştept pe-afară ?
Şi ploiţa că mă ploaie,
Chepeneagu mi se moaie,
Picătura că mă pică,
Pălăria mi se strică.

591

Foaie verde matostat,
Toată noaptea-am tremurat
La o jumătat' de gard,
Pentr-un pic de sărutat.
Dar cînd fu la sărutat,
Dumnezeu nu mi-a-ajutat,
Cîinii-n goană m-au luat.
Dumnezeu m-a poticnit,
Am dat în groapa cu urzici,
Făcutu-m-am numai băşici,
Păream că vin de la bîlci.
Cu guriţa sărutam,
Cu mîna mă scărpinam,
Mai nimic nu foloseam,
Iar din gură ce ziceam ?
— Sărută, neică, sărută,
Şi pe de lături te uită,
Şi nu scap cu chica smultă
Şi cu giubeluşa ruptă
Că giubeaua mi-oi cîrpi-o,
Dar chica n-oi mai sădi-o.

592

De-ar fi luna vorbitoare,
Precum este umblătoare...
— Eu, lună, te-aş întreba,
Nu mi-ai văzut pe neica ?

— Ba l-am văzut în Bucureşti,
Culegea la flori domneşti,
Să le pună-n pălărie,
Să ţi le trimeată ţie.
— Răsari, lună, şi sui sus
Şi du neicăi un răspuns :
Du-i răspuns şi sănătate,
Să iubească-n altă parte,
Că cu min' nu se mai poate.
Că atît cît s-a putut,
Mică-am fost şi n-am ştiut,
Tînără, n-am priceput.

593

Foaie verde trei masline,
Iacă-ţi spun, puică, cu bine,
Cînd oi veni eu la tine,
Să nu te găsesc cu nimeni.
Să te găsesc singurică,
Cîntînd ca o păsărică.
Păsărică prea isteaţă,
Văd bine că eşti lumeaţă ;
Eşti lumeaţă peste fire,
De nu mai ai potrivire.

594

Firicel de iarbă neagră,
Eu, din toată lumea largă,
M-alesei c-o puică dragă
Şi mi-o port cu fusta albă,
La gît cu cordeaua neagră.
Trece drumul, toţi o-ntreabă :
—A cui eşti, puicuţă dragă ?

595

Foaie verde samulastră,
Aprinde lampa din casă
Şi mi-o pune la fereastră,

Să se vadă bine-n casă
Şi să-mi văd cum eşti culcată.
Dac-oi fi culcată rău,
Să viu să te-ndreptez eu ;
Să-ţi pun stînga căpătîi,
Cu dreapta să te mîngîi.

596

Foaie verde foi de rug,
Arde-te-ar focul de tîrg,
De trei ori te ocolii
Şi ce cătai nu găsii.
Cătai cercei şi mărgele
Şi ciorapi cu găurele,
Pantofiori cu panglicele,
Icuşari şi mamudele,
Cum îi place dragii mele.

597

Frunză verde şi-o fragă,
Hei, măi bade, de-ţi sînt dragă,
Nu căta că-i lumea largă ;
C-oi lua una mai urîtă
Şi ţi-o părea lumea strîmtă.
Că eu, bade, cui mi-e drag,
Îi vorbesc numai din prag ;
Iar pe cine nu iubesc,
Şi uşa i-o zăvoresc.
Vino, bade, pe la noi,
Într-o zi de nouă ori,
Iar de ţi-o părea prea mult,
Eu ţi-oi spune mai pe scurt :
Vin', bade, de dimineaţă,
Cînd soarele-a răsări
Şi pleci cînd o asfinţi,
Şi-o fi doar o dată-n zi.

598

Foaie verde avrămească,
Oftează, puică, oftează,
Toată lumea să te crează
Că-mi eşti mie amurează.
Oftează cu gura-nchisă,
Ca o candelă aprinsă ;
Oftează şi pentru mine,
C-amîndoi am trăit bine.
Foaie verde de bujor,
De bujor şi anason,
Scoală-te, puică, din somn
De-mi dă guriţă că mor.
Că guriţa de la tine
M-a ofticat, vai de mine !
M-a făcut din om neom
Şi m-a uscat ca un pom ;
Ca un pom dintr-o grădină,
Fără soare şi lumină ;
Ca pe-un pom neroditor,
Ce nu face vara flori.
Foaie verde şi-un dudău,
Că n-a lăsat Dumnezeu,
Ce-oi iubi să fie-al meu !

599

Frunză verde siminoc,
Fetiţă din Topolog,
Cu ia numai boboc,
Ce te porţi aşa cu foc ?
Mi-ai băgat sufletu-n foc.
Şi-altă frunză de trei mure,
Cuculeţ de la pădure,
Du-te la mîndra de-i spune
Să nu se mai poarte bine.
Că de cînd se poartă bine,
N-a rămas inimă-n mine ;
Şi puţină ce-a rămas,
S-o fi fript şi s-o fi ars ;
Cînd ai sta s-o cîntăreşti,
Nici o litră nu găseşti ;
Nici o litră, nici un dram,
Cît mi-ar lăsa un duşman,
De m-ar chinui un an.

600

Frunză verde de mohor,
Aşa-mi vine uneori
Să mă otrăvesc să mor !
Foaie verde măr creţesc,
Stau în loc şi mă gîndesc.
Mă gîndesc, mă chibzuiesc,
La ce să mă prăpădesc,
Cînd am zile să trăiesc,
Pe puica pot s-o-ntîlnesc,
S-o-ntîlnesc şi să-i vorbesc ?
Şi-apoi, să mă prăpădesc,
Vreme destulă găsesc.

601

Frunză verde şi-un dudău,
Cîte mori sînt pe Buzău,
La toate măcinam eu ;
La morişca mai din jos
Mă suii să torn în coş,
Morăriţa mă dă jos.
— Stai, voinice, nu turna,
Pînă nu m-oi săruta,
Că vamă nu ţi-oi lua.

602

Frunză verde trei boboci,
Tu te mînii, tu te-ntorci,
Tot de neicuţa te rogi.
Mai fă, puică, cum oi face
Şi mai vin' la neica-ncoace,
Să-ţi croiesc tivilichie,
Largă-n poale, strîmtă-n şale,
Făcută pe ţîţişoare.

603

Strigă lelea de sub luncă :
— Vin', băiete, de mănîncă
Ciulama de pui de curcă
Şi ciorba de pui de gîscă.
C-aseară te-ai mîniat
Şi te-ai culcat nemîncat,
Guriţă n-ai sărutat,
Ochi negri n-ai mîngîiat,
Sînişor n-ai încălzit,
Pieptişor n-ai mirosit.

604

Foaie verde sălcioară,
Măriuţă, Marioară,
Mai ţii gura de-astă-vară ?
— Mai ţiu, neică,-o ţîrişoară.
— Dă-mi-o mie cu chirie,
Pînă la Sfînta Marie,
Pîn' s-o coace coarna-n vie,
Ce-oi cîştiga să-ţi dau ţie.

605

Frunzuliţă şi-o crăiţă,
Leliţă Săftiţă,
— Te aud, neiculiţă.
— Şi dacă m-auzi,
De ce nu-mi răspunzi ?
Că e mult de-aseară,
De cînd stau pe-afară.
Vremea-mi vremuieşte,
Cămaşa-mi răceşte,
Streşinile-mi pică,
Giubeluşa-mi strică.
Nu mi-e de giubea
Ca de fermenea.
Nici de fermenea

Ca de găitan,
C-am slujit un an
La un căpitan
Pentru găitan.

606

Frunză verde şi-o lalea,
Iar am stricat dragostea ;
Frunză verde bob năut,
Vai de mine ce-am făcut,
C-am dat dragostea-mprumut !
Frunzuliţă trei spanace,
Şi-aş mai face,
Ce-aş mai face,
Să cad cu neica la pace.
M-aş jura şi m-aş lega,
Măcar pîn-om secera ;
C-a plecat Iancu la vamă
Şi se-ntoarce-abia la toamnă.

607

Şi iar verde meri domneşti,
Leano, Leano, ce gîndeşti,
De nu vrei să mă iubeşti ?
Leano, Leano, ce să-ţi fac
Să-ţi mai cad o dată drag ?
Că ce-am ştiut am făcut
Şi drag tot nu ţi-am căzut.
Frunză verde mărăcine,
Cine-o spune, Leana-mi vine,
Are-un galben de la mine.
Cui să-l dau şi cin' să-l ia,
Ca s-o văd în casa mea ?

608

Foaie verde mărăcine,
Cine mă puse pe mine
Să prind dragoste cu tine ?

Cu tine, o piază rea,
Mi-ai mîncat tinerețea.
Tinerețe ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut !
Cu amar și cu necaz
Și cu lacrămi pe obraz.

609

Spune, mîndro, și ghicește
De ce omu-mbătrînește,
Cînd cu sapa nu prășește,
Nici cu coasa nu cosește
Și dragostea-l chinuiește ?
— Lasă-te, neică, de mine,
Că eu m-am lăsat de tine,
Pîn' n-om da de vreo rușine.
— Om da, mîndro, de ce-om da,
Noi nu ne putem lăsa.

610

Foaie verde și-un dudău,
Uite, bat-o Dumnezeu,
Cum cată la mine rău !
Parcă n-am iubit-o eu.
Și se uită dușmănește,
Ca să nu mai trag nădejde.
Foaie verde de trei ori,
Mirosi-ți-ar gura-a flori
Și țîțele-a micșunele,
Să muște neica din ele
Ca din doi faguri de miere.

611

Foaie verde flori de munte,
Fost-ai, leicuță, de frunte,
De tot omul te iubea,
Cînd cu mine te vedea.

Dar acuma, mîndruliță,
Nu-ți mai pun mîna la țîță
Și gura pe-a ta guriță,
Să dorești, dragă, de mine,
Cum am dorit eu de tine.
Că eu mult te-am mai dorit,
Pînă cînd te-am dobîndit.

612

— Frunză verde magheran,
Nu fi, neică,-așa viclean,
— Du-te, mîndro, dracului,
Nu-mi sta potcă capului.
Du-te, nu mă boscodi,
Dacă nu mai știi iubi.
Du-te, nu mă tot lătra,
Dacă nu știi săruta.

613

Foaie verde de dudău,
De oftatul tău și-al meu
S-a mîniat Dumnezeu.
Desfă, puică, ce-ai făcut
Și-mi dă drumul să mă duc.
Foaie verde matostat,
Pe min' cin' m-a ofticat ?
O muiere cu bărbat,
Amîndoi tot dintr-un sat.
Verde foaie mărăcine,
Cine mă puse pe mine
Ca să fac casă cu tine,
Eu tînăr și tu bătrînă ?

614

Frunză verde foi și-o fragă,
Vezi puica care mi-i dragă ?
Trece drumul, nu mă-ntreabă,
Parcă cineva o roagă !

Şi le freacă şi cu flori,
Să merg pe la şezători,
Unde-s fete şi feciori.

231

Frunză verde de bujor,
Pe deluţ, pe deluşor,
Trece-o fată şi-un fecior ;
Feciorul trece cîntînd,
Fata după el plîngînd.
— De ce cînţi, neică, a jale ?
Ori ţi-e grea arma-n spinare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar sînt trist de supărare,
Că de-acas' cînd am plecat,
Am lăsat boii-njugaţi
Şi pe părinţi supăraţi.
Luai arma la spinare
Şi plecai pe deal călare,
La fecior de împărat,
Că acolo-am fost chemat
Ca slugă şi ca argat,
De-aia, neică,-s supărat.

232

Frunză verde matostat,
Trenule, fire-ai jurat,
Nici la gară n-ai mîncat,
Ai fluierat şi-ai plecat
Leanii veste nu i-ai dat !
S-a oprit trenul din cale,
Ca să facă de mîncare,
Că moare neamţu de foame.
— Auzi, Leano, trenul trece,
Ieşi afară de-l petrece !
Vine trenul fluierînd,
Şi maşina bubuind,
Neamţul din cheie strîngînd
Şi Leana mereu oftînd.

O sută cincizeci de frați
Și-o mie de dorobanți.
Și călcăm din urmă-n urmă,
Parcă sîntem toți de-o mumă,
Și călcăm din piatră-n piatră,
Parcă sîntem toți de-un tată.
S-auzi goarnele sunînd
Și tobele bubuind,
Soldații muștră făcînd.

235

Foaie verde salbă moale,
De la București la vale,
Trece-un tren cu cinci vagoane,
Încărcate cu mantale,
Cu mantale și tunici,
Pentru regimentul cinci.
Foaie verde și-o lalea,
Acolo-i tunica mea,
Cu galoanele la ea.

236

Frunză verde sălcioară,
Bate-l, Doamne, și-l omoară
Pe-l de-a făcut drum de care,
De-au plecat băieții-n țară,
Și-au rămas niște pîrliți
Cu genunchii pîrjoliți
Și stau prin tufe pitiți
De urîtul fetelor,
De dragul nevestelor.
Au rămas mucările
Să ne poarte florile.
Decît floare la mucoare,
Mai bine pe-o apă mare.

237

Oi, săracul catana
Cînd îi vine porunca,
Îşi încalţă papucul
Şi iţarii de-a lungul,
Puşca şi oţelele
Îi mănîncă zilele.

238

Frunză verde salbă moale,
Sui la deal, cobor la vale
Şi mă doare, maică, doare,
Şi mă tot dor palmele,
Tot curăţind armele ;
Şi mă dor degetele,
Tot trăgînd cocoaşele ;
Şi mă doare după cap,
De-un pustiu de comănac,
Că-mi cîntă cucul cu drag ;
Creşte umbra codrului
Şi nu pot sta locului.

239

Frunză verde bob năut,
Cine n-are dor în trup
Să vină să-l împrumut,
Că la mine văd că-i mult ;
Curge izvor din pămînt,
Ca nisipul de mărunt.
Verde foaie de trei brazi,
Mai la vale de Urlaţi,
Am lăsat boii-njugaţi
Şi părinţii supăraţi.
Să vii, maică, să mă caţi
Între cîrduri de soldaţi,
Stau în puşcă rezemaţi.

— Taci, Leano, nu mai ofta,
Din ochi nu mai lăcrăma,
C-oi da la sergent ceva,
La ofițer tot așa
Și-oi fi tot cu dumneata.
Pe mine de m-oi lăsa
Și mai rău m-oi oftica.

233

— Foaie verde trei spanace,
Tu te duci, bade, sărace,
Dar eu ce focul m-oi face ?
— Tu oi face, mîndro, bine,
Că mai sînt voinici ca mine.
— Fie voinicii ca brazii,
Și de brazi să treacă-n sus,
Nu-s ca badea ce s-a dus.
— Frunză verde și-un areu,
Mîndro, unde mă duc eu,
Nu e deal, nu e pîrîu,
Nici mîndruțe-n portul tău ;
Nu e salbă, nu e nalbă,
Numai sînge pînă-n barbă ;
Nu e deal, nu-i nici pîrîu,
Numai sînge pînă-n brîu,
Mîndro, unde mă duc eu.

234

Foaie verde bob orez,
Marițo cu ochii verzi,
Ieși afară de mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi.
Că dacă s-or secera,
La călătoria mea
Mult oi plînge și-oi ofta.
Foaie verde plopi înalți,
Să vii, puică, să mă cați,
La cazarma din Galați,
C-acolo sîntem chemați,

240

Frunză verde iasomie,
Bate-l, Doamne, cu mînie
Pe-l de-a pus pana-n hîrtie
De m-a luat la miliţie.
Cînd mă plînge tatăl meu,
Eu sînt tocmai prin Buzău ;
Cînd mă plînge mama mea,
Eu mi-s tocmai în Dobrogea ;
Cînd mă plînge sora mare,
Stă soarele a mirare ;
Cînd mă plînge sora mică,
Frunza-n codru se despică.
Şi-altă frunză de aglici,
Fă, Doamne, zilele mici
Şi nopţile licurici,
Să mă văd scăpat de-aici.

241

Frunză verde de bujor,
Plînge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos plugul din obor
Şi ţi l-am pus pe ogor.
Cînd ogorul îl brăzdai,
Iată-n lagăr că plecai,
La pustia cătănie,
Plugul rămase-n cîmpie.
Cînd acasă mai venii,
Mamă, tată, nu găsii.
Frunză verde de cătină,
Pusei lacăt la grădină,
Plecai în ţară străină
Şi călcai din piatră-n piatră,
Să mai găsesc şi eu tată ;
Şi călcai din urmă-n urmă,
Să mai găsesc şi eu mumă ;
Şi călcai din flori în flori,
Ca să mai găsesc surori ;
Şi mersei din brazi în brazi,
Să mai găsesc şi eu fraţi.

Îndărăt dacă venii,
Tată, mamă nu găsii.
Frunză verde de cătină,
Mă dusei iar în grădină.
Mă dusei la romăniță,
O găsii călugăriță ;
Mă dusei la leuştean,
Îl găsii negru buştean ;
Mă dusei la rozmarin,
Vărsa lacrămi de venin ;
Mă dusei la busuioc,
Plîngea cu lacrămi de foc.

242

Foaie verde trei granate,
Te blestem, străinătate,
Tot de tine-avusei parte
Şapte ani şi jumătate,
Tot cu ranița la spate,
Cu curele-ncrucişate.
Afurisit de drum lung,
De cînd mîn şi nu te-ajung.
Dacă văzui şi văzui,
La o parte mă dădui,
Pe marginea drumului,
Sub umbra arinului.
Iarbă verde mi-aşternui,
Ipingeaua căpătîi
Şi cu dorul mă-nvelii.
Dorule,-al dracului eşti,
Unde mă duc mă găseşti !
Nu ştiu und' să mă pitesc,
Ca să nu mă mai găseşti.
Dorule, bată-te focul,
Că tu mi-ai mîncat norocul !
Dorule, ce ai cu mine,
Nu mă laşi să trăiesc bine ?
Foaie verde foi de nuc,
Iacă, neică, plec, mă duc,
Pleacă-ți gura s-o sărut,
S-o sărut o dată bine,
Să nu mai gîndeşti la mine.

Foaie verde de-avrămească,
Pentru-o armă ruginoasă,
Lăsai casă, lăsai masă,
Lăsai nevastă frumoasă,
Cu doi copilaşi la masă,
Cu o fată şi-un băiat.
Fata zice : mamă, mamă,
Şi băiatul : tată, tată.
— Taci cu maica, vine tata.
Tata e la Bucureşti,
Călare pe cai domneşti,
Îmbracă haine nemţeşti.
Foaie verde bob năut,
De cînd maica m-a făcut,
Binele nu l-am văzut.
Am trăit tot amărît,
Cu amar şi cu necaz
Şi cu lacrimi pe obraz.

243

Frunză verde bob năut,
Dealul de la răsărit
Vedea-l-aş de foc pîrlit
Şi de soldaţi ocolit.
Şi iar verde mărgărit,
Unde-aud goarna sunînd,
Ofiţerii-aliniind,
Căpitanii comandînd,
Mă rog, domne căpitane,
Mai dă-mi drumul din catane,
Că de cînd m-ai concentrat,
Pîine albă n-am mîncat ;
Şi-am mîncat la brut uscat,
Tot cu apă amestecat.
Mai am o lună şi trei zile,
Pîn-oi da arma-n primire,
Mantaua la magazie,
Să mă-nsor, să-mi iau soţie,
S-o iau 'naltă, sprîncenată,
Să mi-o placă lumea toată.

244

Foaie verde trei stejari,
Vai sărmanii marinari
Mult duc viață cu amar,
Făcînd termen de cinci ani !
Cine mi-a lungit armata,
Dumnezeu să-i dea răsplata ;
Să-i ia un picior și-o mînă,
Să nu-și mai cîștige pîinea !
Cînd mergeam la recrutare,
Eram tînăr ca o floare ;
Dar acum, la liberat,
Sînt palid și m-am uscat.
Foaie verde de trei flori,
Pe voi, mamă, frați, surori,
Vreau să vă mai văd o dată
Și pe urmă pot să mor.
Foaie verde alunaș,
Rău, maică, mă blestemași !
Nu mă blestemași la lună,
Ca să mor cu arma-n mînă ;
Ci m-ai blestemat pe nor,
Ca să mor sus pe vapor ;
Mările să le străbat,
Pîn' la Oceanu-Nghețat.
Foaie verde de trei flori,
Blestemați sînteți, feciori,
Vă duceți ca flutureii,
Veniți ca călugăreii.
Foaie verde trei sfănțoaice,
De la Galați mai încoace,
E-o cîrciumă-ntre pîrloage,
Ținută de trei turcoaice,
Dau o cană trei sfănțoaice,
Beau marinarii, săracii !

245

— Dunăre, Dunăre,
Drum fără pulbere,
De-ai fi vorbitoare
Cum ești curgătoare,

Eu te-aş întreba
De-un tînăr voinic
Din oaste fugit.
— Verde de năut,
Şi de l-am văzut,
Nu l-am cunoscut.
— Frunză şi trei lemne,
A-l cunoaşte-i lesne :
Mijlocelul lui,
Paiul grîului ;
Perişorul lui,
Pana corbului ;
Mustăcioara lui,
Spicul orzului.

246

Foaie verde iasomie,
Pe la deal de-Alexăndrie,
Vin doi fraţi din cătănie.
Foaie verde trei granate,
Grăi frate către frate :
— Ce-o să ne facem, fărtate ?
Că de cînd ne-am cătănit,
Noi pe-acasă n-am venit.
Boii-n grajd or fi murit,
Murgul meu a-nnebunit.

247

Foaie verde sălcioară,
Dunăre, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Ca să-mi scriu o hîrtioară,
S-o trimet la maica-n ţară,
Să-mi dea rufe de purtare
Şi bani pentru cheltuială,
Că mă duc în bătălie.
Suie, maică,-n deal la cruce,
De vezi Gheorghe cum se duce,
Cu basma neagră legat,
La tufanul curăţat ;

Calul lui Marin, legat,
Cu basmaua-mpiedecat,
Testemelul, frîu în cap.
Floarea testemelului,
Ciucureii calului.
Calul paşte şi nechează,
Marin plînge şi oftează.
Un fir paşte şi-altul creşte,
Cinci-şase le terfeleşte.

248

Frunzuliţă şi-o para,
Bate vîntul papura,
Vinerea şi miercurea,
Trec soldaţii Dunărea.
Două pene de cocoş,
Mi l-au pus pe Osman jos ;
Plînge Osman şi suspină,
Iară fata lui Osman
Se poartă cu un colan
Şi colanu-i de oţel,
Zbîrnîie sabia-n el.

249

Frunză verde trei migdale,
De la Plevna mai la vale,
Se plimbă Osman călare
Şi-aşa zice-n gura mare :
— Săriţi, turci, săriţi, agale,
Că vin căciulari pe vale,
Cu armele la spinare,
Învelite-n muşamale,
Să poată da foc mai tare.
Frunză verde siminoc,
Tot oraşu-i cu noroc,
Numai Plevna arde-n foc
Şi cu Osman la mijloc.

250

Frunză verde de lăptucă,
Sună trîmbiţa de ducă ;
Bate toba-n depărtare
Şi ne cheamă la hotare.
Hai, voinici, să mai jucăm
Şi pe urmă să plecăm.
Auzi tunul cum vuieşte !
Turcul taie şi robeşte.
Lele, maică, ce urgie
Se găteşte să ne vie !
Sări, curcane, dă cu foc,
Nu-i lăsa pe turci de loc !

251

Foaie verde busuioc,
Arde Giurgiu-n mare foc
Şi duşmanii-s la mijloc.
Săriţi, turci, săriţi, argaţi,
Daţi cu tunuri, bombardaţi.
Sări paşa-n prăvălie,
Luă o coală de hîrtie
Şi-mi scrise la-mpărăţie :
— Împărate, luminate,
Dumnezeu să te păzească
De armata căzăcească
Şi de gloata românească,
Că se pun spate la spate
Şi se bat pînă la moarte.

252

Frunză verde şi-o lalea,
Colo-n deal la Rahova,
Multe vieţi de flăcăiaşi
Au răpus turcii vrăjmaşi.
Şi multe cruci de voinici
Au rămas pe povîrniş.
Şade turcu-n meterez,
Dă cu gloanţe şi nu-l vezi.

Frunză verde şi-o sipică,
Dar voinicii-s fără frică,
Au căzut cîţi au căzut,
Dar pe turci tot i-au bătut
Şi reduta-au cucerit.

253

Frunză verde de stejar,
Nu mai am de turc habar !
L-am împins de-a duriţa,
Cît colo, din Griviţa,
Iac-aşa şi iar aşa.
Cu atît nu s-a ajuns,
L-am mai fript şi l-am mai tuns,
Unde curge Dunărea,
La cetatea Rahova,
Iac-aşa şi iar aşa.
Unde-am fost şi unde-am dat,
Turcul nu s-a mai mişcat ;
Colo-n Plevna, sugrumat,
Osman paşa s-a predat,
Sărăcuţ de maică-sa.
Şi pe rîu şi pe uscat,
După plac l-am înhăţat.
Vas turcesc în fiare-ncins,
Tot în ţăndări l-am întins,
Iac-aşa şi iar aşa.
Frunză verde de stejar,
Nu mai am de turc habar.
Iaca birul ce-i vom da,
De acum şi pururea,
Iac-aşa şi iar aşa.

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE

254

Foaie de pelin
Şi de rozmarin,
Voinicul străin,
Străin şi bogat,
Intră noapte-n sat,

De toţi e chemat
Şi-n seamă luat,
De cîini apărat.
Străin şi sărac,
Intră noaptea-n sat,
De nimeni chemat
Şi de cîini lătrat.
Voinicul străin
E-un măr dulce-n drum,
Toţi cîţi pe drum trec,
Îl zburătăcesc.
Ramurile-i frîng,
Inimioara-i plînge
Cu lacrimi de sînge.

255

Iarbă verde din livezi,
Puica mea cu haine verzi,
Mai vino de mă mai vezi,
Pînă sînt grînele verzi.
Că dacă s-or secera,
Ori m-oi mai vedea, ori ba.
Aşa-mi vine cîteodată
Să mă sui pe munţi de piatră,
Să fac ochişorii roată,
Să privesc la lumea toată.
Aşa-mi vine uneori
Să mă sui pe munţi cu flori,
Să mă uit unde mi-i dor.
Pe dealul din răsărit,
Florile s-au veştejit;
Pe dealul din scăpătat,
Florile mi s-au uscat;
Pe deal pe la Cîmpulung,
Florile-au îmbobocit.
Dealul de la Măgurele
Mult e plin de viorele,
Calcă mîndrele pe ele.
— De ce plîngi tu, fa surată ?
— Că n-am mamă şi n-am tată.
Şi n-am fraţi şi n-am surori,
Şi n-am grădină cu flori.

— De ce rîzi tu, fa surată ?
— Eu am mamă şi am tată,
Şi am fraţi şi am surori,
Şi am grădină cu flori,
Şi am strat cu busuioc
Semănat de vinerea,
Să răsară sîmbăta,
Să-l purtăm dumineca.

256

Dunăriţă, apă lină,
Mă-nşelaşi c-o vorbă bună,
Mă trecuşi în ţări străine,
Fără dor şi fără milă.
Struguraş bătut de brumă,
Sărac copil fără mumă !
Struguraş bătut de piatră,
Sărac copil fără tată !
Mă suii pe munţi cu flori,
Să văd fraţi, să văd surori ;
Mă suii pe munţi de piatră,
Să văd mamă, să văd tată ;
Nu văd mamă, nu văd tată,
Doar neagră străinătate.

257

Frunzuliţă foaie lată,
Mă suii pe colţ de piatră
Şi-mi făcui privirea roată,
Să-mi văd mamă, să-mi văd tată.
Nu văd mamă, nu văd tată,
Doar neagra străinătate.
Frunzuliţă trei granate,
Dincotro vîntul mă bate,
Tot mă frige şi mă arde ;
Şi dincotro mă loveşte,
Mă arde şi mă pîrleşte,
Mumă, mumă şi iar mumă.

258

Foaie verde trei flori late,
Bate vîntul, nu prea bate ;
Numai în spate nu-mi bate,
Că spatele sînt mîncate
De neagra străinătate.
Foaie verde, foaie lată,
Mă suii pe munţi de piatră,
Să văd mamă, să văd tată ;
Nu văd mamă, nu văd tată,
Parcă sînt făcut din piatră.

259

Foaie verde, foaie lată,
Şi-oi călca din piatră-n piatră,
Să-mi fac steiurile tată.
Cine m-o-njura de tată,
Să-l alerg o vară toată,
Să-i rup piciorul şi-o spată.
Liliac bătut de brumă,
Şi-oi să calc din urmă-n urmă,
Să-mi fac steiurile mumă.
Cine m-o-njura de mumă,
Să-l alerg un an şi-o lună,
Să-i rup piciorul şi-o mînă.

260

Foaie verde mărăcine,
Cine e străin ca mine ?
Numai mierla din pădure.
Dar nu-i străină ca mine,
Mai are de-un frăţior
Pe sturzul cel pestricior ;
Şi mai are-o surioară,
Pe neagra privighetoare,
Cîntă seara pe răcoare,
Dimineaţa-n prînzu-ăl mare.
A venit bruma cea mare,

Ce cade seara pe floare
Şi se ia-n prînzu-ăl mare.
Cadă bruma cît de groasă,
Floarea mea e tot frumoasă.

261

Frunză verde trei masline,
Taci inimioară din mine,
Nu te jelui la nimeni.
Că oricui te-ai jelui,
Tot ţie ţi-o bănui.
Streinel sînt ca şi-un cuc,
Milă n-am unde mă duc.
Streinel sînt ca mierla,
Milă n-am nicăierea.
Mierla nu-i streină tare,
C-are cucul văr primare
Şi sturzul frate mai mare.
Iar eu n-am pe nime-n lume,
Pustiul să-mi mai aline.

262

Frunză verde grîu mărunt,
Inimă cu venin mult,
Cînd să mi te văd rîzînd
Şi la masă ospătînd,
Cu lăutarii cîntînd,
Tot veselie făcînd,
Cu mîndrele după gît,
Tot umblînd şi chiuind ?
Foaie verde şi-o cucută,
De străinătate multă
Mi-a căzut lumea urîtă.
De străin şi de sărac
Mă mir seara und' să trag ;
Şi-aş trage la dumneata,
Da' mi-e frică de belea
Cu nevasta altuia.

263

Foaie verde bob de in,
Cuculeţ, tu eşti hain,
N-ai cîntat vara deplin.
Ai cîntat pe jumătate
Şi-ai plecat în altă parte.
Foaie verde iasomie,
Cîntă-mi, cuce, numai mie,
Că la vară nu se ştie,
Ori mai trăiesc, ori că mor,
Ori sînt pe drum călător.

264

Frunză verde trei masline,
Cucul vine de trei zile,
Peste văi, peste movile.
Vine cucul întristat,
Nebăut şi nemîncat,
Se pune pe-o rămurea,
Aproape de casa mea.
— Frunză verde şi-o lalea,
Cucule, fugi de-acolea,
Că-ţi dau una c-o nuia.
Iară cucul ce-mi zicea ?
— Foaie verde foi de rug,
Să-mi dai, neică, chiar c-un drug,
De-aicea nu mă mai duc.
— Cuculeţ de peste vii,
Spune drept, de unde vii ?
De prin codri, de prin văi,
Ori de la părinţii mei ?
Şi dacă vii de la ei,
Spune-mi, cuce, ce fac ei ?
— Mă-ta pîine că cocea,
Tat-tău caii potcovea
Şi căruţa şinuia,
După tine se pornea.

265

Foaie verde de pelin,
Străin sînt, Doamne, străin !
Străin sînt ca pasărea,
N-am umbră nicăierea.
Străin ca puiul de mierlă,
Nu capăt nici prînz nici cină ;
Străin ca puiul de cuc,
Milă n-am unde mă duc.

266

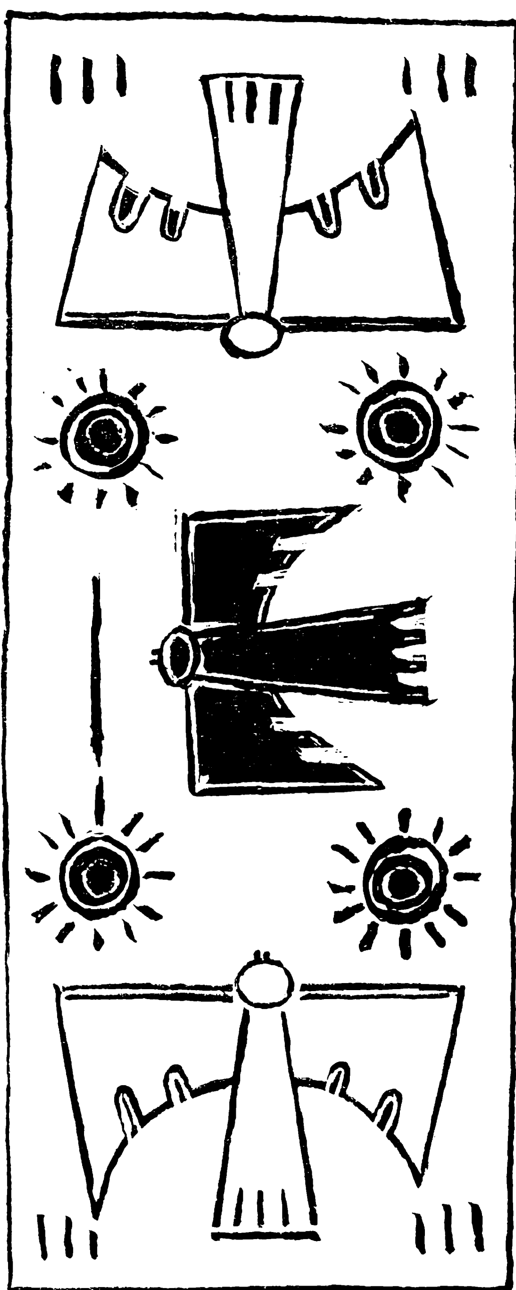
Foaie verde salbă moale,
M-apucă un dor şi-o jale
De pe la rudele mele.
Ah, săracii ochii mei,
Multă lume văd cu ei,
Numai nu văd pe ai mei.
Şi sînt singur ca un cuc
Şi mi-e sufletul năuc !

267

Frunzuliţă foi şi-o nucă,
Cîte păsări sînt prin luncă,
Toate cîntă şi se culcă.
Numai eu sînt pui de cuc,
Nici nu cînt, nici nu mă culc,
Îmi stă gîndul să mă duc.
Să mă duc în ţări străine,
Unde nu cunosc pe nimeni ;
Numai frunza şi iarba,
Pe deasupra, negura.

268

Frunză verde trei smicele,
Printre nori şi printre stele,
Zboară două turturele.
Una zboară şi se duce,
Alta pică jos şi plînge,

Şi din gură aşa zice :
— Mai aşteaptă, surioară,
Pîn'mi-o creşte-o aripioară.
Că noi de-aicea ne-om duce,
Unde-o fi apa mai dulce.
C-aici apa nu e bună
Şi-aici lumea ni-i străină.
Dar n-om merge-aşa departe,
Două dealuri ne desparte
De neagra străinătate.

269

Foaie verde matostat,
Rău, maică, m-ai blestemat,
Maică, cu blestem de foc,
Ca să n-am nici un noroc.
De mic, cînd m-ai legănat,
Tu, maică, ai tot lucrat,
Din gură m-ai blestemat.
M-ai blestemat vineri seara,
Să-nconjur lumea şi ţara.
Da nici eu nu m-oi lăsa,
Pînă n-oi înconjura,
Să-i plinesc maichii voia.
Străină-s, Doamne, străină,
Sînt străină şi săracă,
De nici apa nu mă-neacă.
De străinătate multă
Mi-a căzut lumea urîtă.
De străinătate mare
Mi-a căzut lumea cu jale.
De săracă şi străină
Nici apa nu mă alină.

270

Frunză verde trei spanace,
La drumul dintre pîrloage,
Ţin cîrciumă trei grecoaice
Şi vînd vin de trei soroace,
Cine bea copii nu face.

Dacă maică-mea ştia,
Se ducea de bea şi ea,
Pe mine nu mă făcea
Şi-ar fi fost mai bine-aşa,
Decît viaţa care-o duc,
Singur, pustiu, ca un cuc.

271

Frunză verde trei molizi,
Singură-am fost la părinţi,
Ca lumina între sfinţi.
Părinţii-au avut avere,
Eu le-am fost de mîngîiere.
Părinţii s-au îndurat,
Pe mine m-au măritat,
Prin negri străini m-au dat,
Sus la munţi,
                la alte curţi,
La părinţi necunoscuţi.
Cît timp ei şed bînd la masă,
Eu le ţin lumina-n casă.
Dumnezeu, de mila mea,
M-a făcut o păsărea
Şi-am zburat la maică-mea.
Dar maică-mea m-alunga :
— Fugi, pasăre, de-acolea,
Du veste la fiica mea
C-am ajuns în stare grea.
— Maică, stai, nu mă goni,
Că eu am a-ţi povesti
Cum trăiesc cu străinii.

272

Foaie verde şi-o smicea,
Cînd eram la maica mea,
Eram pui de turturea
Şi drăguţă cui oi vrea.
Rupe, mîndro, de pe masă,
Trandafir mîndru-n fereastră.

De cînd sînt la mama lui,
Nu-s nici turturea, nici pui,
Nici drăguţă nimănui,
Căci mă teme dumnealui.
Fără floare după uşă,
Trandafir negru-n cenuşă.
Copiliţă cu părinţi,
Nu grăbi să te măriţi,
Căci mila de la părinţi,
Cît trăieşti
o întîlneşti.
Iar mila de la bărbat
E ca putregai uscat.

273

Creşteţi, flori, cît gardurile
Şi-astupaţi pîrleazurile,
Să vă bată vînturile,
Ca pe mine gîndurile.
Creşteţi, flori, şi nu-nfloriţi,
Numai cît să-mbobociţi,
Că mie nu-mi trebuiţi.
Că de cînd v-am semănat,
Tot cu lacrimi v-am udat ;
Şi de cînd v-am răsădit,
Tot cu lacrămi v-am stropit.
Ies afară, cat la munţi,
Intr-un casă, n-am părinţi ;
Ies afară, cat la brazi,
Intru-n casă, eu n-am fraţi ;
Ies afară, cat la flori,
Intru-n casă, n-am surori ;
Ies afară, cat la spini,
Intru-n casă la străini.

274

Şi-altă verde şi-o lalea,
Mă făcui iar păsărea
Şi zburai la soră-mea.

Cirip, cirip, la fereastră,
Sora iese să mă gonească :
— Uş, uş, uş, pasăre rea,
Că tu nu eşti sora mea.
Sora mea s-a dus în lume
Ca să nu-i mai ştiu de nume.
— Soro, surioara mea,
Eu nu sînt pasăre rea,
Ci sînt surioara ta.
Eu nimic nu mai doresc,
Doar trei vorbe să-ţi vorbesc,
Cu străinii cum trăiesc ;
Cum dă-n mine, dă şi-n cîine,
Făr' de milă ca-ntr-o vită.

275

Frunză verde trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face...
Fă-mă, Doamne, pui de cuc,
Pe dealul mare să urc,
Să mă uit colo-n vălcea,
S-o văd pe măicuţa mea,
Măturînd bătătura,
Cu poala cu boabele,
Uşuind găinile :
— Uşu, uşu, păsărea,
Că tu nu eşti fata mea ;
Eu o fată am avut
Şi şi-a luat ce i-a plăcut
Şi s-a dus în sat străin,
Parcă nu-i e dor de min'.

276

Frunză verde şi-o maslină,
Pusei lacăt la grădină,
Plecai în ţară străină,
Fără dor şi fără milă.
Luai o floricică-n mînă
Şi călcai din piatră-n piatră,
Şi îmi veni dor de tată ;

Şi călcai din urmă-n urmă,
Şi îmi veni dor de mumă ;
Mă dusei la busuioc,
Plînse cu lacrămi de foc.
— De ce plîngi, măi busuioace ?
— Da' cum să nu plîng, măi frate,
Că n-are cin' să mă poarte ?
Mă dusei la rozmarin,
Îl lăsai vărsînd venin.

277

Foaie verde leuştean,
Ocolit sînt de duşmani,
Ca drumul de bolovani ;
Ocolit sînt de străini,
Ca gardul de mărăcini.
Frunză verde cireş copt,
— Păsărică de Gilort,
Nu mă blestema cu foc
Şi-mi dă drumul peste Olt,
Iarna pe gerul de foc,
Cînd îngheaţă apa-n scoc
Şi cămaşa sub cojoc,
Şi mîinile pîn' la cot.
— Soare, soare, sfinte soare,
Haide, scapătă mai tare !
Frunză verde trei spanace,
De-ar fi noaptea trei conace,
M-aş duce şi m-aş întoarce ;
Dar mi-e noaptea de-un conac,
N-am, puică, unde să trag.

278

Frunzuliţă foi de fag,
De străin şi de pribeag,
Nu ştiu seara und' să trag ;
Aş trage la cea vecină,
Dar mi-e frică de pricină.
Poate bărbatul să-i vină.

Ori îmi şade după sobă,
Pune mîna pe-o cociorvă
Şi-mi face spinarea tobă ;
Nu-mi mai trebuie nici casă,
Nici nevastă mîngîioasă.

279

Frunză verde mărăcine,
Cîte focuri ard în lume,
Nici unul nu arde bine,
Cum arde inima-n mine.
Arde, arde, nu se stinge.
Aolică, mor, m-aprind
Şi n-am voie să mă-ntind.
Foaie verde matostat,
De cînd m-am înstrăinat,
Pîine bună n-am mîncat.
Mereu pîine de secară,
Tocmai la ficaţi mă doare.
Şi mereu codru uscat,
Limba-n gură mi-a crăpat,
Buzele s-au băşicat.
Aolică, vai de mine,
Ce-am făcut, n-am făcut bine,
Că plecai de lîngă tine.

280

Frunză verde măr mustos,
Satul meu, mic şi frumos,
Rămîi de mine sănătos !
Şadă-n tine cine-o vrea,
Eu în tine n-oi şedea.
Hai, puică, să trecem Oltul,
Să schimbăm vorba şi portul,
C-aici toţi s-au înrăit,
Nu mai este de trăit.
De ce mi-o fi lumea rea
Cu dragostea altuia ?

281

Frunzuliță de trei nuci,
Tu te duci, neică, te duci,
Dar pe mine cui mă lași ?
Lemnelor și
pietrelor,
Pe mîna străinilor.
Tu te duci, neică, la Iași,
Dar pe mine cui mă lași ?
De te duci, neică, la Olt,
Să-ți iei și copii și tot.

282

Frunză verde bob năut,
Vine vremea să mă duc,
Că nu mai pot de urît ;
Să mă duc în satul meu,
Că pe-aicea locu-i strîmt ;
Locu-i strîmt, oamenii-s răi,
Parcă sînt dușmanii mei.
Că ei unde se-ntîlnesc,
Tot de mine-și povestesc.
De ies cu cămașa albă,
Zic că mi-este lumea dragă ;
De ies cu cămașa neagră,
Zic că sînt femeie slabă.
Cine are ochi și minte,
Vede că toate-s urîte.

CÎNTECE DE JALE ȘI NOROC

283

Foaie verde și-o lalea,
Aoleu, măicuța mea,
Petrache ce a făcut ?
Cinci ocale mi-a băut.
Jale mi-i, măicuță, jale
De vorbele dumitale,

Care mi le-ai cuvîntat
Şi eu nu le-am ascultat.
Acum de le-ai cuvînta,
Bine le-aş mai asculta
Şi în seamă le-aş băga !
Maica mea, cînd m-ai făcut,
Nimica nu te-a durut ;
Dar acum de m-ai vedea,
Toate alea te-ar durea ;
Tot ai plînge şi-ai ofta,
Unde ţi-ai trimes fiica.

284

Foaie verde trei spanace,
De la Bucureşti încoace,
Este-un han cu trei iatace,
Are vin de trei soroace,
Cine bea, copii nu face.
De-ar fi băut maică-mea,
Pe mine nu mă făcea.
De m-ar fi făcut maica zgură,
Decît pe lume răsură !
De m-ar fi făcut maica foc,
Decît pe lume boboc !

285

Foaie verde trei granate,
Trei surori avusei, frate,
Toate sînt nemăritate.
Şi cum plînge cea mai mare,
Cu păr galben pe spinare,
Parcă-i roua de pe floare !
Şi cum plînge-a mijlocie,
Cu părul pînă-n călcîie,
Parcă-i vîntul din cîmpie !
Şi cum plînge a mai mică,
Frunza-n codru se despică !

286

— Frunzişoară fir de linte,
Descunună-mă, părinte,
Că de m-oi descununa,
Şi-o sută de lei ţi-oi da.
— Două sute de mi-ai da,
Nu te pot descununa ;
Cununa a fost la mine,
Ochii-au fost în cap la tine.
De ce n-ai luat seama bine
Cu cine te legi pe lume ?
— Vai, urîte, ce să fac ?
Că de tine nu mai scap
Nici în muntele cu brazi,
Nici în satul cu bărbaţi ;
Nici în muntele cu flori,
Nici în sat între feciori ;
Nu mai scap, urîte, nu,
Cît cerul şi pămîntul ;
Nu mai am eu zile bune,
Cît oi mai trăi pe lume,
Urîtul capul mi-l pune.
Mulţi ar vrea, iute m-ar scoate,
Dar e-n zadar, nu se poate.
Şi se bucură de toate
Doar duşmanca mea de moarte ;
Mult mă mir şi de-al meu cap,
Cine mi-a mai picat drag !
Mult mă mir şi mă gîndesc,
Cu cine să mai trăiesc !

287

Frunză verde bob năut,
Fie-al naibii de urît,
Care mi-a fost rînduit,
Mănînc cu el dintr-un blid !
De-ar fi blidul de pămînt,
Să se spargă mai curînd !
Dar e blid de cositor,
Nu se sparge pînă mor !

Ia ieşi, tată, din mormînt,
Să vezi în ce amar sînt !
În amar şi în necaz,
Tot cu lacrămi pe obraz.
Cîte lacrămi am vărsat,
Aş face fîntînă-n sat ;
Fîntînă cu trei izvoare,
Cine bea apă, nu moare ;
Şi bea şi duşmanca mea,
Dar să crape fierea-n ea !

288

Verde şi-o lalea,
Inimioara mea,
Neagră ca tina,
Ca tina de vară,
Ca cea de primăvară,
Călcată de cal
Şi de dobitoace,
Ce n-au unde trage.
Neagră e tina,
Rea mi-e inima.

289

Frunzuliţă iarbă mare,
De-ar trece iarna mai tare,
Să vie primăvara,
Să-mi răcoresc inima.
Cocostîrci şi rîndunele,
Voi ştiţi gîndurile mele.
Potoliţi inima mea,
Că mi-o arde jale grea.
Şi voi mii de păsărele,
Ce ştiţi dorurile mele,
Faceţi cumva, cum voi ştiţi,
Inima de-mi răcoriţi.
Cîntaţi ziua şi noaptea,
De-mi mai potoliţi jalea.

290

Frunză verde trei alune,
Am rămas singur pe lume,
Cu mine nu ţine nimeni,
Numai Dumnezeu cu bine.
Aş cînta şi-aş şuiera
Şi m-aş duce-ncotrova,
Că rău inima mă doare
Şi mă usuc pe picioare
Ca pomul din rădăcină,
Ca şi floarea din grădină.

291

Frunză verde trei masline,
Plînge inimioara-n mine,
Plînge şi suspină
De lume străină.
Verde şi-o lalea,
Neagră mi-e inimioara,
Neagră ca tina,
Ca tina de vară,
Călcată de care
Şi de dobitoace,
Încolo şi-ncoace,
Trăgînd la conace.
Taci, inimă, taci,
Că tot tu le faci
Şi bune şi rele,
Şi tot cu plăcere.
Taci, inimă neagră,
Cîinii să te-ntindă,
Cîinii şi cloncanii,
C-aşa vor duşmanii ;
Cîinii şi vulturii,
C-aşa vor vecinii.

292

Frunză verde liliac,
Pe cărare la cerdac,
E un trandafir de leac,

Ce să fac, să-l pun la cap ?
De trei zile de cînd zac,
Şi nu pot să-mi aflu leac.
N-am surori să mi-l sădească,
Nici fraţi leacul să-mi găsească.
Dar-ar Dumnezeu un vînt,
Să dea iarba la pămînt,
Doar oi scăpa din ce sînt !

293

Pe drumul care merg eu,
Nu e iarbă, nici dudău,
Nici apă de eleşteu
Să-mi potolesc focul meu.
Focul de la inimioară
Nu mi-l potoleşte-o ţară ;
Numai puica cu gura,
Că mi-a secat inima.
Vinde-ţi, maică, car şi boi,
Să mai fim noi amîndoi.
Vinde-ţi, maică, vîlnicul
Să mă scapi de Rîmnicul.
Că mie mi s-a urît
Tot urcînd şi coborînd,
Cu lanţurile de picioare,
Cu mînuşiţele-n fiare.
Şi mă leagă cot la cot
Şi mă plimbă tîrgul tot.

294

Frunză verde porumbică,
Sta voinicul la potică,
Ciuma rea îi iese-n cale,
Voinicul zice cu jale :
— Na-ţi calul cu armele
Şi-mi lasă tu zilele.
Ea-i răspunde : — Dragul meu,
Cal şi arme nu vreau eu,
Ci chiar pe tine te vreau.

295

De la Bucureşti la vale,
Se aude-un jelit mare,
De boieri şi de cocoane,
C-a murit o fată mare ;
Fată mare logodită
Şi cu zestrea pregătită.
Le-a lăsat cu jurămînt,
Cînd or băga-o-n pămînt,
Să-i lege basma la gît.
Cine-o trece s-o jelească,
Toţi popii să mi-i citească.

296

Frunză verde trei spanace,
Cîntă rîndunica-n salce,
Mîndruţa bădiţei zace.
Frunză verde iarbă-naltă,
Cîntă-o rîndunică-n poartă,
Şi mi-o duc pe năsălie,
Ca pe-o coală de hîrtie,
O hîrtie sinilită
Şi mînuţa-nvineţită,
Sărmana neichii iubită.

297

Frunză verde foi de nuc,
Eu tot spun c-am să mă duc ;
Toţi mă-ntreabă und' mă duc,
Eu le spun, la Cîmpulung,
Să-mi aleg un cal porumb,
Scurt în gît şi lung în trap,
Cum e bun de zurbalîc.
Să-i pun şaua, să-mi trec apa,
Nici scara nu s-o uda,
Nici colţul la ipingea,
Tot cu dor de mîndra mea.
Sus la munte c-oi urca,
Dar cu ochii tot încoa'.

Nu vreau viaţa s-o trăiesc
Şi nici să mai haiducesc,
Că n-am pe cin' să iubesc.
Că pe cine mi-am iubit,
S-a dus şi n-a mai venit,
A pus spate la pămînt
Şi faţa la răsărit,
Inima mi-a pustiit.

298

Frunză verde mărăcine,
Bucură-te, mînăstire,
De ce mai garoafă-ţi vine.
Nu vine să-mbobocească,
Ci vine să putrezească.
Foaie verde şi-o maslină,
Pămînte, face-te-ai tină,
Multă lume intră-n tine !
Intră şi se lecuieşte,
Că leac în lume nu găseşte.
Foaie verde măr mustos,
Pămînte, face-te-ai os,
Că mănînci omul frumos.

299

Bulgăraş de gheaţă rece,
Iarna-mi vine, vara trece
Şi n-am cu cine petrece.
Căci cu cine-am petrecut,
S-a dus şi n-a mai venit.
A pus spate la pămînt
Şi faţa la răsărit,
Şi-a pus mînă peste mînă,
S-a făcut neagră ţărînă.

300

Frunză verde siminoc,
Dragoste fără noroc,
Ca la cărţile de joc !

Unu-o pune şi-altul o ia,
C-aşa merge dragostea.
Tinereţe c-ale mele,
Nu sînt altele mai grele !
Tinereţe ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut !
Tinereţe c-ale noastre,
Nu sînt altele mai proaste !
Maică, norocelul meu,
Mult mă mir ce l-ai făcut,
Că-n apă nu l-am băut !
Mult mă mir und' l-ai băgat,
Că-n pîine nu l-am mîncat !
Ori, maică, l-ai semănat
Pe dealul cu florile,
Să-l mănînce oile ;
Pe dealul cu stejerei,
Să-l mănînce mieluşei...

301

— Suceşte, ţigane, cuiele,
Să se-ntindă coardele,
Prinde lăuta de gît,
Trage-mi una de urît !
— Foiliţă trei migdale,
De la Severin la vale,
Cîte care cu povară,
Se tot urcă şi coboară !
Numai carul Radului,
Şade-n vîrful dealului.
Bate boii de-i omoară,
Cu bice de tămîioară ;
Bate boii de-i usucă,
Cu bice de solzi de ştiucă ;
Bate boii de-i zmeieşte,
Cu bice de solzi de peşte ;
Bate boii, -ntoarce-n loc,
Cu bice de busuioc.
Geaba strigă, geaba bate,
Dacă nu-i noroc şi parte.

302

Foaie verde foi de carpen,
Păsărică cu cioc galben.
Foaie verde sînziene,
Păsărică dalbă-n pene,
Ce dai vreme după vreme ?
Foaie verde busuioc,
Păsărică dalbă-n cioc,
Cădea-ţi-ar ciocul de tot,
Dai soroc după soroc,
Nu mă vezi că ard în foc,
Şi tu-mi cînţi ca de noroc ?

303

Foaie verde rug de mure,
Cuculeţ de la pădure,
Mai făcut-ai bine-n lume ?
De-ai făcut, să-mi faci şi mie.
Să mergi la părinţi să spui
Pîinile să le mănînce,
Potcoavele să le strice,
După mine să nu vie ;
Să rămîn să ard în foc,
Dacă n-am avut noroc.

304

Frunză verde alunică,
Tot mă strigă puica, strigă :
— Vin, bădiţă, de mănîncă,
C-am tăiat un pui şi-o curcă.
— Măcar să tai şi-un boboc,
Nu mănînc, mîncare-aş foc,
Dacă n-am avut noroc
Să fiu cu tine pe-un loc.

305

Foaie verde trei lămîi,
Trei lămîi şi trei gutui,
De cînd s-a dus dumnealui,
Gură n-am dat nimănui ;
Nici n-am pus la gît mărgele
Şi în coadă panglicele.
De cînd s-a dus dumnealui,
Gură n-am dat nimănui,
Dar acuma la Ignat,
Uite-am căzut în păcat.
Foaie verde siminoc,
Nu mă vezi că ard în foc
Şi că n-am avut noroc ?

306

Foaie verde de cicoare,
Amărît e omul, Doamne,
Cînd vine de la pogoane !
Ar mînca şi nu-i e foame,
Se culcă şi nici nu doarme.
Iar cu gîndul se strecoară,
Pînă la Anica-n vale,
E frumoasă, bate-o, Doamne !
E frumoasă ca o floare,
Dreaptă ca o lumînare.
Foaie verde bob năut,
Dar nici eu nu sînt urît.
Sînt frumos alimănit
Şi de lume părăsit ;
Şi de lume şi de tot,
Ca tot ce n-are noroc.

307

Foaie verde mărăcine,
Plecai aseară la tine,
C-o păpuşă de smochine.
Fuse noaptea-ntunecoasă,
Şi poteca lunecoasă,
Nimerii la altă casă.

La o casă mititică,
Învelită cu sipică,
Cu ferestrele de sticlă.
O nevastă mititică
Şedea-n pat,
Torcea la furcă.
Bărbatul trebăluieşte,
Bune bucate găteşte ;
Găteşte ciorbă de peşte,
Ciulama de pui de curcă.
— Hai, nevastă, de mănîncă.
— Nu mănînc, mîncare-aş foc,
Dacă n-am avut noroc ;
Nici parte, nici norocire,
Îmi sare mintea din fire.

308

Frunză verde bob năut,
— Maică, la ce m-ai făcut,
Dacă noroc n-am avut ?
Şi pe lume m-ai lăsat,
Dacă noroc nu mi-ai dat ?
— Dragul mamei, n-am ştiut
Că tu noroc n-ai avut ;
Şi de-acum, dac-oi trăi,
Norocul ţi l-oi găsi.
— Taci, măicuţă, nu mai spune,
Că eu n-am noroc pe lume ;
Norocul meu a murit
Şi de-aia nu l-am găsit.

309

Foaie verde murele,
Mă tot bat gîndurile
Să-mi apuc drumurile ;
Şi-o să fug de ăst loc,
Că e loc fără noroc.
De noroc nu mă lipsesc,
C-altfel, la ce mai trăiesc ?

Rabdă inimă şi taci
Ca pămîntul care-l calci,
Pînă vremea ţi-o veni
Şi-n pămînt te-oi odihni.

DE CIOBĂNIE ŞI NATURĂ

310

Frunză verde usturoi,
Decît slugă la ciocoi,
Mai bine cioban la oi,
Cu capul pe muşuroi.
Frunză verde lemn uscat,
Decît slugă şi argat,
La străin şi la bogat,
Mai bine porcar la sat.
Frunză verde şi-o alună,
Decît la ispravnic slugă,
Mai bine-nvălit în glugă,
Cu oiţele la strungă.

311

Măi ciobane, de la oi,
Tu n-ai grijă nici nevoi,
Tu te plimbi cu oile,
Pe cîmpul cu florile,
Pe cîmpul răzorului,
În drumul călătorului.
Tu te plimbi cu oile,
Lîngă sat ca gîştele.
Decît slugă la ciocoi,
Mai bine cioban la oi.
Dragi îmi sînt oiţele,
Nu ca cuconiţele,
Că-ndată ce prind un ban,
Îl şi dau pe suliman.

312

— Ia mai cîntă, cucule,
În toate diminețele,
Să te-audă fetele,
Fetele, nevestele,
Ia mai cîntă, cucule !
— Nu mai pot, voinicule,
C-am cîntat la Ialomița,
La cucoana Marghiolița ;
Și-am cîntat la Severin,
La cuconu Tudorin,
Și-am cîntat seara pe lună
Și mi-a-nghețat limba-n gură.
— Cucule, unde-ai iernat ?
— Peste Olt, la Calafat,
Într-un bordei fărîmat.
Toată iarna m-a plouat,
Limba-n gură mi-a-nghețat
Și-un picior mi-a degerat,
Și fumul m-a afumat.

313

Foaie verde arțăraș,
Arțăraș și mărăraș,
Ia vezi cucul, bate-l-aș,
Că și el mi-a fost vrăjmaș,
Că mă vede pătimaș.
Mă vede pe drum trecînd
Și se omoară cîntînd.
Eu zic cucului să tacă,
El se mută pe-altă creacă.
Mă culcai să dorm nițel,
Vîntul bătea ușurel,
Ploaia curgea măruntel,
Nu putui să dorm de fel.
Cîntă hoțul de mă seacă,
Eu îi zic ca să mai tacă,
El se mută pe-altă creacă.

314

— Frunză verde flori de munte,
Cucule, pene porumbe,
Vara vii, vara te duci
Şi de muncă nu te-apuci,
Mă mir iarna ce mănînci.
— De-aş mînca negru pămînt,
Tot vin vara să vă cînt ;
Mănînc putregai de fag
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi vă cînt vara cu drag.

315

Foaie verde de susai,
De-ar veni luna lui mai,
Să mai trăim, vere,-un trai.
Să mă urc pe deal, în plai,
Cu plugul cu şase cai.
Şi-am zis verde, foi de linte,
Vineciorii dinainte ;
Şi-am zis verde foaie lată,
Roşiorii puşi la roată ;
Şi-am zis verde foi de soc,
Negrişorii la mijloc.

CÎNTECE DE DRAGOSTE ŞI DOR

316

Foicică de trei cepe,
Cine-o şti şi s-o pricepe
Dragostea din ce începe ?
Vara din busuioc verde,
Iarna din sîn de la fete.
Dintre ochi, dintre sprîncene,
Din guriţă şi din gene,
De la gîtul cu mărgele,
De la ţîţe crudicele,
De la deşte cu inele,
De la mijlocul cu bete,
De la picioare cu ghete.
Dragostea cînd se-mpreună,
Parcă bei rachiu de prună.

Dragostea cînd se desparte,
Parcă bei pahar de moarte.
Tot iubitul are-un haz,
Despărţirea-i cu necaz.
Iubitu-i cu giugiuleală,
Despărţirea-i cu mîhneală.

317

Rele sînt frigurile,
Mai rele-s dragostile.
Frigurile te băşică,
Dragostea mi te usucă ;
Dragostea cînd se-mpreună,
Cum ai bea vutcă de-a bună ;
Dragostea cînd se desparte,
Cum ai bea pahar de moarte.
Toată dragostea-i cu haz,
Despărţirea-i cu necaz.

318

Frunzuliţă solzi de peşte,
Omul care nu iubeşte,
Geaba straja o păzeşte,
Geaba biru-l mai plăteşte,
Geaba şoseaua mai face,
Geaba sorţul îi mai vine,
Dacă n-are el cu cine ;
Geaba toate le mai face,
Dacă n-are unde trage,
Nici focul cine i-l face.

319

De oltean, oltean fuseşi,
Inima daichii fripseşi.
Busuioace nu te-ai coace,
Nici sămînţa n-ai mai face,
Că din sămîncioara ta
S-a scornit dragostea mea.
— Busuioc, cin' te-a sădit ?
— Oltenii, cînd au venit.

— Şi cine te-a semănat ?
— Oltenii, cînd s-au sculat.
— Busuioc, cin' te-a săpat ?
— Oltenii, cînd au plecat.
De-ai cunoaşte, de-ai pricepe
Dragostea din ce se-ncepe !
De la ochi, de la sprîncene,
De la buze subţirele.
De oltean, oltean fuseşi,
Inima daichii fripseşi.
Tot bătînd la irindele,
Ţi-a căzut brîul pe şele
Şi căciula pe sprîncene.

320

Frunză verde trei smicele,
Dragostele tinerele
Nu se fac din unt, din miere,
Numai din negre sprîncene
Şi din buze subţirele,
Din obraz cu rumenele,
Muşcar-ar neica din ele.
Frunză verde murele,
Să-mpărţim dragostele,
Să nu zici mîine, poimîine,
C-au fost mai multe la mine.
Cît la mine şi la tine,
Cît la tine şi la mine,
Cît la noi, la amîndoi.

321

Frunză verde, lemn de sus,
Trimesei la lăcătuş
Să-mi aducă cheile,
Să descuiem pietrele,
Să găsim dragostele.
Şi trimesei la cioban
Să urnească oile,
Să păzească florile,
Să nu calce dealurile,
Und' mă iubesc cu mîndrele.

322

Foaie verde solzi de peşte,
Cine-n lume nu iubeşte
Nu ştiu la ce mai trăieşte.
Foaie verde bob năut,
Cîte boale am avut,
Toate le-am tămăduit.
Dar de boala care zac,
De mirat e de-oi să scap.
Foaie verde şi-o lalea,
Bate vîntul pe vîlcea,
Arde-n foc inima mea
Cînd văd mîndruliţa mea
Pe braţele altuia.
Foaie verde şi-o lalea,
Şi-am să las la moartea mea
Să-mi vie amureaza,
Să-mi ţie lumînarea,
Să mor cu ochii la ea.
Şi-am să las cu jurămînt,
Cine m-o băga-n pămînt
Să-mi sape groapa adînc,
Să-mi facă coşciug de plumb
Să nu putrezesc curînd.
Să putrezesc la opt ani,
Să fac voia la duşmani.
Duşmanii, duşmancele,
Ce nu-şi păzesc casele
Şi strică dragostile.

323

Verde foaie de-o secară,
Fată de negustor mare,
Venită din altă ţară
Şi crescută-n năstrăpioară,
Mi-a ajuns secerătoare.
Puicuţă secerătoare,
Ce-mi seceri ziua pe soare,
Şi-mi seceri la drumul mare,
Şi dai gura-n cinci parale ?
Foicică foi de bob,
Înfige secera-n snop,

Las' batista pe polog
Şi vin' la neica sub plop.
Să spui tu, să spui şi eu,
Să vedem cui şade rău.
Foicică de năut,
Înfige secera-n pămînt
Şi suie pe deal în vînt,
Şi-ţi deschide copcile,
Să se vadă ţîţele.
Albe sînt, pustiile,
Albe ca lebedele,
De mă prind frigurile !
De friguri zac şi mă scol,
De dragoste zac şi mor.
Frigurile mă băşică,
Dar dragostea mă usucă.
Nici o boală nu e grea
Ca dorul şi dragostea ;
Nici o boală nu mă strică,
Ca dorul de ibovnică.
Cine are ibovnică
I se pare noaptea mică
Şi plapuma uşurică.

324

Frunză verde solzi de peşte,
Vai de cel care iubeşte !
Ce mănîncă nu-i prieşte
Şi ce bea nu-i foloseşte,
Tot la dragoste gîndeşte,
Că-şi iubeşte vecina.
Vecina de lîngă casă,
Priveală de dimineaţă,
Te ia şi te bagă-n casă
Şi-ţi taie frumos pe masă,
Şi-ţi taie şi-ţi mai rămîne ;
Puica te pricepe bine,
Că mai ai şi-alta pe lume.
Cînd te vede că ţi-e rău,
Sumete rochiţa-n brîu,
Ia nisip cu mîinişoara,
Şi-ţi pune la inimioară,

La nisip cu apă rece
Şi-ţi pune la cap de-ţi trece.
Te şterge pe mustăcioară,
Te sărută-n gurişoară :
— Puiul daichii, ce te doare ?

325

Frunză verde bob năut,
Pe drum vin, pe drum mă duc
Şi n-am nici un cunoscut
Să mă-ntrebe und' mă duc,
Să-mi pună mîna la cap,
Să mă-ntrebe de ce zac.
Frunză verde şi-un dudău,
Astă boală ce-o zac eu
Nu e de la Dumnezeu,
Singur mi-am făcut-o eu ;
Singur eu cu mîna mea,
De nu ştie nimenea.
Umblă, dragă, de mă scoală,
C-am să mor de astă boală.
— Foaie verde matostat,
Vai de mine, ce-o să fac ?
Ce-am făcut nu mai desfac,
C-am făcut fiindcă mi-eşti drag.

326

Frunză verde bob năut,
Stau la masă să mănînc,
Gîndurile mi se duc.
Cît îmbuc de două ori,
Oftez de vreo nouă ori.
De s-ar vinde dragoste,
Mi-aş da boii şi vaca,
Ca să cumpăr dragostea ;
De s-ar vinde iubitu,
Mi-aş da boii şi plugu.
Dragostea trece prin apă,
Nu-i e frică că se-neacă ;
Urîtul trece prin sec
Şi strigă : „mă-nec, mă-nec".

Fugi, urîtule, din prag,
Să vie cine mi-e drag !
Cine mi-este drăgălaş
A plecat la Călăraşi,
Şi cine-mi este urît
De trei ori azi l-am văzut,
Stînd în uşa grajdului,
Dînd grăunţe calului.
Verde frunză, măr mustos,
Drag mi-a fost omul frumos
Şi călare şi pe jos,
Ştii, ca focul luminos !
Drag mi-a fost şi drag mi-o fi,
Pînă-n ceasul de-oi muri.
Scumpă mi-a fost dragostea,
N-avusei parte de ea !
Urît mi-a fost urîtul,
Mi l-a dăruit sfîntul !

327

Frunză verde şi-un lipan,
Pîn' nu te iubeam, dormeam ;
Dar de cînd mi te iubesc,
Nu pot să mă odihnesc.
Eu pun masa să mănînc,
Gîndurile mi se duc ;
Cînd îmbuc o-mbucătură,
Mi se face clisă-n gură ;
Ridic mîna să mă-nchin,
Picioarele nu mă ţin,
Parcă nu-s făcut deplin.
Ard-o focul dragostea,
Mi-a-mbolnăvit inima
Şi mi-a zăpăcit mintea !

328

Verde foaie dediţel,
Cînd e omul tinerel,
Dorul se ţine de el.

Şi dorul şi dragostea,
Mult e grea, pîrdalnica !
Nu-mi dă stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare ;
Stau la masă ne-nchinat
Şi mă scol şi nemîncat
Şi cu gîndul tot în sat.
Şi luai de-o-mbucătură
Şi se face clisă-n gură ;
Şi-mbucai de două ori,
Şi oftai de nouă ori.
Mor, mor, mor,
Puicuţo, mor !
Şi ţîţele sînt curmate,
La inimă mă săgeată.
Sfîrcul ţîţei noşior,
Stau singur să mă omor.
Mor, mor, mor,
Niţico, mor.
Foaie verde de trei fire,
Cînd eram flăcău în fire,
Mai era ceva de mine,
Că iubeam numai copile.
Iar acum iubesc neveste,
Ia vezi firea mea cum este ?
Mi-a dat barba fără veste,
Mustăcioara s-a lungit,
Copilele m-au urît,
Neveste m-au îndrăgit.
Intru-n casă la copile,
Ele-şi fac spaimă de mine,
Zic că-i ursul din pădure.
De intru la o nevastă,
M-a uscat, m-a făcut iască,
Unde pun mîna mă lasă,
Rămîi cu inima arsă.
Dumnezeu să te ferească
De dragostea femeiască !
Are durere şi arsuri,
Junghiuri pe la-ncheieturi,
Sîrme pe la-nnodături.

329

Verde foaie dediţel,
Bine e cu bărbăţel
Şi-n sat cu ibovnicel !
Cînd bărbatul te urăşte,
Ibovnicul te îndrăgeşte.
Dimineaţa, rachiaş,
Peste zi, un pepenaş,
Mai pe sear-un strugura§.
Dadă, vine popa naşu,
Popa naşu, drăgălaşu,
Mult mi-e tînăr şi gingaş.

330

— Verde foaie lobodă,
Iubeşte-mă, Niţo, fă,
Că-s fecior de văduvă.
Care cu mine nu face,
Cade la boală şi zace.
Care cu mine-a făcut
Nici de friguri n-a zăcut.
Fă cu mine, nu cu altul,
Mînca-ţi-ar lupul mînzatul.
— Mănînce-l, lua-l-ar dracul,
C-o să fete vaca altul.
De mi-ar făta vreo viţea,
Să vie lupul s-o ia.
De mi-ar făta vreun viţel,
Şi m-aş duce după el,
Să-i pui nume Brebenel.
Vin la ţaţa, băieţel,
Vino, vino, de mănîncă,
Ciulama de pui de curcă,
Acrită cu aguridă.
Aseară te-ai mîniat
Şi te-ai culcat nemîncat.
Puiul ţaţii, măi băiat,
De ce mi te-ai mîniat ?
Ori ce-ai cerut nu ţi-am dat ?
Mi-ai cerut pîine din sat,
Eu ţi-am spus să stai pe pat ;

Mi-ai cerut pîine cu sare,
Eu ţi-am dat drumul la şale.
Om cu nevastă frumoasă
Are pagubă la casă.
Ea iubeşte,
El păzeşte,
Fînu-n luncă-i putrezeşte,
Coasa-n pod îi rugineşte,
Tot la dragoste gîndeşte.

331

Păsărică albă-n pene,
Nu da vreme peste vreme
Şi soroc peste soroc,
Nu mă vezi că ard în foc ?
Arde inimioara-n mine,
Puiculiţă, pentru tine !
Arde-nchis ca candela
Şi nu ştie nimenea,
Numai eu cu puica mea.
Vezi, nemilostivo, vezi ?
Vezi cu ochii şi nu crezi
Patima-n care mă vezi !

332

Frunză verde peliniţă,
Draga neichii Ilenuţă,
Fă-ţi braţele grădiniţă
Şi guriţa lubeniţă,
Să-mi tai cîte-o felioară
Şi s-o pun la inimioară.
Fire-ai, lume,-a focului,
Cum sînt eu al dracului !
Lenuţo, păr gălbior,
Tu mă faci, puică să mor ;
Lenuţo, vorbele tele
Mi-au scurtat zilele mele ;
Mîndruliţă, gura ta
Scurtează viaţa mea.

Cine-n dragoste nu crede,
Nu mai calce iarbă verde ;
Cine n-are mîndră-n sat,
E de dus la spînzurat.

333

Frunză verde, salbă moale,
Cîntă cucu-n dealul mare
Şi răsună tocma-n vale,
La Mariţa peste vale.
Că-i frumoasă, bate-o, Doamne,
Şi mai pune şi zorzoane.
Ea cu zorzoanele ei
O să mă facă să piei ;
Că dacă mă uit la ea,
Îmi tremură inima.

334

Lele verde şi-o lalea,
Mariţo, sprînceana ta,
Mînca-o-ar pecinginea,
Mult mi-a secat inima.
Şi iar verde şi-un chiper,
Cîte stele sînt pe cer,
Toate pîn' la ziuă pier.
Numai luna şi c-o stea,
Ele ştiu patima mea.

335

Mîndruliţă piteşteană,
Spune-i neichii cum te cheamă ?
De te cheamă Măriuţa,
Vinde-i şi neichii guriţa ;
Guriţa şi buzele,
Ochii şi sprîncenele,
Gîtul şi mărgelele
Şi hurmuzul de la gît,
C-ăla mă bagă-n pămînt.

Aolică, mor, m-aprind
Şi n-am voie să mă-ntind,
Să mă-ntind să te cuprind,
Să-ţi cuprind mijlocelul,
Cum cuprinde lupul mielul.
Aolică, pic de somn
Şi pe-a cui braţe s-adorm ?
Of ! Dac-aş avea brăţişoare,
M-aş culca seara cu soare
Şi m-aş scula-n prînzul mare.

336

Frunză verde sălcioară,
Măriuţă, Mărioară,
Mulţi voinici băgaşi în boală.
Şi m-ai băgat şi pe mine,
N-am nici un folos de tine.
Frunză verde bob năut,
N-am o cale să mă duc,
Să-mi mai treacă de urît.
De urît m-aş duce-n lume,
Dragostea-n ocnă mă ţine.
Mă duc o palmă de loc,
Mă bat gînduri să mă-ntorc,
Să pui duşmanilor foc.
Ardă cu copii cu tot,
Să ştiu bine că i-am ars,
Să mai scap de ăst necaz.

337

Foaie verde magheran
Şi-o cracă de leuştean,
Mă miram, puică, miram.
Mă miram de ce slăbeam.
Dacă bine seama luam,
De dragoste mă topeam.
Că de mîncat nu mîncam,
De băut, tot mereu beam,
Din picioare mă topeam,

Ca un muc de lumînare,
Cînd îl pui în chiotoare
Şi bate vîntul mai tare,
Şi curge ceara la vale,
Rămîne feştila goală.

338

Cînd oi zice untdelemn,
Ce mai dragoste avem !
Numai din ochi ne vedem,
C-altă putere n-avem.
Că de-aş avea vreo putere,
Te-aş face de-o tabacheră,
Tabacheră cu tabac
Şi te-aş purta-n sîn cu drag.
De-ar fi mică tabachera,
Te-aş lega în sîn la piele,
C-aşa-s dragostele grele.

339

Frunză verde matostat,
Rău e omu-amurezat,
Că umblă noaptea prin sat,
Nebăut şi nemîncat,
Ştii, ca un cîine turbat.
Dacă vine de prin sat,
El se culcă nemîncat,
De cizme nedescălţat,
Îşi arunc-o haină-n cap,
Se tăvăleşte prin pat.
Frunzuliţă solzi de peşte,
Rău e omul cînd iubeşte !
Ce mănîncă nu-i prieşte
Şi ce bea nu-i foloseşte.
Nevasta care iubeşte,
Spală noaptea şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte.

340

Foaie verde iasomie,
Geaba mergi la spiţerie,
Că leac de dragoste nu e,
Numai smirnă şi tămîie.
Foaie verde bob năut,
Nu e rană de cuţit,
Ci e rană de iubit,
La inimă m-a rănit.
Foaie verde foi ca macul,
Ia să dai babii colacul,
Că-ţi vindecă şi pe dracul,
Pe loc îţi găseşte leacul !

341

Frunză verde murele,
Dragi îmi sînt copilele,
Cînd le răsar ţîţele,
C-alea fac dragostele.
Şi iar verde murele,
Rele sînt frigurile,
Mai rele dragostele ;
De friguri zaci şi te scoli,
De dragoste zaci şi mori.

342

Frunzuliţă de trei boji,
Şi-am ibovnică la Gorj,
Cu cămaşa fir, betea,
Se vede ţîţa prin ea ;
Ţîţe mici, cu boturele,
Să muşte neica din ele.
Şi iar verde trei lalele,
Mi-a scos şapte sufleţele.
Şi-o mai scoate de-or mai fi,
Pînă cînd m-oi prăpădi.

343

Frunză verde colilie,
Și-a plecat neica Ilie,
Pe cale, pe cărăruie,
Să-și ia lemn de prăvălie,
Se lasă de haiducie,
Codrul îmi rămîne mie.
Eu în codru aș intra
Că-mi place haiducia,
Dar ce fac cu dragostea,
Dragostea, pîrdalnica,
Că mi-a legat inima ?

344

Frunză verde de alun,
Cine mă vede pe drum,
Tot cîntînd și fluierînd,
Zice că sînt beat de vin.
Frunză verde matostat,
Eu vinul nu l-am gustat,
Dar de dragoste-s turbat.

345

Păsărică albă-n pene,
Ce-ai cătat așa devreme ?
Și să vii mai înserat,
Cînd sînt dușmanii la sfat.
Foicică dedețel,
Cît e omul tinerel,
Se ține dorul de el,
Ca oița după miel.
Dacă omu-mbătrînește,
Dorul se călugărește.
Și-o foiță de năut,
De la Olt și pîn' la Prut,
Zece ape mi-am trecut,
Din cîte zece-am băut.

Salbă verde pelinită,
Şi mi-am pus pe gînd, leliță,
Să beau şi din Ialomiţă.
Şi-o foiţă de năut,
Din Ialomiţa am băut
Şi de dor nu mi-a trecut.

346

Frunză verde şi-o lalea,
Somn îmi e, măicuţa mea!
Somn îmi e şi nu mă culc,
Dor îmi e şi nu mă duc.
De mi-ar fi somn, m-aş culca,
De mi-ar fi dor, aş pleca.
Cînd eram de nu iubeam,
Unde mă culcam, dormeam;
Dar acum, de cînd iubesc,
Nu pot să mă hodinesc.
Pun capul pe perină,
Gîndul mi-e pe uliţă;
Pun capul pe-o perinită,
Gîndul mi-e la mîndrulită.

347

Frunzuliță trei lalele,
Sus pe deal, pe la sălcele,
Vine Gheorghe cu nuiele.
Aşa-mi vine de fierbinte,
Parcă simt că m-aş aprinde.
Foicică busuioc,
Eu cu-atîta am noroc,
Nu-i dau vorbă nici la joc.

348

Foaie verde măr sălciu,
De-aş fi gras ca un buriu
Şi cu barbă pîn' la brîu,
De dragoste tot mă ţiu.

Frunzuliță de-avrămească,
Să pui pînza să mi-o țeasă,
Să mai vezi dragoste-aleasă !
Decît un caier de lînă,
Mai bine ocaua plină
Și cu puicuța pe mînă,
Să facem dragoste bună.

349

Frunză verde de năut,
Cîte flori sînt pe pămînt,
Toate merg la jurămînt ;
Numai floarea-soarelui
Șade-n poarta raiului,
Face loc sufletelor
Și odihnă trupurilor.
Însă floarea spinului
Șade-n poarta iadului
Și tot crește și-nflorește,
Multe suflete-amăgește.

350

Cîntă cucul sus pe creastă,
Dumnezeu să te ferească
De dragostea femeiască,
Te usucă ca pe iască,
Te uscă, te face ciung,
Nu mai pui boii la jug.
— Foaie verde lozioară,
Fa leliță Marioară,
De ce ți-e gura amară ?
— Am mîncat, bade, căline,
Să nu mă sărute nime'.

351

Foaie verde de trei flori,
De boală zaci și te scoli,
De dragoste, pînă mori.

Oftează, puică, oftează,
Toată lumea să te crează
C-ai fost neichii amurează ;
De socoţi c-am trăit bine,
Oftează şi pentru mine,
De socoţi c-am trăit rău,
Lasă-mă să oftez eu.
Mai aproape de Ispas,
Eu plec, puică, şi te las,
Ca pe-un hodorog de vas.
Dar de tine, puică,-i bine,
C-ai doru-ntr-un sat cu tine ;
De mine, puică,-i mai rău,
Că mă duc din satul tău.

352

Frunză verde salbă moale,
Apucai pe drum la vale,
Mă-ntîlnii c-o fată mare,
Cu pantofii subţioară,
Cu fotiţa la spinare.
Mi-o luase dorul la goană,
S-o scoată din sat afară.
Şi-o foiţă trei smicele,
Trage-i, trage-i, meşterele,
Cu foc şi cu zdrăngănele
Şi-i trage pe coarda groasă,
Că-i e inimioara arsă.
Şi-i trage şi pe-a subţire,
Doar şi-o mai veni în fire.

353

Foaie verde salbă moale,
Mă uitai din deal în vale.
Văzui pluguri pe tarlale
Şi-mi văzui o bălăioară
Cu codiţa gălbioară,
Cu panglica roşioară,
Mă lovi un dor cu boală,
De la cînepa de vară.

Puică, pune-mi capu-n poală,
Dă-mi gurița și mă scoală,
C-astă boală de-o zac eu
Nu e de la Dumnezeu,
Ci e din trupșorul tău.

354

Frunzuliță și-o lalea,
N-am, mîndră, pe unde da,
Să nu mai văd casa ta,
Casa și bătătura,
Fereastra cu mușcata,
Să-mi înrăiesc inima.
Unde-ți văd casa și șoprul,
Mi-arde inima ca focul ;
Unde văd căscioara ta,
Mi se scurge inima ;
Unde văd pereții tăi,
Lăcrimează ochii mei ;
Unde-ți văd țițele-n sîn,
Picioarele nu mă țin.

355

Hai bordei, bordei, bordei,
Cu martaceii de tei,
Cu-nvelișul de ghizdei,
Ce bordei și ce gîrlici !
Mă face să viu pe-aici,
Desculți și fără opinci.
Bordeiașu-i fără tindă,
Chipul mîndrei-i scris pe grindă.

356

Foaie verde salbă moale,
Aoleu, leliță Floare,
De n-oi fi fermecătoare !
Nu m-oi întoarce din cale,
Să calc pe urmele tale,

Leşinat de nemîncare,
Bătut de vînt şi ars de soare,
Cu desagii la spinare
Şi cu băşici la picioare !
Hi, hi, hi, bordei, bordei,
Cu mărtăceii de tei.
S-a-ncuibat dragostea-n ei.
Bordeiaş fără gîrlici,
Tu mă faci de vin pe-aici,
Desculţ şi fără opici.

357

— Mărgăritar înflorit,
Cine mi te-a ciumpăvit ?
— Fetele de la plivit,
Nevestele la iubit,
Căciulari trecînd la rînd,
Căciulari, ostaşi domneşti,
Tot trecînd spre Bucureşti.

358

Foaie verde bob năut,
Vai de mine ce-am făcut
De-am dat dragostea-mprumut
Şi-acum rîvnesc şi mă uit !
Stau în loc şi mă gîndesc
Cum o să mă mai hrănesc,
Din picioare mă topesc ;
Mă topesc ca lumînarea,
Cînd o bate vînt de vară
Şi curge ceara la vale
Şi rămîne feştila,
Şi-aşa-mi seacă inima !

359

Foaie verde rug de mure,
Poteceaua din pădure,
Pardosită cu alune,

Unde-mi trec copilele
Şi neveste frumuşele,
Măritate tinerele.
Fir-ar al naibii să fie
Cine m-a-nvăţat pe mine
Să mă dedau la iubire.
Că iubitu-i lucru mare,
N-are bere, nici mîncare.
Mai de mult, cînd nu iubeam,
Ce flăcău voinic eram !
Dar acum, de cînd iubesc,
Noaptea nu mă odihnesc.
Mi-era plapuma uşoară
Şi-acum parcă-i drob de sare.
Mă culcai pe prispă-afară,
Uitai dragostele-afară,
Nu ştiu, porcii le mîncară ?
Să plătesc la năvodari,
Să-mi dea cu năvoadele,
Să-mi cate dragostele.
Fusei pe unde-am iubit
Şi găsii locul pîrlit,
Iarba verde suspinînd,
De Licsăndrina-ntrebînd.
— Aş mai da pe unde-aş da,
Să-ţi mai văd căscioara ta,
Primprejur ce-oi mai vedea.
— Să dai, neică, pe din dos,
C-am o poartă de rogoz,
Cum o atingi, cade jos.
— Cum o să dau pe la poartă,
C-ai căţea neagră, bălţată ?
— Eu nu pot să ies la poartă,
Că e tătuca la masă.
De cîte ori am venit,
De-atîtea ori m-ai minţit.

360

Plesniţi, pietre, crăpaţi, lemne,
M-au ofticat două fete,
Dragostea la trei neveste.
Că femeia cu doi bărbaţi
Şi cu şapte-opt amanţi,

Bagă cuţitu-n ficaţi
Şi-l lasă să ruginească,
Ficaţii să putrezească.
Am umblat cît am umblat,
În Ivăneşti mi s-a-nfundat.
Şi-am să umblu cît pămîntul,
Tot la tine mi-este gîndul.

361

Ridică perdelele,
Ca să-ţi văd sprîncenele.
Ziua-n casă luminează,
Ţaţa pe-afară oftează.
Oftează cu gura-nchisă,
Ca o candelă aprinsă ;
Oftează şi iar oftează,
Toată lumea să te crează ;
Oftează oftat uşor,
Să-i cazi lui neica cu dor.
De trei ori of ! Şi-oi să mor
Pe braţele cui mi-e dor ;
Să nu mor de boală grea,
Numai de dragostea ta.

362

Foaie verde sălcioară,
Aolică, zac de-o boală,
Nişte friguri mă omoară,
Sub umbră de sălcioară.
De cu seară pînă-n zori,
Trupul meu varsă sudori ;
De cu seară pînă-n ziuă,
Trupul meu e dat la piuă.

363

Verde foaie de trei fragi,
Dragostea dacă o faci,
Trei boli trebuie să zaci :

Boala-ntîia-i c-o iubeşti,
A doua e c-o doreşti
Şi-a treia să te-ntîlneşti.
Tot iubitul are-un dar,
Că-i şi dulce şi amar.

364

Frunză verde solzi de peşte,
Omul care nu iubeşte,
Mă mir la ce mai trăieşte,
La popă ce spovedeşte !
Spune poveşti şi minciuni,
Să-i dea popa-nchinăciuni.
Da' omul care iubeşte,
Doar muierea-o necăjeşte
Şi dacă păcătuieşte,
La popă se spovedeşte,
Că pentru asta slujeşte.

365

Frunză verde trei spanace,
Ucigă-te crucea, drace,
Că nu-mi laşi dragostea-n pace !
Eu o fac şi tu o strici,
Mă mir, drace, ce cîştigi,
Dragostea de mi-o tot strici ?!
Cîte stele sînt pe cer,
Pîn' la ziuă toate pier ;
Numai luna şi c-o stea,
Alea ştiu patima mea.

366

Verde, verde siminoc,
Din guriţă-mi iese foc,
Văd, pe lume n-am noroc.
Norocirea mi-a fost bună,
Dar mintea mi-a fost nebună.

Dacă n-am noroc şi parte,
Cu Dumnezeu nu m-oi bate.
Că Dumnezeu m-a bătut,
Din creştet pînă-n pămînt.
Verde foaie bob năut,
Şi-am să las cu jurămînt,
Să nu mă bage-n pămînt.
Să mă-ngroape unde-oi zice,
La pieptul cu două ţîţe,
C-acolo-i dragostea dulce.

367

Foaie verde viorea,
Dragă mi-a fost leliţa,
Lelea-naltă, sprîncenată,
Care-şi face ochii roată
Să cuprindă lumea toată.
Dragă mi-a fost leliţa
Cu mijlocul ca mîna,
Cu sprîncenele ca mura,
Cu ochii ca scînteia,
Cu gura ca lămîia,
Muşcar-ar neica din ea !
Sprînceană trasă-n condei,
Nu mă lăsa-n drum să piei !
— Neică, sprîncenele tele
Mîncă paralele mele !
— Ba eu, zău, nu le-am mîncat,
Ţi-am plăcut şi mi le-ai dat,
Mi-ai văzut gîtul spălat
Şi mărgeanul revărsat,
Pe vîrful sînilor lăsat.
— Sfîrcul sînilor, roşior,
De-mi vine leşin să mor !

368

Foaie verde peliniţă,
De la piept pîn' la guriţă
Parcă-mi eşti o porumbiţă.
Şi te-aş face-o grădiniţă
Şi gura o fîntîniţă,

Şi buzele, ghizdurele,
Măselele, pietricele,
Să strecori apa prin ele,
Şi limba de-un căuşel
Ca să beau apă din el.

369

Foaie verde pelinıţă,
De la piept pîn' la guriţă
Parcă eşti o porumbiţă ;
De la nas pîn' la obraz
Parcă mi-eşti de-un năsturaş.
Foaie verde măr creţesc,
Eu iubesc de-nnebunesc
Şi-alţii cu bani nu găsesc.
Foaie verde de-o crăiţă,
Şi eu dau cîte-o leiţă
Şi-mi iubesc de-o copiliţă,
Copiliţă, garofiţă,
De-i miroase gura-a ţîţă
Şi buzele-a micşunele,
Muşcar-ar neica din ele
Ca dintr-un fagur de miere.
Foaie verde foi mărar,
Obrajii-a mărgăritar,
Limba-n gură, chihlimbar.

370

Foaie verde sălcioară,
    Ilenuţa mea, (refren)
Sălcioară răsădită,
Mînca-ţi-aş guriţa friptă ;
Ochişorii să ţi-i beau,
Că n-am bani ca să te iau,
De pe drumuri nu mai stau.
Trandafir, foaie subţire,
Te-aş iubi, dar mi-e ruşine.
Trandafir cu doi boboci,
Te-aş iubi, dar nu mai poci.
Unde-ţi văd căscioara ta,
Seacă inimioara mea ;

Unde-ţi văd pereţii tăi,
Lăcrămează ochii mei.
Casa ta cea zugrăvită,
Vedea-o-aş părăginită
Şi de mine ocolită.
Rabdă, inimă, cît poţi,
Nu-ţi da taina către toţi.
De-atîta cît am răbdat,
Limba-n gură mi-a crăpat.

371

Foaie verde trei bujori,
Lelea cu ochi negrişori
S-o săruţi de nouă ori
Şi-apoi să te pui să mori.
Leicuţa cu ochii traşi
S-o săruţi şi să te-ngraşi.
Pentru ochi ca murele
Ocolesc pădurile ;
Pentru spîncene-mbinate
Am ocolit lumea toată.

372

Foaie verde matostat,
Unde-ţi văd gîtul spălat
Şi mărgeanul revărsat,
M-aş băga la tine-argat.
Ce fel de argat să-ţi fiu ?
Numa-n braţe să te ţiu,
Să te muşc, să te sărut,
Ţîţişoara să-ţi apuc
Şi să rog pe Dumnezeu
Ca să mor pe sînul tău,
Cînd oi vrea şi tu şi eu.

373

Frunzuliţă de-un lipan,
Cuculeţ de Tilorman,
Cu pieptişorul bălan,
Cu gîtul numai mărgean,

Unde-ţi văd gîtul spălat
Şi mărgeanul răsfirat,
M-aş băga la tine-argat,
Numa-n poală să te ţiu,
Cu ploşchiţa cu rachiu,
Cu ploşchiţa mititea,
De-o vadră şi cinci oca,
Că s-o-mplini dragostea.

374

Frunză verde matostat,
Unde-ţi văd gîtul spălat
Şi hurmuzul răsfirat,
Pe sfîrcul ţîţei lăsat
De la piept pîn' la guriţă,
Parcă-mi eşti o porumbiţă.
Porumbiţă jucătoare,
Und' te vede neica, moare.
Trupuşorul cilibiu,
Mă bagă-n pămînt de viu.
Cele ţîţe poleite
Cui le ţii, neică,-nvelite ?
N-or fi pietre nestimate,
Să scape nesărutate !

375

Foaie verde măr rotat,
La cireşul retezat
Şade-o fată şi-un băiat.
Foaie verde şi-o lalea,
Dragă, pentru gura ta
Mi-aş da toată-averea mea.
Pentr-un puişor ca tine
Mi-aş da calul de sub mine
Şi portofelul cu rile,
Dacă mă iubeşti pe mine.

376

Foaie verde foi mărunte,
Mîndruliță de la munte,
Cu cosițele-aurite,
Cu țîțele-acoperite
Și cu ia învelite,
Descopere-le puțintel,
Să-mi mai vie sufletel.
Și de m-oi vedea-n leșin,
Te rog să le bagi în sîn
Și să mă stropești cu vin.
Frunzuliță măr sălciu,
Trup frumos și cilibiu,
Unde-ți văd chipul frumos
Și cuvîntul mîngîios,
Zău, mă-njunghie pîn' la os.
Și mă iau niște fiori,
De jos pîn' la subțiori.

377

Frunză verde de-un lipan,
Mă urcai într-un ciolpan,
Pusei ochii pe Sabar.
Văzui săbăreanca mea
Îmbrăcată cu fota
Și-ncinsă cu batista.
Căra apă cu vadra,
Că mi-a secat inima.
Frunză verde măr sălciu,
Eram gras ca un buriu
Și-ți păstrez mărul sub brîu,
De la secerat de grîu,
De dragoste tot mă țiu.
Of ! Dragostea de nevastă
Mă uscă, mă făcu iască,
Mă băgă-n boală cîinească
Și mă scoase-n primăvară,
Galben ca turta de ceară.

378

Foaie verde trei smicele,
Dragi îmi sînt fetițele,
Dar mai dragi nevestele,
Cînd înălbesc pînzele
Și se văd picioarele,
Albe ca lebedele,
De-mi usucă zilele,
În toate diminețele.
De n-ar fi ochi și sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele.
Ochii cu sprîncenele,
Gîtul cu mărgelele,
Alea fac păcatele
Și-ntăresc dragostele.

379

Frunză verde de brădet,
Puiculiță, să-ți spun drept,
Să tot cat, să tot aștept,
Ca tine nu mai găsesc
Frumoasă ca să iubesc.
Potrivită mi-ești la stat
Și dulce la sărutat ;
Subțirică, rumeioară,
De m-ai fript la inimioară.
Of, mai bine-aș fi plesnit,
Decît să te fi zărit !

380

Frunză verde trei smicele,
Anicuțo din Vălcele,
Spune drept, cin' te-a făcut ?
Să-i pui cruce la mormînt,
Că bine te-a mai brodit
Și la ochi și la sprîncene,
Ca doi porumbei la pene.

Frunză verde mărăcine,
Aşa-naltă şi subţire
Şi la chip făcută bine,
Parcă m-a-ntrebat pe mine.

381

Frunză verde şi-o lămîie,
Cîntă-mi, cuce, numai mie,
Pîn' la anul, cine ştie !
Cîntă, cuce, te roteşte,
Ca puica cînd se găteşte.
Şi răşchiră-ţi penele,
Ca puica sprîncenele,
Sprîncenele trase-n sus,
Multe suflete-a răpus !
Vrea să-l răpună şi-al meu,
Răpune-o-ar Dumnezeu !

382

Frunză verde şi-o lalea,
Cum plec dinaintea ta,
Pe loc încep a ofta !
Nici nu stau unde mă duc,
Şi pe drum pe unde-apuc.
Of, Doamne, ce dor cumplit
Pentru puica m-a găsit,
De nu pot nici un minut
Din gînduri să mi te uit.
Stau în loc şi mă frămînt
Şi iau seama de-amănunt :
Sprîncenele-ţi plătesc mult,
Ochii mă bagă-n pămînt.
De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele ;
Ochii şi sprîncenele,
Alea fac păcatele.

383

Foaie verde lămîiţă,
De la piept pîn' la guriţă,
Parcă-mi eşti o porumbiţă ;
Porumbiţă zburătoare,
De faci pe neica să moară ;
Porumbiţă jucătoare,
De bagi pe neicuţa-n boală,
De la piept pîn' la sprîncene,
Grădină cu micşunele,
Muşcar-ar neica din ele,
Ca dintr-un fagur de miere.
De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele ;
Ochii şi sprîncenele,
Care fac dragostele ;
Ochii şi sprînceana ta
Mi-au secat inima mea.
Dac-acum o săptămînă
Ne-am certat pentru-o minciună,
Du-te, dor, şi te revarsă,
La puicuţa pe fereastră.
Şi vezi, dor, unde te pui,
La puica sub căpătîi,
Că de-un an şi jumătate,
Gîndul tot la ea mă poartă.

384

Foaie verde trei smicele,
Fir-ai a dracului, lele,
Cu ale tale sprîncene,
Cele lungi şi subţirele,
M-ai băgat în zăpăcele ;
Sprîncenele tale trase,
La inimă mă apasă ;
Sprîncenele-s încreţite,
Îmi dau junghiuri şi cuţite.
Foaie verde şi-o lalea,
Mîndruliţă ca a mea
N-are-n lume nimenea.

Este-naltă, bălăioară,
Sprîncenele te omoară.
Verde foaie sălcioară,
Fata care-i bălăioară,
Iubeşte de te omoară.
Şi de vrei să mai iubeşti,
Mai sînt fete-n Ivăneşti.

385

Foicică de nucet,
Unde-i văd ţîţica-n piept,
Dau prin gîrlă să mă-nec
Şi prin mărăcini de-a drept,
Să ies la puica-n nucet
Şi să mi-o sărut pe piept.
O dată, de două ori,
Că-mi cade leşin să mor.
Să mor fără lumînare,
Ca un cîine de turbare.

386

Frunză verde trei zambile,
Cînd iubeam numai copile,
Mai era ceva de mine ;
De cînd iubesc la neveste,
Viaţa mi se sfîrlogeşte,
Barba mi se tot măreşte,
Mustaţa mi se-nălbeşte
Şi nimic nu-mi mai prieşte.
Dragi îmi sînt copilele,
Dar mai dragi nevestele,
Alea tinerelele,
Cînd îşi nălbesc pînzele,
Ridică rochiţele,
Li se văd picioarele,
Albe ca lebedele.
Dragostea de fată mare,
Ca fasolea din căldare,
Cînd îi pui trei pumni de sare ;

Dar dragostea de nevastă,
Ca garoafa din fereastră ;
Cînd bate vîntul din dos,
Ea te-mbată de miros.

387

Frunzuliță și-o lalea,
Ioană din Ișalnița,
Mînca-ți-ar neica gura,
Ineluşul din dreapta,
C-alea mi-au rupt inima.
Și iar verde și-o lalea,
De-ai umbla cît ai umbla,
Nu-i mîndruță ca a mea ;
C-are mijloc subțirel,
Parc-ar fi tras prin inel,
Și gurița strugurel,
De mușcă neica din el.

388

Uite-o, bat-o stelele,
Cum și-a tras sprîncenele !
Nu le-a tras așa cum cad,
Ci mi le-a tras îmbinate,
Să ofteze lumea toată,
Tîrgușorul jumătate
Și din sat a treia parte.
Și primarul să ofteze,
Notarul să s-oftichеze.

389

Frunză verde trei granate,
Pentru sprîncene-mbinate
Ocolii vreo șapte sate ;

Pentru ochi ca murele
Ocolii pădurile ;
Pentru gura ca o fragă
Îmi pierdui o vară-ntreagă ;
Pentru tine, mîndro dragă,
Am făcut și eu o treabă,
N-a trecut vara degeaba.

390

Frunzuliță buruiană,
Aoleo, leliță Ioană,
Ochii tăi mă bagă-n boală,
Sprîncenele mă omoară.
Pară-ți bine, pară-ți rău,
Vreau să mor pe pieptul tău,
Să mă-ngropi la capul tău ;
Cînd pe altu-oi săruta,
Pe mine m-oi deștepta
Și-ncă-o guriță ți-oi da.
De n-ar fi ochi și sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele ;
Ochii și sprîncenele,
Alea fac păcatele.

391

Frunzuliță foi de nuc,
Ioană, gură de cuc,
Eu sînt gata să mă duc.
Dă-mi gurița și-astă-seară,
Că mîine-am să fiu pe cale.
Frunză verde și-o sipică,
Mult mi-e dragă fata mică,
Că se-nalță din opincă
Și-mi dă gurița de frică ;
Mult mi-e dragă și-aia-naltă,
Că-mi dă gura peste poartă,
Dacă se mai saltă-o dată.

392

Frunză verde și-un dudău,
Leică, mijlocelul tău
Trage lumînări de seu,
Să puie la capul meu.
Cînd o fi la moartea mea,
Să-mi cheme ibovnica,
Să-mi ție lumînarea,
Să-mi jelească dragostea.

393

Frunză verde mărăcine,
Leano dragă, pentru tine
Aș da calul de sub mine,
Boii ăi buni de la roată
Și căruța de sub șatră,
Să te mai sărut o dată.
Și-altă floare mărăcine,
Cine te-a făcut pe tine,
Așa-naltă și subțire
Și la trup făcută bine,
Și potrivită din toate,
La iubit cu vino-ncoace !
Aș da mită, aș da plată,
Să te mai sărut o dată,
Că gurița de la tine
M-a ofticat, vai de mine.

394

Foaie verde măr sălciu,
Fată de cantaragiu,
Nu te strînge tare-n brîu,
Că mă bagi în iad de viu.
C-am auzit și chiar știu
Că porți otravă sub brîu ;
Și-am auzit și știu bine
Că porți otravă la tine,
Vrei să mă omori pe mine.
Omoară-mă, să văd eu,
Să nu mor de dorul tău !

395

Foaie verde şi-o lalea,
Vine leica pe şosea,
Numa-n ie şi-n basma
Şi vine-n pofida mea,
Ca să mă bage-n belea.
— Lele, ţi-am spus de trei ori,
Să nu-ţi faci ie cu flori ;
Cînd îţi văd ia cu flori,
Din tălpi pînă-n subţiori,
Mă apucă cu fiori.

396

Foicică şi-o lalea,
Uite, vine mîndra mea,
Numa-n ie şi-n basma,
Şi vine-n pofida mea.
— Cuculeţ de la pădure,
Du-te la puica de-i spune,
Să nu se mai poarte bine,
Cu parale de la mine ;
Să se poarte mai aşa,
Cu parale de la ea.

397

Drag mi-a fost omul frumos,
Şi călare şi pe jos.
De-i călare,
merge tare,
De-i pe jos,
merge frumos,
Ştii, ca focul luminos,
Care luminează seara,
De mi-l vede toată lumea.
Trei ibovnice-avu, frate,
De nici una n-avu parte.

398

— Frunză verde şi-o crăiţă,
N-ai văzut pe-al meu bădiţă ?
— Poate eu să-l fi văzut
Şi să nu-l fi cunoscut.
— Lesne e de a-l cunoaşte,
Că la pas e păunaş,
La obraz, bulgăr de caş,
Genele,
        ca penele,
Buzele,
        ca frunzele,
Sprîncenele-i umblă-n vînt,
Ochii mă bagă-n pămînt.
— L-am văzut la Bucureşti,
Culegînd la flori domneşti
Şi mi-a zis să nu-l doreşti,
Că de-o fi vreo pace-n ţară,
Va veni la primăvară ;
Iar de-o fi vreo răutate,
Ţi-o trimete, dragă, carte.
Carte-n patru colţurele,
Scrisă tot cu lăcrămele,
Cui oi da-o s-o citească,
Lacrămile să-i pornească.

399

Măi bădiţă, trup de flori,
Cînd te văd, mă iau fiori,
Din tălpi pînă-n subţiori.
Cînd te văd, bade, pe tine,
Se bate inima-n mine,
Ca-ntr-un copil de trei zile.
Cînd te văd de seama mea,
Cum geme inima mea !
Măi bădiţă, trup gingaş,
Eu cu tine duce-m-aş,
Duce-m-aş cît aş vedea,
Cu urît n-aş mai şedea.

Că urîtul n-are leac
Numai trei scînduri de brad
Şi-o piatră mare la cap.

400

Frunză verde leuştean,
Mă suii într-un ciolpan,
Ca să strig la ungurean,
Să-şi închidă oile,
Că-mi păscură florile.
Şi florile-mi trebuia
Să le duc la mîndruţa.
Mîndruţa e fată mare,
Cu trei coade pe spinare ;
Ea le unge, ea le spală
Şi le dă pe Jiu la vale.
S-au oprit la podu-ăl mare,
Mai încolo, mai la vale,
Unde soarele răsare.
Nu ştiu soare-a răsărit,
Ori neica e-mpodobit,
Cum nu s-a mai pomenit,
Nici în cer, nici pe pămînt.

401

Frunză verde coarnele,
La podul cu zalele,
Răsărit-a soarele ;
Nu e soare răsărit,
Ci e neica-mpodobit,
Cu podoabe de argint,
Cu chite de ţipirig,
Cu cincizeci de lăutari
Şi cincizeci de toboşari.
Cînd toboşarii bătea,
Craiova se zbuciuma ;
Cînd lăutarii cînta,
Cocoanele se spăla
Şi faţa-şi sulemenea,
Mai frumoase se făcea.

402

Foaie verde salbă moale,
Neică, cu parul m-omoară,
Ori dă-mi gura de mă scoală,
Că eu nu-ţi mai fug din poală.
Omoară-mă să văz eu,
Că tot mor de dorul tău.
Nu sumete sprînceana,
Că mi-ai secat inima !
Ce le sui şi le scobori,
Ai pus gînd să mă omori ?
Ce le sui şi le ridici,
Ai pus gînd să mă usuci ?

403

Verde floarea cucului,
Du-te, neică, dracului,
Guralivul satului !
Vii la mine mă petreci,
La tot satul povesteşti.
Nu gîndi, neică, gîndi,
Că soarele cînd răsare,
Răsare la voi în curte,
Că tu eşti flăcău de frunte.
Tu gîndeşti, neicuţă, rău,
Căci soarele cînd răsare,
Răsare la lumea toată
Şi tu eşti flăcău de coadă.

404

Frunză verde flori cu rouă,
Neică, pălărie nouă,
Tu mi-ai rupt inima-n două.
Tu mi-ai rupt-o, tu mi-o leagă
C-un fir de mătase neagră.
Şi-aşa să mi-o legi de bine,
Să nu mai gîndesc la nimeni.
Neică, pălărie mică,
Voinicia ta mă strică,

Voinicia, frumuşia,
Mă face ca păpădia ;
Mă usucă ca pe-un pom,
Mă face din om neom.

405

Uite neica trece Oltul,
Că-i cunoaşte leica portul.
Uite neica, nu e neica,
Ba e el, pupa-l-ar leica.
Uite neica trece rîul,
Că-i cunoaşte leica brîul.
Uite neica, nu e neica,
Uite neica sus pe deal,
Că mi-l cunosc după cal.
Şi-l cunosc pe şuierat,
Că nu e voinic curat,
Şi mi-a mas ast-noapte-n sat,
La nevastă cu bărbat.

406

Frunzuliţă iarbă neagră,
Toţi craiovenii mă-ntreabă,
Ce port cămăşuţa neagră ?
Las' s-o port, c-aşa mi-e dragă,
Că mi-e nevasta bolnavă.
Şi mi-e bolnavă de-o mînă,
N-a spălat cămăşi de-o lună.
Dar cînd s-o-nsănătoşi,
Rar voinic s-o mai găsi,
Chipeş şi fudul ca mine,
De s-o minuna o lume.

407

Cît oi fi şi-oi mai trăi,
Nijlovean n-oi mai iubi.
Nijloveanu-i ca ţiganul,
Ţine dragostea cu anul.

Cînd e dragostea mai dulce,
Ia tîrbocul şi se duce
Şi se plimbă prin coteţe,
Şi-mi judecă ciocile,
Ca zapciul slugile.
Şi îmi judecă bibanii,
Ca bulibaşa ţiganii.
Şi iar verde de-o crăiţă,
Cînd îi scapă-o fătuliţă,
Parcă-i moare-o copiliţă ;
Cînd îi scapă un baboi,
Parc-ar muri şase boi.
Foaie verde magheran,
Mai bine c-un argeşan,
Că mă poartă cu mărgean,
Cu mărgean de-l revărsat,
Pe sfîrcul ţîţei lăsat.

408

Foaie verde salbă moale,
Iorgule, gura matale
Face-un pol şi cinci parale.
Şi n-am cui da cinci parale,
Să-mi taie plopul din vale,
Să fac punte peste mare,
Să-mi treacă Iorgu călare,
Cu cămaşa albă floare,
Spălată de fată mare.
Şi n-am cui da cinci parale,
Să mi-o ude-n lăcrămioare,
S-o usuc la lumînare.

409

Nu te uita, puică dragă,
Că mi-e cămaşa cam neagră,
Că măicuţa mi-e bolnavă.
Dacă maica s-o scula
Şi cămaşa mi-o spăla,
Altfel neica ţi-o părea ;

Nu te uita că-s mărunt,
Căci smulg gardul din pămînt ;
Nu te uita că-s zdrenţos,
Că la trup sînt sănătos.

410

Frunză verde şi-un atlaz,
Cine-mi trece pe izlaz ?
Costică cu calul breaz.
Calu-i breaz şi murg închis,
Ce mai ibovnic mi-am prins !
Şi nu l-am prins dinadins,
Ci l-am prins doar de mirare,
Să vedem ce fire are.
Firea lui ca de copil,
Faţa ca de trandafir ;
Trandafir, trandafiraş,
Tu te-nsori şi-apoi mă laşi.
Dacă te-nsori dumneata,
Hai să-mpărţim dragostea,
Cît la tine şi la mine,
C-am trăit pe lume bine.

411

Şi-altă floare gălbioară,
Mă uitai din soare-n soare,
Văzui pe neica călare.
Mă uitai la răsărit,
Văzui pe neica plîngînd,
Din ochi negri lăcrămînd
Şi din gură cuvîntînd :
— Scoală-te, puică, din somn,
Desculţă, cu capul gol,
Şi-mi dă guriţa că mor,
Că guriţa de la tine
M-a ofticat, vai de mine.

412

A dat frunza, a dat iarba,
Dacă nu e neica, geaba !
— Foaie verde de trei nuci,
Tu te duci, neică, te duci,
Tu te duci şi eu rămîi
Cu dorul pe căpătîi.
Tu te duci, neică sărace,
Eu cu dorul ce m-oi face ?...
— Tu o să faci, mîndro, bine,
Că mai sînt voinici ca mine.
— Fie voinicii ca norul,
Dacă nu e puişorul,
Care mi-a secat trupşorul !
Fie voinicii ca brazii,
Să treacă de brazi în sus,
Nu-s ca neica ce s-a dus !
Frunză verde de dudău,
Frumuşel ca neic-al meu
Nu e cîţi la Dumnezeu !
Trupu-i este ca bradul,
Faţa ca trandafirul ;
Merge pe drum cum ai scrie
Cu condeiul pe hîrtie.
De te duci, neică, te duci,
Ia-mă, neică, şi pe mine.
De-ţi e ruşine cu mine,
Fă-mă brîu pe lîngă tine.
Dacă-ţi pare brîul greu,
Fă-mă lumină de seu
Şi mă poartă-n sînul tău ;
Fă-mă lumină de ceară
Şi mă poartă subsuoară.
Şi cine te va-ntreba,
Ce lumină e asta ?
— Asta-i lumină de ceară,
Mîndra de la noi din ţară ;
Asta-i lumină de seu,
Mîndra mea din satul meu.

413

Floricică tămîioară,
Bună mi-e sfînta de vară,
Că găsesc mîndrele-afară,
La umbră şi la răcoare.
Foaie verde frunza-n cinci,
Dar acum, de cînd a nins,
Mîndruţele s-au închis ;
Şi s-au încuiat în sobă,
Cu ele nu mai am vorbă.

414

Foaie verde bobidragi,
Dragi îmi sînt fetele, dragi,
Cînd culeg vara la fragi.
Dar mai dragi copilele,
Cînd culeg căpşunile,
Că sînt multe şi mărunte
Şi nu-ncap să mă sărute.
De m-ar săruta o sută,
Ca ţaţa nu mă sărută.
De m-ar săruta o mie,
Ca ţaţa nu-mi place mie.

415

Frunză verde de susai,
            Trandafirule, (refren)
Pusei şaua pe doi cai
Şi plecai la deal pe plai.
Şi-acolo nu poţi să stai,
De mirosul florilor,
De mulţimea fetelor.
Şi-apucai drumul la vale,
Mă-ntîlnii c-o fată mare.
— Bună ziua, fată mare.
— Mulţumescu-ţi dumitale.

— Mai ai gură de vînzare ?
— Am avut şi am vîndut,
La băieţi făr' de mustaţă,
De se-nvaţă-a strînge-n braţe
Şi-a săruta cu dulceaţă.

416

Frunzuliţă castravete,
Trecui gîrla mort de sete,
Mă-ntîlnii cu două fete,
Îmbrăcate-n haine nouă,
Săruta-le-aş pe-amîndouă.
Dar pe una totdeauna,
Că-mi face din deal cu mîna ;
Şi cu ochii totdeauna,
Mînca-i-ar neicuţa gura.

417

— Cuculeţ cu pana-albastră,
Ce te plimbi pe la fereastră ?
Ori nu ţi-e puicuţa-acasă ?
Foaie verde foi de nuc,
De-ar fi cucul un voinic,
Mi l-aş prinde ibovnic
Şi l-aş purta cu ilic,
Cămaşă de borangic,
Brodată cu tiriplic.
Dar mi-e cucul păsărea,
Păsărea sălbăticea,
Nu ştie ce-i dragostea.
— Cuculeţ, mînca-te-ar boala,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci !
— Mănînc putregai de fag
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi cînt la mîndre cu drag.

418

Foaie verde rugi de mure,
Cuculeţ de la pădure,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci !
— Putregai de pe butuci,
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi cînt codrului cu drag.
— Cîntă, cuce, limba-ţi pice,
Să dau mîndrii să mănînce
Covrigei cu lapte dulce,
De la mine nu s-ar duce.

419

Frunză verde măr mustos,
Vezi cît e cucul de hoţ,
Cum mai cîntă vara-n dos
Şi la el mi-ascultă toţi !
Asculta-l-ar pustia,
Că el mi-a rupt inima !
Şi-altă frunză popîlnic,
De-ar fi cucul de-un voinic,
L-aş prinde de-un ibovnic ;
Dar e cucul păsărea,
Nu ştie ce-i dragostea,
Doar îmi rupe inima.

420

Frunză verde magheran,
Frumos cîntă cucu-n deal,
Frumos ca un căpitan,
Şi puica stă pe maidan
Şi înşiră la mărgean,
Îl înşiră revărsat.
La tot bobul
Face nodul,
Ca să-i fie neica robul.

421

Foaie verde de trei fire,
Umblă cucul de trei zile,
Tot pe deal şi prin pădure,
Şi n-are pe ce se pune.
Aproape de casa mea,
Bate vîntu-o rămurea,
Se punea cucul pe ea
Si cînta de mă seca.
Foaie verde iarbă seacă,
Eu zic cucului să tacă,
El se suie pe-altă creacă
Şi tot cîntă de mă seacă,
Tot în ciuda mea să facă.
Foaie verde şi-o lalea,
Cucul este-o păsărea,
Nu ştie ce-i dragostea.
De-ar fi cucul de-un voinic,
L-aş prinde de ibovnic ;
Dar e cucul păsărea,
Nu ştie ce-i dragostea.
Foaie verde de măr dulce,
Cîntă, cuce, limba-ţi pice,
S-o dau neichii s-o mănînce,
Să-i pară dragostea dulce,
Că e cucul păsărea,
Nu ştie ce-i dragostea.
De-aş fi cu puiul pe un loc,
Of, of, of şi iarăşi of !
Nu m-ar arde-atîta foc.

422

Foaie verde şi-o lalea,
Colea-n vale-n pădurea
Mi-a ieşit o viorea,
N-o adună nimenea.
Numai neica cînd o vrea,
S-o culeagă vinerea,
S-o chitească sîmbăta,
S-o poarte duminica.
S-o poarte, s-o veştejească,
S-o dea mîndrei s-o-nălbească.

Nici n-o rog, nici n-o poftesc,
Căci ca dînsa mai găsesc.
Mai frumoasă, mai de viţă,
Nu ca dînsa — o rămăşiţă,
De-i miroase gura toată
Şi ţîţele-a lămîiţă
Şi-şi dă gura, porumbiţa,
Şi mie şi lui Gheorghiţă.
Mai frumoasă, mai ceva,
Nu ca dînsa, farfara,
De-şi dă gura pe-o para
Şi mie şi altora.

615

Frunză verde plopi în rînd,
Ştii, mîndro, ce-am pus de gînd ?
Să plec să te las plîngînd,
Din ochi negri lăcrămînd ;
Să mă duc la draga mea,
Care m-am iubit cu ea
Din copilăria mea.
Că nu-s cîine ca s-o uit,
Ci-s voinic ca s-o sărut,
Că ea cea dintîi m-a vrut.

616

Astă-iarnă, ger şi frig,
Puica mea şi draga mea,
Şi veneai la mine-n crîng ;
Dar acum e cald şi bine
Şi nu mai vii pe la mine.
Ori dragostea ţi-a pierit,
Ori pe neica l-ai urît ?

617

Frunză verde foi de tei,
Spune-mi, mîndro, vrei, nu vrei ?
Cu sila să nu mă iei.

— Aşa cuminte ca mine,
Să te ţii tu după mine,
Neică, să-ţi fie ruşine !
Du-te, neică, şi-ţi găseşte
Puică cu dinţi măruntei,
Cu galbeni şi cu cercei.
— Mă făcuşi să vin pe-aici,
Desculţ şi fără opinci,
Numai cu ţigara-n dinţi.

620

Şi-o foiţă trei zambile,
Dragele neichii copile,
Da-v-ar Dumnezeu mult bine
Şi neichii doar sănătate,
Să vă iubească pe toate.
Şi-ncă verde flori mărunte,
Geaba ai sprîncene multe ;
Mai bine mai puţinele
Şi cu diamant prin ele ;
Să se uite neica-n ele,
Să vadă că-s frumuşele.

621

Foaie verde ruptă-n cinci,
Plin e codrul de voinici,
La tot fagul cîte cinci.
Dar la fagul cel mai mare,
Zace-un voinic de lingoare,
Cu trei fete la picioare.
Una din ele îi zice :
— Zaci, voinice, ori te scoală,
Că mie mi s-a urît
Tot mutîndu-ţi pătura,
De la umbră pîn' la soare,
M-am uscat de pe picioare.
Dar voinicul ce zicea ?
— Bălăiţă, bălăioară,
Mare eşti, puţin pricepi.

Eu atuncea m-oi scula,
Cînd tu mie îmi vei da
Apă rece din Dunăre,
Sloi de gheaţă din ţărmure,
Două mure din pădure.
Bălăioara ce-mi zicea ?
— Eu şi de-alea îţi voi da,
Numai ţu de te-i scula.
Iar voinicu-i răspundea :
— Bălăiţă, bălăioară,
Mare eşti, puţin pricepi.
Apa rece s-a-ncălzit,
Sloi de gheaţă s-a topit,
Două mure s-au trecut.
Două mure-s ochii tăi,
Apa rece-i gura ta,
Sloi de gheaţă-i inima.
Alea tu de mi le-i da,
Atunci eu că m-oi scula.

622

Frunză verde matostat,
Pe mine cin' m-a secat ?
Două fete dintr-un sat
Şi-o nevastă cu bărbat.
Pe mine cin' mă omoară,
O copilă bălăioară.
Pe mine cin' mă usucă ?
Un dor de la ibovnică.
Unde-ţi văd ţîţica-n piept,
Dau prin apă să mă-nec ;
Unde-ţi văd ţîţica-n sîn,
Dau de-a drept prin mărăcini.

623

Luncă, luncă,
Mult eşti lungă,
Şi-am un cal să mi te-ajungă.
Lunca Călineştilor,
Deasupra Floreştilor.

Spune-mi, mîndro, vii, nu vii ?
Tu răspunsul să mi-l spui.
— Eu răspunsul ţi l-am spus,
De-aseară, de cînd ne-am dus ;
Eu răspunsul ţi l-am dat,
De-aseară, cînd ne-am culcat ;
Dar tu nu m-ai ascultat
Şi-ai plecat repede-n sat.

618

Frunză verde şi-un dudău,
Aducă-te Dumnezeu
Pe la bordeiaşul meu,
Să vezi cum trăiesc şi eu
Şi de bine şi de rău,
Să bei din paharul meu.
Să-ţi aduci aminte-odată
Că m-ai lăsat supărată ;
Şi m-ai lăsat amărîtă
Şi cu copil mic de ţîţă,
De toată lumea urîtă.

619

Foaie verde de-avrămească,
Are maica fată-aleasă
Şi-o scoală de dimineaţă.
Se-mbrăca, se pieptăna,
Doniţa-n mînă-o lua
Şi la apă se ducea.
Un băiat că mi-o vedea
Şi după ea se ducea.
Dar fetica ce făcea ?
Fuga la luntre căta
Şi în luntre s-arunca,
Iar băiatul alerga
Şi din gură că-i zicea :
— Puică, puiculiţa mea,
Nu te mai grăbi aşa,
Să mă sui şi eu în ea.

Am un măr
şi am un păr,
Pere face
şi le coace,
Şi-o puicuţă nu-mi dă pace.
Nu ştiu, frate, cum aş face
Să iubesc numai ce-mi place !
Eu aş face,
cum aş face,
Dar mîndrele nu-mi dă pace.

624

Frunză verde dedeţel,
Mai aşteaptă puţinel,
Să mă duc la Cornăţel,
Să-ţi aduc un testemel.
Testemel cu floare-albastră,
Pentru tine, fa nevastă ;
Testemel cu floricele,
La ibovnicele mele.
Una-mi şade-n Vadul Lat,
Inimioara mi-a secat ;
Alte două la Saiele,
Ziua, noaptea, merg la ele,
Nebun viu, nebun mă duc
Şi de treabă nu m-apuc.

625

Frunză verde trei scăieţi,
Măriuţo dintre bălţi,
Nu te mai iubi cu toţi !
Na de la neica trei lei,
Nu te mai iubi cu ei ;
Că pîn' să ies eu pe poartă,
Altu-a şi intrat în casă.
Cine n-a iubit nevastă,
Nici să nu se ispitească,
Că dragostea de nevastă
Te bagă-n boală cîinească,
Te face din om neom,
Zaci toată vara sub pom.

626

Foaie verde matostat,
Spune, puică,-adevărat,
Cîţi voinici te-au sărutat ?
— Nu ştiu, nu i-am numărat,
Că n-au fost toţi dintr-un sat.
Unu-nalt şi sprîncenat,
O dată m-a sărutat,
Limba-n gură mi-a muşcat,
Buzele mi-a băşicat,
La inimă m-a secat.

627

Foaie verde şi-o alună,
Colea-n vale la fîntînă,
Două fete spală lînă,
Una calcă şi-alta-ndrugă
Să facă lui neica glugă
Şi-alta plînge
de se frînge,
Că-i căzu salba-n fîntînă.
Salba cea de galbeni mari,
Făcută de doi primari ;
Şi salba de galbeni mici,
Făcută de doi calici ;
Şi salba de gologani,
Făcută de mitocani.

628

Foaie verde şi-un susai,
Tu erai, mîndro, erai,
Care te făgăduiai
Că pe altul nu mai ai.
Dar aseară la fîntînă,
Te găsii cu doi de mînă.
Unu-ţi ţinea cobiliţa
Şi-altu-ţi săruta guriţa.
Altul te păzea din spate
Şi-ala ziceai că ţi-e frate.

De te-oi mai prinde vreodată,
Îl dau pe frate deoparte
Şi fac bătaie de moarte.
Că s-a fript inima-n mine,
De cînd umblu după tine.

629

Foaie verde mărăcine,
Se miră lumea de mine,
Că e punga-n sîn la mine.
Milă mi-e, dragă, de tine,
Mi-e milă şi de amant,
Da' mai mult mi-e de bărbat,
Căci cu el m-am cununat.
Toarnă vin peste rachiu,
Dac-oi muri, mort să fiu ;
Toarnă vin peste pelin,
Poate mor să scap de chin.

630

— Iorgule, batista-ţi pică.
— Ia-o, Leano, şi-o ridică.
— Nu pot, Iorgule, mi-e frică,
C-ai acasă nevestică.
— Iorgule, batista-i neagră.
— Ia-o, Leano, şi-o fă albă.
— Nu pot, Iorgule, am treabă,
Treabă multă n-aş avea,
Da-i acasă nevestea.

631

Frunză verde de bujor,
După Paşti, din sărbători,
Cînd e cîmpul plin de flori,
Toate fetele mă vor,
Dar o hoaţă de nevastă,
Nu mă lasă să-mi fac casă,

Dă cu spuză pe fereastră,
Să mă frigă, să mă arză.
Aci eşti tu, fa nevastă ?
Vin' de-ascultă la fereastră,
Şapte popi mă spovedească.
Şapte popi din şapte sate,
Să mă scutur de păcate.
Şi-am să mă mai spovedesc
La un popă unguresc,
Să-mi dea voie să iubesc.

632

Frunză verde de trei spice,
Niciodată nu-i ferice
De neica cu ibovnice,
Că el multă grijă duce ;
Multă duce, multă are,
Cum să facă să se strecoare,
La mîndruţa peste vale,
Că-i frumoasă, bate-o, Doamne,
Dar nici neica nu-i urît,
Şi-i frumos alimănit.

633

Frunzuliţă trei aglice,
Nu mai e nici o ferice
De omul cu ibovnice ;
Că omul cu ibovnice,
El mai multă grijă duce.

634

Cît oi fi şi-oi mai trăi,
Fată mare n-oi iubi.
Fata mare se mărită,
Rămîi cu inima friptă.
Mai bună-i o nevestea,
Mă duc seara pe la ea,

Mai spune cîte ceva,
Răcorește inima.
Mă-nvelește cu scurteica,
Scurteicuța de atlaz,
Mor fetele de necaz.
Intru-n casă la copile
Și fug ca naiba de mine.
Intru-n casă la neveste,
Mai mare dragul îmi este.
Mă spală, mă primenesc,
Cu scurteica mă-nvelesc,
Mă-nvelesc și la picioare
Ca să nu răcesc la șale.

635

Frunză verde bob năut,
Ibovnică de demult,
Nu gîndi că te-am urît.
Te-am urît două-trei zile,
Dar mi-e gîndul tot la tine.
Spune, puică, ce-ai de gînd,
Că deseară plec de rînd.
Azi mă duc, mîine mă-ntorc,
Duminecă vin la loc.
— Spune, puică,-adevărat,
Cît am fost înconcentrat,
Cîți voinici te-au sărutat ?
— Toți voiniceii din sat,
Numai unul mi-a scăpat,
Unu-nalt și sprîncenat
Și cu semne de vărsat.

636

Frunzuliță lemn uscat,
Plecai luni la secerat,
Cu toată lumea din sat.
Secerai pîn' la nămiaz,
Tot cu plîns și cu necaz.
Secerai pîn' la chindie,
Tot cu plîns și cu mînie.

Dar cînd fu pe înserat,
Mă pomenii c-un mandat
Să mă duc la Calafat
Pentru mîndrele din sat.
Nu ştiu ce rău le-am stricat,
Că doar cu ele m-am jucat
Şi-uneori le-am sărutat !

637

Frunză verde din cărare,
Drum la deal şi drum la vale ;
Drumul către deal îmi place,
Cel din vale, moarte-mi face.
Căci drăguţa cea din deal
Mă iubeşte în zadar ;
Dar drăguţa cea din vale
Mă iubeşte cu-nfocare
Şi mă scoate-n primăvară,
Galben ca turta de ceară.

638

Frunză verde şi-o lalea,
Trecu Ioana pe colea
Şi de zor mă tot ruga
S-o iubesc dumineca,
'N-altă zi, cînd oi putea.
Eu nu i-am făgăduit,
Că sînt un om necăjit.
Că mai am trei peste Olt,
Nu scap de ele nici mort.

639

Bate-o, bate-o şi-o mustrează,
Să spună unde-nserează,
Pînă-n noapte-ntîrziază.
Mi-a-nserat la o fîntînă,
Cu trei logofeţi de mînă.

Unu-i ţinea cobiliţa
Şi-altu-i săruta guriţa.
Altu-i şade mai la spate
Şi varsă venin de moarte.

640

Foaie verde şi-o cucută,
Neică cu cămaşa scurtă,
Treci valea şi mă sărută.
Sărută-mă, neică,-n vis,
De buze să nu te-atingi,
Buzele sînt arvunite,
La doi primari dăruite
Pe galbeni şi pe cercei,
Să mă fudulesc cu ei.

641

Frunză verde şi-o lalea,
Mîndră, mîndruliţa mea,
Ai o fire de căţea !
Şi-aseară-am venit la voi
Şi tu şedeai între doi.
Ăl de şedea lîngă tine,
E prieten bun cu mine ;
Ăl de şedea lîngă masă,
Era cu inima arsă,
Ca şi mine la fereastră,
Sărăcuţ de mama noastră !

642

Frunză verde arţăraş,
Dragul daichii flăcăiaş,
Te-am iubit de copilaş
Şi-acum te duci şi mă laşi.
Tu te duci la Călăraşi,
Dar pe mine cui mă laşi ?
Lemnelor şi pietrelor,
Pe mîna duşmanilor.

Foaie verde nucă seacă,
Neica la Călăraşi pleacă
Cu batista nespălată,
Cu mîneca necălcată.
Unde-o fi, unde-o-nsera,
Pe ce pernă s-o culca ?
O fi albă ca şi-a mea ?
Ce guriţă-o săruta ?
O fi dulce ca şi-a mea ?

643

Foaie verde mărăcine,
Niciodată nu e bine
Să iubeşti de lîngă tine,
Ne pîrăşte vreo vecină.
Ţi-am spus astăzi,
Ţi-am spus mîine,
Ţi-am spus de-o lună de zile
Să nu te mai uiţi la mine ;
Să te uiţi tot în pămînt,
Să zică că ne-am urît.

644

— De-ai fi poamă pădureaţă,
Ai veni la mine-n braţe.
Dar eşti poamă de-ale dulci,
Seara vii, seara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci ?
— Mănînc putregai de fag
Şi beau apă dintr-un lac.
Verde foaie trei costrei,
Spune-mi, neică, vrei, nu vrei ?
Nu mă ţine-n drum să piei,
Că colea mă roagă trei,
Cu poala plină de lei.
— Foaie verde matostat,
Spune-mi, neică,-adevărat,
Cine mi te-a sărutat ?
Unu-nalt şi sprîncenat,
Şi-are semne de vărsat ?

— N-are semne de vărsat,
Ci boabe de diamant,
Şi inima mi-a secat.
— Foaie verde şi-o lalea,
Ţine, neică, giubeaua,
Să-nveleşti muşcătura,
Să n-o vadă nimenea,
Numai singur neicuţa.
— Şi-am zis verde şi-un harbuz,
Eu ţi-am spus, neicuţă, spus,
Unde-or fi oameni mai mulţi,
La mine să nu te uiţi ;
Unde-or fi mai puţinei,
Să te uiţi în ochii mei,
Că-s negri ca şi ai tăi.

645

Frunză verde trei lămîi,
Ştii tu, puică, ori nu ştii ?
Cînd eram noi mici copii,
Ne jucam prin bălării.
Lelea albă, fusta neagră,
Trînti-m-aş cu ea pe nalbă.
— Frunză verde pelinită,
Prăpădi-te-ai, neiculiţă !
— De ce să mă prăpădesc ?
C-am pus gînd să te iubesc.
Verde foaie şi-o secară,
Să treci prin foc şi prin pară,
Să ieşi la neicuţa-afară.
Unde-or fi oameni mai mulţi,
La mine să nu te uiţi ;
Unde-or fi mai puţintei,
Să te uiţi în ochii mei,
Că sînt negri ca şi-ai tăi.

646

Tot ţi-am zis, mîndro, ţi-am zis
Să dai popii-un paraclis,
Că te visez noaptea-n vis.

Şi ţi-am zis de-atîtea ori
Să nu-ţi faci ie cu flori,
Să fii dragă tuturor.
Să-ţi faci ie ca o ie,
Să-mi fii dragă numai mie.
Şi ţi-am zis, mîndro, ţi-am zis,
Şi pe faţă şi furiş,
La mine să nu te uiţi,
Unde-or fi oameni mai mulţi.
Unde-or fi mai puţintei,
Să te uiţi în ochii mei,
Că sînt frumoşi ca şi-ai tăi.

647

Frunzuliţă bob năut,
Duminică plec, mă duc
Şi-mi las mîndruţa oftînd.
Taci, mîndro, nu mai ofta,
C-oi face cum oi putea
Şi-oi plăti săptămîna,
Şi-oi şedea cu dumneata.
Şi altă foaie şi-o muşcată,
Drag mi-a fost puicuţa-naltă
Şi la mers cam legănată.
Şi-altă foaie busuioc,
Unde-mi văd puicuţa-n joc,
Că mă strînge de mijloc,
Mi-arde inimioara-n foc !
Verde foaie mărăcine,
Ce-o avea lumea cu mine ?
Că nu fac vreo stricăciune,
Ci doar dragoste pe lume.
Să beau vin, să mănînc pîine,
Cu puicuţa lîngă mine.

648

— Ce-o avea lumea cu mine,
Să nu mă vadă cu tine ?
Cu tine, c-un călător,
Să mă laşi în drum să mor ?

— Mă vezi, Ioană, că leşin,
Cînd îţi scot ţîţa din sîn.
Aoleo, daică Ioană,
Naiba te-a scos în poiană,
'Naltă ca o budiană.
Ioană, Ioană, daică Ioană,
Pupu-ţi ochii şi-o sprînceană.
Ioană, Ioană, daică Ioană,
Şi-alunica din obraz,
Ca să fac la toţi necaz,
Ioană, Ioană, daică Ioană.

649

Floricică, floare-albastră,
Păcat de dragostea noastră,
Că lumea e rea şi hoaţă,
Umblă să mi-o dea pe faţă.
Dragostea, zburdalnica,
Grea mai e pîrdalnica !
De grea ce e, seamăn n-are,
Parcă porţi plumb în spinare ;
Dar cine-i află ei miezul
Şi-o pipăie cu merchezul,
E ca pleava de uşoară,
Ca pe-un fulg vîntul o zboară.

650

Frunză verde sălcioară,
Cînd ies eu din sat afară,
Dragostele mă omoară,
Dorul puicii mă doboară.
Nu mai pot să stau călare
Şi duşmanii mă omoară.
Duşmanii, duşmancele,
Că nu-şi păzesc casele
Şi tot sar gardurile,
Reazimă ulucile
Şi scornesc minciunile,
De-mi strică dragostile.

De dragoste m-oi lăsa,
Cînd mi-o suna scîndura,
Popa cu cădelnița,
Baba cu tămîița,
Și mi-o zice : du-l, du-l, du-l,
Că de dragoste-i sătul.

651

Tot mă mir și mă gîndesc,
Încotro, foc, să pornesc,
Cu mîndra să mă-ntîlnesc,
Două vorbe să-i vorbesc
Și-așa s-o povățuiesc :
Spune, mîndro,-adevărat,
Adevăr și nu minciună,
Precum vorba noastră sună.
N-asculta de cîți or zice,
Că dragostea vor să ne strice.
Spune, mîndro, și-ndrăznește,
Tot ce inima-ți poftește,
Toate neica le-mplinește.

652

— Foaie verde foi de flori,
Linico cu gălbiori,
Te-aș iubi, dragă, să mor,
Zi și noapte, pînă-n zori.
Linico, sufletul meu,
Am auzit că ți-e rău.
Dar nici mie nu mi-e bine,
Că mi-e boala de la tine.
— Foaie verde foi de praz,
De-mi ești, neică, vreun viteaz,
Fă-mi grădină cu pîrleaz,
Să te iubesc cu răgaz,
Să faci dușmanilor necaz.

653

Foaie verde magheran,
Tot pe deal, puică, pe deal,
Să găsim iarbă de cal.
Iarbă de cal n-am găsit
Şi lumea-n sat ne-a vorbit
C-am plecat după iubit.
Lasă lumea să vorbească
Şi neica să te iubească,
Duşmanii să s-otrăvească.

654

Foaie verde mărăcine,
Ostenit şi vai de mine,
Ostenit şi plin de apă,
Ostenit sînt de pe drum
Şi de dragoste sînt plin.
De-ar fi drumul prin pădure,
La Filţa-aş merge cu mure.
Foaie verde arţăraş,
Dar mi-e drumul prin oraş,
Nu pot, Filţo, mînca-te-aş,
Că o jurată de-amantă
Mi-a aprins lampa în poartă,
Ne pîndeşte lumea toată.

655

Foaie verde usturoi,
Vîlvăie lumea de noi,
Că ne iubim amîndoi
Şi nu vedem de nevoi.
Lasă lumea să bîrfească,
Numai puica să-mi trăiască ;
Bîrfească lumea de noi
Şi să trăim amîndoi.

656

— Foaie verde de orez,
Ce plîngi, neică, și oftezi ?
— Cum n-aș plînge și-aș ofta,
Cînd îmi văd pe mîndra mea,
Pe brațele altuia.
N-am cuțit, m-aș înjunghia
Și pe mine și pe ea.
Păcat de dragostea mea,
Eu o fac, altul o ia !
Eu o fac cu brațele,
Altu-o ia cu palmele.
Nu știu, vîntul mi-o lua-o,
Ori dușmanii mi-or fura-o.
N-am cuțit, m-aș înjunghia,
Să se ducă pomina
Și de mine și de ea,
Că s-a-njunghiat un voinic
Pentr-un lucru de nimic.

657

Frunzuliță grîu mărunt,
Ce de mai flori sînt pe cîmp,
Și n-am cu cin' să le strîng !
Le-aș strînge cu dumneata,
Dar mi-e frică de belea,
Că ne prinde cineva.
Și ne prinde și ne leagă,
Și ne leagă cot la cot,
Și ne plimbă tîrgul tot,
Și ne dă drumul pe Olt,
Ne lipsim de-așa noroc.

658

Foaie verde foi de fag,
Nu știu, de făcut le fac ?
Pe lume văd că le trag.
Dar mai bine să le fac,
Să știu pentru ce le trag.

C-am tras bune şi-am tras rele,
Pentr-un diavol de muiere.
Şi de-oi trage cît oi fi,
De ea nu m-oi despărţi ;
Şi de-oi trage pîn' la moarte,
Eu de ea nu m-oi desparte.
Verde foaie de trifoi,
Vorbeşte lumea de noi
Că ne iubim amîndoi.
Unde-i vedea doi cu doi,
Le e vorba tot de noi,
Că ne iubim amîndoi.

659

Cînd oi zice foi ca bobu,
De la gară pîn' la Corbu,
De se-ntîlnesc doi cu doi,
Le e vorba tot de noi,
Că ne iubim amîndoi.
Drum la deal şi drum la vale,
Pe la poarta dumitale,
Trecui aseară călare,
Cu vînatul în zăbale.
Te zării pe prispă-afară,
Cu ia de borangic,
Sfîrcul ţîţei l-am văzut,
Am ameţit şi-am căzut.
Eu mă perpeleam să mor,
Fetele veneau cu flori,
Ca în luna lui cuptor.

660

Frunzuliţă foi trifoi,
Vorbeşte lumea de noi
Că ne iubim amîndoi ;
Lasă lumea să vorbească,
Puişorul să-mi trăiască !
Dacă puiul o muri,
N-are lumea ce vorbi ;

Toată lumea-mi spune mie
Că-ți sînt amurează ție ;
Eu nici nu tăgăduiesc,
Cu lumea nu mă sfădesc ;
Să știu bine c-am să mor,
N-am să fac pe placul lor.

661

Aferim, neică,-aferim,
Tot la lună ne-ntîlnim.
La lună și la anul,
C-așa ne-a dorit dușmanul.
Dușmanul, dușmancele,
Ce nu-și păzesc casele
Și ne sparg dragostele.
Dragostele dintr-o vară
Le uitai pe prispă-afară.
Ori dușmanii le furară,
Ori că porcii le mîncară,
Ori că-n gîrlă se-necară.
Să plătim la năvodari,
Să dea cu năvoadele,
Să scoată dragostele.
Putregai putregăios,
Ce stai, neică, mînios ?
Putregai, aprinde-te,
Neică, dezmînie-te.

662

Foaie verde trei lalele,
Maică, dușmancele mele,
De-ar avea ele-o putere,
M-ar scoate afară-n drum,
M-ar arde, m-ar face scrum.
Și cu scrumul de la mine
Și-ar cerni sprîncenele ;
Cernească-le cît de mult,
C-ale mele tot nu sînt !

663

Frunză verde şi-o sipică,
Colea-n vale, în vălcică,
Este-o casă mititică,
Cu ferestrele de sticlă,
Cu şindrila măruntică.
Pe poteca din vălcică
Se plimbă de-o nevestică,
O femeie măruntică,
La faţă cam ocheşică.
Nu se plimbă că-i săracă,
Dar n-are bărbat să-i placă.
Frunză verde de cicoare,
Cică-ar fi o vrăjitoare ;
Şi iar verde baraboi,
Să ne farmece pe noi,
Să nu ne luăm amîndoi.
Dar noi tot ne vom lua,
Cînd o face plopul nuci
Şi răchita mere dulci,
Şi salcia pere moi,
Atunci ne-om lua amîndoi.

664

Frunză verde mere verzi,
— Spune-mi, mîndro, mergi, nu mergi :
Ori poteca să-mi dezlegi,
Din două, una s-alegi !
Spune-mi, mîndro, vrei nu vrei,
De mă iei, de nu mă iei ?
Că colea m-aşteaptă trei !
Haide, mîndro, să fugim,
Să fugim,
să pribegim,
Unde-om putea să trăim ;
Că satul ni s-a mărit,
Duşmanii s-au înmulţit
Şi nu mai e de trăit,
Că unde sînt doi cu doi,
Vorba le e tot de noi,
Să ne bage la nevoi ;

Şi unde sînt doi cu trei,
Vorba de noi e-ntre ei,
Duşmani de-ai tăi şi de-ai mei.
Toţi se uită ca la urs
Şi fac sfaturi pe ascuns,
Să ne facă neajuns.

665

— Frunză flori de ibrişin,
Haidem, mîndro, să fugim.
Să fugim, să pribegim,
Să trăim în codru verde,
Unde urma ne vom pierde.
Unde şezi,
nu te mai vezi,
Unde calci,
urmă să nu faci.
Cîte lacrămi am vărsat,
Face-m-aş fîntînă-n sat !
Fîntînă cu trei izvoare,
Să bea duşmanii să moară,
Să bea şi duşmanca mea,
Să plesnească fierea-n ea.
Să bea şi mîndruţa mea,
Să mi-o ţie Precista.
De cînd noi ne-am îndrăgit,
Duşmanii ne-au îngrădit,
Au făcut gard de nuiele
Şi-au spus tot cuvinte rele.
Dar-ar Dumnezeu un vînt,
Să dea gardul la pămînt,
Numai parii să rămîie
Duşmanilor, de tămîie.

666

Foaie verde bob năut,
Şi-am să las cu jurămînt,
Să nu mă-ngroape-n pămînt ;
Să-mi sape groapa-ntr-un crîng,
Să nu putrezesc curînd ;
Să mă scoată la cinci ani,
Să fac necaz la duşmani.

667

Foaie verde rug de mure,
Drag mi-e cîrciuma-n pădure,
Să mănînc şi să beau bine
Cu puicuţa lîngă mine.
Foaie verde trei vîzdoage,
La cîrciuma din pîrloage
Este-un vin de trei soroace,
Cine-l bea, copii nu face.
De-ar fi băut maica mea,
Pe mine nu mă făcea.
Foaie verde pătrunjel,
Şi-aş scrie de-un răvăşel
Şi l-aş trimete măicuţei :
De mai am vreun frate-n lume,
Să nu-l blestemi ca pe mine,
Să umble din sat în sat,
Nebăut şi nemîncat
Şi la vreme neschimbat.
Să umble din ţară-n ţară,
Cu hainele subţioară.
Străinel sînt şi sărac,
Noaptea n-am unde să trag.
Aş trage la vreo vecină,
Dar mă tem de vreo pricină.

668

— Foaie verde trei masline,
Venii aseară la tine,
C-o păpuşă de smochine.
O căţeluşe bălţată
Mă goni ograda toată
Şi grădina jumătate,
Fir-ar a dracului moartă.
Smochinele le pierdui,
Mai stăm pîn'o ieşi luna,
Să le strîngem cîte una.
Arde-ar căscioara ta,
Cum arde inima mea ;
Arde-ar bordeiul tău,
Cum arde sufletul meu,

Şi să mori şi să plesneşti,
Că pe min' nu mă iubeşti.
— Mi-a pus taica păzitori
Şi maica salbă de poli
Pe la porţi, pe la strîmtori.
Zice lumea că iubesc,
Nici eu nu tăgăduiesc.
De-am iubit, de n-am iubit,
Nimenea nu m-a ştiut.
Şi-am iubit şi defăimat,
Toată lumea m-a aflat,
Copilaşii de prin sat
M-au băut şi m-au mîncat,
Ca pe-un pîrcălab de sat.

669

— Mariţo cu ochii verzi,
Ieşi la poartă de mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi.
Că dacă s-or secera,
Mult oi plînge şi-oi ofta
Ca de măiculiţa ta,
De la care-ai supt ţîţa.
— Nu pot, nu pot, vai de mine !
C-am o mumă cîrtitoare
Şi-o boldeică lătrătoare
Şi-o uşă scîrţîitoare.
— Ia untură de găină,
Unge uşa la ţîţînă ;
Ia şi-un sfertişor de jimblă,
Dă-i boldeicii să mănînce
Şi trimite-o să se culce.
Şi ia-ţi un lucru în mînă
Şi te plimbă prin grădină,
Uşuind cîte-o găină,
Să nu-ţi bage mă-ta vină,
Şi dă-i neicăi gură dulce,
Şi-apoi neica s-o tot duce.

670

Foaie verde şi-un cireş,
De-afurisită ce eşti,
Trec pe drum şi nu-mi vorbeşti,
Nici nu spui ce plănuieşti.
Mi-a plecat puica la tîrg,
Mă doare gura-ntrebînd,
Copilaşii ispitind.
Să te găsesc, puică, prin obor,
Să-ţi dau rachiu anason,
Să te găsesc pe uliţă,
Să-ţi pun piciorul pe rochiţă,
Să-ţi dau rachiu vutculiţă.
Fir-ar a dracului moartă,
Cine i-a zis fetei, fată,
C-aseară-a peţit o dată,
Pe la colţuri, prin corlată ;
Trei în vatra focului,
Opt în gura podului,
Pe cîmpie
nu se ştie,
— Vin diseară pîn' la mine !
— Dar ai o căţea bălţată,
Fir-ar a dracului moartă !
Şi-o uşă scîrţîitoare
Şi-o babă cîrcîitoare.
— Moaie pîine-n lapte dulce,
Dă-i boldeicei să mănînce.
Şi ia puţină slănină,
Unge uşa la ţîţînă.
Ia o mînă de cenuşă
Şi dă-o-n ochi la mătuşă,
Şi dă-i un brînci după uşă.
— Ieşi, Lenuţo, prin grădină
Să smulgi cîte-o bolbotină,
Să nu-ţi bage mă-ta vină ;
Bolbotina s-a uscat,
Lenuţo, m-ai ofticat.

671

— Frunză verde sălcioară,
Bălăiță, bălăioară,
Da-te-ar mă-ta de pomană,
Da-te-ar și mie-ntr-o seară,
Să-mi aștern pe prispă-afară,
De-un cearșaf și-o perinioară,
Unde-o vede neica moare.
Frunză verde bob năut,
Mă doare gura-ntrebînd,
A plecat neicuța-n tîrg,
Să vedem ce-a tîrguit.
— Numai aur și argint,
Și-o salbă de mărgărit
S-o atîrn puicăi la gît.

672

Frunză verde trei spanace,
Lasă-mă, măicuță,-n pace,
Să iubesc pe cine-mi place !
Să-i placă maichii ca mie,
M-aș duce la cununie.
Și-apoi, neică, cum m-aș duce,
Nici cu cai nu m-ar ajunge !
Neică, pentru dumneata
Multă cale-aș colinda ;
Dar pentru măicuța ta
Nici de ici pînă colea.
Hai, neică, să ne iubim,
Numai amîndoi să știm ;
Maică-ta-i muiere rea,
Nu te lasă-n voia ta,
Să iubești ce ți-o plăcea.
Hai, neică, să ne-avem dragi,
Pînă e frunza pe fagi
Și iarba pe sub copaci.

673

Verde frunză şi-o lalea,
Trecea neica pe vălcea
Şi cu puica se-ntîlnea,
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Puică, puiculiţa mea,
De te-o-ntreba mamă-ta,
Să-i spui c-ai pierdut vaca,
Vaca şi viţeluşa,
Şi vin la neica colea,
Să-mi răcoreşti inima.

674

Frunză verde bob năut,
Nu ştiu cine m-a pîrît
Că sînt bună de iubit.
Maica dacă m-a aflat,
În chilie m-a băgat,
La chilie-a pus lacăt,
Pe lacăt puse cuţit,
Pe cuţit crescuse zid.
Eu printre zid m-am uitat
Şi de maica m-am rugat :
— Sloboade-mă, mamă,-n sat,
Că de iubit m-am lăsat.
Maică-mi i s-a făcut milă,
Mi-a dat drumul în grădină ;
Din grădină-o floare rup
Şi peste gard o trimet,
Pîn' la locul badelui.
Ea acolo nimerea
Şi către badea zicea :
— Bun lucru, bade, la plug,
Mergu-ţi boii bine-n jug ?
— Fir-ai, mîndro, sănătoasă,
Că mi-ai dat vorbă frumoasă !
— Fir-ai, bade, sănătos,
Că mi-ai mulţumit frumos !
Păsărică, mută-ţi cuibul,
Că vine badea cu plugul ;
Păsărică, mută-ţi casa,
Că vine badea cu coasa.

675

Frunză verde de-avrămească,
M-a făcut maica frumoasă,
Nici la apă nu mă lasă.
Eu pun capul pe fereastră
Să mă uit la Gheorghe-acasă.
Gheorghe seceră la grîu,
Cu batista mea la brîu.
Deseară, pe lună plină,
L-aştept pe Gheorghe-n grădină.

676

Frunză verde şi-o secară,
Te-ai mîniat, bade,-aseară,
Că n-am mai ieşit afară !
N-am ieşit că n-am putut,
M-a pus maica la cernut ;
Şi mi-a dat o sită deasă,
Ca să nu mai ies din casă ;
Şi eu mi-am luat una rară
Şi-odată-am ieşit afară ;
Cînd am fost la sărutat,
M-a chemat la frămîntat,
Cînd a fost s-astîmpăr dorul,
M-a chemat s-aprind cuptorul.

677

Amoraş, amoraş,
Vedea-te-aş călugăraş
La mînăstirea din Iaşi ;
Pînă-n patruzeci de zile,
Arhereu la mînăstire,
Cu coatele pe psaltire,
Să spovedeşti la copile.
La copile mărunţele,
Care te-ai iubit cu ele,
Din vîrsta copilărească,
Din coliba părintească.

Arde-te-ar focul, pădure,
De s-ar face drum prin tine,
Să mă duc la mînăstire,
Să-mi văd cîrduri de copile,
Trecînd să se spovedească
Şi neica să le iubească.
Să-mi văd şi pe mîndra mea,
Cum o bate maică-sa,
Cu surcele, cu smicele,
Peste negre sprîncenele,
Cu steble de busuioc,
Peste subţirel mijloc,
Dau prin gîrle să mă-nec.

678

— Foaie verde trei gutui,
Mîndruţo, n-ai vrut să vii
La răzorul dintre vii,
Unde-a fost dragostea-ntîi.
Sau n-ai vrut,
Sau n-ai putut,
Sau de mă-ta te-ai temut.
— Nici n-am vrut,
Nici n-am putut,
Nici de mama m-am temut.
Toată noaptea-am tremurat,
Lîngă-un colţişor de gard,
Pentr-un pic de sărutat.

679

Frunzuliţă trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fă-mă, Doamne, curcubeu,
Să mă sui la Dumnezeu.
Şi să mă sui sîmbăta,
Să cobor dumineca,
Ca să-mi văd pe mîndra mea,
Cum o bate maică-sa
Cu fire de busuioc,
Peste subţirel mijloc.

680

Frunză verde trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fă-mă, Doamne,-un porumbel,
Să mă sui în sus la cer,
Să mă uit în Cîmpina,
Să-mi văd pe puicuța mea,
Cum o bate maică-sa,
Peste ochi, peste sprîncene,
C-un mănunchel de smicele.
Peste subțirel mijloc,
C-o steblă de busuioc.

681

Foaie verde foi de praz,
Rotunjoară la obraz,
Frumușică și cu haz,
De ce faci maică-ti necaz ?
Aseară unde mi-ai mas ?
— În grădină, la pîrleaz,
Să fac fetelor necaz
Și flăcăilor cu ochiul,
Să le-aprind mai tare focul,
Pînă mi-oi găsi norocul.

682

Cînd oi zice iarbă arsă,
Afară plouă și varsă,
Și puica mea plînge-n casă.
— Fă, puică, cum oi putea
Și mai ieși la neica-ncoa'.
— Eu oi face ce-oi putea,
Să m-ajuți și dumneata.
Du-te, neică, pe din dos,
C-am o poartă de rogoz,
Cum pui mîna, cade jos,
Și mă săruți cu folos.
Sărută-mă, neică, bine,
Să-ți ție și azi și mîine,
Și alte două-trei zile.

683

Foaie verde trei smicele,
Măi băiete, băieţele,
Dacă-ţi trebuie muiere,
Vin la mama şi mă cere.
N-o vrea mama să mă dea,
Vin cu sila şi mă ia,
Şi mă ia la casa ta,
Şi m-aşază pe saltea,
Cu coatele pe obloane,
Cu ochii după cocoane.

684

Foaie verde pelinіţă,
Apucai pe Ialomiţa,
Mă-ntîlnii c-o copiliţă,
'Mbrobodită-n băsmăluţă,
Îmbrăcată-n scurteicuţă,
În mînă c-o garofiţă.
— Dă-i lui neica garofiţa
Şi să-ţi dea neica guriţa ;
Guriţă de sărutat,
Că nu pot mîne noaptea-n sat.
C-am mai mas odată-n sat,
Era cît pe-aci s-o pat.
Şi iar verde şi-o lalea,
Du-te, spune mamă-ta
Că dărîm casa pe ea,
De n-o vrea să mi te dea.

685

Foicică flori mărunte,
Pe cel pisculeţ de munte,
Iată-un pat bine-ncheiat,
Cu furculiţa de brad.
Dar în el ce-i aşternut ?
Trei cearşafuri de argint.
Şi în el cine-mi şedea ?
Costică cu Ileana.

Veni mama lui Costică.
— Hai, Costică, maică,-acasă !
Veni şi mama Ileanii :
— Hai, Ileană, maică,-acasă !
— Dar Costică nu mă lasă.
— Foicică şi-un mărar,
Ileană cu coade mari,
La urechi mai răsfirat,
Cum îi e neichii pe plac,
Cum aş putea să te las ?
Spune, fată, maică-ta,
Te dă după min-ori ba ?
Ori dărîm casa pe ea,
Să se ducă pomina !

686

Frunză verde trei smicele,
Măi băiete, băieţele,
Însoară-te şi-ţi ia muiere.
Vin' la maica şi mă cere.
N-o vrea maica să mă dea,
Treci cu luntre şi mă ia.
Mergi încet să nu mă-neci,
Că n-ai bani să mă plăteşti,
Nici galbeni în buzunar,
Să dai la popi sărindar.
Măi băiete, băieţele,
Vin' la taica şi mă cere ;
N-o vrea taica să mă dea,
Fă-te negustor de boi
Şi vino-n gazdă la noi,
C-are tata şase boi.
Pînă boii s-or tocmi,
Poate ne-om şi logodi.

687

Uită-te, soacră, la mine !
De-oi vedea că joc eu bine,
Să dai fata după mine ;

De ţi-o părea că joc rău,
Ţine-ţi-o cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău ;
Nici bine, nici rău nu-mi pare,
Şi-alte mîndre neica are.

688

Foaie verde sălcioară,
— Măriuţo, Mărioară,
Şi ţi-am zis, puică, de-aseară,
Să-mi scoţi şaua din cămară,
Să mi-o pui pe prispă-afară,
Să mi-o bată vînt de vară,
De vară, de primăvară,
C-am să viu întîia oară.
Şi-am zis verde sălcioară,
Măriuţă, Mărioară,
Ori n-ai casă şi cămară
Să mă găzduieşti deseară ?
— Ba am casă şi bordei,
Să găzduiesc şi doi-trei.
Taica, maica, nu-s aci,
Dar mi-e frică c-or veni,
Pe-amîndoi că ne-or găsi.
Şi cînd de mînă ne-or lua
Şi-afar' pe uşă ne-or da,
Mare ruşine-or făcea.

689

Foaie verde sălcioară,
De-astă-vară zac de boală,
De la cînepa de vară,
Culcată pe prispă-afară
Şi cu faţa la perete,
Cu gura friptă de sete,
Pentru tine, măi băiete.
Foaie verde şi-o lalea,
— Nu vii, neică, sîmbăta,
Ci vino dumineca,
Că mă găseşti singură,
Culcată pe scîndură,

Maica-i la biserică
Şi taica la cîrciumă.
Vino, neică, şi mă cere :
N-o vrea maica să mă dea,
Surpe-se casa pe ea,
Vino, neică, şi mă ia.

690

— Frunză verde merişor,
Fetiţă de negustor,
De nu te-oi iubi, să mor.
— Să mori, neică, să plesneşti,
Pe mine nu mă iubeşti,
C-are taica păzitori
Şi la poartă-ncuietori.
De-mi eşti, neică, vreun viteaz,
Fă-ţi grădină cu pîrleaz
Şi-n grădină o fîntînă,
Fîntînă cu apă bună,
Să vezi maica cum mă mînă,
De trei ori pe săptămînă,
Desculţă cu cofa-n mînă,
Să-i aduc apşoară bună.
Şi atunci ţi-oi fi la mînă.

691

Frunză verde trei scaieţi,
Rade-te, neică, mai des,
Că mă-nţeapă barba ta
Şi mă cunoaşte maica.
Maica mă spune la taica,
Taica-i rău ca cîinele,
Dă cu mărăcinele,
De-mi usucă zilele,
Şi pentru o barbă nerasă,
Dragostea prin piele-mi iasă.

692

Nu mă bate, taică,
Nu mă bate, maică,
Că eu drept v-oi spune
Cine m-a-nşelat,
Ieri pe înserat :
Un voinicel înalt,
'Nalt şi sprîncenat,
Cu semne de vărsat.
Ochişorii lui,
Mura cîmpului,
Două mure coapte,
Coapte la răcoare,
Ne-ajunse de soare,
Coapte pe sub foi,
Ne-ajunse de ploi ;
Mustăcioara lui,
Spicul grîului.

693

Foaie verde crini păliţi,
Fiţi, părinţi, afurisiţi,
De ce m-aţi călugărit ?
Că eu nici nu m-am gîndit.
Băieţii de seama mea
Îşi strîng la piept dragostea ;
Au şi case şi neveste,
Nu e lucru din poveste ;
Ba au încă şi copii,
Iar eu trudesc în pustii.

694

Frunză verde şi-o nuia,
Cum să n-am inima rea ?
Eu iubesc şi-altul mi-o ia.
Des e codrul şi-mpănat,
Eu tînăr şi supărat ;
Des e codrul şi-nverzit,
Eu tînăr şi necăjit.

Copiliță cu părinți,
Nu grăbi să te măriți,
Mai rămîi un an sau doi,
Să ne iubim amîndoi ;
De iubit să ne iubim,
Dar numai noi doi să știm.

695

Frunză verde buruiană,
Pupu-ți ochii sub sprînceană,
Alunița de sub geană,
Să nu-ți bage mă-ta seamă.
Pupu-ți inelul din mînă,
Cin' ne-o vedea, mut rămîne ;
Și cercelul din ureche,
Cine ne-o vedea, să crăpe.
Mîndruliță, sări pîrleazul,
Hai să mai uităm necazul,
Că poate tot ne-om lua
Și pe toți i-om îmbuna.
Am pe brazdă patru boi
Și-acasă mai am vreo doi ;
N-are cin' să-i îngrijească,
Dacă n-am și eu nevastă.

696

— I-auzi, lele, popa toacă,
Ieși afară și te roagă.
Roagă-te lui Dumnezeu,
Să moară bărbatul tău,
Să rămîi să te iau eu.
— Neică, pentru dumneata
Aș ieși și m-aș ruga ;
Pentru-ai voștri de acasă,
N-aș da nici o coajă arsă.
Coaja să o dau la cîine,
Seara cînd vin de la tine,
Ca să nu se dea la mine.

697

Frunză verde matostat,
Fetiță de om bogat,
Nu pripi la măritat,
Ca floarea la scuturat.
Floarea mai înfloare-o dată,
Dar tu nu te mai vezi fată.
Că mila de la părinți,
Cît oi fi, nu o mai uiți,
Iar mila de om bogat,
Ca frunza de păr uscat.

698

Foaie verde trei aglice,
Cucul cîntă, mierla-mi zice :
— Nu te-nsura, măi voinice,
Că belelele sînt grele
Și nu ești dedat cu ele.
Cucul cîntă, mierla-mi zice :
— Strînge-ți punga, măi voinice,
Că te-ajunge-o cale lungă,
Fără nici o para-n pungă.
— Cuculeț de la pădure,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci ?
— Putregai de fag uscat
Și beau apă dintr-un lac
Și cînt mîndrelor cu drag.

699

Cînd am plecat la-nsurat,
Tare rău m-am îmbătat.
După ce m-am dezbătat,
Parcă nu m-aș fi-nsurat.
Rău mi-a părut de junie
Și fetii de logodie.
O, de m-aș cufunda-n nori,
Cu al mîndrei mele dor !

Duce-m-aş ca norii-n vînt,
Cu al mîndrei mele gînd ;
Duce-m-aş cu stelele,
Nu mă lasă mîndrele ;
Duce-m-aş cu norii-n lume,
Cu al mîndrei mele nume.
Foaie verde trei sipice,
Fie gura cît de dulce,
La neveste nu m-oi duce,
Cînd e dragostea mai dulce,
Pe bărbat dracu-l aduce
Şi cînd face palma pumn,
Curge din spinare fum
Ca dintr-o claie de fîn.
Iar cînd face pumnul palmă,
Îmi face obrajii rană.

700

Cînd oi zice untdelemn,
Ce fel de dragoste-avem ?
Numai din ochi ne vedem,
Altă putere n-avem.
Şi de dragi ne avem dragi,
Dar nădejde să nu tragi,
Că nădejdea de la mine
E ca coarda de subţire.
Cînd oi vrea s-o-ntinzi mai bine,
Se rupe şi nu mai ţine.
Cînd o pui pe tablă nouă,
Ea se rupe drept în două.
Dragă mi-e mîndruţa-naltă,
Că-mi dă gura peste poartă ;
Dar mîndruţa scurticea
Se-ntindea şi n-ajungea.
Cîte fete-s cu cercei,
Toate-aşteaptă să le ei ;
Şi pe tine de te-oi cere,
Şi tu după mine-ai merge.
Cîte fete-s cu inele,
Toate-s mîndruţele mele ;
Şi pe tine de te-oi vrea,
Şi tu pe mine m-ai lua.

701

Trandafir de mănăstire,
Dragile mele copile,
Da-v-ar Dumnezeu vreun bine
Şi nouă vreo sănătate,
Să vă măritâm pe toate,
Să vă dăm pe la bărbaţi,
Să nu ne mai blestemaţi.
Ne-oţi blestema, ne-oţi blestema,
Dar nici voi nu veţi scăpa,
Că toate vă veţi usca,
Ca frunza şi ca iarba ;
Ca frunza de pe stejar,
Ca iarba de pe izlaz ;
Ca frunza de pe sălcuţă,
Ca iarba de pe luncuţă.

702

Verde foaie de mohor,
Nici la toamnă nu mă-nsor,
Ştiu bine că n-o să mor.
Sînt oameni destui în sat,
Care nu s-au însurat.
Şi oamenii au femei
Şi nu mă lasă să piei.
Zor, zor, zor, mîndrele mele,
Toarceţi şi-mi faceţi izmene
Şi cămăşi în patru foi,
De vreţi să mai ştiu de voi.

703

Foaie verde şi-un bujor,
Sînt şi eu, neică, fecior
Şi taica vrea să mă-nsor.
Dar măicuţa nu mă lasă
Să-i aduc pe dracu-n casă.
Şi iar verde măr creţesc,
Şi-mi tot zice să iubesc,
La-nsurat să nu grăbesc.

Daolică solzi de peşte,
Iubesc fete şi neveste,
Şi tinere şi bătrîne,
Le fac de se ţin de mînă.
Că bătrîna multe ştie,
Te sărută, te mîngîie ;
A tînără mai zgîrie
Şi mai vrea şi cununie.
Dar după ce se mărită,
Na, bărbate, mînc-o friptă
Că trebuie isprăvită.

704

Mîndră, mîndruliţa mea,
Cînd aş şti că nu te-aş lua,
Eu singur m-aş spînzura
De craca salcîmului,
În marginea drumului,
În arşiţa soarelui.
Lasă vîntul să mă bată
Şi soarele să mă arză,
Numai mîndra să mă vază,
C-a fost neichii amurează.

705

Frunză verde foi costrei,
Neică, ochişorii tăi
Cum seamănă cu ai mei !
— Da' cum foc n-ar semăna,
Că ni-s casele una
Şi porţile-aşijderea,
Doar patul cu perina
S-o-ntîmpla de-or fi alta.
Şi dacă noi ne-om lua,
Om prinde a ne sfădi,
Atunci cînd ne-om pomeni
Şi-n alt pat că ne-om găsi.

706

Foilină tămîioară,
Mărită-te, bălăioară,
De ia-mi calea din picioare,
Drumul din poiana mare
Şi ochii de după soare,
Tot aşteptînd să coboare,
Ca să merg mai pe răcoare.

707

— Frunzuliţă pelinită,
Mariţo, fetiţă,
Eu m-aş îndura
De ţi-aş cumpăra
Inel de argint,
Să ai de logodit.
— Bravo, domnul meu,
Ce n-am purtat eu !
— Mariţo, fetiţă,
Eu m-aş îndura,
De ţi-aş cumpăra
Roche de mătase,
S-o ai de mireasă.
— Bravo, domnul meu,
Ce n-am purtat eu !
— Mariţo, fetiţă,
Eu m-aş îndura
De ţi-aş cumpăra
Papuci frumuşei,
De-o sută de lei.
— Bravo, domnul meu,
Ce n-am purtat eu !
— Mariţo, drăguţă,
Eu m-aş îndura
De ţi-aş cumpăra
Rochiţă de lînă,
S-o ai de săptămînă.
— Bravo, domnul meu,
Ce n-am purta eu !
Aşa vreau şi eu !

708

— Foaie verde lămîiță,
Mariță, Mariță,
Tînără fetiță,
Eu m-aș îndura
Și ți-aș cumpăra
Negri papucei,
De cincizeci de lei.
Mariță, Mariță,
Tînără fetiță,
Eu m-aș îndura
Și ți-aș cumpăra
Roche de mătase,
S-o ai de mireasă.
Auzi tu, Mariță,
Tînără fetiță ?
— Așa, domnul meu,
C-așa vreau și eu.
— Și m-aș îndura
Și ți-aș cumpăra
Inel de argint,
Pentru logodit.
Mariță, Mariță,
Tînără fetiță,
Și m-aș îndura
Și ți-aș cumpăra
Cercei de argint,
Cu numele scris.

709

Și-altă foaie nalbă moale,
Și eu plec la-nsurătoare,
Să ia neica fată mare,
Înaltă și sprîncenată,
Să se mire lumea toată,
Bucureștii-a treia parte
Și Craiova jumătate.
— Și-altă foaie de mohor,
Unde-ai plecat, Petrișor ?
— La Craiova, să mă-nsor,
C-aici fetele nu vor,
C-au aflat că sînt dator
La primar, la preceptor.

710

Foaie verde iasomie,
Neica care-mi place mie,
N-are casă, nici moşie,
Numai flori la pălărie.
Zică neica cum o vrea,
Dragostea e-n mîna mea.
Şi-altă foaie iasomie,
Toată lumea-mi zice mie
Că-ţi sînt ibovnică ţie ;
Zică lumea tot ce-o vrea,
Eu îmi ţin dragostea mea.

711

Frunzuliţă aluniţă,
Am avut o mîndruliţă
Şi mi-a fost cam tinerea,
Draga neichii turturea.
Şi-am lăsat-o să mai crească,
Minte-n cap să dobîndească.
Mi-a trecut cît a trecut,
Mîndra mea s-a măritat,
De la noi a treia casă,
Inima mi-e friptă, arsă.
Maica de veste mi-a prins
Şi din gură-aşa mi-a zis :
— Dragul meu, nu te-ntrista,
Că mai sînt fete ca ea.
— Maică, măiculiţa mea,
Ceru-i mare, stele-s multe,
Şi mai mari şi mai mărunte,
Luminoase,
mîngîioase,
Nu-s ca mîndra de frumoase.

712

Frunză verde de susai,
Rău făcui de mă-nsurai,
Multă dragoste stricai !

Nu stricai numai pe-a mea,
Stricai şi pe-a altora.
Frunză verde bob orez,
Ieşi, puică, de mă mai vezi,
Pînă sînt grînele verzi ;
Că dacă s-or secera,
M-oi duce şi te-oi lăsa
În codru la Paltina,
De-un haiducel m-oi făcea
Şi pe tine te-oi fura.

713

Foaie verde de bujori,
După Paşti, în sărbători,
Cînd e cîmpul plin de flori,
Pusei în gînd să mă-nsor.
Toate fetele mă vor,
Numai leica preoteasă
Nu mă lasă să-mi fac casă.
Dă cu spuză pe fereastră,
Să mă frigă, să mă arză.

714

Frunză verde şi-o lalea,
Zică lumea orice-o vrea,
Dragostea e-n mîna mea.
Aolică, ce noroc,
Numa-ntr-o parte de loc
Şi la mine nu-i de loc !
Frunză verde sălcioară,
Sălcioară răsădită,
Puica neichii mult dorită,
Mînca-ţi-aş guriţa friptă ;
Ochişorii să ţi-i beau,
Că n-am bani ca să te iau.
Frunză verde şi-o lalea,
De-aş putea m-aş împuşca.
Daolică ce potop,
Că nu-mi ia pistolul foc.
Am să-l dau să-l oţelească,
Unde-oi da, să nimerească.

715

Frunzuliță și-o lalea,
Ionică, Ionea,
Cînd eram în vremea mea,
Zburam ca o păsărea.
Și zburam din pom în pom,
Nu mă simțea pui de om.
Și zburam din creacă-n creacă,
N-avea nimeni ce să-mi facă.
Dar un hoț de vînător,
Dintre toți cel mai marghiol,
Smulse trei fire de păr
Și-mi făcu de-un lățișor
Și m-apucă de picior,
De picior, de la strîmtori.
Săriți, frați,
săriți, cumnați,
De mă scoateți din cel laț,
Că mă bagă-n colivie
Și mă duce la domnie,
Mai mult moartă decît vie.
Și iar verde și-o lalea,
Ionică, Ionea,
Treci cu luntrea de mă ia,
Binișor să nu mă-neci,
Că n-ai bani să mă plătești,
Nici parale-n punguliță,
Ca să-mi ridici cruciuliță ;
Nici parale-n buzunar
Ca să-mi plătești sărindar.

716

Foaie verde și-o lalea,
Cînd eram în floarea mea,
Zburam ca o turturea.
Și zburam din creacă-n creacă,
N-avea nimeni ce să-mi facă.
Dar un hoț de vînător,
Puse lațul la strîmtori
Și m-apucă de-un picior,
De trei ori am vrut să mor.

Şi iar verde tiriplic,
M-a-mpins inima de mic,
Cît oi trăi pe pămînt,
Să-mi ţiu dragostele de gît,
Pe la mîndre-n aşternut,
Ca să nu mă ţiu căit,
Cînd m-o aşeza-n mormînt,
C-am trăit rău pe pămînt.
Ce mi-a fost drag am iubit
Şi cînd m-o băga-n pămînt,
Să-mi facă cosciug de nuc,
Să m-aşeze mai afund,
Să nu putrezesc curînd.
Cînd o fi la moartea mea,
Să-mi cheme ibovnica,
Să-mi ţie lumînarea,
Să mor cu ochii la ea.
Mîndra mea, nu mă uita
Ca pe măiculiţa ta,
De la care-ai supt ţîţa
Şi-ţi cînta de te-adormea.

717

Frunză verde viorică,
Fată, fată, tinerică,
Nu-ţi lăsa voia să zică,
Ca să iei bărbat de mică.
Nu rînji la băieţi dinţii,
Ca să te afle părinţii ;
Căci cînd te măriţi odată,
Doar cînd mori te mai vezi fată.

718

Foaie verde foaie lată,
De-ar veni vremea odată,
Să mă văd şi măritată,
De gura lumii scăpată
Şi cu conci în cap legată.

Conciul mi-este ferecat
Şi pe muche şi pe lat.
— Spune, Anico, nu te bat,
Nu vrei să-ţi fiu eu bărbat ?

719

Şi-ncă verde avrămească,
De la noi a treia casă,
Mă roagă vecina noastră
S-o fac din fată nevastă.
Eu, de rugăciunea ei,
Aşternui frunză de tei,
Făcui voia dumneaei.
Dimineaţa mi-o-ntrebai :
— Bine e, fetică,-aşa ?
— Bine cît nu se mai poate,
Că mi-ai luat junghiul din spate.

720

Frunză verde matostat,
Cine nu-i amurezat,
Să moară, că nu-i păcat.
Dar cine-i amurezat,
Să nu moară, că-i păcat.
Cine dragostei nu-i crede,
N-ar mai călca iarbă verde,
Şi-ar călca pămînt uscat,
De Dumnezeu blestemat.
Frunză verde siminoc,
Şi-am iubit un pui boboc,
Şi-am luat un mormoloc.
Unde-l văd seara pe lună,
Parcă-mi este-un ghem de lînă.
Unde-l văd ziua pe soare,
Parcă-i bulgăre de sare.

721

Foaie verde bob năut,
Şi-acu' rău m-a pedepsit,
De mă tîngui amărît !
Foaie verde ismă creaţă,
Mîndruţa care-i iubeaţă
Se scoală de dimineaţă,
Se spală pe ochi, pe faţă,
Şi ia căldarea cea mare,
Şi se spală pe picioare.
Ia copilul desfăşat,
Dă fuga la moaşa-n sat
Să mi-l tragă de-apucat.

722

Foaie verde foaie lată,
La fîntîna cea de piatră,
Şade baba supărată,
Cu fata nemăritată.
— Ce-mi dai tu, băbuţo, mie,
Ca să-ţi fiu ginere ţie ?
Să-mi dai boii cei frumoşi,
Ca să-ţi iau pe ochi întorşi ;
Să-mi dai vaca oaceşà,
Ca să-ţi iau pe leneşa.

723

Frunză verde de molid,
Vai de mine ce-am iubit !
Credeam că-i mică copilă,
Şi era babă bătrînă ;
Decît c-o babă bătrînă,
Mai bine cu capu-n tină ;
De tină mă pot spăla,
Dar de babă n-oi scăpa ;
Că-şi pune furcuţa-n brîu
Şi te mănîncă de viu.

724

Cînd oi zice fir de lînă,
Mă duc seara la fîntînă,
Flăcăii mă fac bătrînă.
De bătrînă, nu-s bătrînă,
Patruzeci de ani, îmi pare,
Şi-altă lume îi mai are.
Lasă lumea să vorbească,
Baba Ghişa să trăiască ;
Ei să-i dau numai colacul,
Că mărită şi pe dracul ;
Ea din negru alb îţi face
Şi roşu şi cum îţi place.
S-o trăiască Dumnezeu,
Pînă m-oi mărita eu.

725

Frunzuliţă măr mustos,
De ce n-a lăsat Cristos
Să ia frumos pe frumos ?
Şi mi-a lăsat Dumnezeu
Să fie cum e mai rău,
Să ia urît cu urît,
Să trăiască amărît,
Mai bine-ar intra-n pămînt.

726

Frunză verde nucă seacă,
Nu-mi trebuie boi şi vacă,
Numai ochii tăi să-mi placă.
Ochii cu sprîncenele,
Gîtul cu mărgelele ;
Trupul cu brăcerile,
Mîna cu inelele.

727

Frunză verde şi-o lalea,
Însura-m-aş, însura,
Nu ştiu soacra ce mi-o da !
Coşarea cu fusele,
Cotruţa cu vasele.
Însura-m-aş, însura,
Nu ştiu ce fată-oi lua.
Aş lua-o de om bogat,
Da' mă tem ca de păcat.
Că mi-o cere lumea-ntreagă
Şi chiar ciubote de capră,
Că de oaie,
se despoaie
Şi de ţap,
îi sar în cap.
Oi lua-o sărăcuţă,
I-oi cumpăra opincuţe,
Ea şi pe-alea-o să le cruţe
Şi-o să umble şi desculţă.
De-aş trăi cît nucu-n vie,
Nu iau fată cu moşie,
Să-mi poruncească ea mie ;
Oi lua una săracă,
Ce i-oi porunci să facă
Şi să-mi fie mie dragă.

728

Urît mi-a fost urîtul
Şi mi l-a dăruit sfîntul.
Frumosul fuge de mine
Şi urîtul calea-mi ţine.
Fugi, urîte, de pe vatră,
Că pui cîinii de te latră
Şi te frig cu apă fiartă.
Fugi, urîte, de pe prag,
Să vină cine mi-e drag.

729

Ceaţă, ceaţă, negureaţă,
Ia-te mai de dimineaţă,
De pe vii, de pe gutui,
De pe frunza nucului,
Să văd casa socrului,
Cu ce focu-i coperită.
Cu paie şi cu dudăi,
Nu ne lovim amîndoi.
Şi cu trestie uscată,
Nu ne lovim laolaltă.

730

Frunză verde şi-o secară,
Colo sus, între hotare,
Este-un nuc cu frunza rară,
Cîntă cucul de s-omoară.
Cîntă cucul şi-aşa zice :
— Nu te duce, măi voinice,
La o fată de bogat,
Care este din alt sat.
Te du la una săracă,
Doar atîta, ca să-ţi placă.
Aibă mîndra bani, nu aibă,
Aibă mîndra patru boi,
C-om merge la tîrg cu ei.
Doi îi vom da pe mătase,
Doi i-om da ca să ne-o coase.

731

Cînd eram un holteiaş,
Umblam seara pe uliţă,
Tot cîntînd şi fluierînd.
Cînd mîndrele m-auzeau,
Ferestrele-mi deschideau
Şi uşile-mi descuiau.
Iar dacă mă însurai,
Plecai seara pe uliţă
Tot cîntînd şi fluierînd.

Cînd mîndrele m-auzeau,
Uşile mi le-ncuiau;
Ferestrele le-nchideau,
Urît nume îmi puneau.

732

Foaie verde samulastră,
Cu dragostea de nevastă
Te usuci şi te faci iască,
Te bagă-n boală cîinească.
Nevasta care-i urîtă,
Se fereşte de oglindă;
Nevasta care-i frumoasă,
Stă cu ochii la fereastră.

733

Frunză verde avrămească,
Om cu nevasta frumoasă
Are pagubă la casă.
Ea iubeşte, el pîndeşte,
Casa i se prăpădeşte,
Fînu-n luncă-i putrezeşte.
Foaie verde iasomie,
Om cu nevasta zbanghie,
Vorbisem să mi-o dea mie,
Să-i dau trei rînduri de vie,
A treia parte din moşie.

734

Frunză verde de-avrămească,
Om cu nevastă frumoasă,
Dă-i drumul ca să iubească,
Ca să nu se-mbolnăvească,
Mai rău să te păgubească.
Şi dă-i drumul după vaci,
Să dea gură la bărbaţi;

Dă-i drumul şi după boi,
Să dea gură la flăcăi.
De-oi fi la coasă pe-un loc,
Poate am şi eu noroc.

735

Frunză verde mărgărit,
Fir-ar ceasu-afurisit,
Cînd plecai după iubit,
Mai bine să fi murit !
Ce-am făcut, n-am făcut bine,
Aolică, vai de mine !
Bine e cu nevestică,
Dar să ai şi ibovnică ;
Cînd nevasta se mînie,
Ibovnica te mîngîie.
Şi-aş muri, moartea nu-mi vine,
Aş trăi şi n-am cu cine,
Că nu-i puica lîngă mine,
Să trăiesc puţin şi bine.

736

Frunzuliţă trei smicele,
De ciuda nevestii mele,
N-am să mă mai las de rele
Şi-am să iubesc o femeie.
Cine mă ştie pe mine
Cu ce foc trăiesc pe lume,
Cu ce foc, cu ce durere,
Pentru-o hoaţă de muiere !
Nu ştiu-i scris, nu ştiu-i făcut,
Parte-n lume n-am avut ;
Eu muncesc de-agonisesc,
Parte-n lume nu găsesc.

737

Frunză verde şi-o lalea,
Drag îmi e la crîşma mea,
Cu voinici de seama mea ;

Drag îmi e la băutură,
Cu voinici de-a mea măsură.
— Geaba, mîndro, mă mîngîi
Cu miere și cu lămîi,
Dacă nu m-ai mîngîiat,
Cînd am fost tînăr băiat.
Acuma sînt însurat
Și-am nevastă după cap.

738

Frunză verde mărăcine,
Niciodată nu e bine
Să-ți iei nevasta cu tine,
Cînd te duci la refenea
Și-ți vine ibovnica
Și tragi cu ochii la ea
Și te vede nevasta.
Ți se strică dragostea
Și tare rău ți-o părea,
C-alta cu greu oi lega.

739

Frunză verde și-o alună,
Geaba că mi-e casa bună,
Da' nevasta mi-e bătrînă,
Și bătrînă și buzată.
Cînd mănîncă-nghiorțăiește,
Cînd vorbește te stropește,
De dragoste te scîrbește !
Geaba mi s-a deschis capul,
De vede-n casă pe dracul ;
Dacă nu mi l-am luat,
Cînd am plecat la-nsurat.

740

Frunză verde de prin vii,
Hai la Jii, dragă, la Jii,
Hai la Jii, la răchițele,
Să culegem floricele,

Să le facem chiticele,
Să-mpărţim la vecinele ;
La vecina a urîtă,
Să-i dăm chita veştejită,
Să vadă că e urîtă ;
La vecina cea frumosă,
Să-i dăm chitişoară-aleasă,
Să vadă că e frumoasă.

741

Verde şi-o sipică,
Pe-o uliţă strîmtă,
Strîmtă şi cotită,
Plimbă-mi-se, plimbă,
Două surăţele,
Două cumnăţele :
— Surată, surată,
— Ce ţi-e, măi cumnată ?
— Bărbăţelul tău
Îmi fură inelul meu.
Dacă ai bărbat,
Ţine-ţi-l legat,
Du-l în tîrg în vale
Şi strigă-n gura mare :
C-ai bărbat de vînzare
Şi că-l dai pe cinci parale.

742

— Foaie verde mărăcine,
Tu mă vezi, puicuţă, bine,
Că-mi bat calea pentru tine,
Şi tu n-ai habar de mine.
— Ba eu văd, drăguţă, bine,
Dar mi-e milă şi de mine,
Ca să n-audă bărbatul
Şi să-mi spargă iarăşi capul.
Dragostea ce-o avem, frate,
Numai moartea ne desparte ;
De-ţi place dragostea mea,
Vin cu sila şi mi-o ia.

743

Frunzuliță mușețel,
Ce cați, Mițo, pe muscel ?
— Cat o vacă și-un vițel.
Vaca s-o mănînce lupii,
Vițelul se prăpădească,
Numai neica să-mi trăiască.
— Frunzuliță foi de praz,
De cine ți-e ție drag ?
De mine ori de bărbat ?
— Mai cu seamă de bărbat,
Că cu el sînt cununată ;
Că de n-aș fi cununată,
L-aș pune proptea la gard.

744

Frunză verde mure crude,
Arde focu-n paie ude,
Eu strig ca la babe surde,
Căci mîndruța nu m-aude.
— Ba te-aud, neicuță, bine,
Da-i urîtul lîngă mine ;
Șade-n pat, trage tabac,
Știe-l dracu ce-are-n cap.
Șade-n pat și hîrîiește,
Naiba știe ce gîndește,
Tot mă tem că mă lovește !

745

Frunză verde-alună seacă,
Du-mă, taică, de mă-neacă.
Că mi s-a urît pe pămînt,
Pe bărbat de gît ținînd ;
Tare mult mi-a fost urît,
Bătu-l-ar și l-ar lua dracul,
Casa de el să mi-o scap.

746

Foaie verde bob năut,
De-o fi bărbatul urît,
Ia ţărînă din mormînt
Şi-i presară-n aşternut,
Să rămînă surd şi mut.
Să-i aşterni un sac pe vatră,
Ca să zacă vara toată
Şi iarna pe jumătate
Să nu le mai ştie toate,
Ia-ţi ibovnic pe-ncercate.
Lumea care nu iubeşte,
La ce se mai spovedeşte ?
Birul de ce-l mai plăteşte ?

747

Frunză verde popîlnic,
— Ioană, n-ai copil mic,
De-nsărezi cu mine-n crîng ?
— Ba am copil şi bărbat ;
Copilul l-am înţărcat,
Bărbatul l-am fermecat
Cu ţărînă de sub pat,
Cu urmă de lup turbat.
Şi-am să te iubesc pe tine,
Cît m-oi iubi tu pe mine ;
Cu bărbatul oi tot fi,
Neică, pînă ce-oi muri.

748

Foaie verde de dudău,
Lele, bărbăţelul tău,
Ologi-l-ar Dumnezeu !
— Lasă, nu-l mai ologească,
Ochii din cap să-i plesnească !
Că ologul şade la foc
Şi prin casă vede tot ;
Dar orbul şade la masă
Şi nu vede ce-i în casă.

749

Frunză verde flori de iarnă,
Hai, Ileană, la poiană,
Să săpăm o buruiană ;
Buruiana macului,
Ca s-o dăm bărbatului,
Să se ducă dracului.
Ia pămînt,
de la mormînt
Şi-i presară-n aşternut
Să se scoale surd şi mut ;
La picioare iţele,
Să-i ia dracul minţile ;
Şi la cap pune-i dovleac,
Ca să nu mai aibă leac.

750

Frunză verde şi-un burete,
Plesniţi, lemne, plesniţi, pietre,
M-au ofticat două fete,
Două fete dintr-un sat
Şi-o nevastă cu bărbat,
Unde-am fost, puică, argat.
Nevestică tinerea,
Măritată de iarna,
Tot plîngea şi blestema,
Dragostea nu-i ajungea.
Mi-a lucrat ce mi-a lucrat,
Cu farmece m-a legat,
Pînă ce-oi găsi pe dracul,
Cînd o afla-o bărbatul.

751

Cînd oi zice bob de mei,
Fă-mă, Doamne, băţ de tei
Şi m-aruncă-ntre femei,
Să le-aud vorba şi sfatul,
Cum îşi farmecă bărbatul
Cu ţărîna de la gard,
Cu păr de cîine turbat.

Le pun la cap ițele,
Ca să le ia minţile,
La mijlocel un dovleac,
Ca să nu-şi mai afle leac.

752

Lele, verde de năut,
Şi-am fost pe unde-am iubit
Şi-am găsit locul pîrlit
Şi pe-o puică tot oftînd,
Tot de neicuţa-ntrebînd.
De la of, de la oftat,
M-alesei c-un junghi curat,
De la ibovnică dat.
Mă izbeşte şi-altu-n coastă
Şi-ăsta mi-e de la nevastă.
Tinereţe ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut.
Nu ştiu-i scris, nu ştiu-i făcut ?
Văd că parte n-am avut,
Nici parte, nici norocire,
Să dorm cu braţele pline.

753

Foaie verde şi iar verde,
Ce-am iubit nu se mai vede,
Ce-a fost verde s-a uscat,
Ce-a-nflorit s-a scuturat.
Foaie verde trei măsline,
Eu cînd trec pe lîngă tine,
Mi-arde inimioara-n mine.
Foaie verde de trei sfanţi,
Ia-mi cuţitul din ficaţi ;
Nu-l lăsa să ruginească,
Inima să-mi putrezească.

754

Foaie verde trei lămîi,
La ţarcul din bălării,
Unde-aveam dragostea-ntîi
Şi tăiam mărul felii,
Şi spuneam la marghiolii !
Dragostea ce-aveam noi, frate,
Gîndeam moartea ne-o desparte.
Dar pustiul de urît,
A făcut ce a făcut,
Iată că ne-a despărţit.

755

Foaie verde foi de nuc,
Mîndruliţă de demult,
Cînd dragostea-am cunoscut,
Tu mi-ai dat gura-mprumut ;
Şi deseară vin la voi,
Să-ţi dau guriţa-napoi.
Că de s-o-ntîmpla să mor
Şi-oi fi spre cer călător,
Nu vreau să-ţi rămîn dator.

756

— Frunză verde tiriplic,
Toată iarna ger şi frig,
Şi veneai la neica-n crîng ;
Iar acum e cald şi bine,
Şi n-ai mai dat pe la mine.
Mă mir ce pămînt te ţine,
De nu vii, puică, la mine.
— Mă ţine pămînt cu iarbă,
Nu pot să vin fără treabă ;
Mă ţine pămînt uscat,
Nu pot să vin nechemată.

757

Frunză verde şi-o lalea,
N-am, puică, pe unde da,
Să nu mai văd casa ta.
Casa şi cu grădina,
Care ne iubeam în ea
Şi-acum nu e nimenea,
Cîntă pitulicea-n ea !
Verde, verde baraboi,
Cînd şedeam pe pat la voi
Şi beam rachiu din butoi
Şi ne iubeam amîndoi ;
Cînd şedeam pe pajişte
Şi vorbeam de dragoste !

758

Foaie verde de dudău,
Oltule, pe malul tău,
Paşte murgul meu dudău.
Murgul paşte şi nechează,
Mîndra plînge şi oftează.
Oftează şi pentru mine,
C-am trăit amîndoi bine !
Oltule, pe matca ta,
Dar-ar Maica Precista
Şi Sfînta Dumineca,
Ca să crească papura,
Să-mpuieze lupoaica,
Să trag eu cu flinta-n ea,
Să-i fac puicăi molotea.
Oltule, Olteţule,
Seca-ţi-ar izvoarele
Şi toate păraiele,
Să-mi trec cu picioarele.

759

Frunză verde bob năut,
Toate trec, toate se duc,
Totul cade la pămînt,
Ce-am iubit nu pot să uit,

Pînă m-o băga-n mormînt,
Nici atunci nu pot să uit !
Frunză verde şi-un dudău,
De ce n-a vrut Dumnezeu
Ca să mor cînd oi vrea eu,
Să mă-ngroape unde-oi zice,
La un piept cu două ţîţe,
Că mi-a fost dragostea dulce.

760

Frunză verde solzi de peşte,
Nevasta care iubeşte,
Noaptea spală şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte,
Şi din horă nu lipseşte.
Nevasta care-i iubeaţă,
Se scoală de dimineaţă
Şi iese pe prispă-afară,
Cu grăunţele în poală :
— Gîri, gîri, gîsculiţă,
Acuma-mi vii, neiculiţă ?
C-am stat aseară la portiţă,
Te-aşteptam să-ţi dau guriţă.

761

Verde, verde, murele,
Ia mai cîntă cucule,
Să te-asculte mîndrele,
În toate dimineţele.
S-asculte şi mîndra mea,
Care m-am iubit cu ea
Din copilăria mea,
Din braţ de la maică-sa.
Şi mai cîntă, cucule,
Pîn' nu se coc grînele !
— Ba, ba, ba, voinicule !
Toată vara v-am cîntat,
Nimeni nu m-aţi ascultat.
Şi-am cîntat la Calafat,
Unde turcii s-au tăiat.

Şi-ntr-un bordei afumat
Toată iarna m-a plouat,
M-a plouat şi m-a picat
Şi-un picior mi-a degerat
Şi cellalt mi s-a uscat.
Şi-am cîntat la Şopîrliţa,
La cocoana Marghioliţa,
De mi s-a uscat limbuţa.
— Bată-te legea de cuc,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci ?
— Mănînc putregai de fag
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi vă cînt vouă cu drag.

762

Şi iar verde trei gherghine,
Drag mi-e, drag, ţaţo, de tine,
Dar mai drag de cin' te ţine.
Că te ţine-n nouă frîne,
De nu pot să vin la tine ;
Şi te ţine-n frîul scurt,
De nu te-am văzut de mult.

763

Frunză verde şi-o vîzdoagă,
Auzi, mîndro, popa toacă,
Ieşi afară şi te roagă.
Roagă-te lui Dumnezeu,
Să moară trăsnitul tău,
Că şi eu mă voi ruga
La Măicuţa Precista,
Să moară trăsnita mea,
Să te iau pe dumneata.

764

Trandafiri îmbobociţi,
Ochilor de plîns topiţi,
Închideţi-vă şi muriţi,

Dacă n-aţi fost norociţi,
Dragostea să v-o priviţi.
Buze pîrlite de-amar,
Ce mai trăiţi în zadar ?
Că de voi s-a depărtat
Guriţa ce-aţi sărutat.
Pieptule slăbit de chin,
Mori şi scapă de suspin,
Că dragostea ce-ai avut,
De tine s-a despărţit.

765

Foaie verde trei granate,
Dragostea ce-aveam noi, frate,
Gîndeam, moartea ne-o desparte.
Şi moartea nu ne-a sosit,
Dar noi tot ne-am despărţit.
Leică cu dinţii mărunţi,
Şi cu strungăreaţă-n dinţi,
Ce-ai învăţat nu mai uiţi.
C-ai învăţat să iubeşti,
Pe neica să-l pedepseşti.

766

— Haide, fată, să jucăm !
— Nu mă lasă maica mea,
Că-i e frică de-o belea !
Uite, maică-mea zicea
Să-ţi dau soarele-n primire.
Dar soarele apunea,
Fata cu ibovnicu-n braţe lăsa.
Şi, cînd iarăşi lumina,
Dragostea se isprăvea.
Dragoste cu lovituri,
Dragoste cu izbituri.
Şi-altă verde de spanac,
Dragoste n-am să mai fac,
Pînă nu i-oi da de leac.

767

Frunză verde şi-un dudău,
Mîndro, cînd oi muri eu,
Să vii la mormîntul meu,
Să-ngenunchi, să plîngi mereu.
De ştiam, mîndro, ştiam,
Nu ne mai îndrăgosteam ;
De ştiam că n-o să fie
Între noi statornicie,
Să sfîrşim cu duşmănie.
Că dragostea-i lucru mare,
Nu dă tihnă la mîncare,
Nici odihnă la culcare.

768

Frunză verde şi-o răsură,
Cuculeţ cu pana sură,
Ce te plimbi pe bătătură ?
Ori nu ţi-e inima bună ?
Săruta-te-ar neica-n gură,
Să-ţi facă inima bună !
Cuculeţ cu pană-albastră,
Ce-mi cînţi seara la fereastră ?
Şi ce-mi cînţi cu glas subţire,
De amar, de despărţire ?
Dragostea cînd se desparte,
Parcă bei pahar de moarte.

769

Frunzuliţă foi de nuc,
Tot ca frunza mă usuc.
Ca frunza alunului,
Pe marginea drumului.
Sună, sună şi răsună,
Sună pietricica-n vale
Şi puica cîntă cu jale ;
Sună, sună şi răsună,
Sună pietricica-n deal,
Puica plînge cu amar ;

Sună, sună şi răsună,
Sună pietricica-n coastă,
Că s-a stins dragostea noastră.
Azi plouă şi mîine-o ninge,
Şi puicuţa mereu plînge.

770

Foaie verde trei granate,
Cuculeţ din altă parte,
Spune puicăi sănătate,
Facă-şi rost în altă parte,
Căci cu mine nu se poate,
Că mi-a venit alta-aproape,
Cuminte, cu vino-ncoace.
Foaie verde măr rotat,
Spune-i că neica-a plecat,
Fără gînd de înturnat.
— Mai stai, neică, nu te duce,
Că te-oi scălda-n lapte dulce.
— Fie, Leano, şi zahar,
Eu am pus şaua pe cal.
Pusei piciorul în scară,
Şase mîndre s-ofticară,
A de-a şaptea vru să moară.

771

Frunză verde calomfir,
Calcă iarba cîte-un fir,
Să-mi găseşti de-un trandafir,
Să-l arunci la neica-n sîn,
Să-mi mai treacă de leşin.
Verde foaie solzi de peşte,
Dorul neichii te topeşte.
Şi iar verde foi şi-o nucă,
Dorul neichii te usucă.
Cît ai fost neichii iubită,
Părea casa zugrăvită,
Bătătura pardosită,
Curtea părea poleită,
Cărăruia aurită.

Dar de cînd mi te-am urît,
Casa-mi pare grajd de cai,
Bătătura mucegai,
Cărarea numai dudăi.
Frunză verde şi-o lalea,
N-am, puică, pe unde da,
Să nu-ţi văd căscioara ta,
Că-mi seacă inimioara.

772

Frunză verde mărăcine,
Trec pe drum, mă uit la tine,
N-am ce face, vai de mine,
Că-i duşmanul lîngă tine !
Şi-am strigat, mîndro, la tine,
C-ai să rămîi fără mine ;
Toate nazurile tele
O să rămîi tu cu ele !
Pînă cînd nu te iubeam,
Unde mă culcam, dormeam ;
Acum, de cînd te iubesc,
Nu pot să mă odihnesc ;
Răpus, mă usuc de dor,
Făr' de nici un ajutor.
Ard, mă frig în mare foc,
N-am astîmpăr la un loc ;
Suflet nu mi-a mai rămas,
Oftînd mii de ori pe ceas.

773

Iarbă verde din poiană,
Aoleo, ţaţă Ileană,
Fă-ţi o milă şi-o pomană
Şi găseşte-o buruiană
Ca s-o pui la astă rană.
Nu e rană de topor,
Să pui prafuri, să te scoli.
Nu e rană de cuţit,
Ci e rană de iubit,
Nu mai are lecuit,
Pînă m-o băga-n pămînt.

774

Frunză verde de-avrămească,
Usucă, Doamne, floarea deasă,
De la Ioana din fereastră.
Ioana seamănă busuioc
Şi neica-mi plînge cu foc ;
Ioana seamănă vineţele
Şi neica-mi plînge cu jele.

775

Frunză verde, foaie lată,
Bat-o Dumnezeu, s-o bată,
M-a uscat, m-a făcut iască,
Umblă să mă prăpădească,
Mă dă în boală cîinească.
— Eu cu tine ţuică beau,
Tu tot crezi c-am să te iau ;
Eu cu tine rîd, vorbesc,
Şi tu crezi că te iubesc.
— Mă iubeşti, nu mă iubeşti,
Eu n-am să mă prăpădesc ;
Ţi-am făcut cu cuţit lung,
Din inimă nu m-alungi.

776

De cînd bădiţa s-a dus,
Trei garoafe-n poart-am pus.
Garoafele-au înflorit,
Bădiţa n-a mai venit,
Cu cine să le trimit ?
Le-aş trimite pe soare,
Dar soarele e fierbinte
Şi le-aduce veştejite.
Ori le-aş trimite pe lună,
Că luna e răcoroasă
Şi le-aduce mai frumoase.

777

Foicică rozmarin,
Aferim, neică,-aferim !
Tot la lună ne-ntîlnim.
Tot la lună şi la anul,
Mînca-ţi-ar lupii cîrlanul ;
Să rămîi cu şaua-n pat,
Ca eu cu mustrarea-n sat ;
Să rămîi cu chinga ruptă,
Ca eu cu mustrarea mută.

778

Foaie verde matostat,
Nu ţi-e frică de păcat ?
M-ai iubit şi m-ai lăsat
Cu ulcioarele-ncărcate,
Cu trupul plin de păcate.
Nu gîndeşti, neică, la mine,
Cînd trăiam amîndoi bine,
Patru anişori de zile,
Patru ani şi jumătate,
De ne-am iubit cu dreptate ?
Ochii mei la tine cată,
Nădejdea e-n altă parte.

779

Foaie verde matostat,
— Neică, nu ţi-o fi păcat ?
M-ai iubit şi m-ai lăsat,
Cu oasele fărîmate,
Cu trupul plin de păcate !
Nu ţi-o fi, neică, păcat,
Că de trei ani m-ai lăsat,
Şi-o lună sînge-am vărsat !
Nu-i păcatul pentru mine,
Şi-i păcatul pentru tine,
Că nu zac de-o săptămînă,
Şi zac de trei ani de zile.

Nu ţi-o fi, neică, păcat,
Cu trei copii m-ai lăsat
Şi nici nu i-ai botezat !

780

— Frunză verde de năut,
Desfă, puică, ce-ai făcut
Şi-mi dă drumul să mă duc,
Că cu mine ce-ai avut,
Amîndoi ne-am despărţit.
— Du-te, neică, ducu-ţi mila,
Cum duce uliul găina ;
Du-te, neică, ducu-ţi dorul,
Cum duce vîntul pîrjolul ;
Du-te, neică, nu te-ai duce,
C-oi face şi te-oi aduce
C-o cojiţă de măr dulce,
C-un lăstar de busuioc,
Să te-aduc, neică, la loc,
La pustiul de soroc,
C-aşa am avut noroc.

781

Verde iarbă mare,
Colea-n vale,-n vale,
Mi-este-o şezătoare
De fete fecioare.
Fetele-mi lucrează,
Lina-mi dormitează.
— Scoală, Lino, maică,
Scoală de-mi lucrează.
— Eu nu dormitez,
Ci doar mă gîndesc
Şi mă chinuiesc,
C-am avut un june
Şi s-a dus în tîrg
Ca să-mi tîrguiască
Fir şi ibrişin,
Să-i fac de-un peşchir.

Iată mi-am primit
Răvășel pe vînt,
C-azi s-a logodit ;
Răvășel pe soare,
Că mîine se-nsoară ;
Răvășel pe lună,
Că mîin' se cunună.

782

Busuioc cu foaia lată,
Cin' te-a răsădit în baltă ?
Puica mea cînd a fost fată.
Busuiocul a-nflorit,
Puica mea s-a logodit.
Busuiocul s-a uscat,
Puica mea s-a măritat
Și pe mine m-a uitat.

783

Busuioc cu foaia lată,
Cine te-a sădit pe baltă ?
— Lelița cînd era fată.
Busuiocul a-nflorit,
Lelița s-a logodit.
Busuiocul s-a uscat,
Lelița s-a măritat.
— Busuioace, nu te-ai coace,
Nici sămînță n-ai mai face,
Că din sămîncioara ta
Se-nfiripă dragostea.
Dragostele de-astă-vară
Le-am uitat pe prisp-afară.
Nu știu, cîinii mi le luară,
Ori hoții mi le furară ?
Și-apoi dragoste ce-avem,
Numai din ochi ne vedem,
Da-ncolo nimic n-avem !
Leică, de dragostea noastră
Au răsărit flori pe coastă.

Hai, leică, să le culegem,
Să le facem mănunchele,
Să le pun în sîn la piele,
Că miroase-a garofele.

784

Foaie verde bob năut,
Doamne, cum eu n-am murit
Şi murgul cum n-a plesnit,
Cînd plecai după iubit
Şi găsii gardu-ngrădit
Şi locşorelul pîrlit ?
Şi Dumnezeu ca un sfînt,
Dădu o ploaie cu vînt,
Culcă gardul la pămînt.
Veni puicuţa plîngînd,
Din ochi negri lăcrămînd
Şi focul neichii stîrnind.
Şi neica mi-o asculta,
O lua-n braţe,-o săruta.
Foaie verde şi-o lalea,
Păcat de dragostea mea,
Eu o fac şi-altul mi-o ia.
Las' s-o ia, s-o ia, s-o ia,
Bage-o-n ochii mumă-sa.

785

Mi-a picat răspuns aseară
Că neicuţa mi se-nsoară.
Lasă, puică, las' să-nsoare,
'Nsoară-se cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău ;
Nici bine nici rău nu-mi pare,
Mai sînt şi alţii-n lumea mare.

786

Foaie verde şi-o sulfină,
Colea-n vale, la fîntînă,
Plînge-o tînără copilă.

Plînge, plînge şi suspină,
C-a scăpat salba-n fîntînă.
Şi-i salba de galbeni mari,
Făcută de doi primari ;
Şi-i salba de galbeni mici,
Făcută de doi voinici ;
Şi-i salba de părăluţe,
Făcută de neiculiţa.

787

Frunză verde mărăcine,
Nu te uiţi, Doamne, la mine,
Cu ce foc trăiesc pe lume ?
Cu ce foc, cu ce amar,
Tinereţe în zadar,
Petrecute cu amar ?
Tînăr, dacă-mbătrîneşti,
La ce dracu mai trăieşti ?
Iau dulceaţă, nu beau bere
Că m-a-nşelat o muiere.
Ea zice că m-a-nşelat,
Dar de mine n-a scăpat.
Iau dulceaţă, nu beau vin,
Picioarele nu mă ţin ;
Iau dulceaţă, nu beau apă,
Lacrămile mă îneacă ;
Intru-n casă, ies afară,
Lacrămile mă omoară ;
Ies ca să mă răcoresc,
Şi mai rău mă amărăsc ;
Nu e zi şi nu e ceas,
Să n-am lacrămi pe obraz ;
Nu e zi, nu e minut,
Să nu plîng ca să te uit.

788

Frunză verde trei lalele,
Tinereţe c-ale mele,
Petrecute făr' de vreme,
Ca bruma pe floricele !

Trag şi bune, trag şi rele,
Pentr-un diavol de muiere.
Mă plimbă pe potecele
Şi-mi adună floricele,
Ghiocei şi viorele,
Să le fiarbă-n trei ulcele.
Trei ulcele părăsite,
Pentru mine pregătite,
Să-mi mînce zilele fripte.
Din ele cum am băut,
Tare rău m-am otrăvit,
Pentr-un pustiu de iubit.

789

Frunză verde trei smicele,
Puica mea dintre vălcele,
Cu părul făcut inele,
Pe la poale bagatele,
Mi-ai golit pungile mele.
Vai de păcatele tele !
N-ai golit doar pungile,
Mi-ai scurtat şi zilele ;
Mi-ai turnat în sînge foc,
De-ajung iute la soroc,
Pe pămînt nu mai am loc.

790

Foaie verde de sipică,
Amărîtă păsărică,
Nici nu bea, nici nu mănîncă,
Nici pe pămînt nu se uită.
De soţie despărţită,
Unde vede apă rece,
Ea o turbură şi trece ;
Unde vede apă rea,
O limpezeşte şi-o bea.
Cînd s-aşază cîteodată,
Tot pe ramură uscată,
Ca s-o vadă lumea toată,
Că e şi ea ofticată,
De soţie depărtată.

Unde-aude vînătorul,
Acolo o duce dorul,
Ca să dea să mi-o lovească,
Să nu se mai pedepsească.
Foaie verde de rogoz,
Plîngeţi voi doi ochi frumoşi,
Că sînteţi nevinovaţi,
Că priveaţi şi vă iubeaţi,
La dragoste nu cătaţi.

791

Frunză verde bob năut,
Cui îi place ce-i urît,
N-ar avea loc pe pămînt,
Duhovnic la spovedit,
Lumînare la sfîrşit
Şi n-ar putrezi curînd !
Cine strică dragostea,
Fi-i-ar trupul ca pleava,
Să zboare ca pasărea !
Cin' nu ştie dragostea,
Dumnezeu să nu i-o dea,
N-ar avea parte de ea,
Încotro o apuca,
Că e grea ca lespedea.
Cine-o şti a o purta,
Dumnezeu să-i mai tot dea.

792

Frunză verde iarbă deasă,
Cine iubeşte şi lasă,
Dumnezeu să-l pedepsească !
Şi să-mi şeadă-nchis în casă,
Cu mărăcini la fereastră.
Mărăcinii să-nflorească,
Oasele să-i putrezească,
Să se-nveţe să iubească,
Mîndrele l-îmbătrînească
Şi apoi să-l părăsească.

793

— Foaie verde mărăcine,
Amorule, ce-ai cu mine,
De mă pedepsești pe lume ?
Nu-ți fac nici o stricăciune,
Numai dragoste pe lume.
Ca să mă las eu de tine,
Lasă-te-ntîi tu de mine.
—Eu de tine m-oi lăsa,
Cînd mi-oi lăsa lingura,
Popa cu cădelnița :
Du-l, du-l, du-l, c-a răposat
Și-a ieșit un drac din sat.
Vezi amorul ce lucrează !
Mă bucură, mă-ntristează
Și tot el mă-nseninează.
Amorule, amoraș,
Vedea-te-aș călugăraș,
La mînăstirea din Iași.

794

Frunză verde și-o lalea,
Puică, puiculița mea,
Cînd o fi la ceasul morții,
Să mă scoți la stîlpul porții ;
Fete, flăcăi, ce-oi vedea,
Să le spui patima mea,
C-am murit nelecuit
Și nesătul de iubit.
Bate-i, Doamne, pe dușmani,
Să bolească ani și ani,
De ce boală-o fi mai rea,
Că mi-au stricat dragostea,
N-ar avea parte de ea !

795

Foaie verde trei sulfine,
Am strigat, puică, la tine,
C-ai să rămîi fără mine.

Căci cu nazurile tale
Ai să rămîi tu cu ele.
Că nu ştiu cin' mi-a făcut,
Mi-a făcut de te-am urît,
Din creştet pînă-n pămînt.
Ursitoare, ursitoare,
Vedea-te-aş băgată-n fiare
Şi de mîini şi de picioare.
C-aşa mi-ai ursit ursita,
De m-a părăsit iubita.

796

Foaie verde flori şi flori,
Lovi-te-ar, puică, să mori,
Într-un ceas de nouă ori,
După Paşte-n sărbători,
Cînd e cîmpul plin de flori
Şi de păsări cîntătoare,
Că mi-ai stîrnit patima
Şi mi-ai secat inima,
Şi nu mi-ai dat dragostea.

797

Şi iar verde şi-o lalea,
Cîntă, cuce, nu-nceta,
Că m-am certat cu puica
Şi-am dat de inimă rea.
Că m-a blestemat cu pară,
Să umblu din ţară-n ţară,
Cu haina la subţioară ;
Şi m-a blestemat cu foc,
Să umblu din loc în loc,
Să n-am pe lume noroc.

798

Frunză verde trei masline,
Am auzit şi ştiu bine
Că te laşi, mîndro, de mine.

Lasă-te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău !
Căci nici pragul nu l-oi trece,
Şi ca tine găsesc zece.
Nu ca tine o urîtă
Şi-o bufniţă despletită ;
Urîta nevestelor
Şi bufniţa fetelor !
Bată-te să mi te bată,
De urîtă şi de proastă !
Ai gîndit că nu mă-nsor,
Din pricina ta, să mor.
Frunză verde şi-o lalea,
Bate-l, Doamne, şi pe popa,
Că mi-a spovedit mîndra ;
Nu ştiu ce canon i-a dat,
Că de-atuncea m-a lăsat.

799

Foaie verde şi-un dudău,
Blestema-te-ar Dumnezeu,
Să n-ai parte de-altă fată,
Pînă ce-i intra în groapă !
Cine mă puse pe mine,
Ca să mă iubesc cu tine ?
Cu tine un călător,
Fără milă, fără dor.
Şase luni bolnavă-n pat.
Ai plecat şi m-ai lăsat,
De-am vărsat sînge-nchegat,
Pentru tine,-un blestemat.
De te-oi duce cît te-oi duce,
Să ştii că eu ţi-am pus cruce.
Prăpădi-te-ai de pe lume,
Să nu-ţi mai aud de nume.
Să mă chinuiesc pe lume
Şi să n-am de cine spune.

800

Nu gîndi, neică, gîndi
Şi nici nu te veseli,
Că cu două nu poţi fi.

De una tot te-oi lăsa,
Ori de mine, ori de ea.
Da' de te-oi lăsa de mine,
Cînd ţi-o fi, neică, mai bine,
Şapte doctori lîngă tine !
Şase să te dăscălească,
Şi-unul să te lecuiască,
Şi-ntr-o căruţă c-un cal,
Să te ducă la spital,
Cu vreo zece poli în pungă,
La doctor să nu-ţi ajungă ;
Patru boi ca pepenii,
Să ţi-i mînce doctorii ;
Cînd ţi-o fi mai binişor,
Să-ţi stea popa-n ajutor.
Să-ţi dea vin şi prescurea,
Şi să-ţi cînte aleluia.

801

Foaie verde şi-un susai,
Du-te, badeo, duce-te-ai !
De te-ai duce nouă ani,
Unde-o sta apa, să stai.
Nici acolo să nu stai,
Să te mai duci nouă ani
Şi mîndruţă tot să n-ai.
Că mîndruţă ţi-am fost eu,
Din sămînţa florilor,
Din plăcerea ochilor.
Du-te, badeo, cît de mult,
De tine nu mai ascult.

802

— Frunză verde lin pelin,
Hai, puică, la Severin,
Să ţinem calea la trin.
Trinul trece şuierînd,
Puica rămîne oftînd,
Din ochi negri lăcrămînd,
Din guriţă blestemînd :

— Tu, neică, să te usuci,
Ca pîinea care-o mănînci
Şi ca vinul care-l bei,
C-ai promis c-ai să mă iei,
Şi-acum, neică, nu mai vrei.
Nu mi-e de promisul tău,
Ci mi-e de ponosul meu.

803

Foaie verde mărgărit,
Fir-ai, bade,-afurisit,
M-ai iubit, m-ai năpustit,
Ca pe-o viţă lîng-un zid.
Fir-ai, bade, blestemat,
M-ai iubit şi m-ai lăsat,
Ca pe-o viţă lîng-un gard ;
Pe viţă o legi cu viţă,
Pe puicuţa cu guriţă.

804

Foaie verde de dudău,
Ce bine trăiam flăcău !
Încălecam calul meu,
Mă duceam unde vream eu.
Verde frunză de lipan,
Puică, pîn' nu te iubeam,
Unde mă culcam dormeam,
Unde mă băgam, slujeam.
Foaie verde măr creţesc,
Acum de cînd te iubesc,
Unde mă culc n-odihnesc
Şi-unde mă bag, nu slujesc.
Foaie verde şi-o cicoare,
Dragostea e boală mare ;
Nu-ţi dă stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare.
Foaie verde bob năut,
De dragoste ce-am avut,
Gîndeam moartea ne despartă.

Iacă, moartea n-a venit
Şi noi tot ne-am despărţit.
Foaie verde trei bujori,
Nu te blestem ca să mori,
Nici, ţaţo, ca să te scoli.
La anul de cuviinţă,
Să-ţi dea Domnul o fetiţă,
Să te poarte pe uliţă
Şi să treci şi pe la mine,
Să te miluiesc şi eu
Cu vreo doi pumni de mălai
Şi vreo trei de jeregai.

805

Foaie verde arţăraş,
Dragul lelii băieţaş,
Te iubii de copilaş
Şi-acum te-nsori şi mă laşi.
Însoară-te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău.
Nici bine, nici rău nu-mi pare,
Doar la inimă mă doare.
De-oi lua una mai frumoasă,
Dumnezeu să-ţi facă casă.
De-oi lua una mai urîtă,
Dumnezeu să nu-ţi ajute.
Cine iubeşte şi lasă,
Dă-i, Doamne, pedeapsă-n casă,
La copii şi la nevastă,
Tîrîtura şarpelui
Şi pasul gîndacului.

806

Foaie verde de rogoz,
Au trecut trei luni de post,
De cînd la mîndra n-am fost.
Şi-or mai trece trei din dulce,
La puica tot nu m-oi duce.
De cînd, mîndro, ne iubim,
Au trecut trei ani deplin,

Şi-acum, de două-trei luni,
Ne-am urît pentru minciuni.
De te-am urît eu pe tine,
Usuce-se inima-n mine,
Ca frunza alunului,
În postul Crăciunului.
De m-ai urît tu pe mine,
Usuce-se inima-n tine,
Ca frunza curechiului,
În postul Sfînt Petrului.

807

Frunză verde mărăcine,
Ce-o avea lumea cu mine ?
Nu fac nici o stricăciune,
Numai dragoste pe lume.
Decît dragoste cu votru,
Mai bine-n pămînt cu totul.
Geaba de dragostea mea,
Eu o fac şi-altul mi-o ia.
Las' s-o ia, s-o ia, s-o ia,
Bage-o-n ochii mîne-sa.
Eu cu bani găsesc alta,
Şi mai bună, nu ca ea,
Nu ca ea o farfara.

808

Frunză verde iarbă mare,
Păcurar din dealul mare,
Dă oile mai la vale.
Păcurar cu oi băluţe,
Căpătatu-ţi-ai mîndruţe ?
Dacă n-oi fi căpătat,
Vin la mine cu oftat,
Că bărbatul m-a lăsat.
M-a lăsat şi l-am lăsat,
C-a fost rău şi blestemat.
M-a urît şi l-am urît,
C-a fost rău şi-afurisit.

809

Frunză verde şi-o lalea,
Vezi, voinicul ce-mi zicea ?
El din gură-aşa grăia :
— Scoală, babo, şi găteşte,
Ce buruieni trebuieşte,
Şi cum ştii, mă lecuieşte.
Dară baba ce-i zicea ?
— Voinice, de cînd e veacul,
Ia să-i dai babii colacul,
Că-ţi vindecă şi pe dracul.
— Alei, babo, dumneata,
Cînd plecai de făcui pasul,
Puteam să cad să-mi rup nasul
Şi nu-mi mai auzeai acum glasul.
Afurisit fie locul,
Und' m-a-mpins dorul şi focul.

810

Verde frunză matostat,
Ce-ai mîncat de m-ai uitat ?
— Ou de raţă-ncondeiat.
— Plesnir-ar cin' ţi l-a dat,
Că pe mine m-ai uitat.
Ce-ai băut de m-ai uitat ?
— Apă din puţ pustiit.
— Plesnir-ar cin' l-a făcut,
Că pe neica l-ai topit.
M-ai învăţat la iubit,
Şi nimic n-am folosit.

811

Verde foaia macului,
Auzi femeia dracului !
Şade-n capul satului,
Ia copilul de picioare
Şi pleacă-n sat după babe :
— Ia descîntă-i, maica mea,
Găsi-l-ar fălcariţa,
Că mi-a stricat dragostea.

812

Foicică bob de linte,
Bată-te pustia, minte,
Că n-ai fost mai înainte,
Să mă-nveţi să fiu cuminte,
Să mă-nveţi ca un părinte ;
Că n-ai fost la tinereţe,
Să-mi dai sfaturi şi poveţe !
Acum nu-mi mai trebuieşti,
Că mai rău mă chinuieşti.
Ochii-mi văd, inima-mi cere,
Ce folos, că nu-i putere !

813

Frunză verde foi de mintă,
Fir-ai a dracului, minte !
De ce n-ai fost mai-nainte,
Cînd aveam parale multe ?
Cînd îi dam cîte-o băncuţă
Nu mă scotea din „drăguţă“,
Iar acum nici nu m-ascultă.
Ioană de la Tunari,
Ce te fuduleşti în bani ?
Ţi-a pus tat-tău galbeni mari
Şi-n ureche icuşari,
Iscăliţi de doi primari
Şi de-un hoţ de cîrciumar.

814

Foaie verde mărgărit,
De m-aş vedea-n deal suit
Şi devale coborît,
Căci am cam îmbătrînit !
Păcat c-am îmbătrînit,
Căci vremea nu mi-a venit.
Şi-oi să mor făr' de sfîrşit,
Boală fără crezămînt.

Şi iar verde de dudău,
Astă boală ce-o zac eu,
Nu e de la Dumnezeu ;
Singur mi-am făcut-o eu,
Doar eu cu inima mea,
Că mi-a plăcut dragostea.

815

Frunzuliţă mărgărit,
Păcat c-am îmbătrînit
Şi vremea nu mi-a venit,
Nici nu-s sătul de iubit.

816

Frunzuliţă foi ca prazul,
Fost-am tînăr ca şi bradul,
Dar m-a-mbătrînit necazul ;
Fost-am tînăr ca şi-un măr,
Dar m-a-mbătrînit un dor.
Şi iar verde matostat,
Cîte mîndre m-au lăsat,
De le-ai strînge,-ai face-un sat ;
Dar cîte m-or iubi iară,
De le-ai strînge,-ai face-o ţară.

817

La casa cu şapte fete,
Mor pisicile de sete.
Mi-este şi-o fată bălaie,
Face bine la mălaie ;
Le bagă cu mătura,
Le scoate cu lopata.
Cînd eram eu tinerel,
Toate şapte mă iubeau ;
La nici una n-am zis ba,
Să nu le stric inima.

818

Verde, verde şi iar verde,
Ce-am iubit, nu se mai vede,
Nici prin crîng, nici prin livede,
Nici prin cositura verde.
Geaba mă mai duc acasă,
Că-s flăcău şi n-am nevastă,
Nici nevastă, nici copii,
Nici un fel de căpătîi.

819

Foicică şi-un năut,
O să las cu jurămînt
Cine m-o băga-n pămînt,
Să-mi ia sicriu zugrăvit
Şi pe-afar' şi prin năuntru,
Pe la capete boltit,
Să-mi lege dorul de gît,
Să se vadă c-am iubit.
N-am iubit ce-a fost urît,
Am iubit ce mi-a plăcut.
Frunză verde măr mustos,
Ce-a fost în sat mai frumos.
Să mă scoată la cinci ani,
Să fac ciudă la duşmani.

820

Frunză verde şi-un mărar,
Mariţo de la Cepari,
Vin la neica sub umbrar,
Să-ţi dau poli şi icuşari.
De ce, Doamne, n-aveam minte,
Cînd aveam parale multe,
De dam poli pe la notari,
Icuşari pe la primari,
Să pot iubi fete mari ?
Iubii una, iubii două,
Iubii patruzeci şi nouă ;

Iubii fete şi neveste,
O sută şi cincisprezece.
Şi sînt tînăr, vai de mine !
Şi-o să mor ori azi, ori mîine.
Şi-o să mor nevăcuit
Şi nesătul de iubit.
De ce, Doamne, nu muream,
Cînd eram copil de-un an ?
Dar acum la ce să mor,
Cînd îmi dau fetele flori,
Nevestele ochişori ?
Frunză verde bob năut,
N-am gîndit n-am socotit,
C-are dragostea sfîrşit,
Tinereţea isprăvit.
De ştiam, puică, ştiam,
De tin' nu mă-ndrăgosteam.
Şi m-am gîndit tot la tine,
Că s-o lipi ceva de mine ;
S-o lipi vreo lipitoare,
Să tresar noaptea din ţoale,
De dragostea dumitale.

821

Foaie verde lobodă,
Sînt fecior de văduvă
Şi crescut în văduvie,
Iubesc noaptea cîte-o mie,
Iar ziua nu se mai ştie.
Din toată dragostea mea
M-alesei c-o floare rea ;
Floare rea şi veştejită,
Nu-i de nimeni pomenită.

822

Foaie verde şi-o lalea,
Fecior de muiere rea,
Părăseşte-ţi cărarea
De la ibovnica mea,

C-oi veni-ntr-o seară beat
Şi-oi da năvală la pat,
Şi mă jur c-am să te bat.
Cîte fete sînt în sat,
Nici una nu mi-a scăpat,
Nepupată, nemuşcată,
Ori pe papuc necălcată.

823

Foaie verde de trei fire,
Dă-mi, Doamne, dezmeticire,
Să-mi mai viu odată-n fire,
Să mai iubesc la copile.
La copile tinerele,
La neveste frumuşele,
Aşa cum inima-mi cere.

824

Seară bună, puica mea,
Eu mă duc că nu pot sta.
Că mă strîng curelele
Şi m-aşteaptă altele ;
Pînă umblu pe la toate,
Mi se face ziua noapte.
Pînă viu şi pe la tine,
Mi se face ziuă bine.
— Scoal', dragă, de lîngă mine,
Că se face ziuă bine
Şi ne face de ruşine
Şi pe mine şi pe tine,
Şi pe noi
Pe amîndoi.

825

Frunză verde bob năut,
Şapte mîndre am avut.
Din şapte-am rămas cu trei,
Din trei rămăsei cu două,
Una veche şi-una nouă.

Pe-a nouă să mi-o iubesc
Şi pe-a veche s-o cinstesc,
Că la vreme nu găsesc.

826

Verde foaie foi de plop,
Am iubit vreo şapte-opt
Şi-o fată de protopop.
Este-naltă şi bălaie,
La inimioară te taie.
Cît o fi noaptea de noapte,
Îţi dă gura peste poartă
Şi cu vorba nu te poartă.

827

Foicică solz de peşte,
Pe mine mă prideşte
Grija la nouă neveste.
Una era bună-a mea,
C-o ştia toată lumea.
A opta-a fost neaga-rea,
Căzută-n spinarea mea,
Bat-o Maica Precista.

828

Frunză verde de-avrămească,
De la noi a treia casă
Este-o fată şi-o nevastă ;
Mă dusei, în ciuda fetei,
Sărutai gura nevestei.
Cînd s-o sărut şi pe fată,
Uite-a dracului nevastă !
Ia un băţ ca să m-alunge,
Că guriţa ei mi-ajunge.

829

Frunză verde foi ca bobul,
Mă plimb de nu mă ia locul,
Să iasă din mine focul ;
Focul din mine nu iese,
Că-s învățat la neveste.
La neveste cu bărbat,
La fete de măritat,
Să le fur noaptea din pat,
Să las bărbatul sărac.

830

Foaie verde iarbă mare,
N-am cui da două parale,
Să-mi taie plopul din vale,
Să fac punte peste mare,
Să merg la Marița-n cale,
Să văd Marița ce-mi face.
Or la cămașa mea coase ?
A cusut și-a isprăvit,
Cînd am ajuns eu, a murit.

831

Măi Ioniță Brașovene,
Vin deseară mai devreme,
De-mi taie vreo două lemne.
Intră-n casă, nu te teme,
Că de cine te-ai temut
A pus spate la pămînt,
S-a dus și n-a mai venit.
Și dacă nu-mi crezi cuvîntul,
Haidem să-ți arăt mormîntul.
Adu-o sapă și-o lopată
Să dăm țărna la o parte,
Să-l vezi pe bădița-n moarte.
Ia-i pînza de pe picere
Să vezi moartea cu durere ;

Ia-i pînza de pe mijloc,
Să vezi moartea cea cu foc ;
Ia-i pînza de pe obraz,
Să vezi moartea cea cu haz.

832

Foaie verde mărăcine,
Cine n-are dor pe lume,
Să-i spui să vie la mine,
Că la mine e dor mult,
Ca nisipul de mărunt.
Foaie verde foi de cepe,
Cine ştie şi pricepe
Dragostea din ce se-ncepe ?
Vara, din busuioc verde,
Iarna, din sîn de la fete.

833

Foaie verde mărăcine,
Cine n-are dor pe lume,
Vie să-i dau de la mine,
Că la mine e dor mult,
Curge izvor pe pămînt.
Şi-am un dor ca un izvor
Şi-o milă ca o fîntînă,
Toţi voinicii se adună
Ca să-mi bea apşoară bună.
Cine-mi bea apşoara mea,
La inimă se alină.

834

Frunză verde şi-un bujor,
Eu sînt supărat de dor ;
Cînd este să dorm mai bine,
Fuge somnul de la mine ;
Cînd este să dorm mai dulce,

Fuge somnul şi se duce,
Ochii rămîne şi plînge.
Plîngeţi, ochi, şi lăcrămaţi,
Că ce vedeţi nu uitaţi
Şi ce iubiţi nu lăsaţi.
Iar tu, limbă, ce tăcuşi,
Ca o mută pîn-acuşi ?
Mai grăieşte puţinel,
Să-mi mai vie sufleţel.
Ochişori, ajungă-atît,
Nu plîngeţi prea amărît !
Că ce-aţi văzut n-aţi uitat
Şi ce-aţi iubit n-aţi lăsat.

835

Foaie verde şi-un porumb,
Afurisit de drum lung,
De cînd mîn şi nu te-ajung !
Dacă văzui şi văzui,
La o parte mă dădui,
La marginea drumului,
Sub umbra arinului.
Iarbă verde mi-aşternui,
Ipingeaua căpătîi
Şi cu dorul mă-nvelii.
Dorule,-al dracului eşti,
Unde mă duc, mă găseşti !
Nu ştiu und' să mă pitesc,
Ca să nu mă mai găseşti.
Dorule, bătu-te-ar focul,
Că tu mi-ai mîncat norocul.
Dorule, ce ai cu mine,
Nu mă laşi să trăiesc bine ?

836

Frunză verde şi-o lalea,
Săraca inima mea !
S-a făcut dorul cuţit,
Şade la inimă-nfipt.

Da' nu e dor de cuţit,
Ci e dor de la iubit.
Trece luna peste casă,
Luminează prin fereastră,
Cuţitu-n inimă-apasă.

837

Frunzuliţă trei alune,
Dorul meu e mare cîine,
Peste munţi şi dealuri vine
Şi se bagă-n sîn la mine,
Şi se face-o lespejoară,
Se pune pe inimioară,
Parcă vrea să mă omoare.
Chiar la inimă răspunde,
Nu ştiu unde m-aş ascunde.

838

Frunză verde trei masline,
Zici că dorul nu e cîine !
Peste cîte dealuri vine,
Nicăierea nu s-alină,
Pîn' la mine la inimă.
Şi se pune de-a stînga,
Unde şade inima.
Mi l-aş scoate c-un cuţit,
N-am isprăvit de trăit ;
Mi l-aş scoate cu mîna,
Nu mă lasă inima !

839

Frunză verde şi-o lalea,
Tot mă-ntreabă inima
De mi-e dor de cineva.
— Dor îţi e ţie ori ba ?
— Da' cum să nu-mi fie dor ?

C-o pasăre de pe munte
Şi-ncă are doruri multe ;
Dară eu, un pui de om,
Cum să n-am pe lume-un dor ?

840

Dorule, pustiu şi cîine,
De ce te-ai legat de mine ?
Tu de mine te-ai legat
Ca fasolea de arac.
Fasolea are soroc,
Se urcă pîn' la un loc,
Se-ntoarce şi face bob.
Tu mă prăpădeşti cu foc
Şi n-ai cap şi n-ai soroc.

841

Frunză verde trei masline,
S-a legat dorul de mine,
Ori a bine, ori a rău,
Ştie numai Dumnezeu.
Somnul meu nu este somn,
Nici odihnă ca de om.
Somnul meu e cu-ntristare,
Căci de dragostele tale
Mă usuc de pe picioare
Ca un trandafir de soare.

842

Foaie verde foi de fag,
Păsărică de pe lac,
Rău m-ai blestemat să zac,
Că n-am pe nimeni cu drag,
Să-mi păşească peste prag,
Să mă-ntrebe de ce zac.
De ce zac, de ce bolesc,
Zi cu zi mă prăpădesc.

Să-i spun de dorul tău,
Că sînt îndrăgostit rău.
Frunză verde liliac,
Cu dorul tău ce-o să fac ?

843

Frunzuliţă de-orice lemn,
Hai să bem şi să mîncăm,
Nu ştim cîte zile-avem.
Verde, verde mărăcine,
Că vine moartea ca mîine
Şi mă ia de lîngă tine,
Rămîi singură pe lume.
Verde, verde trei lămîi,
Cu cin' să te mai mîngîi ?
Cu dorul star-ar pustiu !
Du-te, dor, pustiu de cîine,
Nu te mai lega de mine.

844

Frunză verde sălcioară,
Cît e Argeşul de mare,
Haz ca Săbărelul n-are.
Săbărelu-i cu dulceaţă,
Trece iarna şi nu-ngheaţă ;
Săbărelu-i apă lină,
Cine bea, de dor i-alină.
Săbărel cu cotituri,
Bun mai eşti la trîntituri !
Uite urma, uite dîra,
Pe und' s-a trîntit copila.

845

Foaie verde mărăcine,
Cine n-are dor pe lume,
Vie să-i dau de la mine,
Că la mine e dor mult,
Curge izvor pe pămînt.

Izvorul tot izvorește
Și țața tare-mi dorește.
Foaie verde salbă moale,
Dorul meu cu-al dumitale,
Facă-l Dumnezeu de-o floare,
Cine-o mirosi să moară.

846

Frunzuliță mărăcine,
Cine mă știe pe mine
Cu ce foc trăiesc pe lume ?
Nu mă știe nimenea
Ce e-n inimioara mea ;
Numai luna și cu-o stea
Știe de patima mea.
Răsari, soare, răsari, lună,
Voi sînteți tată și mumă.
De oftat ce oftez tare,
Nici luna lumină n-are.
Ia vezi de oftatul meu
S-a necăjit Dumnezeu.
Frunză verde salbă moale,
Voi, stele strălucitoare,
Luminați mai cu tărie
Scumpa mea călătorie,
Pe drumul care mă duce
La puicuța mea cea dulce,
Ce cu dor mare m-așteaptă
Și la cap cu cimbrișor,
Să știu eu că i-a fost dor.

847

Foaie verde leuștean,
De ce, puică, nu muream,
Cînd veneam de te iubeam ?
Foaie verde trei sarmale,
Eu de dorul dumitale
O să cad într-o cărare,
Să mor fără lumînare,
Negrijit, nespovedit,
Ca nimenea pe pămînt.

Tot gîndindu-mă la tine,
N-a rămas inimă-n mine ;
Puţintică ce-a rămas,
Şi-aia s-a fript şi s-a ars.
Puiculiţă, să-ţi spun drept,
Să tot cat, să tot aştept,
Ca tine nu mai găsesc
Frumoasă ca să iubesc.
Potrivită-mi eşti la stat
Şi dulce la sărutat,
Subţirică, rumeioară,
M-ai secat la inimioară.
Mai bine aş fi plesnit,
Decît să te fi-ntîlnit.

848

Du-te, dor, unde te mîi,
La puica la căpătîi ;
Că dacă s-o-nsenina,
Mai departe te-oi mîna.
Şi-am zis verde lobodă,
Şi ţi-am spus de sîmbătă,
Ca să vii duminecă
Că mă găseşti singură ;
Taica-i dus la cîrciumă,
Maica la biserică.

849

Floare albă din buchet,
Arde-ţi-ar rochiţa-n piept,
Cum n-ai milă de-un băiet ?
Arde-ţi-ar rochiţa-n ţîţă,
Cum n-ai milă şi credinţă ?
De cînd te cunosc pe tine,
Arde inimioara-n mine.
Cine are dor pe lume,
Ştie luna cînd apune ;
Cine are dor pe vale,
Ştie luna cînd răsare
Şi noaptea cît e de mare.

850

Frunză verde mărăcine,
— Spune, puiculiță, spune,
Ce grea boală te răpune ?
Te răpune, te supune
Și la gemete te pune.
— Oh ! Grozav dorul mă frige :
Tot mă frige și mă-njunghie
Și la groapă mă împinge,
Mîna morții mă atinge.

851

Foaie verde tiriplic,
Merge Lina pe colnic,
Cu papucii lip, lip, lip,
Răsucind la borangic
Și pe fus n-are nimic.
Mi-e rușine ca să-i zic,
Să coboare din colnic.
Am ploșchița sub manta,
Ia, Linico, de mai bea
De la mînușița mea,
C-oi mai bea ori n-oi mai bea.
Bate vîntul iarba-n luncă,
Dorul puicii mă usucă.

852

Lelea albă-n roche albă,
Trînti-o-ar neica pe nalbă.
Nalba varsă nasturei,
Lelea iubește junei.
Tot junei fără mustață,
Care-acuma se învață
A strînge mîndrele-n brațe
Și a săruta cu dulceață.
Bate vîntul, iarba-mi culcă,
Dorul lelii mă usucă ;
Bate vîntul, iarba-mi crește,
Dorul lelii mă topește.

853

Frunză verde şi-un dudău,
Ancuţo, sufletul meu,
Am auzit că ţi-e rău
Şi ţi-e rău de dorul meu.
Dacă ţi-o fi dor de mine,
Să-ţi botezi un fiu al tău
Şi să-i pui numele meu ;
Şi cînd ţi-o fi dor de mine,
Să strigi copilul pe nume,
Să-ţi treacă de dor de mine.

854

Frunză verde sălcioară,
— Draga neichii Mărioară,
Cînd ţi-oi fluiera deseară,
Să dai prin foc şi prin pară,
Să vii la neicuţa-afară.
— Nu pot, neică, neiculiţă,
Că e lac şi lapoviţă
Şi mă umplu pe rochiţă.
— Ridică-ţi rochiţa-n poale
Şi tot vin' la neica-afară.
Vino pînă la portiţă,
Să-mi dai numai o guriţă ;
Că guriţa de la tine
M-a prăpădit vai de mine !
M-a prăpădit şi-o să mor,
Şi-o să mor de-atîta dor.

855

Foaie verde şi-o cicoare,
Fa leliţo, fa cutare,
Mai dă dorului certare
Că prea-mi face supărare ;
Supărare la culcare,
Nici trupul hodină n-are.

Foaie verde măr creţesc,
Eu mă culc să m-odihnesc
Şi prin somn mă pomenesc,
Puică, cum că te iubesc,
Eu cu asta mai trăiesc.
Foaie verde iarbă neagră,
Prinde dorul şi ţi-l leagă
C-un fir de mătasă neagră ;
Şi-l leagă de dumneata,
Nu-l lăsa-n spinarea mea.

856

Foaie verde de bujor,
Mă uitai printre stobori,
Văzui ochii negrişori.
— Fă-i, Mariţo, vînzători,
Că şi neica-i negustor,
Negustor de ochişori.
— Vai, bădiţă, dor ţi-o fi !
N-am prin cine te vesti.
Doar pe lună, voie bună
Şi pe vînt cîte-un cuvînt
Şi pe stele multă jele.

857

Frunză verde liliac,
Păsărică de pe lac,
Nu mă blestema să zac,
Că n-am pe nimenea drag
Să-mi păşească peste prag,
Să mă-ntrebe de ce zac.
De ce zac, de ce bolesc,
Şi-aş vrea mîndrei să-i vorbesc :
Dorul tău mă arde rău
C-am fost doar drăguţul tău.
Şi m-ai blestemat odată,
De-am zăcut o vară toată
Şi iarna pe jumătate.

858

Frunză verde matostat,
Astă-noapte am visat
Că mîndra m-a sărutat.
Nu ştiu, zău, cum s-a făcut,
Că noaptea cînd a trecut,
Găsii dorul inimii
Scris pe colţul perinii.
Şi nu ştiu cum s-a făcut,
Cînd ziuă mi se făcu,
Că găsii dorul mîndrii
Scris în fundul inimii.

859

Frunză verde trei sulfine,
De trei zile cucu-mi vine
Şi n-are unde se pune.
Iată-l sus pe-o rămurea,
Aproape de casa mea.
Cucule, nu mai cînta,
C-oi lua puşca şi oi da
Şi ţi-oi rupe aripa.
Cuculeţ de la pădure,
Du-te la puica şi-i spune
Să nu se mai poarte bine
Cu hainele de la mine ;
Să se poarte mai uşor,
Să-i fie de mine dor.

860

Frunză verde şi-o sipică,
Bate vîntul, iarba-mi culcă,
Doru mîndrei mă usucă ;
Bate vîntul, iarba scoală,
Dorul mîndrei mă omoară ;
Bate vîntul, abureşte,
Dorul mîndrei mă topeşte.
Cînd îmi vine mîndra-n gînd,
Mă usuc ca frunza-n crîng.

De cine dorul se leagă,
Să nu ia lucrul în şagă,
Că de mine s-a legat
Şi parcă sînt fermecat.

861

Frunză verde flori de tei,
Sus pe dealul Măgurei
M-ajunge dorul mîndrei.
Cum m-ajunge, cum mă-ncinge,
Mă pun jos şi-ncep a plînge.
M-ajunge-un voinic călare
Şi mă ia la cercetare :
— De ce plîngi tu, măi voinice ?
— C-am avut o mîndră dulce
Şi-am lăsat-o dor să ducă ;
Am avut o mîndră dragă
Şi-am lăsat-o dor să tragă.
Voinicul se-ndepărta
Şi-mi striga din gură-aşa :
— Cînd ai sta să plîngi de toate,
Îţi pierzi viaţa jumătate.

862

Foaie verde mărăcine,
Cuculeţ de la pădure,
Du-te la ţaţa şi-i spune
Să nu se poarte-aşa bine,
Să mai cate şi de mine ;
Să se poarte tefelegoasă,
Să-ngrijească şi de casă.
Să nu se poarte aşa bine,
Că mă omoară cu zile.
— Foaie verde trei gutui,
Ale buze mirmidii,
Cui le păstrezi şi le ţii ?
— Dumitale, pui hain ;
Le-aş păstra şi le-aş ţinea,
Dar sînt mulţi ca dumneata,
De le trage nădejdea.

De cînd nu m-ai sărutat.
Te-oi fi, dragă,-amurezat
Şi ţi-o fi, dragă, păcat,
Că te-ai fost amurezat ;
De cînd nu m-ai sărutat,
Limba-n gură mi-a crăpat,
Buzele s-au băşicat.
Foaie verde trei gutui,
De cînd s-a dus dumnealui,
N-am dat gură nimănui.
Da-ntr-o seară pe-nserat,
Cine mi-a cerut, i-am dat
Guriţă de sărutat,
Trupuşor de dezmierdat.

863

Frunză verde de-un bujor,
De toată lumea mi-e dor,
Dar de puiu am să mor.
Cînd oi trece pe la poartă,
Să nu-ţi arunci ochii-ndată ;
Să-ţi arunci ochii-n pămînt,
Să zică că ne-am urît.
Cînd oi veni altădată,
Să nu te uiţi dintr-o dată ;
Să te uiţi mai înspre sat,
Să creadă că ne-am certat.
Fă-te, neică, călător
Pe la poartă trecător,
Măcar ziua de trei ori,
Să te văd în ochi, că mor.

864

Frunză verde de chiper,
Cîte stele sînt pe cer,
Pîn' la ziuă toate pier.
Foaie verde şi-o lalea,
Numai luna şi c-o stea
Ştie de patima mea ;

Patima ce-o pătimesc
Şi truda care-o trudesc
Pentr-un pui care-l doresc.
Şi mai vreau să-mi pătimesc,
Numai puiul să-l iubesc,
Puiul meu care-l doresc.

865

— Foaie verde şi-un mohor,
Tot de dor, neică, de dor,
O să pic jos şi-o să mor.
Eu de dorul dumitale
O să cad la ofticare
Şi-o să mor de pe picioare
Şi fără de lumînare.
Că guriţa de la tine
M-a ofticat, vai de mine !
— Foaie verde mărăcine,
Uită-te, puicuţo, bine,
Că mai sînt voinici ca mine.
— Fie, neică, cît iarba,
Dacă nu eşti tu, geaba.
Foaie verde foi de soc,
Arde inima mea-n foc,
Că nu stai, neică, de loc.
Doresc, neică, cît se poate
Şi sufăr dureri de moarte ;
Sufăr, sufăr, te doresc
Şi simt că mă prăpădesc.
De nu pot, neică,-a te-ntoarce,
Inima-n mine se coace.
— Lasă, neică, să se coacă,
Ţi-am cerut guriţa toată,
Mi-ai dat-o pe jumătate ;
Ţi-am cerut buzele tale
Şi mi-ai dat pîine cu sare.

866

Foaie verde de bujor,
Tu mi-eşti, neică călător,
Dumnezeu într-ajutor !

Tu te duci, neică, cu dorul
Şi eu îmi frămînt trupşorul.
Şi de nu m-oi ţine minte,
Dumnezeu să nu-ţi ajute !
Iar dacă nu m-oi uita,
Meargă-ţi bine-n calea ta.

867

Neică, dacă ţi-este dor,
Trimite gura de zor,
Într-o foaie de bujor,
Să văd bine că ţi-e dor.

868

Foaie verde şi-o lalea,
Mi se rupe inima
Ducînd dor de dumneata.
Şi iar verde merişor,
Neică, de tine duc dor
Şi ştiu bine c-am să mor
Cu trupşorul plin de dor ;
Şi-o să mor nevăcuit,
Nesătulă de iubit.
— Ştii, puică, ce ţi-am spus eu :
Să-ţi faci ie de anglie,
Să-mi fii dragă numai mie ;
Tu ţi-ai făcut de bumbac,
De toţi flăcăii te plac.

869

Boii buni, căruţa rea,
Chirigiu ? Dracu să-l ia.
Du-te, neică, ducu-ţi dorul,
Cum duce vîntul pîrjolul.
Du-te, neică, ducu-ţi mila,
Cum duce uliul găina.

Lung e drumul, lung şi greu,
Lung e drumul Giurgiului,
Tot mai lung al dorului.
Drumul tot se curmă-odată,
Însă dorul niciodată.
Tot gîndind, neică, la tine,
N-a rămas inimă-n mine.

870

De ştiam, neică, ştiam,
Nu mă mai îndrăgosteam
Doar pentru două-trei zile
Şi să fiu tot fără tine,
Arde inimioara-n mine.
Frunză verde şi-o lalea,
Cînd pleci, neică, undeva,
Ia-ţi dorul cu dumneata,
Nu-l lăsa-n spinarea mea ;
Că mi-e greu, nu-l poci purta,
Neică, fără dumneata.

871

Frunză verde de bujor,
Tu, neică depărtişor,
Nu-mi trimete-atîta dor,
Pe pîrîu şi pe izvor ;
Trimete-mi mai puţintel,
Ca să pot umbla cu el.

872

Frunză verde şi-un bujor,
Neică, dacă-ţi este dor,
Să-mi trimeţi guriţa semn
Şi batista să ţi-o spăl.
Ziua s-o spăl de trei ori
Şi noaptea de nouă ori ;
Ziua s-o zbicesc la soare
Şi noaptea la ţîţişoare.

873

Frunzuliță nucă seacă,
Neica la Craiova pleacă,
Inimioara-n mine-o seacă.
Frunzuliță mărăcine,
Tuturor le pare bine,
Numai mie-mi pare rău,
Că e puișorul meu.
De-ar mai lua din dor cu el,
L-aș purta mai ușurel ;
Dar mi-l lasă mie tot
Și nu știu cum am să-l port.

874

Foaie verde și-o sipică,
Voinicelul Dumitrică
Îl doresc de mă usucă.
Inimioara mea s-a copt,
Tot gîndind la el cu foc.
Nici o boală nu-i mai rea
Decît este dragostea ;
De-altă boală, zaci, te scoli,
De dragoste zaci și mori.
Lasă-mă, neică, să mor,
Că de puiul meu mi-e dor.

875

Frunză verde și-o lalea,
Ardă-l focul pe badea,
Că mi-a rupt inima mea ;
Și mi-a rupt-o drept în zece,
Cît e lumea, nu-mi mai trece.
Mi-a rupt-o cu dorul lui,
Nu pot spune nimănui ;
Mi-a rupt-o cu dragostea,
Cît oi trăi, n-oi uita.
— Mi-ai spus, bade, c-ai să vii,
Cînd s-o coace coarna-n vii ;
Uite toamna c-a trecut,
De cuvînt nu te-ai ținut.

— Puică dragă, dor ţi-o fi,
N-am pe cine porunci.
Numai pe lună şi vînt,
Rareori cîte-un cuvînt ;
Numai pe lună şi stele,
Cîte-un pic de dor şi jele.

876

Frunzuliţă stejerel,
Mugur, mugur, mugurel, (refren)
Bate vîntul, vîjîieşte,
Dorul mîndrii mă topeşte ;
Bate vîntul, iarba-ncurcă,
Dorul mîndrii mă usucă.
Tot ţi-am spus, mîndro, de-aseară,
Să-mi scoţi şaua din cămară,
Să mi-o pui pe prispă-afară,
Să mi-o bată vînt de vară
Şi să plece neica-n ţară.
Să cumpere neica flori,
Să le vîndă cu şapte poli,
S-avem bani de sărbători,
Ca să bem la şezători.

877

Cînd oi zice solzi de peşte,
Calul neica-şi potcoveşte
Cu potcoave de argint,
Că-s spornice la fugit,
Cu cuie de sîrmă-ntoarsă,
Să n-alunece la coastă.
Frunză verde de bujor,
La fereastra din obor,
Bate negrul din picior,
Să-i pui şaua binişor,
Să mi-l plimb unde-i e dor,
Sus la Leana pe pripor,
Care m-a iubit cu foc,
De nu pot s-o uit de loc.

878

Frunză verde şi-un mohor,
La fereastra din obor,
Bate murgul din picior ;
Şi nu-mi bate ca să dorm,
Ci-mi bate ca să mă scol,
Să-i pui şaua binişor,
Să mă duc unde mi-i dor.
Frunză verde şi-un lipan,
Mînca-ţi-aş coama de cal,
Suie-mă, rogu-te,-n deal,
Să cumpăr mîndrii mărgean
Şi tortiţe de argint
S-aibă pentru logodit.

879

Frunză verde de bujor,
Pe drumul Focşanilor,
Pasc caii orzarilor
Şi cu ai grînarilor.
Un fir paşte,
Şapte-mi creşte,
Dorul tot mă ofileşte.
Albă-i faţa leliţei,
Lung e drumul Brăiliţei.
Nu ştiu-i albă,
Nu ştiu-i neagră,
Că lui neica-i este dragă.

880

Plin e cerul, mult e plin
De luceferi şi senin.
Dar luceferii mei
Au pierit de printre ei.
Dar-ar bunul Dumnezeu,
Jiule, frăţine-meu,
Să mai iau calea-n picior,
Să mă uşurez de dor.

Din Craiova-n Tîrgu-Jii,
Dorule, te duci şi vii,
Cale fără căpătîi,
Nici te-ntorci,
Nici că rămîi,
Mîndro, mîndruleana mea.

881

— Frunză verde trei spanace,
Tu te duci, neică, sărace,
Eu cu dorul ce m-oi face ?
— Verde foaie mărăcine,
Tu faci, puiculiţă, bine,
Că rămîi în sat la tine
Şi mai sînt voinici ca mine.
— Fie voinicii ca iarba,
Dacă nu e neica, geaba.
— Şi sînt voinicii ca brazii.
— Treacă şi de brazi în sus,
Dacă nu e cin' s-a dus !
Foaie verde trei smicele,
De cînd te-ai dus, băieţele,
N-am mai pus la gît mărgele,
Nici la coadă panglicele.

882

Trandafir cu trei boboci,
Tu te duci, tu te întorci,
Ori de daica mi te rogi.
Fă-te, neică, trecător,
Că-mi cade leşin să mor.
Să faci, neică, cum oi face,
Să treci drumu pe dincoace.
Du-te, neică, şi să vii,
Colea-ntre Sfinte Mării,
Cînd se coace poama-ntîi.
Şi dă vreme peste vreme
Şi soroc peste soroc,
M-ai făcut de ard în foc.

Pentru tine, pui boboc,
C-ai fost neichii drăguliță,
De la piept pîn' la guriță,
Parc-ai fost o porumbiță.
Porumbiță jucătoare,
Und' te vede neica moare ;
Mă topesc de pe picioare
Ca un muc de lumînare,
Cînd îl bate vînt de vară.

883

Verde frunză de rogoz,
De la Slobozia-n jos,
Numai salcie și orz.
Orzul bun de tăvălit
Și salcia de umbrit ;
Și sînt cu puica-nvrăjbit
Și de-aș face cum aș face,
Să cad cu puica la pace.
— Foaie verde trei spanace,
Du-te, puică, și te-ntoarce
Ca puișoru-n găoace,
Că n-am dorului ce-i face.
— Du-te, neică, și să vii,
Colea-ntre Sfinte Mării,
Cînd e poama coaptă-ntîi,
Să vii, neică, să mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi
Și porumbii prin ogrăzi.
Că dacă s-or secera,
Ori m-oi mai vedea, ori ba.

884

Frunzuliță trei smicele,
Eu cu dor, mîndra cu jele
Și-amîndoi cu inimi rele.
— Tu te duci, neică, sărace,
Eu cu dorul tău ce-oi face ?
Că-s copilă tinerea,
Dorul tău nu-l pot ținea.

Şi-s copilă dezmierdată,
Cu dorul nu-s învăţată.
— Puica mea, sufletul meu,
Ce-oi face cu dorul meu ?
Să mi-l semeni în livezi,
Să se facă mari şi verzi,
Să le pui în sîn la tine,
Să-ţi treacă de dor de mine.
— Cum oi trăi fără tine ?
— Tu oi trăi, puică, bine,
Că rămîi în sat la tine ;
Eu oi trăi, puică, rău,
Că mă duc din satul meu,
Departe, puică, departe,
Multe ape ne desparte.
Oftează, puică, oftează,
Toată lumea să te crează
Că mi-ai fost odată dragă.

885

Frunză verde şi-un dudău,
Unde-ai plecat, neică,-al meu ?
Und' te duci tu, merg şi eu,
Călare pe murgul tău.
De te-oi duce-n Slatina,
Merg şi eu cu dumneata ;
De te-oi duce peste Jii,
Las şi casă şi copii ;
De te-oi duce peste Olt,
Las şi casă, las şi tot.
Frunză verde şi-o lalea,
De-oi pleca la Slatina,
Ia-ţi dorul cu dumneata,
Nu-l lăsa-n spinarea mea,
Că e greu ca lespedea
Şi nu l-oi putea purta.

886

Foaie verde trei lămîi,
Tu te duci şi eu rămîi,
Cu cine să mă mîngîi ?

Cu dorul, star-ar pustiu !
Şi cu el m-aş mîngîia,
Dar nu e ca dumneata.
Tu pleci acum şi mă laşi,
Mă laşi ca pe-un copilaş,
Lemnelor şi pietrelor,
Pe mîna străinilor.

887

Frunzuliţă mărăcine,
Cînd mă gîndesc să plec mîine,
Să mă despărţesc de tine,
Suspină inima-n mine.
Frunză verde foi de nuc,
Amar dor am să mai duc,
Dor şi seara cînd mă culc !
Dimineaţa cînd mă scol,
Cu apă pe ochi mă spăl,
Tot cu trupul plin de dor.
De mi-ar fi orice mi-ar fi,
O zi tot oi zăbovi,
Că pe drumuri tot oi fi.

888

Frunză verde de-avrămească,
De la noi a treia casă,
Stau dorobanţii la masă.
Nici nu beau, nici nu mănîncă,
Numai cu ochii se uită,
Cu ochii după copile,
Cu mîna pe carabină.
Mi-o sucesc şi mi-o-nvîrtesc,
De manevră mi-o gătesc
Şi de dorul fetelor,
Fetelor, nevestelor,
Uită armele neunse
Şi curelele neprinse.

889

Frunză verde şi-o lalea,
Poruncit-a mîndra mea
Printr-un pui de turturea
Să mă duc pînă la ea.
Da' şi eu i-am poruncit
Printr-un pui mîndru de cuc
Că n-am vreme să mă duc.
Du-te, puiul cucului,
Şi-i spune, tu, mîndrului,
Nu mai pot de dorul lui.
Vino, bade, vino, dragă,
Vino, bade, de-mi dă gură ;
De cînd gură nu mi-ai dat,
Buzele mi s-au uscat ;
Şi de cînd nu ne-am iubit,
Buzele s-au încreţit.
Auzit-am, ba ştiu bine
Că te laşi, bade, de mine.
Lasă-te, bădiţul meu,
Lasă-te cu Dumnezeu,
Să nu mă las eu de tine,
Că ţi-o părea cu ruşine.

890

Dacă-ţi mai e dor de mine,
Oftează şi azi şi mîine,
C-am trăit amîndoi bine.
Oftează cu gura mare,
Ca un muc de lumînare.
Oftează cu gura mică,
Ca o candeluţă-aprinsă.
Că băiatul ne-nsurat,
Ca un cal ne-mpiedicat,
Aleargă poienile
Şi tăvăle florile.

891

Foaie verde sălcioară,
Mult mi-e drag mie pe vară,
Cînd porţi numai iişoară.

Toată vara ne-a fost vorba
Să tai pui şi să faci ciorba,
Jumătate de rasol,
Ca să nu-mi mai fie dor.
Şi-acum plec pe cale lungă,
Dorul meu o să te-ajungă.
— Foaie verde matostat,
Nu ţi-e milă şi păcat ?
M-ai iubit şi m-ai lăsat
Cu trupşoru-mpovărat.
Nu ţi-e milă şi blîndeţe
De-ale noastre tinereţe ?
Tinereţe ce-am avut,
În zadar le-am petrecut !

892

Foaie verde trei spanace,
Nu ştiu, nu ştiu cum se face,
Ce-am iubit maichii nu-i place.
De-ar plăcea maichii şi mie,
M-ar mîna la cununie.
Foaie verde lin pelin,
Mai lin, dorule, mai lin,
Aicea la loc străin ;
Mai rar, dorule, mai rar,
Aicea la loc amar.
Foaie verde mărăcine,
Mînă, bade, boii bine,
Nu te uita-n ochi la mine,
Că nu sînt la locul meu
Şi dac-o da Dumnezeu
De-oi fi iar la locul meu,
Atunci să te uiţi mereu.

893

Foaie verde de răsuri,
Bate vîntul prin păduri,
Rupe lemnele subţiri.
Rupe lemne, rupe fagi,
Să despartă oameni dragi,

Cum ne-a despărţit pe noi,
Eu şi mîndra, amîndoi.
Cin' ne-a despărţit pe noi,
N-ar avea parte de boi
Şi de turmele de oi.
De ne-a despărţit băiat,
Moară necuminecat.
Moară-n apă pîn' la brîu,
Mănînce-l viermii de viu.
De ne-a despărţit rumân,
Umblar-ar trei ani nebun ;
De ne-a despărţit vreo fată,
Cununia să n-o vadă ;
De ne-a despărţit flăcău,
Să-l ajungă dorul meu ;
De ne-a despărţit nevastă,
N-aibă prunculeţi la masă.

894

Frunză verde de bujor,
Toată lumea are dor
Şi spune că-i e uşor ;
Dar dor ca pe capul meu,
Blestem de la Dumnezeu !
Că ăst dor n-a fost curat,
Cînd de mine s-a legat.
Ajungă-te, mîndră,-ajungă,
Dorul care mă alungă ;
Ajungă-te dorul meu,
Chiar la prînzişorul tău ;
Prînzul să nu-l poţi prînzi,
Pîn' la mine n-oi gîndi ;
Ajungă-te mila mea,
Mîndro, pe la cina ta.
Cina să n-o poţi cina,
Pîn' la mine n-oi pleca.
Cînd oi lua cu lingura,
Rupă-ţi dorul inima ;
Cînd oi lua o-mbucătură,
Facă-ţi-se piatră-n gură
Şi să-ţi aminteşti de mine,
Să gîndeşti c-am trăit bine.

895

Foaie verde de năut,
Cîte doruri am avut,
Nicidecum nu m-au slăbit,
Dar de-al neichii m-am topit.
Foaie verde foi costrei,
A zburat puiul cu tei,
Tocmai cînd era temei.
Şi-a zburat puiul cu aţă,
Tocmai cînd mi-a fost dulceaţă.
Foaie verde mărăcine,
S-a dus puiul de la mine
Şi la toţi le pare bine ;
Numai mie-mi pare rău
C-a fost puişorul meu ;
Rău îmi pare, nu-mi prea pare,
Că l-am iubit toată vara
Şi mi-a mîncat inimioara.
Frunză verde salbă moale,
S-a dus puiul să se-nsoare ;
Las' să-nsoare, arză-l focul,
Că el mi-a mîncat norocul.
Foaie verde mărăcine,
De-o semăna, neică, cu mine,
Să trăiţi amîndoi bine ;
Dar de-o fi mai bălăioară,
Să dea Dumnezeu să moară,
Să te-ntorci la mine iară.
Să mă fac o cintezioară,
Să-i beau vin de la pomană,
Să ciupesc din colivioară,
Să te-ntorci la mine iară.
Foaie verde mărăcine,
Să trăim amîndoi bine.

896

Frunză verde matostat,
Nu ţi-e milă şi păcat ?
M-ai iubit şi m-ai lăsat
Ca pe-un animal la gard !

Ajungă-te dorul meu,
Und' ţi-o fi drumul mai greu !
Ajunge-te-ar mila mea,
Und' ţi-o fi calea mai grea !
Toată lumea mă întreabă
De ce sînt neagră şi slabă ;
Sînt neagră de felul meu,
Slabă sînt de dorul tău.

897

Foaie verde de trei nuci,
Dragul meu, să te usuci
Ca pîinea care-o mănînci
Şi ca vinul care-l bei,
Că mi-ai spus c-ai să mă iei
Şi acum nu mai vrei.
Foaie verde rug de lemn,
Să-ngenunchi să te blestem
La mînăstirea de-un lemn,
Să te usuci ca un pom,
Ca un pom neroditor,
Ce nu face vara flori,
Nici umbră la călători.
Băiete, sufletul meu,
Ajunge-te-ar dorul meu,
Unde-o fi drumul mai greu.
Blestema-te-ar Dumnezeu,
Nici mai bine, nici mai rău,
Numai cum l-aş ruga eu.
Nu-ţi fu milă şi păcat ?
M-ai iubit şi m-ai lăsat,
Ca pe-un mare vinovat.

898

Foaie verde foi de nuc,
— Seară bună, eu mă duc.
— Mulţumesc, gură de cuc.
— Seară bună nu de tot,
C-am să viu să te mai văd.

Cît e omul tinerel,
Se ţine dorul de el ;
Dar după ce-mbătrîneşte,
Dorul se călătoreşte.

899

Foaie verde de-avrămească,
Cît e vara de frumoasă,
Eu n-am pus picior la coasă,
Dar am cătat umbra deasă
Şi copila mai frumoasă.
Mititică, mititea,
Tu ai fost pieirea mea.
Cît e omul tinerel,
Tinerel şi frumuşel,
Se ţine dorul de el,
Ş-apoi cînd îmbătrîneşte
Şi dorul îl părăseşte.

900

Cîntă, cuculeţule,
Seara, dimineţile,
Numai dimineaţa mea,
Taci, cuce, nu mai cînta !
Cît am fost l-ai mei părinţi,
Ţi-am dat voie să tot cînţi ;
De cînd m-am înstrăinat,
M-am săturat de cîntat,
De cîntat
şi de oftat.
Frunzuliţă şi-o mălură,
Cuculeţ cu pană sură,
Şi zi-i o dată din gură ;
Şi pun-te pe-un mărăcine,
Şi zi-i frumuşel şi bine,
S-asculte maica la tine,
Să-i treacă de dor de mine ;
Să-ţi asculte glasul tău,
Să-i treacă de dorul meu.

901

Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fă-mă, Doamne,-o păsărea,
Să mă duc la maica mea,
Să mă pun pe ferestruică.
Şi eu frumos i-oi cînta,
Maica din gură-o striga :
— Dă-te-ncolo, păsărea,
Că nu eşti ficuţa mea ;
Că ficuţa mea de-ai fi,
Eu în casă te-aş primi,
Dorul mi l-aş potoli.

902

Aşa-mi vine uneori
Să mă sui pe munţi cu flori,
Să-mi fac ochii rotunjori,
Să privesc mîndrele zori ;
Să şed printre floricele,
S-ascult viers de păsărele ;
Pe pat de flori să mă pun,
Durerea mea să li-o spun.
Aşa-mi vine cîteodată
Să mă sui pe munţi de piatră,
Să-mi fac ochişorii roată,
Să mă uit în lumea toată,
Unde-am trăit eu odată.

903

Vine dorul uneori
Să mă sui la munţi cu flori
Şi să mă jelesc cu dor,
Că-mi vine ceasul să mor,
Şi n-am pe nimeni cu dor,
Să mă-ntrebe de ce mor.
Îmi vine dor cîteodată
Să mă sui la munţi cu piatră,
Să fac ochişorii roată,
Să mă uit în lumea toată.

Vino, dragă rîndunea,
De-mi arată calea mea,
Să pot trece Dunărea,
Să mă duc la maica mea
Şi la draga sora mea.

904

Frunzuliţă şi-un susai,
La cîrciumioara din plai,
De pe cal descălecai
Şi la masă m-aşezai.
Tot băui şi tot mîncai,
De vin nu mă săturai.
Mi-aruncai ochii sub masă
Şi m-ajunse-un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă.
De e dor de la copii,
Şaua pe murgul s-o pui,
Să iau biciul şi să mîi.
De-o fi dor de la nevastă,
Să las murgul să mai pască.

905

Frunză verde şi-un susai,
I, hai, hai, murgule, hai !
De trei ori descălecai,
La fîntîniţa din plai,
Pusei masa şi mîncai,
Mi-aşternui şi mă culcai.
Dimineaţa mă sculai,
Pe ochi negri mă spălai.
Frunză verde floare-albastră,
M-apucă un dor de-acasă ;
De-ar fi dor de la nevastă,
Aş lăsa murgul să pască ;
De-ar fi dorul de la tată,
Aş face murgul o apă ;
De-ar fi dorul de la mumă,
Aş face murgul o spumă ;
Dar e dor de la copii
Şi-mi trec cu murgul prin Jii,
Chiar să mă-nec, dac-o fi.

GLOSAR

Am dat în paranteză, imediat după explicarea cuvintelor, numărul piesei în care se află cuvîntul glosat. Urmează apoi un vers ori două în care apare cuvîntul despre care este vorba.

A

Acioaie, s.f. = nume popular pentru diferite metale sau aliaje ; obiect făcut din astfel de metale sau aliaje, (108) — La verdac de acioaie...
aciuat, adj. = adăpostit, ferit, oploşit, pripăşit, (29) — Sub glugi aciuaţi...
alăturaşi, s.m. = cai înhămaţi unul lîngă altul, în acelaşi rînd, (134). — Cu cinci cai alăturaşi...
amînat, adv. = cu întîrziere, (539) — Aruncă-i mai amînat (ochi)...
anadoleni, adj. = formă veche populară : din Anadol, adică din Anatolia, (103).
arambaşă, s.m. = uneori harambaşă : căpitan de hoţi sau de haiduci (131).
aşternut, adv. = întins, cu hotărîre, (125) — Pe urma lui că pornea, Aşternutu se ducea...

B

Baboi, s.m. = nume generic dat exemplarelor mărunte ale peştilor de apă dulce, (35).
bagatelă, s.f. = lucru mărunt, de mică importanţă, podoabă neînsemnată, (789) — Pe la poale bagatele...
barbaifir, s.n. = un fel de aţă pentru brodat sau cusut, (38).
başcea, s.f. = diminutiv de la başcă : subsol, beci boltit, (146).
bernevici, s.m.pl. = pantaloni ţărăneşti, largi şi groşi, (153).
beşlegie, s.f. = slujba de beşleagă (căpitan de beşlii), (101).
beşliu, s.m. = soldat turc de cavalerie, făcînd serviciu de curier domnesc sau de jandarm, (101).
betnic ? — necunoscut, (92).

biniş, s.n. = haină domnească şi boierească de solemnitate, lungă şi cu blană pe margini, (101).
bleojdi, vb. = a holba ochii, (43) — De bleojdiră ochii...
bobidrag, s.m. = plantă ierbacee cu floare multicoloră; un fel de pansea, (414) — Foaie verde bobidragi...
bobonat, adj. = de forma şi mărimea unui bob, (436). — Mărgeluş de-l bobonat...
bohor, s.m. = variantă regională pentru bour, (16).
bolbotină, s.f. = buruiană care se dă ca hrană la păsări, (670). Să smulgi cîte-o bolbotină...
boldeică, s.f. = căţea de talie mică, cu picioarele scurte, (453).
boltiţă, s.f. = diminutiv de la boltă: tindă boltită la casele vechi, (17). — Şi-n boltiţă-l băga...
boscodi, vb. = formă regională: a boscorodi, a certa, a cicăli, (612). — Du-te nu mă boscodi...
brăcere, s.f. = cingătoare lungă de lînă, împodobită cu fluturi şi mărgele, care se poartă obişnuit peste brîu, (726). — Trupul cu brăcerile...
branişte, s.f. = pădure sau parte de pădure cu copaci de peste 25 ani, (214) — Şi braniştea se răreşte...
burdios, adj. = prescurtare din burduhos: pîntecos, burtos, (149). Şi era şi burdioasă (iapă)...
bulfeu, s.n. = fiecare din cele 2 speteze care leagă partea de sus a jugului de policioară, (151).
buriu, s.n. = butoi în care se păstrează de obicei ţuica, (348). De-aş fi gras ca un butoiu...
butur, s.m. = în loc de butuc: partea noduroasă din trunchiul unui copac, rămasă nedespicată, (43). — Parcă sînt buturi cu bureţi...

C

Cantaragiu, s.m. = slujbaş la vamă sau la poştă, care cîntăreşte bagajele, (394).
caramaniu, adj. = negricios, brun, (99) — Voinici caramanii...
cărăvănesc, adj. = se spunea de mult despre caii de Dobrogea, (149).
cercelat, adj. = împodobit cu cercei, (41).
cerchezeşte, adv. = după moda cerchezească, (111). — Şi tunde-mă cerchezeşte...
chindisi, vb. = a broda, (20) — Şi-mi coase şi-mi chindiseşte, Guleraş frăţine-său...
chiovenesc, adj. = necunoscut. (Poate un adj. derivat din Chiov), (40).
chipărele? = necunoscut, (40).

chisea, s.f. = pungă pentru tutun sau bani, (160). — Boierii (beau) chiselele...

chit, s.n. = formă populară pentru balenă, (87). — Somnii Dunării și chiții mării....

chișiță, s.f. = articulația piciorului deasupra copitei, (31). — Și coada (bată-ți) chișițele...

cicea, s.f. = formă regională pentru sorcovă, (3).

cilibiu, adj. = fin, grațios, frumos, (151) — La corp cilibie...

cioacă, s.f. = (pl. cioace sau cioci) : specie de cioară mai mică, (407). — Și se plimbă prin coteţe
Și-mi judecă ciocile
Ca zapciul slugile...

cioarsă, s.f. = unealtă cu tăișul uzat. Fig. = rablă, om hodorogit (114). — Cu cioarsa de maică-sa...

ciocîrlat, s.n. = un fel de stofă de culoare stacojie, (143). — Cu nădragi de ciocîrlat...

ciochină, s.f. = partea dindărăt a șeii, de care se leagă traista sau alte obiecte, (30, 145).

ciohodar, s.m. = vechi slujbaș domnesc, îndeosebi cămăraș, (104).

ciolpănaș, s.m. = diminutiv de la ciolpan : trunchi de arbore fără crengi, (29).

cioltar, s.n. = pătură împodobită cu cusături, care se pune pe cal sub șa, (108).

ciopor, s.n. = ceată, grup, (43).

ciuciulete, s.m. = boț, cocoloș, (569). Nu-ți mai face părul creț Și codița ciuciuleți...

ciutac, s.m. = formă regională pentru ciot : scurtătură de lemn rămasă după tăierea unei bucăți mai mari, (84).

ciungar, s.m. = copac cu vîrful sau crengile retezate, (84).

cîrcîitor, adj. = onomatopeic : care scoate sunete caracteristice ca o pasăre, (670). — Și-o babă cîrcîitoare...

cîrmîz, s.m. = plantă ierbacee cu flori mici, albe-roz, (510). — Frunzuliță de cîrmîz...

cîrticios, adj. = cu o boală de piele, buburos (la animale), (149). — Iapa albă cîrticioasă...

clece, s.f.pl. = agățători speciale pentru prins năvodul, (36) — Legă năvodul la clece...

cloncan, s.m. = corb, (291) — Cîinii să te-ntindă, Cîinii și cloncanii...

cofrînge, vb. = a frămînta pe loc un cal, pentru a-l face docil, (9).

conăci, vb. = a face popas, a se odihni, a găzdui, (151). — Și mi-oi conăci...

constantanat, s.m. = monedă turcească de aur, (103). — Salbă de constantanați...

cordaci ? — necunoscut, (15).
cosac, s.m. = pește de apă dulce din familia crapului, (36).
costorit, adj. = formă populară în loc de cositorit, lustruit, (43). Cu unghiile costorite...
cotorosi, vb. = formă prescurtată din descotorosi : refl. a se scăpa de cineva sau de ceva, (160). — Și birul nu-l mai plătea, Nici nu-l mai cotorosea...
cucie, s.f. = variantă la cocie : căruță, trăsură, (145).
curà, vb. = formă populară în loc de a curge, — Frumos apa-mi cură...
curtat ? — necunoscut, (38).
cuțovlăhean, s.m. = nume dat de greci populației aromâne din Macedonia, (134).

D

Daică, s.f. = formă populară pentru dadă sau țață, (319). — Inima daichii fripseși...
danga, s.f. = părul ondulat pe spinarea animalelor cu fierul încălzit, (138).
dărat, adj. = tăvălit, călcat în picioare, (27).
Florile-și găsea,
Dărate, păscute...
decindea, adv. = de partea cealaltă, dincolo, (103). — Pe decindea Jiului...
devarat, participiu = formă populară, în loc de adeverit, dovedit, (10) — S-a aflat, s-a devarat...
dîrjală, s.f. = coadă lungă la cîrligul cu care ciobanii prind oile, (143) — Cîrligele la ciobani
Au dîrjală de argint...
dîrsînă, s.f. = laț făcut din funie, (136). — Aruncai și o dîrsînă, Prinsei iapa cea bătrînă...
dovălui, vb. ? — necunoscut, (20).
duh de mare, s.m. = element de mitologie populară : spiritul mării, (15).

F

farfara, s.f. = persoană neserioasă, flecar, palavragiu, (807).
— Și mai bună, nu ca ea,
Nu ca ea o farfara...
fericean, adj. invar. = ferice de..., formă veche, (14). — Fericean de tine...
fericea, vb. = formă veche pentru ferici, (14). — Toți te-or fericea...

fermenea, s.f. = haină scurtă din stofă, brodată cu fir sau cu mătase, uneori căptușită cu blană, pe care o purtau boierii peste antereu. Se numea astfel și haina simplă țărănească, scurtă, pînă la brîu, (605). — Nu mi-e de giubea,
Ci de fermenea...

firfiric, s.m. = monedă mică de argint, băncuță, (524). — Un firfiric și cinci parale...

frînc, s.m. = denumire generică ce se dădea la noi odinioară, occidentalilor latini, (12).

fumurel, adj. = fumuriu, cenușiu-închis (formă populară), (4).

funduc, s.m. = monedă veche turcească, (103).

fustaș, s.m. = de la fuște : suliță. Soldat înarmat cu suliță, din garda domnească în sec. XIX, (149). — Și-i da fustașului să bea...

G

Gherlan, s.m. = mai ales în Oltenia : șobolan mare. Fig. : om lacom, agresiv, (134) — De-un gherlan, de-un hoțoman...

ghermesut, s.n. = un fel de stofă de mătase, (143) — Cu tichii de ghermesut...

ghislogea, s.f. = haină mai groasă pe deasupra, (85).

giubea, s.f. = haină lungă purtată de boieri și de preoți și în unele locuri și de țărani, (3).

gîrlici, s.n. = intrarea într-o pivniță, (159).
Pe gîrlici că s-a culcat...

glugă, s.f. = un fel de pungă din stofă care se pune pe cap spre a-l apăra de ploaie, (29).
(Ciobanii) sub glugi aciuați...

goștinar, s.m. = slujbaș de odinioară, care aduna goștina, adică darea, birul în oi și porci, (134).

grovăi, vb. = a vîntura, a curăța de pleavă, (40).
Cu nările grovăia...

gruiera, vb. = a vîntura, a curăța de pleavă, (39). — Cu nările gruierau...

gurgura, vb. = formă populară : a gîlgîi, a gargarisi, (6). — Apă-n gură gurgurară (porumbeii)...

H

Haidău, s.m. = vlăjgan, lungan, păzitor de vite. Înseamnă și derbedeu, om fără căpătîi, (159).

haram, loc. adv. = în zadar, degeaba, vai de... (443). — Haram de dragostea noastră...

haraiman, s.n. = larmă, gălăgie, tărăboi, (130). — Și din gură chiuia, Mare haraiman făcea...
hatină, s.f. = iapă tînără, (146) — Hatina ți-o potcovește...
hazna, s.f. = visteria țării, (129).
hăbuc, s.m. = bucată mică, fărîmă, praf, (563).

Toate mîndrele se strîng
Și plîng de se fac hăbuc...

hălăciugă, s.f. = tufiș, desiș, (191).

Băgai capu-n hălăciugă
Să fac coadă la măciucă...

hînc ? — necunoscut (97).
hoașcă, s.f. = fig: femeie bătrînă, hodorogită, de la moldov. huște, (124) — Dar o hoașcă de mătușă...
hrăpan, adj. = în loc de hrăpăreț: jefuitor, lacom, (134).

N-ai auzit de-un hrăpan
Și de-un haiduc de Codrean ?...

hududoi, s.n. = rîpă, (193) — Noaptea izbesc tufele
Și mă duc pe hududoaie
Și mănînc carne de oaie...
hurmuz, s.n. = salbă de mărgele care imită mărgăritarul, (542).

Cu hurmuzul revărsat,
Pe sfîrcul țîței lăsat...

I

Icoșar, s.n. = cercel din monedă mică turcească de aur, (124).
iebîncă, s.f. = pătură care se pune pe cal sub șa, (130).
ierbăraș, s.n. = diminutiv de la ierbar: pășune, izlaz, (32).
ipingea, s.f. = manta bărbătească din dimie sau postav, (130).
irindea, s.f. = vechi joc popular, (319).

Tot bătînd la irindele,
Ți-a căzut brîul pe șele
Și căciula pe sprîncene.

irmilic, s.m. = monetă turcească care a circulat pe vremuri la noi, (126).
iscruce, s.f. = regional: cruce simplă sau pictată, icoană, (7).

Și mi-o pune-ntre iscruci... (lumînarea).

iudiță, s.f. = vidră, animal de apă. Formă dispărută, (35).

Î

Îmbîrligățel, adj. = diminutiv de la bîrligat: încovoiat, încovrigat, (40) — Să facă secerele
Îmbîrligățele...

încălat, adj. = dolofan, împlinit la trup, (144).
Nu-s berbeci ca berbecii,
Ci-s cu lînă încălată...
îndalb, adj. = formă populară în loc de dalb : minunat, luminat, frumos, (29) — Cele lunci îndalbe...
înochi, vb. refl. = a face ochiuri, spaţii goale sau de altă culoare, (144) — Zăpada care se-nochea...
însăxînat, adj. = încărcat, împovărat, (98).
întîmpinat, adj. = în superstiţiile populare : apucat de duhurile rele, care iau graiul, paralizează etc. Folosit în descîntece, (78).
Că-ntîmpinatul m-a găsit...

J

Jurat, adj. = blestemat, afurisit, rău, hain, (654).
O jurată de amantă...

L

Lapacea, s.f. = haină mai subţire pe sub alta mai groasă, (85).
O-mbrăcă şi-n lapacele...
lăturoi, s.n. = în loc de lătunoi, lătunoaie : gaură sau săritură care se produc într-o pînză în timpul ţesutului, prin ruperea firelor din urzeală, (43)...
lănţui, vb. = în loc de a înlănţui : a face legătura între diferitele părţi ale unei construcţii, (19).
— Cerbule, oasele tale
Multe case-or lănţui.
leftică, s.f. = trăsură, caretă, (94) — leftice poleite...
levint, adj. = formă pop. pentru levent : voinic, viteaz, (12).
libovi, vb. = a iubi, a petrece, a se desfăta, (126). Învechit.
lumineală, s.f. = luminiş în pădure, loc de păşune, (143).
Pasc oile-n lumineală...

M

Mahmudea, s.f. = monedă turcească de aur, care a circulat la noi, cu efigia sultanului Mahmud, de unde îi vine numele. Se folosea ca podoabă la urechi, (103).
marghiolie, s.f. = vorbă isteaţă, vorbă de duh, glumă, (754).
Şi spuneau la marghiolii...

marmur, s.n. = variantă populară pentru marmură, (11).
Îi scoase-un pahar de marmur...
marne, s.f. = forma veche populară pentru margine, (18).
De marne de sat...
martacel, s.m. = diminutiv de la martac : stîlp de lemn folosit ca material de construcţie, (355).
— Hai bordei, bordei, bordei
Ca martacelii de tei...
matara, s.f. = vas în care ţăranii duc apa la cîmp, (153).
Şi în apă-n matara...
mazarocă, *mazarac* sau *mazdrac*, s.f. şi n. = suliţă cu coadă lungă de lemn şi măciucă ghintuită, (85 şi 114).
mărcuşel, adj. = diminutiv de la mărcuş-ă : se zice despre oile bucălăi, (98) — Oaie mărcuşea...
mărgelat, adj. = îmbodobit cu mărgele, (41).
măros, adj. = variantă populară pentru măreţ, fudul, (43).
— Ce staţi aşa măroşi ?...
mecet, s.n. = casă pentru rugăciuni la musulmani, mică moschee, (92).
merchez, s.n. = rost, socoteală, şiretlic, truc, (649).
Dar cine-i află ei (dragostei) miezul
Şi-o pipăie cu merchezul...
mertic, s.n. = măsură veche pentru cereale sau făină : 1—2 ocale, (160).
miază, s.f. = amiază. Are şi sensul de miez, mijloc, (39).
Pînă-n miaza unghiei...
mirean, s.m. = credincios care nu aparţine clerului, (89).
mirmidiu ? = necunoscut, (862).
mişcotiş, adv. = mişcîndu-se cu încetul şi pe ascuns, (34).
Tot pitiş şi mişcotiş.
mişchiu, s.n. = variantă pentru mischie : oţel tare pentru făcut pile, tocile, (108).
mîrză, s.m. = în loc de mîrzac : nobil tătăresc, şef de ceată, (145).
De gîtul mîrzei legate...
molotea, s.f. = variantă pentru malotea : scurtă femeiască, blănită şi largă în partea de jos, (758).
Să-i fac puicăi molotea...
motoc, s.m. = variantă regională pentru motan, pisoi, (40).
mucări, s.f., pl. = mucuri arse la lumînări şi foarfecele pentru tăiat astfel de mucuri, (236). Fig. : lucru de nimic.
Au rămas mucările,
Să ne poarte florile...

mușiță, s.f. = îngrămădire de larve pe substanțe în descompunere și îngrămădire de musculițe în jurul butoaielor cu vin, (43). O strachină cu mușițe...

N

Năjit, s.n. = nume generic dat unor boli provenite din răceală, (82). Folosit în descîntece. — Măi năjite, pricăjite...

nărămziu, adj. = de culoare nărămzie, roș-portocaliu, (99). Cu brîiele nărămzii...

nărămzat, adj. = vopsit în culoarea năramzei : roș-portocaliu, (145).

năstrăpioară, s.f. = diminutiv de la năstrapă : cană, cupă, vas, (160).

nestrujit, adj. = cioplit numai din topor, nefasonat, (126).

O

Odagiu, s.m. = slujbă la cioban, odăiaș, (159).
Odagii și-i strîngea...

olac, s.m. = curier special, ștafetă ; căruță de poștă, diligență, (160). — În drumul olacilor...

olăcăi, vb. rfl. = variantă pentru olicăi : a se văicări, a se tîngui, (59).

P

Pală, s.f. = iarbă tăiată dintr-o trăsătură de coasă. Fig. : poala la o haină, (12) — Pala ți-am udat...

pantalară s.f. ? — necunoscut, (101).

pășitură, s.f. = pas, mers, (481) — Tot cu mîndra-n pășitură...

peneșat, adj. = împodobit, (103) — Un caic împărătesc
Peneșat de-un steag turcesc...

perdea, s.f. = adăpost de oi pentru iarnă la stînă, șopron, (98).

pleandă, s.f. = variantă pentru plean : pradă, captură, robire, (32).
Pleanda-ntîia ce-și robeară ?
Tot junei însurăței...

ploiricu, s.n. = diminutiv vechi de la ploaie, (34).

podină, s.f. = podea, scînduri pentru podit sau acoperit, (123)
Trei podine că rupea...

pofidă, s.f. = ciudă, necaz, dispreț, (39).
Ci-mi face-ntr-o pofidă...

poligni, vb. = a doborî, a culca la pămînt, (17).
Vîntul mi-au bătut
Şi mi-au polignit
Ce-a fost mai mărunt...

polog, s.n. = iarba tăiată cu o trăsătură de coasă, (40).

pologi, vb. = a tăia, a doborî la pămînt cu coasa sau secera, (40).

pop, s.m. = stîlp de lemn pentru sprijinit gardul, sau aşezat ca semn, ca reper, (149). — Dar popul unde-l punea ?
La puţul porumbului...

popaz, s.m. = seminţe negricioase de plantă exotică, folosite în medicină, (146).

postavă, s.f. = albie mică de lemn, în care se frămîntă pîine, secară sau grăunţe sau se dă mîncare la animale, (136)). — Rublele cu postava...

posmăgi, vb. refl. = a se usca ca un posmag, a slăbi tare (14). — Eu te hrănesc, tu te posmăgeşti...

potcă, s.f. = încurcătură, belea, (612) — Nu-mi sta potcă capului...

potmol, s.n. = nămol, noroi mare, (36).

povîrni, vb. intranz. = a porni, a închina, (160).
De mai povîrnea pe zece...

praftoriţă, s.f. = mănunchi de fire de tei sau de zdrenţe legate la o coadă pentru măturat cuptorul sau pentru stropit fierul înroşit la fierărie, (?).
Zări feciorul cantaragiului
Cu praftoriţa-n mînă...

prefira, vb. = a încerca rînd pe rînd, (20)
Cîţi murgi d-ăia am prefirat...

presădit, part. vb. = răsădit, transplantat, (20)
Cu flori dalbe presădite....

primiti, vb. = a mătura aria şi a vîntura grîul sau orzul, (39).
Cu coama primiteau...

proclet, adj. şi s.m. = blestemat, afurisit, grozav, cumplit, (89).
Sta procletu-ncolăcit....

pruji, vb. = a glumi, a spune snoave, a încînta, (29).
Strujeşte-mi prejeşte
Trei fete de grec...

R

Rămas, s.n. = variantă populară pentru rămăşag, prinsoare, (150).
Rămas am făcut...

refenea, s.f. = petrecere, chef, (99) — Să-ţi plătim refeneaua...

rilă, s.f. = denumirea populară a *rilei* turcești, (230).
— Dă-mi, Doamne, o liră-mprumut...
ristov, s.n. = popular, în loc de hrisov, (144).
rîmnă, s.f. = variantă pentru rîvnă : poftă, dorință, (72).
De-a rîmna ce se uitau...
rîmnitor, adj. = variantă pentru rîvnitor, (72).
rînză, s.f. = pipotă, stomac și numele unei boli de stomac, (73).
Ori rînza i-ați răsturnat...
rîșni, vb. = a zdrobi, a sfărîma, (12) — Gheața rîșnește...
rodos, adj. = roditor, care rodește mult, (14).
rucărel? — necunoscut (98).

S

Saigiu, saegiu, s.m. = slujbaș turcesc care strîngea dările în oi, în țările române și cel care număra oile în acest scop, (159).
sapă, s.f. = crupa la cal, (14) — Pe sapă-l bate...
saragea, s.f. = vechea cavalerie turcească ; la plural : soldați din cavaleria neregulată în țările române, (143).
savalaș, adv. = folosit în poezia populară pentru scoaterea în evidență a cuvîntului pe care îl precede, ca și savai, (159).
Săvalaș Tudor...
saxînat, adj. = încărcat, împovărat, (139) — (brîie) saxînate cu parale...
scociorî, vb = a stîrni, a scormonî (8).
Vînt de vară se scocioară...
scurgățel, adj. = care permite scurgerea ușoară, (8).
Vălcele scurgățele...
secret, săcret, adj. = blestemat, afurisit, pustiu, (15)
— O secreată de săgeată...
sfîrlogi, vb. refl. = a-și pierde vlaga, a se usca, a slăbi, (386)
— De cînd iubesc la neveste,
Viața mi se sfîrlogește...
sichiraș, s.m. = slugă, servitor, (94).
slomni, vb. = a rosti cuvintele cu greutate, a silabisi, a îngăima, (146) — Nici o vorbă nu slomnea...
smag, s.n. = sfoiag, iz, (146).
smăgui, vb. = a sfoiegi, (146).
smedioară, adj. = diminutiv de la smead : cu fața negricioasă și palidă, (32) — O copilă smedioară...
sminti, vb. = a strica, a vătăma, (19).
Și-mi sminteşti cusătura...
soricu, s.m. = diminutiv vechi de la soare, (34).

stavă şi *stevă*, pl. *steve* şi *stevere*, sf. = herghelie de cai şi locul înţărcuit unde paşte herghelia, (23 şi 34).
Steverile de cai buni...

stavoniţă, s.f. = ţarc, loc de păşune pentru stavă de cai, (34).

steblă, s.f. = mănunchi, bucheţel, (677) — Cu steble de busuioc...

stobor, s.m. = uluca de la gard, (550).
Sus la poartă, la stobori...

stoborî, vb. = a împrejmui cu gard ; la case de lemn : a îmbrăca pereţii cu scînduri, fie că se tencuiesc sau nu, (8).

stoborît, vb. part. = la case de lemn : cu pereţii îmbrăcaţi în scînduri, (8) — Case stoborîte pe de-afară...

străfiga, vb. = regional : a strămuta, (95).

străgălie, s.f. = vechi instrument de tortură, un fel de cătuşe, (110).
Bătu-i-ar, Bibea, mînia,
Mînia şi străgălia...

străgănea, s.f. = un fel de cătuşă cu lanţ pentru legat picioarele, (138). — Şi-mi pune la mîini buccele,
La picioare străgănele...

struji, vb. = a dezghioca (porumb), a rupe frunze sau petale la o floare, (29). — Strujaşte-mi prujaşte.
Trei fete de grec...

stuţ şi *struţ*, s.n. = carabină mică, (123).
Un foc cu stuţul trăgea...

sugărel, adj. = diminutiv de la sugar, (13) — miel sugărel...

T

Taclit, s.n. = bucată de stofă vărgată, de obicei de mătase, cu care se legau boierii la cap sau peste mijloc, (587).
Cu taclitu-ncins pe şale...

taftur, s.m. = chingă cu care se leagă şaua pe cal, (108).
În spate tafturi o strîngea (şaua)...

tamburǎ, s.f. = vechi instrument muzical cu coarde de metal, asemănător cu mandolina, (102).

tefelegos, adj. = variantă pentru tăfălog : molîu, domol, (862).
Să se poarte tefelegoasă,
Să-ngrijască şi de casă...

testemel, s.n. = basma, tulpan, (448).
Să-i văd mîndrei testemelul...

tinde, vb. = formă populară pentru a întinde, (8).
Tinsei cerul peste ele... (peste vălcele scurgăţele)

tîrboc, s.n. = plasă de pescuit, în formă de sac cu coadă de lemn, (407).

tortiță, s.f. = ca diminutiv de la toartă : podoabă de prins la urechi, ca cerceii, (678).
Să cumpăr mîndrei mărgean
Și tortițe de argint...
trăsni, vb. intr. = a pocni, a plesni, a bubui, (4).
Trăsni-n vînt (cu biciul...).
tretior, s.m. = diminutiv de la tretin : cal de 3 ani, (111).
tuleală, s.f. = fugă foarte grăbită, (146).
Luau drumul cu tuleală....
turaliu, adj. = care poartă emblema sultanului. Se spunea despre banii turcești, (139). — parale turalii...

Ț

Țîrcovnic, s.m. = dascăl de biserică, persoană care are în grijă curățenia și buna rînduială într-o biserică, (15).

U

Udi, vb. = a sta locului, a rămîne pe loc, a se ține pe picioare. Udez în loc de udesc, (159).
— Căci n-am cap să mai udez,
Nici viață să viețuiesc...
umbritură, s.f. = umbrar, fie natural, fie făcut de om, (481).
urăraș ? — necunoscut, (97).

V

vac, s.n. = trai, viață, existență. În loc de veac, (588).
Ce mai bine, ce mai vac...
varvaric, s.m. = mustăți în varvaric : mustăți lungi răsucite în sus, (102). — Cu mustața-n varvarici...
vătaș, s.m. = vătaf, șef, supraveghetor al argaților pe o moșie boierească, (36).
viforicu, s.n. = diminutiv de la vifor : vînt puternic, furtună, (34).
vizdrei, s.n. = variantă regională pentru ghizdei : trifoi cu flori galbene, (43).
vîșnoacă, s.f. = regional : grupuri mici, (144).
— Oile să le-mpărțești,
Tot vîșnoace să le faci
Și în tîrlă să le bagi...

votru, s.m. = codaş, proxenet, (807).
Decît dragoste cu votru,
Mai bine-n pămînt cu totul...

Z

Zăbăuc, adj. = zăpăcit, aiurit, (538). — De dragoste-s zăbăuc...
zăticni, vb. = a împiedica, a stînjeni, a opri, (102).
Unde Dunărea coteşte
Şi apa se zăticneşte...
zeghe, s.f. = haină ţărănească lungă, din dimie, împodobită cu găitan negru, (126) — De zeghe mi-l apuca...
zîmbat, adj. = în loc de jimbat : cu buzele mereu întredeschise, din cauza unui defect de conformaţie, lăsînd să se vadă dinţii, (131).
zvon, s.n. = rumoare produsă de glasuri şi mulţimea adunată la un loc care produce rumoare, (31).
Frumos zvon s-au adunat,
Numai fete şi neveste...

INDICE DE INFORMATORI

Indicele cuprinde informatorii celor 905 piese folclorice selectate din arhiva Gr. Crețu. Conține județul, comuna, numele și prenumele informatorilor și, atunci cînd au fost specificate, vîrsta informatorilor și anul cînd s-au făcut culegerile. Atunci cînd au lipsit datele sigure cu privire la locul culegerilor, au fost menținute însemnările generale de genul : Din Teleorman, din Ilfov etc.

Județul Argeș

Albești
Ilinca Ghiță Mitrea, 18 ani, (1892), 224, 233.

Bădeni, Com. Stoenești
Firescu Anton, 42 ani, (1892), 546, 571, 789.

Băilești
Diaconescu Isaia, (1893), 11.

Băseni — Înglobat în orașul Costești
Chiriță Ion, (1898), 43, 367, 368, 402, 704, 721.

Berevoești
Stan Coman Terciu, (1891), 745, 829.

Bîrlogu, com. Negrași
Anghel Grigore, 124.

Cîmpulung
Andrei Voicu, 541, 557, 647, 769.
Aninoșanu Niță, 209.
Arabol G. G., (1865), 337, 610.
Ionescu Vladimir, (1894), 62.
Maria lui Lazăr Ion, 28 ani, (1893), 300, 680.
Matei, lăutar, 873.
Netotul Dumitru, lăutar, 89 ani, 207.
Nicolescu Demetru, (1893), 521, 617, 657, 672, 768.
Nicolescu T. Gh. (1895), 374, 552, 578, 579, 622.

Găeşti
Negulescu T. Aurel, (1895), 524.

Micloşani, com. Malu cu flori
Muşetescu G. G. (1893), 434, 572, 793, 796, 855, 864.

Pucheni
Curcă Ion, (1896), 504, 646, 805, 886.
Ghiţulescu M. Ion, 22 ani, (1894), 238, 352, 536, 703.
Ionescu Floarea, (1896), 378.
Luică Ghiţa, 25 ani, (1896), 340, 673, 885.
Stanciu I., (1896), 334, 481, 809, 850.
Străjescu Ion, 28 ani, 380.

Runceasa, com. Malu cu flori
Culae Banţă, 520.
Niţă Cioacă, 833.
Veta lui Ion Nicolae, (1892), 231, 243, 318, 392, 443, 663, 707.

Tîrgovişte
Iacovache Drăghici, 80 ani, (1893), 834.

Din Dîmboviţa
Berger Alfred, 283.
Ileana Andrei Tudor, 791, 819.
Negulescu Aurel, (1895), 568.
Paraschiva, 270.

Judeţul Dolj

Botoşeşti
Cioclov Ion, (1893), 320, 428, 555.

Ciocăneşti, com. Dioşti
Teohari A., (1885), 91, 138, 152.

Cornul, com. Orodel
Baranja Vasile, 24 ani, (1890), 199.

Craiova
Giurculescu Ion, 132.
Niculcea Petre, 621.
Niculescu Petre, 140.
Pielelungă Dumitru, 106.
Roma Cocoş, (1890), 684.

Golfinu, com. Robăneşti
Stancu Păun, (1890), 110, 122, 146.

Din Dolj
Ioniţă Precupeţu, (1897), 439.

Ialomița

Rasa, com. Grădiștea
Dumitrescu Nicolae, 85.
Ene Ion, 30, 34.
Ionescu Jenuță, 40 ani, (1896), 14, 29, 31.

Roseț
Maria Ceocsanca, (1894), 498.

Ștefăneștii de Jos
Fundeneanu Paraschiv, (1898), 417, 444, 454, 563, 677, 901.
Mihăilă Tincă, 95 ani, (1897), 28, 508.
Roman D. George, (1898), 386, 794, 800.
Sîrbu N. Grigore, 137.

Din Ialomița
Costăchescu Petre, 226.
Ion din Ialomița, (1893), 902.
Mihăilescu George, 267.

Județul Ilfov

București
Baba Maria, 86 ani, 75.
Beraru Gh., 30 ani, (1898), 76.
Constantinescu Elena, Calea Văcărești, nr. 236, (1885), 95.
Ene Stan, 83 ani, (1898), 305.
Georgescu C. George, (1894), 61.
Georgescu N., (1898), 322, 598.
Ionescu Tarsița, 52 ani, 161.
Marinescu Maria, 72 ani, (1897), 77.
Nicolescu Ion, (1884), 390, 391, 712.
Nicula Gh., 35 ani, (1890), 548.
Olmazolu Dumitru, (1898), 482.
Oprea Țana, (1890), 262, 277, 327, 606, 750.
Popescu I. Petre, (1898), 185, 339, 379, 559, 650, 739, 757, 759, 792, 854, 887, 889.
Rădulescu Alexandru, (1892), 210.
Rădulescu Constantin, (1887), 775.
Rădulescu Tănase, (1893), 281, 285, 397, 728, 822.
Rusescu George, 252.
Stănescu I. Marin, (1899), 172, 288, 629.
Teodoru C. Ion, (1896), 186.
Trocan Marin, (1884), 107.
Vasile Florea, (1890), 430.
Zamfirescu Haralamb, (1898), 2, 21.

Comuna suburbană Dobroești — Fundeni
Caisu Stoian, (1892), 613.
Grigore N. Dumitru, (1896), 169, 258, 486, 512, 608, 784, 847.
Pîrjol Andrei, (1896), 298, 309.
Vasile Ion, 43 ani, 306.
Voinescu N., 574, 600.

Adunați-Copăceni
(fără informatori), 58.

Balotești
Moș Sandu, (1896), 416, 696.

Berceni
Bugulescu E. Eftimie, (1899), 155.

Brănești
Georgescu Ion, 35 ani, (1892), 9, 398, 399, 694, 875.

Căciulați, com. Snagov
Dumitrescu A. George, (1899), 259, 356.

Chirnogi
Dobre Hîrdău, 87, 114, 130, 159.
Iorgulescu Traian, (1899), 701.
Marinescu Ilie, (1892), 63, 69.
Vlad... 40 ani, (1895), 722, 832.

Ciocănești
Comănescu Matei, (1892), 697, 780.
Dumitru Stancu, (1892), 5, 25.
Gheorghe Neagu, 56 ani, (1899), 135.
Gheorghe Sederică, 47 ani, 93, 97, 149, 158.
Rădulescu Sederică, 139.
Ungureanu Dumitru, (1892), 733.

Clinceni
Șerbănescu George, 23 ani, 442, 467, 634, 830.

Condeești, com. Bărcănești
Stan, (1896), 216.

Cozieni, com. Găneasa
Petre Bou, 96 ani, (1896), 256.

Crevedia
Vasilescu Dumitru, 736.

Cucuieți, com. Plătărești
Spirescu Dumitru, 100.

Ogrezeni
Ionescu Ghiță, (1898), 153.

Oltenița
Bibescu, lăutar, (1891), 47, 812.

32 — Folclor din Oltenia și Muntenia — c. 3384

Turnu-Severin
Predescu, (1890), 436.
Zaharia Dan, 236, 585.
Fără informatori, 516, 779.
Din Mehedinți
Bohoreanu Dinuță, (1892), 321, 347, 729.
Brîndușescu Pătru, 18 ani, (1892), 529.
Conteș Ion, (1895), 747.
Maria Gruia Busuioc, (1892), 648, 675, 706, 726, 774, 777, 890.
Niță Busuioc, 18 ani, (1897), 403, 565.

Județul Olt
Alimănești, com. Izvoarele
Alimănescu D. C. (1885), 187, 198, 580, 761, 853.
Caracal
Bărăitaru Ion, 53 ani, (1897), 112, 119, 129, 157.
Căluiu, com. Oboga
Maria Cioponoaica, 45 ani, 448, 627.
Drăgănești-Olt
Mutulescu Barbu, 89.
Făgețelu
Ion al Radului, (1890), 251.
Piatra-Olt
Pavlovici C., (1893), 615, 649, 664.
Slatina
Baba Ioana, (1893), 193.
Dincă Marin, (1890), 228, 388.
Vulpeni
Matei Luca, 319.
Voicești
Dumbravă Ilinca, (1896), 293, 581, 592, 669, 725, 820.

Județul Prahova
Albești-Paleologu
Golea Ion, 803.
Iosif M. Ștefan, 269.
Spirea Vasile, 630, 644.
Azuga
Ionescu C. George, (1896), 80.
Breaza
Anisoiu Radu, (1898), 278, 505, 561.
Dragomir Nicolae, (1893), 211, 381, 485, 655, 742.

Din Vîlcea
Petrescu Marcu, (1897), 401.

Județul Vrancea

Lacu lui Baban
Băjenaru Stan, 173, 702, 754.
Pietroasa
Tinca Maria lui Stan Paraschiva, (1889), 690, 872.

INDICE DE CULEGĂTORI

Culegerea lui Gr. Crețu fiind alcătuită cu ajutorul elevilor, indicele conține numele și prenumele culegătorilor-elevi, clasa, anul școlar, locul nașterii și numărul pieselor culese.

S U M A R